TÁJÉKOZÓDÁSI FUTÁS

1973 JANUÁR

TÁJÉKOZÓDÁSI FUTÁS

IV. ÉVF. A MAGYAR TÁJÉKOZÓDÁSI FUTÓ SZÖVETSÉG HIVATALOS LAPJA 1. SZÁM

Uj esztendő, régi tervek, uj remények...

Bizonyára különösebb figyelemfelkeltés nélkül is feltünt a Kedves Olvasónak néhány változás a TÁJÉKOZÓDÁSI FUTÁS IV. évfolyamának első számában. Ennek kapcsán néhány szó a belbecsről és külcsinről.

Az uj cimlap értékét,mint eddig is, főleg a müvészi kivitelü, aktuális fotók emelhetik. Kérdés, hogy a nyomda továbbra is igyekszik-e "szinesebbé" tenni, vagy kérésünknek megfelelően egy állandó szinben készül majd? A hátsó boritóra keresztrejtvény került, a megfejtések számával mérhető érdeklődés dönti majd el szükségességét. A belső boritókra várjuk a hirdetéseket.

A cikkek tartalmi, nyelvhelyességi szinvonaláról kapott kritikák közül hizelgő a Kiadótól jött elismerés: a hasonló karakterü szövetségi hiradók között jó helyen áll ujságunk. Ha a sportág hazai szakirodalmát tekintjük, ez ott is elmondható, de külföldi - természetesen főleg északi - laptársaktól gyüjthetjük még a tapasztalatokat.Itt emlitve meg, amit egyik cikkirónk már jelzett: több értékes, sokakat érdeklő tájékozódási futó érdekesség lát napvilágot itthon és külföldön egyaránt, melyeket felkutatni, feldolgozni egy embernek - sőt az ujság kislétszámu "társadalmi" szerkesztőségének - szinte lehetetlenség. Valószinüleg több Kedves Olvasónkhoz is el-eljut ilyen, a széles közvéleményt is érdeklő anyag. Ugy mint eddig, tudunk biztositani helyet a lapban ilyen hirek, cikkek, rajzok stb. számára, cimünk ismert...

Egy rovatcim-változás is történt, mivel az idei évtől kezdve az évkönyv "Szélrózsa" cimmel jelenik meg, ez a rovat a "Futóhirek" cimet kapta.

Végezetül megköszönjük az ujsággal kapcsolatban érkezett szenvedélyes hangu kritikákat és baráti jótanácsokat, ezek épitő erejére a jövőben is számitunk.

Szaktilla János

Mindenki sportja

Gyakori, köznapi beszédtéma a rendszeres testedzés hiánya, az ifjabb generációk fizikai satnyulása minden rohamosan emelkedő sportrekord ellenére. Keresik azt a sportot, testmozgást, amely alkalmas ennek a folyamatnak a megállitására és egyuttal jól illeszkedik be századunk emberének kialakuló életformájába.

Az ember hajlamos arra, hogy a hozzá közelálló dolgokat a valóságos értékénél többre tartson. Igy voltunk a mi erdei sportunkkal is,de mióta nem elfogult sportkedvelők, hanem hidegvérübben szemlélő tájékozódásban laikusok is ugy vélik - és hirdetik, hogy a korunk egyik legvonzóbb, leghasznosabb, elmét és testet egyaránt fejlesztő testedző formája; akkor már megnyugodhatunk, nem térképszeretetünk tükrében látjuk szebbnek a valóságot.

A tájékozódás nem lesz mindenki sportja,de aki akarja az üzheti. Sportági sovinizmus lenne azt kivánni, hogy ez legyen az egyedül üdvözitő forma. De az az óhajunk, hogy mindenki ismerje, az realitás. Még akkor is, ha egyes esetekben az lehetetlennek tünik.

Japánban tájékozódási versenyt rendeztek különleges térképpel és tájolóval vakok részére.

Ennyi a hir. Mielőtt bárki is továbbgondolná, álljon meg néhány percre és lehunyva szemét próbálja elképzelni, milyen sportot is tudna üzni! A látható világ megszünt, csak a hallható, tapintható sejthető jelenségek maradtak meg. És az önerőből létezés szük korlátok közé szorult. Mit is jelenthet egy szineket, formákat, fényeket és árnyakat soha nem élvező részére, ha egy darab papirral és tájolóval eligazodik, sőt sétál, kocog, fut, talán még versenyezget is azokkal kik szintén ki vannak zárva a másnak oly gazdag természetes környezetből?

Nem tudom milyen lehet! Nem is sejtem, mert azt nem lehet elménkben, idegeinkben, tétova mozdulatainkban megidézni; hogy vakok, világtalanok vagyunk. Csak azt tudom, hogy az öröm egy fajtája erdőben, réten futni, felfedezni a terepet utjaival, dombjaival, rejtett kis pontjaival, érezni a szelet, a napot, a lépésenként változó világot.

Tájékozódás vakoknak. Az ötlet szokatlan,egyeseknek morbidnak tünik. De több,mint különlegességet keresők sportban megnyilvánuló álhumanizmusa.

Lehet, hogy Japánban nem vált be, a Braille-tájolót nehezen kezelték, a domboritott térkép uthálózatán ujjaik nehezen igazodtak el és a hangok még ismeretlenül visszhangzottak.

De az is lehet,hogy a parkerdő utjain néhányan részeseivé váltak oly élménynek, amit mi soha nem szünően érzünk. És látunk.

Skerletz Iván

Csongrádi Jenő

Félévzáró

Az első félévhez hasonlóan most is sor került a szokásos ranglista kiszámitására. A ranglistához az alábbi versenyek eredményeit vettük figyelembe: Alföld Kupa, Herman Ottó ev., Eötvös Lóránd ev., Hungária Kupa, Reaktor Kupa, Országos Nappali Egyéni Bajnokság, November 7. ev. A "bekerüléshez" ezek közül legalább 5 versenyen kellett elindulni.

Mit lehet mondani a ranglistáról távirati stilusban?

Sajnálatosan kevés női versenyzőt lehetett rangsorolni, s ez azt mutatja, hogy nemcsak az élmezőny, de a középmezőny is alig néhány versenyzőből áll. Mig a férfiaknál az első tizenötbe kerüléshez jó teljesitményre volt szükség, a nőknél ugyanehhez csak rajthoz kellett állni a kijelölt versenyeken!

Az 1972-es VB keret tagjai foglalják el az első öt helyet, csakugy, mint az első félévben. Közöttük és az őket követők között is ezuttal lényegesen nagyobb különbség alakult ki, mint az év első felében. Ez nyilván a VB-re való közvetlen felkészüléssel volt összefüggésben.

Monspart lassan halhatlan téma lesz, mert nem lehet már ujat irni róla. A tőle megszokott biztonsággal nyerte valamennyi versenytét, ölényét mi sem jelezte jobban, mint az a tény, hogy csak Horváth Magda és Turchányi Piroska tudott mögötte 115 %-on belül futni.

Horváth Magdi követi. Második helye éppoly vitathatatlan, mint Saci első helye A világbajnokság előtt hazai pályán állandó második volt, az idény végére láthatóan kiengedett.

Turchányi Piroska a tavaszi negyedik helyről eggyel előre lépett, megismételve az 1971. őszén nyujtott jó teljesitményét Kár, hogy az országos bajnokságon mutatott kitünő formáját nem tudta egy hónappal korábban hozni.

Az első félévben még meglepetésként könyveltük el Szopori Éva néhány figyelmet keltő eredményét. Azóta igazolta azokat, akik előlegezték a bizalmat számára. Végig egyenletesen jó teljesitményt nyujtva biztositotta negyedik helyét.

Ötödik: Hegedüs Ági. Az előző félévi második hely után ez kétségtelen visszaesést jelez. Az, hogy főként a világbajnokság előtti válogatókon szerepelt a vártnál gyengébben, talán tuledzésnek tulajdonitható. Az országos bajnokságon javuló formában versenyezve szoros versenyben végzett a negyedik helyen.

Az első félévi Bozán-Hanusz-Bánhegyi-Mohácsi üldöző bolyból a második félévben Mohácsi Márta volt a legjobb. Az első három versenyen mutatott formáját tartva könnyen a válogatottak közé is ékelődhetett volna, de hatodik helye is értékes. Őt ezuttal is Hanusz Mari követi. Bánhegyi Mártának és Bozán Ágnesnek a minimális öt érvényes eredmény a 8. illetve a 12. helyhez volt elegendő.

A 9. és 10. helyen a fiatalabbak képviselői Schmiedmeister Ilona és Csőkör Irén következnek. Mindkettőjüknek első felnőtt éve volt 1972., igy érdeklődéssel varjuk, mire lesznek képesek a jövő évben.

Babay Margit 11. és Hegedüs Aletta 14. helye nagy rutinjuknak köszönhető. Szutor Márta az első félévben nem szerepelt a ranglistán, most a 13. helyet szerezte meg. Sajnos a női ranglistán csak két vidéki versenyzőnőt találunk. Ezen bátrabb versenyeztetéssel változtatni lehetne /pl. Rostás Irén az OB 5. helyezettje bizonyára felférne a ranglistára/

A férfiaknál az első hat között a tavaszhoz képest legfeljebb Horváth és Bozán gyengébb formája jelent változást. A válogatottak után nem olyan éles a határ, mint a nőknél, és az üldöző boly is jóval népesebb.

Boros Zoltán egyetlen megingás nélkül, minden versenyét megnyerve végzett az első helyen, a férfi mezőnyben évek óta szokatlanul biztosan.

Ugyanigy biztosan védte meg tavaszi második helyét Hegedüs András, akit eddig is megbizhatóságáról ismertünk. Végig jó teljesitményt nyujtott, majd az OB-n elért második helyével biztositotta helyét az első három között Sötér János.

Az év egyik kellemes meglepetése Vajda Géza szereplése. Javuló formában és egyre magabiztosabban versenyzett az év második felében és ez eredményezte negyedik helyét. Kissé leszakadva következik az ötödik, hatodik helyen Horváth Attila és Bozán György. Különösen Bozánnál jelentős a visszaesés, aki a korábbi évek sok nyert versenye után idén gyakran a helyezésekbe sem tudott beleszólni.

Vincze István kitünő fizikai adottságait kamatoztatva, az országos bajnokság kényszerü feladása ellére is szoros hetedik lett. Még több technikai edzéssel a legjobbak közé is betörhet.

Őt sorrendben Balogh, Egervári, Kempelen és Friedrich követi, igen kis különbségekkel. Jó átlaguknak, rutinjuknak és néhány kiugróan jó eredményüknek köszönhetik szép helyezésüket.

Ezután a Gyalog-Gombkötő-Bársony trió következik, akik közül Gyalog László ebben a félévben mind fizikai, mind technikai téren jelentős fejlődést mutatva szerezte meg a tizenkettedik helyet.

Az őket követők a sportág nagy öregjeként emlegetett "Rezes"-sel bezárólag többségükben a hosszu évek óta az elsőosztályban versenyző - un. csapatemberek - közé tartoznak. Örömmel vehetjük tudomásul, hogy Farkas Ferenc és Baranyai Antal személyében további két vidéki versenyző is bekerült az első huszba.

A futólagos értékelés után pedig ime a ranglista. A név után az öt legjobb százalék összege olvasható, zárójelben pedig közöljük, hogy a maximális tiz versenyből hányszor állt rajthoz a szóbanforgó versenyző.

Sportegészségügy

Csucsforma a hütőszekrényben

Dr.Björn Ekblom, svéd tudós - volt válogatott tájékozódási futó - szerint a doppintéprobléma hamarosan magától elintéződik. Nem azért, mert orvosi, vagy etikai okok miatt lemondanak róla, hanem mert sokkal jobb, s ráadásul ártalmatlan teljesitményfokozó szerek lesznek.
"A magam részéről meg vagyok győződve,hogy ezeket máris, a legnagyobb csendben alkalmazzák" - jelentette ki dr.Ekblom.

Leghatékonyabb szerként - magas szintü teljesitménynek csaknem parancsszóra történő megrendeléséhez - a svéd tudós a részleges vércserét nevezi meg. Erre az emberi test fáradtságát kutatva bukkant rá. Abból a feltevésből indul ki, hogy a fáradtság a vér állapotával függ össze, mindenekelőtt a vér azon képességével, hogy mennyi oxigént képes megkötni. Több svéd hosszutávfutó részére dr.Ekblom előirt egy edzési programot, amely csucsformába hozta őket. Amikor elérték teljesitőképességük csucspontját, lecsapolta vérüknek mintegy ötöd részét és azt lehütötte. Eztán a versenyzőknek tovább kellett edzeniök, egészen a fáradtság beálltáig, amig a forma hanyatlani kezdett. Ekkor visszaadta a konzervált "csucsteljesitményt tartalmazó" vért és a sportolók ismét rekordokra képes, magas szintü teljesitményt nyujtó versenyzők lettek.

Dr.Ekblom szerint ezzel a módszerrel lehetőség nyilik arra, hogy az ember gyakorolatilag mindig a kivánt időpontra érje el csucsformáját. Le kell venni a versenyző "fáradt" vérének egy részét és azt a hasonló mennyiségü, konzervált, csucsteljesitményt tartalmazó vérrel kell pótolni. A kisérleti személyek mindegyikénél fokozódott a teljesitmény, teljesitőképességük mintegy ötödével, negyedével. Minthogy a hatás relative gyorsan állt be, a kivánt legjobb formát előre meg lehet határozni napra, sőt órára menő pontossággal is. Ennek a fiziológiai módszernek a kémiai anyagok elkalmazásával történő doppingolással szemben két döntő előnye van: nem ártalmas az egészségre és gyakorlatilag nem mutathatók ki.

ASKÖ Sport
/Ausztria/

✽

Olyan erőnlétben, mint az asztronauták

Dr.Kenneth H. Cooper edzi Houstonban az ürhajósokat, és az ő kisérletei alapján alakitották ki a brazil labdarugók edzésprogramjukat, mielőtt 1967-ben megnyerték a világbajnokságot.
A Német Szövetségi Köztársaság több városában ismertette programját. E szerint mindenki könnyüszerrel kipróbálhatja teljesitőképességét és azt fokozhatja is. A módszer éppen olyan egyszerü, mint tökéletes: 12 percig fut az ember olyan messzire, amennyire csak tud, ezt rendszeresen megismétli és közben lemérheti, hogy egyiktől a másik alkalomig milyen messzire jutott. Cooper ezt a gyakorlatot "Aerobics"-nek nevezi és ez alatt azt érti, hogy az emberi testben növekszik az oxigénelhasználódás.

"Az ember teljesitőképessége attól függ - hirdeti Cooper - hogy milyen mennyiségü oxigént tud egy bizonyos idő alatt felhasználni, illetőleg átváltoztatni. Ezért egy olyan gyakorlatot fejlesztettem ki, amely a legmagasabb oxigénfelhasználást igényli. Munkatársaimmal megállapitottuk, hogy erre 12 perc az ideális idő a legtöbb ember számára. Összehasonlitásokat tettünk laboratóriumi vizsgálatokkal és azok is ezt támasztották alá. Aki 1,6 kilométernél kevesebbet fut, az nagyon gyenge, aki 2 kilométerig az gyenge, aki 2,4 kilométerig, az közepes. A nagyon jó 2,8 kilométernél kezdődik. Ha valaki több ször fut, automatikusan javul a teljesitménye, s néhány kiegészitő gyakorlat, amelyeket könyvemben pontosan ismertetek, ezt még csak elősegitik."

★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★

Férfiak:

1.	Boros Zoltán	500,00	/7/
2.	Hegedüs András	519,32	/9/
3.	Sőtér János	527,78	/10/
4.	Vajda Géza	534,38	/8/
5.	Horváth Attila	550,41	/10/
6.	Bozán György	553,90	/8/
7.	Vincze István	564,54	/9/
8.	Balogh Tamás	574,74	/9/
9.	Egervári Ottó	578,56	/8/
10.	Kempelen Miklós	580,00	/10/
11.	dr.Friedrich Vilmos	587,45	/9/
12.	Gyalog László	600,29	/8/
13.	Gombkötő Péter	606,22	/10/
14.	Bársony András	608,71	/9/
15.	dr.Nagy Árpád	622,37	/8/
16.	Tarjáni Tibor	625,99	/9/
17.	Farkas Ferenc	636,93	/7/
18.	Danovszky Ferenc	638,47	/6/
19.	Baranyai Antal	642,32	/5/
20.	Schönviszky György	650,92	/8/

Nők:

1.	Monspart Sarolta	500,00	/9/
2.	Horváth Magda	546,99	/10/
3.	Turchányi Piroska	570,63	/10/
4.	Szopori Éva	590,91	/8/
5.	Hegedüs Ágnes	612,99	/10/
6.	Mohácsi Márta	647,52	/10/
7.	Hanusz Mária	666,85	/10/
8.	Bánhegyi Márta	690,54	/5/
9.	Schmiedmeister Ilona	715,55	/7/
10.	Csőkör Irén	731,78	/7/
11.	Babay Margit	742,73	/7/
12.	Bozán Ágnes	764,38	/5/
13.	Szutor Márta	782,50	/7/
14.	Hegedüs Aletta	792,79	/8/

Az MTFSZ-ből jelentjük

Felhivjuk Olvasóink figyelmét arra,hogy az 1972. év számainak tartalmáról készült Tartalomjegyzék-et rövidesen postázzuk az előfizetők cimére. Aki beköttetni a Tájékozódási Futás számait, várja meg a Tartalomjegyzéket is!

*

Felkérjük előfizetőinket, hogy a Tájékozódási Futás következő, februári számának csomagolópapirján lévő gépi cimzést, az un. "adrémát" vágják le és küldjék be szerkesztőségünkbe - amennyiben a SZÉLRÓZSA, az idei évkönyv dijtalan megküldésére igényt tartanak!

*

Az elmult évben I.osztályu minősitést elért versenyzők:

Nők:

1.Fodor Cecilia	Budapesti EAC
2.Hegedüs Ágnes	Budapesti EAC
3.Turchányi Piroska	Budapesti EAC
4.Horváth Magda	Orvosegyetemi SC
5.Monspart Sarolta	Spartacus TE
6.Schmiedmeister Ilona	Spartacus TE
7.Szopori Éva	Spartacus TE

Férfiak:

1.Boros István	Budapest SE
2.Danovszky Ferenc	Budapest SE
3.Homoki Géza	Budapest SE
4.Sőtér János	Budapest SE
5.Zánkai András	Budapest SE
6.Bársony András	Budapesti EAC
7.Biró Sándor	Budapesti EAC
8.Friedrich Vilmos	Budapesti EAC
9.Hegedüs András	Budapesti EAC
10.Gombkötő Péter	Bp.MÁV Igazg. SC
11.Laczkó Tamás	Bp.MÁV Igazg. SC
12;Vajda,Géza	Bp.MÁV Igazg. SC
13.Korik Andor	Bp.Postás SE
14.Stramszky Ferenc	Diósgyőri VTK
15.Boros Zoltán	Egri Spartacus
16.Csongrádi Jenő	Egri Spartacus
17.dr.Nagy Árpád	Egri Spartacus
18;Farakas Ferenc	Egri Vasas
19.Vincze István	Miskolci EAFC
20.Klimstein László	Müegyetemi AFC
21.Hegedüs Zoltán	Orvosegyetemi SC
22.Horváth Attila	Orvosegyetemi SC
23.Kempelen Miklós	Orvosegyetemi SC
24.Göbölös István	Pécsi VSK
25.Balogh Tamás	Spartacus TE
26.Bozán György	Spartacus TE
27.Egervári Ottó	Spartacus TE
28.Schönviszky György	Spartacus TE
29.Erdélyi Tibor	VM-Egyetértés SK
30.Gyalog László	VM-Egyetértés SK
31.Gyurkó László	VM-Egyetértés SK
32.Horváth György	VM-Egyetértés SK
33.Tóth György	VM-Egyetértés SK
34.Komár Béla	Tipográfia TE
35.Szemler István	Tipográfia TE
36.Balla Sándor	Zalka KFSE
37;Hámori Ferenc	Zalka KFSE
38.Baranyai Antal	HÓDGÉP SK

Aranyjelvényes minősitést elért versenyzők:

Nők:

1;Babirák Rozália	Almásfüzitő TSC
2.Kertész Krisztina	Budapest SE
3.Susa Ágnes	Budapest SE
4.Fodor Cecilia	Budapesti EAC
5.Demeter Éva	Bp.Postás SE
6.Kapros Ibolya	Bp.Vasas SC
7.Piróth Eszter	Ceglédi Épitők
8.Kaló Annamária	Diósgyőri VTK
9.Tóth Ilona	Diósgyőri VTK
10.Kozák Éva	Egri Vasas
11.Kozák Ida	Egri Vasas
12;Herczegh Éva	Hmvhely Frankel
13.Vizi Judit	Hmvhely Frankel
14.Kiss Beatrix	Kőbányai Lombik
15.Jenei Margit	Müegyetemi AFC
16.Bársony Piroska	Nkanizsa Gazdász
17.Lábodi Zsuzsa	Nkanizsa Gazdász
18.Dobosi Erzsébet	Spartacus TE
19.Dobosi Klára	Spartacus TE
20.Jenővári Gabriella	Spartacus TE
21.Szopori Éva	Spartacus TE
22.Szabó Anna	Szegedi Kender
23.Szokol Ilona	Szegedi Radnóti
24.Takács Ágnes	Szegedi Radnóti
25.Szakálos Anna	Szegedi Vasutas
26.Dornyi Erzsébet	Szfvári Vasvári
27.Fogas Mária	Szfvári Vasvári
28.Gelei Zsuzsanna	Szolnoki MÁV
29.Kalmár Zsuzsanna	Szolnoki MÁV
30;Ruska Valéria	Tatai Eötvös
31.Németh Edit	VM-Egyetértés

Férfiak:

1.Horváth János	Almásfüzitő TSC
2.Ertel Zoltán	Bottyán HSE
3.Honfi Gábor	Budapest SE
4.Hegedüs Ábel	Budapesti EAC
5.Kovács Gábor	Budapesti EAC
6;Krepuska István	Budapesti EAC
7.Krolopp Frigyes	Budapesti EAC
8.Nagy András	Budapesti EAC
9.Quirico Domonkos	Budapesti EAC
10.Kiss Zoltán	Bp.Postás SE
11.Dosek Ágoston	Bp.Vasas SC
12.Vekerdy Zoltán	Bp.Vasas SC
13.Pelyhe Dénes	Debreceni EAC
14.Bokros György	Diósgyőri VTK
15.Bokros István	Diósgyőri VTK
16.Sóvári Imre	Diósgyőri VTK
17.Balázs Oszkár	Gyöngyösi Energia
18.Veres Sándor	Karcagi VM
19.Ádám András	Kbarcika Vegyip.T
20.Harkányi Ádám	Kőbányai Lombik
21.Harkányi Csaba	Kőbányai Lombik
22;Franczia Vilmos	MOTIM TE
23.Bokor Barna	Müegyetemi AFC
24;Klimstein László	Müegyetemi AFC
25.Urbánfi Jenő	Müegyetemi AFC
26.Tóth János	Nkanizsa Gazdász
27.Krajcsovics András	Nyháza Elektromos
28.Szutor Gábor	Orvosegyetemi SC
29;Dira József	Spartacus TE
30.Orbán Károly	Spartacus TE
31.Soros László	Spartacus TE
32;Nagy Róbert	Szegedi Kinizsi

Boros Zoltán

Nyugodt légkörben

A mátraházai Edzőtábor hangulata nyugodt légkört biztositott a mult év december 1-3. között megrendezett országos pályakitüző-versenybirói továbbképző tanfolyamnak. A teremben elhangzottak mellett a környékről meglevő szines térkép lehetővé tett egy rövid gyakorlati foglalkozást is. A területi szakszövetségek által küldött versenybirók örvendetesen hasonló előképzettsége és gyakorlati tudása tette lehetővé az eredeti elképzelésnek megfelelő program betartását.

A tanfolyam és szervezőinek célja a résztvevők szemléletének egységesitése,valamint a korszerü pályakitüzői elvek, ismeretek további bővitése volt. Az anyag összeállitói nagyon helyesen látták az igazi problémát, hogy jelenleg nem lehet határvonalat huzni a rendező, a pályakitüző és az ellenőrzőbirói tevékenységek közé.

Dr.Vizkelety László, a tanfolyam vezetője már megnyitó szavaiban ismertette ezt a sajátosságot. Két nap alatt bebizonyosodott, hogy a rendelkezésre álló idő maximális kihasználásával érdekessé lehet tenni a nonstop müsorként elmondott, meghallgatott és megvitatott témát. Hogyan? Igy:

A kezdő estén Dr.Vizkelety leforgatta a IV.Tájékozódási Futó Világbajnokságról és a hazai versenyekről készült filmjét. A látott szines kockák nem pusztán élménybeszámolóra alkalmasak - arra nagyon -,hanem tartalmaznak olyan mozzanatokat a rendezés jó és rossz oldalairól, amelyeket nyugodtan kisérhet oktató jellegü magyarázat. A rajtkialakitási és egyéb, főleg külsőségeket tartalmazó képek rámutattak a követendőkre, de leginkább az elkerülendő hiányosságokra.

A film folytatásaként beszélt a versenyek rendezésének hazai és külföldi tapasztalatairól. Időrendben sorolta el az előkészités és a lebonyolitás részfeladatait.

33.	Szalóki Béla	Szegedi Kinizsi
34.	Szokol Lajos	Szegedi Kinizsi
35.	Kunfalvy Csaba	Szegedi Kolacskov.
36.	Szoboszlay Zsolt	Szegedi Kolacskov.
37.	Vaczkó Zoltán	Szegedi Textilip.
38.	Valiskó Benjamin	Szfvári Gépip.T.
39.	Farkas Pál	Szfvári Vasvári
40.	Kóger Gyula	Szfvári Vasvári
41.	Horváth II.István	Szfvári Vasvári
42.	Szatzker János	Szfvári Vasvári
43.	Timár Béla	Szfvári Vasvári
44.	Kálazy Sándor	Tbányai Árpád
45.	Király László	Tbányai Árpád
46.	Varga János	Tbányai Árpád
47.	Szücs László	Tbányai Bányász
48.	Tóth János	Tipográfia TE
49.	Vigh Sándor	Tipográfia TE
50.	Gruber Attila	Váci Forte
51.	Kerekes Gábor	Váci Forte
52.	Petőcz József	Váci Forte
53.	Petőcz László	Váci Forte
54.	Németh Tibor	VM-Egyetértés
55.	Balla Sándor	Zalka KFSE

Szerinte is törekedni kell a propagált, jó külsőségek mellett lebonyolitott versenyek rendezésére, amelyek a sportágunkról alkotott véleményeket pozitivan befolyásolják majd.

A verseny "munkásainak" tevékenységét egyszerüsitő kezdeményezéseket emlitett: a nevezési lap és a versenyzői karton összevonása, a rajtszám nélkülözése, a pontőrök elhagyása, a felszerelés szállitásának elkerülése stb. A pontőrnélküliség elősegitené az egyenlő esély feltételének megteremtését. Az ellenőrzőpontok telepitésének állandósitása csökkentené az átfutási időt, mert számtalan esetben keresgélni kellett a különböző távolságban elrejtett lyukasztókat. "A pontőrkartont csak pontosan érdemes vezetni! Másként fölösleges."

Filmje jó példákat mutatott a rajt kialakitását illetően. A sok közül is legegyszerübbnek és legátláthatóbbnak hatott a "karanténos" módszer, ami alapján, kordonok között, néhány méteren belül a versenyző önkiszolgáló módon elveszi a térképet /egyezteti a mintadarabbal/, preparálja és még áttekinti a rajt előtt.

A cél épitésével kapcsolatosan nagyon sportszerü észrevétel hangzott el, amely szerint a sokszor önkivületi állapotban levő futó utja a szalagozás mentén legyen sima és jól látható. A levert kötéltartó fákat sérülésmentessé kell tenni. A célkapu ne legyen müutnyi szélességü, mert ez a sorrend megállapitását neheziti, de az előzés lehetőségét még biztositania kell.

A versenyformák ismertetésében az "időkiegyenlitéses, vagy tömegrajtos váltó legyen" vitában az utóbbi javára billent a mérleg, mivel ez a tipus kisebb apparátust igényel, látványosabb az első emberek váltása és kevesebb idő szükséges a rendezéshez. /Láttunk egy olyan diafelvételt, amelyen a kiegyenlitéses váltón első emberként jó időt futó Bozán György áthalad a célvonalon, s "a kutya se néz oda". Mindenki háttal áll a jelenetnek, máshová néz. Ezt nem érdemli meg egy versenyző sem!/ Az időkiegyenlitéses forma a realitást szolgálhatja.

A versenyrendezésből és annak szabályzatából adódó kérdésekre Skerletz Iván, az MTFSZ főtitkára adott meggyőző válaszokat. Kiegészitésként beszélt egész versenyrendszerünk időszerü problémáiról. Véleménye szerint a hazai versenyek "arcnélküliek" lettek. Követik a divatot. A jót kell kialakitani a hagyományoknak megfelelően,évekkel ezelőtt ugyanis minden nagyobb versenynek voltak jellemzői. Pl. a Honvéd Kupa évről évre kemény fizikai követelményeket támasztott, a Kilián többször egymás után is éjjel-nappali volt, egy másik többnapos, vagy éjszakai, esetleg csak váltóverseny.

A terepek, ezen tulmenően az ellenőrzőpontok helyének kijelölésére javasolta a frekventált helyek megkeresését. Alapoz a versenyzők öntudatára, amikor a gyors értékelés érdekében elképzelhetőnek tartja,hogy a karton leadásakor bemondják majd a pont-

kihagyást. Helytelenitette a térképrajtbar kifüggesztett bóját, mert "annak meglátásával egyidőben a bélyegzésnek kell a versenyző eszébe jutnia!"

Főtitkárunk röviden összefoglalta az uj minősitési rendszer lényegét is. Első áttekintésre bonyolultnak tünik, de a gyakorlat igazolni fogja a benne rejlő következetességet, s azt a lehetőséget, amely segitségével növelni lehet a minősitett versenyzők számát. Ez nem a legmagasabb szinten fog ervenyesülni, hiszen sportágunkról nem az I.osztályuak száma adja a valós képet, hanem a középmezőny nagysága. Emelkedni fog a másodosztályuak létszáma.

A terep rajzi ábrázolása a térképjelek sokaságával történik. Ezek értelmezése, egyértelmüsége a fontos, amikor a futó választ a lehetséges utvonalak közül. Hardicsay Mária előadásában az uj jelkulcsról, a hazai sajátosságokról és a nemzetközi jelekről adott mindenki számára érthető magyarázatot.

Megtudtuk, hogy néhány uj jelkiegészités van készülőben a felhagyott szénégető és mészégető ábrázolására, hogy a távvezeték kis keresztje az alátámasztás helyét jelöli, valamint azt is, hogy a nem leköthető jeleket a térképen fel kell tüntetni.

A hozzászólók mindegyike egyetértett abban, hogy szükség van az egész jelkulcsrendszerünk mielőbbi állandósitására, mert az könnyebbséget okoz a sportág minden kedvelőjének, de leginkább vonatkozik ez a kezdőkre. Oktatási nehézséget jelent a gyakorta változó jelhalmaz.

Halász Miklós a pályakitüzés hazai és nemzetközi tapasztalataiból kerekitett kiselőadásában joggal támaszkodott saját szerkesztésü, "A pályakitüzés" cimü, kiadványára, amely megfelelő elméleti iskolázottságot nyujt olvasóinak. /Helyszinen már a bővitett, második kiadását lehetett megvásárolni./

Négy alapfeltétel meglétét tartja szükségesnek a korszerü pálya megszerkesztéséhez - a sikerhez:

1. A terepet aszerint osztályozza, hogy azok mennyire alkalmasak tájékozódásra. Alkalmatlanságot okoz a kopár, a beépitett és a müvelt terület. A fedetlenség magával hozza a domborzati formák és a tereptárgyak, valamint a futók egymáshoz viszonyitott helyzetének könnyü felmérését.
   A beépités markáns, könnyen észrevehető objektumokat hoz létre. Ezek gyakran nem áthatolhatók, keritések, autóutak, üdülőtelepek stb.
   Müvelt területeken kerüljük a pályák vezetését, mert a "lefutott" termőföldek nem népszerüsitik sportágunkat. A tájékozódási futás erdőben és az ezek által körülfogott réteken honosodott meg.
   Kevésbé alkalmas, ha egyetlen vonulat a terep. A lefutó hegyoldalon, domborzat nélküli sikvidéken csak az igazán jó vonalvezetés mentheti a pályát.
   Alkalmas a részletgazdag, domborzati és sikrajzi elemekben bővelkedő, tagolt terep. Hazánkban kevés van ezekből, de a Vértes, a Bükkfennsik és az Aggtelek környéke már sok jó versenynek adott otthont.
2. A térképpel szemben több követelmény is felmerül.
   Fontos a sikrajzi pontosság, a vonalas jelek hossza és iránya, a tereppontok egymáshoz viszonyitott helye és ez az egész formahü is legyen.
   A növényzet jellege feleljen meg a valóságnak. Az egész térképre nézve érvényesüljön az egységes megitélési szemlelet a fokozatok elkülönitésében.
   A részletgazdagság ne okozzon zsufoltságot. Csak a lényeges tárgyakat kell felvinni, de ez nem azonos a csak pályára történő javitással.
3. A korszerü pálya hosszát is megszabja a szabályzat, az előirt győztesidő.
   A pályán belül a résztávok és az ellenőrzőpontok jellege legyen változatos! A terep érdekességei és sajátosságai emelnek a szinvonalon. /A VB szinhelyeket speciális területek közül választják ki./ Az áthatolhatatlansági tényező legyen kicsi. A résztávok egymásutániságában és a terhelésben rejtőzzön valami előre kigondolt dinamika. Minden résztáv jelentse a térkép állandó olvasására történő kényszeritést.
   A résztávok, átmenetek között a minőségi különbségen tulmenően követelménybeli eltérések is vannak. Az utóbbiak a versenyzőktől más-más tájékozódási technikát kivánnak meg futás közben.
4. Az irányszakaszok jellegtelen terepszakaszokon vezetik át a pályát. A versenyző viszont szabdalt részeken is alkalmazza, ha nem akar belemerülni a részletek fárasztó azonositásába. A kifejezetten iránykövetésre szánt szakaszok hossza csak 200 m legyen, mivel azon felül már nagy az érkezési szórás. Hosszu, általánosnak mondható irányfutásoknál a versenyző átmegy tört irányszakaszokba.
   Nemcsak utak dzsungeljában létezik utvonalválasztási lehetőség. Vonatkozik ez a domborzatra és sikrajzra is. Lényege az, hogy egyszerre több, egyforma nehézségü variációval találja szembe magát a versenyző.
   Legnehezebbek a térképolvasó szakaszok, de ilyenekkel a mi terepeinken alig találkozunk, még ha a térkép surolja is a tökéletesség fogalmát. Sok az ut, egymáshoz közel vannak a markáns formák.
   A térképolvasás a legfárasztóbb müvelet. /Skandináv terepeken belemerülünk a részletek azonositásába, lassan olvassuk a térképet s ez vezet a sebesség lecsökkenéséhez. A szellemi fáradtság komolyabb egy ötnaposon, mint a fizikai. Az északiak ezt a tevékenységet nagyvonaluan félreteszik és csak pontközelben alkalmazzák Addig is durva iránymenettel jutnak el, s ott pillanatok alatt helyreteszik magukat a sok apró tereptárgy között. Ezért jobbak./
   Szalagozott szakaszok a rajt előtt, a cél előtt és után, ritkábban pályaközben - müuton, patakon, vagy nézőknek kijelölt helyen - vezetik át a versenyzőket. A célhoz vezető "diszités" ne közvetlenül az utolsó ponttól induljon ki.
   A tömegrajtos váltókon gyakran 5-10 fő-

tó is keresi a szalagozást. Ez rutinfogás. Amennyiben az nem vezet visszafelé a pontig, akkor még ott is lehet előnyt szerezni. A 0,5-1,5 perc közötti idő is annak számit.

A sok jó után az előforduló hibákról esett szó. Halász Miklós. mint fotós is bemutatkozott. Levetitette az év rangosabb eseményein "elkövetett" pályákat és azon már a győztesek által választott utvonalakat is láthattuk. A szinesben kivetitett hegyesszögek és "csiki-csuki"-k alapján bizonyosodott be, hogy még nem mindig érvényesülnek a korszerü pályakitüzés elvei, sokan "esztétikai" pályát terveznek, nem gondolkodnak a versenyző eszével. A vitás esetek pedig abból adódnak, hogy térképhibás helyekre tüznek ki pontokat. Helyes az, ha a kitüzött pályát a lehetséges utvonalon végigjárja kiötlője.

A vizuális szemléltetés legtanulságosabb része az ellenőrzőpontok érintési nehézségének érzékeltetése volt, ahol az előadó kihangsulyozta, hogy azokat mindig a mezőnyhöz kell válogatni. A terep és a térkép által nyujtott lehetőségeknek megfelelően a legnehezebb átmenetek utáni kis objektumokat a magasabb kategóriában indulóknak kell mégadni. Nem szabad sujtani a kezdőket. Tény viszont az, hogy egy pont is lehet különböző értékü, ha azt más-más irányból kell megközeliteni.

A pályakitüzés és az azt követő ellenőrzés terepen történő gyakorlására két óra állt rendelkezésre. Előre megadott ellenőrzőpontok helyzetéről kellett beszámolni a résztvevőknek teremben, a táblára kirajzolt nagyitás alapján. A sok megállapitás után dőlt el, hogy melyiket kell meghagyni térképhiba ellenére is, milyen javitásokat kell felvinni ahhoz, hogy egy másik is bennmaradjon stb. A térképen nem ábrázolt változásokat az ellenőrzőpont 100 m-es körzetében jelölni kell! De elegendő ezt mintatérképen kifüggeszteni.

Az ellenőrzési müveletek azt bizonyitották, hogy a minimum 2 helyről /irányból/ történő bemérésnél gyakran többre kell kitérni.

Az is lelkiismeret kérdése, hogy ki mit tekint bemérési pontnak. A versenyző szemével kell látni! Ellenőrzéskor van idő a felfogó vonalakról, pontokról is visszamérni.

A pályakitüző munkáját az ellenőrzőbiró "veszi át", s a versenyző mond véleményt. Az utóbbi kritikája függ az előbbiek által végzettektől...

A pályakitüző tevékenységében a korszerüségnek, a tudásnak kell dominálni, de nemcsak asztal mellett, hanem a terepen is.

A leirottaknak, az elhangzottaknak érvényesülniük kell majd a versenyek mindennapi életében, mert bővülő versenyprogramunk, szélesedő versenyzőgárdánk és a sportág fejlődése igényli ezt.
Ezért került sor erre a hasznos tanfolyamra.

Rendnek lenni kell

A papir, hely és idő drága, a véleményalkotás szuverén jog - ezért nem szoktam kritikákra válaszolni, bár nagyon megszivlelem azokat.

Most kivételt teszek. Csongrádi Jenőnek az Országos Egyéni Bajnokságról szóló tülevele egyik bekezdésével vitatkozom.

"...Nem tetszett az általános utasitásban olvasható kioktatás, mely a versenyzők számára sértő és egyben nevetséges volt. Különösen olyan helyzetben tünik ez nagyképüségnek, amikor a Budapest bajnokságon több jogos óvást csak a legfurfangosabb szövegekkel sikerült formailag - de nem lényegileg - visszautasitani. Ha valaki valóban sportszerütlenül viselkedik, akkor a büntetés a versenybiróság dolga, emiatt felesleges példabeszédet intézni a versenyzés céljából összegyült versenyzőknöz."

Sportágunk felnőtt lett, egy kicsit komolyan kell venni. Képzeljük el: látogató érkezik egy versenyre /mondjuk egy megyei TS elnöke/. Nem ért a jó vagy rossz térképhez vagy pályákhoz, csak annyit lát: még félholt versenyző trágár szavakat üvöltöz a megszeppent célbirónak, már felöltözött versenyző tajtékozva kiabál a pályakitüzőkkel... /folytassam?/.
Ez nem sport. Ilyet eddig csak a vivók engedhettek meg maguknak, két éve már ők is technikai találatot kapnak ezért.

Ezt az Országos Egyéni Bajnokságon meg akartam akadályozni, teljesen függetlenül attól, mi történt a Budapest bajnokságon. /Nem voltam ott. A cikk szerzője sem./

Nem példát akartam statuálni /akkor nem irok, hanem futószalagon kizárok/, hanem elkerülni az indokoltan vagy indokolatlanul, de mindig jogtalanul lezajló komédiákat! Nem magamat védtem /sokat kibirok/, hanem sportágunkat.

Mellékelem a tájékoztató kifogásolt szövegét. Az Olvasó döntse el, hogy a megfogalmazás mennyire nagyképü, sértő és nevetséges. A versenyzőkkel tanusitott maximális udvariasság mellett a jövőben is a leirtakhoz tartom magam - akár sikerült a megfogalmazás, akár nem.

"... A versenybiróság is igyekszik megállni a helyet, de hogy az igyekezet milyen szinvonalu versenyre és rendezésre lesz elég, az csak a verseny végén dől el. Tudomásul kell venned, hogy a versenyen nemcsak győztesek vannak, a büszke bajnoki cim minden kategóriában csak egy versenyzőnek juthat. Ha gyengébben szerepelsz, mint vártad, nem biztos, hogy ebben csak a versenybiróság a hibás! A versenybiróság sorsdöntő hibáit óvás formájában lehet rögziteni, a kisebb észrevételeket a verseny befejeztével szivesen meghallgatjuk. A rajtban, a versenypályán és a célban lejátszott nagyjeleneteknek azonban a sportág érdekében helye nincs, ilyen jelenségek ellen a legnagyobb eréllyel fogunk fellépni."

Szarka Ernő
az ENOB vb.elnöke

Bemutatjuk
a MAFC-ot

A Budapesti Müszaki Egyetem tájékozódási futó szakosztálya egyike a sportág legrégebbi, legeredményesebb szakosztályainak. Férfi csapatuk az osztályozott bajnoki rendszer bevezetése /1953/ óta az Országos Bajnokság tagja - volt, mert sajnos éppen a legutóbb esett ki onnan. Az 1950-es években 6 alkalommal nyerték el a bajnoki címet és női csapatuk is dobogós helyezéseket szerzett, mig egyénileg Horváth Lóránd volt kétszeres magyar bajnok.
De a szakosztály nemcsak multjából él. Létszáma szépen fejlődött, elérte az 50 főt. Különösen a női és serdülő versenyzők gyarapodtak örvendetesen. Bár a vezetőség mindent elkövetett az utánpótlás biztositása érdekében, a toborzó versenyek nem jártak a várt sikerrel. Az év folyamán beszervezett serdülők baráti és rokoni kapcsolatok révén kerültek a szakosztályhoz. A felnőtt férfiak gyarapodása az egyetemre I.évesként felkerülő sportolókból adódott. Mint egyetemi szakosztály, végzős növendékeiket, amennyiben azok nem Pesten helyezkednek el, elveszitik /1972-ben 7 főt/. Igaz, hogy ezek vidékre kerülnek, elinditói lehetnek a sportmunkának valamely másik szakosztálynál. Feladat az ifjusági utánpótlás további biztositása, mivel a jövő évben 4 versenyző felnőtt korosztályuvá válik.

A szakosztály vezetősége elnök, szakosztályvezető, edző és egy versenyző elnökségi tagból áll. Ez sajnos sokszor nem bizonyult elegendőnek, mivel a szakosztályvezető hivatali elfoglaltsága miatt ritkán vehetett részt a munkában. A vezetőség minden héten tartott megbeszélést, ahol megtárgyalta a felmerült problémákat.

A versenyzőkkel negyedévenként tartottak szakosztályi napot, ahol a feladatokról és a versenyzők észrevételeiről tárgyaltak. A szakosztály jelenleg 8 versenybiróval rendelkezik, akik nagy rendezvényükön, a Kilián versenyen segitik a szakosztály munkáját, ugyanakkor egyéb országos és budapesti rendezvényeken segitik sportágunk munkáját.

A szakosztály szerződtetett edzővel rendelkezik /Kalmár László/, vezetésével folyik a versenyzők felkészitése. Mivel a szakosztály egyetemi, a tanulásnak elsődleges helyet biztositanak, ezért csak heti 3 edzés kötelező a versenyzők számára. Ezek futásból /30-80 perc között/ gimnasztika és játékból állnak. A termet az egyetem biztositja. A Testnevelési Tanszékkel a kapcsolat igen jó és segitsége nagyban hozzájárul szakosztályuk fejlődéséhez. Az emlitetteken kivül hetenként 1 edzési napont elméleti oktatásban részesitik a versenyzőket. 1971-ben ugynevezett "Gólya" tanfolyamot tartottak kb. 30 óra időtartamban.

Mivel a technikai edzések hétközbeni biztositása egyrészt idő, másrészt alkalmas öltöző biztositása miatt igen nehézkes, ezeket vasárnaponként tartják.

A technikai tudás fokozása érdekében 1971-ben is 2 hetes edzőtábort tartottak, ahol a technikai gyakorlatokkal fokozták versenyzőik tudását. A tábor jó hatása az idén is lemérhető volt az edzőtábor utáni jó eredményekből. Dacára annak, hogy az egyesület csak 7 versenyzőnek biztositott hozzájárulást az edzőtáborra, azon összesen 30 fő vett részt.

Versenyzőik 1972. év folyamán 38 versenyen 474 alkalommal álltak rajthoz, s ott következő eredményeket értek el: 35 első hely, összesen 66 dobogós helyezés.

Csapataik közül a férfi felnőtt a körülmények alakulása miatt /betegség, haláleset, külföldi ut/ kiesett az országos bajnokságból, női csapatuk bentmaradt. Váltóban mindkét csapatuk a Budapesti I.o.-ban van. Férfi ifjusági csapatuk az OB 4. helyén végzett. Minősitett versenyzőik száma 11 fővel növekedett az előző évhez viszonyitva. Ugyanakkor Göbölös István I.osztályu minősitéssel és további 4 fő III.osztályu minősitéssel a szakosztályból átigazolt 1972-ben.

2 férfi ifjusági versenyzőjük válogatott kerettag volt. Versenyzőik magatartása sportszerü volt az egész év folyamán, csak a serdülőknél kellett nevelési célból fegyelmezni.

Anyagi ellátás egyrészt a BTFSZ-től kapott állami támogatásból, másrészt az egyesülettől kapott pénzkeretből áll. Ez az összeg szükösen biztositja a versenyzők utazási és nevezési költségeit. Elsősorban a közeli kis költségü versenyeken indulnak nagyobb létszámban. Felszerelést ebből a keretből csak szükösen tudnak vásárolni.

Az egyesület elnökségével kapcsolatuk igen jó, minden tőlük telhető támogatást megadnak a szakosztálynak. A körzeti, a budapesti, valamint az országos szövetséggel ott dolgozó aktiváik révén jó, az egyetemi KISZ Bizottsággal és az egyetem vezetésével is megfelelő.

A szakosztály fejlődése biztositott, de a munka és a fejlődés javitása érdekében feltétlen

- bőviteni kell a szakosztály vezetésének létszámát;
- biztositani kell az utánpótlás érdekében egy általános iskola patronálását. Ezt annál is inkább, mivel a fokozódó tanulmányi követelmények miatt az egyetemre beiratkozott hallgatók beszervezése évről évre nehezebbé válik.

A TÉRKÉP

Szép karácsonyi ajándékot kaptak a térképbarátok a Kartográfiai Vállalattól, amely a Budapesti Geodéziai és Kartográfiai Vállalattal közösen kiállitást rendezett a mult hónapban a Bosnyák téri irodaházban "A topográfiai térképek" cimmel. A kiállitás célja volt, hogy bemutassa: a népgazdaság, a mindennapi termelő munka milyen sok területén mekkora a különböző részletességü és tartalmu térképek szerepe, fontossága és megbecsülése. Gazdasági felhasználásuk gyakorisága és sokoldalusága hozzáértő számára is meglepő, kivülálló számára pedig elgondolkoztató. A nemzetközi kőolajvezetékek nyomvonalának kitüzésétől az erdőtelepitések tervezéséig, utak, vasutak vonalvezetésétől a vizpartok védelméig, a külszini bányászattól a városrendezésig számtalan területen szükséges a pontos, részletes térkép, amely beruházó, tervező és kivitelező előtt egyaránt megmutatja a felhasználásra szánt terület domborzati, fedettségi, geológiai, vizrajzi, meteorológiai, vagy éppen forgalmi, földmágnesességi stb. viszonyait.

A különböző gazdasági ágazatok, de azokon belül a munka egyes szakaszai különböző léptékü térképet igényelnek. 100-200 ezres méretarányu lapon történik pl. egy nagyfeszültésü elektromos távvezeték nyomvonalának meghatározása, de nagyobb léptékü szükséges az egyes szakaszok tervezéséhez és egész részletes /1:2000, 1:500/ az oszlopok elhelyezéséhez, alapozásához. S e kiállitás mindegyikre példákat is mutatott, szép, ritkán - vagy éppen sohasem - látható térképkivágatokkal. Az erdő- és vadgazdálkodási részlegnél pl. hires vadrezervátumaink - versenyzők előtt elzárt - erdeiről láthattunk részletes térképet, melyen még a szarvasok barcogóhelyeit is feltüntették. Több örömmel nézhettük az erdőtelepitéseink távlati terveit tartalmazó kartogrammot, mely szerint a következő ötéves tervek során növekszik hazai erdőterületeink, tehát versenyterepeink száma és nagysága. Nagyon érdekesek voltak az igen finom domborzati ábrázolásokat tartalmazó lapok, melyeket a felszini bányaművelésnél használnak fel.

A szakositott felhasználásán kivül megismerhettük a térkép készitésének menetét is, a légi felméréstől a szintvonalak számitógépes kirajzolásáig. Térhatásu térképek és nézésükhöz szükséges optikai berendezések is voltak kiállitva e gazdag tárlaton, melynek tartalma még a kivülállót is lenyügözi. Bennünk pedig joggal veti fel a kérdést: ha ilyen sok munkakörben "kottája" az emberi tevékenységnek a térkép, akkor miért ismerik mégis olyan kevesen azt - és sportágunkat?

Becsületrendünk

Az MTS OT Elnökségének határozata alapján minden év elején sor kerül az MTS és a Magyar Ujságirók Országos Szövetsége által alapitott "Sportszerüségi Dijak" átadására.

A "Sportszerüségi dijat" az a sportember /sportoló, sportvezető, edző, játékvezető, társadalmi aktivista, szurkolótábor/ vagy sportkollektiva /csapat, váltó, szakosztály, sportegyesület stb./ nyerheti el, amely a sportszerüség általános követelményeit meghaladó, a sport irott és iratlan szabályait figyelembevéve is kiemelkedően sportszerü magatartást tanusit.

A dij adományozására a sportszervek és a sajtó utján lehet javaslatot tenni. A helyi sportszervek javaslataikat az illetékes megyei testnevelési és sportszövetség agitációs és propaganda bizottságához küldik, amely vélemennyel ellátva az MTS OT agitációs és propaganda osztályához továbbitja azt.

Egyebekben bárki jogosult kellően indokolt javaslatot küldeni a sportlapok szerkesztőségeinek, valamint a megyei és országos lapok, a rádió és a televizió sportrovatainak, amelyek a javaslatokat a MUOSZ-hoz továbbitják.

Bár a tájékozódási futás "láthatatlan" sport, versenyeink során bizonyára olyan eset történik, amely a példás sportszerüség körébe tartozik. /Sajnos, az ellenkezője még gyakoribb.../

Tipikus eset a segitségnyujtás a terepen megsérült ellenfélnek - amely mindkettőjük részére a verseny feladását jelenti Hasonló például egy pályakitüzői vagy felvezetői mühiba kiküszöbölése a versenyzők részéről. Ilyesmi történt az 1968-as Honvéd Kupa férfi váltószámában Nagyszénáson, ahol az 1. ellenőrzőpont a mezőnyrajttal induló első futók érkezéséig nem lett kitéve. A versenyzők azonban - az ilyenkor gyakori versenyfeladás és kollektiv óvás helyett - ismét felálltak egyvonalba és megismételték a rajtot! Igy a verseny nem bukott meg.

Joggal emlithetjük meg a székesfehérvári Vasvári Gimnázium versenyzőit, akik utiköltség hiján nem egy verseny előtt és után 30-30 km-t kerékpároztak.

Kérjük, hogy aki hasonló esetekről tudomást szerez, közölje azt szerkesztőségünkkel. Szivesen közöljük a nemes példákat és a legtartalmasabbat beküldjük a jövő évi pályázatra.

Szász Károly

Kezdetben volt a Páli verseny

Szász Károly 1952. év óta a Bp.Vörös Meteor versenyzője, 1955-ben országos egyéni bajnokságot nyert, 1956-1967-ig a Magyar Természetbarát Szövetségben mint a Versenybizottság elnöke, 1963-1967.között mint a szövetség titkára szerzett érdemeket sportágunk fejlesztésében.

Az 1971. évi hazai első hétnapos versenysorozat /EBH-OL/ sikeres lebonyolításához nagymértékben hozzájárult.

Az emlékezések keretében most a tragikus hirtelenséggel elhunyt Páli Tivadar /az ötvenes évek egyik "nagyja"/ emlékére alapitott országos elméleti versenyről - a mai pályakitüző versenyek elődjéről - ad szines beszámolót.

Most kerül lebonyolitásra az első országos pályakitüző verseny. Az alább ismertetett elméleti vetélkedőt annak ellenére, hogy más formában és más feladatokkal kerültek megrendezésre, elődnek lehet tekinteni, mert döntően itt is a térképészeti ismeretek álltak az előtérben és hozzájárult a tájékozódási versenyzés fejlődéséhez. Nézzük csak meg az eredmények között az ismerős neveket. /Szerk./

A természetjárók körében az elméleti vetélkedők nemcsak hasznosak, hanem a résztvevők számára igen szórakoztatóak is. A vetélkedési vágy minden emberben él. A tájékozódási futás - vagy ahogy akkor nevezték - tájékozódási versenyzés a nagy fizikai követelmények miatt nem volt mindenki számára elérhető, a szellemi vetélkedő viszont korra és nemre való tekintet nélkül mindenkinek lehetőséget adott a versengésre.

A Bp.Vörös Meteor SK Természetbarát Szakosztálya már az 1950-es évek elején rendezett elméleti versenyeket. Az első években csak a szakosztály tagjai számára, majd kiterjesztette a résztvevők körét a többi budapesti egyesületre is. Felbuzdulva az érdeklődésen, 1957. évtől már országos vetélkedőként hirdették meg. Évről évre uj megyei központok kapcsolódtak be. A területi szélesitést jelentős mértékben elősegitette a rendezőségnek az az alapvető törekvése - amelyet a kérdéscsoportok összeállitásával váltott valóra -, hogy bármely résztvevő egyenlő esélyekkel indulhasson, azaz ne jelentsen előnyt egy-egy terület vagy szakma alaposabb ismerete.

Miből is állt egy ilyen elméleti verseny? Két nagy kérdéscsoporttal kellett megbirkózniok a résztvevőknek.

- Általános turistaismeret. Ezen belül a rendelkezésre álló 60 perc alatt a következő témákból feltett kérdésekre kellett válaszolni: turista földrajz, geológia, növény- és állatvilág ismerete, müemlékismeret, közlekedési ismeretek, a mozgalom szervezeti és egyéb kérdései stb. A kérdéseket gyakran kiegészitették fotók, rajzok, amelyek érdekesebbé és változatosabbá tették a feladatot.
- Térképészeti tudnivalók. Ezen a kérdéscsoporton belül a rendelkezésre álló 90 perc alatt a térkép alaposabb ismeretéből tették próbára a résztvevőket: távolság- és iránymérések, szerkesztések, tájékozódási feladatok és általában olyan kérdések, amelyek a kiadott térképen megoldhatók voltak.

Gyakran egy-egy keretmese térképen való megoldása tette szórakoztatóbbá a versenyt.

Az értékelés ugy történt, hogy kérdéscsoportonként külön értékelték a megoldásokat és az elért helyezési pontokat összegezték. A végső sorrendet a helyezési pontok összege adta.

Miután a résztvevők felkészültsége jelentős eltéréseket mutatott, az első évek kisérletei után a vetélkedőt a továbbiak során két fokozatban rendezték meg: felső- és középfoku, illetve felnőtt és ifjusági szinteken. A teljes kiszélesités egy szakosztály teljesitőképességét már meghaladta.

Az 1966. évi 10. verseny után, amikor már 12 megyei központ majd félezer résztvevővel indult, a Bp.Vörös Meteor javaslatot tett az MTSZ-nek, hogy a további fejlesztés feltételeinek biztositása érdekében vállalja a rendezést. 1967. év 1968. években már az MTSZ rendezte a versenyt. 1969. évtől kezdve sajnos nem került megrendezésre.

Az elmult versenyek közül különös érdekességgel birt az 1959. évi rendezvény, amikor a térképes feladatnál első izben és váratlanul a térképet a déli félgömbre - Argentinába - helyezte a rendezőség /Holba Vilmos agyafurtsága/ és itt kellett a különféle mérési, tájékozódási feladatokat megoldani.

A kérdések összeállitásánál egyébként minden évben bevezetett valamilyen ujitást a rendezőség. Ez már szinte hagyományos volt. Ugyanilyen jól bevált hagyomány volt, hogy az előző évi győztest, vagy helyezetteket, amennyiben budapestiek és igy jól elérhetők voltak, a következő évben bevonták a feladatok összeállitásába.

Az 1967. évi verseny volt az első, amikor technikailag megfelelő külalakkal is jelenhetett meg a verseny, amennyiben nem stenciles, hanem rotaprintes kivitelben készülhetett. A szemléltető fényképes anyagot is sikerült megfelelően kiviteleztetni.

Felmerült egyesekben a kérdés, hogy mindennek és egyáltalán Páli Tivadarnak mi köze van a tájékozódási futáshoz?

Nos, ha abból a szemléleti nézőpontból tesszük fel e kérdést - amivel napjainkban sajnos találkozhatunk -, hogy a tájékozódási futó sport csak az önálló szövetség megalakulásával kezdődött, akkor az a válasz, hogy semmi. Ha azonban nem tagadjuk meg a sportunk multját és magunkénak tartjuk a hazai kifejlődését - amely 1957.évig minden külföldi kapcsolat és ráhatás nélkül történt - akkor a válasz az, hogy nagyon is sok köze van mind az elméleti vetélkedőknek, amely elősegitette a térképészeti ismeretek fokozott elterjedését, mind pedig Páli Tivadar személyének is.

Ha már a róla elnevezett versenyt ismertetem, akkor ismerjük meg őt is.

Páli Tivadar a negyvenes évek végén és az ötvenes évek elején különböző sportkörökben és az országos társadalmi szövetségnél tevékenykedett. 1953. évtől az 1956. évben bekövetkezett haláláig a Bp.Vörös Meteor szakosztályának tagja volt. Magasfoku turista képzettsége, határtalan lelkesedése a természetbarát mozgalomban ujszerü tájékozódási versenyzés iránt és nem utolsósorban kiváló emberi tulajdonságai egyaránt méltóvá tették, hogy elméleti versenysorozatot - amely közvetve segitette a tájékozódási versenyzés kifejlődését is - róla nevezzük el.

Az ő tollából jelent meg például hazánkban nyomtatásban az első elméleti fejtegetés és jellemzés a felszabadulás utáni erőteljes fejlődésnek induló tájékozódási versenysportról.

Az ő közreműködésével jelent meg 1951. évben az első nyomtatott versenyszabályzat.

Közreműködött a kezdődő bajnoki rendszernek az akkori lehetőségeknek megfelelő kialakitásában, formálásában.

Nagy része volt abban, hogy a "természetjárásnak" ez az uj formája polgárjogot nyerjen és elterjedjen.

Ha mindezeket figyelembe vesszük, akkor sokat köszönhetünk a tevékenységének és méltó arra, hogy az emlékezések között két évtized után is helyet kapjon és az első országos pályakitüző verseny alkalmával megemlékezzünk róla.

Az évente megrendezett elméleti versenyek helyezettjei között sok olyan sporttársat találunk, akik akkor is, később is szoros kapcsolatban álltak a tájékozódási futással. Mindjárt az első győztes Zsellér György /Miskolci Vasutas/ lett, aki sportágunk legelső válogatott versenyzői között is helyet kapott. A következő évben "középfok" és "felsőfok" kategóriákban mérték össze tudásukat a résztvevők, utóbbiban volt helyezett Galgóczy István, aki éveken keresztül egyik legtevékenyebb versenybiránk. 1959-ben csak "felsősök" volt s ennek győztese jelen sorok irója lett, a rendező szakosztály szineiben.

Mig az eddigi versenyeken főleg a fővárosiak jelekedtek, 1960-ban Medovárszky és Mándoki sporttársak jóvoltából /Pécsi, ill. Szegedi VSK/ vidékiek szerezték meg a 2-3. helyezést. Dr.Dénes György /Bp.Vörös Meteor/ 1961-62-ben "duplázott", mindkét évben megnyerte a versenyt, melynek helyezettjei között Radnóti Sándor /Bp.MÁV SC/, Fehér Miklós /Mátra Club/ Ijjász István /Pécsi VSK/, Nyári Tamás /Bp.Vörös Meteor/, Török István /DEAC/ - későbbiekben is visszatérő - neveit találjuk. 1963-ban mindkét kategóriát vidékiek nyerték /Török, ill. Medovárszky/, a következő évben pedig budapestiek /Frojimovics és Nyári, mindketten a rendezők szakosztályából/.

Időközben az elméleti versenyzés iránti érdeklődés egyre inkább hanyatlott Budapesten és emelkedett vidéken. Ezért történhetett, hogy 1965-ben a két kategória 1-6. helyein egyetlen fővárosi résztvevőt sem lelhetünk, csak vidékieket, Mándokival és Vass Zoltánnal /Debreceni Biológia/ az élen! Ettől kezdve állandósult a vidéki fölény létszámban és eredményességben egyaránt. Mig az első versenyeken, az 50-es évek végén az ország két nagy "egysége" egyenlően képviseltette magát, addig mindössze 20 budapesti indult az 1966-os létszámcsucs /77 szakosztályból 430 résztvevő!/ mezőnyében, melyet Praefort László /SZEAC/, ill. Buzás Gy. /PVSK/ nyert meg. Őket követte Dr.Bársony J./Mosonmagyaróvári TE/, Zimmer P. /PVSK/, dr. Tihanyi László /Pécsi OEÜ/ és Huberman G. /Szegedi Radnóti Gimn./ az 1967-68-as években.

Emlékezzünk meg a verseny lebonyolitóiról, a feladatok összeállitóiról is. Holba Vilmos, Tokaji Tibor és Brück György kezdte az évről évre növekvő munkát, majd rendre "beszálltak" az előző évek helyezettjei, igy: Ozoray fivérek, Tibor Lajos, Szász Károly, Harák Magda, Galgóczy István, dr.Dénes György, dr.Bugyil Ferenc, Szente István, Déri Ferenc, dr.Pápai Miklós, Vámos János, Lerf József, Szebényi Géza és még több sporttárs. Bizunk abban, hogy munkájuk, fáradságuk nem volt hiábavaló és hozzájárultak sportkulturánk szinvonalának emeléséhez.

Kovács Attila

Térkép nélkül Sumenban

Debrecen bolgár testvérvárosában, Sumenban az idén ünnepelték a helyi turizmus megalakulásának 70 éves évfordulóját. Ez alkalomból nemzetközi tájékozódási futóversenyt rendezett a Madarai Lovas Club "Jubileumi Kupa" néven, melyre Debrecen válogatottját is meghivták. Sok huza-vona után végül sikerült a három fős női és férfi váltónak elutaznia.

A fogadtatás, ellátás, vendégszeretet minden elképzelést felülmult. Mód nyilt Kossuth Lajos sumeni lakóházának megtekintésére, mely ma emlékmuzeum, este pedig a debreceni sportolók megkoszorúzták Kossuth Lajos szobrát.

Másnap reggel, az ünnepélyes megnyitó után az első futókat kiszállitották a tömegrajtba. VB minta alapján az első három pontot tetszőleges sorrendben lehetett érinteni. A 14 férfi váltó kezdő emberei közül a startjelre 13-an balra, egy pedig, a debreceniek első embere, jobbra indult. A 6800 méteres pályán kilenc pont volt. Félpályáig meglehetősen tömör volt a mezőny. Bukarest és több bulgár város váltója volt az élen. A rádiós pontot a hetest már Kovács fogta elsőnek és innen fokozatosan elhuzott a bolytól. Váltótársa, Marina György két perces előnnyel indult, Bukarest és Razgard előtt. Végig egyedül futva biztosan megőrizte a vezető poziciót. A verseny a harmadik futók között dőlt el. Balszerencsére Szabados Mátyásnak kiesett a térképe a tartóból, s ebből olyan hátránya keletkezett, hogy a váltót csak a 4. helyen tudta behozni.

A nők szereplése kevesbé volt sikeres. Ehhez hozzájárult az is, hogy a pályák szokatlanul hosszuak, 6-7 km-esek voltak. A tiz rajtoló váltóból csak öt tudott hibapont nélkül végigfutni a pályán.

Erdélyi Tibor

Mocsarak közt edzettünk

Mikor 4 évvel ezelőtt az első svéd versenytérképemet a kezembe vettem, nagyon elcsodálkoztam: sehol ut, csupa egyforma kis kup, szikla, lapos terep, barna "zárt" mocsarak, kis szintkülönbségek. Ugyanakkor megdobbant a szivem is: de jó lenne a tájékozódási sport őshazájában, igazi svéd terepen versenyezni. Bevallom sokat gondolkoztam, milyen is lehet ez a terep, faggattam azokat, kik kintjártak, térképeket nézegettem. Mondták, hogy van mocsár, szikla, fenyvesek, tarvágások. Néztem az átmenetet: itt elfutnék eddig a nagy kupig, aztán a mocsár szélén, aztán... aztán... te jó ég, mit csinálnék aztán?

Ezért érthetően nagyon örültem, mikor megtudtam, hogy svéd meghivásra edzőtáborban vehetek részt, és indulhatok a versenyek versenyén, az Ötnaposon.

Kétnapi fárasztó utazás után Szopori Évával, Valtinyi László vezetése alatt megérkeztünk Eksjöbe, mely az 1972-es O-Ringen versenyközpontja volt. Egy katonai tábor közelében, minden igényt kielégitő 2 ágyas szobákban szállásoltak el bennünket. Az edzőtáborban a következő országok fiataljai vettek részt: Bulgária, Kanada, Dánia, Norvégia, Anglia, Ausztria, NSZK, Svédország, Csehszlovákia, Japán és Magyarország. Japán részről két idősebb megfigyelő, Csehszlovákiából a nálunk is jólismert Lucanova és Kacmarcik jelentek meg, az összlétszám 40 fő volt.

Most részleteseben ismertetném az edzéseket, melyek a hazai átlagtól eltérőek voltak. Bár le kell szögezni: nem volt semmi olyan edzésmódszer, amelyet ne ismernénk mi is, csak technikai edzéseinken edzőink nem alkalmazzák, nem szivesen vállalják /ha vállalják/ az azokkal járó többletmunkát. Minden edzésen ki-ki erőállapotának megfelelően 3 pálya közül választhatott. Az edzőpályák jól felépitettek voltak, a pontokon rendes bója és lyukasztó volt. Érdekesség: félpályáig nem kellett "hajtani", csak "bemelegedni" fizikailag és szellemileg, és félpályától mértek csak időt.

Otthon azt hittem, nem is lesz olyan nagyon nehéz, szép futható, átlátható erdők vannak. Az első edzésen megláttam,hogy mekkorát tévedtem. Mindenütt bozót, mocsár, kövek és megint bozót. Azt hiszem, ezt hivják őserdőnek, csak meg rosszabb,mert helyenként tarvágások tarkitják, ahol a magas fü alatt tuskók és fenyőgallyak akadályozzák a futást. Bent az erdőben a sürü aljnövényzet és mocsaras részek miatt nehéz haladni. Hozzá kell tennem, a térképek domborzata tökéletes, jó a sziklarajz is, de a mohos sziklát kupnak rajzolják, csak a csupasz szikla a szikla, és ennek néha "bedőltem". A sikrajz is jónak mondható, ami az utakat illeti. Viszont nagyon meglepő volt, hogy a tarvágások és a vezetékek teljesen hiányoznak a térképről, a fedettséget sem jelölik! Idehaza ezek a támpontok, főleg a sikrajzra támaszkodunk, odakint viszont a domborzat az alap. Ki kell emelni, hogy minden szintvonalrezdülésnek jelentése van, és mivel a terep lapos, két szintvonal közti emelkedő is támpontot jelent, mig otthon két szintvonal felett csak átsiklik a tekintetünk. Természetesen hozzá kellett szokni a kinti,térképen olvasott domborzat terepre való átültetéséhez, amit az is nehezit, hogy a bozótban nem lehet messzire ellátni.

Ennyit a terepről, most már tényleg az edzésekről. Az első nap délutánján csak egy kis ismerkedés volt a tereppel, térképpel. A térképre berajzolt utvonalat kellett követni 2 km-en keresztül, majd 3 km-es normál pálya következett.

Sikerült is közelebbi ismeretséget kötnöm egy-két mocsárral és szögesdrót kerítéssel, valamint a bizonytalanság érzésével.

Másnap délelőtt a segéd- és támadópontok felismerése, begyakorlásuk volt a cél. Segédpontoknak nevezzük azokat a tereptárgyakat, melyeket egy hosszabb átmenetben azonositásra, helyzetünk megállapitására felhasználunk, de csak észleljük őket, nem megyünk oda hozzájuk. Támadópont: az utolsó fix tereptárgy, ahonnét precizen mérve, lépést számolva közelitjük meg az ellenőrzőpontot. /Svédországban. Nálunk egyelőre vigyázni kell, mert a pontok nem mindenhonnét "ülnek" pontosan./ A térképen berajzolták a szerintük optimális utvonalat és a segéd-, valamint támadópontokat, melyeket a terepen szalaggal meg is jelöltek. Ennek az edzésnek még külön érdekessége volt, hogy az edzők kint voltak a terepen, egy-két ponton keresztül követtek is bennünket, és az esti előadáson elmondták tapasztalataikat. Bevallom egész svéd tartózkodásom alatt ekkor sikerült hibátlanul mennem.

Délután a délelőttihez hasonlóan berajzolt utvonal és segédpontok, de az utvonal különböző szinekkel volt berajzolva, melyek a haladási sebességre utaltak.
"Zöld" szakasz: nagyvonalu tájékozódással, vagy tájékozódás nélkül, teljes erőbedobással lehet haladni egy felfogóvonal felé, vagy uton.
"Sárga" szakasz: itt is lehet jó terepen futni, de helyzetünket azonositani kell, tehát mindig tudjam, hogy hol járok.
"Piros" szakasz: a támadóponttól az ellenőrzőpontig lépést számolva, preciz iránymenettel kell megtenni. Ez nagyon hasznos edzés, ha tényleg a jelölések szellemében, azok alapján futnak.

A következő nap délelőtt bedobtak minket a mélyvizbe, normál edzőverseny következett. Itt alaposan tanulmányoztam a terepet és a térképet, sőt ezek összevetésével sikerült megállapitani, hogy a svéd térkép sem mindenütt tökéletes. Délután városnézés, majd elvittek kirándulni egy "nagy" hegyre, melyre nagyon büszkék a környékbeliek, mert majdnem 300 méter magas. Nagyon szép tájakat, fenyveseket láttunk.

Ezután vasárnap részt vettünk egy megyei versenyen, ahol a versenyek hangulatához kellett hozzászoknunk. A mezőny előtt fél órával inditottak, igy meg tudtam figyelni a hazaiakat versenyzés közben. Itt megállapitottam, hogy a svéd terepen kb. olyan tempóra vagyok képes, mint az idősebb szeniorok /50 év/, vagy mint az uttörők /10 év/. Tájékozódási képességeimet nem tudtam egyik kategóriához sem hasonlitani, mert közben 180 fokkal ellenkező irányban rohantam, és csak egy tó partján kaptam észbe. /Még szerencse./ Befutópont: kb. huszad magammal bélyegzek egyszerre, cél kettő is van, hatalmas tömeg. Riadtan nézelődök, mig végre felfedezek egy ismerős arcot. Ötven perc a győztestől. Nem baj, az ember nem mindennap versenyezhet Svédországban, a lehetőséget ki kell használni.

Másnap "könnyü" edzés következett, érdekes és változatos volt. Először egy 100 méteres lemért szakaszon mindenki ellenőrizhette lépésszámolását. Én eddig nem ellenőriztem, most számoltam meg életemben először, hogy hány lépés kell a 100 méter megtételéhez /azóta elfelejtettem/. Miután mindenki kedvére kinyargalászta magát, egy párt adtak neki, és elkezdődött a párosviadal. A pálya két pontból állt, az elsőre az én párom, az NSZK-beli Herman ment irányba, én körbe az uton. Nagy teperés, egy karnyujtással előbb bélyegeztem. Kis lihegés, a következőre én mentem irányba, ő volt jobb 5 másodperccel. Innen üldözőverseny következett, elrajtoltam, Herman 15 másodperccel utánam indult a ponton, be is fogott. Most én mentem utána, én is befogtam.

Mikor megelégeltük, bementünk a célba. Ezzel az edzőtáborozás véget is ért, ajándékkal és jókivánsággal bocsátottak utra,mely' a város másik feléig tartott, a válogatottak szálláshelyéig. Itt nagy örömmel üdvözöltük a többieket, meséltük az edzések tapasztalatait, ők is meséltek az NDK-beli versenyről, ahonnan jöttek.

Délután ünnepélyes megnyitó, két kilométeres gyaloglás a városon keresztül az 5 napos táborába, kezemben a magyar csapat zászlajával. Mikor megérkeztünk a táborba, kis hiján elejtettem a lobogót. Egy kb. 2 km x 1 km-es sik mező, tele hatalmas lakósátrakkal, gépkocsikkal. Minden különböző szinekben tarkállott, még a közben eleredt eső szürkesége sem tudta ezt a kavalkádot elnyomni. Itt megnyitóbeszéd, a trónörökös a diszemelvényen elhelyezett bójánál elvégzi az első pecsételést, azzal a versenysorozatot ünnepélyesen megnyitja. Este fogadás, vacsora a Városházán.

És másnap verseny. Erről a versenyről már többször irtak, nemrég egy finn versenyről is jelent meg cikk, ugyhogy én nem szeretnék sokat mondani, hiszen ezren felül már az ember nehezen tud elképzelni, különbséget tenni a számok közt. Röviden: 9000 induló, családtagokkal, nézőkkel, ujságirókkal együtt mintegy 12.000 ember nyüzsgött a cél körül, mindenki különböző tarka ruhában. Hatalmas mezőkön parkirotak a gépkocsik, kb. 10 busz volt összesen, ezzel szemben 3000 személyautó. 5 cél egymás mellett, hatalmas eredménymutató táblák, hangszórón kersztül állandóan közölték az Elit kategóriák befutói, állását.

Közelgett a rajt ideje, el kellett indulnom. A rajt minden nap meglehetősen távol volt, 1,5-3 km-re, de senki sem gyalogolt ki a rajtba, mint idehaza. Mindenki kiszámolta, mennyi idő kell a táv megtételéhez, ennyivel előbb indult és bemelegitésképpen kifutott. Ezt nagyon ajánlom a hazai versenyzőknek is, sok fölösleges izgalmat, rajtlázat kerülhetnek el. A versenyről csak annyit, mikor a legjobban mentem, és a terep is kevésbé volt "vad", sikerült a győztest 19 percre megközelitenem és a 110 induló közül a 71. helyen végeznem.

Szóval ez a verseny hatalmas, méreteiben, résztvevők számában és rendezési költségben is. Azonban az összes nagy szám közül kettő kábitott el a legjobban: az öt nap alatt a győztestől 3 órát kaptam, és 91. lettem.

Halász Miklós

Nem szépségverseny

Az elmult évi Országos Pályakitüző Verseny felnőtt kategóriájának értékelője voltam Monspart Sacival. Amikor a tengernyi pályamű értékelésével külön-külön már végeztünk, összeültünk az MTS "Bagolyvár" helyiségében egyeztetni a nagyobb eltéréseket.

Az értékelési elvek alapján született birálati számértékek elvégezték a "nagyolást", a nagyságrendi helyosztó munkát. Csak a finomitás volt hátra, amit a "pálya összbenyomása" cimszó alatt értékeltünk.

A pályák képi sorrendje - "pofára" - nagyjából megfelelt a számszerüleg kialakitott sorrendnek, csupán az első helyen álló pályamü bántotta szemünket. Ránézésre inkább a 2. vagy 3. helyre kivánkozott. Ezért ismételten végigértékeltük a helyezetteket azzal a hátsó gondolattal, hogy hátha tévedtünk és az ujraértékelés hátrébb sorolja az eddig első helyen álló pályamüvet. De kár minden kisérletért! Ismét ez bizonyult a legjobbnak. Mérgünkben mondtunk már mi mindent rá: "ortopéd, korcs" - és még egyszer végigértékeltük az elsőket: hátha... De nem!! Az első helyen álló pályamü makacsabb volt, erősebb volt szubjektiv érzéseinknél. Megadtuk magunkat... - lezártuk az eredményt és átadtuk a már tükön ülő vb-elnöknek, Vass Zolinak.

És ekkor, még mielőtt a pályázók neveit tartalmazó boritékokat felbontottuk volna, odalépett hozzánk egy kedves, szerény sporttárs, - aki az ifjusági kategóriákat értékelte eddig a szoba tulsó sarkában és közben végighallgatta, végignézte szótlanul, hogyan próbáltuk meg kétszer is hátrébb "taszigálni" - az ő pályamüvét! Megköszönte őszinte, szókimondó birálatainkat és azt, hogy nem engedtünk szubjektiv érzéseinknek, hanem a résztávok, ellenőrzőpontok értékelése alapján legmagasabb pontszámu pályamüvet hirdettük ki győztesnek - az övét, Hornák Zoltánét.
Igaza volt: a pályakitüzés nem szépségverseny!

Futóhírek

Különös rangsort állitottak fel Svédországban az élversenyzőkről:közös pontozást alkalmaztak férfiakra és nőkre, igy váltak összehasonlithatóvá eredményeik. Eszerint:

1.	Bernt Frilén	140
2.	Arne Johansson	100
3.	Olle Morelius	90
4.	Stefan Persson	83
5.	Ulla Lindkvist	64
6.	Lennart Carlström	52
7.	Hans Aurell	44
8.	Birgitta Larsson	38,5
9.	Birgitta Johansson	28,5
10.	Lars Arnesson	22

A rangsor nagyra értékeli a világbajnok férfi váltó tagjainak eredményét,de sokkal kevesebbre a korábbi többszörös világbajnoknő, U.Lindkvist idei gyengébb VB-szereplését...

★★★

Sőtér János és Farkas Anna, a Budapest SE versenyzői házasságot kötöttek.Gratulálunk és sok boldogságot kivánunk - ami persze nem mehet a versenyzés rovására!

★★★

"Négymillió lépés" cimmel jelent meg Londonban Bruce Tulloh többszörös atlétikai Európa-bajnok és csucstartó könyve,melyben az USA-t átszelő futását irja le. 1969.juniusában, 65 napi futással jutott el Los Angelesből New Yorkba. A két város távolsága 2876 mérföld, tehát a 34 éves bajnok - aki korábban mindig mezitláb futott - naponta átlagosan 72 km-t tett meg, megszakitás nélkül...

★★★

Monspart Sarolta az Év Sportolója - cimért folyó versenyben olimpiai helyezettek közé ékelődött! Gyarmati Andrea uszónő mögött a második helyet szerezte meg a sportujságirók szavazata alapján, nagy elismeréseként világbajnoki győzelmének és javára egész sportágunk propagandájának.

★★★

Veszprém megyében évről évre nyilvántartják a legeredményesebb versenyzőket. Az elmult évben az alábbi sporttársak érték el ezt a megtisztelő cimet:

F 21 Szelényi Ede Bakony Vegyész
Megyei II.o. egyéni bajnok
Sopron Kupa 3. hely

N 19 Csőkör Irén Bakony Vegyész
Bakony Kupa 1. hely
OB egyéni 9. hely

F 17 ifj.Nóvé János Ajkai Aluminium
Megyei II.o.éjszakai bajnok
Megyei II.o.egyéni bajnok

N 17 Kovács Mária Bakony Vegyész
OB egyéni 7. hely
OB váltó szakaszgyőzelem

F 15 Benkő Ottó Ajkai Aluminium
Uttörő Olimpia 2. hely
Döbrönte Kupa 1. hely

N 15 Samu Violetta Bakony Vegyész
Döbrönte Kupa 1. hely
Megyei II.o. egyéni 1. hely

★★★

Az "Adidas" cég laboratóriumában egy uj cipőmodellt készitettek, amely alkalmazkodik a sima felületen való futáshoz. Az elcsuszás kiküszöbölésére a talp konstruálásánál bálnabőrt használtak, amelyet ráadásul mikroszkopikus méretü stoplikkal szereltek fel. Ezek a futócipők könnyebbek, mint az eddig alkalmazottak és gyakorlatilag kiküszöbölik a csuszás lehetőségét.

A "Puma" cég papucsai állitólag még a fentieknél is jobbak. Itt egészen szakitottak a hagyományos stoplikkal. A talpat szintetikus anyagból alkották meg és fölszerelték néhány "szivókával", amelyek ugy müködnek, mint az ablaküvegekre erősithető autós fogasok. A konstruktőrök szerint ezzel lehetetlen megcsuszni még a nedves felületen is.

Lekkoatletyka
/Lengyelország/

★★★

A hódmezővásárhelyi uttörőház tájékozódási szakköre tavasszal 3 fordulós mezeifutó bajnokságot rendez 4 korcsoportban a város uttörői részére. A 3-3 legeredményesebb leány és fiu jut fel a március 25-i megyei bajnokságra.

★★★

Másodizben került megrendezésre Skóciában a "Karimoor" hegyi maratoni. A 73 km távu és 4000 m szintkülönbségü tájékozódási versenyen 70 /!/ kétfős csapat indult. A norvég csapat - amely Stig Berge ex-világbajnokból és Carl Larsen VB ezüstérmesből állt - fölényes győzelmet aratott /12:10:10 idővel/ a kupavédő skót Naylor-Walker csapat /12:42:15/, valamint a dán és svéd csapatok előtt.

★★★

25 éves multra tekinthet vissza a romániai tájékozódási versenyzés. E jubileumot az Arad megyei uttörők a zarándi hegyekben rendezett "Zarand Kupá"-val tették emlékezetessé, melyen részt vettek a bihari, temesi, krassó-szörényi, szatmárnémeti, máramarosi, szebeni, kolozsvári és vajda-hunyadi szervezetek is. A kétutvonalas versenyen jó elméleti és gyakorlati felkészültséget bizonyitottak a győztesek - továbbá azt, hogy a tájékozódási sport România-szerte elterjedt.

★★★

A KISZ Központi Bizottsága azt tervezi, hogy az országjáró diákok ez évi országos találkozóján /ODOT/ minden résztvevő számára lehetővé teszi, sőt javasolja a tájékozódási futóversenyen való indulást. Ez kb.1200 fő versenyzését jelenti, természetesen több kategóriában.

Tűlevél

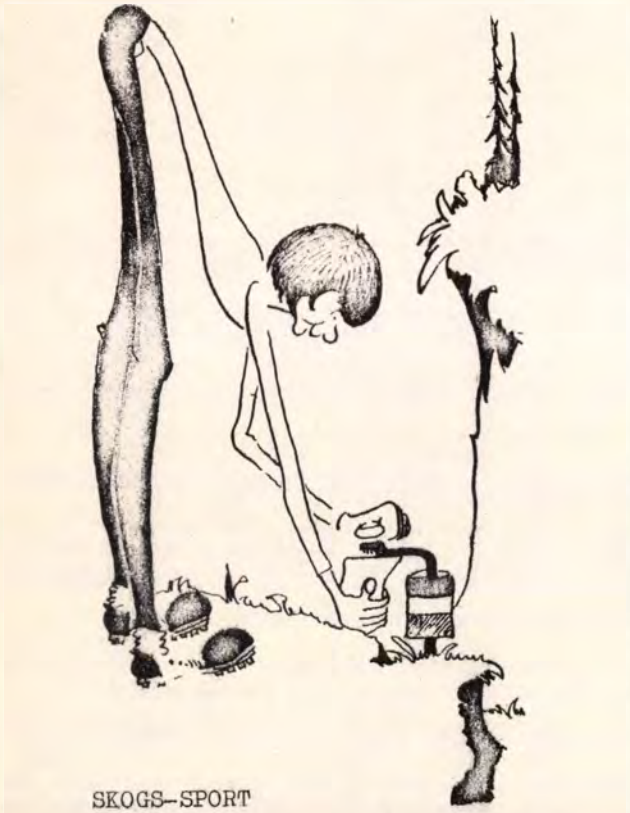

SKOGS-SPORT

Több volt, mint élménybeszámoló...

Mult hó 24-én a Kohászati Alapanyag-előkészitő Közös Vállalat KISZ Klubjában vendégül láttuk Balczó András és Monspart Sarolta válogatott sportolókat, akik sok szép szines dia-képen vetitették elénk a müncheni olimpiát és az elmult évi tájékozódási futó világbajnokságot. Szép volt... de amiért e cikk megirására vállalkoztam, az egyéni mondanivalójuk volt.

Más az, ami a nézők számára élmény, és más az, ami a versenyző számára élmény. Egy igazi nagy versenyen kevés az, ha valaki jól megtanult lovagolni, vivni, lőni, uszni és futni. Minél nagyobb a verseny, minél nagyobb a tét, annál nagyobb idegi megpróbáltatásokat kell kiállni és csak az győzhet, aki ebben is erős. Egy olimpián vagy világbajnokságon az eseményeknek sulyuk van. Itt vakitó reflektorfényben kell megvédeni kis országunk szineit a sportvilág legjobbjaival szemben. Nemcsak Onyiscsenko vagy Lindkvist az ellenfél. Ellenfél a bennünk lévő feszültség, sőt félelem, amin tul kell tenni magunkat, hogy képességeinknek megfelelően szerepeljünk. Még ennél is nagyobb ellenfél az a lelkiállapot, ami akkor áll be, amikor megcsillan a győzelem lehetősége, amikor elérhető közelségbe kerül az aranyérem. Ez a legkritikusabb helyzet, ilyenkor hajlamosak még a legkiválóbbak is elemi baklövésekre, formán aluli teljesitményekre. /Gyarmati Andrea is az elődöntőben uszott világrekordot, a döntőben alulmaradt./ Aki itt egy pillanatra kilazit, vagy görcsösen kapaszkodik, az menthetetlenül elbukott. Aki ilyenkor képes urrá lenni önmagán, nem siklik ki a saját vágányáról, meg tudja őrizni koncentráló készségét, az fog felállni a dobogó legmagasabb fokára. Aki bátran le tud számolni a vereség lehetőségével, függetleniteni tudja magát a versenyláz hullámzó hangulataitól, csak az győzheti le Onyiscsenkot vagy Lindkvistet. Ez a sportember igazi élménye.

Egy ember bátorságának fokmérője az, hogy mer-e nyiltan beszélni saját belső feszültségeiről, szorongásairól, válságairól és azok oldódásáról. Balczó András, a világ eddigi legeredményesebb öttusázója mert. Ezért volt előadása több, mint élménybeszámoló.

Monspart Sarolta a tájékozódási futás 1972. évi női világbajnoka sem csak élménybeszámolót tartott. Többet annál. Megtudtuk, hogy mi is a tájékozódási futás, miért szép és miért is van szükségünk arra, hogy sportoljunk. A sport több mint játék, több mint szórakozás. A sport civilizált ember életszükséglete. A sport egészséges lehetőség fizikai és szellemi adottságaink fejlesztésére.

A tájékozódási futó nemcsak fut. Eredményei csak másodsorban függnek fizikai kondiciójától. Elsősorban pontos tájékozódási készsége, gyors helyzetfelismerése, jó itélőképessége számit. Tájékozódási futóversenyen a problémák megoldásának számtalan változata van. Aki a variációk közül leggyorsabban ki tudja választani az optimális utvonalat és van ereje azon kemény tempóban végigfutni, az győz.

Sajnos a fiatalok jelentős hányada még ma is másként tölti szabadidejét. Szombat délután moziba megy, vagy táncol, éjfél után kerül haza nikotinos szájizzel, kisebb-nagyobb szesznyomással. Másnap 11-ig alszik, mire felkel, anyuci megsütötte a pipihusit. Utána kártyázik, este televizió-nézéssel zárja a napot. Jobb esetben kimegy HÉV-vel a végállomásig, az első réten letanyázik, beburkolja a megfelelő szelet rántotthusokat, talán focizik egy kicsit. Nyilván ennek egyenes következménye a renyhe has, korai eltunyulás, verkeringési zavarok, szivinfarktus...

Sportolni kell. Szinte mindegy, hogy mit, csak céltudatosan és rendszeresen. Sok lehetőség van, csak utána kell nézni. Lába mindenkinek van, futni mindenki tud. Mindenkit vár a budai hegyek egészséges levegője. Való igazság, hogy a sportra elsősorban 25 éven felül van szükséges a szervezetnek.

Balázs György

Versenynaptár '73

A részletes versenynaptár, amely a nevezéshez szükséges adatokat is tartalmazza, az évkönyvben fog megjelenni.

Dátum:	Verseny:	Rendezők:
Márc.18.	Császy László ev.	Kisvárdai JSZ
24.	Éjszakai Kupa	Spartacus TE
25.	Tanácsközt.váltó	Nógrád MSZ
Ápr. 1.	III.o.CSB-k	J-V-KSZ
1.	Hosszutávu verseny	Spartacus TE
4.	Felszabadulási váltó	BTFSZ
8.	Kilián György ev.	MAFC
8.	Asztalos J. ev.	Debreceni VSZ
14.	Főiskolai Egyéni Bajn.	Heves MSZ
15.	Főiskolai Váltó Bajn.	Heves MSZ
15.	Budapest Váltó	BSE
15.	III.o.Váltóbajnokságok	J-V-KSZ
22.	Pálma Kupa	Nyházi GumiSE
23.	Kilián Kupa	Szabolcs MSZ
30.	Iskolai Bajnokságok elődöntők	
30.	Vasas Kupa	Vasas SC
Május 1.	Május 1. ev.	VM-Egyetértés
1.	Bükki Kupa ?	Miskolci VSZ
6.	II.o.Váltóbajnokságok	BTFSZ-MSZ
13.	II.o.CSB-k	BTFSZ-MSZ
20.	Orsz.Váltóbajnokság	MTFSZ
20.	Pataki István ev.	K.Lombik
20.	Gyógyszer Kupa	K.Lombik
25.	Vásárvárosok Kupája/e/	BTFSZ
26.	Vásárvárosok Kupája/v/	BTFSZ
26.	Vasutas Kupa /v/	Bp.MÁV SC
27.	Vasutas Kupa /e/	Bp.MÁV SC
Jun. 3.	I.o.Csapatbajnokság	MTFSZ-BTFSZ
3.	Iskolai Bajn.döntő	BTFSZ-MSZ
3.	Bélkő Kupa	Bélapátf.Ép.
10.	Orsz.Csapatbajnokság	MTFSZ
10.	Cházár András ev.	Siketek SC
13-14.	ODOT Kupa	KISZ KB - MTFSZ
17.	Dobó István ev.	Heves MSZ
17.	Nagy Mihály ev.	Alm.füz.TSC
23.	Mazura Károly ev.	Ózdi Kohász
24.	Kohász Kupa váltó	Ózdi Kohász
27-28.	Uttörő Olimpia	Fejér MSZ
Jul. 1.	Édes Hazánk ev.	K-Pesti KSZ
7.	Jurisich Miklós ev.	Vas MSZ
8.	Sopron Kupa	Sopron VSZ
8.	Nyári Kupa	Budai KSZ
14-15.	Ifjusági Kupa	Veszprém MSZ
22.	Alföld Kupa	Hajdu MSZ
28.	Rózsa Ferenc ev.	Tipográfia TE
29.	Ságvári Endre ev.	K-Pesti KSZ
Aug. 5.	Herman Ottó ev.	Borsod MSZ
5.	Göcsej Kupa	Zala MSZ
11-12.	Eötvös Lóránd ev.	BEAC
16-20.	Hungária Kupa	MTFSZ
26.	Reaktor Kupa	KFKI Petőfi
Szep. 1.	III.o.Éjszakai Bajn.	J-V-KSZ
2.	Mecsek Kupa	Baranya MSZ
2.	Barbácsi Ákos ev.	BEAC
2.	Szakszervezeti Kupa	Hajdu MSZ
8-9.	III.o.Egyéni Bajn.	J-V-KSZ
9.	Bakony Kupa	Bakony VTC
15.	II.o.Éjszakai Bajn.	BTFSZ-MSZ
22-23.	II.o.Egyéni Bajn.	BTFSZ-MSZ
22.	BSE Éjszakai Kupa	BSE
28.	I.o.Éjszakai Bajn.	MTFSZ-BTFSZ
30.	Semmelweis Ignác ev.	OSC
30.	Döbrönte Kupa	Pápai TSE
Okt.6-7.	I.o.Egyéni Bajnokság	MTFSZ-BTFSZ
7.	Szüreti Kupa	Gyöngyös VSZ
7.	Ifjusági Kupa	BTFSZ
13.	Orsz.Éjszakai Bajn.	MTFSZ
13.	Csongrád Kupa	Csongrád MSZ
14.	Keletmagyar Váltó	Csongrád MSZ
20-21.	Orsz.Egyéni Bajnokság	MTFSZ
21.	Jósa András ev.	Nyh.Elektro.
21.	Zugló Kupa	É-Pesti KSZ
28.	Hajós Ferenc ev.	E-Pesti KSZ
Nov.3-4.	November 7. ev. I.o.	Spartacus TE
7.	November 7. ev.II.o.	Spartacus TE

Rövidítések: ev. = emlékverseny
JSZ = járási szakszövetség
VSZ = városi szakszövetség
KSZ = körzeti szakszövetség
MSZ = megyei szakszövetség
/e/ /v/ = egyéni, váltó

★★

HOGYAN LESZ A KETTŐBŐL EGY?

2 különböző hónapban, 2 hegységben, 2 féle terepen, 2 munkaszüneti nap, 2 klub rendezésében 2 verseny, 2 rajt, 2 győzelem, de csak 1 utazás, 1 szállás, 1 versenyközpont. 1973. április 30 - május 1-én a Vasas Kupa és a Május 1. ev. közös versenyközponttal kerul lebonyolitásra.

TÁJÉKOZÓDÁSI FUTÁS

A MAGYAR TÁJÉKOZÓDÁSI FUTÓ SZÖVETSÉG HIVATALOS LAPJA

Szerkeszti a Szerkesztő Bizottság. Felelős szerkesztő: Skerletz Iván. Szakszerkesztő: Nyitrai György. Szerkesztőség: Budapest V., Rosenberg hp. u. 1., telefon: 114-800/162. — Kiadja a Sportpropaganda Vállalat (Budapest XIV., Istvánmezei út 3.). Kiadásért felel: Béres Tibor igazgató. — Terjeszti a Magyar Posta. Előfizethető bármely postahivatalnál, a Posta hirlapüzleteiben és a Posta Központi Hirlapirodánál (KHI., Budapest V., József nádor tér 1.) közvetlenül vagy postautalványon, valamint átutalással a KHI, 215-96162 pénzforgalmi jelzőszámra. Egyes szám ára: 3,— Ft. Előfizetési ára egy évre: 30,— Ft (megjelenik havonta). Számonként kapható: Sportpropaganda Vállalat Terjesztési Osztály, Budapest VIII., Rákóczi út 57/a. Indexszám: 25827

Z-73051 -Sportpropaganda

keresztül-kasul

Ára: 3,– Ft

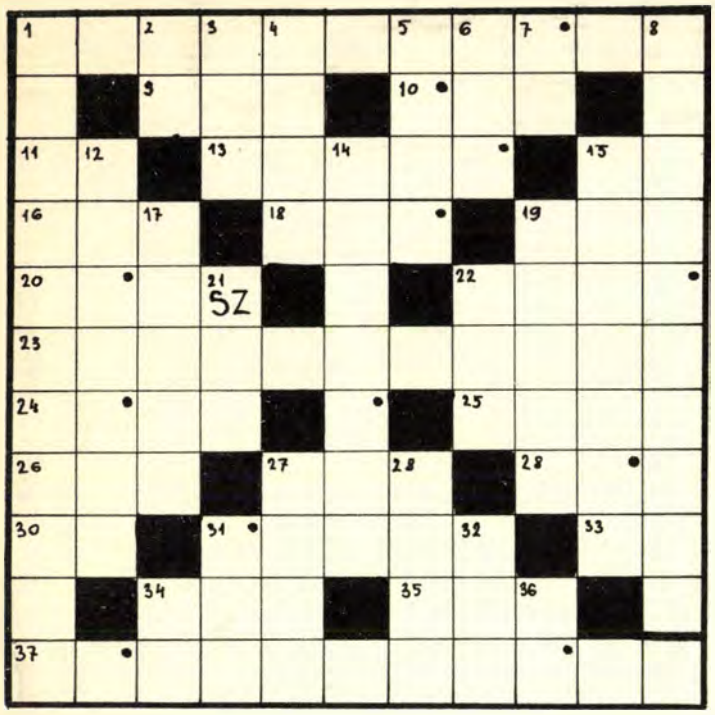

VIZSZINTES:

1.Jóval nehezebb,mint a ragadás! 9.Hónap rövidítése. 10.Gödör,barlang népiesen. 11.Azonos betük. 13.Térképet párhuzamosit a tereppel. 15.Pénzügyminisztérium. 16.Magyar Országos Tipusterv. 18.Bibliai alak. 19.Ázsiai államfő egyik neve. 20.Észak-Magyarországi Áramszolgáltató Vállalat. 22.Dunamenti város, keverve. 23.Válogatott keretünk orvosa /keresztneve kezdőbetüjével/. 24. Hőfürdőjéről hires hely /Mezőkövesdnél/. 25.Idegen légi,fölösleges ékezetekkel. 26.Egyiptom hivatalos nevének rövidítése. 27.Esetlen Sári! 29.Szláv családnevekben gyakori. 30.Tökszélek! 31.Kávémárka. 33.Végtelen sár! 34.Becézett szülő. 35.Kárt okoz. 37.Meredek oldalon megkönnyiti a futást.

FÜGGŐLEGES:

1.A tereptárgyak egyik csoportja. 2.Sváb igen. 3.Léptékben van! 4.Szláv király. 5.Y-nal egyik szocialista valuta. 6.Angol olaj. 7.Dán gépkocsik jelzése. 8.Történelmi müemlékünk Csehszlovákiában. 12.Ilyenek az elhanyagolt, régi házak. 14.Kiváló asztaliteniszezőnk /keresztneve kezdőbetüjévle/. 15.Térképeink anyaga. 17.Bányászati biztositó eszközök. 19.Tenyértérfogat. 21.Hint. 22.Vétlen káva! 27.Szédit. 28.Ló van ilyen is. 31.Külföldi hirügynökség. 32.Ilyen vadász is akad. 24.AI. 36.Kiejtett mássalhangzó.

Helyes megfejtés esetén a ponttal jelölt négyzetekbe kerülő betükből a terepen történő álláspontmeghatározás egyik klasszikus módszere rakható össze. Beküldendő ez a kifejezés /összetett szó/.
A helyes megoldást 1973.február 28-ig beküldők között 10 db skandináv versenytérképet sorsolunk ki.

TÁJÉKOZÓDÁSI FUTÁS

1973 FEBRUÁR

TÁJÉKOZÓDÁSI FUTÁS

IV. ÉVF. A MAGYAR TÁJÉKOZÓDÁSI FUTÓ SZÖVETSÉG HIVATALOS LAPJA 2. SZÁM

Sportágunk lapzárta után lezajlott országos értekezletének elnöki beszámolójában elhangzott szerkesztőségünk felhívása az

Egy hónap - Egy mondat "mozgalomra". Ennek lényege az, hogy minden területi szakszövetség, minden hónapban - ezen belül tetszés szerinti időpontban - legalább egyetlen mondat terjedelemben küldjön híreket életéről, munkájáról, sportrendezvényeiről, változásairól, uj szakosztályok alakulásáról, uj versenybirók, edzők képzéséről, versenyzőik eredményeiről, győzelmeiről, terveiről - egyszóval mindazokról az eseményekről, folyamatokról és tényekről, melyet az adott időszakban területük sportéletére, saját munkájukra legjellemzőbbnek és mások számára is érdekesnek találnak. Természetesen nem baj, ha az az egy mondat olyan hosszura sikeredik, mint itt ez az előző. Hiszen egy jól működő szakszövetség havi munkájáról nehéz is egy mondatban képet adni. De nem is ez a fő célja az

Egy hónap - Egy mondat mozgalomnak, hanem az, hogy a TÁJÉKOZÓDÁSI FUTÁS szerkesztőinek figyelmét frissiben felhivja olyan eseményekre, melyek nagyobb terjedelmet, esetleg önálló cikket is megérdemelnek. Ilyenről értesülve, mi szerkesztők, jobban utánanézünk a dolognak, levelezés, vagy személyes kiszállás utján igyekszünk azt megismerni és Olvasóinkkal megismertetni. A hirek zöme pedig a FUTÓHIREK rovatba kerül.

Tudjuk, hogy a szakszövetségek jelenleg is bőviben vannak a tennivalóknak, ezért nem kérhetjük, hogy bővebb jelentést adjanak önmagukról. /Ezt évente egyszer, a SZÉLROZSA évkönyv összeállításához kérjük./ De a havi egy mondat beküldése - akár sima levelezőlapon is - nem jelenthet problémát a legelfoglaltabb közösségnek sem.

Bizunk abban, hogy mindenki szivesen látja, olvassa nevét, munkáját az országos szaklapban. Ehhez most szervezett lehetőséget biztositunk és kérjük az illetékeseket: éljenek vele! Tünjenek el a fehér foltok hazai információnk térképéről is!

Boros Zoltan

A sport dicsérete

A Csomolungma meghóditói négyszavas üzenettel adták hirül tettüket: "Kétvállra fektettük a csibészt!" Mallory, aki 1924-ben hegymászás közben vesztette életét, néhány évvel előbb igy irt a sikeres hóditásról:

- Legyóztünk valakit? Nem. Csak önmagunkat. Dicsőséget szereztünk? Ez a szó itt semmit sem jelent. Véghezvittük, amit magunk elé tüztünk, és ez a legteljesebb, legtisztább öröm.

Kezdeti fokon minden sportág "hóditó", egészen a részletek elsajátitásáig. Varázsa felkelti érdeklődésünket. Ez az, amikor elindulunk a pályára, a tornaterembe, vagy ki a szabadba, a terepre, hogy kiváncsiságunktól üzve megismerjünk valami ujat. Ekkor győzzük le önmagunkat először.

A sport az első lépéstól mindvégig magában hozdozza az önkéntességet, a rendszerességet, a játékot, a versengést és az ezekhez füződő érzéseket. Igy a tájékozódási futásban állandóan jelen van az, ami a szépségét jelenti: a titkolt terepen történő navigálás, a felfedezés öröme.

Sportágunk uj korszaka, "aranyozott" évei következnek. A népszerüségi lejtőn felfelé haladunk, s ez kedvező alapra helyezi mindannyiunk álmát. Napjaink kezdője egy ismert sportágat választott, a "néhány évesek" előnyöket fognak élvezni, felfedhetik önmagukat, az "öregek" végigkisérhették a sikert elérők utját.

Megnőtt az érdeklődés.

Megváltozott a rólunk alkotott közvélemény. Ha valaki munkahelyén, vagy az iskolában elárulja, hogy a tájékozódási futást versenyszerüen üzi, akkor ez ma már mélyebbre hat az emberek tudatában. Edzéseink mennyisége és tempója elismerést vált ki más "szakmabeli" sportemberekből is.

Az eddigi legeredményesebb - az 1972-es - esztendőhöz élversenyzőink nyomán értünk el. Valamikor öt-tizenöt évvel ezelőtt ők is elindultak a hegyre. Önmaguk sikere az, hogy elkezdték és eljutottak a dobogók legmagasabbjára. Nagy vállalkozás, de érdemes volt végigcsinálni.

Komoly munka kell, semmi más. Ez a mondat életprogramot is hirdethet. Enyemet. Tiédet. Mindenkiét.

/folytatás a 2. oldalon/

Valamit egyszer elkezdek, az még nem jelenti a folytatást, de többször megtenni: igen. Elindulni, hogy az előző napi, heti, havi, vagy épp előző évi önmagunkat fölülmuljuk. Az ismétlődések rendszere a munkánk; egyre több kilométert hagyunk hátunk mögött, s egyre nagyobb eredményeket érünk el. Elérésükhöz időre és akaraterőre van szükség. Aki képes önmagát többször is legyőzni, egyedül is kifutni a terepre, az adagok mennyiségét és intenzitását hétről hétre növelni, az már az indulásnál, vagy a menetközben felbukkant célja felé halad.

Télen önmagunkra, nyáron pedig az ellenfeleinkre kell ráerőszakolnunk elképzeléseinket.

A kezdésnek, az első edzéseknek különleges szépségük van, amely számomra minden évben uj arcát mutatta. Az első futások alkalmával az ismeretlen táj feltáruló,mágnesként vonzó völgyei, gerincei, utjai feledtették a tornacipőmbe benyomuló sár hidegét. Később az időjárás varázsa,változása kötötte le figyelmemet. Élményként hatott, ha a fullasztó városi füstburokból kicseppentem a szőlődombok, erdők ózonjába, vagy éppen a mindent ékesitő zuzmara világába. Évek elteltével megnyultak a befutott vonalak. A köreim mentén történtek örökre megmaradnak emlékezetemben. Versengtem trappoló lovaskocsival és döcögő vontatóval, láttam csörtető vaddisznókat, riadt őzeket és a szomszédos faluvégeket.

Az edzéseknek is van hangulata.

A téli futások kivánják a legtöbb elszántságot. Fontos ez az időszak, mert "minél szélesebb az alap, annál magasabb a piramis". A közmondás igazságának kell érvényesülnie, ha a tervezett eredményeit bárki is a magáénak akarja mondani majd. Az alapot megadja az, ha a hétnek minél több napján leküzdjük gyengeségeinket,otthonról vagy az öltözőből kifutunk edzeni. A lerakott alapot viszont csak a hosszu, sokszor gyötrelmes tréningek erősithetik meg. Teljesitményre kell törekedni, még némi önkinzás árán is! Aki fizikailag sosem jut át a holtponton, az szellemileg sem juthat át. Ez nálunk döntő. Azoknál is, akik csak most határoztak jövőjükről.

Ismertek azok a vélemények, amelyek a sport egészségvédő szerepét hangsulyozzák. Sportmozgással hatást gyakorolunk testünk szerveire, befolyásoljuk azok müködését és elősegitjük fejlődésüket. A helyesen adagolt edzésekkel megelőzhetjük a nagy tömegeket érintő betegségeket. Mozgás közben még nem fázott meg senki! Hibát csak a megállás, a pihenő ideje alatt lehet elkövetni.

A sport - ezen belül a futás - menet közben termel sok hasznos értéket. Furcsa, de igy van. Észrevétlenül alakitja ki jó tulajdonságainkat, formálja jellemünket és acélozza akaraterőnket.

Példaképem, a sokat szenvedett Ron Clarke mondta: "Amikor fáradni kezdek, akkor támadnak a legtisztább, legfrissebb gondolataim. ...Felteszem magamban, hogy csak akkor edzek, ha az jólesik, örömet okoz. Ha kedvetlennek, vagy fáradtnak érzem magam, inkább fogok egy könyvet és lefekszem.Még sosem került sor rá, hogy beváltsam ezt az önmagamnak tett igéretet,de kellemes dolog, hogy mindig számithatok rá."

El kell jutni addig is, hogy a sáros melegitőről ne a hanyagság, hanem az emberi akarat jusson az eszünkbe. Az, amivel tulajdonosa önmagát hajszolja edzésről edzésre, a kilométerek végtelenjén, az olvadó hóban, vagy a feneketlen sárban. Aki tulteszi magát mások legyintésén, megjegyzésén, az már átjutott a holtponton.

Az edzés csak a tudatos önkéntesség alapján ér valamit, hiszen nem a jóakarók /edzők, szakvezetők, ismerősök stb./ lesznek erősebbek, gyorsabbak a lefutott adagjainktól.

Lelkiismeretességünkkel azonban elolthatjuk gyomjuk tüzét. Megéri. Örömet szerzünk magunknak és azoknak, akik biznak bennünk.

Bizhatunk önmagunkban is.

„Alapozás" eredménye

/ Éliás Vilmos karikaturái /

Bárány László

Szakfelügyelő: Deseő László

Sportágunk életében az elmult évi sikeres világbajnokság után a megnövekedett feladatok szükségessé tették egyszemélyi szakfelügyelő és keretedző munkába állitását. A választás a sokszoros válogatott Deseő Lászlóra esett.

A népszerü "Dixi"-t előző munkahelyén, az AKADIMPORT-nál kerestem fel, ahol már sokatmondó elfoglaltság közepett találtam: munkakörét készült átadni, hogy február elsejétől elfoglalhassa uj helyét szövetségünkben.

- Engedd meg, hogy a magam, valamint a Tájékozódási Futás olvasói nevében gratuláljak szakfelügyelői és keretedzői megbizatásodhoz, és néhány kérdést feltegyek.
  Mikor ismerted meg sportágunkat és milyen eredményeket értél el?
- Köszönöm a gratulációt. Kérdésedre azt válaszolhatom, hogy 1957-ben a Bp.Pedagógus SK-ban kezdtem pályafutásomat,mint Jávorka Péter tanár ur - az első magyar válogatott tájékozódási futó - növendéke. 1961-ben országos ifjusági bajnokságot nyertem. Éppen tiz éve, az NDK-ban mutatkoztam be elsőizben válogatottként. 1966-ban - már a Bp.Honvéd SE szineiben - országos bajnok lettem. Közben 1964-ben Svájcban, 1966-ban Finnországban vettem részt az Európa-, ill. Világbajnokságokon. Összesen tizenkilencszer ölthettem magamra a cimeres trikót. Legnagyobb élményeim közé tartozik a részvétel az 1967-es és 1968-as O-Ringenen, valamint az, hogy átélhettem a sportág "turizmusból" versenysporttá történt átalakulásának folyamatát.
- Milyen terveid vannak uj szerepedben?
- Legfontosabb munkám talán a kibővitett válogatott keret rendszeres foglalkoztatása, a közel 40 %-át kitevő fiatalok továbbképzése, hogy felfejlődhessenek a jelenlegi hazai élmezőnyhöz. Az idősebb versenyzők főleg technikai képzése,térképolvasó képességük továbbfejlesztése és nem utolsósorban a helyes taktikára való nevelés. Az alapozó időszakban a kerettagokkal és edzőikkel a jövőre vonatkozó tervek egyeztetése. Klubedzések látogatása, vidéki bázisok felkeresése. Szakmai segitség ott, ahol igénylik. Közös edzések és edzőtáborok szervezése.
- Sokrétü és felelősségteljes munkádhoz milyen segitséget vársz a klubedzőktől?
- Az egyes versenyzők részére lebontott edzésterv következetes végrehajtását, a versenyekre való lelkiismeretes felkészitést, a klubedzések tárgyi feltételeinek biztositását, a kapott juttatás ésszerü és ösztönző felhasználását. Szeretném kialakitani velük a legjobb, őszinte, emberi és sporttársi kapcsolatot.
- Milyen nemzetközi versenyeken áll rajthoz ez évben a válogatott?
- Terveinkben szerepel több hagyományos - NDK-beli,bolgár,csehszlovák - versenyen való indulás. Továbbá keressük a lehetőségét a dániai terep megismerésének, az 1974. évi VB-re való felkészülés részeként.
- A IV. VB-n elért eredményekkel "berobbantunk" a nemzetközi élvonalba. A dániai VB-n fogjuk-e tudni tartani, esetleg tovább fokozni eredményeinket?
- Az elért eredményekhez hasonlókat véleményem szerint Dániában is fogunk tudni elérni, sőt a következő világversenyen további előrelépésünk várható. De éppen az eredményes szereplés érdekében tartom szükségesnek, hogy már 1973-ban, de különösen majd a VB évében egyesületeink kupaversenyeiket a világbajnokságon várhatóhoz hasonló sik vagy dombos terepeken rendezzék és ezzel is növeljék válogatottjaink felkészültségét. A térképek helyesbitői figyelembe vehetnék a dán térképek rajzosságát és aprólékosságát, valamint pályakitüzőink jobban szemük előtt tarthatnák a nemzetközi normativákat és szempontokat. Sportágunk jövőjét biztatónak itélem, mert egyre több odaadó lelkes hivünk van,akik - bizom benne - a jövőben is mindent meg fognak tenni sportágunk fellendítése érdekében.
- Megköszönöm érdekes nyilatkozatodat. A megnövekedett feladatok sikeres elvégzéséhez erőt és egészséget kivánok mindnyájunk nevében.

500 éves a nyomtatott térkép

A mult év végén zárta kapuit a londoni British Museum emlékkiállitása, mely a térképnyomtatás ötszáz évét mutatta be.
A kiállitott térképek között szerepel a legelső európai nyomtatott térkép, egy fametszet, vázlat a világról, mely mint lapszéli illusztráció jelent meg a sevillai püspük, szent Izidor VII. században irt Etimoligiájában, amit később 1472-ben Ausburgban nyomtattak ki.

A kiállitás részletesen bemutatja a három történelmi térképsokszorositó eljárás: a fametszet, a rézmetszet és a litográfia /könyomat/ módszereit, eszközeit,lehetőségeit is.

Az első nyomtatott térképek anyagát az alexandriai Ptolemaiosz i.sz. 150 körül készitett Geográfiája szolgáltatta.

Jelentős lökést adott a térképkészitésnek az "Uj Világrész" felfedezése. A firenzei Francesco Roselli 1506-ban készitette el Columbus felfedezéseinek térképét.

Kiemelt helyen látható a legelső angol terepfelmérés helyszini vázlata és az 1662-ben elkészült rézmetszetes térképe, mely William Faithorn nevéhez füződik.
Az érdekes kiállitás egyben lehetőséget adott a nagyközönség számára a British Museum féltett atlaszritkaságainak megtekintésére.

Kempelen Imre
OSC

Egyesületek versenye

Szokássá vált a világversenyek /olimpia, világ- és Európa-Bajnokság/ 1-6. helyezettjeit 7-5-4-3-2-1 pontozással értékelni. Ennek alapján állapitják meg a nemzetek nem hivatalos /egy-két sportágban hivatalos/ sorrendjét.

Ezt a pontozást használják az országos bajnokságokon is, és az MTS is eszerint pontozza a sportágakat és az egyesületeket

A Tájékozódási Futás 1972. évi 1. számában megjelent egy cikk, amely az OB-ra ugyanezt a pontozást alkalmazva /az ifi kategóriákat 50 %-osnak véve/ rengsorolta a sportág szakosztályait.

Vitatható, hogy ez a pontozási rendszer megfelelő-e. Véleményem szerint nem elég sulyozott. A 3. és a 4. helyezett között nagyobb pontkülönbségnek kellene lenni, mint a 2. és a 3. között. A 3. hely még "dobogós" hely, igy közelebb áll a másodikhoz, mint a negyedikhez. A bajnoknak is jobban ki kellene emelkednie a mezőnyből, mint ennél a rendszernél. Hova tartozik a junior bajnokság? Már nem ifi, de még nem is felnőtt. 100 %-os ponttal értékelik, mert közelebb áll a felnőtthöz, noha a felnőtt bajnokság mégis csak értékesebb. Sportágunkban van még egy probléma: az éjszakai bajnokság. Hivatalosan egyenrangu a nappali bajnoksággal, de azt hiszem senki, még a bajnok sem érzi hasonló értékünek.

E vitatható problémák ellenére elfogadom a 7-5-4-3-2-1-es pontozást két okból:

1. Ez az általánosan elfogadott.
2. A saját szakosztályom részére készülő "Értesitő"-ben többféle sulyozással értékeltem az 1972. évi OB-kat, és az erősebb sulyozásnál is csak a pontszámok változnak, a sorrend alig.

Az élen lévők közül csak a Bp.MÁV és az Egri Spartacus cserél helyet, ha az éjszakai bajnokságot gyengébben pontozom /Vajda Géza éjszakai bajnoksága miatt/.

Nézzük az 1972. év sorrendjét.

1.	Spartacus TE	50,5
2.	BEAC	49,5
3.	OSC	24,5
4.	BSE	22,5
5.	Bp.MÁV Igazgatóság SC	17,0
6.	Egri Spartacus	12,0
7-8.	Vasas SC	10,5
	VM-Egyetértes SK	10,5
9.	Egri Vasas	9,0
10.	Zalka KFSE	7,0
11.	Tatabányai Árpád Gimn.	6,0
12.	DVTK	5,5
13.	Postás	4,0
14.	MAFC	3,5
15-18.	Főkert-HSC	3,0
	HÓDGÉP	3,0
	Szfvári Vasvári Gimn.	3,0
	Szegedi Kender	3,0
19.	Váci Forte	2,5
20.	Bakony Vegyész	2,0
21.	Nagykanizsai Gazdász	1,5
22-24.	Hmvhelyi Frankel Szakközépisk.	1,0
	Pécsi Tanáképző Főiskola	1,0
	Tatai Eötvös Gimnázium	1,0

A táblázatot vizsgálva megállapithatjuk, hogy a Spartacus és a BEAC "elhuzott" a mezőnytől. Ők ketten áldz harcot vivtak az elsőségért, ami csak minimális pontkülönbséggel végződött a Spartacus javára. A többiek nem voltak veszélyesek rájuk. A 3. helyért is csak két egyesület küzdött, és itt is kis különbséggel sikerült az OSC-nek megszerezni az utolsó dobogós helyet. Még a Bp.MÁV-ot számithatjuk az élmezőnyhöz, utánuk hosszan elnyulva, nem nagy különbségekkel követi őket a többi 19 egyesület.

Nem érdektelen, ha a multat is megvizsgáljuk.

Az utolsó öt év /1968-1972./ alatt OB-n elért pontszámokat és helyezéseit mutatja az alábbi táblázat.

/Meg kell jegyeznem, hogy a pontszám nem minden évben azonos. Ez nemcsak a két év óta bevezetett junior bajnokság miatt van, hanem azért is, mert volt olyan esztendő, amikor egy-egy kategóriában nem volt hat értékelhető egyesület./

	PONTSZÁM					HELYEZÉS				
	1968	1969	1970	1971	1972	1968	1969	1970	1971	1972
Spartacus TE	32,0	25,5	48,0	35,5	50,5	3	4	1	2	1
BEAC	34,0	55,0	36,0	54,0	49,5	2	1	3	1	2
OSC	42,5	46,5	44,5	16,0	24,5	1	2	2	4	3
BSE	31,0	27,5	22,5	33,5	22,5	4	3	4	3	4
Bp.MÁV Ig. SC	14,0	6,0	7,0	15,0	17,0	6	7-8	8	5-6	5
Egri Spartacus	3,5	----	10,0	7,5	12,0	11	----	6	12	6
Vasas SC	----	----	----	10,5	10,5	----	----	----	8	7-8
VM-Egyetértés	4,0	5,5	13,0	11,0	10,5	10	9	5	7	7-8
Egri Vasas	2,5	6,0	4,5	8,5	9,0	12	7-8	10	9	9
Zalka KFSE	----	----	----	2,0	7,0	----	----	----	19	10
Tatabányai Árpád G.	----	3,5	0,5	0,5	6,0	----	11	25	25	11
DVTK	----	----	----	2,5	5,5	----	----	----	18	12
Postás	----	----	2,0	3,0	4,0	----	----	15	15	13
MAFC	8,0	4,0	7,5	15,0	3,5	8	10	7	5-6	14
Főkert-HSC	----	3,0	1,0	3,0	3,0	----	13	22	15	15
HÓDGÉP	----	----	----	3,0	3,0	----	----	----	15	15

Szegedi Kender	----	1,0	2,0	----	3,0	----	21	15	----	15
Vasvári Gimnázium	----	----	----	----	3,0	----	----	----	----	15
Váci Forte	----	0,5	4,5	2,0	2,5	----	24	10	19	19
Bakony Vegyész	----	3,0	6,5	8,0	2,0	----	13	9	10	20
Nkanizsai Gazdász	----	0,5	0,5	----	0,5	----	18	21	----	21
Hmvhelyi Frankel	7,0	----	2,0	----	1,0	9	----	14	----	22
Pécsi Tanárképző	----	----	----	----	1,0	----	----	----	----	22
Tatai Eötvös Gimn.	----	----	----	----	1,0	----	----	----	----	22
Ajkai Aluminium	13,0	7,0	3,0	8,0	----	7	6	13	10	----
Bp.Honvéd	15,0	13,5	----	----	----	5	5	----	----	----
DVSC	----	3,0	2,0	----	----	----	13	15	----	----
Ceglédi Építők	----	2,5	2,0	----	----	----	16	15	----	----
Finommechanika	2,0	1,0	----	----	----	14	21	----	----	----
Gyöngyösi Energia	----	----	0,5	1,0	----	----	----	25	22	----
Kőbányai Lombik	----	----	1,0	2,0	----	----	----	22	19	----
MEAFC	----	----	3,0	1,0	----	----	----	13	22	----
Pécsi Gépipari Techn.	1,0	2,0	----	----	----	16	17	----	----	----
Szegedi Kinizsi	----	1,5	2,0	----	----	----	18	15	----	----
Almásfüzitői Timföld	----	----	----	4,0	----	----	----	----	13	----
TKI	----	----	----	4,0	----	----	----	----	13	----
PVSK	----	----	3,5	----	----	----	----	12	----	----
Szolnoki Elektromos	----	3,5	----	----	----	----	11	----	----	----
Ujpesti Spartacus	2,5	----	----	----	----	12	----	----	----	----
Veszprémi Kállami Gimn.	2,0	----	----	----	----	14	----	----	----	----
Hmvhelyi Kossuth Gimn.	----	1,5	----	----	----	----	18	----	----	----
B.füredi Vasas	----	----	1,0	----	----	----	----	22	----	----
KFKI Petőfi	----	----	----	1,0	----	----	----	----	22	----
Kaposvári Munkácsy G.	----	----	----	0,5	----	----	----	----	25	----

Megjegyzések a táblázathoz: 10. helyezésen felüli holtversenynél a holtversenybe került egyesületek a legkisebb helyezési számot kapták. A Bp.Pedagógus és Bp.Petőfi eredményeit mindenütt a BSE eredményeként számitottam. Ugyancsak egy egyesületnek vettem a Nagykanizsai Gazdászt és a korábban szerepelt Nagykanizsai Mezőgazdasági Technikumot.

Az öt év alatt összesen 44 egyesület szerzett pontot az országos bajnokságokon. Nyolc mind az öt évben /BEAC, Spartacus, OSC, BSE, Bp.MÁV SC, VM-Egyetértés, MAFC, Egri Vasas/, hat négy évben /Egri Spartacus, Tatabányai Árpád Gimnázium, Ajkai Aluminium, Bakony Vegyész, Főkert-HSC, Váci Forte/, öt 3-3, tizenkettő 2-2, tizenhárom 1-1 évben szerepelt az pontszerzők között.

Az első helyen három együttes osztozott: a BEAC és a Spartacus 2-2, az OSC 1 alkalommal került az első helyre. A BEAC mind az öt évben ott volt az első három között, a Spartacus és az OSC 1-1 alkalommal csak 4. lett, és ezekben az években a BSE szerezte meg a 3. helyet. Az öt év alapján azt mondhatjuk, hogy a sportágnak négy vezető klubja van, bár a BSE csak negyedikként jöhet számításba. A többiek egyszer sem voltak veszélyesek a dobogóra. Az üldöző boly tagjai: Bp.MÁV, VM-Egyetértés, Egri Spartacus, ujabban a Vasas SC és régebben a MAFC messze elmaradtak az élenjáróktól.
A valamikor az éllovasok méltó vetélytársa az utolsó három évben már nem szerepelhetett a táblázatban.
A 44 egyesületből 17 a budapesti, 27 a vidéki. A vidéki többség ellenére, vidéki egyesület hatodiknál jobb helyezést egyszer sem ért el. A legjobb vidéki szakosztály cimét kétszer az Ajkai Aluminium, kétszer az Egri Spartacus és egyszer az Egri Vasas nyerte el. A három legjobb vidéki együttes között az Egri Vasas szerepelt a legtöbbször, négy alkalommal.

Az iskolai csapatok közül a Tatabányai Árpád Gimnáziumot kell kiemelni, amely négy év óta állandóan ott van az OB-ban pontot szerzett klubok között.

Befejezésül még azt nézzük meg, ki hány dobogós helyet szerzett 1972-ben. 45 dobogós helyen 16 egyesület osztozott. Tizet szerzett a BEAC, nyolcat a Spartacus, négyet az OSC. 3-3 dobogós hely jutott a BSE-nek, a MÁV-nak és a Vasasnak. Az Egri Spartacus, az Egri Vasas, a Tatabányap Árpád, a VM-Egyetértés 2-2-t, a Bakony Vegyész, a DVTK, a MAFC, a Vasvári Gimn., a Váci Forte és a Zalka KFSE 1-1 alkalommal állhatott a dobogóra.

Más szempontokból is bonthatnánk, vagy sulyozhatnánk az országos bajnokságokat. A közölt táblázat és eredmények alapján ki-ki különböző következtetéseket vonhat le, készithet rangsorolásokat, hiszen az értékelés szemlélet dolga.

●●●●●●●●●●●●●●●●●●●●●●●●●●●●●●●●

Örömmel értesültünk arról, hogy a kóspallagi általános iskolában tájékozódási futó szakkör müködik. A Börzsöny déli részén - Kisinóc közelében - fekvő községet több jó versenyterep veszi körül, melyekről szines térképek készültek.

Kérjük azokat a szerveket, melyek ezen a környéken versenyt rendeznek, hivják meg a kóspallagi uttörőket is.

Bárány László

Váltómúltunk

Osztályozott váltóbajnokságot 1967.óta rendeznek hazánkban. A váltóverseny multja pedig több mint 20 éves. 1950. pünkösdjén közel 150 ! résztvevővel a Standard Villamossági Gyár természetjárói rendezték az első váltóversenyt a Mecsek hegységben. A különböző szakaszokon 3-3 fő versenyzett. Az első szakasz szombat éjjel, a második vasárnap délelőtt, délután a harmadik szakasz tagjai rajtoltak, míg a negyedik befejező szakasz a dömörkapui menedékházban lévő célban fejezte be a jól rendezett versenyt. Az akkori "váltóbot" a térkép átadása volt.

Az összetett versenyt a Bp.Lokomotiv /mai Bp.MÁV Igazgatóság SC/ Cserei György, Csincsák Béla, Hermann Imre, Karczagi Imre, Karczagi Géza, Kósa Károly, Orgoványi János, Petrovics István, Széki György, Thuróczy Lajos, Tolnai Károly, Vanek József, dr.Vizkelety László csapatvezető jó formában lévő váltója nyerte meg, az akkori idők legjobbjaiból összeállitott csapatok előtt, megelőzve 2. MOM és 3. helyezett Pécsi TTE váltóját.

A Csepeli Vasas felkérésére a Bp.Lokomotiv 1951-ben a Mátrában 3 napon keresztül bonyolitotta la a következő váltóversenyt. Rajthoz állt 8 budapesti és 3 vidéki egyesület 3 x 3 fős csapata. A jól megrendezett versenyt a Müszaki Egyetem Haladás /MAFC/ nyerte megelőzve a MOM és Vasas MÁVAG csapatait.

1954-ben a Standard Villamossági Gyár utódja a BHG /Beloiannisz Gyár/ természetjárói a Pilis hegységben rendezték meg a következőt, amelyen a Bp.Kinizsi /mai Főkert-HSC/ csapata végzett az első helyen.

A Bp.Vörös Meteor a hagyományos "Május 1." emlékversenyét Mátrakeresztes környékén 3 x 2 fő /nappal-éjjel-nappal/ 1955-ben szintén váltóverseny formájában rendezte meg, amit az UVATERV csapata nyert meg. 2. MÁVAG és 3. Miskolci Vörös Meteor.

A Bp.Pedagógus Finnországban járt versenyzői bonyolitották le 1961-ben, finn mintára a következő váltóversenyt a hagyományos Földes Ferenc emlékverseny keretén belül a Budai hegyekben. Az akkori versenynek két érdekessége volt, hogy hazánkban első izben vettek részt északi országokból /a Finn Munkás Sport Egyesület, TUL/ versenyzők. A másik érdekesség, hogy a váltóhely a célban, a hüvösvölgyi uttörővasut állomásánál volt, ahol a többszáz kiránduló tekintette meg és ismerte meg a tájékozódási futást.

A sportág fejlődése, a különböző nemzetközi versenyek, valamint a világbajnokságok /ahol a csapatversenyek helyett váltóverseny szerepel/ szükségessé tették az osztályozott váltóbajnokság megszervezését. Ennek jelentőségének felismerése késztette arra az akkori szövetséget, hogy 1967-ben először és azóta évente bajnokságot rendezzen. A kezdeményezés helyességét bizonyitja az eredmény, amit válogatottunk több nemzetközi versenyen - különös tekintettel a női mezőnyben - azóta elért. Nemzetközileg is legelismertebb eredményünk a III.Világbajnokságon elért női váltó 2. és az idén lezajlott IV. VB férfi bronzérem.

Ma már a bajnokságon kivül több régi hagyományos emlékverseny száma az egyéni verseny mellett a váltó is, például a Vasutas Kupa, a nagy hagyományokkal rendelkező Felszabadulási emlékverseny, Hungária Kupa. Sportágunk jellegénél fogva nagyobb közönséget nem tud vonzani, de váltóversenyeken, ha a rendezők körültekintően szervezik meg - váltóhely, valamint cél azonos, könnyen megközelithető helyen van -, akkor többszáz, reméljük rövidesen többezer érdeklődő jelenlétében tudják lebonyolitani.

Az eddigi országos osztályozott váltóbajnokságok eredményei:

F 21
1967. Bp.Spartacus /Schönviszky György, Balogh Tamás, Skerletz Iván/
1968. OSC /Sódor István, Kempelen Miklós, Horváth Attila/
1969. OSC /Kempelen Miklós, Kovács Gábor, Horváth Attila/
1970. BEAC /Czöndör István, Bársony András, Hegedüs András, Friedrich Vilmos/
1971. BEAC /Biró Sándor, Bársony András, Friedrich Vilmos, Hegedüs András/
1972. Spartacus TE /Egervári Ottó, Schönviszky György, Balogh Tamás, Bozán György/

F 17
1967. BEAC /Czöndör István, Szarvas Gábor, Papp Péter/
1968. Ajkai Aluminium /Fehér, Kiss, Horváth/
1969. Bp.Honvéd /Lefler Zoltán, Arany Sándor, Borosznoki László/
1970. Bp.Vörös Meteor /Hámori Ferenc, Horváth György, Erdélyi Tibor/
1971. MAFC /Urbánffy Ernő, Klimstein László, Honfi Gábor/
1972. BEAC /Hegedüs Ábel, Kovács Gábor, Quirico Domonkos/

N 19
1967. Bp.Pedagógus /Monspart Sarolta, Cser Borbála, Balázs Éva/
1968. Bp.Pedagógus /Balázs Éva, Danovszky Mária, Monspart Sarolta/
1969. BEAC /Tass Emőke, Turchányi Piroska, Hegedüs Ágnes/
1970. Bp.Spartacus /Schmiedmeister Ilona, Szopori Éva, Monspart Sarolta/
1971. Spartacus TE /Jenovai Erzsébet, Völgyi Zsuzsa, Monspart Sarolta/
1972. Spartacus TE /Schmiedmeister Ilona, Szopori Éva, Monspart Sarolta/

N 17
1967. MAFC /Bibó Borbála, Kováts Olga, Gogolyák Erzsébet/
1968. OSC /Karsay Klára, Ferenc Éva, Sódor Anna/
1969. OSC /Karsay Klára, Sódor Anna, Horváth Magda/
1970. Bakony Vegyész /Mike Gizella, Kovács Mária, Csőkör Irén/
1971. BEAC /Kovács Márta, Fodor Cecilia, Mitterer Andrea/
1972. Spartacus TE /Jenővári Gabriella, Dobosi Klára, Dobosi Erzsébet/

Tájoló nélkül

Dr.Oppe Sándor elmult évi nyugállományba lépéséig a pécsi SZTK osztályvezető főorvosa volt. Felelősségteljes munkája mellett éveken át a Pécsi Lendület SK természetjáró szakosztályának elnöki tisztjét is ellátta. Ma is lelkes hive a sportnak,a természetnek, nagy ismerője - és fotósa - a Mecsek szépségeinek. Most egy régi kedves emlékéről számol be, egy olyan versenyzési formáról, amely husz éve még ujdonságnak számitott./Bárány László/

1952. őszén szerte az országban alapfoku térképolvasó tanfolyamokat szerveztek. A pécsi tanfolyam vizsgaversenyére a következő év február 1-én került sor, a pécsbányatelepi völgykatlan kezdetén, Fehérkuttól délre. Ezt a területet általában elkerülik a turisták és a versenyzők, mert még a város közvetlen határán van. Igy sok uj feladatot lehetett a versenybe iktatni, a szabdalt terep a tájékozódási képességet nagy próbára tette. A versenybiróság elnöke - jelen sorok irója - ezt alaposan kihasználta társai: Keller Károly, Muskát Éde és Papp István PTTE-tagok segitségével.

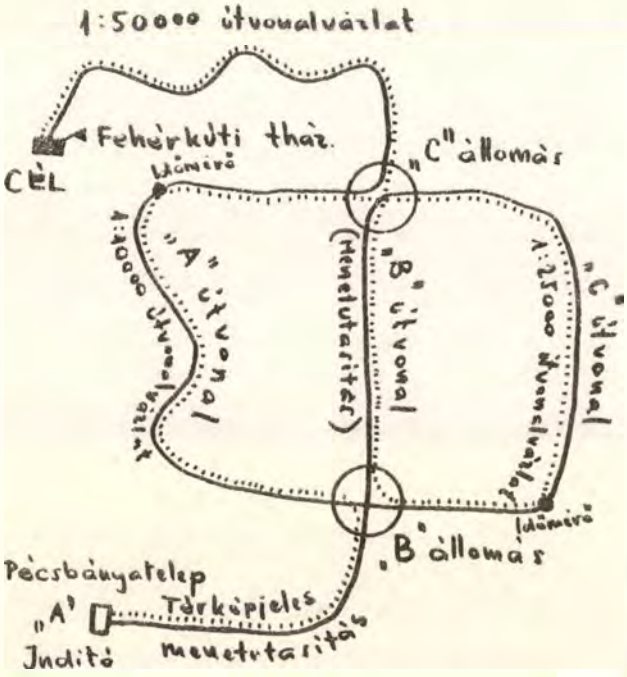

A versenypálya első részét szöveges utasitások, illetve utvonalvázlatok alapján, második részét pedig sajátkészitésü térképvázlat segitségével - amelynek helyességét még külön is pontoztuk - kellett teljesiteni. Mindehhez egy 1:50 000 léptékü térképhez készült lépés- és menetidő számitási táblázatot, meg egy fénymásolt Bézárd-tájolólapot kapott minden versenyző. Előre megállapitott sorrendben indultak, nehogy egy szakosztályban lévők kerülhessenek egymás után. A váratlan havazás siklossá vált terep miatt éjszakai menettempót rendeltünk el. A verseny utvonala 5 szakaszból állott, 2 állomással, 2 időmérővel, pontosan lemért, leellenőrzött távval és menetidővel.

Az "A" inditóból a "B" állomásig még kettesével indultak a versenyzők és olyan szöveges menetutasitást kaptak, melyben egyes szavak helyett a megfelelő térképjel volt berajzolva /most aláhuzva ezek/:

"Haladjon keresztül a müuton és a kerités É-i oldala mellett az ÉK-i sarokig. Menjen át a legelőn keresztülvezető ösvényen az 1700 vonás irányában /itt egy rejtett ellenőr elforgatott Bézárdot adott egyszeri segitségül/ látható hidig. Ezen keresztül először ÉK-i, majd É-i irányban haladva, balra horhost lát. Az innen számitott 3. telefonoszlop után 17 lépésnyire taligaut keresztezi utját. Ezen forduljon É-i irányba és az utelágazásnál maradjon a fenyőerdőben, amig nyiladékkereszteződéshez nem ér. Itt találja a további utasitást."

Ez volt a "B" állomás. Itt a páratlan rajtszámu versenyző az "A" utvonal 1:10 000 léptékü vázlatával indulhatott NY-i irányba, mig a párosnak a "B" utvonalra szóló menetutasitással kellett ÉK felé indulnia. Az állomásokon és fontos utpontokon rögzitett irányjel mutatta az É-i irányt, sőt egy K-NY irányu erdővágás is segitette utközben a tájékozódást, a "tájolóhiány" enyhitésére.

Előre felhivtuk a versenyzők figyelmét az ősi turista-tájékozódási törvényre: "Ha tudom, hogy honnan, mennyit és milyen irányból jöttem, akkor tudom, hogy hol vagyok!" Sokan rájöttek menet közben, hogy a kapott tájolórajzolat az utvonalvázlat is az É irány ismeretében könnyiti a feladatok megoldását, s aki még lépéseivel a távolságot is mérte, az megtalálta az ellenőrzőlapokat és a szerteágazó utak közül a helyeset.

A "C" állomást először a rövidebb "B" utvonalról érkezők érték el. Itt megkapták a "C" utvonalra szóló vázlatot és azon elindulva a páratlan rajtszámuak előtt haladtak egészen a már egyszer érintett "B" állomásig. Onnan most a párosak tértek az "A" utvonalra, amit igy a páratlanok nyomdokain teljesitettek, mig a páratlanok a "B" utvonalon fejezték be a verseny középső szakaszát. Igy oldottuk meg, hogy minden versenyző egyszer és azonos irányban haladjon végig a teljes utvonalon, két izben érintve a "B" és "C" állomásokat, egyszer-egyszer az időmérőket.

A befejező utszakaszt ki-ki a saját maga által készitett térképvázlat és külön, rövid menetutasitás alapján tette meg. A CÉL-ban sem volt rögtön pihenés: a teljes utvonalra vonatkozó elméleti és megfigyelési ismeretekből kellett bizonyságot tenni.

A verseny teljes távja 11 975 m, szintkülönbsége 540 m, versenyideje 235 perc volt.

Ez még a magyar tájékozódási futás hőskorában történt...

Bozán György

Az év térképe

Az 1972-es év gazdag térképtermést hozott. 27 térkép készült a Honvéd Térképészeti Intézetnél, mely tavaly végre az egyedüli térképkiadó lett. Sajnos számos térképpritkaság és tévnyomat is napvilágot látott, melyek csupán a beavatottak gyűjteményét gazdagitják, de versenyzésre nem lettek felhasználva. "Idén ilyen már nem fordulhat elő" - nyilatkozott a Térképbizottság. A HTI hatékony közreműködése folytán tömörült a mezőny, a térképek átlagszinvonala emelkedett, alig van kiugróan jó vagy elképesztően gyenge munka.

A tavalyi rangsorolásnál tapasztalt érdektelenség miatt idén csak négy biráló pontozott, Bozán György, Hegedüs András, Schönviszky György és Vajda Géza. Az ÉV PÁLYÁJA kiválasztására pedig nem került sor. Szomoruan kell megállapitani, hogy a dijak odaitélését takarékossági szempontokon tul az is neheziti, hogy nagyon kevés a tárgyilagos, jólképzett, konstruktiv szemléletü szakember.

Az ÉV TÉRKÉPE keresésekor két térkép emelkedett ki a mezőnyből: Sikhegyi Ferenc Jánoshegy és Skerletz Iván Nagyszénás lapja.

A Nagyszénás mellett a domborzati részletgazdagság és a dus sziklarajz szólt, tájékozódási szempontból a terep maga is sokkal vonzóbb a Jánoshegynél. Viszont a térkép rajza, áttekinthetősége elmaradt a helyesbités gondosságától. Nehezen azonositható a sziklarajz, mivel ugyanaz a jel hol egy konkrét sziklalépcsőt jelöl, hol pedig a hegyoldal sziklásságát jellemző felületi jelként tünik fel. A sziklafal és a kőtömb jelek nem érzékeltetik kellően a sziklaobjektum nagyságát, viszont az utminőségek megkülönböztetese jól sikerült.

A Jánoshegy térkép a sikrajzi részletgazdagság preciz növényzetábrázolás mellett, a gondos rajzi kivitelezés miatt jól olvasható, esztétikailag is vonzó. Egyéni megoldás a sétautak folyamatos vastag vonallal való ábrázolása - ez a jel ugyanis a gépjármü forgalom számára épitett nem burkolt ut jele -, de mivel itt a Jánoshegyen dózerutak nincsenek, a jel zavart nem okoz. Szerencsésebb megoldásnak tartom az ut szélességétől függően szekérut vagy gyalogut jel használatát, mivel ezek a futó számára felfogóvonalat jelentő, jól futható utak. A térkép néhány, a jelkulcsban nem szereplő megoldást tartalmaz, például a gépkocsi-parkolóhelyet P-vel jelöli, de mentségére legyen mondva, hogy talán az egyetlen térkép, mely egyébként betartotta a jelkulcsi jelméreteket.

A harmadik helyre a Hamvaskő térkép került. A helyesbitő Lux Iván elsőrendü érdeme, hogy 20 km²-es terület javitására vállalkozott, mig a Nagyszénás 5, a Jánoshegy 6,5 km² területü csupán. A terkép értékeit a rajta rendezett két nemzetközi verseny is dicséri. Kár, hogy helyesbités során a 10 ezres alaptérkép még nem állt rendelkezésre, igy a sikrajz utólag került rá a jó domborzatra. Ezen a térképen is található néhány, a jelkulcsban nem szereplő jel, amely - mint például a barna vonalkázás - legalább egy jelkulcskiegészitést megérdemelt volna a lap szélén. A térképet helyenként feleslegesen zsufolják a futó számára nem észlelhető csapások, kövek, de a futhatóság ábrázolása világos, jól áttekinthető.

Az ÉV TÉRKÉPE rangsor

Térkép	Eredmény
1. Jánoshegy	91
2. Nagyszénás	88,7
3. Hamvaskő	85,2
4. Pilis 2/2	83,3
5. Sopron 1.	69
6. Mecsek 4.	68,5
7. Miskolc-Tapolca	66
8. Gaja-Szurdok	61,5
9. Sárcsi-kut	60,2
10. Csingervölgy	58
11. Monostori erdő	56
12. Kutyahegy	52,7
13. Iharos	52
14. Mátra 5.	48,7
15. Börzsöny 4.	45
16. Csillebérc	36
17. Balatonfelvidék 3/2	26,6
18. Balatonfelvidék 3/1	21,6
19. Pécskő	16,2

Kevés szavazat alapján nem rangsorolható: Királd, Kőszegfalva, Nagyhallgató, Sóstó, Szanazug és Feketesár; a Kakukkhegy kisebb 5 km²-nél.

A többi térképet szemlélve a Pilis 2/2 tartozik még a szoros élmezőnybe. Tiszta, világos rajza mellett pontos horhosábrázolását kell kiemelnem, viszont a kőmezők nehezen kivehetők, hozzávetőlegesen jelzik a hegyoldal kövességét. Érdemes megfigyelni a határjeleket, melyek ugyan kisebbek a jelkulcsi méretnél, de hazai terepen ez a méret fejezi ki legjobban a határjel fontosságát.

Kellemes meglepetés volt a Sopron 1. térkép. A gondos, jól olvasható rajz pontos, lelkiismeretes helyesbitést fed. Lényegtelen apróság, de a kordonos szőlőmüvelés jelölése pl. telekhatár jellel találóbban is megoldható lett volna.

Óriásit lenditett az évek óta stagnáló Mecsek Kupán a Mecsek 4. térkép. Rengeteg munka fekszik a Misina tető jellegtelen hegyoldalának felmérésében, kár hogy a térkép sok helyen nehezen kivehető.

Miskolc-Tapolca tiszta, világos, jól olvasható térkép. Dicséretére válik, hogy nem ment bele vitatható fontosságu objektumok jelölésébe. Sajnos a rajz egy-két helyen elnagyolt. /Pl. össze-vissza forgatott V gödör jelek./

Gaja-Szurdok a 2,5 m-es szintvonalakkal magashegységgé varázsolt dombvidék. Szép rajz, mérsékelt tartalom.

Sárcsi-kut. Kellemes összbenyomás, kár hogy egy-egy nyiladékkocka kimaradt a helyesbitésből /OB 2.nap AC pont környéke/.

Csingervölgy. Sok és pontos sikrajzi részlet, domborzati hibák, kifejezéstelen horhosjelölés.

Monostori erdő. Versenyzés szempontjából gyenge terep, de a térképre panasz nem lehet, illetve ami volt, már sokszorosan elhangzott.

Kutyahegy. Jó terep, szép térkép, csak a beméró birák tudják, hány métert hibázik egy-egy behelyesbitett szikla.

Iharos. Az átlagos térképeket vastagon veri, de 1967-es elődjét éppen hogy csak...

Mátra 5. Eddigi OCSB térképek közül a legjobb.

Börzsöny 4. Végletek térképe. Hajszálfinom metsződéshálózat és üres hegyoldalak.

A tavalyi rangsorolásnál egyértelmüen meg lehetett különböztetni jó, közepes és gyenge térképeket. A mezőny tömörödése miatt ilyen felosztás idén erőltetett lenne. A sor végén állók is megütik a tavalyi középmezőny szintjét. Javulást elsősorban a 10 ezres alaptérképek általánossá válása hozott. Igényes helyesbitő ma már el sem fogad 25 ezres alapot.

Ha osztályozni kellene idén, ugy csoportositanám a térképeket, hogy az első négy az a térkép, melyeket ugy helyesbitettek, hogy az év legjobbja legyen.

A következő hét térkép a Monostosi erdővel bezárólag lelkiismeretes munka, a helyesbitők a lehető legjobbat akarták versenyükre produkálni. A maradék rossz feltételek között "éppen hogy csak ne valljunk szégyent" jelszóval készült.

Az ÉV TÉRKÉPE ünnepélyes dijkiosztása 1973. március 9-én 18 órakor a Bp.Spartacus I., Árok utcai klubtermében lesz megtartva, ahol egyben megtekinthető a "Homokkővidékek térképei" és a "Tájékozódási Versenyzés az Egyesült Államokban" cimü térképkiállitás. Minden térképbarátot és érdeklődőt szivesen látunk.

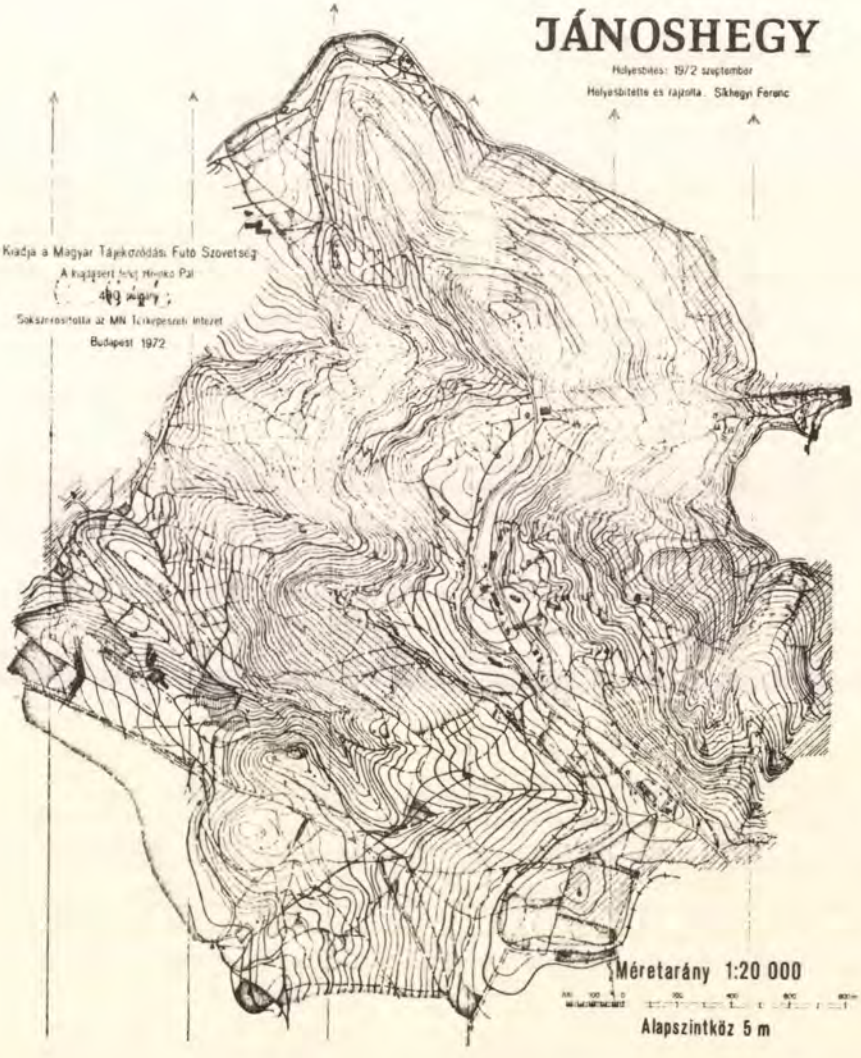

Bozán György

Angliáról futtában

Mikor hazaérkeztem a csehszlovákiai VB-ről, már otthon várt egy levél, melyben a Dél-Angol Tájékozódási Szövetség elnöke 30 napos látogatásra hivott meg, hogy megismerhessem az 1976-os VB országát, Nagy-Britanniát.

Nagy-Britanniát irok, mert bár Angliába indultam, Britanniába érkeztem. Londonban ugyan még elmegy, ha valaki tágabb értelemben Angliáról beszél, de halálos sértés Edinburgh-ban azt mondani egy skótnak "de szép itt maguknál Angliában"! Nem beszélve az Észak-Irországi Belfastról...

Vendéglátóm a Londontól 60 km-re, vonaton 31 percre levő Reading pályaudvarán várt és házához menet, már a kocsiban megkérdezte, hogy elég frissnek érzem-e magam a 36 órás utazás után, hogy másnap a Sherwoodi Erdőben kiálljak Robin Hood kései unokáival egy tájékozódási versenyre. Természetesen másnap én is ott topogtam az ónos esőben az 5 km²-esre csökkent erdőség szélén, hogy meglepetést okozzak a Közép-Angol Bajnokságon. A meglepetés elmaradt, mert csak ötödik lettem, talán azért, mert a versenybiróság elnöke már előre elnézést kért és közölte, semmi akadálya, hogy a bajnokságon résztvegyek, de a trófeát sajnos nekem, ha megnyerném, sem tudnák odaadni. A terep leginkább a csomádi terepre emlékeztetett, igaz, sok volt a fenyő, páfrány és a kigyóalaku erdőt az Északi Autópálya vágta ketté, ami miatt egy aluljárón kétszer kellett átfutni, miközben a kigyó farkánál egy második vezértéképről a pálya másik felét át kellett rajzolni. A pontok egyértelmüek és könnyüek voltak, mivel maga a terep is könnyü volt és csak térképen jelzett objektumokat adtak meg.

Hétfőn aztán belevetettem magam Londonba. Azután még vagy huszszor vetettem magam bele, de csak azt tudtam meg, hogy sohasem fogom igazán megismerni ezt a 12 milliós, Pest megye nagyságu metropolist, ahol az ötvenemeletes acél-üveg irodaépületek és IX.századbeli székesegyházak között öt világrész lakóinak hatalmas tömege nyüzsög. Szenegáli, bushman, ujzélandi, kambodzsai ugy ül egymás mellett a metrón, vagy vezeti Rolls-Royce-át, mint ahogy én sétálok a Móricz Zsigmond körtéren. A karácsonyi kirakatok pedig egyszerüen le sem irhatók. Az elektronikus arany karóráktól kezdve a galvanizált bálnazápfogig és az eszkimó coboly párkától a tüzföldi zanzáig minden kapható.

Mindezek ellenére alig vártam a hét végét, amikor is a Skócia határán levő Kilder-be utaztunk, mely Nagy-Britannia legnagyobb erdősége. Kiterjedését tekintve majdnem akkora, mint a Pilis. Ez az erdőség hasonlóan a legtöbb szigetországi erdőhöz, telepitett erdő, ami azt jelenti, hogy a fák szépen sorba vannak ültetve, ami jelentős előny az erdőmüvelésben, de kimondott hátrány a tájékozódási pályakitüzésnél. Az angol versenyzők sem szivesen utaznak Kilderbe, egyrészt mert az Londontól 2 x 600 kilométeres utat jelent, másrészt a skót versenyzőket itt nem igen tudják megverni és mindehhez hozzájön, hogy kb. 100 km²-es területen minden fa egy szabályos négyzetrács kockáját foglalja el. A verseny mindenesetre érdekes végeredménnyel zárult. Az első helyet egy ismert országuti futó szerezte meg, aki minden átmenetet megkockázott, mivel a térkép olyan, mint a milliméterpapir, de csak néhány másodperccel verte meg az ugyancsak ismert hegymászót, aki viszont minden átmenetet irányba tett meg, a sürü fenyves ellenére.

Ez a kettősség jellemző egyébként az egész angol tájékozódásra. A tájékozódás nem kevésbé népszerü Nagy-Britanniában, mint hazánkban, de a menők között egy sincs, aki kezdettől fogva ezt csinálná. A versenyzők 70 %-a atléta volt, vagy ma is atletizál, hiszen a szövetség elnöke az olimpiai bajnok akadályfutó, Chris Brasher, titkára a bronzérmes John Disley, 30 %-a pedig aktiv hegymászó. Az országban olyan versenyrendezési szellem honosodott meg, hogy a két tábor egyforma eséllyel lép pályára, ami egyuttal biztositja a sportág folyamatos utánpótlását is. Számunkra, akik tanui voltunk, hány atléta és turázó vonult vissza véres fejjel első tájékozódási versenye után, mindez teljesen érthetetlen.

Következő szombaton, december 2-án szakadó esőben én is rajthoz álltam három grófság hegyifutó bajnokságán. Nagy megdöbbenésemre az egyébként minden héten előadódó terepfutásra 300 résztvevő gyült összsze. Jól tudom, hogy az angol atlétikát olyan patinás nevek jelzik, mint a hosszutávfutó Bedford, akadályfutó Hemery és ötpróba olimpiai bajnok Mary Peters, de hogy a világnagyságok mögött tömegek is legyenek, az magyar észnek szokatlan. Az angol ember, aki napi nyolc órás munkáját külvilágtól izolált légkondicionált irodában tölti, családi életét pedig a zöldövezeti családi házának számkivetettségében, rájött, hogy mozognia is kell, hogy emberek közé is kell mennie, hogy friss levegőt is kell szivnia. Mivel nem mindenkinek telik yachtra, nincs mindenkinek szocialista összeköttetése a golfklubhoz, hát elmegy a terepfutó versenyre, elmegy, még ha tudja, nem is ő fog nyerni, elmegy, pedig a cipőt magának kell vennie, elmegy, jóllehet decembert mutat a kalendárium és odaáll a rajthoz, bár tudja, hogy sexfilm megy a tévében és lefutja a versenyt, - mert neki egyszerüen ez a hobby-ja.

Házigazdám, aki tagja a 76-os VB hattagu előkészitő bizottságának, szemmel láthatóan igyekezett elkerülni minden kérdést, mely a világbajnokságra vonatkozott. Néhány utalásból azonban lehet dolgokat sejteni. A terepválasztás meglepően sulyos gond. A

Érdemes-e szenvedni?

Miért kinozza magát az élsportoló? Mi hajtja a versenyzőket csucsteljesitmények elérésére? Egy körkérdés lehetővé tette, hogy bepillantsunk a nyugatnémet olimpikonok indokaiba. "Mert én egyébként "sörös-hordó-hasat" kapnék" - válaszolta egy ökölvivó; egy uszó "paszuly-karó" termetét akarta megerősiteni.

Az NSZK-beli "sportsegitség akció" kutatta az anyagilag támogatott olimpiai versenyzők indokait. Sajnos csak 168 sportoló válaszolt...

"Magam sem tudom" vallotta be egy, s érdekes, hogy egy olyan vonzó tényt, amelynek hatásfokában már alig hittünk, majdnem minden második indokként felhozott: "Az utazások miatt, hogy más országokat és népeket megismerhessek!" Egy nehézatléta a következőket válaszolta: "Büszke vagyok rá, hogy nemzetemet képviselhetem", és egy diák viszont kitüntetést lát abban, hogy országát képviselheti.

Sok versenyző akaratlanul is igazolja azt az állitást, hogy a teljesitménysport fegyelemre szoktat: "Olyan tulajdonságokat akarok elsajátitani, amelyekre a mai társadalomban szükségem van". Egy másik sportoló szerint az edzés és versenyzés "Emberismeretre, önállóságra és önbizalomra" nevel. Ez utóbbit egy erő-atléta mondotta. Egy evezős ugy vélekedett, hogy jó erőnlétben és felvértezetten szállhat szembe a mindennapi élet problémáival. Egy sifutó az élsportban kiegészitését látja a hivatásának, amely nem tölti teljesen ki.

Az értékeléskor kiderült, hogy személyi becsvágy, öröm, élmény, önigazolás majdnem minden megválaszolt kérdőiven megtalálható volt. "A legnagyobb nehézségtől sem hátrálok meg, nem adok fel semmit." - szögezi le egy kenus és még elmondja, hogy olyan emberré, egyéniséggé formálódott, amilyenné a minőségi sportolás nélkül nem válhatott volna. Egy uszó röviden: "A jellemet alakitja, hozzátartozik a neveléshez." A verseny iránti kedv vitt ki egy kerékpárost az országutra, s lényegében ugyanez a véleménye egy kenusnak, aki "szeretné leépiteni agresszivitását és kiegyensulyozott életet folytatni."

Számos versenyző igazolja azt a feltételezést, hogy az élsportolás ugródeszka lehet a szociális felemelkedéshez. Két vizilabdás szerint az élsport "kiragad a szürke hétköznapokból és egy más világba lehet általa kerülni, legalábbis ők a sportolás révén ezt érték el." Egy atléta is "a társadalmi felemelkedés lehetőségéről" irt, egy másik őszintén bevallja, hogy az élsport segitségével "olyan dolgokat élt át, amelyek egyszerü ember számára elérhetetlenek..." Mások magáncéljaikat igy jobban megvalósithatták, más társadalmi körökbe jutottak el, mig egy labdarugó nyiltan anyagi okokat jelölt meg.

Der Spiegel
/NSZK/

hazánknál háromszorta nagyobb országnak mindössze feleannyi erdeje van. Igaz, az egész skót felvidék tagolt, sziklás, regényekből jól ismert hangával boritott fenyér, azaz nehezen futható fátlan pusztaság, amin keresztül gyakran vezetnek versenyt két erdőfolt között. Ez a terep világbajnokságra feltehetően mégsem jön szóba, bár helyenként teljesen svéd terep; tavakkal, mocsarakkal, hiszen a linköpingi VB magasságán fekszik. A fő problémát inkább az jelenti, hogy nincs összefüggő erdőterület. A legnagyobb erdőség a már emlitett Kilder ugyan 140 km² kiterjedésü, de az átlagos erdőméret 3-5 km² között mozog. Ezeket a kis erdőfoltokat is müutak szeldesik, az egyes erdőparcellákat a tulajdonosok keritéssel veszik körül.

Noha Skócia legmagasabb csucsa, a Ben Nevis 1343 m és a Wales-i Snowdon 1085 m magas, Nagy-Britannia a dombvidékek országa. Az előző két hegy kopár és bár a Snowdon szinte a tengerből emelkedik ki, mégis olyan lankás, hogy az ángliusok inkább Svájcba járnak sielni. Van az országnak néhány lapos, homokos és mocsaras tengerparti terepe is, de mint ahogy 10 évvel ezelőtt hazánkban sem, igy ma még Angliában sem számitják ezeket tájékozódási terepnek.

Kell szólnom még az erdőkről. A jelenlegiek már mind telepitett, müvelt erdők. Tulnyomó részt fenyvesek, de sok a hazánkban disznövényként ismert egyéb örökzöld fa, mint az áthatolhatatlan rododendron. Ujabban már nem telepitenek négyzethálósan, mint Kilderben, de az ültetés kisebb egységekben mozaikszerüen ma is szabályos. A versenytérképek fel is tüntetik a könyebb áthatolhatóság miatt az ültetési irányokat. Az Ipari Forradalom Angliában megmozgatott minden talpalatnyi földet. A beültetett területek valamikor más célt szolgáltak. Igy igen sok, régen volt juhkarám rakott kőfalát, bányamüvelés ütötte gödröket, partleszakadásokat, mesterséges csatornát, vizi létesitmények romjait, vagy éppen kelta kőhalmot lehet az erdőben találni. Az erdő itt nem a vad természetet idézi, hanem az ember mohó átalakitás vágyának jótékony leplezője.

Az angol versenyek igen gyorsak, sajátidős berajzolás mellett 20 pontos pályán sem lehet 5 és fél perces légvonal kilométernél rosszabb idővel nyerni. A 76-os VB-n talán már az 5 perces átlag sem lesz elég! Akinek füle van, hallja meg!

Gombkötő Péter

Koratavasz edzései

Az éves felkészülés során az alapozást a formábahozó időszak követi. Célja az,hogy a versenyidőszak kezdetére a szervezetet teljesitményre kész állapotba hozza, a jelentősebb versenyekre a csucsforma kialakitásának lehetőségét biztositsa.

Hogyan érhetjük el a kitüzött célt? Ha szorgalmasan alapoztunk, akkor sikerült szervezetünkben azokat a képességeket fejleszteni, amelyek az eredményes versenyzéshez szükségesek. Felmérő futások, edzőversenyek során mégis azt tapasztaljuk, hogy nem tudjuk a várt jó eredményeket produkálni. Ez természetes is, mert szervezetünk a nagymennyiségü és erősségü alapozó munka hatására elfáradt, s ez a fáradtság gátló tényezőként jelentkezik. A formábahozó időszak fő feladata, hogy a megszerzett képességek szinten tartása mellett ezt a fáradtságot megszüntesse. Ennek legcélravezetőbb formája az edzések jellegének megváltoztatása. A másfajta edzések uj, szokatlan ingereket jelentenek, amelyek kizökkentik a szervezetet fáradt, kissé fásult állapotából. Emellett az edzésmennyiség kis csökkentése is indokolt lehet, rövid időszakra. Az edzések erősségét nem szabad csökkentenünk, mert a nagy intenzitás biztositja a megszerzett képességek szinten tartását.

Az edzések jellegének megváltoztatása általában rövidebb, gyorsabb futásformák előtérbe kerülését jelenti, mivel alapozásnál a hosszabb, állóképességet fejlesztő futások domináltak. Természetesen az állóképesség szintentartásához az ilyen futásokra most is szükség van, de ezeket is élénkiteni kell gyorsabb résztávok beiktatásával. Például 60-80 perces futásnál 8-12 db kb.300 m-es gyorsabb szakaszt iktathatunk be. Nagyon jó hatásu lehet a fartlek.

Az eddig elmondott elvek a tornatermi edzésekre is vonatkoznak. Mig az alapozás idején szisztematikus erőfejlesztés volt a fő cél, most a mozgásügyesség, ruganyosság fejlesztése váltja fel, előkészitve a terepen történő futást.

Ugyanilyen fontos a tájékozódási képességek fejlesztésénél figyelembe venni az elkövetkező versenyidőszak sajátosságait, idegrendszerünket erre áthangolni. Az alapozás során gyakorolhattuk a tájékozódási versenyzés elemeit, azok hiba nélküli végrehajtását. A versenyeken ezeket az elemeket összetettebben, komplex módon kell alkalmaznunk. A komplex végrehajtás gyakorlására valók az edzőversenyek, amelyekből minél többet célszerü a formábahozó időszakban rendeznünk. Az időszak elején rendezett gyakorló versenyeink fizikailag is elérhetik a versenyterhelést, mintegy hozzászoktatva ezzel szervezetünket a verseny igénybevételéhez. Az időszak végén rendezett edzőversenyek legyenek rövidebbek, de gyorsak, hogy a megfelelő versenytempó kialakulását ne gátolják. Nagyon jó hatásuak a házi váltóversenyek, pl. 2 fővel.

A formábahozó időszak végébe beleeshet néhány hivatalos, minősitő, de a sportoló egyéni versenynaptárában nem kiemelten szereplő verseny. Ilyen versenyeken ne várjunk sportolóinktól csucsformát, de használjuk ki azt a lehetőséget, hogy nehezen formába lendülő versenyzőknél az "éles" verseny hangulata elősegiti a csucsforma kialakulását.

A formábahozás ideje általában egybeesik a tavaszi vitaminhiányos időszakkal. Fontos, hogy táplálkozásunk az edzésmunkának megfelelő legyen, s bármilyen nehéz is ilyenkor vitamindus étrendet összeállitani, az eredményes szerepléshez s a letörés elkerüléséhez erre feltétlenül szükség van.

A letörés a szervezet alkalmazkodóképességének kimerülését jelzi, s ebben az időszakban elég gyakori. Felléptét több élettani és pszichés folyamat jelzi, amelyekre az edzőnek fel kell figyelni.Ezek:

- a pulzusszám emelkedése;
- álmatlanság, nyugtalan alvás;
- étvágytalanság, a testsuly csökkenése;
- az edzési kedv csökkenése;
- idegesség, ingerlékenység;
- kedvetlenség, rossz közérzet.

Ha valamelyik sportolónál a letörés jeleit tapasztaljuk, azonnal csökkentsük az edzésterhelést, más jellegü, könnyü edzésmunkát, kiegészitő sportokat ajánljunk.

Az elmondottakból látható, hogy a formábahozás gondos, egyénekre szabott tervezést, a sportolók részéről pedig további lelkiismeretes, intenziv munkát igényel.

A feladatok elvégzésére az alapozás befejezése és az első kiemelt verseny között 4-8 hetet tervezzünk. Az időszak hossza az alapozás hosszuságától és a rendelkezésre álló időtől függ. Példaként álljon itt egy négyhetes időszak vázlatos edzésprogramja.

Edzésformák:

T - tornatermi edzés /mozgásügyesség,ruganyosság/
D - dombfutások /80-100 m hosszon, 10-16-szor/
R - repülő futások /kb.75 m, fokozatos gyorsitás,vágta,fokozatos lassitás, 20-40-szer/
F - fartlek /60-90 perc/
Tá - tájékozódási edzés /versenyszerü/

1. hét	2. hét	3. hét
T	T	T
D /12-szer/	F /90 perc/	F /70 perc/
D /12-szer/	D /16-szor/	D /16-szor/
R /25-ször/	R /30-szor/	R /40-szer/
Tá	Tá	Tá

4. hét
T
D /10-szer/
R /20-szor/
R /20-szor/
Verseny

A Magyar Tájékozódási Futó Szövetség Budapest, V., Rosenberg hp. u. 1. -ből jelentjük

A Magyar Testnevelési és Sportszövetség Budapesti Tanácsa az 1973-74-es tanévre felvételt hirdet segédedzői tanfolyamra.

Jelentkezési feltételek: betöltött 18 éves életkor; általános iskolai vagy - 35 év felett - legalább elemi iskolai végzettség; sportegyesületi tagság és az egyesület elnökségének támogatása; gyakorlati jártasság, sportolói mult az adott sportágban.

Jelentkezési határidő: 1973. március 15. A jelentkezési lap az MTS Budapesti Tanácsának szervezési osztályán szerezhető be /Budapest V. Váci utca 62. III. 28./, s kitöltve - a kért mellékletekkel - ugyanott kell leadni. Hiányosan kitöltött vagy határidő után érkezett jelentkezési kérelmet nem fogadnak el.

Akik a jelentkezési feltételeknek eleget tesznek, felvételi vizsgán vesznek részt. A vizsga elméleti részében a feltétel: tájékozottság a sportág történetének, technikájának, taktikájának, szabályainak alapvető kérdéseiben. Gyakorlati követelmény: meghatározott gyakorlatok bemutatása. A felvételi vizsga helyéről és időpontjáról a jelentkezők irásban kapnak értesitést.

Az oktatás 1973. őszén kezdődik. A tanulmányi idő egy tanév /nyolcvan óra/. Az elméleti anyagot esti foglalkozásokon, heti 4 órában kapják meg a hallgatók. Akik az elméleti tárgyakból sikeres vizsgát tesznek - 10 napos gyakorlati táborban vesznek részt /az MTS BT munkahelyi kikérőjével/. A gyakorlati táborozás alól felmentés nem adható. A tábor eredményes befejezése után a hallgatók oklevelet és edzői igazolványt kapnak, amely segédedző fokozatu, mellékfoglalkozásu edzői tevékenységre jogosit. Egyéb kérdésekben az MTS Budapesti Tanácsának szervezési osztálya ad felvilágositást.

●

A BTFSZ Tájékoztató Szolgálatának Váci utcai üzletében március 13-31. között a térkép-, könyv-, stb árusitás szünetel.

●

Az MTFSZ elnöksége kiemelkedő sportmunkájuk elismeréséül

dr. Dormány Mihály
és
Széll János

részére az I.o. versenybirói minősitést adományozta.

●

Az MTFSZ Minősitő és Nyilvántartó Bizottságának vezetőjévé Hajdu Kálmán versenybirót, a KFKI matematikusát nevezték ki. Elődje, Valtinyi László a Versenybizottság vezetőjének tisztségét vette át a lemondott Fehér Jánostól.

●

1972. évben az ország szakosztályaiba összesen 1369 uj versenyzőt igazoltak le. Ez a szám 320-szal alacsonyabb az 1971. év hasonló adatánál.

●

A korábbi évek gyakorlatától eltérően idén az év első negyedében, március 23-25. között Mátraházán kerül megrendezésre az országos versenybiró-pályakitüző továbbképző tanfolyam Vezetője: Halász Miklós.

Minden megyei és a budapesti szakszövetségből 5-5 versenybiró vehet ezen részt, lehetőleg azok jelentkezzenek, akik az utóbbi 2 évben továbbképzésben nem részesültek.

A tanfolyam részvételi költsége: 100 Ft. Jelentkezési határidő: 1973. március 1-ig az MTFSZ-ben.

●

Az MTFSZ elnöksége határozatot hozott, melyszerint az 1973. évi országos váltóbajnokságot valamennyi kategóriában egyéni rajttal, időkiegyenlitéssel kell lebonyolitani.

●

Az MTS Országos Tanácsa foglalkozott a tájékozódási futás bajnoki rendszerével. Határozatában elvetette a többfordulós csapatbajnokság rendezésének szükségességét.

●

Ujjászervezte sorait az MTFSZ Technikai Bizottsága. Vezetője: Bátky Lajos. Tagjai: Győző Miklós, Ohegyi Albin, Schönviszky László.

●

Az MTFSZ elnöksége megbizta Szarka Ernő orsz. versenybirót - régi válogatott versenyzőt - a sportág hazai történeti anyagának gyüjtésével és esetenkénti közzétételével.

Svédországban évente kiadják az arany "Skogskarlar" dijat a tájékozódási futás legeredményesebb versenyzőjének és sportvezetőjének. Az elmult évben a versenyzőnek járó dijat a nálunk is ismert Stefan Persson kapta, aki 1967 és 70 után ismét éjszakai bajnok lett - és sorban nyerte a si-tájékozódási versenyeket is.

A vezetők diját P.O. Bengtsson nyerte el, aki tiz éve mind több nemzetközi turnéval népszerüsiti sportunkat a világ minden táján. Idei tervében 9 európai versenykörut szerepel, többek között Olaszországba, Spanyolországba, Izraelbe, Hollandiába és Jugoszláviába vezeti el az ottani versenyekre kivánczi svéd és más országbeli futókat.

A spanyolországi versenyek térképeit svéd szakemberek, az olaszországiét /Cortina d'Ampezzo környékén/ az NSZK-ban élő Kővári Endre készitette.

Futóhírek

Európa egyik miniállamában, az Ausztria és Svájc közé ékelődött Liechtensteinben megjelenő "Volksblatt" felhivja a figyelmet az idegenforgalom uj formájára, az alpesi - magaslati - edzőtáborozásra. Cikkében emlékeztet arra,hogy Monspart Sarolta svéd futókkal együtt az 1300 m magasan fekvő Steg-ben készült fel a VB-re, mégpedig - a jelek szerint - kitünően...

Uj tájékozódási futó szakosztály alakult az Ajkai Bányász SK-nál. Vezetője Szili János, edzője pedig Arató János lett, kinek helyét az Ajkai Aluminiumnál a jövőben Gombkötő Zsuzsa fogja betölteni.

Eredményes munkát kivánunk az uj szakosztálynak és "régi" vezetőinek!

Szverdlovszkban rendezték meg a mult évben a Szovjetunió tájékozódási futó bajnokságait. Az Uralon tuli terepen is a nyugati országrész versenyzői bizonyultak a legjobbaknak.Az egyéni bajnokság helyezettjei a nőknél mind Leningrádból, a férfiaknál pedig Rigából indultak.

Nők:	1.Milova,Lidia	/Trud/
	2.Pjatakova,Zója	/Trud/
	3.Krivonoszova, L.	/Szpartak/
Férfiak:	1.Kukk,Volli	/Hadsereg/
	2.Slavins.Rodrig	/Daugava/
	3.Kiszeljov,V.	/Hadsereg/

A csapateredményekbe a nők és férfiak helyezési pontjait összegezik:

1.Daugava Riga	11 pont
2.Trud Leningrád	17 pont
3.Burevesztnyik	19 pont

Egyre nagyobb teret kap sportágunk a vidéki napi sajtóban. Még mostanában, a téli csend ellenére is gyakran "foglalkoznak" velünk. Pl. a pécsi Dunántuli Napló a MAFC-ból a PVSK-ba hazatért Göbölös Istvánnal készitett interjut, melyben a sportág általános ismertetésén tul személyes eredményeit és terveit mondhatja el. A Zalai Hirlap Bársony Piroskát, a Nagykanizsai Gazdász aranyjelvényes versenyzőjét "Zalai Monspart"-ként mutatja be olvasóinak és módot talál a szakosztály eredményeinek méltatására. A Nyiregyházán megjelenő Kelet-Magyarország Szabolcs megye legjobb tájékozódási futóit, a "megye legjobb sportolója" cim védőit sorolja fel, rövid bemutatás mellett.

A PVSK Jugoszláviában turázó versenyzői örömmel fedezték fel sportágunk csiráit délnyugati szomszédainknál. A Mecsek Kupára ellátogató zágrábi sportolók hivták meg őket a Vugzovecz Kupa /egyben Horvátország bajnoksága/ megtekintésére. Ezen a versenyen 5 városból 12 férfi és 3 női csapat /3-3 fő/ indult,10 000-es léptékü fénymásolt térképpel, amely főleg a sikrajzot ábrázolta, a fedettséget alig-alig. Még az erdőket is nehéz volt felismerni rajta. De a terepen is, mert a 7 km-es, 6 ell.pontos pálya 80 %-a müvelt területen vezetett - alig pár km-re a nagy erdőségektől! /Csak igy közelithető meg a vugzoveczi turistaház, a hagyományos cél. /A kb. hazai III.o. nehézségü versenyt a Zágrábi Sljem csapata 68 perccel nyerte.

Szomszédaink a látottak alapján még ott tartanak, ahol mi kb. 1957-62 között:a turisztika és a versenysport utelágazásánál. Ismerik a magyar eredményeket és hangoztatott tervük: sokszor jönni hozzánk és tanulni tőlünk.

Nos, rajtunk ne muljék!

Bulgáriában is rangsorolták az elmult év legeredményesebb futóit. Mig a nők között az első helyekre különböző városokból kerültek a versenyzők, addig a férfiaknál fővárosi fölény mutatkozott.

Nők:	1.R.Kuzeva	/Plovdiv/
	2.V.Lazarova	/Szófia/
	3.E.Dimitrova	/Pernik/
Férfiak:	1.N.Bedelev	/Szófia/
	2.T.Kazakov	/Szófia/
	3.P.Sztambolijszkij	/Szófia/

Az NSZK-ban tavaly már 12. éve került kiadásra a Nemzetközi Térkép-évkönyv.Ezalkalommal két szakcikkben is foglalkozik a tájékozódási futó térképekkel. A szerzők - a svájci Ernst Spiess és a svéd Christer Palm - remek szines térképekkel illusztrálták irásaikat.A könyv az IOF jelkulcsot is bemutatja.

Megjelent "A tájékozódási futás kiskönyvtára" sorozat legujabb - és eddig legterjedelmesebb - tagja,Halász Miklós: Tereptan c. munkája. A valóban hézagpótló jelentőségü könyv 175 oldalon részletesen ismerteti az e tárgyba tartozó földrajzi és más tudományi alapfogalmakat, a térkép tartalmát, elemeit és főleg a tájékozódás mindazon tudnivalóit, amelyek a terepen való haladáshoz szükségesek. Könnyebb és jobb megértését közel kétszáz kép és ábra segiti elő,kiválóan alkalmas versenyzőképzésre.

A más sportágak, sőt egyes szakmák által is hasznositható könyv 2500 példányban, 20 Ft-os áron kerül terjesztésre a BTSZ Tájékoztató Szolgálatnál /1056 Bp.Váci u.58./ Vidékre utánvéttel is rendelhető.

"Sportlexikon" cimmel rovatot vezet a Heves megyei Népujság.Egyik számában sportágunkkal foglalkozott és örvendetesen reális, világos képet nyujtott róla olvasóinak, két hasábnyi terjedelemben.

Tájékozódási futó szakosztály alakult a Szegedi Dózsa SK-ban. Reméljük és kivánjuk, hogy hosszabb életü és legalább olyan eredményes legyen, mint az Ujpesti Dózsa szakosztálya - volt!

Tülevél

Tisztelt Szerkesztőség !

Készségesen teszek eleget kérésüknek, de azt ne gondolják, hogy valami nagyszerü és uj dolgot találtunk ki. Inkább legyen szabad azt mondani, hogy némi kis ügyeskedéssel sikerült egy tanfolyamot megszerveznünk Szombathelyen.

Tudomásunk szerint a szövetségeinknek nincs tanfolyami tananyaga, melyet fel lehetne használni pl. uttörők vagy középiskolások oktatásához. Mi mégis már az év elején próbálkoztunk két általános iskolában is uttörőkkel tanfolyamot inditani, és igy megszerettetni velük a tájékozódási futást. Tereptant, tájoló ismeretet, térképjeleket stb. oktattunk, majd terepen gyakoroltattuk a térképolvasást. Főleg az volt a célunk, hogy játékosan próbáljuk a legalapvetőbb tudnivalókat a gyerekekkel elsajátittatni. Változatosság kedvéért diavetitsét rendeztünk, elvittük az ügyesebbeket egy-két megyei versenyre is. Akik résztvettek ezeken a rendezvényeken, azok a megyei és országos uttörő olimpián is kielégitően szerepeltek.

Több probléma merült fel: oktatók dijazása, a gyerekek költségei, ha résztvettek versenyen. Ezeket sem a megyei szövetség, sem az iskola nem tudta fedezni /költségvetésben nem szerepelt/.

Uj lehetőségeket kerestünk. A városi uttörő szövetség titkára elnökségünknek is tagja. Reményünk benne volt a tanfolyam megszervezését illetően. Ez ugy sikerült is, hogy az uttörő rajvezetőket szervezte be a tanfolyamra. Ezek a fiuk és lányok középiskolások, ipari tanulók és általános iskola 8. osztályosai. A különböző szombathelyi általános iskoláknál ők a rajvezetők. Harmincan jelentkeztek a tanfolyamra. A tanfolyamot 1972. december 1-én inditottuk. Minden héten pénteken van 3 óra foglalkozás. Az eddigi előadásokon a létszám 18-20 fő volt.

A tanfolyam anyaga a turavezetői tanfolyamé, de 25 órában tájoló ismeret, tereptan, versenyszabályzat szerepel. Az összes óraszám: 39 óra.

A turavezetői tanfolyam egyes részeit kihagytuk - ez is leadásra kerül, de elszámolás nélkül - és helyette tettük be a 25 órát.

A költségeket az MTS fizeti: előadói dij, vizsgadij. A többi felmerülő költséget: terem biztositása, fütés, világitás stb. pedig az uttörő szövetség.

Egyelőre lényeg az, hogy sikerült valamit összehozni. Hogy az eredmény mi lesz? Még nem tudjuk. Reméljük, hogyha a tanfolyamon résztvevőkkel megkedveltetjük a tájékozódási futást, és ők ezt az egyes általános iskolákba továbbviszik és terjesztik, akkor nem dolgoztunk hiába.

Tehát valami már van. Ugyan ebben a formában nem tartom a legmegfelelőbbnek. Jó lenne, ha Önök összeállitanának és kiadnának különböző foku tanfolyamok tananyagait. Meg kellene találni a módot arra, hogy miképpen lehet ilyen tanfolyamokat szervezni, ki szervezze, ki finanszirozza.

Ugy vélem, ha szervezetten kerülhetnének e tanfolyamok megrendezésre, ezek jó és hasznos eszközei lehetnének a tájékozódási futó sport fellenditésének és nem utolsósorban ezen keresztül is lehetne a sportágat a fiatalok körében népszerüsiteni.

Köves Imre

a Vas megyei szakszövetség elnökségi tagja

- Sajnos, megállt az órám, legjobb, ha mégegyszer végigfutja a pályát!

Sporttörténelmet - pontosan !

Neupor Mártának, a MAFC volt kiváló versenyzőjének bemutatása örömmel töltött el. Azonban a róla irt 9 sorban "mindössze" a következő tárgyi tévedések vannak:

- 1961-ben nem volt Országos Női Egyéni Bajnokság /az első 1962-ben volt/, igy Márta nem lehetett azon 6. helyezett.
- 1961-ben nem volt Országos Női Csapatbajnokság sem /ugyancsak 1962-ben indult/, igy Márta nem lehetett a bajnokcsapat tagja. Igaz viszont, hogy 1961-ben meglepetésre a MAFC nyerte a Budapest Bajnokságot.
- 1962-ben Neupor Márta nem negyedik, hanem ötödik lett az Országos Egyéni Bajnokságon./Sorrend: Bajnok: Győri Edit, 2.Füzesi Irén, 3.Cser Borbála, 4.Révész Piroska, 5.Neupor Márta, 6.Monspart Sarolta./

Erre szokták mondani: a többi stimmel!

A valódi tények semmivel sem csökkentik Neupor Mártának, a sportág eddig - szerintem - Monspart utáni legnagyobb tehetségének érdemeit. Csak egy nagy hibája volt: nagy olyan korán abbahagyta...

Sporttörténelmet pedig vagy jól, vagy sehogy.

Ilyen irányu cikkek lektorálását - sok emlék, adat és személyes élmény birtokában, szivesen vállalom.

Szarka Ernő

Köszönjük az észrevételt és a pontos adatokat. De leginkább a felajánlott segitséget, melyet a jövőben igénybe fogunk venni./Szerk./

Pályakitűzők előnyben

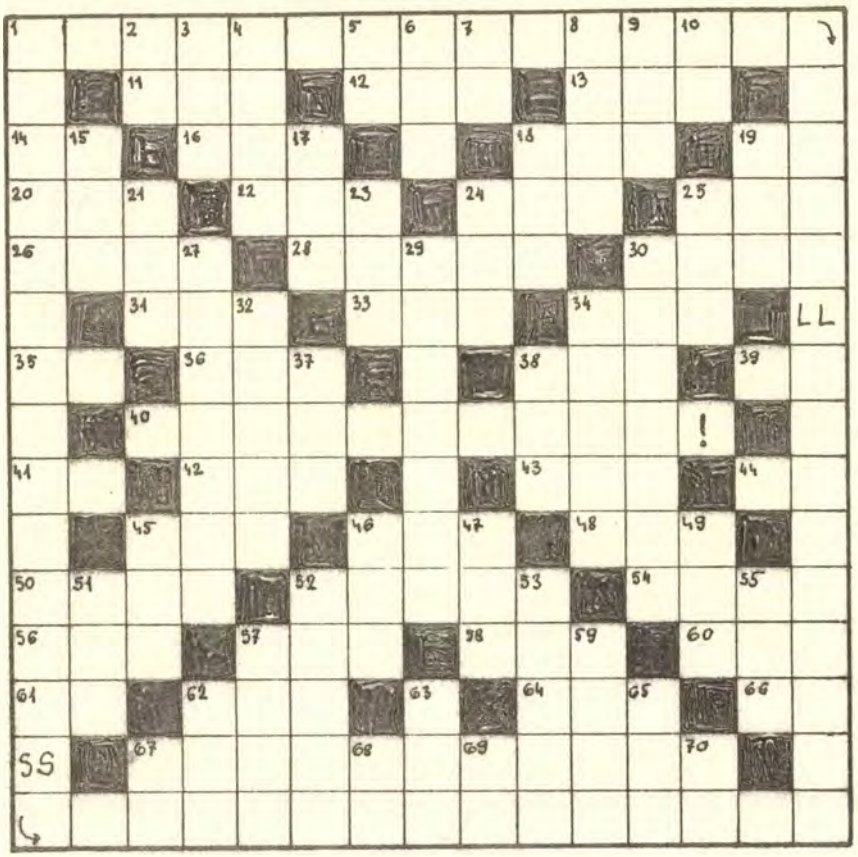

VIZSZINTES:

1.A pályakitüzéssel szemben támasztott egyik követelmény. 11.Farmer-márka. 12.Napszak. 13.Rezget. 14.Keresztül. 16.Fehérnemü. 18.A svájci futószövetség monogramja. 19.Mákszélek! 20.Kinai vallási filozófia: ...izmus. 22.Vizvédmü. 24.Központi sportiskola. 25.Fejfedezet. 26. ... tehát nyert. 28.A pálya vonalvezetésében minél több legyen. 30.Hajápoló eszköz. 31.Orosz elvtárs röv. 33.Fantom. 34.Esetlen szél! 35.Névtelen. 36.Erdő. 38.A nappal vége. 39.Kötőszó. 40.A vizsz.1.folytatása. 41.A finn táj jellemzője. 42.Keverve irt! 43.Amaz hiányosan! 44.Személyes névmás. 45.Régi magyar családnév. 46.Benőtt mocsár. 48.Birósági ügy. 50.Népszerü táncdalénekes. 52.Szláv férfinév. 54.Mese. 56.Kérdőszó. 57. ... és kontra. 58.Németül rakpart. 60.Rágóeszköz. 61.WC. 62.A legismertebb kinai! 64.Utca a budai várnegyedben. 66.Kettősbetü. 67.A pontfogás indulóhelye.

FÜGGŐLEGES:

1.A résztávokkal szemben támasztott igény. 2.Igekötő. 3.Szomszéd állam pénze. 4.Felfüggesztve mozog. 5.Tiltószó. 6.Igen régi. 7.Részvénytársaság. 8.Darálja, zuzza. 9.Férfinév. 10.A "csodák csodája". 15.Teakeverék! 17.Mint vizszint.22. 18.Azonos betük. 19.A SMAFC belsői! 21.Helység németül. 23.Zuz. 24.Hirszerző. 25.Félsziget a lengyel tengerpartnál. 27.Ebben a kertben van a tatai edzőtábor. 29.Az ellenőrzőpontok közötti utszakasz. 30. ... kettő az négy. 32.Izgalmas versenyforma. 34.Vizgyüjtő akna. 37.Orosz három keverve. 38.Női név. 45.Kellően, helyesen. 46.Patet ... 47.Amerikai filmszinész, kiejtve. 49.Református röv. 51.Azonos hangzók. 52.Azonnal, idegen szóval. 53.Megkeveredve lapul! 55. ... és Magóg. 57.Magyar festőművész /László/. 59.Vajon iró? 62.Magyar Tudományos Akadémia /fölös ékezettel/. 63.Erősit. 65.Férfibluz. 67.AV. 68.Autó végei! 69.Azonos betük. 70.Kettősbetü.

A helyes megoldás 1973. március 31-ig beküldői között 10 db NDK VB-térképet sorsolunk ki.
Beküldendő a vizszintes 1. és 40., valamint a függőleges 1. sorok megfejtései.

TÁJÉKOZÓDÁSI FUTÁS

A MAGYAR TÁJÉKOZÓDÁSI FUTÓ SZÖVETSÉG HIVATALOS LAPJA

Szerkeszti a Szerkesztő Bizottság. Felelős szerkesztő: Skerletz Iván. Szakszerkesztő: Nyitrai György. Szerkesztőség: 1054 Budapest, Rosenberg hp. u. 1., telefon: 114-800/162. - Kiadja a Sportpropaganda Vállalat /1146 Budapest, Istvánmezei út 3./ Kiadásért felel: Béres Tibor igazgató. - Terjeszti a Magyar Posta. Előfizethető bármely postahivatalnál, a Posta hirlapüzleteiben és a Posta Központi Hirlapirodánál /KHI 1900 Budapest, József nádor tér 1./ közvetlenül vagy postautalványon, valamint átutalással a KHI 215-96162 pénzforgalmi jelzőszámra. Egyes szám ára: 3.- Ft. Előfizetési ára egy évre: 30.- Ft /megjelenik havonta/. Számonként kapható: Sportpropaganda Vállalat Terjesztési Osztály, 1081 Budapest, Rákóczi út 57/a.

Indexszám: 25827 **Z-73121-Sportpropaganda**

Ára: 3,– Ft

MS72

ČSSR

TÁJÉKOZÓDÁSI FUTÁS

1973 MÁRCIUS

TÁJÉKOZÓDÁSI FUTÁS

IV. ÉVF. A MAGYAR TÁJÉKOZÓDÁSI FUTÓ SZÖVETSÉG HIVATALOS LAPJA 3. SZÁM

A TÁJÉKOZÓDÁSI FUTÁS ez évi 1. száma boritójának hátulján egy könnyü, egyszerü rejtvényt jelentettünk meg. Egyetlen célunk az volt vele, hogy az addigi sablonos - és nem is fizető - TOTO-reklám helyett valami olyan külön többletet adjunk olvasóinknak,ami tovább és szélesebb körben népszerüsiti ujságunkat. Kiváncsian vártuk a megfejtési határidő leteltét: vajon lesz-e valaki, aki veszi magának azt a fáradságot, hogy megoldja és beküldje a helyes megfejtést. S még el sem jött a kitüzött nap, már egymás után érkeztek a helyes megfejtést, az OLDALMETSZÉS-t tartalmazó levelek, levelezőlapok. /Végül összesen 64 db. /Nagyon jól esett minden levél, de különösen az a néhány, amely külön is elismerte a rajtvényfeladás ötletének helyességét.

Pozitivumként értékeljük azt a tényt, hogy számos megfejtés érkezett be olyan személyektől, akik nem előfizetői ujságunknak. Ez azt jelenti, hogy a TÁJÉKOZÓDÁSI FUTÁS az előfizetők táborán kivül is "szedi áldozatait", terjeszti és népszerüsiti sportunkat,fokozza ismertségét és elismerését. Mindezek ellenére engedtessék meg,hogy a beigért "jutalmak" sorsolásakor csak előfizetőinket vegyük figyelembe. Ha valaki kivülálló mégis szeretne eséllyel pályázni a jutalmakért, nem kell semmi mást tennie, mint előfizetni a TÁJÉKOZÓDÁSI FUTÁS-ra...

Az első rejtvény megfejtőinek nagy számát bizonyára elősegitette annak könnyüsége is. Nehezebbre sikerült a második és talán még nehezebbre a jelen számunkban lévő.E cikk irásakor sajnos még nem tudjuk, hogy a 73/2. számra hány helyes megfejtés érkezik be. Lehet, hogy számuk csökkenni fog márcsak azért is,mert most egy szó helyett egész mondatokat kell beküldeni. De éppen azt szeretnénk elérni, hogy ezeket a mondatokat - melyeket sportágunk "aranyigazságai" közül választottunk - mindenki leirná és meg is jegyezné. Hiszen az igy szerezhető szellemi gyarapodás az igazi nyeremény,nem pedig a kisorsolt térkép, vagy egyéb csalétek!

Nyitrai György

Lantos László

Tavaszi ünnepek

Szép történelmi hagyományunk, hogy ilyenkor,tavasz elején hősökre emlékezünk. Tisztelettel adózunk a haza szabadságáért, függetlenségéért vivott harcoknak,az érte életüket adóknak, történelmünk fényes nagyjainak.

Ötnegyed százada, hogy a márciusi ifjak a nemzet lobogója alá sereglettek - 54 esztendeje,hogy a Váci ut, Csepel, Diósgyőr, Salgótarján gyárainak népe, a forradalmi munkásosztály, ha csupán 133 napra is, de győzött a tőkés elnyomás fölött. S tudjuk, valljuk: csak az idő volt viszonylag távoli 1848 és 1919 között,a belső,tartalmi kapcsolat történelmi folyamatosságot ir nemzeti históriánkba, a magyar nép szabadságvágyát, egyértelmü törekvését független hazája megteremtésére.

Őseink - elődeink példáját hiven követi korunk nemzedéke. 1945.április 4-én a haza felszabadult s végérvényesen győzött a néphatalom. Az uj rend történelmi méretü feladatok tengerét vállalta s oldotta meg a földosztástól a szocialista társadalom épitéséig. Közben, szükségszerüen létrehozta uj, szocialista tartalmu intézményeink rendszerét is.S e rendszerben, éppen negyedszázada a honvédelmi és testnevelés fontos intézményét, az ifjuság legszebb hagyományait ápoló szervezetet, a Magyar Honvédelmi Szövetség elődjét.

Ma, a XX. század második felében ifju nemzedékünk nagy, történelmi célok valóraváltásának tanuja és részese. Hazánk mind fejlettebb,korszerübb,gazdagabb ország, amelynek alkotmánya rögziti minden állampolgára fontos, emberi jogait. Jogot a teljes, sokoldalu, szabad életre, melyben az egyes ember gazdagon kifejlesztheti képességeit. Nem véletlen, hogy sporttársadalmunk - köztük a tájékozódási futás legjobbjaival - oly sok sikerrel,ragyogó teljesitménnyel késztette az utóbbi két és fél évtizedben elismerésre a világot.

1848 nagy nemzedéke kimüvelt emberfők sokaságában látta a jövőt. Ma, 125 év multán összetettebb,teljesebb ember: a müvelt, dolgát tisztességgel végző, testét edző, sportoló ember az ideál. S voltaképpen ez az igazi történelmi folyamatosság,a társadalmi forradalmak,1848, 1919 nagy, nemes célja: legyen szabad a haza, s benne okos, egészséges - minden tekintetben versenyre kész az ember.

Boros Zoltán

Időszámítás előtt

A pályakitüző tanfolyamról közöltek csupán a leadott anyagot tükrözték azok felé, akik még nem jutottak el a képzés valamelyik iskolájába. A lapunkban közzétett ismeretanyag csak minimuma lehet annak, amely birtokában a versenybiró munkálatait megkezdheti. Kellő önkritika szükséges ahhoz is, hogy mindenki csak a tudásának megfelelő rangu, osztályu, kategóriáju verseny rendezésében, pályakitüzésében segédkezzen. Iratlan törvény.

A versenybirói tevékenység mozgatója az igényesség, erénye a lelkiismeretesség.

A verseny helyének kiválasztása, a központ kijelölése, a térkép helyesbitése, részletgazdaggá tétele már előzetes biztositéka a jó pályának.

A kiindulóhelyzet tehát az, hogy az előkészületi munkák eredményeként rendelkezésre áll a pályakitüzőnek a kiszemelt változatos, aprólékos, szabdalt domborzattal és sokféle sikrajzi objektummal feldiszitett terep, s erről a mai követelménynek megfelelő térkép.

A feladat ismert. Versenyközpontot, rajtot, pályát és célt kell elhelyezni.

Versenyközpontot ugy, hogy azt meg lehessen közeliteni, ott fedett hely álljon rendelkezésre a várakozásra, az átöltözésre. Lehet a térképen kivül is. Bár jó arra gondolni, hogy az ábrázolt terepen levő központok más alkalmakkor is lehetőséget nyujtanak kezdő versenyzőknek is a kifutásra. Kijelölésénél lényeges szempont, hogy az érkező versenyzők eligazitásán kivül a sportág reklámozását is szolgálja - külsejével, légkörével.

Leggyakoribb esetben iskolákat választanak ki a rendezők. Jó fogás, mert a tanári kar, a tanulók és azokkal együtt a fél falu tudomást szerez arról, hogy ott tájékozódási futó versenyt rendeznek. Plakátozással még maradandóbb információ oltható a tömegekbe, de... Az elvonulás után rossz vélemény is kialakulhat a vendégekről, ha a hátrahagyott helyiségek csatatér képét idézik. A versenyzőknek is kell erre gondolniuk, mert néhány hét, vagy év mulva esetleg ők rendeznek majd azon a helyen versenyt. A kerületi erdészekkel, az iskolai gondnokokkal és a turistaházak vezetőivel kialakult jó kapcsolatokat nem szabad elsorvasztani.

A rajt elhelyezésében egyértelmü az, hogy annak a tájékozódásra alkalmas terepszakasz szélén, vagy már azon kell lennie. Az odáig vezető szalagozás hosszusága ettől függ, de a sportszerüség határain belül.

A kifutás jó alkalom a bemelegitésre. A versenyző a szalagozott uton már elszakad a zsibongó öltözői társaságtól. Ráhangolódhat a versenyre. Ennek a hosszát már megadják. Az egyik hétvégen távolságban, a következőn pedig időben. Legyen az mindig méterben! Megbizhatóbb! Ha a szintkülönbség jelentős, akkor az is bekerülhet a tájékoztatóba. Célszerü még néhány információt adni a hátralévő távolságról. Főleg kezdő versenyzők érzéke csal, és vagy kimerülve érkeznek a rajtvonalhoz idejük előtt, vagy elábrándoznak.

Amennyiben a versenyző nem tudja, hogy mennyi időt fog várakozni, akkor melegitőben fog elindulni, ami visszaszállitási gondot okoz. Az is hozzátartozik az igazsághoz, hogy elpuhult gárda vagyunk. Klimánk ismeretében mondhatom, hogy áprilistól egészen novemberig nincs szükség külön melegitő ruhadarabokra. A bemelegités ideje alatt mozogni kell, és nem ücsörögni a földön.

A rajt fogalma ugy él bennem, hogy ott megkapom a térképet és időben elinditanak. Ez igy is van. Azt viszont minden versenyen külön meg kell tudnom, hogy a rajtszámot és a kartont hol és mikor juttatják el hozzám. Nincs kialakult forma. Időnként elküldik, vagy a jelentkezéskor adják át boritékolva. Gyakoribb eset a rajt környékén történő kiszolgálás. Aki egy nappal korábban megkapta, az könnyen a szállásán felejti. Ha már a versenyértesitőkben megirják a rajtszámot, akkor szokja is meg az a versenyző, hogy azt önkiszolgálás alapján a versenyközpontban leveszi egy kifeszitett zsinegről. Eggyel tovább menve már megtalálja a számozott kartonját is, amire ráirhatja a pontmegnevezéseket. A kartonra történő ráirás gyorsulást eredményező módszer, mert a bélyegzés pillanatában felvillan a következő pont megnevezése.

Az előrajt, időrajt, térképrajt hármas egységéről már sokszor szó esett. Egy viszont tény, hogy a rendelkezésre álló rajtszemélyzet általában kis létszámu és három helyre elosztani ugy, hogy azok még kapcsolatban is legyenek egymással, az már nehézkes.

Hazai gyakorlatban is elterjedt már a "karanténos" módszer, ahol 4-5 méteres közök jelzik a különböző rajtokat. Ily módon néhány fő átlátja az egész rendszert. Rajtlista alapján ellenőrizhető az adott időre történő beállás, és az időegységenkénti /gongatásonkénti/ előrelépés. Közben felvehető, vagy letéphető a megfelelő térkép, amit mintadarabon lehet ellenőrizni. A felragasztást, a preparálást gyorsan végzők értékes másodperceket szerezhetnek a pálya tanulmányozására.

A szabályzat kimondja, hogy a térképet az időrajt előtt kell átadni. A "pályakezdés" nem minden esetben a rajtvonalnál történik. A tényleges térképrajt elcsusztatását néhány eset indokolja.

Váltóversenyen a kifutók a szalagozás mentén eltünnek a később indulók szemei elől, és csak azután veszi kezdetét az igazi feladat. A jó versenyző még az üresmenetben megnézi térképét, és igy folyamatosan fut tovább. A kezdő kezében csak lobog a "karta" odáig, ott szusszan egyet és elkezdi nézni. A rafinált pedig, hogy minél hamarább eltünjön az ellenfele elől, ezért korábban levág, mert az első ellenőrzőpontra még ugy is jó az utvonala. A pályakitüző gondoljon erre, és ugy oldja meg ezt a helyzetet, hogy adminisztrativ kényszerités nélkül is végighaladjanak a versenyzők ezen a szakaszon.

Egyéni versenyen is kerülhet nyilt,fedetlen terepre az indítás, s abban az esetben a szalagozás segitségével bevihetjük az erdőbe vagy egy kup mögé a futót.

A térképrajt helyét jelöljük felirattal, vagy az egyezményes piros háromszög nagyban kifestett ábrájával, de ne bójával, mert az még nem ellenőrzőpont. Rendező odaállítása sem szükséges.

A tömegrajt látszólag nagyon egyszerü feladat, s mégis sokféle variációban történik a felállitás, a térképek átadása, s maga az indítás is. Történjék bárhogy, de ne ugy, mint az elmult évi Országos Váltóbajnokságon, ahol kézből adták egyenként, a szük völgy végében összegyülteknek. Két induló esetében rendben is lenne. Az emlitett versenyen viszont az történt, hogy az első már memorizált, és szemével az utolsó pont felé futott, amikor a sor végén állók még csak kapkodták a lapért. Rétről, vagy kocsiutról merőleges irányban történő indítás esetén a földre helyezhetjük a térképeket. Ugyanezt megteszi a fejmagasságban kifeszitett zsineg is. Érdemes néhány darabbal többet elhelyezni, vagy a hátoldalán megszámozni a marakodás tárgyát.

A csehszlovákiai világbajnokságon is tömegrajttal kezdődött a váltó. Az első emberek felálltak a majdani befutás helyén, a célvonalon, és ellenkező irányban kifutottak - kordonok között. Kb.400 métert kellett megtenniük a szemközti hegyoldalban felfüggesztett térképekig. Ott kiszolgálták megukat, a rajtszámuknak megfelelőt vehették le. Addig ugyanis az a mezőny,ha minimális különbséggel is /1-30 m/, de szétszóródott. Nem beszélve arról, hogy azon a versenyen az első öt pontot tetszőleges sorrendben lehetett érinteni.

Az egész lényege az, hogy a tömegek rajtoltatása esetén is érvényesülnie kell az egyenlő esélyeket biztositó elveknek.

Az időmérés pontossága szavatolja verseny tisztaságát is. Ennek érződni kell már a "Rajt!" szó kimondása előtt is. Mindig megnyugtatónak éreztem azt, ha a beállás után szemembe ötlött egy másodpercmutatós óra, amely jól láthatóan mutatta a hátralévő idő mulását. A pártatlanság felkiáltójeleként hat a mások által is lefigyelhető szerkezet. A versenybiró kezében tartott stopper is megteszi, de abból legalább kettő mozogjon egyidőben.

A "0" idő megadása megkönnyiti az időszámitást, de ennek megjelölésénél alaposnak kell lenni. Módositása magával vonja az egész időkomplexum felbomlását, a lebonyolitás ritmusának akadozását, kapkodásba való átcsapását.

A rajt pillanatában a versenyző elérkezik a pálya első értékes szakaszának kezdetéhez, de odáig olyan körülményeket kell biztositani, amelyek nem zökkentik ki a ráhangoló, bemelegitő mozgásfolyamatból, a koncentrálás egyre sürüsödő légköréből. Majd, ha már kialakulnak a lebonyolitás módszereinek minden versenyen /előtte és utána/ fellelhető azonos vonásai, akkor öltenek rendezvényeink igazán sportos külsőt.

A sport tudatosságot és fegyelmezettséget követel meg müvelőjétől és müveltetőjétől egyaránt.

Deseő László
szakfelügyelő

A válogatásról

A válogatott keret kijelölése az elmult évek gyakorlatához hasonlóan fog történni. Válogatás évente két alkalommal lesz, a rangsoroló versenyeken elért eredmények alapján. "R" versenyek az első félévben: Kilián ev., Vasas Kupa, Május 1.ev., Vasutas Kupa, Országos Csapatbajnokság, Mazura Károly ev.
A második félévben: Eötvös Lóránd ev.,Hungária Kupa, Mecsek Kupa, Bakony Kupa, Országos Éjszakai és Országos Nappali Egyéni Bajnokság, Semmelweis Kupa, November 7.ev.
E versenyek közül utólag kihagyhatók - a szakfelügyelő javaslata alapján, edzőbizottsági döntéssel - azok, melyek szinvonala valamely okból nem teszi azokat alkalmassá a rangsorolás céljára.

A válogatott csapatok szereplésére és résztvevőinek kijelölésére a szakfelügyelő a mindenkori nemzetközi szereplés szempontjainak figyelembe vételével és az egyenlő feltételek maximális biztositásával a válogatásra jogosultak részére a keretedzés időpontjában, vagy más hétközi alkalommal válogató versenyt rendez. Ez a verseny mindig a körülményektől függő optimális időpontban kerül sorra.

A válogató versenyek legjobbjai kerülnek a csapatba az adott nemzetközi versenyen. Ez alól csak sérülés, fegyelmezetlenség, vagy feltünő formahanyatlás esetén tehető kivétel.

A válogatásban részt vehetnek azok a kerettagok, akik az addig lezajlott - ha ez nem megoldható, akkor az előző félévi - rangsorolásban 115 %-on /férfiak/, ill. 130 %-on /nők/ belüli átlaggal rendelkeznek.

FIGYELEM!

Az MTFSZ Edzőbizottsága a következő kéréssel fordul az egyesületek vezetőihez és edzőihez.

A nyári időszakban rendezendő edzőtáborukban tegyék lehetővé más egyesületek versenyzőinek részvételét a következő módon:

1. Az edzőtábor helyén vagy közelében bérelhető szállás vagy sátorozási lehetőség legyen.
2. A rendező egyesület tartson legalább napi egy technikai edzést.
3. A helyszinen legyen megvásárolható az edzések terepeinek térképe.

A vedég versenyzők szállásukról, étkezésükről maguk gondoskodnak, az edzések időpontjáról, rajthelyről a helyszinen kifüggesztett tájékoztatóból értesüljenek.

Az Edzőbizottság kéri azokat az egyesületeket, akik ilyen feltételek mellett hajlandók edzőtáborukba kültagok részére is edzéslehetőséget biztositani,, ezt jelezzék az MTFSZ Edzőbizottsága, 1054 Bp. Rosenberg hp. u. 1. cimén. A bizottság a felmerülő szakmai problémákban segitséget fog nyujtani.

MTFSZ Edzőbizottsága

Kempelen Imre

A célvonal közelében

A budapesti szövetség értekezletén a 18 hozzászóló közül 13 /1/ vagy teljes egészében, vagy részben a versenyzőknek a versenybirókkal szembeni "hőzöngésével" foglalkozott. Vita is jóformán csak ebben a témában támadt.

Meg kell vallanom, engem ez határozottan bosszantott. Olyan jól áll sportágunk, vagy olyan nagyok a fegyelmezetlenségek, hogy ez lehet a központi téma? Ha a helyzetet nem ismerő hallgatná az értekezletet, azt gondolhatta volna; ez olyan sportág, ahol legalább minden második versenyen botrányos jelenetek játszódnak le versenyzők és versenybirák között.

Azért ettől messze vagyunk. Én 1960.óta járom a versenyeket, és alig-alig van vasárnap, hogy ne lennék ott valamelyiken. Hazudnék, ha azt mondanám, nem láttam hőbörgést, de igazán sulyosat talán kettőt, hármat, és nem veszedelmeset sem olyan gyakran. Ha már a fegyelmezetlenségnél tartunk, szerintem az a legsulyosabb, éppen következményei miatt, amikor a versenyzők az öltözőben rongálnak, szemetelnek,törnek, zuznak. Ez sem gyakori, de egy-egy eset is elegendő arra, hogy megszünjék az öltöző szerzésének lehetősége azon a területen.

Ne értsenek félre, nem védeni akarom a versenyzők fegyelmezetlenségét a versenybirókkal szemben. A versenybirók egyetlen sportágban sem kapnak kellő megbecsülést, de hogy ez megváltozzék, az elsősorban nevelés kérdése.

A fegyelmezetlenséget természetesen nem szabad türnünk, de ezt siránkozással, mint legtöbb felszólaló tette, nem oldjuk meg. A felszólalók közül egyetlen egy sem tett a meggátolására konkrét javaslatot. Én most teszek.

Tessék felállitani fegyelmi bizottságokat körzeti, budapesti /megyei/ és országos szinten egyaránt! Nem kell félni, érzésem szerint nem lesz olyan sok dolguk. Az eljárást azonban pontosan szabályozni kell. Mi esik fegyelmi alá, és mi lehet az itélet. Mind a versenybirók, mind a versenyzők között vannak jogászok, akik ezt kidolgozhatják.

Az eddigi gyakorlat - véleményem szerint - helytelen volt. Mit tettek eddig? Vagy nem törődtek vele, ami csak tápot adhat ujabb fegyelmezetlenségre. Vagy megintették a vétkest, aminek semmi következménye nem volt. Esetleg kizárták a versenyből, ami az én felfogásom szerint, ha az a célba érkezés után történt, nemcsak statáriális eljárás, de jogi abszurdum is. Ha jogosan indult, és a versenyt teljesitette, ezt megsemmisiteni nem lehet. A vivó a verseny közben elkövetett fegyelmezetlenségéért technikai tust kaphat, de nem léptetik le. A labdajátékoknál a mérkőzés eredményét nem semmisitik meg, noha a kiállitott játékosnak is része volt benne. Nem léptetik le azonnal az ökölvivót stb., pedig a sérelem nem a verseny után, hanem a verseny közben történik.

Mi legyen tehát az eljárás? A fegyelemsértőt meg kell inteni! Az azonban nem elég, hogy rávezetjük a kartonjára, és bevesszük a jegyzőkönyvbe. Erről a fegyelmi bizottságot értesiteni kell, az ezeket nyilvántartja, és harmadik eset után a sportoló ellen fegyelmit indit. Azt hiszem, akinek már két intése van, erősen vigyázni fog, hogy ne fusson be a harmadik. Több mint 36 éves pedagógiai pályám arra tanitott, hogy ilyen eljárással mindig többre mentem, mint drasztikus eszközökkel. Ez persze nem jelenti azt, hogy a sulyosan vétkezőt nem lehet azonnal a fegyelmi bizottság elé utalni.

Régebben egy-kétszer előfordult, hogy "alkalmi" fegyelmi bizottság müködött. Magam is tagja voltam két esetben. Az itélet mindkét izben drákói volt: három havi, illetve félévi eltiltás. Ez is helytelen. Meg kell tartani a fokozatosság elvét. Először esetleg csak irásbeli dorgálás, a visszaesőnek, vagy sulyos esetekben egy, majd több versenyről való eltiltás. Az itéletet mindig nagy körültekintéssel, mindkét fél meghallgatásával kell meghozni. A bíróság még a gyilkost is meghallgatja az itélet előtt, nálunk a ritkán előforduló kizárásnál volt, hogy a versenyző csak utólag értesült róla, és sohasem hallgatták meg mindkét felet.

A fegyelmi természetesen nemcsak a versenybirósággal szembeni magatartásra vonatkozik, hanem minden fegyelmezetlenségre, elsősorban a rongálókra, ha megállapitható, hogy ki tette.

Még valami ide tartozik, ami nekem mindig fájó pontom volt. Ez pedig az, amikor a versenybirók munkájukat ugy tüntetik fel, mintha ők szivességet tennének a versenyzőknek azzal, hogy versenyt rendeznek. Még az elmult évben is hallottam országos versenybiró szájából: "Mi versenyt rendezünk nekik és akkor ők..." A versenyrendezés nem szivesség, hanem általunk vállalt kötelesség. Én nem szeretek versenyt rendezni, mégis minden évben rendezek egyet-kettőt, az idén például hármat is.
Megteszem, mert ezzel próbálok segiteni a sportágnak. De ne menjen el a kedvünk, ha birálatot kapunk, még akkor sem, ha ugy érezzük, hogy az jogtalan. A labdarugó játékvezető mennyi jogtalan, néha jogos, de mindenképpen megengedhetetlen szidalmakat kap a közönségtől, ennek ellenére mégsem teszi le a sipot.

A fegyelmezetlenség ellen küzdenünk kell, de nem ötletszerüen, hanem higgadtan, megfontoltan, az előirt szabályoknak megfelelően.
A kritikát, sőt még a kisebb-nagyobb sérelmeket is el kell viselnünk. Ennyi áldozatot meg kell hoznunk sportágunk kedvéért.

Bárány László

FÉRFI OCSB MÉRLEGE 1955. ÓTA

1955-1972.között tizennyolcszor került kiírásra a férfi országos csapatbajnokság. Minden esetben a naptári évnek megfelelően, azaz tavaszi, őszi,vagy tavaszi-őszi fordulókkal. Kezdetben 6, majd 4,2, jelenleg csupán 1 forduló formájában. A csapatok létszáma is hasonló változáson ment át: kezdetben 3x3 fős, majd 4x2, ma 4x1 fős, egyéni-csapatverseny van.

A győzelmeken 3 szakosztály csapatai osztoztak. 11 alkalommal a Bp. Spartacus /TE/, 5-ször a MAFC, kétszer a Bp. MÁV Igazgatóság SC szerezte vagy védte meg.

Egy olyan szakosztály van, melynek csapata mind a 18 izben ott volt a mezőnyben:a MAFC. Sajnos, ez évben megszakad ez a szép sorozat. 17 alkalommal volt a Bp.MÁV Igazgatóság SC /és elődei:Törekvés,Lokomotiv,BVSC/,16-szor a Spartacus, 15-ször a Vörös Meteor-Egyetértés.

A Spartacus TE 1971-től megszakitás nélkül 10 éven át védte a bajnoki cimet - és minden alkalommal a csapat erőssége volt Schönviszky György. A 18 bajnokságban összesen 49 sportkör 3352 versenyzőjét inditotta.

Táblázatunk szemléletesen mutatja azt, hogy melyik sportkör hány alkalommal volt részese a legmagasabb csapatbajnokságnak, mikor, hányadik helyen végzett.

Megjegyzés: A sportegyesületek, -körök és -klubok mai nevükön szerepelnek, korábbi neveiket nem tüntettük fel, de eredményeit természetesen figyelembe vettük. /Pl.BSE-Bp.Petőfi, HSC-Főkert - Csatornázási Müvek stb./

SPORTKÖR	1955.	1956.	1957.	1958.	1959.	1960.	1961.	1962.	1963.	1964.	1965.	1966.	1967.	1968.	1969.	1970.	1971.	1972.
MAFC	1	3	1	1	1	1	2	5	4	4	4	5	4	4	6	6	5	11
BP. MÁV IGAZGATÓSÁG SC.	2	1	2	4	10	6	7	9	8	7	10	7	12		2	5	1	2
SPARTACUS TE.			5	2	2	2	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	3	1
VM EGYETÉRTÉS	3	4	4	8	8	10	9	7	3	8	11	6	13			8	13	
BEAC				10		4	4	4	7	6	9	10	3	5	3	3	2	5
Ganz Mávag	6	7	8	3	7	9	3	8	5	14	13		9	11				
EGRI SPARTACUS				12		7	5	6	10	12	8	11	6	6	14		11	
Főkert HSC	5	6	3	5	6	5	6	11		5	17			15				
Bp. Pedagógus					3	3	10	3	6	2	6	12			9	12		
Pécsi VSK			9		12				11			9	10	14		7	10	10
OSC											3	4	2	2	4	2	6	3
Bp. Honvéd								2	2	3	2	3	5	3	7	11		
BSE													7	7	5	4	4	7
Uvaterv	4	2	6	6	5	12												
MISKOLCI EAFC											5	8	8	8	8	14		
DIÓSGYÖRI VTK	11												11	10	13			9
Csepeli Vasas			11				8	14		13	15							
Pesti Törekvés	7	5	7	9														
Újpesti Spartacus				7	4	8	14											
AJKAI ALUMINIUM												13			11		8	8
Vprémi Bakony Vegyész TC											12	14		9	12			
BP. POSTÁS																9	7	4
Újpesti Dózsa											7	2	14					
Mélyépterv	8	8	12															
Miskolci Vasutas			10		11	11												
Mechanikai Merőm.gyár									9	10	18							
Pécsi Vörös Meteor								12		9	16							
Danuvia					9		13											
Kfki Petőfi																	9	13
Soproni Vörös Lobogó	10	12																
Vasas Dinamó								10	12									
Debreceni EAC															10	13		
Egri Berva Vasas																10	14	
Mosonmagyaróvári Timföldgy.				11				13										
Péti MTE										11	14							
TIPOGRÁFIA												16					12	
HÓDGÉP																		6
Mom		9																
Soproni Lokomotiv	9																	
Gyárépitők		10																
Mátra Klub							11											
Soproni Vasas		11																
Egri Vörös Meteor	12																	
Mátraaljai Bányász														12				
Kőbányai Lombik																		12
Szegedi Vasutas							12											
Vasas Izzó														13				
Mechanikai Labor													15					
Testvériség												15						
BAJNOKSÁG LÉTSZÁMA	12	12	12	12	12	12	14	14	12	14	18	16	15	15	14	14	14	13

Hrenkó Pál

Szakkönyvek kritikus szemmel

Ádám és Éva lettek volna a világ első tájékozódási futói? Szerintem ez a kérdés akkor sem fog eldőlni, ha B.Nordenfelt bebizonyitja, hogy a Paradicsom a mai Svédország táján virult, mert mi még akkor is esküszünk az Osztrák-Magyar Monarchiára.

A monarchiabeli 1893-as ősdátum kiásásának szivből örülök, még akkor is, ha csipi az északimádók szemét. Ahogy tavaly magyar nő állt a világbajnoki dobogó legmagasabb fokán, ugy a tájékozódási sport 80 éves dobogóján is állhatott egy magyar /Vittek sporttárs szerint/.

Ezek a gondolatok az uj szakkönyvek olvasásakor merülnek fel az emberben. Mert szakkönyvekben aztán nincs hiány. Nem panaszkodhatunk, hogy nincs miből okulnunk. Hasonló témákból ilyen gazdag választékot már-már luxus kiadni.

A látszat ellenére igy van jól. Egy-egy szakkönyv kiadása egymagában nem lenne helyes. Bármelyikük egymagában egyoldaluvá nevelhetné fiataljainkat, összességükben viszont jól kiegészitik egymást. Akaratlanul is tisztázzák egymás tévedéseit, pótolják egymás hiányait.

Ezek előre bocsátása után elsősorban térképi vonatkozásukban szeretnék szót ejteni három uj szakkönyvről, amelyek a közelmultban jelentek meg.

Sorrendben az első Halász Miklós Tereptana.

Tartalma és terjedelme bőséges, cimei és fejezet-arányai azonban nem teljesen következetesek. A könyv szerkesztése nem szép, oldalai nem egyöntetüek /30, 59 oldalak/, ábrái közt is találunk aránytalanokat /101, illetve 120, 30, illetve 59 és 60 ábra/.

A Földrajzi alapfogalmak fejezetben zömmel térképismeretet ad /A térkép és a fokhálózat, Térképvetületek, A térkép szelvényezése, Koordinátarendszer, A Gauss-Krüger vetületi szelvényhálózat, Az 1:2 500 000 méretarányu világtérképmü/.

A Térkép fejezetben viszont terepismeretet is ad /Felszinrajz, Tájrajz, Domborzatrajz eleje/. Sajnálatosan nem magyarázza a sokféle térképjel lényeges különbségét, nem választja szét a kötelező érvényü jeleket a megengedettektől és az elavultaktól. Ezzel zavarja az egységes ábrázolást és jeloktatást. Tárgyi hibái is vannak: a köves terület jele fekete, nem barna; a száraz árok és árok két különböző elem, az előbbi pontsor és nem csatlakozik vizrendszerhez, az utóbbi kék szinü; a kiegészitőszintvonalat a segédszintvonallal azonosan jelöljük; a tájékoztató határjel és a határdomb, sőt a határtábla jelei is azonosak; a rom szövege kimaradt; a gula nem azonos a háromszögelési ponttal.

A Tájékozódás cimszó alatt is találunk terepi, térképi és felmérési alapismereteket: távolságmérés, magasságmérés, magasságok fogalmai, lejtőháromszög, metszetszerkesztés, magasságmérés barométerrel, azimut, iránytü és tájoló részletes ismertetése.

A felhasznált irodalom szükszavu, mellőzi a tájékozódási szakkönyveket, még igen értékes saját kiadásu könyvét sem veszi fel.

Külsődleges, lényegtelen hiányosságai mellett értékes és bőséges alapismereteket ad. Talán azért neheztelhetnénk rá, mert a térképen kivüli tereptannal nem sokat törődik.

Dr.Vizkelety László: A tájékozódási futás alapismeretei tartalmi arányaiban helyes összállitásu és jól rendszerezett munka.

Szövegezése rövid, definiciói szükséges és elégséges mértéküek, kevés zavaró elemet tartalmaznak.

Jelkulcsismertetése korrekt. Megelégszik a szövetség kiadásában megjelent jelkulcs ismertetésével, nem csempészi be egyéni kivánalmait. Ezzel maximálisan hozzájárul az egységes és a nemzetközi normákhoz igazodó ábrázolás és értelmezés kialakitásához. Talán az zavaró, hogy teljes nemzetközi IOF jelkulcsnak nevezi a magyar jelkulcsot, még ha "lényegében" teljes is az.

Forrásmunkái szigoruan szakirodalmi vonatkozásuak, ha nem is nevezi meg őket teljesen /kiadó, évszám/.

Az egész kiskönyv szimpatikus, mértéktartó, képei és ábrái is jól illeszkednek a tartalomhoz.

Vittek Lajos: Tájékozódási futó ABC könyve, mint előszavában olvashatjuk - elemi fokon ismerteti, mondhatnánk propagálja sportunkat. Viszont magasan tudományos szinten foglalkozik a serdülés problémáival, az állóképesség és az erőkifejtés fokozásával. Bő történeti bevezetővel, a versenyeredmények felsorolásával, nemkülönben rafinált illusztrációkkal igyekszik vonzóvá tenni a tájékozódási futást, sőt taktikai tanácsot ad arra vonatkozóan is: Hogyan lehet megszabadulni az ellenféltől?

Tartalma sokrétüen rendszerezett, bár arányai nem kellően sulyozottak. A felhasznált irodalom is pedagógiai-edzéselméleti tulsulyról tanuskodik /sportpedagógia, gyermekpszichológia, sportegészségtan és elsősegélynyujtás, didaktika/, ami örvendetes egyrészt, de a sportág specifikumát háttérbe szoritja. A tereptan, a térkép, a jelkulcs és a tájékozódás irodalma elmaradt.

A Térkép fejezet zavaróan turistatérképekkel kapcsolódik. A Rövid térképtörténet cim alatt fél oldalon ad ide nem illő multszázadi térképismertetést, 11 oldalon pedig tereptani, térképi, földrajzi és tájékozódási alapismereteket. Versenytérkép történetet nem találunk benne. Az Észak meghatározása, Az iránytü, Mágneses elhajlás, Égtájak - inkább a következő /Tájoló/ fejezethez illenek.

Sajnálatosak a régies és hibás elnevezések: Az Északi Sarok helyesen Északi Sark. A Lépték helyesen Mérték vagy Arányméték /a lépték nem méterben, hanem lépéshosszban szerkesztett felosztást jelent/. Az arányméték egyébként nem a térkép összbenyomásának, komolyságának fokozására szolgál, hanem megkiméli a térképhasználót attól, hogy "léptékvonalzóval" kelljen át-

számitania /24 oldal/ a térképi távolságot. A begravirozott /bevésett, maratott/, a patkótájoló /Bézard tájoló/, stb. kifejezések elemi fokon nem ismeretesek.

A tájékozódási térkép tartalma fejezetet jelkulcselméleti fejtegetések és jelek alkalmazásának gyakorlati kérdései töltik ki, természetesen nemcsak elemi fokon.

Tárgyi hibák: Talajut - helyesen kocsiut /talajut a szekérut, gyalogut és az ösvény is/. A töltés, bevágás, valamint az agyag és kavicsbányák általában meredekebbek a talaj /helyesen: felszin/ természetes esés /helyesen: lejtő/ szögénél. A 10. ábrán a metsződés helyesen vizmosás. Az IOF kétféle keritésjelét egy jel képviseli. Az utak a vizvonal felett nagy hidak esetében nem szakadnak meg. A tereplépcső tüskéi /fogai/ mindig lejtőirányba mutatnak. A nyiladékjel egyezményes jel, 20 000-es méretarányu térképen csak 2 m-es területsávot fed, tehát nem azért olyan amilyen, mert a nyiladék méretarányban nem ábrázolható szélességü.

A Tájoló fejezetből hiányzik a pontosabb irányzást biztositó Bézard tájoló ismertetése, pedig az iskolai tanulók tömegesen használnak kölcsönzött Bézard tájolót. A szövegben használt iránynyil, irányél, irányvonal, irányhárfa, szelence, lépésszámláló, aránymérték kifejezések a 17. alapábráról hiányzanak /a milliméter beosztás pedig helytelenül léptéknek iródott/. Az azimutról, a 360°-os, a 400°-os és a 6000 vonásos felosztásokról, használatukról és átszámitásukról semmit sem tudunk meg, sőt az irányszögről azt olvassuk: verseny közben ezekre a fokértékekre semmi szüksége nincs a versenyzőnek. Ez igy igaz, de némi ismertetés el kelt volna, ha már a SUUNTO tájoló 400°-os szögosztásu gyürüjén 6000 vonásos felirást látunk az ábrán.

A térképi és a tájoló rész hiányosságait leszámitva mindenképpen nagy szolgálatot tesz sportunk fejlesztésében az ABC. Kivitelezése szép, ábrái mértéktartóak.

Alapvető szakkönyvek,·uttörő munkák születtek e kiskönyvek által. Szerzőik minden elismerést kiérdemelnek. Vállalták a kezdet minden nehézségét. Nevüket örökre beirták a tájékozódási sport történetébe. Szakirodalmunk általuk jutott tul az Ádám-Éva korszakon.

Mentségemre szolgáljon; könyveket biráltam nem szerzőket. Olvasásukkor szerzőik nem voltak jelen. Kétségtelenül könnyebb dolgom volt, mint nekik. Erről egy sirfelirat jut eszembe:

Itt nyugszom én, olvasod Te,
Olvasnám én, nyugodnál Te!

Pályázat

A szovjet tájékozódási versenyzés létének 10. évét ünnepli idén a sporttársadalom. Ez alkalomból a szovjet sportszövetség tájékozódási szekciója és a TURISZT folyóirat szerkesztősége nemzetközi fotópályázatot hirdet meg.

A pályázat feladata a tájékozódási versenysport bemutatása és népszerüsitése a dolgozó és tanuló ifjuság körében, továbbá a hivatásos és amatőr fotósok figyelmének felkeltése a sportunkban rejlő fotószépségek és lehetőségek iránt. Részvételre kérik fel a szocialista országok fotó- és sportbarátait is. A beküldött pályamüvek tükrözzék a tájékozódási versenyzés sokoldalusságát, sportos, egészséges, nevelő, küzdő stb. jellegét és változatos formáit.

Beküldhető fekete-fehér és szines kép, csak felragasztás nélkül. Minden pályamüvet 4 példányban kérnek, ebből kettőnek a legkisebb mérete legalább 30 cm legyen, a másik 2 kontrollpéldány pedig 13 x 18 cm-es. Beküldési határidő: 1973. május 15. /postabélyegző szerint/. A küldeményben lezárt boritékban kell elhelyezni a pályázó cimét és nevét.

A verseny győztesei emlékérem- és pénzdijazásban részesülnek. Valamennyi résztvevő megkapja a verseny katalógusát és emlékjelvényét.

A pályamunkák beküldési cime:

ЦС по туризму и экскурсиям
Централная секция ориентировная
„Фотоконкурс"

MOCKBA, M-532
Озерковская наб. 50.
C.C.C.P.

A Magyar Tájékozódási Futó Szövetség -ből jelentjük

Budapest V., Rosenberg hp. u. 1.

Az Osztrák Tájékozódási Szövetség hivatalos levélben fordult a Nemzetközi Olimpiai Bizottsághoz. Azt kérte, hogy az 1976. évi téli olimpiai játékok müsorába vegyék fel a si-tájékozódási futást. Emlékeztette a NOB-ot arra, hogy már 1949-ben elvileg olimpián számbavehető sportágnak jelölte meg a sifutásnak és tájékozódási futásnak ezen ötvözetét, továbbá, hogy Európában és Japánban - összesen 15-nél több országban - népszerüségnek örvendő sportágról van szó.

Mint köztudott, a téli olimpia rendezője Innsbruck lesz, ezért éppen szomszédaink tették ezt a javaslatot. Az ÖFOL felhivással fordult a nemzetközi szakszövetségekhez, igy az MTFSZ-hez is, hogy illetékes helyen támogassák a "nagy kérés" teljesitését.

●

Az MTFSZ elnöksége határozatával
Schluth Péter
és
Széll János
sporttársak részére kiemelkedő sportmunkájuk elismeréseképpen az I.o. versenybirói minősitést adományozta.

●

Az MTS Országos Elnöksége az elmult év decemberi ülésén állást foglalt abban, hogy a sportolók minősitésének sportági szint- és követelményrendszerét módositani kell a minősitési szabályzat alapelveiben foglaltak, továbbá az 1972. év eredményei és tapasztalatai alapján. A nemzetközi sportversenyek kiemelkedő eredményei azt igazolták, hogy a minősitések elbirálására szolgáló hazai mérce ma már több sportágban nem mindenben felel meg a követelményeknek, elvesztette ösztönző szerepét és nem segitette kellően az élsport szinvonalának fejlesztését.

Ezért 1973-tól uj minősitési szintek léptek érvénybe sportágunkban is. Részletes ismertetésére külön kiadványban és a SZÉLRÓZSA évkönyvben kerül sor, most csak a változás főbb elveit ismertetjük.

Az MNK Kiváló Sportolója lehet az, aki felnőtt egyéni VB-n I-III. helyen végez, ill. I-II. helyezett váltó tagja. Az MNK Érdemes Sportolója cim feltétele u.e. versenyen a IV-VI. helyezés, ill. III-IV. hely a váltóban.

Az I.o. sportolói szintet az eddigihez hasonlóan 6 alkalommal kell megszerezni, de a 115 % csak a Kiemelt fokozatu versenyen elegendő. Az "A" fokozatuakon 110 %-ra csökkent a lehetőség. Váltóversenyen csak a szakaszgyőzelem jelent teljesértékü minősitő alkalmat, a többi 115 ill. 110 %-on belüli teljesités csak fél teljesitési esetnek számit. Ez a "váltó-elv" az alacsonyabb minősitési szintek elérésénél is érvényben van.

Az Országos Egyéni Bajnokság első három helyezése 6-4-3 I.o. teljesitési esetnek számit.

A Kiemelt és "A" osztályu versenyeken a győztes minden esetben I.o.-t teljesit, de az előirt időszázalékon belüliek csak akkor, ha a mezőnyben legalább 3 fő I.o. versenyző indult. Ez az elv is érvényes az alacsonyabb kategóriákban szerezhető legmagasabb minősités teljesitésekor!

Nem értékelhető minősitési szempontból az a versenyző, aki

a/ a versenyidőt tullépi;
b/ Kiemelt, "A" és "B" fokozatu versenyen ellenőrzőpontot hagy ki;
c/ "C" és "D" fokozatu versenyen kettőnél több ellenőrzőpontot nem érintett.

A junior /F 19/ korcsoport minősitési követelményei azonosak a felnőtt korcsoportéval, annyi eltéréssel, hogy az egyéni bajnokságukon elért I-III. hely mindegyike 1-gyel kevesebb I.o. teljesitést jelent.

Az összes fentiekhez hasonlóan módosul az ifjusági minősités is.

Hazai nemzetközi versenyen csak a felnőtt Kiemelt és "A", valamint ifjusági "A" kategóriában kell az esetleg külföldi győztes idejét százalékszámitási alapul venni, egyéb hazai versenyen a legjobb eredményt elért magyar versenyző ideje az alap.

Kétfős csapatok mindkét tagja azonos minősitést teljesit.

●

Az 1973-as versenyévadban továbbra is érvényben marad az elmult évben jól bevált szövetségi ellenőri rendszer. Változás csak annyi, hogy az I.o. kategóriák ellenőrzőbiráit is a területi szakszövetség jelöli ki azon a versenyen, melyre szövetségi ellenőr kiküldése történik. Ezek az alábbiak:

Kilián György ev.	Arató János
Eötvös Lóránd ev.	Bátky Lajos
ODOT Kupa	Bojárszky Dezső
Vasutas Kupa	Cserny Gábor
Alföld Kupa	Fehér János
Hungária Kupa	Halász Miklós
Uttörő Olimpia	Maácz Benedek
November 7. ev.	Valtinyi László
Vásárvárosok Kupája	Vasvári Viktor
Mazura + Kohász Kupa	Zsigmond Tibor

●

A Főiskolai és Egyetemi Bajnokságok időpontja a tanácsválasztások miatt módosult. Az uj időpont: április 13.és 14.

A versenyek fokozatai és a minősítés szerinti indulási jog

ÉRVÉNYES: 1973. JANUÁR 1-TŐL

KORCSOPORT	Kiemelt /Elit/		A		B		C		D	
	bajnokság	kupa	bajnokság	kupa	bajnokság	kupa	bajnokság	kupa	bajnokság	kupa
N 19, F 21	országos	nemzetek közötti és nemzetközi	Vidék, Budapest	/régi I.o./	megyei,Bp. területi	/régi II.o./	járási,városi, Bp. körzeti	/régi III.o./	-	kezdők versenye, népszerüsitő
Indulási jog:	I.σ. + feljutók	I.o. + csl.kieg.II.o.	I.o. + feljutók	I.+II.o.+csl. kieg. III.o.	II.o.+ feljutók	II.+III.o.+csl. kieg. IV.o.	III.+IV.o.+ Re.	III.+IV.o.+ Re.	-	IV.o.+ Re.
F 19	-	nemzetek közötti és nemzetközi	országos	/régi I.o./	-	/régi II.o./	-	/régi III.o./	-	kezdők versenye, népszerüsitő
Indulási jog:	-	I.o. + csl.kieg.II.o.	I.+II.o.+Aj. ifj.	I.+II.+ III.o.	-	II.+III.+ IV.o.	-	III.+IV.o.+Re.	-	IV.o.+ Re.
Ifjuségi	-	-	országos /csak F-N 17/	nemzetek közötti és nemzetközi /csak F-N 17/	megyei, Budapest	/régi II.o./ /csak F-N 17 és F-N 15/	járási, városi, Bp.-körzeti	/régi III.o./	-	kezdők versenye, népszerüsitő
Indulási jog:	-	-	Aj. + feljutók	Aj.+csl. kieg.Ej.	Aj. + feljutók	Aj.+Ej. +csl.kieg.Bj.	Ej.+Bj. + Re.	Ej.+Bj. +Re.	-	Bj. + Re.

Megjegyzés: 1. A bajnokságnál az indulási jog az egyéni bajnokságokra vonatkozik.
2. A csapat- és váltóbajnokságnál a szakosztály első csapatának tagjai minősitési megkötés nélkül indulhatnak bármely fokozatban. A "C" fokozatban résztvevő tartalékcsapatok tagjai maximum III.o., ill. Ej. minősitésüek lehetnek.

Röviditések: Aj. = Aranyjelvényes, Ej. = Ezüstjelvényes, Bj. = Bronzjelvényes, Re. = Rajtengedélyes, csl.kieg. = a csapat-, illetve váltólétszám kiegészitéséig.

Mit ér a sportág Hajdú-Biharban

A Hajdu-Bihar megyei szakszövetség február 8-án tartotta évi beszámoló gyülését, melyen megjelent Skerletz Iván, az MTFSZ főtitkára, Sorbán László, a Debrecen városi TS elnöke, a KISZ és az Uttörő Szövetség képviselői, társadalmi aktivák, versenybirók, versenyzők.

Szabó Jolán főtitkár megnyitója után Vass Zoltán, a megyei szövetség elnöke tartotta a beszámolót. Részletesen kitért az 1972-es év valamennyi eseményére, egyaránt feltárva a negativ és pozitiv jelenségeket.

A fiatal szövetség harmadik évét furcsa ellentét kisérte végig. Mig a szövetségi munka jó kapcsolatai a felettes- és társszervekkel továbbfejlődtek, rendezvényei /a nemzetközi Alföld Kupa, Szakszervezeti Kupa, Országos pályakitüző verseny/ magas szinvonaluak, elismertek, addig a versenysport helyzete szomoru képet nyujt. A megyében csupán egyetlen /1/ életképes szakosztály van: a DEAC. Minősitett sportolóik száma 33, ebből 1 ifjusági aranyjelvényes, 3 felnőtt másodosztályu. Női versenyző szinte egyáltalán nincs. Ennek az áldatlan állapotnak megváltoztatása a szövetség legnagyobb feladata. Eddig azonban minden kisérlet megtört az akadályok hullámtörőin. Az objektiv akadályok, a szükös gazdasági keretek mellett az aktivák csekély létszáma is közrejátszott a tájékozódási futás megyei elterjesztésére irányuló kisérletek kudarcában. E maroknyi lelkes csoport azonban nem adta fel a reményt, s továbbra is megragad minden lehetőséget, mely előrehaladást hozhat e téren.

A hozzászólások során Török István, Szabó Kálmán, Körmendi Kálmán /Püspökladány/, dr. Szokol Miklós, a KISZ és az Uttörő Szövetség képviselői hasznos javaslatokkal, ötletekkel segitséget nyujtottak az elnökségnek. Skerletz Iván - mint az első országos vezető, aki megalakulása óta meglátogatta a szövetséget - részletesen taglalta a sportág megyei helyzetét, kifejezve a versenysport fejlődése iránti reményét.

Sorbán László tolmácsolta az MTS megyei Tanácsa észrevételeit, javaslatait a szövetség munkájával kapcsolatban, végezetül pedig átnyujtotta a TS ajándékát jó munkájuk elismeréseként Magyar Ildikónak, Török Istvánnak, Kovács Attilának és Vass Zoltánnak.

Kovács Attila

Első vagy hatodik?

A Tájékozódási Futás januári számában örömmel olvastam Szász Károly cikkét, "Kerdetben volt a Páli verseny" cimmel.

Amikor a cikket elolvastam, nem azért ragadtam tollat, hogy azt bővitsem - mert igen örültem a megemlékezésnek, hiszen ezen az évről évre ismétlődő versenyen 1964-1968. között jómagam is minden évben elindultam - hanem egy olyan megállapitás ragadta meg figyelmemet, amely ilyen megfogalmazásban nem állja meg a helyét. Az ugyanis, hogy ezt a szép megemlékező cikket az első országos pályakitüző verseny alkalmával adják közre.

Itt talán álljunk meg egy percre! Ez igy talán fogalmazási hiba, ami által a közvéleményt nem tájékoztatjuk helyesen. Amikor az első országos pályakitüző versenyről esik szó az emlitett cikkben, akkor az valójában MTFSZ által rendezendő országos pályakitüző versenyt jelenti. Ezt megelőzően 1967-1971. között öt országos pályakitüző versenyt rendezett a Hajdu-Bihar megyei TFSZ olyan nagy létszámu részvétel mellett, hogy a versenyt 1972. őszén már az MTFSZ-nek kellett átadnunk, mivel a várható további létszámnövekedés tulnőtt volna erőinkön.

Talán nem is kis mértékben az előző öt versenyünk sikerének tudható be az is, hogy az MTFSZ a megyei szövetségre bizta a döntő megrendezését, mert a debreceniek előzőleg már öt ilyen nagy versenyt rendeztek és sok hasznos tapasztalatot gyüjtöttek ezen a téren.

Ezt a helyesbitést nem szőrszálhasogató, vagy mellveregető céllel irtam le, csupán ugy éreztem; sportágunk minden elért eredményét számon kell tartani, s arról a lehetőségeket felhasználva tájékoztatást kell adnunk, hogy azokat minél többen megismerhessék.

Különösen meglepett azért, mert szaklapunkban minden évben részletes cikkben számoltunk be országos pályakitüző versenyeinkről, s a Tájékozódási Futás januári számában két oldallal az emlitett cikk után Halász Miklós az elmult évi országos pályakitüző verseny birálata során szerzett élményeiről ir.

A lényeg tehát az, hogy sportágunknak ez már a hatodik hazai országos pályakitüző versenye, de országos szövetségünk irányitása alatt az első.

Igy aztán az ősszel elkezdődött, s ez év tavaszán véget érő verseny egy korábban elkezdett sorozatnak a szerves folytatása.

Rövid helyesbitésem befejezéseként még csak annyit mondanék, hogy a döntő rendezői nevében sikeres szereplést és sok-sok jó pályatervet kivánunk a döntő résztvevőinek!

Vass Zoltán

a megyei szakszövetség elnöke

Kovács Gábor

Térkép helyett

Egy jobb versenyző háta alapján "tájékozódni" - elég elterjedt jelenség versenyeinken. Legtöbben gunyos mosollyal szemlélik, de vannak, akik kifejezetten hivei. Például Orbán Károly az 1972. decemberi számban igy ir:
"Annak örüljünk, hogy van ragadás, mert ez azt jelenti, van utánpótlás."
Szükségszerü-e, hogy a kezdők ragadjanak? És egyáltalán miért ragadnak a kezdők?

A tapasztalatlan versenyző bizonytalanul, kicsit szorongva áll rajthoz, s az eltévedéstől félve inkább rábizza magát egy menőre. Ezzel látszólag minden megoldódik - a versenyző eljut a célba, s edzője örül, hogy ilyen hamar egész jó eredményt sikerült kihoznia a kis ujoncból.
Szeretnék azonban hozzáfüzni ehhez néhány dolgot. A ragadó versenyző semmit nem fejlődik a versenyen, mert a térképet már a pálya elején elcsomagolta, nem szerzi meg a tájékozódási tapasztalatokat, melyek fejlődését jelentenék, s örökre megmarad a kezdő szintjén. Elveszti azt a többletet, ami a tájékozódási futást megkülönbözteti az atlétikai futószámoktól, ami oly változatossá, érdekessé teszi: a fizikai és gondolkodási feladat összhangját, a sikeres tájékozódás örömét. Számára a tájékozódási futás unalmas, fárasztó lóversennyé válik. És ha történetesen "lerakják" valahol, akkor megijed, kapkodni kezd, aminek maratoni keverés a vége. Igy a kis versenyző előbb-utóbb kedvét veszti. A kezdők ragadásra szoktatása olyan bumeráng, amely mielőbbi lemorzsolódásukkal üt vissza.
Mint ifi koru versenyző, a kezdő időszak még nem távoli emlékei alapján azokkal az edzőkkel értek egyet, akik a kicsiket fokozatosan vezetik be a tájékozódás tudományába. Először még csak kirándulás formájában megtanitják az alapelemeket, majd egyre nehezülő edzőversenyeken gyakoroltatják be az önálló tájékozódást. Igy jutnak el az ujoncok arra a szintre, hogy maguktól végig tudnak menni egyszerü /!/ pályájukon. Ez a módszer az edzőktől sokkal több munkát igényel, mint a kezdők "mélyvizbe dobása", de megéri a fáradságot.
Eddig még nem szóltam a ragadásnak arról az oldaláról, amely miatt sajnos, a felnőttebb kategóriákban is ragadnak, és a sport céljának - szerintem - féloldalas értelmezéséből fakad, az eredmények hajhászásából. Számomra ennek a sportnak a varázsa nem az eredményekben rejlik, hanem a pálya pontos végigfutásának élvezetében. Ez egy olyan jelentős dolog, amit nem áldoznék fel néhány másodperc előnyért. A ragadással elért jó eredmény egyébként is kétes értékü.
Ha már versenyzünk, versenyezzünk tiszta, becsületes feltételek között! Ezt törik meg a ragadó versenyzők, jogtalan előnyöket szerezve maguknak, élősködve a nagyobb tudásuakon. Tudom, hogy sokak igazságszeretetét bántja ez, de eddig mégsem tettünk ellene sokat. Legalább a tétre menő versenyeken - ahol a csábitás a legerősebb - próbáljuk kizárni a lehetőséget /pl. hosszabb inditási időköz/. Ne engedjük, hogy a ragadás odáig fajuljon, hogy országos bajnokságok sorsát dönti el! Fogjunk össze ellene!

Éliás Vilmos

Emberek, röviden!

A Tájékozódási Futás egyik képzeletbeli számában olvastam a következő jelentést:

Az oly sokszor sikeresen lebonyolitott "Ezt nektek" kupaverseny szövetségi ellenőri teendőinek ellátására ez évben is nagytekintélyü szerénységemet szólitották fel, amit hosszu mérlegelés után azonnal elfogadtam.

A versenybiróság röviddel a megbizás után a terepet, térképet és versenyközpontot kijelölte, a pályaterveket és a különböző szervek engedélyét megküldte számomra.

A verseny napján feleségem mogorva volt, hideg teát és meleg körözöttet csomagolt. Öltözködésnél a nadrágom sehol nem találtam, később mégis rajtam volt. Közérzetem közepes, izületek kopva, pulzus gyakori, levegőt eleinte alig kaptam, de később már vettem. A részletekre majd legközelebb térek ki.

A versenyközpontba érve üde rostélyos szaga vegyült fütyülős barackkal, tehát helyét megfelelőnek találtam. A versenybiróság tagjainak szerelését ellenőriztem, a hiányzó gombokat felvarrattam és kihirdettem a statáriumot. Majd az általam készitett lebonyolitási terv szerint felállitottam őket "söprögető rendszer" szerint és nimzóindiai kezdést javasoltam.

A térképek vizsgálatakor igen durva domborzati hibákat fedeztem fel, főleg ott, ahol kakukkfü teával leöntöttem, de a verseny letiltásához való jogommal mégsem éltem.

A pontok bemérését rendben találtam, de mivel a metsződés-elágazásnak "Y" formája van, kódjelét logikusan "C"-ről "Y"-ra változtattam. E célból elrendeltem az egész pakli térkép átkódolását, utasitottam a tanácstalan versenybiróságot, hogy tus hiányában a tollat saját vérükbe mártsák.

A versenyiroda müszaki felkészültségét /Tixo, GEM-kapocs/ kiválónak találtam, a rajtszámokon számok voltak, a szuróbélyegzők szurtak.

A verseny alatt mindenki szivélyesen, készséggel fogadta utasitásaimat. Velük való kapcsolatom barátinak mondható, különösen az elnök sógornőjével, akinek őzbarna szeme, selymes haja, gömbölyü - Na, de a részletekről majd máskor!

Hogy a tárgynál maradjak, a versenykartonok kiértékelését már kart karba öltve, közösen végeztük. A dijkiosztás felemelő ünnepsége után mindenki egy emberként ölelkezett össze, a versenyzők tömör sorokban, fegyelmezetten távoztak, szivükben szeretet és béke, lábukban 15 km, miközben a lemenő nap sugarai aranykoszorut fontak fejem köré.

Jelentésem nem volna teljes, ha elhallgatnám - a versenyen óvás is történt. Óvtak attól, hogy rendezésben még egyszer részt vegyek!

U.I.: Gigászi munkámat és áldásos tevékenységem részletesebb leirását /alig 12 oldal/, a T.Szerkesztőség helyhiányra hivatkozva, nem közölte le. Állitólag nem érdekel senkit! Hát csak tessék leközölni, mert 12 sürü oldalon biztos akad mondanivaló is. Meg aztán "Vak tyuk is talál szemet."

•

Emberek, röviden!! A leirt példa nem jellemző, de előfordul szaklapunkban, amit szerkesztők, térképkészitők, versenybirók és sportolók igyekeznek sportágunkhoz hasonlóan, az ismeretlenségből kellő rangra emelni. A jóindulat sem kétséges, de beküldés előtt ellenőrizzük irásainkat! Igyekezzünk tudásunk legjavát nyujtani, de mondanivalónkat tömören fejezzük ki! A terjengős, dagályos cikk, a körmondatok és ismétlések csak az unalmat szolgálják és nem az előfizetőt.

Futóhírek

A Debrecenben szervezett "X.Természetbarát Hét" rendezvénysorozatának utolsó estéjén, feruár 16-án zsufolt nézőtér, mintegy 300 főnyi érdeklődő előtt került sor a "Világbajnokság a sziklák között" cimmel tartott élménybeszámolóra. A résztvevők nagy figyelemmel hallgatták Monspart Sarolta, Vajda Géza és Vass Zoltán előadásait, melyeket száznál több diakép vetitése tett szemléletesebbé.

Az előadók - Vass Zoltán helyett Boros Zoltánnal - a következő napon már Almásfüzitőn, a Komárom megyei szakszövetség rendezvényén számoltak be a Stare Splavy-i sikerekről.

E beszámolók jó propagandát jelentettek és bizonyára sok uj hivet szereztek sportágunknak.

☆☆☆

Uj szakosztály alakult Zala megyében! A Zalaegerszegi Viz- és Csatornamüvek V. a megszünt uszószakosztály helyett tájékozódási futással is foglalkozó természetbarát szakosztályt alapitott.A sportiskolát végzett Matolcsi sporttárs vezetésével 6 futó készül a megyei versenyekre.

☆☆☆

A Magyar Uttörő Szövetség, a Magyar Televizió és a PAJTÁS szerkesztősége által közösen felajánlott "Az év uttörő sportolója" dijak egyikét Kozák Éva, az Egri Vasas ifju tájékozódási futója nyerte el. Gratulálunk neki és edzőjének, édesapjának, Kozák Istvánnak.

Éva korábban a"Jó tanuló,jó sportoló" mozgalomban is az élen végzett.

☆☆☆

Az MTS OT, a SZOT, a KISZ és az OKISZ tömegsport osztályai felhivással fordultak valamennyi sportegyesülethez, KISZ-, szakszervezeti és szövetkezeti szervhez, hogy a "Fuss az egészségedért!" mozgalom célkitüzéseinek valóraváltásához 1973. április 15-22.és október 1-7.között tömeges futóversenyek rendezésével járuljanak hozzá.

Sportvilág

Bár 1973-ban nem lesz világbajnokság, a svájciak nagy gondot forditanak az összesen 51 fős válogatott keretek felkészitésére. Három edzőt szerződtettek /Erich Hanselmann a férfi, Yvonne Caspari a női, és Samuel Hadorn az ifjusági csapatokkal dolgozik/, akik a svájci élsportolók edzői tanfolyamát kitünő eredménnyel végezték.

A svájci ranglistákat Dieter Wolf, D. Hulliger és K.John, illetve Ruth Baumberger és Iren Bucher vezetik, akik a VB-n is jól szerepeltek.

Erőteljes fejlődésnek indult sportunk Japánban. Az első versenyt 1966-ban rendezték, 3 év mulva alakult meg a Japán Tájékozódási Szövetség. Ezen idő alatt jutottak el a tájékozódási gyalogturáktól a korszerü futóversenyekig. A fejlődést nagyban hátráltatták a kedvezőtlen terepviszonyok /meredek hegyoldalak, sok-sok zárt magánterület stb./ Ennek következtében az évente megrendezett versenyek közül ma is 4-500 körül mozog a hagyományosak száma, futóverseny csak kb. egytizedük. Népszerüségét a TV-adások, filmvetitések és a "Tájékozódás kézikönyve" c. hagyományos japán irásjelekkel kiadott könyvecskékkel fokozzák.

Megteremtették a tömegsport formáját is. Az ország területén 150 helységben létesült olyan fix pálya, melynek térképét bárki megkaphatja és a pályákon végigfuthat, vagy kocoghat, kedve szerint. Minden ilymódon megtett 100 km-ért egy kis jelvényt, 5 kisjelvényért pedig aranyjelvényt lehet szerezni. Utóbbiból eddig 50-nél is több került kiosztásra.

Problémát okoz a képzett pályakitüzők kis létszáma. Munkájukat praktikus eszközök segitik, mint a berajzoló sablonok, és a kis kofferekbe csomagolt komplett ellenőrzőpont-felszerelés.

Szovjetunióban is áttértek az országos bajnokságok több lépcsőben történő megrendezésére. Az 1973.évi területi elődöntők helyszinei: az északi körzeté az Uralban lévő Perm, a keletié a Szibéria mélyén fekvő Jeniszej-parti Krasznojarszk, a délié pedig a Kaukázus lábánál fekvő Krasznodar térségei lesznek, julius 27-30. között.

Az össz-szövetségi döntőkre az Észt SZSZK-ban kerül sor augusztus 30-tól szeptember 3-ig.

A Bulgár Turista Szövetség IV. kongresszusa határozatot hozott a tájékozódási versenyzés tömegesitése érdekében. A közeli években fel akarnak zárkózni az e téren legfejlettebb szocialista országokhoz, ezért kiemelten gondoskodnak a váltó- és sitájékozódási versenyformák elterjesztéséről. Honvédelmi minisztériumukat is bevonják a versenytérképek előállitásába.

A tájékozódáshoz pártolt hires angol atléta, Chris Brasher állitotta össze az 1972.évi brit ranglistát. Rangsorolási módszere eltér a nálunk használatos, időszázalékon alapulótól, nála a ranglistaversenyek első 20 helyezettje kap 1-20 közötti /bajnokságon 1-30/ pontokat; nőknél feleennyit. Ebből gyüjtik össze a versenyzők egész évben a rangsoroló pontokat. A ranglistaversenyek a területi és brit bajnokságok, valamint az egyetlen, többéves multra visszatekintő nemzetközi kupaversenyük, a Jan Kjellström Trophy. A 7 versenyből a 4 legjobb számit.

Férfiak:		Nők:	
1.G.Peck	89	1.C.McNeil	38
2.H.Harung	80	2.E.Mills	37
3.M.Wells-Cole	77	3.S.Harrey	36
4.R.Plumb	75	4.A.Reed	31
5.G.Wheeler	74	5.S.Rogers	29
6.M.Murray	70	6.H.Smith	28

A IV. VB-n a férfi ranglista 1,3,5,6 és 12. helyezettje /Thomson/, valamint a női 1-4.helyezettje képviselte a brit szineket, mig a Brit Bajnokságban alábbi a helyzet:

1.Murray	1:44:03	1.McNeil	1:12:11
2.Peck	1:44:06	2.Mills	1:17:45
3.Thomson	1:47:10	3.Smith	1:22:24

Lassan szünik csak a brit elszigeteltség. Ez évben két nemzetközi versenyt rendeznek, április végén a 3 napos Jan Kjellström Weekend-et, május 20-án pedig a Nemzetek Versenyét. A szük program miatt válogatottjuk külföldön igyekszik az ellenfelekkel találkozni. Főleg a közeli Franciaországban és NSZK-ban, valamint Dániában fognak rajthoz állni. Versenyzőik, egyénileg természetesen több versenyre is utazhatnak, a "The Orienteer" ehhez 10 nagy nemzetközi verseny nevezési adatainak közlésével ad segitséget. Közöttük szerepel a Hungária Kupa is.

Tülevél

Tisztelt Szerkesztőség !

Olvasván a decemberi számban megjelent "Nagy fába vágtuk a fejszénket" cikket, merültek fel gondolataim, és bátoritottam magám, hogy vessem papirra.

Szegeden, a Szilléri sugáruti általános iskolában 1964. óta működik uttörő természetjáró, illetve 1970 óta kimondottan tájékozódási futó szakraj. Ennek a szakrajnak mintegy 12-15 lelkes tagja van, es eddig még minden évben biztositotta az utánpótlást. Az iskola igazgatója, Árokszállássy Dezső, és uttörő csapatvezetője, Kishalmi Zoltánné /aki egyben testnevelő tanár is/, messzemenően biztositják az elméleti és fizikai felkészüléshez szükséges lehetőségeket. A versenyzéshez pedig az anyagiakat és a szervezett formát a városi "Kolacskovszky Lajos" Természetbarát Egyesület nyujtja.

Legnagyobb problémánk, hogy a 13 évesek korcsoportjában nincsenek Szegeden ellenfeleink. Már többször próbáltunk kezdeményezően fellépni. Az iskolánkból "kiöregedett" versenyzőink örömmel vállaltak ifivezetői munkaként más iskolákban is szervező tevékenységet, azonban a kezdeti fellángolás után a csapatvezetők és iskolák igazgatói "elfeledkeztek" rólunk. Igy szinte mindig egy kategóriával feljebb kell indulni a gyerekeknek, középiskolások között. Az eredményekkel azonban nem kell szégyenkeznünk, főképp megyei viszonylatban!

A megyei bajnokságokról már negyedik esztendeje mindig dobogós helyezéssel jöttek haza a fiuk is, lányok is. A II.o.Tisza Kupa serdülő összetett vándordiját immár magunkénak mondhatjuk, hiszen három évben egymás után mi vittük haza. De ugyanigy, a még rangosabb Csongrádi, ill. Szeged Kupa serlegei is már többször diszitették szakrajunk klubszobáját, az egyéni kupák pedig egy-egy versenyzőnk otthoni tanulósarkát.

Büszkék vagyunk arra, hogy 1970-ben nálunk, Szegeden rendezték meg első izben az Uttörő Olimpia tájékozódási futó döntőit. Az, hogy dobogóra kerültek a gyerekek, talán a felkészültségüknek volt az eredménye. Hiszen a következő évben, Miskolcról is hoztunk egy érmet.

1971-ben egy 8.osztályos fiunk ifjusági arany minősitést ért el, amiért is többek között az a megtiszteltetés is érte, hogy a Münchenbe tartó olimpiai láng szegedi stafétájának ő is tagja volt /tudomásom szerint nem sok tájékozódási futó vitte az országban a lángot/. Az 1972. évet 3 arany, 6 ezüst, és 8 bronz minősitéssel zártuk.

Most, 1973-ban nagyon sok eredményes sportolónk, akik már "kiöregedtek" az általános iskolából, átkerült olyan egyesülethez, ahol fejlődésük jobban biztositva van. Igy van ez rendjén. - Mi pedig ismét kezdjük elölről az utánpótlás utbainditását. Reméljük, hogy a szomszéd várral is megtaláljuk a kapcsolatot, és ők is megismerik a "hogyan tovább"-ot.

A mi hogyan továbbunk nagyon egyszerü: győzni akarunk! Szerényen, és főleg tisztelve a vetélytársakat is! És mindig becsületesen, a tájékozódási futó sport érdekében!

Bódy László
szakrajvezető

Tisztelt Szerkesztőség !

Köszönöm az előfizetési felszólitással küldött csekket, de már elkéstek vele. Én ugyanis a mult év vége óta előfizetője vagyok szaklapunknak. De mert jó szervezőnek is ismernek, és hogy a csekkek se vesszenek kárba, vállalom, hogy lakóhelyemen, Salgótarján 4. kerületében /volt Zagyvapálfalva/ ujabb két sporttársat toborzok az előfizetők soraiba. Mégpedig saját szakosztályomból, melynek ezzel minden tagja előfizetője lesz a Tájékozódási Futásnak! Talán más, nagyobb létszámu szakosztályok is követhetnék példánkat... Ha többet foglalkoznának a megyei versenyekkel, és több eredményt közölnének az ujságban, bizonyára nőne az előfizetések száma.

Én korábban versenybirói tanfolyamot végeztem, de egy sulyos üzemi baleset megakadályozta a vizsga letételét. Bár 1966. óta versenyzem, a sportot csak közel 4 hónapos kórházi és otthoni ápolásom után vettem valóban komolyan. Azóta már a siker izét is megkóstolhattam, többek között a Jósa András verseny ifi kategóriájának megnyerésével.

Itt nálunk, Nógrád megyében még nehéz a versenyzés helyzete. Pedig tehetséges fiatalok szép számmal vannak. Közülük más megyék versenyzői is megismerték Nagy Mihály, Hodur Károly, Nagy Anna /Salgótarjáni Bányász/, Molnár Ibolya /B.gyarmati Balassi Gimn./, vagy klubtársaim: Sándor Gyula és Szilágyi Tibor nevét. De terképeink elavultak, vagy eleve nem voltak tökéletesek /Pécskő/. Igy edzéseink főleg fizikai jellegüek, amikhez jó segitséget kaptunk a Tájékozódási Futásban közölt edzésprogrammal és szakcikkekkel. Ajánlom másoknak is!

ifj.Zentai József
Z. Siküveggyár SE

A "holtszezon" ellenére tovább tart a vidéki sajtószerveknek sportunk népszerüsitésére irányuló munkája. Ennek során a Csongrád megyei Hirlap riportot készitett a megye első I.o. minősitésü férfi versenyzőjével, Baranyai Antallal /HÓDGÉP/, akinek 1972.a "csakazértis" éve volt.

A Zalai Hirlap Pongrácz János versenybirót szólaltatta meg, aki részletesen elemezhette a sportág Zala megyei és országos helyzetét, legjobb versenyzőit és nagy lehetőségeit - melyek legrangosabbika a Zalaegerszeg környékén lebonyolitásra kerülő 5 napos Hungária Kupa.

Tisztelt Szerkesztőség !

A mult év juliusában, mivel egyesületünk az F 21-eseket nem vitte versenyre, és én nagyon szeretek versenyezni, igy hát elővettem a tájékozódási futók évkönyvét, s az évi versenynaptárból kikerestem egy versenyt.
El is küldtem érdeklődő és nevező levelemet. Levelem visszaigazolták: a verseny meg lesz tartva, VII.30-án.

Julius 27-én este 1/2 11-kor értem haza, és az asztalomon egy távirat feküdt: verseny julius 29-30-aan lesz talaalkozo szombaton 4 h-tól dunafoeldvaar kisdunai hidnaal elhelyezees sajaat saatraatokban eetkeezees oetszaaz meeterre nevezeesi dij helyszinen 5 forint mineel toebb versenyzoet vaarunk stop elnoek stop.

Oh, ez milyen nagyszerü. Mit is csináljak? Hogy is csináljam? Már két hete nem voltam kint edzésen, Ah, kimegyek. Gyorsan maciba öltöztem. Mivel sötét borus éjjel volt, megkerestem az elemlámpámat.Már olyan régen háborgattam, hogy egyszerüen nem nyitotta fel e szemét. Akárhogy ráztam, nem volt hajlandó világitani. Igy keretem egy kis szentjánosbogarat, hogy mégse menjek világitás nélkül. Majd irány a Maros-part, és az erdő. 1/2 1-et ütött az óra, mire visszaértem. Beböröndöztem. Reggel vittem magammal be a munkahelyemre.
- Hát te hová utazol? - kérdezték.
- Rómába.- válaszoltam. Aztán titokban felkutattam a KISZ sátrát, és kiügyeskedtem a vállalattól./Nem mertem bejelenteni, mert még majd valaki hét végére kiigényli, és idő hiányában nem lesz sátram./ Igy, sátorral, böröndel felcuccolva rohantam a buszpályaudvarra, hogy a dunaföldvári buszt elérjem. Ez 28-án volt, és 17-18 óra között megérkeztem a kisdunai hidhoz.

Körülnéztem. A hidtól kb. 15-200 m-re egy halásztanyát pillantottam meg. Gondoltam, itt lesz a versenyközpont. Odamentem.
- Jónapot! Halló! Jónapot! Van itt valaki? Sehol egy lélek. Csak a Duna-ág tulsó oldalán üldögélt távol egymástól néhány halász.
- Halló! Fogtak mán valamit? Lesz itt halászlé estére?! - Igy érdeklődtem, mert még egy fél száraz kiflim sem volt. Hiába hallóztam, egy lélek se jött elő. Pedig már a padlásra is felmásztam. Nagysokára elővánszorgott egy hosszuszőrü, olyan juhászkutya féle komondor, mérges szemekkel. Én csak kedvesen viszonoztam a tekintetét, nehogy valami nézeteltérés támadjon közöttünk. Aztán gyorsan megbarátkoztunk.Alkonyat tájban kezdtek beszállingózni a halászok. Majd megjött a halásztanya gondnoka, Béla bácsi is. Agyonérdeklődtem a verseny felől nála, semmi eredménnyel.

Még az étkezés is csak bent Dunaföldváron lehetséges, válaszolta. Majd 10 forintért szállást kaptam, szobában. Még az estére vártam egy néhány rendezőt, versenyzőt. Egy fia szál sem jött. Másnap, szombaton, fél négykor keltem. Ugyanis a találkozót a táviratban 4 órában közölték. Miután már 6 óra is elmult, és egy rendező se jelent meg, sőt, még egy fia versenyző sem, igy abban reménykedtem, hogy majd délután 4 órára jönnek. Ez idő alatt kibiceltem a halászoknak. És valójában, ötszáz méterre az elhelyezéstől, étkezni is lehetett. Egy idős halász bácsi igazi házi sültpogácsával és almával kinált meg. Hiába szabadkoztam, csak mondta, hogy a drága jó feleségem megsértődik, ha visszaviszem az elemózsiát. Én meg hiába hivtam a bácsit viszonzásul ebédre, csak megint mondta a magáét,hogy tudja, a drága jó feleségem megsértődik, ha nem eszem meg a főztjét. Eddig a 40 év alatt egyszer sem sértettem meg. Ugye megérti?
- Meg bácsikám, hogyne. A bácsi mindig itt halászik?
- Igen fiam, mán vagy 25 éve. És még szeretnék vagy tizig.
- Jaj, ennek ugy örülök. Akkor jövőre eljövök ide versenyre. Biztos jövőre is rendeznek majd. - Igy bucsuztunk el.

Aztán eljött a délután 4 óra. Ott üldögéltem a kisdunai hidnál. Minden, és mindenki jött; gyalogosok, kirándulók, kerékpárosok, autók, teherautók, ilyenkor mindig felcsillant bennem egy kis remény, vonat, még repülőgépek is, meg még menyasszony is, csak rendezők és versenyzők nem jöttek.

Ah, biztos csak egynapos lesz a verseny, biztatgattam magam. Na, majd holnap reggel. Másnap, megint 1/2 4-kor ébresztő. És 9 órakor végleg feladtam a reményt. Visszasétáltam a halásztanyára, ahol Béla bácsival elbeszélgettünk az élet apró kis fonákságairól. De vidáman, mint ahogy vidám volt a halásztanya is, mert éppen majálisra készülődtek.

A két és fél nap alatt bebarangoltam a dunaföldvári tájat, a Kisduna mindkét partját, a sürü erdőket, és gondolatban nagy versenyzőkkel versenyeztem a vizen és a napsugáron. És még egyszer összetalálkoztam a bácsikámmal, az öreg halásszal.
- Na, meg lett tartva a verseny? - kérdezte.
- Nem lett. - válaszoltam. - Azt hiszem, eltévesztették a dátumot. 1973. helyett 1972-t irtak.
- Nézze mekkora pontyot fogtam! - és kiemelte a vizből a hálóban lévő szép nagy halat.
Gyönyörü volt, és életerős.
- Üljön le, - mondta a bácsi.
- Köszönöm bácsikám, de most már mennem kell. Majd jövőre vissza jövök. Addig is erőt egészséget!
- Köszönöm. Magának is!
- És jó fogást!
- Köszönöm.
Hangunk összevegyült, és barátságosan futott együtt a Kisduna tükörsima felületén, messze-messze, be a fák közé...

Csamangó Ferenc
Szegedi Kinizsi SK

Miért népszerű?

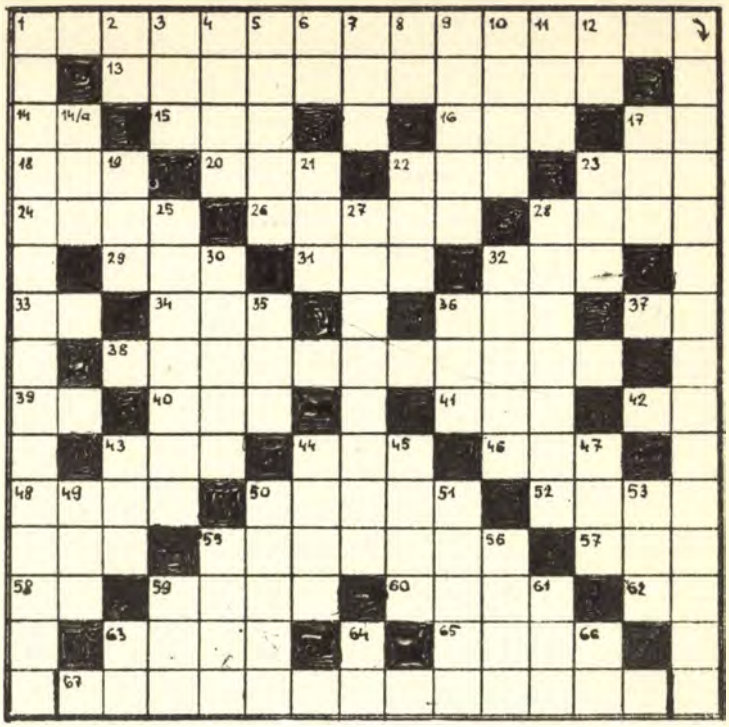

Miért népszerü, vagy miért lehetne népszerü sportágunk a fiatalok között? A választ a vizsz. 1., 13. és 38. sorok megfejtése adja.
"Azért, ..." Beküldendő a teljes válasz, 1973. április 30-ig a szerkesztőség cimére /1054 Budapest,Rosenberg hp. utca 1./.

VIZSZINTES:

14.Nátrium vegyjele. 15.Azonos hangzók. 16.Amerikai légitársaság. 17.Félig mese! 18.Ragadozó madár. 20.Német tizenegy. 22.Indiánregények szerzője /Karl/. 23.Francia terrorszervezet volt Algériában. 24.Magyar festőművész /László, 1846-1879/. 26.Térképet párhuzamosit a tereppel. 28.Antik épületek párkánydisze. 29.Átkelőhely. 31.Nemzetközi szövetségünk. 32.Birósági ügy. 33.Sir. 34.Sütőmester. 36.Lekvár. 37.3,14... 39.Sértetlen. 40.Bőg. 41.Érzékcsalódást okozó kábitószer. 42.Sziget Marseillenél. 43.Ép,táviratban! 44.Tudományos csucsszervünk. 46.Az első nő volt. 48.Nógrádi község. 50.Kérdőszó. 52.Csónakot hajt. 54.Északi iparvárosunk. 55.A tájékozódási futót vezérli utján. 57.Egyesitett Tisztiiskola. 58.Megfed. 59.Várakozó. 60.Földi pólus. 62.Indité. 63.Alant. 65.Bizonytalanul áll. 67.A terepen térképpel való eligazodás alapfeltétele.

FÜGGŐLEGES:

1.Az elmult év legeredményesebb magyar tájékozódási futói. 2.Szolmizációs hang. 3.Társa, röv. 4.Tea hangzói oda és vissza! 5.G + fegyverrendszer-korlátozási tárgyalások. 6.A három dimenzió koordinátáiból kettő. 7.Nyugati elektromos világcég. 8.Libanoni autók jelzése. 9.Utján, módján. 10.Az USA legnépesebb városa, röviditve. 11.A vizszintes 44.keverve. 12.Görög betü. 14/a. Ak! 17.E napi. 19.Terepfutók ellensége. 21.Nagy növényei. 22.MOF. 23.Érzékszerv. 25.A terepen történő távolságmérés egységei. 27.Minden térképen kell lennie. 28.A medvék főnöke! 30.FTC-s labdarugó /keresztnév kezdőbetüvel/. 32."Övé" lesz az első magyar atomerőmü. 35.Kerület,röv. 36.A térkép betüje. 43.Angol vég! 44.Spanyol származásu szürrealista festő. 45.Ezen kellett a cserkésznek lennie! 47. ...Maria:ismert dal. 49.Esőben álló. 50.Méretét állapitaná meg. 51.Végtelenül kevert pitvar!! 53.Vidéki zöld-fehér sportegylet. 55.Harckocsi, fölös ékezettel. 56.Női név. 59.Üt. 61.Him juh. 63.Folyadék. 64.Pl.a Balaton. 66.Libahang.

A januári keresztrejtvény nyertesei: Kroff Alice Budapest, Máthé István Vác, Oszoly László Budapest, Harkányi Csaba Budapest, Popán János Szeged, Hajba István Szombathely, Ladóczki Attila Százhalombatta, Faltisz Jánosné Pécs, Tatár András Szolnok, Kozák Éva Eger.

TÁJÉKOZÓDÁSI FUTÁS

Szerkeszti a Szerkesztő Bizottság. Felelős szerkesztő: Skerletz Iván. Szakszerkesztő: Nyitrai György. Szerkesztőség: 1054 Budapest, Rosenberg hp. u. 1., telefon: 114-800/162. - Kiadja a Sportpropaganda Vállalat /1146 Budapest, Istvánmezei út 3./ Kiadásért felel: Béres Tibor igazgató. - Terjeszti a Magyar Posta. Előfizethető bármely postahivatalnál, a Posta hirlapüzleteiben és a Posta Központi Hirlapirodánál /KHI 1900 Budapest, József nádor tér 1./ közvetlenül vagy postautalványon, valamint átutalással a KHI 215-96162 pénzforgalmi jelzőszámra. Egyes szám ára: 3.- Ft. Előfizetési ára egy évre: 30.- Ft /megjelenik havonta/. Számonként kapható: Sportpropaganda Vállalat Terjesztési Osztály, 1081 Budapest, Rákóczi út 57/a.

Indexszám: 25827

Z-73197-Sportpropaganda

Ára: 3,– Ft

TÁJÉKOZÓDÁSI FUTÁS

1973 ÁPRILIS

TÁJÉKOZÓDÁSI FUTÁS

IV. ÉVF. A MAGYAR TÁJÉKOZÓDÁSI FUTÓ SZÖVETSÉG HIVATALOS LAPJA 4. SZÁM

*

Amint arról már többször irtunk, a TÁJÉKOZÓDÁSI FUTÁS előfizetőinek friss névsorát évente két izben megkérjük a Postától és figyelemmel kisérjük olvasóink érdeklődését. Ha lemorzsolódást tapasztalunk, irunk az illetőnek és levélben tudakoljuk meg az ujság lemondásának okát. Megkeresésünkre gyakran kapunk választ.Megesik, hogy a sporttárs már más módon előfizette az ujságot, vagy elköltözött és más címre járatja. De legutóbb egy nagyon elgondolkoztató levél került postaládánkba.

Küldője sportágunk egyik hazai megalapitója, éveken keresztül lelkes hive és munkása, akinek versenyrendezési elveit és gyakorlatát az ötvenes években minden versenyző ismerte. De, miután ezen elvei azóta sem változtak, az idő pedig elhaladt, a szövetségek kezdenek róla megfeledkezni, nem bizzák meg versenybirói feladattal. Ezért ő feleslegesnek érzi magát, szakitani kiván mindnyájunkkal, multjával, eddigi életével - s ezért mondta le a TÁJÉKOZÓDÁSI FUTÁS járatását is.

Levelét nem hagyhattuk válasz nélkül. Nem engedhetjük meg, hogy sportágunk "öregjei" közül bárhit is elveszitsünk csak azért, mert ma már sok dolog másként van, mint korábban! Munkáskézre, munkaerőre változatlanul, sőt egyre növekvő méretben szükség van. A szövetségi és sportmunka számos területén tudunk munkát biztositani mindenkinek, aki hajlandó megváltozott körülmények között a sportért, barátaiért,önmagáért tovább "gürizni".

S ezt valljuk továbbra is! Bizonyára mások is gondoltak már a "nagy abbahagyás"-ra, a sportéletből való kiállásra. Javasoljuk, gondolják meg még egyszer és - egy kis pihenés után - kezdjék el ujra! Esetleg más területen, de változatlan lelkesedéssel, bizalommal és meglátják: maguk is megfiatalodnak.

*

Nyitrai György

Új alapokon

A változás, az uj várása mindig egy kis szorongással jár. Félelem az ujtól, az ismeretlentől, mindattól, amit nem láthatunk előre pontosan.

Igy van ez különösen most, sportéletünk irányitásának teljes átszervezésekor. A Magyar Testnevelési és Sportszövetség a Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsának rendelete alapján megszünt, átadta helyét és hatáskörét az Országos Testnevelési és Sporthivatalnak /OTSH/, valamint a tanácsi apparátusnak. A társadalmi szervezetet tehát állami hivatal váltotta fel és ez a tény - az esetleges "elbürokratizálódás" veszélye mellett - uj szempontokat is jelent az irányitásban. Például különvált az iskolai testnevelés kérdése. Ez - valljuk be - mindeddig mostohagyereke volt sportmozgalmunknak. Az egyesületek kizárólag utánpótlási lehetőségeket láttak benne és csak a kiválasztottakkal törődtek.

Az él- és tömegsport helyi irányitása tanácsi hatáskörbe került. Az eddigi TSB-k helyett tanácsi osztályok, ill. felügyelők látják el ezt a feladatot. Tanácsi költségvetési tétellé vált az un. állami támogatás is, de az eddigi bázisszervek anyagi-erkölcsi segitségére eztán is szükség lesz. Hiszen tanácsaink közismerten nem duskálnak a pénzben. De éppen ezért kell jobban gazdálkodniok,mint az MTS helyi szervei tették. Gazdálkodásuknak a lakosság, a dolgozó tömegek igényeit kell szolgálnia. És ennek akkor tesznek legjobban eleget, ha a drága, éremhajhász sportok helyett a jól tömegesithető, kis létesitményigényü sportágakat fejlesztik.

Ennek felismerésében bizhatunk, ezt kell szorgalmaznunk. Mert a tájékozódási futás ilyen: olcsó, tömegesithető, az egész országban üzhető és ma már nemzetközileg is eredményes! Gyakorlóinak száma felülmulja olyan sikersportágakét, mint pl.az öttusa, sulyemelés, vizilabda, technikai sportok stb. Ezek mellett szinte minden korban, kedvtelésként üzhető, amint azt számos ország példája mutatja.

Ha ezt a tanácsok megismerik, megértik és a sportirányitó hatósági munkájukban ennek teret adnak, akkor nekünk, tájékozódási futóknak, nincs miért félnünk az átszervezéstől, a jövőtől.

Deseő László
keretedző

A válogatott keret felkészüléséről

Sportágunk legjelentősebb versenyei a kétévenként megrendezésre kerülő világbajnokságok. Sportolóink helye a nemzetközi tájékozódási futó sportban, melyet a legutóbbi világbajnokságokon vivtak ki, elengedhetetlenül szükségessé teszi, hogy válogatott keretünk felkészülését kétéves világbajnoksági periódusra tervezzük.

Céljaink a női egyéni és váltó eredmények stabilizálása, és a férfi váltó eredmények állandósitása mellett a férfi egyéni versenyeken is jó helyezésekre képes versenyzők felkészitése. Ehhez a női válogatottak formaidőzitése, nyugodt, egészséges idegállapot és tökéletes koncentrációkészség kifejlesztése szükséges. A férfiaknál pedig a futógyorsaság, valamint a hibátlan, gazdaságos és lehető leggyorsabb tájékozódás kialakitása vár megoldásra.

Az MTFSZ Edzőbizottságával egyeztetett tervek szerint a fizikai edzések ebben a kétéves periódusban az egyesületi edzők irányitása alatt folynak. Az edzőkkel rendszeresen egyeztetni kell a munkamódszerek és a terheléssel kapcsolatos kérdéseket, hogy ők is figyelembe vegyék a válogatottakkal szemben támasztott követelményeket.

A versenyzők magas szintü technikai továbbképzése a válogatott közös edzésein valósul meg. A teljes kétéves periódusban heti két közös edzést tartunk. Ezek alapozó időszakban az időjárástól függően kevésbé igényes technikai feladatok folyamatos terheléssel történő megoldásából állnak, céljuk a versenyzők kisebb mérvü szellemi igénybevétele, a tájékozódási készség ébren tartása ebben az időszakban. Időre történő edzés ebben a szakaszban nem általános, hiszen a feltételek a teljesen versenyszerü edzéshez még nem adottak

Az 1973. év végén a versenyzői rangsor alapján kijelölésre kerül az 1974.évi válogatott keret és ezen belül az un.bő keret is. Ez a szükebb keret az év folyamán a válogatott felkészülésen belül több esetben külön edzéseken, elsősorban edzőtáborozásokon vesz részt. Az 1974. évi felkészülési terv a fenti szempont alapján két részre oszlik:

- általános válogatott felkészülés;
- speciális VB-felkészülés.

Az általános válogatott felkészülés a hagyományos alapozó, formába hozó és versenyidőszakokból áll. Ezen minden kerettag részt vesz. A fizikai edzések levezetése továbbra is az egyesületi edzőkre vár, de az előző évinél még szorosabb együttmüködésben a válogatott szakvezetésével, továbbá a VB keret részére kisebb, a VB szempontjából fontos változtatásokkal. Itt említem meg, hogy Dániában várhatóan átlagon felüli iramgyorsaságra lesz szükség. Az ezzel kapcsolatos szempontokat a felkészitésben érvényre kell juttatni.

A hagyományos - a válogatott keret egészére érvényes - fizikai felkészitési renddel szemben a VB keret felkészülése kiegészül egy második alapozással. Ez a szakasz 1974. juliusában lesz. Tartalma különbözik a téli alapozástól, amennyiben kimondottan iramgyorsasági edzések képezik a magvát. Ennyiben ez a periódus atlétikai szemmel a formába hozással egyezik, számunkra ez mégis csak "alapozás", mert a jó futóforma csak szükséges, de nem elégséges feltétele a dániai jó szereplésnek.

A VB éve technikai felkészitési terve szervesen követi 1973-at. Ujdonságként az előző évekhez a téli alapozás idején belép heti egy alkalommal egy elméleti technikai foglalkozás. Ennek célja az előző évek dániai tapasztalatainak általánositása, a várhatóan felmerülő technikai megoldások kigyüjtése, és egyéb, asztal mellett felállitható elméletek megfogalmazása és begyakorlása. Az elméleti foglalkozások anyagát a tavasztól beinduló terep-technikai edzéseken próbáknak vetjük alá és gyakoroljuk.

Az 1974. évben a tavaszi jó idő beálltától julius elejéig az előző év őszi technikai munkáját folytatja a keret állandó ismétlésekkel és uj elemek belépésével. A tavasz és nyár versenyei, melyek között több sikés dombvidéki várható, az edzések próbái és mércéi lesznek. A rangsoroló versenyek alapján a bő VB keret felülvizsgálatra kerül, indokolt esetben szükités, vagy bővités lehetséges.

Az 1974. évi versenynaptár még nem ismert, de célunk mindenképpen külföldön a lehető legtöbbet versenyezni a világbajnoki terephez hasonló, lehetőleg dán versenyeken, továbbá a VB-t megelőző, kora nyártól kezdődő időszak hazai nagy versenyeit is a VB felkészülés szolgálatába állitani oly módon, hogy a rendező szerveknek javasolni, tanácsolni fogjuk, terepválasztásban és pályakitüzési szempontoknál a VB igényeit alapul venni. A versenyek rangsoroló volta, szövetségi támogatása egyéb téren, elsősorban ezen tényezők függvénye lesz.

1974. augusztus elejétől végéig a válogatotton belül kijelölésre kerülnek a VB-n induló versenyzők, és a tartalékok /1-1 férfi, ill. nő/. A válogatás három verseny alapján történik. Válogatóként, ha erre lehetőség lesz, Dániában jelölünk ki három versenyt. Sajnos a dánok által nyujtott edzőtábori lehetőségek nem kedvezőek. Ezért inkább versenyeket fogunk tervezni. Lehetőleg egy héten lebonyolitanánk három versenyt Dániában, ha nincs három, akkor az egyik terepén saját válogatóval egészitenénk ki a sort. A három válogató eredményszázaléka kihagyás nélkül esik latba a csapat kialakitásánál.

Augusztus hónap egyébként is zsufolt lesz versenyekben. Ezeken a keret részt fog venni, és próbára teszi formáját. Ebben az időszakban egészen a VB-ig gyakran tartunk a VB keret számára összevonást jó terepeken, és ahogy a VB közeledik, lassan ismét a formatartásra és a teljes idegi pihenésre állunk rá.

Dánia vár!

ÜDVÖZÖLJÜK DÁNIÁBAN AZ V.TÁJÉKOZÓDÁSI FUTÓ VILÁGBAJNOKSÁG RÉSZTVEVŐIT

A rendezés jogát az 1971. évi finnországi VI. IOF Kongresszuson kaptuk meg, miután 1969-ben Magyarországon erről már előzetes megegyezés született. Már 1967-ben az Ausztriában rendezett Kongresszuson kértük e világverseny rendezését - akkor 1972-re, Csehszlovákiával együtt - később azonban visszavontuk előterjesztésünket, igy az NDK után Csehszlovákia következhetett. Akkoriban ennek még nem volt különösebb visszhangja, de minden bizonnyal helyes volt a tájékozódási futás nemzetközi fejlődése szempontjából, hogy ez igy történt. A közép-európai versenyterületek - erős szintkülönbségeikkel - kellő elismerést szereztek a korábban szokásos tereptipusok sorában. A norvégiai és svájci Európa-Bajnokság és a Finnországban, majd Svédországban rendezett VB-k után a thüringiai VB az NDK-ban egészen más volt.

1974-ben mi olyan terepet ajánlunk,melyet északi barátaink a norvég, svéd és finn futók részére mindig is semleges terepként itéltek meg. Olyan terep ez, melyen kis mocsarak, sok-sok árok, kis kupok és mélyedések vannak, finom ösvényekkel és utakkal átszelve, biztositva ezáltal a finom tájékozódás és a bőséges utvonalválasztás lehetőségét. Mindemellett nem hiányoznak majd a komoly emelkedők sem.
A terep gazdagon kinál pontelhelyezési lehetőségeket is.

Erdeink ugyan kis kiterjedésüek, de 1969. szeptemberében Jan-Martin Larsen-nek a norvég technikai kiküldöttnek 7-8 alkalmas VB-terepet tudtunk bemutatni. 1970. juniusi levelében Jan-Martin Larsen javasolta, hogy a VB rendezés jogát az IOF-vezetés itélje meg Dániának.

1971. juliusában felállitottuk a VB rendező bizottságát és eddig nyolc ülést tartottunk. A térképmunkák menetrendszerint haladnak, bőven lesz időnk a végső kontrollra, vagy esetleges felülvizsgálatra, melyet a tájékozódási futó sport állandó fejlődése tesz szükségessé.

A szálláslehetőségek biztositottak, és ma már a nagy esemény időrendjének tervezése folyik.

A technikai kiküldött - jelenleg Knut Berglia Norvégiából, aki Jan-Martin Larsent váltotta fel - 1971. őszén a terepet és egyéb körülményeket megvizsgálta és intézkedett egy 2.számu technikai kiküldött kirendeléséről.

Mint az IOF alapitó tagországa, nagy örömünkre szolgál meghivni ezennel a világ összes országát az 1974. évi világbajnokságra, egy olyan versenyterepre, amely semleges ugy a finn és bulgár, mint az angol és japán futók részére.

Dán Tájékozódási Futó Szövetség

Torkil Laursen
elnök

A versenyek időrendje:

V.Tájékozódási Futó Világbajnokságok
Dánia, 1974.

szeptember 18.	szerda	Hivatalos megnyitás
19.	csütörtök	Terepbemutató
20.	péntek	Egyéni világbajnokságok
21.	szombat	Pihenőnap
22.	vasárnap	Váltó világbajnokságok

Térképhelyzet a VB előtt

Mint ismeretes, az 1974. évi világbajnokság szinhelye Dánia. A rendező ország a verseny jelentőségére való tekintettel már jóval a nagy esemény előtt elküldi általános tájékoztatóit minden résztvevő ország számára. Ezekben bemutatja az ország helyzetét a tájékozódási futó sport szemszögéből, ismerteti a terület sajátosságait, a verseny rendezésére, lebonyolitására vonatkozóan adatokat közöl stb. Az elengedhetetlen és legfontosabb segédeszköz a térkép, szintén fontos helyet kap ezekben az előzetes ismertetőkben. A jövő évi világverseny 1.számu tájékoztatója részletesen ismerteti a dán térképek történetét, a térképbizottság munkáját, a térképek helyesbitésének módszereit stb.

Ebből idéznénk részleteket, melyek

bizonyára nagy érdeklődésre tartanak számot a magyar tájékozódási futók körében is.

Az első dán tájékozódási térkép

A speciális térkép gondolata Dániában 1965. őszén született meg. Ennek eredményeképp 1966. tavaszán két térkép készült. Ezt megelőzően 1:20 000-es méretarányu topográfiai térképeket használtak. Az első két térképet különböző jelkulcsokkal eltérő alapelvek szerint rajzolták. Mindkettőnek nagy sikere volt, és kézenfekvő volt, hogy az ötlet gyorsan el fog terjedni.

Az első térképekkel egyidőben elkezdték a térképnormák, a helyesbitési szabályok, valamint a kiképzések és továbbképzések egységes irányvonalainak kidolgozását. Ennek eredményeképpen 1966. szeptemberében a dán térképnorma, 1967. tavaszán egy térképkönyv és egy térképrajzoló tanfolyam születtek. Még ma is az akkori elvek alapján dolgoznak, és térképeik száma állandóan emelkedik. 1967-ben 11, 1968-ban 12 és azóta is 20-30 térkép jelenik meg minden évben.

A szervezeti forma

A dániai térképmunkákat a térképbizottság szervezi, amely egy vezetőből, titkárból, egy országos tanácsadóból és öt saját területén müködő területi térképtanácsadóból áll. A térképbizottság igen alaposan megvizsgál minden elkészülő térképet. Ezt a munkát a tanácsadók végzik. Ellenőrzik és birálják az alapanyagokat és a helyszinen is elbirálják a készre rajzolt anyagot. Az egyesületeknek szem előtt kell tartaniok a tőlük kapott utasitásokat.

Minden évben tanfolyamokat rendeznek országszerte és időnként országos értekezletek is vannak. Ilyenkor a gyakorlott térképrajzolók kicserélik tapasztalataikat. 1967. óta 190-en vettek részt tanfolyamaikon, és egy igen széles, eredményes tevékenység alakult ki.

A pénzügyeket a dán szövetség bonyolitja. Az egyesületek pontosan kiszámitott összegeket kapnak a térkép elkészitése során felmerülő költségeik fedezésére. Továbbá a dán szövetség térképállományába kerül, ahonnan minden egyesület vásárolhat.

Minden térképmunka, a tanácsadói munka is téritésmentes.

Alaptérképek

A tájékozódási térképek készitéséhez kiinduló alapanyagként a hivatalos topográfiai térképeket, erdészeti térképeket, légifényképeket és közigazgatási térképeket használják. Fotogrammetriai kiértékelések nem állnak rendelkezésükre.

A hivatalos topográfiai felmérések 1:20 000-es méretarányban a terepasztalos régi felmérési módszerrel készültek. Az alapszintköz 1,5 és 2,5 méter között ingadozik, a domborzatrajz formahüsége általában jó. A térképek gyakran nagyon régiek, és a sikrajz és domborzat összefüggése nem kielégitő. Ezeket a körülményeket figyelembe véve a fentiek mégis jó alapanyagnak bizonyulnak.

Sok dán erdőről rendelkezésre állnak jó erdészeti térképek. Ezek rendszerint helyszini felmérések alapján készültek, ezért nagyon pontosak, valamint az időszerüséghez megfelelően mindig továbbfejlesztik azokat. Ezek a térképek kizárólag sikrajziak, magasságábrázolást nem tartalmaznak. A munka-alaptérképeiket a fenti két tipus egyikéből alakitják ki ugy, hogy rámásolják a másik térkép adatait. A munka-alaptérkép 1:10 000-es méretarányban készül, ez a kedvelt munka-méretarány. Ezt még kiegészitik 1:10 000-es légifényképek és esetenként közigazgatási térképek adataival.

Helyszini munka

A helyesbitést az erdőben az egyesület tagjai végzik - rendszerint 3-5 ember térképenként. A munka-alaptérképről fénymásolatokat készitenek, melyeket magukkal visznek az erdőbe és átlátszó müanyag fóliára azokat a vonalakat másolják át, melyeket az erdőben leellenőriztek.

A sikrajz ritkán támaszt nehézségeket. Annál inkább a nagyon részletes domborzat és annak a sikrajzzal való illesztése.

Tisztázat és nyomtatás

A tisztázat /készre rajzolás/ müanyag fóliára készül rapidográffal. Ez még mindig amatőr munka, maguk a térkép helyesbitői szokták végezni. A szövetség a munka segitéseképpen rendelkezésükre bocsát letraset jeleket és fotokivonatokat a leggyakrabban használt feliratokkal és jelölésekkel.

Kisérletük a gravirozás módszerével nem volt annyival kedvezőbb, hogy a jelentős többletköltséget ellensulyozta volna.

A sokszorositás ofszetnyomással készül. Takarékossági szempontból az un. rotaprint kisgépeket használják leginkább 33 x 45 cm-es maximális méretig. Ezáltal megoldható, hogy minden térképet külön lapra nyomnak. Ez az ujranyomtatásnál jelent nagy előnyt. Rendszerint 1000 példány készül egyszerre.

A dán térképek

A dán térképnormát időről időre felülvizsgálják részben a korábban szerzett tapasztalatok alapján, másrészt az IOF rendelkezések változásai miatt. Ma majdnem 100 %-ig egyezik az IOF térkép előirásával, és ezen belül csak egész kevés hazai jelet tartottak meg. Az alapszintköz 2,5 vagy 5 méter, a terep adottságaitól függően. A méretarány rendszerint 1:20 000, egyes igen részletgazdag területeken azonban 1:15 000 is lehet.

Néhány éve dolgoznak már a terep futhatóságának három zöld árnyalattal történő jelölésén. A dán viszonyok között majdnem mindenütt szükséges futhatóság jelölése.

A térképrajzolásban mindig lesznek egyéni felfogásbeli különbségek. Az állandó ellenőrzésnek köszönhető, hogy a térképek egyöntetüségét kielégitő mértékben biztositani lehet. Nincsenek eltérő felfogásu térképek a különböző országrészekben, és valamennyi térkép jól egyezik az IOF előirásokkal.

A VB térképek

Teljesen egyezni fognak az IOF normákkal, egyes megengedett sajátos hazai jelöléseket azonban valószinüleg alkalmazni fognak. A dán és a nemzetközi térképnormák szoros egyezése folytán már ma is több olyan térkép van, melyek a VB felkészülés során használhatóak lesznek.

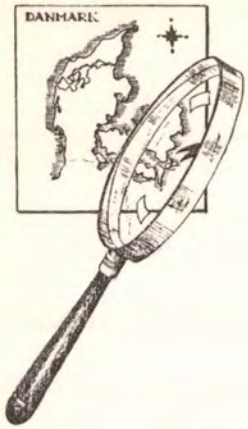

DÄNEMARK

GJERN BAKKER

ÆKVIDISTANCE 5 meter

MISVISNING 0°

1:15000

Skerletz Iván

Töprengés a térképről

TÉRKÉPVERSENY

Vakmerő manapság az, aki sorrendet mer felállitani egy év térképei közt. Elsőnek lenni mindig dicsőség, s utolsók közt helyet foglalni mindig keserüség. S vajon ki nem neheztel a jóindulatu birálókra, mikor tudja jól, mennyivel könnyebb körülmények közt alkotta meg müvét a listán előtte végzett. A huszonötezres és tizezres alaptérkép egy napon nem is emlithető, s mégis bármelyikből készüljön a térkép; a mérce azonos. Persze a versenyzőnek teljesen mindegy, hogy a helyesbitő napokat, heteket töltött-e a terepen, vagy pedig rábizta magát az alaplap egykori kiértékelőjére, rajzolójára, akik igy szinte társául szegődtek a majdnem behozhatatlan előnnyel - a tizezres lappal - helyesbitő szerencsésebb versenybirónak.

De az "Év Térképe" vetélkedő minden hibája ellenére jó, pontosabban hasznos, mert szó esik alkotásról és alkotóról és szerencsére nem merül ki ez /a versenyek utáni beszélgetés megszokott módján/ a térképek szapulásában.

Lehet, hogy a mezőny elején nem pontosan ez a jó és helyes sorrend és lehet,hogy az utolsók közt vannak oda méltatlanul kerültek. Lehet. E sajátos versengésnek azonban nem győztese és vesztese van, hanem csak nyertese; a magyar tájékozódási sport.

NINCS ROSSZ TEREP

Olvastam a februári számban, hogy az első három helyen végzett térképek ugy készültek, hogy az év legjobb térképei legyenek. Nem tudom a másik kettő milyen céllal született, de az én rögeszmém más volt.

Nincs rossz terep, csak rossz térkép. Ezt az igazságot szerettem volna bizonyitani, talán nem sikertelenül. Legalábbis a tavalyi Hungária Kupa terepének kiválasztásánál nem sokan mondták, hogy érdemes e meredek, sürü növényzetü hegyen nemzetközi versenyt rendezni.

Ez a - természetesen eltulzott - tétel nem jelenti azt, hogy tagadom a terepek különbözőségét, a tájékozódási szempontból való más-más nehézségeit és alkalmasságait, csupán szeretném, ha térképeinken nem éktelenkednének üres hegyoldalak, s terepeinkkel ugy gazdálkodnánk, hogy az jól szolgálja sportunk még rohamosabb terjedését. Mert bármennyire is zsugorodnak az utazásra forditott idők, azért mégis a lakóhelyek közelében kell elsősorban térképet készíteni; olyat, amely jó nevesebb versenyre is, később pedig szolgálhatja a'város tájékozódási futóit. Magyarországon nincs olyan terep, amely nem felel meg versenyre, feltéve, ha jól, gondosan javitották a térképet. Feszélyezve irom e sorokat, mert ugy tünik, a Nagyszénás és igy saját magam dicséretét vetem papirra, pedig csak helyesbitő sorstársaimat kivánom meggyőzni arról, hogy a terepmunkán tulmenően ujságunk hasábjain is bizonyitsák igazukat,fogalmazzák meg kételyeiket, tünődjenek a térkép jeleinek kifejezőkészségén, hangoztassák a térképjavitás vitákban érlelődő egységes szemléletének szükségességét, s mindezt mindannyiunk okulására.

A MEREDEKEK FUTHATÓSÁGA

Tenyérnyi térképem egyik - van még sok más - hibája, hogy következetlen a futhatóság megitélésénél. A meredek oldalakon teljesen hiányzik a zöld szin, a laposabb északi részeken viszont csak két fokozata, árnyalata van. Pedig mikor nekiláttam a javitásnak, akkor szilárd elhatározásom volt, hogy az általam is mindig hirdetett "három a zöld" elvet a gyakorlatban is végrehajtom.

Elvben a futhatóságot csak a növényzet függvényében ábrázoljuk, tehát a zöld szin alkalmazásánál nem vesszük figyelembe a talajviszonyokat, vagy más egyéb, befolyásoló tényezőt. Például a lejtőszöget. Holott a nehézség éppen itt kezdődött. A Nagyszénás oldalai meredeken emelekednek ki a környező tájból s általában ezeket a lejtőket erdei és feketefenyő, vagy karsztbokorerdő boritja, s átlagos futhatósága középzölddel jelölhető lenne. De a lejtők meredeksége miatt a szintvonalak már-már összefolytak, sőt a térkép keleti szélét képző Antónia-árokkal párhuzamosan futó gerincen tullépték az olvashatóság határát. Ha erre rákerült volna a kettes fokozatu zöld, akkor az a domborzatábrázolás agyoncsapását jelentette volna. Ehhez járult még az is, hogy ültetett fenyő lévén azt szintvonalak mentén telepitették és igy szintben vagy lejtőirányban futva jobban is lehet haladni. Ezen a terepen pedig ez a leggyakoribb módja a pontok megközelitésének. Végül is megalkudva önmagammal, a meredek oldalakban elhagytam a futhatóság ábrázolását s tettem ezt viszonylag nyugodt lelkiismerettel, mert javitás közben egyre inkább láttam, hogy a későbbi pályák nem azért lesznek lassuak, mert sürü a növényzet, hanem azért, mert meredekek a hegy. Tehát előállt az a helyzet, hogy a lejtőszög és az igen sürün lefutó metsződések miatt nem volt nagy hiba az, ami más esetben megbocsáthatatlan hanyagság.

Lett volna egy másik megoldás is; a térképet nem huszezresben, hanem tizezresben kiadni. Ez igaz és lehet, hogy a felujitása már ilyen méretarányban fog készülni. De, ha annakidején négyszer nagyobb papiron került volna kinyomásra, akkor most más lap került vona helyére a térképversenyben. Tizezres vagy huszezres, sőt talán más méretarány? Ágas-bogas kérdés ez, amely más tájakra vezet. A térképen célszerüen és okszerüen ábrázolandó részletek és az olvashatóság összefüggésének vidékére.

VISZONY

Különös érzés füzi a helyesbitőt a terephez, legalábbis engem mindig megragad a táj hangulata, az erdő sokszinüsége, a

hegyek kiismerhetetlensége.

A Nagyszénás környéke számomra különösen vonzó volt, hisz ugy véltem, sziklás oldalainak majd minden zugát ismerem s igy visszatérni 15-20 év után gyerekkorom sokszor becsatangolt emlékeihez felért egy izgalmas kalanddal.

A Nagyszénás 551 méter magas hegytömbje határolja északról a nagykovácsi medencét. Budapesttől 30-40 percnyire fekszik, s ezért könnyen, gyorsan elérhető ez az alpesi jellegü csucs. A közelség nem egy utolsó szempont helyesbitéskor. És egy viszony kialakulásánál.

Az ujraismerkedés első órái után egyre jobban belebonyolódtam a valóban magashegység jellegü gerincek lehatárolhatatlan tisztásaiba, az északi oldal dolomitbordáin tenyésző erdei fenyő futhatósági talányaiba, a sziklalépcsők, tömbök, falak, tornyok, görgetegek, végtelen sokféleségébe, egy felhagyott szénbánya felhagyott homokkülfejtésének ábrázolhatatlan árkaiba, az ötvenes évek versenyemlékei segitségével fellelt határkő-sorozatba, a frissen parcellázott hegyoldal uthálózatába és egyáltalán az egész 4-5 négyzetkilométerbe.

Menthetetlenül megszerettem és tartott is ez mindaddig, mig az idő sürgetése, a nyári hőség és az a helyesbitők által jól ismert érzés, a terepen látottak hü visszaadásának reménytelensége nem tett zsarnokká. S hiába volt csipkefinomságu domborzat, falatnyi tisztások regimentje, sziklák hivogató fehérsége: kérlelhetetlenül lehagytam azokat.

Most már bánom, mikor a megutált meredélyeket járom ismét és várom az alkalmat az ujabb találkozásra, a viszony folytatására.

Az enyhe tavaszt jól kihasználták Baranya megyében. Az év első vasárnapjától 10 héten át más-más edzőpálya várta a megye összes szakosztályait /Kitüzésükért Navratil és Göbölös sporttársakat illeti köszönet./ Ezek után nem érte váratlanul a "C" osztályu Tenkes Kupa rendezőit a száz főnyi induló.Első izben indithattak F 15 és N 15 kategóriáju, 10-10 fős mezőnyt.Kivált a PEAC az indulók közül: 24 versenyzőt inditott! - ami a Faltisz házaspár jó szervező munkáját dicséri.

A Tanárképző Főiskola által rendezett Felszabadulási emlékversenyen ismét népes mezőnyök indultak. A pécsi Széchenyi Gimnázium F 15-ös csapatának, valamint Bodnár Erikának /Gépipari Tech. N 17/ sikerült a kettőzés: mindkét kupaversenyt megnyerték!

●●●

Monspart Sarolta és Boros Zoltán, az elmult év magyar bajnokai az OL-Nacke meghivására többnapos svédországi versenyuton vesznek részt.

Bemutatjuk

A TATABÁNYAI BÁNYÁSZT

A Tatabányai Bányász SC természetjáró szakosztályának keretében már több mint egy évtizede foglalkoznak tájékozódási versenyzéssel. A fiatalok felkészitésére országosan is élenjáró időpontban és módon már 1969. elejétől edzőt foglalkoztattak Emhő László személyében. Őt a sportág önállósodásával egyidejüleg, - amely a TBSC-nél is végbement - 1970. végén Major Árpád követte, aki a mai napig is irányitja a szakosztály szakmai munkáját.

Eredményei alapján csak 1972-ben lehetett felfigyelni a TBSC tájékozódási futó szakosztályára. Ezek az eredmények még nem országra szólóak, de bizonyitják a szakosztály erőteljes fejlődését. Jelen időszakban a szakosztály stabil versenyző létszáma 20 fő, akik 2 versenyző kivételével a 16-22 éves korosztályt képviselik. Minősités szerint 4 másodosztályu, 3 aranyjelvényes, 5 harmadosztályu, 7 negyedosztályu és 1 rajtengedélyes versenyzővel rendelkeznek.

Edzési lehetőségeik jók. Edzéseiket részben a TBSC sporttelepéről kiindulva, részben a környéki térképpel rendelkező terepeken tartják, de edzés utáni kiegészitő mozgásra rendelkezésükre áll a TBSC uszodája is. Térképes tájékozódási edzéseket rendszeresen, hetente tartanak, csak az alapozó időszakban mellőzik a térképeket. Alapozáskor csak futó- és tornatermi edzések folynak, a futásokat szinte mindig terepen végzik. A heti közös edzések száma 3, de egyéni törekvéseiknek megfelelően versenyzőik jó része neti 4-6 edzést tart, irásban megkapott egyéni edzéstervek alapján.

Felszerelési ellátottságuk átlagos szinten mozog, és előreláthatólag 1973-ban is megfelelő lesz. Költségvetésükkel elégedettek, 1972-ben 45 000,- Ft-ot költöttek, és 1973. évi jóváhagyott költségvetés is ennyi.

A szakosztály nem rendelkezik régi versenyzőkből álló aktivaháttérrel, igy a szakmai munka teljes egészében Major Árpádra hárul. O és a szakosztály intézője, Arató Ferenc tevékeny részt vállal a megyei szövetség munkájából is. Az utánpótlás biztositásában a szakosztály főleg saját nevelésre van utalva, de évi 1-2 versenyzővel enyhiti az utánpótlásgondokat egy-két környékbeli középiskola, főleg az Árpád Gimnázium szakosztálya. Utánpótlással kapcsolatos probléma az elég nagy lemorzsolódás, ami abból adódik, hogy a versenyzők 80 %-a közép- vagy felsőfoku iskolai tanuló. A továbbtanulás és a katonaság gyakran ritkitja soraikat. Legközelebbi terveikben az szerepel, hogy a szakosztályt ifjusági és felnőtt kategóriában /férfi, női egyaránt/ erőssé tegyék, kb. 30 fős összlétszám mellett. Mindezt főként saját neveléssel! Természetesen eredülő koru versenyzőkkel is kivánnak foglalkozni. A szakosztály jövőjét az egyesületnél anyagi és erkölcsi támogatás oldaláról egyaránt biztositva látjuk.

Kempelen Imre

Múlt és jelen

A 60-as évek elején a "Felszabadulási" verseny a rangos, nagy versenyek közé tartozott. A tájékozódási futás legnagyobb eseményei közé sorolták. Az összes kategóriák alapján pontverseny folyt a szakosztályok között. Ebben nemcsak azok a klubok vehettek részt, amelyek az összes számokban indultak, hanem mindenki. A pontversenyt helyezési pontok alapján döntötték el, és amelyik egyesület valamelyik kategóriában nem vett részt, bizonyos számu büntetőpontot kapott. A klubok akkor még sulyt helyeztek arra, hogy a pontverseny alapján kialakult "rangsor"-ban minél előbbre kerüljenek.

A "Felszabadulási" azóta megkopott, sokat vesztett régi fényéből. Az összetett versenyben pedig, amióta váltóverseny, csak azok vehetnek részt, amelyek minden kategóriában indulnak. Mivel évek óta csak két ilyen klub akadt: a BEAC és az OSC, egészen elszürkült. Annak ellenére, hogy már nem csillog ugy, mint régen, még mindig igen népszerü, és még mindig igen nagy tömegeket vonz. Az élmezőny azonban nem számitja az igazi nagy versenyek közé, amiben nagy szerepe van a korai időpontnak, ezért inkább olyan "bemelegitő" versenynek tekintik.

Mit mondhatunk az idei "Felszabadulási"-ról?

A terep a Lajosforrás környéke - immár harmadik éve. Igaz, nem azon a térképen, amin tavaly, de ezen a térképen is sok verseny volt már. A "Felszabadulási" megérdemelne már uj terepet.

A résztvevők száma, mint minden évben, most is igen nagy volt. Vérbeli tömegrajtos váltóverseny, ami mindig pezsgő hangulatot teremt. Sok vita van a csusztatott rajt és a tömegrajt hivei között. Mindegyiknek van előnye és hátránya. Én ugy érzem, hogy a váltóversenyek igazi hangulatát a tömegrajtos forma adja, a csusztatott rajtnál ez csak az utolsó váltásnál alakul ki.

A lebonyolitásban nem volt komoly hiba, egyedül az eredményközlés müködött gyengén. A kiutazást jól szervezték, a nagy tömeg ellenére nem volt semmi fennakadás. A rajtoknál semmi elcsuszás nem történt, pontosan az előre megállapitott időben volt minden. Javitani kell azonban a befutó versenyző rajtszámának bemondásánál. Az érkező versenyzők rajtszámát nem irták ki, vagy ha kiirták, olyan helyen tették, ami nem volt látható. Az emberi hangerővel a kordonba szólitott versenyző pedig a nagy zajban és a bolyoknál a sok felsorolt rajtszám miatt sokszor nem hallotta saját rajtszámát, és előfordult, hogy csak váltótársa megpillantásakor vette észre, hogy most ő következik.

Az eredményközlés gyengén müködött, még a verseny végén is csak az első futók voltak kitéve. A többiek ugy mehettek haza, hogy nem tudták, mit futottak, és főleg azt, hogy milyen szintet értek el. Az eredményhirdetés kellő ünnepélyességgel történt, a jelzett időhöz képest késés nem volt, de hangoztatták annak le nem ellenőrzött és ezért ideiglenes voltát, ami váltóversenynél - aminek eredményét sokkal könnyebben és gyorsabban meg lehet állapitani, mint az egyéni-csapatversenynél - szokatlan dolog.

Ne vegyen rossznével a rendezőség még egy jótanácsot. Dupla munkát végeztek az adminisztrációnál. Megvolt a névszerinti nevezés határideje. Ennek alapján elkészitették a kartonokat. A verseny előtti napont lehetett változtatni. Evvel igen sok klub élt is. Elő kellett szedni a kartonokat javitgatni. A verseny napján azután sok minden felborult. Egyes versenyzők nem jelentek meg, az összeállitásokon ezért változtatások történtek, vegyes váltók alakultak. Ki fog most már igazodni a versenybiróság? A tömegrajtos váltóversenynél, ahol az első futók ideje azonos, a többieket előre beirni pedig nem lehet, kár a kartonokat igy előkésziteni. Nem kellene más, csak a rajtszám és a klub. Reggel mindenki beirná a kartonra a saját nevét. Nem kellene javitgatni, sok időt és bosszuságot takaritana meg a rendezőség. Attól félnek, hogy igy esetleg nem érkeznek be a nevezési lapok? Aki nem adja be, ne kapjon minősitést! Vagy félnek a jogosulatlan indulóktól? Nem hiszem, hogy ebből a szempontból áttanulmányozta volna az összes nevezési lapot a versenybiróság. Jogosulatlan indulás igy is, ugy is történhet. Ha ezt észreveszik, ki kell zárni a váltót.

A pályák technikailag közepesek voltak, inkább fizikailag kivántak többet. Ezen a leversenyzett terepen jobb váltópályákat aligha lehetett volna kitüzni. Sem a pontokkal, sem a térképpel nem volt probléma. Az egész verseny nagy általánosságban tetszetős, jó benyomásu volt. Panaszos hangokat a versenyzők köréből nem hallottam.

A "nagy" számokon, az F 21 és N 19 "A", a Spartacus és az OSC osztozott. A férfiakét az OSC nyerte a Spartacus előtt, mig a nőkét a Spartacus az OSC előtt. A Spartacus női váltója jobban "megverte" az OSC-t, mint az OSC férfiak a Spartacusét, igy az összetett kupa a szövetkezetieké lett. Az OSC Kempelen-Hegedüs-Horváth váltójának győzelme a Spartacus Bozán-Gyurkó-Balogh váltója felett már az utolsó váltásnál eldőlt. Az elsőnek váltó Horváth Attilát már aligha fenyegethette komoly veszély az utána váltók részéről. A 3. BEAC nem szólt bele kettőjük küzdelmébe. Meglepő, hogy az egyik esélyes, a Vörös Meteor-Egyetértés nem került dobogóra sem, ugyszintén a beteg Vajdát nélkülöző Bp.MÁV SC sem.

A nőknél, annak ellenére, hogy Saci nem váltott elsőnek, a Schmiedmesiter-Szopori-Monspart váltó elsőségét nem fenyegette veszély. Az utolsó váltásnál azonban még az volt az érzésünk, hogy a 2. helyért nagy harc lesz a komoly időelőnnyel elsőnek váltó Turchányi és a harmadiknak váltó Horváth Magdi között. Nem igy lett. Magdi imponáló biztonsággal hozta be a 2. helyre a Szutor-Hanusz-Horváth OSC-s váltót, sőt

meglepetésre a BEAC-ot még a Vasas is befogta, és leszorította dobogóról.

A "B" kategóriáju versenyszámok OSC-fölény jegyében folytak. A nők végig vezetve biztosan nyertek, a férfiak nagy küzdelemben a harmadiknak futó Sódor kitünő futásával győztek a negyedik helyről. Ezekben a kategóriákban a 3. hely is az OSC-nek jutott.

Az ifi fiuknál a "B" fokozatban a BEAC kitünő gárdáját nem fenyegette veszély, a "C" fokozatban pedig Forte fölény alakult ki.

Az ifjusági nőknél a Spartacus verhetetlen gárdájából /Jenővári és a két Dobosi/ ezuttal Dobosi Erzsi hiányzott, de az OSC-s kölcsönemberrel, Báthory Gabival is biztosan győztek.

A fiatal kategóriákban még a Kőbányai Lombik több dobogós eredményét kell kiemelni.

Érdekes szinfoltja volt a versenynek az F 21 "C" kategóriában a dobogón álló "öreg" BEAC-osok váltója: Dr.Vörös István, Argay Gyula...

Uj a "Felszabadulási" versenyek történetében, hogy az összes kategóriák számára kiirt összetett versenyt először nyerte el a Kőbányai Lombik. Mint már korábban említettem, évek óta csak két klub, a BEAC és az OSC tudott minden számban indulni. Most egyikük sem tudta ezt megismételni, a Kőbányai Lombik azonban igen, ami kitünő szervező munkájukat dicséri.

Álljunk meg még egy pillanatra ennél az összetett versenynél! Mint említettem, valamikor erősen ambicionálták a klubok hogy ezen részt vegyenek. Ma már nem. Az egyik nagy klubunk, amelyik érzésem szerint ki tudna állni minden kategóriában, ugy nyilatkozott, hogy ez őket nem is érdekli. Nagy kár! Kellene olyan verseny is, ahol sok kategóriában az F 21 "A"-tól az N 15 "C"-ig /esetleg F 13-ban és N 13-ban is/ összetett verseny keretében mérnék össze erejüket a szakosztályok. Valahogy azzal a módszerrel kellene megrendezni ezt, hogy azok az egyesületek is részt vehessenek, amelyek egy-két kategóriában még nem tudnak kiállni. Ez is bizonyos rangsort adna az egyesületek között, és talán sarkallná a szakosztályokat arra, hogy minden korcsoportban és minden szinten foglalkoztassanak versenyzőket. Legalább a 6-8 vezető klub torekedne erre, és alakulna ki köztük ilyen vetélkedés is. Ez is elősegitené az utánpótlásra való törekvést és nevelést. Ha a "Felszabadulási" korai időpontja nem is alkalmas erre, valamelyik későbbi versenyen javaslom bevezetni.

Bársony András

Huszonötödik Kilián

Huszonöt év - szép kor, különösen akkor, ha egy verseny tekinthet vissza ilyen multra. A MAFC sportágunk nagy öregjeinek egyike /ha lehet ilyenekről egyáltalán beszélni egy viszonylag fiatal sportágban/, amely ugy tünt, meg is elégedett ezzel a szereppel az utóbbi időben, - most ismét hirnevéhez méltó rendezéssel rukkolt ki.

Az év első igazán nagy tömegeket megmozgató egyéni versenyére érdekes terepen és jó térképpel kitüzött pályákon került sor Nagyszentjános mellett. Főleg a magasabb kategóriák pályái sikerültek jól: a gazdag sikrajzu terepen szinte kizárták az utakon való futás lehetőségét. A sokpontos, gyors pályák alkalmazkodtak a nemzetközi versenyeken már megszokott és megkövetelt feladatokhoz: a gyors és minimális hibaszázaléku pontfogáshoz. És rögtön le is mérhettük, hol tartunk e követelmények teljesitese terén. Monspart és Hegedüs, a két győztes saját bevallása szerint kb. 6-7 percet vesztett, de győzelmük igy sem másodperceken mulott.

Egy örvendetes tény mellett álljunk meg egy pillanatra: az elmult évad ifjusági élmezőnyét csaknem teljes egészében a legjobbak mezőnyében találtuk és nem csak a rajtlistákon. Balla, Hegedüs Ábel, Fodor és Dobosi teljesitménye régóta az első jele a fiatalabbak felzárkózásának. /Remélem a következőkre nem kell ilyen sokáig várni./ Mert ha meggondoljuk, az övékre elég sokat kellett várni. Erről azonban már nem ők tehetnek. Sokszázan álltunk e szép vasárnapon az eredményközlés szinhelyén, no nem tiz percet, mint azt a program jelezte, hanem sokszor egy-másfél órát is, mire nagynehezen kiderült, mennyit is futottunk. Az esetek többségében ennél bizony kevesebbet!!!

Ez talán nem lett volna ennyire szembeszökő, ha először fordult volna elő. Az idén már a második eredményszámitási módszer mondott csődöt, jelezve azt, hogy 4-500 versenyző eredményét már nem lehet az eddigiekben alkalmazott módokon gyorsan kiértékelni. És ez nem ilyen vagy olyan versenyzőkarton kérdése!

Lantos László

Ceruzajegyzetek

Lantos László a Tipográfia egykori versenyzője, ma az Esti Hirlap Munka Érdemrend arany fokozatával kitüntetett olvasószerkesztője. Elfoglaltsága miatt nem tud résztvenni sportágunk munkájában. Sok szép sportemléke közül az 1956.Országos Bajnokság első fordulóján szerzettet ismerteti. E cikk az Esti Budapest 1956.április 24-i számában jelent meg.

•••

Mélységes csendben hallgat a bakonyi erdő, legfeljebb csak - az is ritkán - hullott ág roppanása, tavalyról való száraz levél surrogása hallik. Talán cikázó gyik vagy nyul motozhat ott. Süt a hold, világos tőle az éjszaka: az ujság nagybetüjét el is lehet olvasni. Fent milliónyi csillag tündököl, s lenn a Felső-Bakony völgyei, dombjai közt - olyan ez a terep, akárha kövé, füves-erdős földdé dermedt hullámzó tenger volna - mint a valóságos viz, ugy tündöklik vissza a csillagfény a versenyre indulók párosával imbolygó lámpásai. Felejthetetlen szép ez a kép, különösen valami magasabb pontról nézve, s felejthetetlen az élmény versenyzőnek, nézőnek egyaránt: a győzelmi vágy és a sok akadály, amelyet le kell küzdeni a sikerért, a vetélkedés heve és a hüvös tavasz eleji éj, az óra siettető perc-morzsolása és az izmok fáradtsága keveredik össze, s válik eggyé - április 21-22-én az Országos Tájékozódási Csapatbajnokság első fordulóján.

Sajátos küzdelem, színhelye maga a szabad természet, menedékeivel és mély vizmosásaival, hallgató, titokzatos erdejével és pletykáló kis patakjaival. Szabálya sok, alapja: a térképvázlaton és a szöveges utasításban előirt tereppontok elérése meghatározott időre. Az utvonal ellenőrzése szigoru, mindenfajta letérésnek büntetőpont az ára. Birák, ellenőrző táblák, kartonok vigyázzák ezt. Négy versenyen mérik össze elméleti tudásukat, tájékozódási képességüket, fizikai erejüket, kitartásukat az ország legjobb természetjáró csapatai. Ez a szombat-vasárnapi verseny az első forduló volt, ezen a két napon megkezdődött 10 fővárosi és egy soproni csapat között a bajnoki cimért a küzdelem. Mégpedig nevezetes helyről, nevezetes helyről, nevezetes napon. Ácsteszérről, Táncsics Mihály szülőfalujából, a magyar forradalmi mozgalom nagy fia születésének 157. fordulóján - szobrától indultak ünnepélyes fogadalomtétel után a hegyeknek a versenyzők. Ám alig hangzott el a fogadalom, nyolc virágmintás ruhás, nevetős, ennivalóan kedves kislány perdült elő, s olyan szép táncot járt ott, az ácsteszéri téren, hogy valamelyik vérmesebb versenyző, a kajla, jelvényes kalapját is felhajitotta a levegőbe.

Aztán elmentek a lányok, s elindultak a versenyzők. Harcolni a percekért.

VI-os számu ellenőrzőállomás, egy dombtetőn, rozoga, itt felejtett vadászles tövén. Körülötte mindenütt sürü, szurós, vad bozót. A térkép régi: e helyre erdőt jelez, de annak már nyoma sincs, letarolt hegyoldal és bokorág-szövevény mindenfelé. Ut nem vezet benne. Lenn, a domb alatt villognak a lámpák. Az állomás sötét, szabály szerint nem adhat jelt magáról. Hirtelen csörtetés, két fénypont közelit, már szinte ott van. De a lámpát hordó két versenyző nem lát meg semmit. Visszamegy, értékes perceket veszit, futva megteszi még egyszer az utat a sürüségben - mindezt fentről látni és hallani - aztán megáll. Ilyenkor a szem a térképet fürkészi és sebesen gondolkodik az agy, majd a két fénypont eltávolodik: a versenyzők rosszul következtettek, nem lelték meg az állomást. Ezért pedig 500 büntetőpont jár. S ezt ezen a versenyen többé nem lehet "ledolgozni".

A perc. Befut két versenyző. Az állomás szerint 21.45 perc az idő. A versenyzők szerint 21 óra 44. Egyeztetik az órákat. Az utóbbi a helyes. Egy perc - négy büntetőponttal kevesebb. S ez is hozzájárul, hogy a két fiatalember csapata - a Haladás Müszaki Egyetem - a kitünő második helyet érhette el. S jól bizonyitja, hogy mennyit ér egy perc - éjszaka a bakonyi erdőn.

"Keverés". Ez egy versenyző-müszó. Értelme: valaki elvéti a helyes irányt, s keresni kezdi árkon-bokron át. Esetleg azt sem tudja, hogy jó helyen jár-e. Rosszabb esetben: azt sem, hogy a térképnek éppen melyik pontján áll. Következménye sulyos. Nagy szellemi és testi erőfeszités jár érte, mintegy büntetésül a hibáért.

Például:

Az éjszakai menetidő az utasitás szerint a nyolc főből álló csapat egyik kéttagu részlegének, mert kettőnkint más-más feladatot kaptak a versenyzők - 150 perc volt. 8 óra körül indultak utnak. S éjjel 2 már elmult, amikor megérkezett a célba, a csatkai iskolába a Soproni Vasas két versenyzője. Csak ugy dőltek a szük padba, enni is alig kivántak a 6 órányi nehéz munka után. Labdarugó vagy futó, kerékpáros vagy evezős oly fáradt nem lehet a küzdelem után, mint ez a két soproni volt, három órára járt, mire aludni térhettek. Reggel 6-kor pedig megint hátukra vették a zsákot. Nappal is folytatódott a küzdelem, s délután szakadó esőben ért véget.

Az erdő, amelynek uttalan utjain jártak most a versenyzők, az Eszterházyaké volt valaha. Ők vadásztak itt, turistának tilos volt erre járni. Most kedve - s utasitása, térképe - szerint járta át széltében-hosszában 88 bányász, lakatos, tanár, mérnök, egyetemi hallgató, geológus, gimnazista lány, 88 egyszerü, dolgos, szorgalmas ember. A verseny végcélja Réde községben volt, az egykori Eszterházy-fészekben...

Az 1956.évi Országos Tájékozódási Csapatbajnokság első fordulójának győztese a Bp,Törekvés csapata /Hermann Imre, Szabó Ferenc, Zomotor Ádám, Dévai János, Bokodi József, Thierring György, Kemencés Ernő, Darabos János/ 36 helyezési pontszámmal. Második a Haladás Müszaki Egyetem 35-tel, harmadik a Bp.Vörös Meteor 27-tel.

A Magyar Tájékozódási Futó Szövetség -ből jelentjük

Budapest V., Rosenberg hp. u. 1.

A Magyar Népköztársaság Miniszterta-nácsa

Monspart Sarolta

világbajnoknő részére számos hazai és nemzetközi bajnoksága és győzelme elismeréséül

"A Magyar Népköztársaság Sportérdemérme"

arany fokozatát

adományozta. A legmagasabb sportkitüntetést dr. Csanádi Árpád, az MTS OT elnökhelyettese Siezák István ezredes, az MTFSZ elnöke és Skerletz Iván, az MTFSZ főtitkára jelenlétében nyujtotta át "Mosá"-nak.

●

Az Idegennyelvü Könyvek Boltja /Budapest V. Váci u. 32./ 38,- ft-os áron hozza be az IOF térképkönyvének angol nyelvü változatát, melyet a British Orienteering Federation adott ki. Cime: The Production of Orienteering Maps. /48 oldal+1térképjelkulcs és mintatérkép, szines melléklet./

●

Megjelent "A sportolók minősitésének szint és követelmény rendszere" c. kiadvány. A 156 oldalas könyv ára 14 ft. Megrendelhető a Sportpropaganda Vállalat Terjesztési Osztályán /1081 Budapest, Rákóczi ut 57/a./ Vidékre utánvéttel is.

Sportköröknél nem hiányozhat, továbbá sportvezetők, edzők nélkülözhetetlen kézikönyve.

●

Nemzetközi térkep-tanfolyamát az eredeti májusvégi időponttól eltérően szeptember II.felében rendezi meg az MTFSZ. Igy alaposabban fel lehet készülni technikailag is arra, hogy a résztvevő külföldi szakemberek pontos képet nyerjenek a hazai térképhelyzetről. Három, jellegzetesen magyar terepről /középhegység, alföld, karsztvidék/ 10 000-es alaptérképek, sztereo- és légifotók várják valamennyi IOF tagállam 2-2 képviselőjét és a hazai térképhelyesbitő gárda javát. A rendezvény azt is reprezentálja, hogy sportéletünk felkészült egy világbajnokság esetleges megrendezésére, az 1970-es évek vége felé.

●

Május 4-6. között Budapesten tartják a szocialista országok tájékozódási futással foglalkozó sportszövetségei értekezletüket. Bulgária, Csehszlovákia, Német Demokratikus Köztársaság és Lengyelország részvétele biztos, de meghivást kapott Románia és a Szovjetunió is, melyek még nem tagjai az IOF-nek. Az értekezleten kétoldalu megbeszéléseken kivül a jövő évi nemzetközi versenynaptár egyeztetése és a svájci IOF Kongresszusra való közös felkészülés a feladatuk.

A Svéd Főiskolai Sportszövetség ez évre meghirdetett nemzetközi főiskolás tájékozódási futóversenyét technikai és pénzügyi problémák miatt 1 évvel elhalasztják. Jövőre az O-Ringen helyének és időpontjának közelében tervezik lebonyolitani.

●

Az elmult évben a DEAC 27 versenyzője szerzett minősitést - többen, mint néhány megyénkben! Kovács Attila és Marina György egész éves jó munkája elismeréséül az egyesület elnökségétől a

"DEAC Aranykoszorus Sportolója"

kitüntető cimet kapta.

●

EINLADUNG

HUNGARIA POKAL

5 TÄGIGE ORIENTIERUNGSLAUF IN UNGARN

MEGHÍVÓ

HUNGÁRIA KUPA

5 NAPOS TÁJÉKOZÓDÁSI FUTÓ VERSENY

ZALAEGERSZEG

16—20. VIII. 1973. 1973. VIII. 16—20.

●

Az MTFSZ elnöksége döntést hozott, melynek értelmében mindazon ifjusági koru versenyzők, akik a felnőtt vagy utánpótlás válogatott keret tagjai, elnökségi hozzájárulás kérése nélkül is indulhatnak 2 korcsoporttal magasabb versenykategóriákban.

●

Az első magyar turista egyesület megalakitásának 100. évfordulója alkalmából a Magyar Természetbarát Szövetség jubileumi sportkiállitást rendez szeptemberben a Sportmuzeumban /városligeti müjégpálya főépületében/. Miután sportágunk történelmileg a turistaságból vált ki /Magyarországon/, igy módunk lesz a közös időszakra vonatkozó tájékozódási futó dokumentek bemutatására is, amely alapját képezheti egy későbbi időpontban megrendezésre kerülő önálló sportkiállitásnak.

●

Első izben került a nemzetközi versenynaptárba szocialista országban rendezendő éjszakai verseny. A május 19-20-i bulgáriai Béke és Barátság Kupát két nappal követi az Ecno Kupa /Echo: a bolgár természetbarátok ujsága/, melyen éjszakai futamot is irtak ki. Sajnos az OCSB közeli időpontja miatt válogatottunk kiutazását nem tervezzük. Válogatottunk idén a kassai kétnapos versennyel /VI. 16-17./ kezdi meg külföldi szereplését.

Török István

Fázisellenőrzés

A lajosforrási térképhelyesbitő tanfolyamon szóba jött, hogy meglehetősen le vagyunk maradva a nemzetközi szinvonaltól a versenytérképek nyomás előtti ellenőrzése terén.

Az IOF térképbizottságának a térképrajzolási munkákra vonatkozó ajánlásában /A tájékozódási futó térképek fázisrajzai és reprodukálása. Stockholm, 1969.Christer Palm összeállitása/ az ellenőrzést abszolut fontosságunak nevezik.

Nálunk a gyakorlat az, hogy a fázisrajzokat az ügyesebb, gyakorlottabb térképjavitók maguk rajzolják, a többi esetben az MN Térképészeti Intézet készíti el a helyesbitők tisztázati rajzai alapján.

Az első esetben a javitó lelkiismeretességétől, rendszerességétől, a rendelkezésére álló időtől függ, hogy mennyire ellenőrzi a kész rajzot. Rendszerint sürgősen kell vinnie a nyomdába és igy az időtényező rontja a térkép minőségét. Ha a javitó nem maga készíti a fázisrajzot, akkor szinte semmi ellenőrzési lehetősége sincsen. Ha néhány félórára megkapja azokat, akkor már örülhet.

Az alábbi néhány sorban kivonatosan ismertetjük az emlitett IOF ajánlás erre vonatkozó részét.

A fázisrajzok ellenérzése abszolut fontosságu, mert a terep és a rajzmunkák több hetes eredményét nagyon leronthatja egy rajzhiba. Ha lemarad vagy rossz helyre kerül egy objektum, akkor a terepen javitó erre forditott munkája teljesen elvész. A véletlenül, feleslegesen felrakott jelek egy versenyt teljesen felborithatnak. Épp ezért, mintahogy alapelv az, hogy ha már a terepmunkába befektettük a sok időt, munkát és pénzt, akkor a rajzolásnál csak a legjobb anyagok elég jók, ugyanugy az ellenőrzéskor sem szabad takarékoskodni a ráforditott idővel, figyelemmel.

Az egyes fázisokat előbb egyenként kell ellenőrizni, majd egymáshoz képest, amig minden jel nincs a helyén. Általában minden jelnek egyenletes vastagnak és élesnek, valamint egyenletesen fedettnek,foltmentesnek kell lennie.

A vizsgálathoz világitóasztalt használhatunk. Lehetőleg mattüveggel legyen ellátva és csak egyetlen fénycső világitsa meg alulról, nehogy felmelegedjék a fázisrajz. /Az erős felmelegedés maradandó méretváltozást okozhat a rajz anyagában./ Szükség esetén egy nagy napsütötte ablaktábla is megfelel világitó asztal helyett.

A tartalom ellenőrzése a munka leghosszadalmasabb szakasza.

Az ellenőrzéshez készíteni kell egy fénymásolatot, ami az összes fázist tartalmazza. /A fénymásolást sikban kell csinálni! A szokásos fénymásoló berendezések iveltek, igy a fázisrajzok elcsusznak egymáson, tehát céljainknak nem felelnek meg!/ A fénymásolatra sürü négyzethálózatot rajzolunk, aztán négyzetről négyzetre összehasonlitjuk a fénymásolatot a javitó térképek tisztázatával. Egyidejüleg összehasonlitjuk a fénymásolatot a terepen járt javitó térképekkel is, ezzel ellenőrizzük, hogy a tisztázáskor nem csináltunk-e hibát. Megvizsgáljuk, hogy minden részlet helyesen került-e át a javitótérképről a fázisrajzokra.

Ha hibát találunk, akkor azt a tisztázati javitótérképen javitjuk ki először, és a fénymásolaton korrektura jelekkel látjuk el a megfelelő részt. A különböző szinfázisok hibáinak jelölésére más-más szinü ceruzát használunk:

fekete fázis	- zöld
kék fázis	- kék
sárga fázis	- narancs
barna fázis	- piros
zöld fázis	- lila

A fázislemezeket ugy javitjuk, hogy az igy kijavitott tisztázati javitó térképet ismét aláhelyezzük a lemezeknek és átrajzoljuk a helyes részletet a fázisrajzra. Minden kijavitott hiba esetén kihuzzuk a fénymásolaton a korrekturajelet.

A fénymásolatot a terepen is érdemes kipróbálni.

Fénymásolat helyett össze is fotózhatjuk a fázisrajzokat az ellenőrzéshez egy világitóasztal segitségével, de ez torzitásokat eredményezhet.

A bogarászó ellenőrzési munkánál hasznos, ha elővesszük az alábbi listát, és ennek alapján módszeresen haladunk végig a hibalehetőségeken. Amit átnéztünk, kipipálhatjuk a listán.

Az egyes fázisrajzokon megnézzük, hogy rendben vannak-e a következők:
- illesztőjelek /"passzer", a végső vágott papirméreten kivül, de lehetőleg közel a vágásvonalhoz/;
- keretsarkok;
- a térkép neve /minden fázisrajzon kell szerepeljen!/;
- rá van-e irva, hogy az a rajz melyik szinfázist jelenti;
- a fekete fázison a végső vágott térképformátum megadására szolgáló vágási jelek.

A rajzmunka minőségének ellenőrzése:
- foltmentes és teljesen fekete-e a rajz;
- a térképjelek mérete előirásszerü-e /sablonnal lehet ellenőrizni/;
- egyenletes-e a vonalvastagság az összes vonalas jeleknél;
- minden jel a saját szinfázisán van-e;
- megfelelő-e a fólia anyagminősége.

A szöveg ellenőrzése /feliratok, cim, alapszintvonalköz, jelkulcs, méretarány, mágneses eltérések, javitók neve, ki melyik részt javitotta, a javitás dátuma, kiadó, kiadási engedély/:
- számszerüleg megvannak-e a nevek;
- jó helyre vannak-e rakva, és nem takarnak-e lényeges részt /az összes szinben ellenőrizzük/;
- az alattuk levő fekete fázis ki van-e vakarva;
- helyesek-e a feliratok;
- helyes-e a méretük a kicsinyités figyelembe vételével;

- szilárdan fel van-e erősitve a ragasztott szöveg;
- vizszintes-e a szöveg /K-NY, mm-papirral ellenőrizzük/.

Jelkulcs:
- számszerüleg megvannak-e a jelek;
- helyes jelet alkalmaztunk-e, a saját helyükön vannak-e és a helyes fázison.

Méretarány:
- az aránymérték-skála helyes hosszuságu és beosztásu-e a kicsinyités után.

Meridián:
- helyesen van-e rajzolva /irány, szin, vastagság/;
- helyes távolságban vannak-e egymástól /500 m/.

Illeszkedés: az egyes fázisrajzokat az illesztőkeresztek segitségével egymásra illesztjük, s ezután megnézzük:
- hogy a térképrajz a keretig ér-e, de azon ne lépjen tul;
- hogy a fedett felületek pontosan a megfelelő konturhoz illeszkednek-e, és nem feküsznek-e kétvonalas uton.

Ez teljesül-e:
- az erdőre;
- a vizekre:
- a mocsarakra;
- hogy a domborzat összhangban van-e a vizrajzzal, és a szintvonalak nem lógnak-e a tavakba, vizekbe.

Tartalom:
- a javitó térképek ellenőrzése négyzetcentiméterről négyzetcentiméterre, hogy nem felejtettünk-e ki valamit.

A fentiekben feltételeztük, hogy a térképjavitás-rajzolás a következő lépésekben történt: az egyes javitóktól származó 1-2 négyzetkilométeres területek terepen járt javitó térképeit valaki összerajzolja egy tisztázati rajzba /egy ép fotókópián, vagy pauszon, vagy müanyag fólián stb./. Erről a tisztázati rajzról - ahol már látszik, hogy pontosan mi hol van, melyik jel melyiket zavarja - átrajzolják külön-külön pauszra vagy müanyag fóliára az egyes szinfázisokat. Ezek nyomás előtti ellenőrzésének menetét vázoltuk fel.

VERSENYEK - EREDMÉNYEK

KILIÁN GYÖRGY EMLÉKVERSENY

1973.április 8. Nagysztjános
Vb.elnöke: Szőnyi László

F 21 A 13 km 20 e.p.

1.Hegedüs A.	BEAC	1:09:32
2.Bozán Gy.	Spart.	1:12:03
3.Boros Z.	Eger	1:14:13
4.Hegedüs Z.	OSC	1:15:26
5.Schönviszky Gy.	Spa.	1:15:51
6.Balla Sándor	ZKSE	1:17:33

Csapat: /4 x 1/

1.Orvosegyetemi SC /Hegedüs,Horváth,Kempelen,Csáki/	5:23:09
2.Spartacus TE /Bozán,Schönviszky,Balogh,Jelinek/	5:31:47
3.BEAC /Hegedüs,Hegedüs,Bársony,Hunyadvári/	5:33:27

N 19 A 8 km 13 a.p.

1.Monspart S.	Spart.	48:38
2.Cser B.	BEAC	56:45
3.Szopori É.	Spart.	59:05
4.Horváth M.	OSC	1:01:04
5.Fodor C.	BEAC	1:03:24
6.Turchányi P.	BEAC	1:05:37

Csapat:/2 x 1/

1.Spartacus TE /Monspart,Szopori/	1:47:43
2.BEAC I. /Cser,Fodor/	2:00:09
3.OSC I. /Horváth, Hanusz/	2:08:24

F 19 A 10 km 16 e.p.

1.Juhász I.	Spart.	1:18:25
2.Németh T.	VM-Egy.	1:20:19
3.Bertalan A.	BVTC	1:24:00
4.Husz Gy.	Nk.Gazd.	1:24:16
5.Harkányi Cs.	K.Lomb.	1:25:10
6.Varga J.	Tatab.	1:30:08

Csapat: /2 x 1/

1.Bakony Vegyész TC /Bertalan,Szivák/	2:56:11
2.Tatabányai SC /Varga,Zenyik/	3:08:26
3.Nkanizsai Gazdász /Husz,Kovács/	3:39:27

F 35 B 7 km 11 e.p.

1.Nyögéri I.	K.Lomb.	56:44
2.Németh A.	KFKI	58:33
3.Balla S.	KFKI	1:04:14
4.Bokros Gy.	DVTK	1:04:33
5.Gáti L.	P.Text.	1:07:42
6.Valkony F.	K.Lomb.	1:10:25

Csapat: /2 x 1/

1.KFKI Petőfi /Németh,Balla/	2:02:47
2.Kőbányai Lombik /Nyögéri,Valkony/	2:07:09
3.Pápai Textiles /Gáti,Székely/	2:21:33

F 21 B 11 km 15 e.p.

1.Ijjász I.	PVSK	1:12:27
2.Molnár M.	ATSC	1:17:16
3.Vida A.	Tatab.	1:17:19
4.Bögyös I.	PVSK	1:17:36
5.Tóth T.	BVTC	1:18:00
6.Irinyi Gy.	BEAC	1:19:03

Csapat: /2 x 1/

1.Pécsi Vasutas SK /Ijjász,Bögyös/	2:30:03
2.BEAC /Irinyi,Nemes/	2:40:29
3.Bakony Vegyész TC /Tóth,Hornák/	2:40:55

F 17 B 9 km 14 e.p.

1.Vigh S.	Tipogr.	58:05
2.Dosek A.	Vasas	58:38
3.Soros L.	Spart.	58:42
4.Nemes Zs.	BEAC	58:48
5.Bokros I.	DVTK	59:20
6.Balázs O.	GYESE	59:27

Csapat: /2 x 1/

1.BEAC /Nemes,Nagy/	1:59:38
2.Spartacus TE /Soros,Dira/	2:00:03
3.Tatab.Árpád Gimn. /Király,Kálazy/	2:02:23

N 17 B 5 km 10 e.p.

1.Kaló A.	DVTK	48:14
2.Kiss Bea	K.Lomb.	50:46
3.Takács Á.	Sz.Randóti	53:27
4.Kocsis Gy.	Szfv.Volán	55:29
5.Piróth E.	BSE	56:25
6.Neubauer M.	Szfv.Volán	57:29

Csapat: /2 x 1/

1.Szegedi Radnóti G.	1:52:52
2.Szfvári Volán SC	1:52:58
3.Kőbányai Lombik	1:54:26

F 21 C 8 km 14 e.p.

1.Somogyi L.	P.Text.	48:37
2.Türjék Gy.	Szfv.Volán	52:46
3.Suba A.	Váci Forte	52:54
4.Herber I.	Gy.Ép.Tech.	54:27
5.Szményi F.	Szfv.Volán	57:05
6.Fehér Kálmán	OSC	58:16

Csapat: /2 x 1/

1.Szfvári Volán SC /Türjék,Szményi/	1:49:51
2.BEAC /Szarvas,Vörös/	2:00:53
3.Szfvári Geodézia /Domján,Lovászi/	2:03:33

F 15 C 5 km 9 e.p.

1.Molnár G.	BEAC	45:14
2.Benkő O.	Ajkai Alu.	45:42
3.Mogyoróssi	Szfv.Vasv.	46:19

Futóhírek

Másfelszáz kelet-magyarországi versenyző indult a Nógrád megyei Petőfi Kupa 5 kategóriájában. A régebbi javitásu, fotózott térképen megadott pályákon nagy bolyok futottak össze. Az egyéni és csapatgyőzelmek közül a Salgótarjáni Bányász 4-et, a 211. ITSK /S.tarján/, a Szécsényi Vörös Meteor és a Balassagyarmati MEDOSZ 2-2-t szerzett meg - igy mind a megyében maradt.

★★★

Harmadik éve rendezi meg az idénynyitó hegyi futóversenyt a Komárom megyei szövetség. Idén 6 kategóriában 76-an álltak rajthoz. A győzelmek mindegyike más és más almásfüzitői, tatabányai, esztergomi és kisbéri szakosztályhoz került.

★★★

Háromfordulós mezei futó bajnokságot rendeztek a hódmezővásárhelyi általános iskolák részére. A befejező versenyen rekordlétszám gyült össze: a 6 kategóriában 318! fiatal indult el. E nagy népszerüségnek az is oka volt, hogy a döntőt megtekintette ötszörös világbajnok öttusázónk, Balczó András. Ő osztotta ki a győztesek dijait is. Az iskolák közötti pontversenyt a "Csorba Mária" ált.iskola csapata nyerte meg a Szegvári közp.iskola és a "Kiss Lajos" ált. iskola előtt. Összesen 12 iskola inditotta versenyzőit.

★★★

A Fejér megyei szakszövetség a középiskolai szakosztályok munkáját a bajnokságokra történő utazások költségeinek átvállalásával is segiti. Szervező munkájuk eredményeként ujabb szakosztályok alakultak a seregélyesi 319.sz. MÜM Intézetben és a szfvári Volán SC-ben. Ezzel a müködő szakosztályok száma 9-re nőtt.

★★★

A gyöngyösi városi szakszövetség minden szerdán délután közös edzőversenyt rendez a városi szakosztályoknak, melyeken szivesen látja a máshonnan érkező sporttársakat is. Rajt és időmérés 1/2 4 és 3/4 5 között van, de a pályák későbbi időpontban is "fennmaradnak".A rajt helyét minden hét első napjaiban a VTS irodájában/Egri u.23./ lehet megérdeklődni.

★★★

Az eredetileg április 22-re tervezett Pálma Kupa uj időpontja: julius 21, szombat. Igy a másnapi Alföld Kupával kétnapos alföldi versenylehetőséget nyujt.

★★★

Lux Iván és Bozán Ágnes, a BEAC versenyzői házasságot kötöttek,melyhez ezuton gratulálunk!

★★★

A Szabolcs-Szatmát megyei szakszövetség összeállitotta az elmult év legjobb megyei versenyzőinek rangsorát.

F 21: Horváth Tibor /Bottyán SE/
F 17: Ertel Zoltán /Bottyán SE/
F 15: Hrenkó László /Elektromos/
N 17: Danku Ilona /Kisvárda Császy G./

★★★

A nyiregyházi Tanárképző Főiskolán és Mátészalkán uj szakosztály létesitését vállalta Lányi Botond, Nyirbátorban pedig Hrenkó József. Nagy érdeklődéssel várjuk a Szabolcs megyei szövetség két elnökségi tagjának munkáját és kivánjuk, járjanak teljes sikerrel!

★★★

A Vas megyei szakszövetség dr.Varasdy Sándor elnökségi tagot uj térképek készitésével és a meglévő megyeiek javitásával bizta meg. A már elkészült Kőszegfalva-i lap után ez évben Oladi, Gór és Sitke környékéről készül uj versenytérkép.

★★★

Március 15-én első izben került sor a hódmezővásárhelyi Radnóti Miklós uttörőház és az Alföldi Porcelángyár közös rendezésében a "Petőfi Sándor" mezei futóversenyre, melyen 6 korcsoportban álltak rajthoz a város általános és középiskoláinak váltói.Lányoknál 3, fiuknál 4 fős váltók indultak. A résztvevő közel 150 fő igen izgalmas versenyt vivott, melyben különösen nagy várakozás előzte meg a "Szegvári" és a "Csorba Mária" ált.iskolák csapatainak küzdelmét. Várakozáson felül szerepelt a "Münnich Ferenc" ált.iskola, két kategóri vándordijait nyerte el, a másik kettőt a "Csorba Mária" szerezte meg.

A középiskolás fiuk versenyében a Kossuth Zs. Szakközépiskola és a Bethlen G. Gimnázium csapata végig egymással küzdött az élen, végül utóbbiak Szabados nagyszerü hajrájával győztek.

Nem kevesebb, mint 7 csapatot inditott a Frankel Leo szakközépiskola, mert erősen tartottak a Bethlen Gimn. atlétalányaitól, akik azonban a terepen csak megszoritani tudták a "Frankel" tájékozódási futó lányait legyőzni nem!

Az ált.iskolások 800, a középiskolások 1600 m-t futottak szakaszonként.

★★★

Az egri versenyzők régi óhaja teljesült: a városhoz közeleső remek Noszvaj-Sikfőkut-i terepről kaptak jó térképet, amely a Főiskolai Bajnokságon "mutatkozott" be. Javitását a Spartacus TE legjobbjai végezték, akik évről évre az ottani OKISZ üdülő vendégeiként tartják alapozó edzőtáborozásukat.

★★★

A Péti MTE idénynyitó terepfutó versenye a "hagyományokkal" ellentétben ragyogó időben került megrendezésre.14 szakosztály 124 atlétája és tájékozódási futója mérte össze a 10 kategóriában az alapozás során szerzett erejét. A férfiak 12 km-es pályáján Mayer Miklós uj pályacsúccsal győzött.

Tűlevél

Tisztelt Szerkesztőség!

Örömmel üdvözöltem lapjuk 1973/2.számának megjelenését, és az abban található keresztrejtvényt. Véleményem szerint szükség van egy kis fejtörőre is, hisz sportágunk müvelői általában szellemileg képzett, józan, tiszta gondolkodásu emberek, akik a munka és futás közben,valamint után gondolkodni is tudnak, illetve akarnak. A keresztrejtvény pedig egy olyan fejtörő, amely egyszerre pihentet, szórakoztat és tanit. Én általában nem szoktam beküldeni a megfejtett rejtvényeket, de elhatározásom, hogy a szaklapunkban megjelenő rejtvényeket lehetőleg mindig beküldöm, hogy az a lap egy állandó rovatává váljon.

Szabó László

Tájékozódási futás és honvédelem

A tájékozódási futás nagy honvédelmi jelentőséggel bir. A terepen való gyors és biztos tájékozódásnak, térkép és tájoló ismeretének, használatának oktatása a honvédelmi kiképzés egyik igen fontos része. Éppen ezért az lenne a természetes, ha a honvédségnél különösen előnyben részesitenék ezt a sportágat, - legalábbis kivülálló laikus józan ésszel igy gondolja.

Sajnos, ez korántsincs igy. A honvédségi sportkörökben alig foglalkoznak e sportággal. Az MTFSZ megalakulásakor nagyon helyesen látta meg ezt a sportág szempontjából jelentős "nyersanyagot", azaz tömegbázist rejtő fehér foltot és távlati tervében szerepel a honvéd sportegyesületek tájékozódási futó szakosztályainak megalakitása, a fővárostól kezdve az ország legtávolabbi csücskéig, ahol közeli versenyterepek lehetőséget nyujtanak. Természetesen ez igy nagyon lassan fog eredményt hozni - ha fog. Pedig mindkét fél számára rendkivül előnyös lenne. A sportág ujabb tömegbázissal erősödne, a katonák ilyen irányu kiképzése pedig lényegesen könyebbé válna. Mégis ez ideig csak a Zalka Máté Főiskolán, Veszprémben és Nyiregyházán alakult életképes szakosztály a honvédségen belül, pedig hány helyen van még kitünő lehetőség!

A vidéki városok nagyrészét remek terepek övezik, mégis számos fiatal sportoló kénytelen szolgálati ideje alatt szüneteltetni sporttevékenységét, szakosztály hiánya miatt. Debrecen is nagy lehetőséget kinál terep szempontjából. Laktanyáiban is mindig akad legalább egy tucatra való aktiv tájékozódási futó. Mégsem alakult szakosztály a honvédség illetékeseinek passzivitása, közömbössége miatt. Sőt! A tájékozódási futók gyakran hátrányos megkülönböztetésben részesülnek! Ez azonban nemcsak Debrecenben fordul elő. Lehet, hogy vannak olyan alakulatok és parancsnokok, ahol támogatják a sportágat, de az biztos, hogy tömegbázist igy lehetetlen kialakitani!

Felülről egységesen kell megoldani ezt a kérdést! Az kezdő lépés, amely maga után fogja vonni a továbbiakat, a megoldást jelentő uton: vegyék fel a tájékozódási futást a hadsereg bajnokságok müsorszámai közé!

Kovács Attila
DEAC

Kedves Sporttársak !

A fogadatlan prókátor szerepére vállalkozva, engedjék meg, hogy bemutassam szakosztályunkat.

A Schönherz Zoltán Honvéd SE szakosztályának alapitó tagja Földesi Tibor, aki 1966-ban hozta azt létre két fővel /a másik tag jómagam voltam/. Az első időszakban inkább más sportágból "kiszakadt" katonákkal igyekeztünk megismertetni sportunkat. Bázist hoztunk létre, amire fel lehetett épiteni a későbbi "minőséget". Elsősorban a szerencsének volt köszönhető, hogy 1970-ben több versenyzői multtal rendelkező tájékozódási futó vonult be hozzánk. /Vajda Imre, Schreiner Kornél stb./ A mai napig elértük, hogy már nem a véletlenen mulik, hogy sportoló utánpótlásunk biztositva legyen, mert felsőbb szerveink is "odafigyelnek", és irányitják hozzánk a tájékozódási futókat. /Pl.: 1973. februárjában Krepuska István és Urbánfy Jenő./

1971-ben megnyertük a megyei CSB-t, 1972-ben a megyei váltóbajnokságot, kétszer elnyertük a Göcsej Kupát. Legnagyobb sikernek az országos váltón történő szereplésünket tartjuk.

A szakosztály, de nem utolsó sorban a sportág ügyét szolgálja, hogy husz fős serdülő és ifjuságiversenyzőgárdával rendelkezünk, akik a MÜM.306.sz.Intézet tanulói. Tőlük joggal várhatunk megyei szinten sikereket 1973. évben.

Szakosztályunkban négy fő rendelkezik versenybirói végzettséggel. Rendszeresen részt veszünk a városi tanulóbajnokságok lebonyolitásában. 1971-ben és 72-ben besegitettünk a Bakony Kupa, 1971-ben az országos éjszakai bajnokság rendezésébe is. Négyen dolgozunk a városi szövetségben, Földesi Tibor mint elnök. Én a megyei szövetségnek is tagja vagyok.

Munkánkkal szeretnénk elérni, hogy a hozzánk bevonult tájékozódási futók ne "essenek ki", részükre a legszükségesebb edzési és versenyzési lehetőséget biztositsuk. /Elsődleges a katonai szolgálat!/ Szakosztályunknak nagy szerepe van az egyesület katonai jellegének erősitésében, valamint a honvédelmi nevelőmunkában. Sportolóink részt vettek a hadseregben folyó szocialista versenymozgalomba, sokan értek el kiváló és élenjáró cimet. A tájékozódási futók helytállásáról, fegyelmezettségéről elöljáróik is elismerően nyilatkoztak,amit mi sem bizonyit jobban, hogy fegyelmi felelősségre vonást egy esetben sem kellett velük szemben alkalmazni.

Felber Gyula
szakoszt.vez.

Hazai vizeken

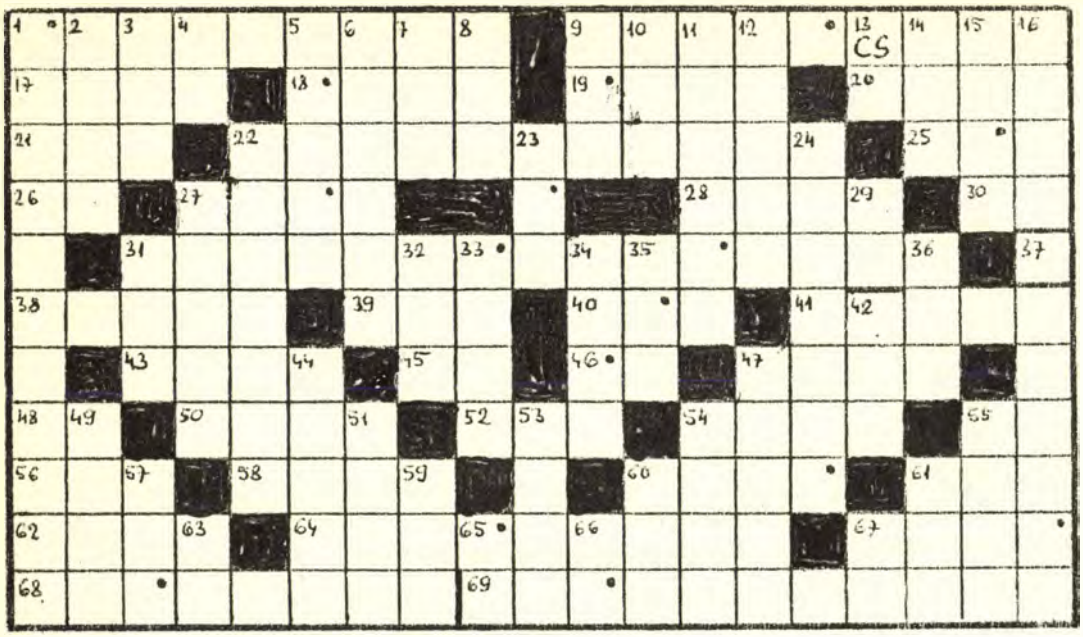

VIZSZINTES:

1.Nepszerü fürdőhely Dunapataj közelében. 9.Kevéssé ismert erdei tó Piliscsaba és Tinnye között. 17.Becézett férfinév. 18.Iparos. 19.Olasz benzinmárka. 20.Békés állat. 21.Az ember legemlékezetesebb része. 22.A sárospatakiak szabadstrandja. 25.Német tizenegy. 26.Jódszélek! 27.Pusztító. 28.Rómát felgyujtó császár. 30.Varróeszköz. 31.Észak-Borsod mesterséges tava. 38.Hivatali helyiség. 39.A Balaton vizét vezeti le. 40.Vizinövény. 41.... és a varázsló /Thomas Mann/. 43.Divat,idegen szóval. 45.Libanoni autók jelzése. 46.Ugatni kezd! 47. ...-ázsiai: két kontinensre kiterjedő. 48.Félig avas! 50.Angol népi hős /Robin/. 52. ...kő: hegycsucs a Bükkben. 54.Füstköd. 55.Ételizesitő. 56.Fontos testnedv. 56.Külföldi cigarettamárka, egyetlen magánhangzója nélkül. 60. Hires magyar festőművész /László/. 61.Vágóeszköz. 62.A hajó elsülylyesztője. 64.Szeged,Szolnok szép része. 67.Emel,fog. 68.Az Alföld tengere lesz ez a viztározó. 69.Üdülőközpont a Mecsekben.

FÜGGŐLEGES:

1.Erdei strand Vas megyében. 2.Fenyegetően borus,fagyos. 3.Régi tréfa,ékezet nélkül. 4.Római 51. 5.Hajitotta. 6.Fából épitő mester,aki irással is foglalkozik! 7.Támad,de nem ma! 8.Kevert sor. 9.Szinpadi ötlet,poén. 10.AGP. 11.Jéghasadás a Balatonon. 12.Az amerikai füves róna végtelenül, ne névelővel! 13.Vezetékanyag. 14. ...sige:nyelvtani fogalom. 15.Tele tesz. 16.Mecseki község, szép tóval. 22.Oszlopos,pilléres földszintü /ékezetek nélkül/. 23.Óvoda gyermeknyelven. 24.Erősebb kártyalappal üt. 27.USA-állam /Idaho/ keverve. 29.A tájékozódási futás nemzetközi rövidítése. 31.Épületmaradvany. 32.Idegen légi. 33.Villamos feszültség mértékegysége. 34.Délutáni vendégeskedés. 35.Bő. 36.Arany,olaszul. 37.Törökországban város,Badacsonyban turistaház, de sehol sem tó! 44.Fővárosi közlekedési eszköz betüi keverve. 47.Magát keveri! 49.Hiszi,gondolja. 51.Német három, felcserélt magánhangzókkal. 53.Afroázsiai nép. 54.Ektelenül becézett Sára! 55.Bánt. 57.Hézag. 59.TSI. 60.Csehszlovák gyujtógyertya-márka. 61.A vissz.22. és 64. közös része németül. 63.Kupagyőztesek Kupája. 65.Forditott névelő. 66.Félig papa! 67.Azonos betük.

Helyes megfejtés esetén a ponttal jelzett kockákba jutó betükből sportágunk egyik legfontosabb mozgalmata rakható ki. Beküldendő 1973.május 31-ig ez a – többszörösen összetett – szó.

A februári keresztrejtvény nyertesei: Tarcsa Bálint Nyiregyháza, Matuszka Józsefné Kaposvár, Fodor László Budapest, Lőrincz Gábor Budapest, Bölcsföldi István Budapest, Bódy László Szeged, Szabó József Cluj, Zákonyi Gyöngyi Kalocsa, Kóger Gyula Székesfehérvár, Kocsis Sándor Komárom.

TÁJÉKOZÓDÁSI FUTÁS

Szerkeszti a Szerkesztő Bizottság. Felelős szerkesztő: Skorjetz Iván. Szakszerkesztő: Nyitrai György. Szerkesztőség: 1054 Budapest, Kossuth Lajos u. 1., telefon: 114-800/162. – Kiadja a Sportpropaganda Vállalat /1146 Budapest, Istvánmezei út 3./ Kiadásért felel: Béres Tibor igazgató. – Terjeszti a Magyar Posta. Előfizethető bármely postahivatalnál, a Posta hirlapüzleteiben és a Posta Központi Hirlapirodánál /KHI 1900 Budapest, József nádor tér 1./ közvetlenül vagy postautalványon, valamint átutalással a KHI 215-96162 pénzforgalmi jelzőszámra. Egyes szám ára: 3.- Ft. Előfizetési ára egy évre: 30.- Ft /megjelenik havonta/. Számonként kapható: Sportpropaganda Vállalat Terjesztési Osztály, 1081 Budapest, Rákóczi út 57/a.

Indexszám: 25827

Ára: 3,– Ft

TÁJÉKOZÓDÁSI FUTÁS

1973 MÁJUS

TÁJÉKOZÓDÁSI FUTÁS

IV. ÉVF. A MAGYAR TÁJÉKOZÓDÁSI FUTÓ SZÖVETSÉG HIVATALOS LAPJA 5. SZÁM

A TÁJEKOZÓDÁSI FUTÁS ez év márciusi számában közölt rejtvényre ismét szép számmal érkezett be megfejtés, sőt kisérő levél is. Iróik - joggal - szóvátették, hogy a megfejtés mondatának utolsó szavába sulyos helyesirási hiba csuszott be: a "képességeket" szó egy s-sel jött ki.Voltak, akik ezzel kapcsolatban szerkesztőségünk elemi iskolázottsági fogyatékosságait firtatták, mások csak óvatosan kételkedtek, maguk sem voltak biztosak észrevételük helyességében. /Hja, az irott szó varázsa olykor nyomasztó!/

Nos, megnyugtathatunk minden kedves Olvasónkat: a hibát valóban elkövettük. Oka nem is annyira a helyesirás ismeretének, hanem a kivitelezés precizitásának hiánya volt. Ugyanis a két "s" éppen egy zárt négyzetbe került,s az egyszerüség kedvéért előre beirtuk a rejtvény ábrájába, amint azt a februári számban is tettük. Azonban az átrajzolás során kifelejtettük ezt és igy az ujság két betüvel szegényebben, egy hibával gazdagabban jelent meg. Hasonlóképpen "kopott" le az 55. négyzet száma is, kezdő rejtvényfejtőknek esetleg problémát okozva.

Örömmel vettük tudomásul, hogy senki nem reklamálta a szokásos nyeremény kitüzését. Pedig e rejtvényünk talán nehezebb is volt a korábbiaknál, megérdemli, hogy szorgos megfejtőit - illetve közülük a kisorsolt tizet - megjutalmazzuk. Igy ők - névsorukat a rejtvénynél közöljük - a játék, a szórakozás mellett egy-egy SZÉLROZSA évkönyvet is nyertek, amit postán küldünk el cimükre.

És mi is nyertünk! Néhány kedves Olvasónk felajánlotta segitségét a hasonló sajtóhibák elhárításához, ill. megelőzéséhez. Vállalták, hogy még a nyomdába küldés előtt átolvassák a teljes ujságot és kigyomlálják ilyen jellegü hibáit.

Szivességüket köszönettel fogadjuk és feltétlen igénybe vesszük.

Nyitrai György

A bajnokság tisztaságáért

Még a tavaszi csapatbajnokságok szervezése során az egyik területi szakszövetség arra kérte az általa rendezett III.o. ifjusági kategóriába nevező szakosztályokat, hogy legerősebb, aranyjelvényes minősitésü ifijeiket ne állitsák rajthoz.Mondván, hadd legyen sikerélménye /népszerü kifejezés manapság/ azoknak a szakosztályoknak is, melyek nem rendelkeznek hasonló "menőkkel".

A célok és eszközök teljes összetévesztését tükrözi ez az eset! Természetesen kell az eredmény, a győzelem a gyengébb szakosztályoknak is, hiszen a siker ize a legjobb doppingszer, ez ösztönzi a kezdőket, a gyengéket leginkább a további edzésre, munkára, versenyzésre. Még akkor is, ha ezt a sikert egy-egy kisebb kupaversenyen, a "nagyok" távollétében érik el. A kupa, az érem akkor is szépen fénylik, ha esetleg minden indulónak jut belőle - bár az ilyen gyér mezőny manapság már elég ritka. Sportágunkban a kupa - és emlékversenyek - éppen nagy számuk miatt - nem valódi értékmérők. Ezek jelentik a sportolás, a versenyzés rendszeres lehetőségeit, sokak számára még az edzést, a sporttársakkal, barátokkal való kapcsolattartást is. Győzteseit megtapsoljuk, de előbb-utóbb el is feledjük. Ők viszont nagy élménnyel gazdagodnak és nagyobb célokat tüznek maguk elé. Hogy minél többen gazdagodhassanak, ezért egyre több kategóriát rendezünk, melyek közül kiki megválaszthatja egyéni adottságainak, vagy a szakosztály érdekeinek legjobben megfelelőt.

Szükség van viszont egy olyan mércére, mellyel a versenyzők és szakosztályaik felkészültségét, megszerzett képességeit egyértelmüen fel lehet mérni és ezek alapján rangsorolni őket. Erre valók a bajnokságok! Mindegyikük a versenyzők és csapatok bizonyos csoportjáról, emellett a sportág fejlettségéről hivatott képet adni, melynek alapján egész sportunk fejlődésére kiható szabályokat, tanulságokat lehet - ha kell - levonni. /Pl. az 1967-es OCSB tapasztalatai alapján vezettük be az ellenőrzőpontok kódjelzését./ Továbbá a bajnokságok eredménye alapján kell az erkölcsi és anyagi elismerést /a megtisztelő bajnoki cimeket és az állami támogatást/ igazságosan elosztani.

Indokolt és jogos tehát, hogy a bajnokságokon indulók igyekezzenek a maximumot nyujtani, vonatkozik ez egyénre és csapatra egyaránt.

Monspart Sarolta

Világverseny sível és tájolóval

NEM HIVATALOS TÁJÉKOZÓDÁSI SIFUTÓ VB SUNDSVALLBAN

A skandinávok már olyan régen futnak télen sivel tájékozódási versenyeken, hogy 1949-ben a Nemzetközi Olimpiai Bizottság ülésén felvette a téli olimpiai müsorába az északiak kérésére. Persze megrendezésre nem került sor, mivel a havas olimpiák oly országokban kerültek lebonyolitásra, ahol a tájékozódási sifutásról még csak nem is hallottak.

Igy az olvasó se szégyenkezzen, hogy nincs egészen tiszta elképzelése erről a csodálatos sportágról. Nálunk még nagyon kevésszer került megrendezésre ez a fajta versenyforma. Igaz, nehéz eldönteni, hogy a Si vagy a Tájékozódási Futó Szövetség vegye oltalmába. Egyik sem lelkesedik érte, csak pár versenyző - azok közül, akik télen futólécet is használnak a nyári tájékozódással karöltve. Ilyen nagyok jómagam is. Ha van valakinek ideje és hó télen, akkor a legjobb kiegészitő sportág, ill. nyáron a tájékozódási futás az a sifutásnak. Igaz, nekünk nem elég télen csak sifutni, legalább minden 2. edzés "száraz futás" kell legyen. Igy el kell dönteni mindenkinek, melyik a fősportja és melyiket rendeli alá a másiknak. Nem könnyü, és a többi közép-európai országgal együtt nálunk sem lehet egyhamar ez egy önálló sportág, hanem a lelkes "kétéltüek" és az ifjuság tömegei üzhetik, ha lesz elég hó és rendező szerv is akad. De mit is kell rendezni?

Tájékozódási verseny térképpel, tájolóval és síléccel futva. A pálya hosszabb, mint a nyári változaté, a férfiak 22-30 kilométeres, mig a nők 12-15 km-es légvonal hosszuságu versenyen futnak, amelyeken 6-10, illetve 4-6 ellenőrzőpontot kell érinteniük. A fő feladat az utvonalválasztás és annak követése, mig a pontok mindig sikrajzi objektumok /ház, ösvényvilla, ut, rét stb./ uton vagy ösvényen és nem jelenthetnek keverési problémát. A rendezőségnek minden elképzelhető utvonalon sinyomot kell fektetnie /géppel vagy lefutva/ az utakon, ösvényeken, bizonyos összekötő szakaszokon és a vágásokban.

Fantasztikusan nagy előkészületi munkát igényel és teljesen az időjárás függvénye /utolsó éjjel is eshet 10-15 cm uj hó/, ezért általában olyan terepek kerülnek verseny kijelölésére, ahol a turisták és a lakosság behálózza sitalpaival a területet, sok az ut, ösvény és a rét, nem veszélyesek a szintkülönbségek. Ezeket a sinyomokat - akár uton, akár direkt készitett - a térképen külön szinnel ábrázolják! Igy a verseny fő tájékozódási része a nyomokon való navigálás, és az nyer, aki a leggyorsabban a jól kiválasztott utvonalat "lesifutja".

Okvetlen kell hozzá sielni tudni, de tájékozódni is. Igy megint csak skandináv sikerek születtek a versenyen, Sundsvall mellett a tengerben fekvő Alnö szigetén március 3-án.

Tizenegy ország különböző létszámu képviselői gyültek össze a pénteki terepbemutatóra: Ausztria, Anglia, Kanada, Japán, Bulgária, Finnország, Magyarország, NDK, NSZK, Svájc és Svédország versenyzői. A 0° C-os melegben és a vizes, piszkos hóban mindenki viaszolási problémával küzdött, majd széles szemmeresztgetésekkel mérte fel ellenfele rejtett tartalékait - a sifutásban. Kis területen sok pont volt, semmi nehézséget nem okozott, csak a kiálló fagyökerek és kövek akadályozták a sima előrehaladást.

Szombaton busszal egy csodálatosan kecses ivü hidon behatoltunk a szigetre, és a tengerparton 15 méterre a jéggé fagyott vizszéltől rajtoltunk egymás után 3 percenként. Iszonyatosan szép volt; tenger, jég, hó, fenyők, napsütéses tavaszi idő és egy gyönyörü szines térkép. Mi kell még? Nekem nyugalom kellett volna, de a szokásos izgalom uralkodott minden procikámon, igy a fejemben lévő kusza zürzavar már meg is határozta sorsomat és kettő akkora nagy tájékozódási hibával hosszabbitottam meg kintlétem, hogy csak a hatodik helyet sikerült megkapnom. A tavalyi EB győztes S.Kukkonen ugyanebből hármat gyüjtött, igy még hátrébb végzett, az előre beharangozott Gun Adellel, az 1968-as olimpiai svéd sifutó váltó érmes tagjával együtt.
Az első három helyet közepes teljesitménynyel, de jó idegrendszerrel a svéd és finn sifutó fiatalok szerezték meg. A férfiaknál is a rutinos, esélyes és kitünően sifutó finn és svéd versenyzők osztozkodtak az érmeken. A legjobb nem skandináv a svájci Dieter Hulliger volt az 5. helyével, ill. én a hatodikkal.

Másnap nyilt verseny került ugyanezen a terepen és térképpel lebonyolitásra, ahol több kategóriában kb. 500-700 ember rajtolt és kétszer annyi nézte. Sokkal jobban éreztem a terepet, térképet, havat, tudtam mikor fussak a nagy országuton sivel a kézben, és mikor száguldozzak bent az erdőben jéggé fagyott havon - utvonalválasztási ügyeskedések - és igy a félpályáig 30 másodperccel a győztes mögött, majd a célban pár perccel ugyancsak ő mögötte /S.Kukkonen/ lettem megint 6., a sokszorosan erősebb és nagyobb mezőnyben.
Itt nemcsak 4-4 svéd, ill. finn futó állhatott rajthoz, mint a nem hivatalos VB-n. A befutó pontra hibáztam pár percet, egy hid kerülés miatt, mivel nem biztam situdományomban.

Szinte biztos, hogy a nyári IOF Kongresszuson megszavazzák az 1975-ös VB-t Finnországnak, és utána egy bemutató versenyt az 1976-os téli olimpiának Innsbruckban. Addig hátha mi is rendezünk 1-2 versenyt. Én is szivesen segitek!.

Gondolatok az új indulási szabályokról

Kérdés

Az uj minősitési szabály megszületésével egyidőben az indulási jogosultságot is ujra szabályozták.

Általános alapelv minden osztályban /a jobb megértés kedvéért használom az "osztály" szót az "A", "B" stb. fokozatu verseny kifejezések helyett/, hogy az azonos és az eggyel alacsonyabb minősitésü versenyzők indulhatnak, de csapattag kiegészitőként indulhat kettővel alacsonyabb minősitésü is.

Ez az alapelv reális és helyes, mégis vannak bizonyos aggodalmaim.

1. Ha elgondolkozunk az uj indulási jogosultságon, rájövünk, hogy van benne többféleképpen érthető eset, és sok a kiskapu, vagy a "sumákolás"-ra való lehetőség. Első kérdésem, hogy mit értünk a csapatlétszám kiegészitésen? Vegyünk egy konkrét példát! Az év egyik első versenye a Kilián ev. Az F 21 "A" fokozatu kategóriában 4 x 1 fős csapatokat értékelnek. Elképzelhető olyan eset, hogy egy klub elindit egy II.osztályu versenyzőt, és kiegészitésként három III.osztályut. Miután nincs megszabva, hogy hány tag lehet a kiegészités, ez az eset "papirforma" szerint jogos. De vajon nem ütközik-e az eredeti elgondolás szellemével? Az sincs meghatározva, hogy csak egy csapatig, vagy több csapatig lehet-e kiegészitení. Hasonló példa a Kiliánnal. Az N 19 "A" fokozatu versenyen 2 x 1 fősek a csapatok. Ha nekem 7 I. és II.osztályu versenyzőm van, indithatok nyolcadiknak egy III.osztályut, mint a negyedik csapat kiegészitőjét?

A fő aggodalmam azonban mégsem ez, hanem:

2. Igen sok lesz a jogosulatlan induló, és a versenybiróságok ezeket nem fogják kizárni, részben, mert maguk sem fogják ismerni a szabályokat, részben, mert jószivüek. Hogy a versenybirók mennyire nem ismerik, vagy nem tartják be a szabályokat, arra is álljon itt egy konkrét példa. A tavalyi Budapesti Ifjusági Kupán mind az F 17, mind az F 15 korcsoportban volt II.osztályu és III.osztályu kategória is. Ebben az esetben a régi szabályok szerint a bronzjelvényesek és a rajtengedélyesek csak a III.osztályban indulhattak. Ennek ellenére az F 17 II.osztályban is indultak bronzjelvényesek, noha az F 17 III. osztályban még akkor előirt 10 fő sem indult. Az F 15 II.osztály 11 indulója között nem kevesebb, mint 7 jogosulatlanul induló bronzjelvényes és rajtengedélyes szerepelt. Pedig a Budapesti Ifjusági Kupa szövetségi rendezésü volt!

Mivel fogják a szakosztályokat és a versenybiróságokat rákényszeriteni, hogy tartsák be az uj szabályokat?

Neheziteni fogja a helyzetet, hogy már mindenkinek a vérében van az, hogyha II. osztályu kategóriánál nem volt alacsonyabb, akkor azon még a rajtengedélyesek is indulhattak. Most rajtengedélyes egyáltalán nem, IV.osztályu /vagy bronzjelvényes/ is csak kiegészitőként.

Ha pedig nem tartjuk be az uj indulási szabályzatot, az éppen a szabályokat ismerő és korrektül inditő egyesületeket sujtja a tudatlanokkal és a ravaszkodókkal szemben.

A legfőbb aggodalmam azonban a harmadik:

3. Az egyesületek nagy része éppen abból kiindulva, hogy a multban, ha nem volt alacsonyabb kategória, a II.osztályban mindenki indulhatott, főleg a női számokban, de sok helyen az F 17-ben sem ir ki.II.osztálynál alacsonyabb kategóriát, és igy sok versenyző esetleg heteken keresztül versenylehetőség nélkül marad.

Ezt az aggodalmamat alátámasztják az első versenyek kiirásai. A Felszabadulási váltón máskor minden épkézláb embert elinditottam. Mivel az N 19-ben és az N 17-ben csak "B" fokozatu kategória van, a rajtengedélyes felnőtt és ifi nők már eleve ki vannak zárva, sőt a IV.osztályuak és bronzjelvényesek is csak akkor indulhatnak, ha a váltó kiegészitésre szorul. A Kilián emlékversenyen az F 17-ben is csak "B" fokozatu verseny van, nem is beszélve az N 19-ről, ahol csak "A" fokozatu számot irtak ki.

Kempelen Imre
OSC

Felelet

A fentiekben leirt gondolatok jól értelmezik az általános alapelvet az uj indulási jogosultsággal kapcsolatban. Csak azért, hogy még általánosabb érvényü legyen, igy fogalmazom meg: minden versenyző a saját minősitésének, ill. tudásának megfelelő fokozatban álljon rajthoz! És hogy a fejlődés lehetőségét is biztositsuk a számára, egy, de legfeljebb két fokozattal magasabban is indulhat.

Ezután jönnek a jogos aggodalmak. Miért jogosak? Mert bár az indulási jogosultságról szóló rendelkezés a minősitési szabállyal együtt megjelent, sportágunk versenybirói, szervezői, vezetői több helyen nem gondolják át a következményeket. Az is igaz, hogy nincs jelenleg olyan szabálymagyarázat, amely ezekre a következményekre felhivná a figyelmet. De amig a részletes szabálymagyarázat megjelenhet, az alapvető dolgok végiggondolását nem lehet mellőzni.

1. Mit értünk a csapatlétszám-kiegészitésen?

A szabály azt mondja, hogy

"F 21 A fokozatu versenyen I.és II.osztályu versenyzők indulhatnak, valamint csapat- vagy váltóversenyen a váltólétszám kiegészitéséig III.osztályuak is."

Vagyis, ha egy szakosztály legalább egy fő II.osztályu versenyzővel rendelkezik, rajthoz állithat "A" fokozatu versenyen egy teljes csapatot, kiegészitve a létszámot III.osztályu futóival. Ha egy szakosztálynak több I. és II.osztályu futója van, mint egy csapat létszáma, annyi csapatot indithat "A" fokozatban, ameddig ki tudja egészitení. Például ha az OSC 2 x 1 fős csapatverseny esetén 7 fő I. és II.osztályu

versenyzőt indit, a negyedik csapat rajthoz állása érdekében nyolcadiknak elindithat egy III.osztályut. De "kiegészitett" csapata csak 1 indulhat ugyanabban a kategóriában.

Miért nem indulhat IV.osztályu vagy rajtengedélyes versenyző?
Egyszerü: mert az "A" fokozatu verseny pályáját nem az ő tudásszintjükre és fizikai állapotukra tervezik.

2. Miért lenne sok a jogosulatlan induló?
Két okból:

a/ a szakosztályok szabálytalanul neveznek és a versenybiróságok engedik rajthoz állni a jogosulatlanokat. Ez szakosztályvezetési és versenybirói kérdés, de a válasz csak egy lehet: a szabályt be kell tartani, mert a szabálytalan indulók eredménye semmis és minősitésük érvénytelen.

b/ a rendező szervek nem rendeznek versenyt az alacsonyabb fokozatokban. És itt a fő probléma! Tudomásul kell venni, hogy a rajtengedélyes versenyzők legfeljebb "C" fokozatban, és a IV.osztályuak legfeljebb "B" fokozatban indulhatnak! Mi a teendő? A területi szövetségeknek kell ezt ugy apró pénzre váltani, hogy felkérik a rendezőket a legalább "C" fokozatu versenyek megrendezésére. Ez hagyományos kupa- vagy emlékversenyeken rendezési problémát alig-alig jelenthet. A rendező szervnek pedig érdeke, hogy minél többen induljanak a versenyén, tehát meg fogja rendezni a "C" fokozatot. Hiszen nagyrészt egyesületekről van szó, ahol szintén vannak rajtengedélyes versenyzők, akiknek indulási lehetőséget kell biztositani. Már az sem lehet kifogás, hogy az alacsonyabb fokozatban nincs elég induló, mert a minősithetőség nem függ többé az indulók létszámától.

Valtinyi László

Meglepetés nélkül...

... ért véget a felnőttek Budapesti Váltóbajnoksága. Mind a férfiaknál, mind a nőknél a papirforma szerint esélyes csapatok szerezték meg a bajnoki cimeket. A női váltóbajnok a BSE lett, a férfiaknál a Bp.MÁV Igazgatóság csapata aratott fölényes győzelmet.

Izgalmasan alakult a harc a férfi mezőnyben a további helyezésekért. Mikor a Postás harmadik futója feltünt a befutó szakaszon, mindenki azt hitte, övék az ezüstérem. Száz méterrel a cél előtt döbbent csak rá, hogy az utolsó előtti ellenőrzőpontot elfelejtette felkeresni. A visszafutás azt jelentette, hogy csak a negyedik helyet sikerült megszerezniük az időközben célba érkezett MAFC és Zalka KFSE után.

A Hamvaskő környéki jó terepen és térképen korrektül kitüzött, a váltóverseny követelményeinek jól megfelelő pályák biztositották, hogy a bajnoki cimek reális küzdelemben találjanak gazdára.

Gombkötő Péter

Alkohol és sport

Komoly ártalmat jelentenek a sport számára azok a szurkolók, akik ugy igyekeznek tiszteletüket kifejezni egyes sportolók iránt, hogy megkinálják "egy pohárkával". Más esetekben nem javulnak az eredmények, a sportoló nehezen viseli el az aránylag kis edzésterhelést is. Ilyenkor sokszor az derül ki, hogy mindennek a tulzott alkoholfogyasztás az oka. Számtalan ilyen és hasonló példát, tényt lehetne még felsorolni. Mondhatnák persze egyesek, hogy az ilyen esetek egyediek, a tulságosan sok alkoholt fogyasztó, részeges sportolók száma elenyészően kicsi. Igen, sportolóink tulnyomó többsége valóban rendkivül magas morális tulajdonságokkal rendelkezik. Az is igaz viszont, hogy néhány egyesületnél még mindig eltürik a részeges sportolókat, akiket mindez csak bátorit.

Nevelőmunkánkban gyakran tulságosan is szigoruak vagyunk. "Nem lenne egyszerübb ugy kezelni a szerényebb dózisokban fogyasztott alkoholt, mint bármilyen más táplálékot, a részegeseket pedig eleve beteg emberekként kezelni és átadni az orvosoknak?" Az ilyen nézetek alapjukban helytelenek, veszedelmesek és lényegében csak az alkoholizmus terjedését szolgálják.

Az alkohol ártalmai közismertek. Mint doppingszer a munkabirást is igen komolyan befolyásolja. Az izomerő rövid idejü kezdeti növekedését erős legyengülés követi. Ezért rendszeresen végzett edzések esetén az alkoholfogyasztás a sportoló fáradékonyságának fokozódását okozza, ami eleve kizárja a terhelés szükséges növelésének lehetőségét. Magától értetődik, hogy az alkohol káros hatásának kitett ember már eleve elveszett a sport számára. A kis adagokban történő alkoholfogyasztás, a ritkán előforduló lerészegedés sem ártalmatlan azonban és nem marad közömbös a sportolónál. A modern sportban minden tized, sőt század másodpercért elkeseredett harc folyik. A versenyeken a sportolónak maximálisan latba kell vetnie minden képességét, elengedhetetlen követelmény az összpontositás, a tökéletes felkészültség, a kifogástalan egészségi állapot. Pontosan ezeket a maximumokat csökkenti az a bizonyos "ici-pici", amely a legkisebb mértékü alkoholfogyasztásnak a következménye anélkül, hogy ennek tudatában lennénk. Megtörténik ugyanis, hogy alig észrevehetően tompul a reakció, alig észlelhetően megváltozik a máj és a szivedény-rendszer müködése, de éppen ez az "alig" hiányzott ahhoz, hogy a sportolónak a küzdelmét siker koronázza.

Ezért kell határozottan állást foglalni a sportolók alkoholfogyasztása ellen, ezért összeférhetetlen a sport az alkoholt tartalmazó italok fogyasztásával. Minden sportszerető ember feladata és kötelessége az, hogy kérlelhetetlen harcot indítson az alkoholizmus ellen.

Szovjetszkij Sport
/Szovjetunió/

Bársony András

Váltóbajnokság a Salgó körül

Hat évvel az első váltóbajnokság után ismét időkiegyenlítéses rajt, 1969. óta az első tavaszi időpont, az ujdonság erejével ható terep - ezt kinálta előzetesen a versenybiróság az idei, VII.Váltóbajnokság résztvevőinek. Ezzel rögtön nagy vitát is váltott kis, mármint a rajtoltatással. A csusztatott rajt reálisabbá teszi a versenyt! - hangzott az érv mellette, - mezőnyrajt nélkül nem váltó a váltó! - replikázott kapásból az ellentábor. A világbajnokságon is mezőnyrajt van - a "ragacsoknak" nem terem babér, érvek és ellenérvek tucatjai hangzottak el. Maga a verseny, pontosabban az eredmények a VB-t igazolták, ám számos probléma is felmerült. Ezekről majd később.

Fülledt, szinte kánikulai időben, reggel nyolckor vágtak neki az első futók a meglehetősen nehéz terepnek. A mély, bozótos árkokkal, horhosokkal szabdalt meredek oldalak alaposan széthuzták a mezőnyt. A versenypályák a kevés variáció lehetősége ellenére jól sikerültek, a finom pontelhelyezések biztositották a magas technikai szinvonalat, bár egy-két helyen a térkép nem nagyon birta el a tul finom pontokat. Már az első futamok után körülbelül tisztázódtak az erőviszonyok, általában az esélyes csapatok álltak az élen. Az ifjuságiaknál hamar eldőlt a verseny: a Spartacus TE női és a BEAC férfi csapata végig vezetve biztosan védte meg bajnoki cimét a BSE és a BEAC, illetve a Vasas SC és a tatabányai Árpád Gimnázium együttesei előtt.

Sokkal több izgalmat, érdekesebb küzdelmet hoztak a felnőttek versenyei. A férfiaknál rögtön a két nagy esélyes, az OSC és a Spartacus TE szerzett csekély előnyt, köztük is az orvosegyetemieknek sikerült jobban az első futam. Hegedüs Z. majd öt perces előnnyel inditotta Sódort, mögötte Schönviszky rajtolt, sarkában a BSE futó, Borossal, kicsit hátrább a VM-Egyetértés következett. Valamennyien hibáztak, azonban a legkevesebbet Horváth, igy a "meteorosok" kezdhették első helyen a harmadik futamot, igaz, szinte együtt az OSC-vel. Nem sokkal mögöttük váltott a Spartacus és a BSE. Ismét fordult a kocka, Balogh Tamás igen jó napot fogott ki, nemcsak behozta hátrányát, hanem megelőzve az OSC-s Kempelent, győztesen került ki a családi versengésből /sógorok/, megnyugtató előnyt szerzett Bozánnak, aki remekül futva biztosan hozta be elsőnek a Spartacus TE csapatát. Nekik is sikerült a duplázás! Második helyre az OSC került, a BSE szerezte meg a harmadik helyet, a VM-Egyetértés ezuttal lecsuszott a dobogóról. Meglepetésre végig az élmezőnyben volt a Tipográfia TE, és csak negyedik futójának gyengébb teljesitménye miatt kellett átengednie az ötödik helyet a gyengébben kezdő BEAC-nak.

A nők mezőnyében a BEAC kezdett legjobban: Turchányi másfél perc előnyt szerzett az OSC-s Hanusszal szemben, mig Schmiedmeister hibájából a Spartacus 19 perces hátrányba került. Bár Szopori lefaragott ebből hat percet a kissé fáradt Hegedüssel szemben, a remek formába lendült Cser igy is tetemes előnnyel vághatott neki a pályának. Ekkor kezdődött az egyetemisták nehéz ötven perce, hiszen az utóbbi három bajnokságot ilyen helyzetből vesztették el, mindannyiszor Monsparttal szemben. Saci ezuttal csak három percet tudott hozni jól futó volt klubtársán és igy a bajnoki cim a BEAC birtokába került a védő Spartacus előtt. Az erősen visszaesett OSC Horváth révén megszerezte a bronzérmet.

A bajnokság tehát különösebb meglepetés nélkül ért véget, bár a tavalyi férfi ezüstérmes Egri Spartacus kiesése elég váratlan volt. Nem fejezték be a versenyt, csakugy, mint a Budapest-bajnok Bp.MÁV SC sem, miután utolsó futóik /Boros, illetve Vajda/ már el sem indultak az általuk eleve reménytelennek itélt pozicióból. Nemcsak ők kerültek azonban ilyen helyzetbe, hanem a rendkivül heterogén mezőnynek egy elég jelentős része sem tudta befejezni a versenyt. Bár kétségtelenül nagy vonzerő elsősorban a szerényebb erőt képviselő vidéki csapatok számára a /nemcsak erkölcsi/ elismerést jelentő országos bajnokságon való részvétel, mégis helyesebb lenne a vidék-bajnokság kiirása, mert igy olyan csapatok kihullanának a rostán, amelyek számára egyelőre még tul kemény dió az OB.

Az elmult években sok szó esett arról, hogy az eredményhirdetés bizony nem ugy szokott lezajlani, ahogy az egy bajnoksághoz méltó lenne. Ezuttal a versenybiróság dicséretes gyorsasággal készült el az eredményekkel. De ne szégyeljük kimondani: e verseny győztese nem egyszerüen "F 21 kategóriában első", hanem a Magyar Népköztársaság 1973. évi bajnoka! Az azonban végképp furcsa, hogy éppen válogatott versenyzők /Egervári, Honfi/ nem jelennek meg a dobogón. Minden erőfeszitéssel azon kell lennünk, hogy a bajnoki versenyek tekintélyét növeljük, de nemcsak a jó pályákkal, térképekkel, hanem külsőségeiben is!

Erdei tündér

Radvánszky Sándor

Riport egy régi versenyről

Radvánszky Sándor 1949-ben kezdett el versenyezni a Budapesti Háladás SK-ban. A sportélet átszervezése idején társaival megalapitotta a MAFC versenyszakosztályát, melynek évekig vezetője és élversenyzője volt. Eredményeivel 1955-ben kiérdemelte az Érdemes Sportoló cimet. Mint versenybiró is tevékenykedett az országos és budapesti szövetségben.

Aktiv kapcsolata a sporttal 1957-ben, vidéki munkahelyre kerülésével szakadt meg. Jelenleg a Kőbányai Porcelángyár osztályvezető mérnöke.

*

Szokás szerint már hetekkel előbb megkezdtük a felkészülést a Vörös Meteor "Május 1." versenyére. A felkészülés módja ma már bizonyára kissé furcsának tünik, de a versenyzésnek abban a kezdeti, "hősi" korszakában még nagyon sokrétü és szerteágazó feladat volt. Fiatal szakosztály tagjai voltunk. Az egyetemi sportkör nem rég alakult és még mi magunk is alig-alig nőttünk ki a tinédzser korból.

Mai szemmel huszéves sportoló egyáltalán nem fiatal, de a háboru és az utána következő nehéz évek harcai - a megélhetésért - hosszu éveket vettek el az akkori nemzedékek életéből. Mi, városi gyerekek akkoriban kezdtünk ismerkedni az erdők világával.

Tapasztalatlanságunk tudatában összedugtuk fejünket a szakosztályi esteken. Hol lesz a verseny? Igaz, hogy a Pilisben? Vagy inkább a Kevély környékén, mert az a Meteor törzshelye? No, akkor vasárnap körülnézünk arra! Becsülettel át is fésültünk minden kőfejtőt, ami csak volt Csillaghegy és Csobánka között, pedig volt ott épp elég.

A következő téma: ki lesz a beméró? A Vili vagy a Csibi? Vagy együtt csinálják? Milyen a stilusuk? Szeretik-e kiszőrözni a térképhibákat, precizen mérnek-e? Elaltatják-e az éberségünket egy-két könnyü háromszögelési ponttal, hogy aztán annál nehezebb legyen a következő, ahol az óvatlan versenyzők jó nagyot keverhetnek majd. Mind olyan kérdés volt, mely izgalomban tartott minket. Még bennünk volt a kisebbségi érzés az öreg, régi terepversenyzőkkel szemben, akik mikor megkapták egy állomáson a következő elérendő pontot, fölényesen bólintottak: no, igen, ott a jágerkunyhó felett van egy vadetető, keletről megy rá az ösvény... és csuzos lábukat szaporán szedve simán bevonultak az állomásra.

Aztán jött az elméleti kérdések várható özöne, mely eldöntheti még a verseny sorrendjét is, ha éppen ugy sikerül. Milyen szinü a meggymagvágó, hol van az Ördöggáti kőbánya, és hány órakor látom 2000 vonás irányban a Hold utolsó negyedét.

Vigyázni kellett, a Meteor szeretett kérdezni!

Bizony, sok esténk ráment, mire mindent átrágtunk, megbeszéltünk, - amit csak sejtettünk - hogy tudni kell. Miután edzésből körülfutottuk a Gellérthegyet, sokszor este 10-ig is tartott a latolgatás, a megbeszélés, az ismerkedés könyvekből, kalauzokból, forrásmunkákból. Tudtuk, hogy tapasztalatlanságunkat csak igy tudjuk kiegyenliteni. Talán az elsők között voltunk a versenyző szakosztályok között, akik rendszeres hétközi edzésekkel készültünk a vasárnapi versenyekre.

Eljött a versenyt megelőző hét és a részletes ismertetés a tudnivalókról. Találkozás itt és itt, a csapatokat négy részre kell osztani, egyéni és három fős csoportokra.

Ujszerü volt az egyéni indulás. A csapatok ilyen nagyarányu bontására sem igen gondoltak eddig a rendezők. Nagyszabásunak látszott a verseny, mint ahogy az is volt.

Elosztottuk a csapatunkat. Minden részhez jutott navigátor, jó tüdejü futó és elméletileg jártasabb csapattag is. Nekem jutott az egyéni szerep. Titokban biztam benne, hogy ez lesz a legkönnyebb, mert ha szégyent hoznék a többiekre... de ezt inkább hagyjuk.

Eljöttt a kritikus délután, és ettől kezdve gyorsan peregtek az órák. Még akkor is az események sodrában voltam, amikor az indító kilökött a szurokfekete éjszakába, valahol Törökbálint határában. Egy pillanatra azt sem tudtam, hol vagyok. Sehol egy lélek, csak a nagy sötétség, amit csak pár méterre hasitott ketté zseblámpám vézna sugara. Legszivesebben rögtön visszamentem volna: emberek, társas lények vagyunk, mire való ez igy?

Bele is kavarodtam a nagy ijedtségbe. Jó tiz-tizenöt perc ráment, mire az első ellenőrzőládát megtaláltam összeszedve magamat, és már legalább ketten-hárman elhuztak mellettem, az utánam indulók közül. Ó szent Atyám! jó lesz sietni! Eléggé a mezőny végén startoltam, ha tovább időzök, jön a "söprü" és felszedi előttem az állomásokat.

Mindig jó hatással volt rám, ha a verseny elején hibáztam, - de persze nem tul nagyot. Lecsillapitott és felrázott. Később már szinte kivántam is a versenyek elején egy kicsike botlást. Most is nekilódultam, és futva, állandóan lépést számolva, a terepet és a térképet folyton egyeztetve, irányt mérve rohantam a következő állomás, egy kőfejtő felé, valahol a Köszörükőhegy oldalában.

Alattomos kis kőfejtő volt. Megbujt a többiek közt, csendben és sötétben, füvel benőve, mint ibolya az avarban. Körülötte mint szentjánosbogarak kerengtek apró kis lámpák, és jaj volt annak, aki meglátva egy reménytkeltő fénysugarat, felhagyva minden józan ésszel és méréssel, odafutott, árkon-bokron át, hátha pont az az állomás. Szembekerült két hunyorgó, csalódott ember, kölcsönösen elvakitva egymás lámpájától, és óvatosan kerülgették a forró kását: "Hát te?" - "Melyiket keresed?" - "Honnan jössz?" - és igy tovább.

Idővel mindketten rájöttek, hogy nem sokra mennek egymással, legfeljebb elvesztették Ariadne fonalát, és kereshetik előlről. Én ekkor már leraktam a magam áldoza-

tát a keverés oltáran és igy nem érdekelt semmi és senki, csak számoltam, mint egy gép. Igen, még háromszáz lépés, jönni kell egy kis nyeregpontnak, keresztező ösvénynyel, 4900 vonás irányban. Kétszáznyolcvannál megvolt a nyeregpont, - igen kicsi volt, de volt, - az ut is megvolt, bár alig lehetett sejteni: két füvel benőtt halvány mélyedés között nem voltak fák. Világos, hogy ez a szekérut. No, akkor sinen vagyok! Leguggoltam, bemértem az ut hosszát az állomásig, a letérés helyét és irányát. Gyors átszorzás lépésekre, és gyerünk!

Perceken belül egy sátor volt előttem, benne barátságosan dörmögő emberi hang: no, végre, hogy jöttök már! Ránéztem a kartonra: én érkeztem volna meg hatodiknak? Hiszen akkor nagy baj nem lehet!

Jókedvüen indultam tovább. Tipikus versenyérzés: az ember esőben, sárban százszor is felteszi a kérdést: jó ez nekem? Még többször megfogadja: ezt még végigcsinálom, de többet soha! Aztán jön az állomás, és kiderül, hogy mások is küszködnek. Uj erőre lehet ettől kapni. Az is előfordul, hogy "eluszik" egy verseny. Belül azonban tudom, hogy másként is történhetett volna, és magam előtt is bizonyitani kell a következő alkalommal. Ez a sport. Ami benne szép, az maga a küzdés, a fáradság.

Volt időm mindezt alaposan végiggondolni, mert már igen régen mentem. Mentem és mentem egyre, mert ugy szólt az utasitás. Addig kell menni, amig állomást nem találunk egy bizonyos ösvényen. Ösvény volt, nivóban haladt, még csak nehéz sem volt. Csak éppen... már három kilométer is elmult, és sehol semmi. Hc, ha itt mellémentem! Ez könnyen előfordulhatott, mert az ösvény egy rétről indult, sokadmagával, és a rétek arról nevezetesek, hogy ott az ösvényeket benövi a fü. Lehet töprengeni: jót választottam-e?

Többen is rágódhattak ezen, mert amikor már azt hittem, hogy lementem a térképről, egyszercsak volt egy ellenőrzőláda, és hozzá olyan közel maga az állomás, hogy ott kuncogtak a bivakban hallgatva, amit a láda feletti örömben elmondtak a szenvedők.

Körülbelül itt jöttem rá a rendezői "szisztémára". Mert volt nekik, a várakozásnak teljesen megfelelően. A Budai hegyekben jártunk, a Csiki hegyek és Csillebérc környékén, ahol már sokan voltak ismerősök. Itt már nem lett volna komoly feladat egy-egy ismert, lényeges pont kitüzése. Itt csak ugy lehetett operálni, és valahogy differenciálni a versenyzőket, ha térképeztették őket. Apró, eldugott pontok, szinte jelentéktelen tereptárgyak, de a helyükön megadva. Aki mér, megtalálja, aki "hisz", az kever.
Ez lehetett az oka annak, hogy nálam nagyobb tudásu, ismert versenyzők is elvéreztek.

Pontosan igy jött a következő állomás is, egy kis háromszögelési pont valahol a volt Csillebércen, egy félig kiirtott bozótban. Itt már csak ketten voltak előttem, azok sem tul régen. Alakult a dolog. Csak most vigyázni, semmi könnyelmüség!

Vigyáztam is. Még a célt, a frankhegyi turistaházat is lépést számolva értem el, pedig az már aztán igazán ismerős volt. Éjfélre járt az idő, amikor beestem a célba, de magam sem akartam elhinni, hogy még más versenyző nem jött meg. Mire az adminisztráció kész lett, lassan szállingózni kezdtek a többiek is. Gyorsan kinéztem egy priccset, és már csak félálomban hallottam amikor mellettem a Nagy Vizes odasugta Lajos bácsinak: "Az éjjeli szakasz elment. De hátra van még egy nappali is!"

Erre emlékeztem másnap reggel, amikor zsibongó lábakkal starthoz álltam. Lehet, hogy hátra van, de most még jobban fogok vigyázni, mint eddig.

Sikerült. Volt ugyan egy-két meleg pillanat, itt-ott el is ment egy-két perc, de azért nem értek utol a többiek. Reggel ugyanis már az éjszakai befutás sorrendjében indultunk.

Jókora tömeg volt a Siugrósánc környékén, mire odaértem. Szállingóztak a csapatok többi részei is ide, a közös nappali célhoz, - a Normafához - valamennyi irányból. A budai kirándulók nagy tetszéssel fogadták a rendezők pihent ötletét: a két szakasz után tikkadt versenyzők a verseny csattanójaként komplett menetfelszerelésben külön pontozásra menő versenyt futhattak hegyre fel a teljes sánclejtőn! Felérve a tetőre igen mókásan nézhettünk ki, külön emlékszem a jó öreg 120 kilós Jenő bácsi arcának különböző szineire: volt az sárga, veres, lila, zöld, de főleg piros és egyre azt hajtogatta: "hol az a Székely? Hol az a Székely?" /Székely Miklós volt az ellenőrzőbirója a versenynek/. Nekünk is volt egy impozáns méretü csapattagunk, Somfai barátunk, élvezettel néztem a tetőről, amikor felkapaszkodott. Utána pormentesre fujta a környéket.
Ezzel véget ért az első "Május 1." emlékverseny.

Lassan összejött a teljes csapat, és nagyon örültünk egymásnak. Mindenki megvolt, egy részlegünk se hiányzott, és már ez is valami.

Ezzel a tudattal mentünk a kiértékelésre is. Örömünk itt lett igazán teljes: érmes lett a csapat, sőt én az egyéni szakaszért még egy külön "aranyat" is kaptam. El is felejtettem ettől egy időre azt a kérdést, amit a törökbálinti éjszakában tettem fel: - hát kellet ez nekem? Sajnos a későbbi évek során még volt idő, amikor a kérdés ujra előjött, de volt olyan is, amikor sikerült ismét elfelejtetni. Nagy kár, hogy ma már ilyen kérdés egyáltalán nem vetődhet bennem fel.

Csapateredmény:
1.Bp.Lokomotiv
2.Bp.Haladás
3.MOM
Egyéni eredmény:
1.Radvánszky Sándor /Bp.Haladás/
2.dr.Vizkelety László /Bp.Lokomotiv/
3.Köbölki András /MOM/

Bársony András

Kettőt fizet, egyet kap

Van egy közmondás: halottakról vagy jót, vagy semmit. De mivel minden versenyalkalomért kár volna, még az önmagukat lassu elhalásra itélő versenyeket sem hagyhatjuk szó nélkül. Remélem, senki sem veszi személye elleni támadásnak soraimat. A Vasas Kupáról van szó, amelyet egy enyhén maliciozus hangu versenyző utólag az utóbbi évek legjobb Vasas Kupájának nevezett.Nos, milyenek voltak ezek a versenyek, ha az idei, igen feszült hangulatu, óvással terhes rendezés volt a legjobb?
Vajon mi hiányzik ahhoz, hogy végre elmozduljanak e versenyek a mélypontról? Két azó a válasz: jó pályák.

A lebonyolitás, szervezés évek óta kifogástalanul gördülékeny. Hogy ez mennyire nagy szó, azt az tudja igazán értékelni, aki maga is megpróbálkozott már a rendezéssel. De lehet a szállitás, szállás, tájékoztatás, eredményszámolás stb. akármilyen jó, ha a versenypályák, amelyekért ez az egész történik, nem ütik meg a kivánt mértéket, vagy mint több izben is előfordult, a legelemibb követelményeknek sem tesznek eleget. Kétségtelen, nem a legjobb térképeken zajlott az utóbbi két verseny, de mi lehet annak az oka, hogy amig a III.osztályu, ill. "C" fokozatu pályák jól sikerültek, addig a magasabb kategóriáju pályák szinte elfogadhatatlanok voltak? Ezt alátámasztja az a körülmény, hogy a szakfelügyelő rangsorolásra alkalmatlannak minősitette a férfi "A" pályát az elutasitott óvás ellenére is.

Talán nem járok messze az igazságtól, amikor azt állitom, hogy nem lehet eleget tenni a követelményeknek aktiv versenyzői jelen, de legfeljebb közelmult, vagy aktiv pályakitüzői /nem versenybirói és nem bemérőbirói!/ gyakorlat nélkül.
Tucatnyi nem éppen "tinedzser" versenybirót, - pardon: pályakitüzőt - tudnék felsorolni, akiknek tevékenysége közmegbecsülésnek örvend. Sajnos az ő neveik nem találhatók a Vasas Kupák versenybiróságaiban. Aki jó versenytitkár vagy vb.elnök, az nem biztos, hogy ugyanolyan jól fogja ellátni a pályakitüzői feladatokat. Ezt nem én találtam ki, mint ahogy azt sem, hogy ennek felismerése nélkül már nem tudunk előrelépni. Ezt példázza a Május 1. verseny is, amely éppen emiatt vált egyik évről a másikra ismét rangossá és elismertté. Furcsa iróniája a sorsnak, hogy éppen e két verseny került egymás mellé az ünnepi hétvégén, de igy talán még szemléletesebbé vált a fejlődés utja és lehetősége. A második nap mind a krónikásnak, mind a versenyzőknek csemegét jelentett.

Technikás pályák, változatos átmenetek mintaszerü pontelhelyezések dicsérik a pályakitüzők munkáját. Nem változtat ezen az a tény sem, hogy az N 15-ös pályát pontelrajzolás miatt megsemmisitették. Ez már előfordult máshol és máskor is, legfeljebb itt-ott megpróbálták eltusolni. Ha a vége jó, minden jó - hogy a közmondásoknál maradjak, - igy végül is jó érzéssel távozhattunk e kánikulai versenyek szinhelyéről.

Turchányi Piroska

Eger városa — diákok vára

Aki még nem tudta volna, ebből a cimből kitalálhatja, hogy az 1973. évi Főiskolai Bajnokságokat a Heves megyei Szakszövetség rendezte, s az ez alkalomra készült izléses porcelánplaketten tájékozódási futó sziluettje is diszelgett.

Április 15.
Ejnye, már elfelejtettük, hogy ezen a napon tanácstagválasztás /és szesztilalom/ volt?

Tehát, a versenyre rendhagyó módon pénteken és szombaton került sor. Péntek és 13. - valóban balszerencsésen találkoztak. Mindenkire meglepetésszerün és vérfagyasztóan hatott a hirtelen beköszöntő tél. Fütetlen, kopár kis szobában vacogtunk az egyéni verseny előtt és után, havas esőben szobroztunk a váltón. Persze, a rendezők is fáztak, de nem mindnyájan, hiszen a versenyirodán vaskályha ontotta a meleget. Második nap jóparan versenyzők is bekönyörögtük magunkat mellé, ami persze nem a legnyugodtabb körülményeket biztositotta az eredmények számolásához.

Borbolya-hegy a Noszvajtól É-ra és D-re elterülő hegy-domb-bozót-vidék neve, ahol futottunk. Kaponya /Balogh Tamás/ és Rezes /Schönviszky György/ készitette a térképet, állitólag roppant rossz,1:25 000 alapról javitva. Megérte a fáradtságot,ha a futhatóság ábrázolása kapcsán támadt is néhány nézeteltérésünk a térképpel /verseny közben/ és egymással /verseny után/.

Egy Főiskolai Bajnokságon mindig problémát okoz a pályakitüzőknek, hogy nagyon különböző felkészültségü versenyzőkből tevődik össze a mezőny. Ezen idén ugy próbáltak segiteni, hogy III.és IV.osztályuak nevezését csak abban az esetben fogadták el, ha egyesületük másként nem tudott volna csapatot kiállitani. Tehát a probléma tulajdonképpen mégsem oldódott meg: kinek könnyü, kinek tul nehéz feladatot jelentett az egyébként tetszetős pálya.

Ha a már emlitett balszerencsés körülmények nem is, de a fogadás teritett asztalai, a menza-osztályonfelüli kaja, és Eger esőben, hidegben is kedves házai /sőt: pincéi/ kellemes emlék.

BORBOLYAHEGY

A kiadásért felel MTFSZ Térképbizottság Elnöke

Helyesbítés 1973.I.
1. Balogh Tamás
2. Schönviszky György
0. Változatlan másolat

Méretarány 1:20 000

Alapszintköz 5 m

ORSZÁGOS EGYETEMI ÉS FŐISKOLAI BAJNOKSÁG

1973. április 13-14. Eger
Vb.elnöke: Kozák István

F 21 74 ind.

1.Hegedüs A.	BEAC	55:45
2.Hegedüs Z.	OSC	58:37
3.Vincze I.	MEAFC	59:41
4.Köpf J.	Sopron	1:00:38
5.Sőtér J.	MAFC	1:01:58
6.Horváth Gy.	MAFC	1:02:11
7.Gyalog L.	BEAC	1:02:49
8.Boros I.	ÁSE	1:03:12
9.Vajda G.	MAFC	1:03:23
10.Zánkai A.	BEAC	1:05:27
11.Molnár G.	MAFC	1:05:31
12.Homoki G.	BEAC	1:08:20
13.Sindely P.	Szeged	1:10:14
14.Szivák B.	Veszpr.	1:10:21
15.Moór S.	Zalka	1:11:14

N 19 40 ind.

1.Turchányi P.	BEAC	1:02:28
2.Hegedüs Á.	BEAC	1:06:35
3.Bozán Á.	BEAC	1:20:45
4.Szutor E.	OSC	1:22:23
5.Kirisits V.	Pécsi T.	1:22:24
6.Szutor M.	OSC	1:25:50
7.Bársony P.	N.kanizsa	1:28:52
8.Dobos E.	Szegedi T.	1:34:13
9.Vörös T.	MAFC	1:36:23
10.Skrabák M.	Pécsi T.	1:38:13

Váltó: F 21 14 ind.

1.BEAC /Gyalog-Zánkai-Hegedüs/	2:24:09
2.Orvosegyetemi SC /Kardos-Sódor-Hegedüs/	2:32:26
3.Zalka KFSE/Lőrinc-Palkovics-Moór/	2:50:24
4.Debreceni EAC	2:50:59
5.Pécsi Tanárképző F.	3:13:24
6.Szegedi Vasutforg.F.	3:40:23

Váltó: N 19 11 ind.

1.BEAC /Turchányi-Bozán-Hegedüs/	3:21:46
2.Orvosegyetemi SC /Szutor-Vass-Szutor/	3:32:25
3.Szegedi Tanárképző /Greska-Bibó-Dobos/	4:14:55

Kovács Attila
DEAC

Új térkép a Nagyerdőről

A DEAC tájékozódási futó szakosztálya a nemzetközi Kilián György emlékversennyel egyidőben rendezte meg hagyományos Asztalos János emlékversenyét. Az "ütközés" ellenére a nevezések száma rekordot jelentett az Asztalos emlékversenyek történetében: 144 versenyző jelezte érkezését.

A versenyre a szakosztály elkészitette a Nagyerdő uj, ötszinnyomásu térképét. /Sajnos az ötödik szinről, a kékről csak a kész térképekről értesült a javitógárda. Előzetes tájékoztatás szerint ugyanis kék szin nem lett volna, igy a javitásnál fekete szinnel "helyettesitették"./

Igen sajátos a térkép domborzata. A kétféle méretarányu alaptérkép eltérő szintközü szintvonalait nem lehetett tökélesen összekomponálni, igy a kész térkép szintvonalai csak a domborzat alakját, formáját tükrözik. Mégis, e térkép összehasonlithatatlanul jobb az előzőnél, de hiba ezen is akad. A rajzolás óta irtott erdők, uj kerítések miatt, már a vezértéképre is sok javitás került.

Annak ellenére, hogy szállás központilag nem volt biztositva, a késői rajt lehetővé tette, hogy a szomszédos megyék szakosztályain kivül, távolabbról is érkezzenek versenyzők. Igy szegedi, hódmezővásárhelyi, miskolci, kisvárdai versenyzők is részt vettek az emlékversenyen.

A reggeli eső után a rajtra napsütésben, a legkellemesebb futóidőben került sor. 14 egyesület 108 versenyzője 5 kategóriában vágott neki a távnak. Ennyi versenyző még nem volt egyetlen versenyen sem a debreceni Nagyerdőben! A pályák kialakitása a sürü nyiladékháló ellenére jól sikerült, amit a mezőnyök átlagos menetidejei bizonyitanak. Bár csak néhány pontra jutott pontőr, az erdőben sétáló kirándulók egy ládát sem vittek haza emlékbe.

A felnőtt férfiak népes mezőnyében az idén igen jó formát mutató Bottyánosok egyéniben is, csapatban is elhódították az elsőséget a tavalyi védő HÓDGÉP-től. Felnőtt nők között viszont senki sem tudott a hódmezővásárhelyi lányok nyomába lépni.

A győztesek: N 17 B Herczegh Éva HÓDGÉP, csapat Debreceni Református Gimn. /Eperjesi Eszter, Takács Kinga/. N 19 B Rostás Irén HÓDGÉP, csapat: HÓDGÉP /Rostás Irén, Csorja Ida/. F 13 C Tóth Mihály Bottyán SE, csapat: Bottyán SE /Tóth Mihály, Jakab Zoltán/. F 17 B Krajcsovics András Nyiregyházi TITÁSZ, csapat: Nyiregyházi TITÁSZ /Krajcsovics András, Csalószki István/. F 21 B Ertel Zoltán Bottyán, csapat: Bottyán /Ertel Zoltán, Kovács András/.

Az Asztalos emlékversennyel párhuzamosan a szakosztály egy nyilt, népszerüsitő versenyt is rendezett, melyen /a 3,- Ft térképköltség befizetése ellenében/ bárki részt vehetett korra, nemre való tekintet nélkül. Terv szerint a KISZ-szel, Uttörő Szövetséggel és a Szakszervezetek megyei Tanácsával közösen lett volna ez a - "boldog-boldogtalannak" becézett - verseny megrendezve.

Különböző nehézségek miatt a szakosztály egyedül maradt e kezdeményezésben. A helyi sajtó a verseny napján közölte a nyilt versenyen való indulás lehetőségét, mellyel nyolcan éltek. A térkép árának megtérítése után 3000 méteres, 6 ellenőrzőpontból álló pályán debreceni atléták nyertek 11 perces idővel.

Sportlélektan

A NEHÉZSÉGEK LEKÜZDÉSE

Számos felmérés adatai szerint nincs különbség a sportoló férfiak és nők között az edzésben, a versenyzésben. A nehézségeket többnyire egyformán küzdik le a fiuk és a leányok. Van azonban a nők legnagyobb részénél egy lappangó "aggodalmaskodó állapot", különösen a fontos versenyek előtt. Ez számukra komoly akadályt jelent és ekkor az edző befolyásának erőteljesebben kell érvényesülnie.

Amikor a férfi sportolók mind az elvégzendő feladatra vannak ráállva, a "szép nemet" leigázza ez a motiváci. A nők rettegnek a teljesitményben való alulmaradástól, a kudarctól. A nőknél a versenyek előtt felmerülő gondolatmenet igy alakul: "Ez még nem megy, mások jobbak, mint én vagyok" vagy "Én sohasem tudnám felülmulni X-et vagy Y-t" vagy éppen egy ilyesfajta kétely: "Feltéve, hogy nem esem le a korlátról."

A verseny alatt mindez teljesen megfordul. A nehézségekre a nők azonnal és impulziv módon reagálnak. Belelendülnek a megfelelő lelki magatartásba és semmi másra nem gondolnak, csak arra, hogy leküzdjék a problémát.

A férfiak hamarabb lemondanak a harcról, feladják a küzdelmet, ha a probléma fogas. Bizonyára vannak kivételek az egyik és a másik nemnél, de általánosságban a vázoltak képezik a sportolók rendszeres reakcióit.

L'Équipe
/Franciaország/

Bemutatjuk

a Tipográfiát

Tájékozódási futóik a természetbarát szakosztály keretében működtek 1970-ig. Ezt az időszakot a Bp.I.o. bajnokságban való szereplés jellemezte, változó sikerrel: adott a Tipográfia Budapest-bajnokot /Mózes F./ felkerült az OB-ba, de egyből ki is esett onnan. Az időszak vége felé a versenyzői létszám lecsökkent, s a vele csökkenő állami támogatás kis híján "betette a kaput". Ekkor került sor a SESE tájékozódási futóival való összefogásra, s az önálló tájékozódási futó szakosztály megalakitására. A megnyilt uj lehetőségek, s ezzel együtt uj feladatok felvetették azt az igényt, hogy szerződéses edző vegye át az addig társadalmi munkában végzett edzésvezetést.

Az 1972. év eredményeit az 1971. év eredményeivel /zárójelben/ hasonlitjuk össze:

68 /60/ versenyen vettek részt 370 /344/ indulással, 17 /16/ egyéni győzelmet, 21 /32/ helyezést, 10 /15/ csapatgyőzelmet és 11 /17/ helyezést értek el.

Az 1972-es látszólagos visszaesés elsősorban a minősitésért folyó küzdelemmel magyarázható /a dobogós eredmények rovására/, másrészt oka, hogy legjobb versenyzőjük, Komár Béla az egész évet sérüléssel küszködte végig. De még igy is megszerezte az I.o. minősitést!

A fejlődéstéppen a minősitések alakulása mutatja legjobban:

1972. /1971./

I. o.	2 /1/	/Komár Béla és Szemler István/
II. o.	2 /2/	
III.o.	3 /3/	
IV. o.	5 /4/	
A	2 /0/	/Vigh Sándor és Tóth János/
E	3 /3/	
B	5 /6/	

Férfi csapatuk az OB-ban, váltójuk a Bp. Bajnokságban indul idén.

Tóth János első lett az Országos Uttörő Olimpián, ahol rajta kivül még egy fő, az ötödikként végzett Halmai Gábor képviselte a szakosztályt.

A terepen elért eredmények mellett szeretnénk megemliteni, hogy az elmult évek alatt a 9 versenybiróból és számos technikai segitőből álló gárda igen sok verseny rendezésében, lebonyolitásában vett részt, többek között 3 országos bajnokság és számos budapesti vagy körzeti rendezésü verseny elnöki tisztjét látta el Tipográfiás versenybiró. Komoly erőkkel járultak hozzá a szövetségi versenyek térképhelyesbitéséhez.

Minden évben megrendezik a Rózsa Ferenc emlékversenyt, amelyen az átlag másodosztályu szinthez képest mindig igyekszenek valami többletet nyujtani. /1970: saját javitásu fekete-fehér térkép, 1971. és 1972: nem agyonversenyzett, szinte ismeretlen terep./ Aktiváik részt vesznek az országos, a budapesti és közép-pesti TFSZ munkájában, az utóbbiban különösen aktiv tevékenységet fejtenek ki.

A szakosztály ügyeit öttagu vezetőség intézi /Rákosi Attila szakosztályvezető, Bogdány Miklós versenyfelelős, az edző, egy felnőtt és egy ifjuségi koru versenyző/. Az edzéseket 1973-tól Szaktilla János irányitja. Télen tornatermi és futó edzéseket, a tavasz beköszöntésével mind több technikai edzést végeznek. Fő "létesitményük" a Császár-uszoda, s kihasználják a szakosztályi tagok személygépkocsijait is az edzés megközelitése és vetkőzés céljára.

Utánpótlásukat eddig versenyzőik baráti, munkatársi, iskolatársi köréből szerezték. Mint nyomdászegyesület, szeretnék, a nyomdászokat is fokozottabban bekapcsolni sportágunkba, segitették megalakitani és patronálják a Ságvári Endre Nyomdaipari Tanulóintézet tájékozódási futó szakosztályát, de az eddigi eredményekkel még nem elégedettek.

A BTFSZ-től kapott állami támogatás összegének eddig kb. 10-15, idén már 30 %-ával járul hozzá az egyesület /szemben sok szakosztállyal, ahol 100-150 %-ot is elér ez/. Mégis, az idei évad talán már könnyebben fog anyagi szempontból lemenni. Költségnövelő tényező viszont, hogy ifijeik felnőttek az országos élvonalhoz, s ez több és drágább versenyt jelent. Odáig még nem tudnak eljutni idén sem, hogy az egyes versenyekre való nevezésnél ne tekintsék fő szempontnak a nevezési és utazási költségeket.

Más jellegü gondjaik között legfontosabb ifjuségi versenyzőik sportolási és emberi nevelése, az utánpótlás utjának kimunkálása, nyomdász fiatalok bekapcsolása a sportba.

Tülevél

Hangosabban és nagyobb hévvel bírálták a versenyzők mar a helyszinen is a Vasas Kupa rendezőségét. Hadd mondjam el utólag, higgadtabban és főleg nem kampány-szerüen, de mindenképp e verseny kapcsán, hogy mi az, ami már jónéhány versenyen - jogosan - földühitett.

Például az előbb emlitett versenyen baklövés volt a terep déli nyulványának ligetesében elébbé ködösen elhelyezett pontokról a versenyzőket végighajtani egy szántón.

Az előző pontért /ez egy határkaró volt, amelyet egy a térképen nem jelölt, szépen fejlett magaslestől fogtam mintegy 100 m-es iránymenet után/ fölmásztam egy hegyre, majd onnan leügetve kiértem a mező szélére. Rögtön észrevettem a tulsó sarkát is a harmadik keresztbenálló domb tetején. Az igaz viszont, hogy nem az volt a következő pont; kicsit tovább kellett még a sarkon tul menni.

Igy aztán nosza neki a vetésnek!

A tüző napon, a jó poros és rugalmatlan szántón jutott idő elgondolkodni azon, hogy semmi mást sem csináltam, csak mások eléggé kemény munkájának az eredményét tiportam. Persze, hogy mást sem csináltam, mert tájékozódni nem kellett, ami pedig a futás illette... Volt időm tehát ennek az irásnak az alapgondolatát a hőségben kisütni.

Csak ezen az egy versenyen legalább 150-200 ember mászkált azon a félsivatag jellegü vetésen.

Erdeink többsége kulturerdő. Szinte mindegyikben előfordulnak mezőgazdaságilag hasznositott területek. A térképek szegélyén talán minden esetben. Egy versenyzőnek még akkor is el kellene ezeket kerülni, ha véletlenül egy kisebb szakaszon rövidithetne keresztülgázolva rajtuk. Ehhez természetesen az is szükséges, hogy a pályakitüző vegye figyelembe a tervezésnél, a logikus esetleg utvonalak nem mehetnek át müvelt területeken! Pályavezetésével ne kényszeritse a futót ennek az iratlan törvénynek a megszegésére.

Azokban az államokban, ahol a föld magántulajdonban van, még ott sem másznak keresztül rajta. Hát még nálunk mennyire el kellene kerülni, ahol nem egy embernek lesz kára, hanem a közösségnek.

Remélhetően nincs messze az idő, amikor a folyamatos, vékony fekete vonallal elkeritett sárga térképrészleteket elsősorban a pályakitüzők, de a versenyzők is el fogják kerülni.

Ennyi megbecsülést meg kell adni mások munkájának, hogy ugyanezt elvárhassuk másoktól is.

Sikhegyi Ferenc
BEAC

Savanyú a szőlő?

Kovács Gábornak a Tájékozódási Futás 1973/3. számában megjelent "Térkép helyett" cimü cikkében közöltekkel nem értek egyet. Szerintem rosszul itéli meg a dolgokat. Azt állitja, hogy a kezdők ragadása az edzők büne. Miért? Azért, mert a kezdők hamar kerülnek "mélyvizbe"? Ez egy tapasztalt versenyző szemével nézve igaz, és talán helytelen is. De nézzük az edző és a kezdő szemszögéből!

Kezdjük az elején. Az edző ledolgozza a munkahelyén a napi 6-8 órát. Utána iskolákba jár toborozni. Hosszu és fáradságos munkával eléri, hogy kb. 20 diákot összeszed. Elkezd velük foglalkozni. Egy hét után 15, majd 12, később 8 stb. diák marad meg. Ez a 8, mar unja a "száraz" edzéseket, ezért állandóan az edzőjüket ostromolják: -"Versenyezni akarunk!"
Ez érthető, hiszen a fiatalok mindent hamar megunnak. Ilyenkor az edző "falhoz" van állitva. Vagy elviszi őket versenyre, vagy további lemorzsolódásra számithat. Természetes, hogy egyetlen edző sem akar kéthavonta uj garniturával 0 %-os sikert elérni. Igy kerülnek fiatal, rutintalan, alaptudás nélküli kezdők a rajtvonalhoz.

Nézzük azt is, ki az a nyolc, aki marad, és ki az a 12, aki megy! Az biztos, hogy a maradék valami plusszal rendelkezik. Ez a többlet az akaraterő, a mozgás utáni vágy, és némi futóalap. Nekik a futás nem akkora szenvedés, mint a másik tábor tagjainak.

Igy érkezik el egy kezdő az első versenyéhez. Amikor elindul a rajtvonaltól, azt sem tudja, fiu-e, vagy lány. Érthető, ha az utána induló utoléri, azonnal a nyomába ered. Addig fut vele, amig bir. Utána sétál, majd a következő versenyzővel fut tovább. Ezt nem az edző tanácsára teszi, hiszen van annyi esze, hogy azt kamatoztatja, amihez a legjobban ért, legjobban tud. Viszont arra később jön rá, hogyan kell, lehet ragadva tanulni. Rájön, hogy figyelnie kell a térképet, mert ha a verseny végén berajzolja a megtett utvonalat és azt, amit ő futott volna, a kettőt összehasonlitva, rengeteg tanulságot vonhat le. Igy olyan helyzetbe kerül, mint az a fiatal segéd, akinek az öreg szakitól szemmel kell "ellopnia" a szakma különböző fortélyait. Ezeket sem lehet elmagyarázni, elmeséini.

Ezek után, ha az edzőjével is kiértékeli, akkor az edzője is tudni fogja, mit kell a tanitványának fejleszteni. Tehát kár az edzőket avval gyanusitani, hogy az ő hibájuk a ragadás és főleg azzal, hogy "lusták" a kezdőkkel foglalkozni. Azok az edzők, akik sportszeretetből vállalják az edzősködést, azok az ilyesmire nem lusták!

Sajnos azok panaszkodnak a ragadás ellen, akik kevésbé tudnak futni. Ők megelégszenek avval, hogy ugy tudnak tájékozódni, hogy az ifi mezőnyben megállják a helyüket. A baj csak akkor kezdődik, amikor felnőtt koruak lesznek és rájönnek arra, hogy ott csak azok "élnek meg", akik futni talán jobban tudnak, mint tájékozódni. Szerencsére a magyar élmezőnyt azok alkotják, akik tájékozódni, de futni is nagyon tudnak. Nem véletlen, hogy a nemzetközi versenyeken is ők tudnak "muzsikálni". Őket még sohasem hallottam panaszkodni. Miért? Mert rájuk nem tudnak ragadni.

Mivel minden ember önérzetes, ezért előbb-utóbb felhagy a kezdő a ragadással. Addig sok versenyen kell indulnia, hiszen a gyakorlat teszi a mestert.

Természetes igény, hogy a ragadás alól az egyéni OB kivétel legyen. Mert nem mindegy, hogy valaki az OB-n 6. vagy 7. azért, mert egy "utánfutó" elé "pofátlankodott" /elnézést/. Az OB-n csak azok induljanak, akik önállóak!

A váltón kár meditálni, mert ott mindig lesz ragadás. Még az időkiegyenlítéses váltón is a 2. és 3. emberek ugy összekerülhetnek, hogy tudnak ragadni, ha szükséges. Biztos vagyok abban, hogy nincs olyan egyesület, amelyik még ne taktikázott volna a váltóversenyeken a ragadással. Ha már a ragadást megszüntetni nem tudják, akkor miért ellenségeskednek egyesek?

A verseny tisztasága, realitása nem a ragadáson mulik. Nem volt és nem lesz olyan sportág, olyan verseny, ahol az elsőtől az utolsóig reális sorrend alakult volna ki. A szerencse sok mindent befolyásol. Azért nem kell mindent a ragadásra kenni.

Ezek figyelembe vétele után el kell gondolkodni azon, érdemes-e tiltakozni a ragadás ellen. Ilyenkor ugyanis kiderül, kinek "saványu a szőlő", kinek gyengéje a futás...

Orbán Károly
Spartacus TE

Köszönetnyilvánitás

"Minden kedves és kedvetlen sportbarátomnak ez uton mondok köszönetet szóban és telefonon történt részvétnyilvánitásukért abból az alkalomból, hogy "elburjánzott" szakirodalmunk első tartalmas, szakmailag hibátlan, másféloldalas, összefoglaló értékelése megjelent."

Utóirat:

Már megbocsássatok, - de amikor ezen igényes és kulturáltan visszafogott országos lap hasábjain néhány sor helyet kérek nem is tudom, sirjak-e, vagy nevessk?!

Örülnöm kéne, mert végre valaki tollat fogott a BTFSZ érdemtelen kiadványainak összefoglaló méltatására. Nem kis dolog ez, mert ami a segitő bátoritást illeti, ugy is érezhettük, mintha meg sem irodtak volna, kiélve egyesek eléggé el nem itélhető irásvágyát - a nép drága pénzén!

De végre észrevétettünk!

És most sirhatnékom is lehetne, mert nem a csajágaröcsögei kisbiró erdőkerülő kisöccse, hanem országos szövetségünk vezető aktivája irja:

"... szakkönyvben aztán nincs hiány. Nem panaszkodhatunk, hogy nincs miből okulnunk. Hasonló témákból ilyen gazdag választékot már-már luxus kiadni..."

Igy lenne ez? Már luxus? Kiskönyvtárunk első fecskéinek szárnypróbálgatásainál eddig is éreztük, hogy vannak, akiknek elegük van belőle. Nem nagy öröm tudomásul venni a félre nem érthető, rossz szájirü, elnézően vállveregető értékeléseket. Okulás ez minden segitőkész tenniakaró aktivának - hosszu időre!

De azért bizom benne, hogy akik eltöltöttek néhány évtizedet sportágunkban, részt vettek a hosszu, böjtös évek küzdelmeiben az önálló talpraállásért, akik sok-sok éven keresztül várták saját "irodalmunk" megjelenését, azok éhsége nem csillapodott e néhány "alapfoku", "közepes", fércmü megjelenésével és szeretettel várják a további peldányokat, mint tavasszal a fecskéket a kopár tél után.

Hogy csapzottak ez első hirnökei a tavasznak? Igaz..., hogy nem szépek? Lehet... hogy vannak benne hibák? Igy van! Nem vagyunk rá büszkék! Birálója javithatott volna rajta, felkéretett rá! Nem tette. Most teszi?

Végezetül egy személyes észrevétel: "A felhasznált irodalom szükszavu, mellőzi a tájékozódási szakkönyveket." Melyiket? - hiszen az elsőt ebben a sorozatban én követtem el: Pályakitüzés, a másodikat Gombkötő barátom Edzésgyakorlatok cimmel - nem idevágó témában -, a harmadik a birálók számára oly fájdalmas Tereptan.

Ami pedig a cikkben felkinált halhatatlanságot illet,- nevem töröltessék a sport történeteből. Ezen az áron ne kerüljön bele, - már megbocsássatok!

Halász Miklós

Nem nekem köszöntek...

Erre ugy jöttem rá, hogy többszöri elolvasásra sem ismertem fel "a nép drága pénzén" "elburjánzott szakirodalmunk" "e néhány alapfoku, közepes, fércmü" "rossz szájizü, elnézően vállveregető értékeléseket". Az én cikkemben ezekről szó sincs. A "birálók számára oly fájdalmas Tereptan" azután végérvényesen meggyőzött arról, hogy valóban nem nekem köszöntek.

A többesszámok sem a birálókat, sem a maga mellé besorolt szerzőket nem nevezik meg /"eddig is éreztük, hogy vannak, akiknek elegük van belőle ", "ugy is érezhettük"/.

"Igaz..., hogy nem szépek ... lehet! ... hogy vannak benne hibák? Igy van! Nem vagyunk rá büszkék!" Itt zavaró nagyon a többesszám. Vittek könyvéről az irtam: "Kivitelezése szép". Dr.Vizkelety könyvében pedig nem találtam hibát, sőt elragadtatással irtam: "Az egész kiskönyv szimpatikus..."

Az aktivák körében közismert, hogy a vállveregető sporttárs nem én vagyok, de védelmében én szoktam kiállni! A "fércmü" pedig az országos értekezleten még "középfoku" volt, ami felett Halász sporttárs irásban sajnálkozott. Tereptana azóta romlott? És szaporodott is "e néhányra"?

A kiskönyvek szükségességét is alátámasztom. A "luxus" - idézet után ezt irtam: "A látszat ellenére igy van jól." Ebből világosan kiderül, hogy a luxus szerintem csak látszat.

A felhasznált irodalmat viszont változatlanul szükszavunak tartom. A Kogutowicz könyből például kétféle van /1928-as és 1931-es első kiadással/, amiket ujabb kiadások követtek. Horváth Tereptanát /ami egyébként a legrégebbi 1949-es kiadás/ még három követte: A térképolvasás alapfogalmai /1950/, Turista tereptan /1957. Az 1930-as és az uj 1953-as katonai jelkulcs jeleivel!/ és a Tereptan tankönyv /1960. szintén uj jelkulccsal/. Klinghammer /2 500 000-es méretarányu világtérképmü/ cikke helyett /amit egyébként Gazdag könyve

Futóhírek

Jól szervezett, eredményes edzőtáborozáson vettek részt a Zalka KFSE és a KFKI Petőfi tájékozódási futói, Balla Sándor vezetésével. A bodajki Lamberg-kastélyból indultak naponta kétszer a környező terepekre, hogy az erős téli alapozás után felkészüljenek a versenyidőszakra.

Egyes edzéseiken a válogatott keret tagjai, záróversenyükön pedig a Postás SE és a Tipográfia futói is részt vettek.

•••

Nagy számok jellemezték a Lett SZSZK-ban, Cesis városa környékén megrendezett 4 napos tavaszi versenyt. A 836 /!/ induló között 75-en a Szovjetunió Sportmestere címet viselték, 119-en jelöltjei voltak és 224-en I.o. versenyzők! Az országos bajnokságnál erősebb mezőnyben a nálunk is járt rigai Livia Blanka és Valerij Kiszeljev nyerte az elit kategóriákat.

•••

Két tájékozódási szakkönyv jelent meg 1973. első felében a Szovjetunióban. A Szmolenszki Energetikai Főiskola testnevelési tanszékének munkatársai /Beljakov-Ganyuskin-Mojszenkov/ "A tájékozódási futás edzésének alapjai" cimmel olyan módszertani edzésprogramot állitottak össze, melynek célja a főiskola kötelező testnevelési oktatása keretében 4 év alatt az I.o. minősités elérése.

A másik könyvben egy ujságiró, aki a sport kétszeres mestere /biatlon és tájékozódás/ irja le érdekesen és szórakoztatóan hétéves táj.futó multjának tanulságait és eseményeit. /Sz.Elakovszkij: Futás a láthatatlan cél felé.Megjelent 40 000 példányban!/

•••

A Budapesti Müszaki Egyetemen 17. alkalommal megrendezett "Jó tanuló - jó sportoló" versenyben ismét sporttársaink győztek. Vörös Tünde /MAFC/ és Hegedüs András /BEAC/ személyében tájékozódási futók nyerték más sportágak szintén jeles képviselői előtt.

Horváth Magda az OSC válogatottja és Kovács István az Ujpesti Dózsa válogatott sifutója junius 20-án házasságot kötöttek.

•••

Svájc 1972. évi női bajnokcsapata az OLV Luzern lett, melynek a válogatott Bucher és Herzog mellett 3. tagja Gabriele Schiess, aki a 3000 m-es sikfutás bajnoka.

•••

Az Országjáró Diákok Országos Találkozójának szervezői lehetővé teszik valamennyi résztvevő számára az ODOT Kupán való indulást. Lehetséges, hogy az első olyan hazai verseny, melyen 1000-nél több az indulók száma, ekkor és itt /junius 19.Salgótarján/ fog lezajlani?

•••

Már hagyományos Hajdu-Bihar megyében az általános és középiskolai "Tanulók bajnoksága", amit a megyei szövetség rendez 2-2 őszi és tavaszi fordulóban. Célja elsősorban sportágunk megismertetése a legifjabb korosztályokkal, ezért az 1x2 fős "C" kategóriákban elegendő csupán orvosi engedély az induláshoz. Az igazolt versenyzők "B" fokozatu egyéni versenyen mérik össze tudásukat. Idén ősszel az uj szabályok szerint már "D" fokozatot is kiirnak. Tekintettel az iskolák sportra forditható szük keretére, a versenyeket Debrecenhez közeli terepeken, nevezési dij nélkül bonyolitották le, 2 tapasztalt /Szabó Jolán, Széll János/ és 2 kezdő /Magyar Ildikó, Kiss Miklós/ versenybiró lelkiismeretes munkájával. A mos véget ért versenysorozaton 13 tanintézet 66 tanulója vett részt. Dicséretes A püspökladányi Petri-telepi ált.iskola és a hajdunánási Körösi Csoma Sándor Gimnázium aktivitása, tanulóik Körmendi Kálmán és Czeglédi László tanárok vezetésével valamennyi fordulón szép számmal vettek részt. A debreceniek közül a Református Gimnázium volt a legeredményesebb, dicsérve Szigethi Béla testnevelő tanár jó munkáját.

ben már ismertet/ is sok más szakkönyvet fel lehetett volna venni. Többek között Halász sporttársnak az általam hiányolt "igen értékes saját kiadásu könyvét". Ebben az ellenőrzőpontok bemérése /36.old./ és az irányszakaszok /19.old./ ismertetése hasonlóságot mutat a Tereptanban ismertetekkel /149, 161, illetve 154.old./. Gombkötő könyvéből is "idevágóak" a térképolvasás oktatása, az iránymenet vagy a távolságmérés gyakorlása. Nem hagyhatók ki a hivatalos jelkulcs /akkor 1968-as/ és a versenyszabályzatok térképi pontjai /az 1970-es és az 1963-as szabálykönyv/. Jó adalékokat találunk szaklapunkban /Bozán, Nyitrai, Halász, Balogh, Ijjász stb. tollából/, vagy akár Dóra: Tájékozódási versenyek bemérése /MTSZ 1963./ c. jegyzetében is.

A cikkemben irottaktól eltérő megjegyzések, vélemények felett pedig csak sajnálkozni tudok. Az ilyen odavetett félbaráti szavak baráti körben elmennek. Ezeket öngunnyal kiélezni, másokra transzponálni és irásban nyilvánosságra hozni azonban már felér egy öngóllal.

Én egyenesen, szembe biráltam. Azzal a felelősséggel, amivel mindannyian tartozunk a felnövekvő ifju sportnemzedéknek, amikor szakkönyvet adunk kezébe. Halász sporttárs viszont sokszinü sérelmeit csokorba kötve mind az én számlámhoz irta. Én voltam az apropo. A propos, eszembe jutott egy sirvers:

Vala nevem Bodó Ferke
elnézésből vertek fejbe,
mert hát akik nekem estek
Zöld Pestára leselkedtek,
s engem ütének le végül
igy haltam meg szivességbül.

Hrenkó Pál

Keressük a versenyközpontot

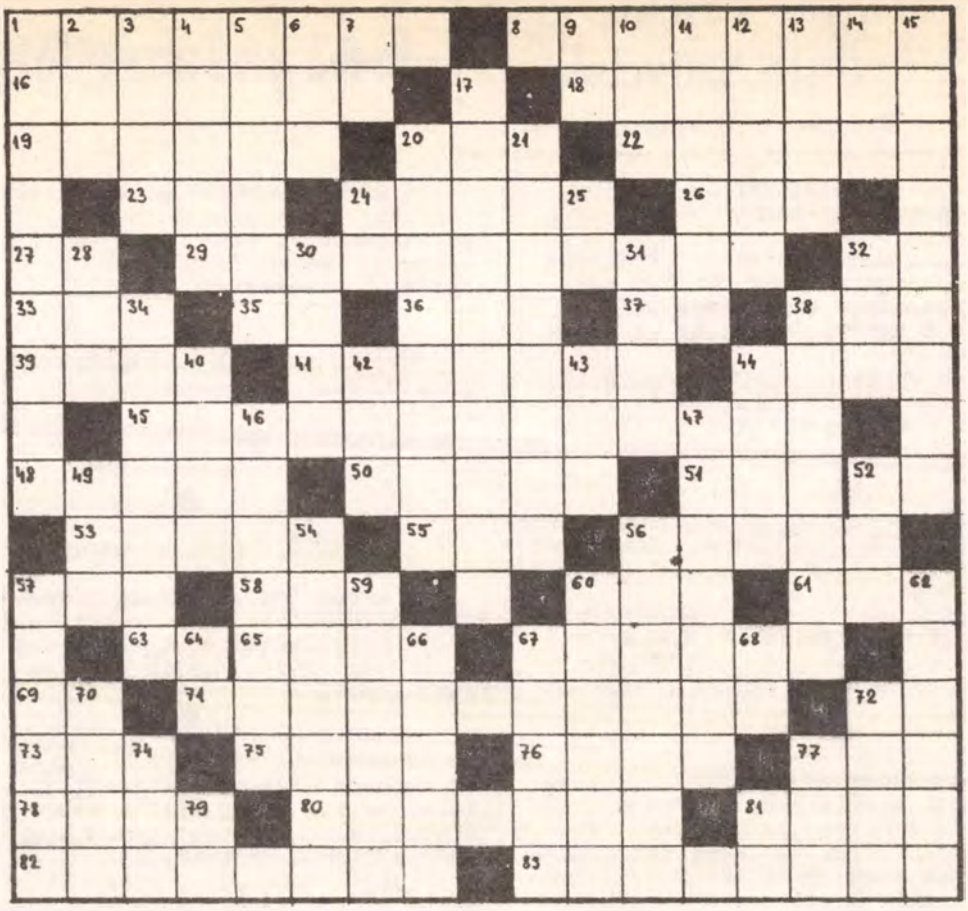

VIZSZINTES:

1.Itt áll a legrégibb magyar turistaház. 8.Kirándulóhely Pécs közelében, turistaházzal. 16.Idősbödő. 18.Kavicsszóró. 19.Gyenge nevetés. 20.Tétlenül veti! 22.Matematikai mennyiségfogalom. 23.Találó mássalhangzók! 24.Szinmüvésznő /Nóra/. 26.Zudit. 27.Erek! 29.Sziklás bérc Lillafüred felett, menedékházzal. 32.Római katolikus. 33.Veszteség. 35.Rádium vegyjele. 36. ...rátor:betontömöritő gép. 37.Amerikai katonai rendőrség röv. 38.Egyik nem. 39.Fafajta. 41.Afrikai állam /egyik i rossz helyen!/ 44.Hajtómü- és Felvonógyár. 45.Népszerü turistaház Pomáz közelében. 48.Ugyanazon perzsa uralkodó! 50.Amerikai gyermek-filmsztár /Micky/. 51.Országos Tervezői Névjegyzék. 52.Kavics. 53.Szilárd égéstermék. 55.Wall... /szintetikus festék/. 56.Olyan fotogén,melynek se eleje, se vege! 57.Egyik oldal. 58.Sütve is eszik. 60.Erre. 61.Eszme. 63.Pénzerték. 65.Francia-kártya figura. 67.A csigák, nyulak exportőre. 69.NT. 71.Turistaház a Bükkben,egy országutelágazásnál. 72.Népköztársaság német rövidítése. 73.Káposztaféle. 75.Dátum. 76.Ázsiai szeszesital. 77.Gubós növény /ékezethiánnyal/. 78.Svéd női név. 80.Ritka férfinév. 81. Miniszter és labdarugó is volt ilyen nevü. 82.Megszünt menedékház a Bélkő alatt. 83.Pécsi turistaház - szállás nélkül.

FÜGGŐLEGES:

1.Népszerü kirándulóhely Pécsett. 2.Arany olaszul. 3.Hires angol labdarugó. 4. O + Atlanti-óceáni áramlat. 5.Lövedék fals iránya. 6.ÓDY. 7.Szikladarab. 9.EEEE! 10.Dicső katona. 11.Ezt nyeli az éhező. 12.Rianáskor ..... Balaton. 13.Kinálat mássalhangzói. 14.Aradi sportegyesület /fölös ékezettel/. 15.Itt áll az egyik ismert turistaház. 17.Község a Zempléni hegységben, korszerü turistaházzal. 20.Erődöstromlók. 21.Munkaidővel arányos fizetésed. 24.KÉ. 25.Forditott kettősbetü. 28.Ollós állat. 30.Csöndes. 31.Női név, elcserélt ékezettel. 32.Északafrikai nomád törzs. 34.Ide kerül az elfogott bünöző. 38. .... vedd magadra! 40.Becsap. 42.Iró, keverve. 43.Angol táncdalénekes /Philipe/. 44.Hatást kifejtő. 46.Módotokban van az ivás. 47.Hálára kötelezők. 49.Amerikai szabvány. 52.Keleten teszi a Nap. 54.Katonák helyisége,területe. 56.Arra megy. 57.Síközpont és turistaház. 59.Nemcsak hogy lehet, hanem .... ! 60.Lám, hézag. 62.Öreg menedékház áll itt,Eger közelében. 64.Vérben lehet pozitiv vagy negativ. 66.Szinmüvésznő /Edit/. 67.T-vel: cselgáncs-szőnyeg. 68.Al. 70.Csurig. 72.Villanófény,röviden. 74.Elek! 77.Vissza: holland légitársaság. 79.Latin E. 81.Izom és csont összekötője

Beküldesi határidő és a nyertesek a következő oldalon.

A Magyar Tájékozódási Futó Szövetség -ből jelentjük

Budapest V., Rosenberg hp. u. 1.

A II.félévi ifjusági válogatott keret összeállitásánál az alábbi versenyek a rangsorolók:

Alföld Kupa, Herman Ottó ev., Eötvös Kupa /egyéni/, Hungária Kupa /minden nap külön számit!/, Reaktor Kupa, Semmelweis ev., Országos Nappali Egyéni Bajnokság és a November 7. ev.

A fenti versenyeken az F 17 és N 17 korcsoportok legmagasabb kategóriáit veszik figyelembe. Az eredmények közül a legjobb 5 időszázalék számit.

●

Korlátozott mennyiségben még kaphatók a Sportpropaganda Vállalat Import Sportszer Osztályán /Budapest, V. Zrinyi u. 12./ az alábbi sportcikkek:

Silva tájoló	289 Ft/db
Oktató tájoló/nagyméretü/	600 Ft/db
Svéd iker fejlámpa	600 Ft/db

Rövidesen várható az import futóruhák érkezése is.

●

Május 4-6.között Budapesten tartották értekezletüket a szocialista IOF tagországok képviselői. A bolgár, csehszlovák, NDK-beli és magyar sportvezetők egyeztették álláspontjaikat és azon javaslataikat, melyeket az IOF legközelebbi - svájci - kongresszusán kivánnak előterjeszteni. Ezek között szerepelt az is, hogy Magyarország elvállalná az 1979. évi Világbajnokság megrendezését.

Az MTFSZ elnöksége köszönetet mond mindazon versenyzőknek, versenybiráknak és sporttársaknak, akik munkájukkal hozzájárultak a Magyar Rádió május 13-i "kocogó napjának" sikeréhez.

●

Tájékoztatásul közöljük, hogy az MTFSZ Versenybizottsága vezetőjének, Valtinyi Lászlónak lakcime megváltozott. Uj cime: 1118 Budapest, Somlói ut 22. Tel.: 660-014 Munkahelyi tel.: 423-717/99.

●

EDZŐBIZOTTSÁGI HIREK

Az MTFSZ Edzőbizottsága tudatja, hogy a Testnevelési Főiskola edzői tanfolyama gyakorlati táborát a tájékozódási futó edzők részére 1973. július 9-11-én tartja Kóspallagon.

●

Az országos segédedzői gyakorlati tábor szintén Kóspallagon kerül lebonyolitásra, julius 12-21. időszakban. Erre a táborra lehetőség van egyesületek részéről kezdő gyerekek jelentkezésére, akik a gyakorló segédedzők által előkészitett és vezetett edzéseken és elméleti képzésen részt vehetnek. A gyerekek szállása sátrakban, esetleg házban oldható meg, az étkezést öntevékenyen kell megszervezni. Jelentkezés az MTFSZ Edzőbizottságánál.

A rejtvényben szereplő turistaházak közül három jó versenyközpont az alábbi térképek terepén rendezett versenyhez: Börzsöny 3., Bükk 3. és Mecsek 4.
Beküldendő július 15-ig e három turistaház neve.

A márciusi számban megjelent rejtvény nyertes megfejtői:
Varga Jenő, Sopron, Nagy János, Szeged, Tamás Endréné, Eger, Lévai Sándor, Karcag, Somodi László, Szeged, Szabó László, Hajduszoboszló, Elias Vilmos, Hargitai Miklós, Jenővári Gabriella, Vámos Péter, Budapest.

TÁJÉKOZÓDÁSI FUTÁS

Szerkeszti a Szerkesztő Bizottság. Felelős szerkesztő: Skerletz Iván. Szakszerkesztő: Nyitrai György. Szerkesztőség: 1054 Budapest, Rosenberg hp. u. 1., telefon: 114-800/162. - Kiadja a Sportpropaganda Vállalat /1146 Budapest, Istvánmezei út 3./ Kiadásért felel: Béres Tibor igazgató. - Terjeszti a Magyar Posta. Előfizethető bármely postahivatalnál, a Posta hirlapüzleteiben és a Posta Központi Hirlapirodánál /KHI 1900 Budapest, József nádor tér 1./ közvetlenül vagy postautalványon, valamint átutalással a KHI 215-96162 pénzforgalmi jelzőszámra. Egyes szám ára: 3.- Ft. Előfizetési ára egy évre: 30.- Ft /megjelenik havonta/. Számonként kapható: Sportpropaganda Vállalat Terjesztési Osztály, 1081 Budapest, Rákóczi út 57/a.

Indexszám: 25827

Z-73369 - Sportpropaganda

Ára: 3,– Ft

TÁJÉKOZÓDÁSI FUTÁS

1973 JÚNIUS

TÁJÉKOZÓDÁSI FUTÁS

IV. ÉVF. A MAGYAR TÁJÉKOZÓDÁSI FUTÓ SZÖVETSÉG HIVATALOS LAPJA 6. SZÁM

Már több izben áltattuk a TÁJÉKOZÓDÁSI FUTÁS kedves Olvasóit azzal, hogy egyszer, valamikor fényképes kivitelben fog megjelenni ujságunk. Ennek ez ideig kizárólag nyomdatechnikai oka volt: az un. raszterbontott nyomólemezeket még "fusiban" sem tudtuk rendszeresen elkészittetni. Uj forrást kellett keresni és jelen számunkban arra kapunk választ, hogy sikerült-e ez. Cimlapunk és a belső oldalakon levő fényképmontázs,de a közölt térkép nyomólemeze is uj helyen készült. Sajnos,e cikk irásakor még azt sem tudjuk, hogyan sikerülnek majd a várva várt oldalak, de bizunk abban, ami valószinü, hogy az eddigieknél csak jobbak lehetnek, különösen a térképet illetően.

Sajnos, attól még mindig távol vagyunk, hogy szines térképmellékletet is közölhessünk. Egészen távlati terveinkben ez is szerepel, addig azonban az elmosódó fekete-fehér vázlatokkal kell beérnünk. Áthidaló megoldásként azt javasoljuk azon sporttársaknak, akik a közölt győztes utvonalakat kivánják elemezni, hogy vegyék elő /vagy a Váci utcában vegyék meg/ a bemutatott térképet és az ujságból arra átrajzolva tanulmányozzák a menők pályáit, utvonalait. Már az átrajzolás során igen tanulságos észrevételekkel gazdagodhatnak.

Tülevél rovatunk egyik levélirója /és rajta kivül több más olvasónk/ joggal veti fel az ujság késedelmes megjelenésének problémáját. Sajnos, továbbra is csak személyes okokkal tudunk erre - nem magyarázatot, csak - mentséget felhozni. Szerkesztőségünk 50 %-ának katonai szolgálata, külső munkatársaink másirányu leterheltsége, az MTFSZ-ben megnövekedett egyéb feladatok és akadályok mind-mind közrejátszanak ebben. De tudjuk, hogy olvasóinknak, előfizetőinknek nem kifogásra, hanem ujságra - minél frisebb tartalmasabb ujságra - van szükségük és szerény képességeinkkel /2 s-sel!/ a jövőben erre fogunk törekedni.

Elszalasztott lehetőség?

A május 13-i "kocogónap" meggyőzhette a kétkedőket arról, hogy lehet és érdemes tömegmegmozdulást kezdeményezni a sport, közelebbről a futás területén. Iskolai kirándulások, üzemi sörmeccsek már eddig is utaltak erre, de sokan hihetetlennek tartották, hogy az - egyesek által az önsanyargatás megtestesitőjének tartott - futással, sőt terepfutással ezreket lehessen erőösszemérésre csábitani. Azóta már több vidéki város tette magáévá a normafai kezdeményezést, követte a jó példát és a szervezők örömmel könyvelhették el tetteik sorában az egészség kollektiv gyarapitását.

Mindebből szövetségünk is kivette részét. A Normafa-akciót világbajnoknőnk neve fémjelezte, a televizió, rádió a beharangozás során gyakran tett említést sportágunkról, a szervezésben vállalt részünkről. Sokan féltek is attól,hogy a közvélemény, amely éveken át turistának tartott bennünket, ezentul a kocogókkal fog azonositani. S kérdezték, hogy mi haszna mindebből a tájékozódási futásnak?

Nos, már az is valami, hogy sportágunk és szövetségünk nevét többszázan /akik levélben neveztek a versenyre/ megtanulták helyesen leirni. Senki sem cimezte a "turistafutókhoz". De sokkal fontosabb az a hatása, melyet az általános sportszeretet és futókultura megerősitésében töltött be. Egyszerre ezrek ébredtek rá, hogy gyógyszer nélkül is lehet egészséghez, oxigénpalack nélkül is lehet jó levegőhöz jutni!

Most háromezren jöttek el mindezért. Talán, sőt bizonyára többszázan jönnének hivó szavunkra akkor is, ha a futás utvonalát nem szalagozás jelölné, hanem térképen berajzolva kapnák meg. Persze, olyan egyszerü térképen, olyan könnyü utvonalat, amit minden épeszü ember percek alatt megért s örül e szellemi játéknak, rejtvénynek.

És ez lenne a számunkra legfontosabb, egyetlen következő lépés. Térképet adni az emberek kezébe, minipályákon futtatni őket s kiválasztani közülük azokat, akikre sportágunk utánpótlását bizhatjuk! Itt a nagy alkalom, csak élni kell vele, hogy ne váljék elszalasztott lehetőséggé...

Nyitrai György

Gombkötő Péter

Bajnokság új rendszerben

A szokásosnál kissé idegesebb hangulatu versenyzők, felfokozott várakozás, az esélyek latolgatása - ezek jelezték, hogy a Döbröntén sorrakerülő verseny nem egy lesz a sok közül, hanem a Bajnokság. Az Országos Csapatbajnokság, amelynek mezőnyébe bekerülni már rangot jelent, amelyen elért eredmények alapján rangsorolják a szakosztályokat. S örvendetes, hogy a versenyzők érezték ennek a versenynek nagyobb jelentőségét, rangját, annak ellenére, hogy egyesek - noha nem szándékosan - az íróasztal mellől mindent megtesznek, hogy e bajnokság rangját csökkentsék. Teszik ezt azzal, hogy felemelik az induló csapatok számát, s csökkentik a bennmaradókét. A nagyobb létszám az átlagszinvonalat rontja, a bentmaradók kis száma a harci kedvet. Hallani kellett volna az ujfajta rendszer megalkotóinak a versenyzői véleményeket: "hát nem mindegy, hogy nyolcadikként, vagy tizenkettedikként, esetleg tizenhatodikként esünk ki?" Azelőtt a 8., 9. vagy 10. helyért még nagy küzdelem folyt, most a végeredmény szempontjából mindegy, hogy kilencedik vagy tizenkettedik-e egy csapat.

A felduzzasztott, nagylétszámu mezőny futói 2 percenként rajtoltak. Ez bizony elég sok ragadást eredményezett, nem használva a verseny tisztaságának.

A terepet a Döbrönte Kupákról más ismerte a mezőny egy része. A Bakony lábánál elterülő dombvidék jó versenyterep, kár, hogy a térképhelyesbités nem sikerült a legjobban. Egy-két bosszantó, feltehetőleg elrajzolásból eredő hiba mellett a futhatóság ábrázolása hagyott sok kivánnivalót maga után. Ugy látszik, ez a térképhelyesbités legnehezebb oldala: az idén megjelent térképek mindegyikénél volt vele probléma.

A gyengébb térkép dacára igen szinvonalas, jó pályákat sikerült kitüzni. Érvényesülhetett a jobb tájékozódási tudás, de nem volt mellékes az állóképesség és gyorsaság szerepe sem.

Ezen a jó pályán a férfiak mezőnyében az OSC csapata szerezte meg a győzelmet, ujból megtörve a Spartacus győzelmek sorát. Győzelmük csak annak meglepetés, aki nem figyelte ebben az évben elért eredményeiket. A jelenlegi mezőnyben csak az OSC tud két élvonalbeli versenyzőt felsorakoztatni, Horváth Attila és Hegedüs Zoltán személyében. Két megbizható emberrel a háttérben ez bizony elég a bajnoksághoz!

A második helyet szerezte meg a Spartacus, ahol csak Egervári multa felül önmagát, a többiek szokott formájuknál gyengébben szerepeltek. Ugy látszik Bozán ezen a versenyen nem tudott igazán magára találni, pedig ha legjobb formáját nyujtja, talán bajnokok!?

Egyenletes, jó teljesitményt nyujtott a BSE négy futója. Kiugró eredményük nem volt, de igy is megszerezték a harmadik helyet, sokat javitva ezzel tavalyi helyezésükön.

Meglepetés a Tatabányai Bányász negyedik helye. Vidéki csapat még nem ért el az OCSB-k történetében ilyen jó helyezést! Reméljük, hogy ez nem a véletlen és a szerencse müve, s a Bányász sportolói tovább erősitik a vidék tájékozódási sportját.

Ötödik lett a Bp.MÁV Igazgatóság csapata. Ez évi eredményei alapján ez reálisnak tünik, már Tarjáni külföldi utja miatt nem a legjobb felállásukban futottak.

Hatodik, s egyben utolsó bennmaradó a VM-Egyetértés csapata. 1971-es kisiklásuk után tavaly a Bp.Bajnokság megnyerésével szerezték meg a jogot az indulásra, s hogy nem érdemtelenül, azt eredményük mutatja.

A Postás nem tudta megismételni tavalyi jó szereplését, csak hetedik lett, megelőzve a BEAC-ot, amely tavaly óta még lejjebb került. Hiába nyerte Hegedüs András egyénileg a versenyt, jó csapateredményhez 4 megbizható futó kell.

A nőknél az első három helyen - ugy, mint tavaly - a BEAC, a Spartacus és az OSC osztozott. Ez egyben a sorrend is, ami a tavalyitól annyiban tér el, hogy a BEAC a harmadik helyről előre ugrott, a többiek egyet-egyet csusztak hátra. A BEAC bajnoksága megérdemelt, mind a három BEAC-os lány az első hat között volt. Meglepetés Fodor Cili egyéni 2. helye, szorosan Mosa mögött!

A Postás lett a negyedik, ami a tavalyi 7. hely után igen figyelemre méltó, ötödik a BSE, hatodik a Szegedi Kender. A női mezőnyben bizony nyomasztó a fővárosi fölény.

Az ifi fiuknál "szokás szerint" a BEAC győzött. Tavaly is, idén is második lett a Tatabányai Árpád Gimnázium. S ha tudjuk, hogy ők adják a Bányász utánpótlást, mindjárt érthető azok negyedik helye! Harmadik a Kőbányai Lombik csapata. Ez a helyezés az ott folyó tervszerü nevelőmunka eredménye.

A következő három csapat mind vidéki: Kazincbarcika, Székesfehérvári Volán, TITÁSZ Nyiregyháza. Az első hatban tehát négy vidéki csapat van! Remélhetőleg néhány év mulva a felnőtt mezőnyben is jelentkeznek majd.

Az ifi lányoknál fölényesen nyert a Spartacus, második a BSE, harmadik az Egri Vasas. Őket követi a Szegedi Radnóti Gimnázium, majd a Kőbányai Lombik és a Székesfehérvári Volán. Feltünő, hogy a tavalyi bajnok BEAC nincs az első hatban. Ugy látszik, Fodor Cili nélkül nem ütőképes a csapatuk.

Végezetül emlitsük meg azt, ami senkinek sem tünt fel, s ez igy van jól. Szinte észre sem vettük, hogy rendezők is vannak, s mégis minden zökkenőmentesen, fennakadás nélkül ment. A dicséret a Veszprém megyei Szövetséget illeti, akik fegyelmezett munkájukkal nagymértékben hozzájárultak a bajnokság sikeréhez.

Hajdu Kálmán

Átmeneti év

Néhány megjegyzés a bajnoki rendszerről

1973-ban uj minősitési szabályzat és ezzel egy időben uj bajnoki rendszer került bevezetésre. Ebben az uj bajnoki rendszerben 10-re csökkent az Országos Csapatbajnokság résztvevőinek száma és a bajnoki feljutás egy azon évben lehetséges a járási /körzeti/ bajnokságtól az OCSB-ig. Ezeknek a változásoknak a propagandája nem volt elég alapos, ezért az idei OCSB után vita kerekedett és rosszalló megjegyzések hangzottak el. Ezért látom szükségesnek magyarázattal szolgálni a sportág közvéleményének, hogy mi indokolja ezeket a módositásokat.

Az uj minősitési rendszer bevezette a "Kiemelt" /E/ kategóriáju versenyeket és az OEB, valamint az OCSB érthetően ebbe a kategóriába tartozik. Ezért körülményeiben is kiemelt versennyé kell tenni az OCSB-t. Az közismert tény, hogy az idén indulásra jogosult 120 versenyző zöme nem indulhatott volna el egy kiemelt kupaversenyen,/a III-IV.oszt. versenyzők közel 40 %-ot tettek ki/. Ehhez jön az 1 perces inditás, igy nem kell csodálkozni, hogy a verseny eredménye nem egy esetben irreális. Nem beszélve arról, hogy a sok induló, a nem megfelelő felkészültségü /több mint 3 órát a pályán töltő/ versenyzők mennyire akadályozták a verseny időben történő befejezését, utazási, értékelési és eredményhirdetési problémákat okozva.

A fenti tényeket és az OTSH Módszertani Osztályának irányelveit figyelembe véve került az OCSB létszáma 10 csapatban megállapitásra. /6 bentmaradó, 2 budapesti és 2 vidéki feljutó/ Remélhető, hogy az igy kialakuló 50 /nőknél 40/ fős mezőny mind minőségileg, mind rendezés-technikailag biztositja, hogy az OCSB rangjának megfelelő szinten és minőségben kerüljön megrendezésre.

Az 1973-as év átmeneti év volt. Biztosan fájdalmas sok csapat számára a kiesés ténye, de a tájékozódási futó sport érdeke megkövetelte, hogy az elért nemzetközi eredményeknek megfelelő szintü OCSB-t rendezzünk.

Az átmenet problémái sajnos nem lettek egyértelmüen megoldva. A BTFSZ nem számolt az OCSB sok kiesőjével, és a 100 fő feletti mezőnyt, valamint a sok kiesőt biztositotta az 1974-es Budapest /A kategória/ CSB-re is, az idei Bp.CSB kiirásában.

A másik bajnokság, amely szintén felvet problémákat, az Országos Váltóbajnokság. Itt az elv a következő: a verseny A kategóriáju és a 6 bentmaradó mellett jogosult indulni a Bp.-i Váltóbajnokság első 5 helyezettje, valamint minden megyei bajnok. Ez elvben 30 csapat, ami figyelembe véve, hogy minden váltószakasz más pályán versenyez, optimális számu versenyzőnek tekinthető. Mivel a váltóversenyek rövidebb pályáival és jellegével a vidéki kisebb klubok számára is biztosithatnak eredményt, részvételük feltétlenül fontos, az itt szerezhető hasznos tapasztalatok miatt.

Szepesi György:

Szót kérek

Ismétlem onmagam, de ezuttal szivesen teszem. Elmondottam, s leirtam már tegnap is, hogy végre megvalósult Monspart Sarolta világbajnoknő álma. Majális hangulat, szinpompás kavalkád, több mint 3 ezer.induló teljes siker tehát a Magyar Rádió első nagy tavaszi futóversenyén. Némi szerencsnék volt, mert az időjárás nem kedvezett a strandolásnak, de azért az elmult napok hideghulláma sem riasztotta el a jelentkezőket, bár azt hiszem időjárás ide, időjárás oda, az a lelkes munka, amelyet a legkülönbözőbb társadalmi szervezetek vállaltak a tömegverseny sikeréért, mindenképpen meghozta volna gyümölcsét. Aligha tévedek, ha azt mondom a jövő esztendőben sokszorosára nő majd az indulók száma. Már az első alkalommal jól sikerült a szervezés, az árnyas erdőben a fák között öltöző sátrak várták a résztvevőket, s kora reggeltől ezek már szinte ellepték a Normafa környékét. Akik szeretik a statisztikai adatokat; ilyenek Magyarországon sokan akadnak, bizonyára örömmel hallják, hogy volt a kocogók között - természetesen apai felügyelettel - 1968-ban született kisfiu, de indult a 78 éves Köler Gyula is, aki akár dédnagypapája lehetne a legfiatalabb résztvevőnek. 13 korosztály kategóriában futottak, kocogtak sétáltak az indulók, ki-ki kedve, fizikai állapota, hangulata szerint, s a célban mindenkit kedves meglepetés várt, csinos dobozban, ezüst fényü plakett s egy emléklap, amelyre a jelmondatot Hamingway-től kölcsönözték "a sport arra tanit, hogy becsületesen győzzünk, vagy emelt fővel veszitsünk"; a sport tehát mindenre megtanit. Ezen a májusi délelőttön voltak kategória győztesek, akik bizonyára büszkén megőrzik diszes kivitelü értékes és szép dijaikat, vesztesek azonban aligha, hiszen szép emlékkel távozott mindenki a Normafától, s azzal a kellemes tudattal, jó érzés volt megmozgatni egy kicsit az izmokat.

/Elhangzott a Kossuth rádióban V.14-én/

A megvalósult példa azt bizonyitja, hogy a tömegekben él a mozgás, az egészséges időtöltés iránti vágy. A mi feladatunk, hogy ehhez sportágunk keretein és lehetőségein belül teret nyujtsunk alapfoku,népszerüsitő versenyek rendezésével, jó propagandával. Bizonyos, hogy utánpótlásunk hasznát fogja ennek látni. /Szerk./

Schell Antal

Centenáriumi versenyek

Az elkövetkező nyári Hungária Kupa mellett minden bizonnyal az év másik legjelentősebb hazai rendezvényének nevezhetjük a centenáriumi versenysorozatot, amelynek keretében az európai Vásárvárosok Kupája, valamint a Nemzetközi Vasutas Kupa és Csik Judit emlékverseny került megrendezésre. A két rendező szerv - a BTFSZ és a Bp.MÁV SC - mindent megtett a sikeres lebonyolitás érdekében és ugy érezzük,hogy a két versenyen részt vett 6 nemzet - Bulgária, Finnország, Lengyelország, NDK, Románia és Magyarország - több mint 700 futójának nagy többsége kellemes emlékekkel hagyta el a versenyek szinhelyeit.

Vásárvárosok Kupája

Sorrendben harmadszor került az idén kiirásra az európai Vásárvárosok Kupája. Sajnálatos módon a kitünő erőt képviselő csehszlovák versenyzők a határzár miatt nem vehettek részt a versenyen, igy négyre csökkent a kupáért küzdő vásárvárosok válogatottjainak száma. Budapest csapata az elmult két évben ugy Plovdivból, mint Lipcséből győztesen tért haza, eredményes szereplésükben igy az idén Piliscsabán is jogosan biztunk. Férfi csapatunk Hegedüs András, Hegedüs Zoltán, Horváth Attila és Schönviszky György, a női csapat pedig, - sérülése miatt Monspart nélkül -, Cser Borbála, Hegedüs Ágnes, Horváth Magda és Turchányi Piroska összeállitásban vette fel a küzdelmet Lipcse, Plovdiv és Poznan válogatottjai ellen. A csapat vezetője Varga László, edzője Nagy Ernő volt.

Pénteken kitünő időben az egyéni futamokra került sor. S mint előbb emlitettem számitottunk a jó szereplésre, de ilyen arányu győzelmet nem reméltünk. A nőknél Cser és Turchányi biztosan szerezte meg az első két helyezést, azonban az utánuk következő Hegedüs Ágnes és Horváth Magda is tekintélyes időkülönbséggel áll a legjobb lipcsei lányok előtt. A bolgárok 1-1 versenyzője még beleszólt a verseny sorsába, a lengyelek azonban még nem érték el a közepes nemzetközi szinvonalat. A férfiaknál valamivel tömörebb volt a mezőny, de Horváth és Hegedüs itt is biztosan végzett az első két helyen. A budapesti versenyzők közé mindössze az NDK-beli válogatott Jentzsch Dieter tudott "befurakodni". A csapatversenyt ugy a férfiaknál, mint a noknél Budapest válogatottja biztosan nyerte meg, és ezzel végleg elnyerte a gyönyörü, fából faragott vásárvárosok kupáját. A váltóban hasonló eredmények születtek, Lipcse és Plovdiv előtt mindkét számban a budapesti versenyzők győztek.

A válogatott futamok mellett öt kategóriában egyéni versenyre is sor került, ahol az A kategóriákban Fodor Cecilia és Bozán György szerezte meg a győzelmet.

A verseny a Hungexpo védnöksége alatt zajlott le, az általa adományozott tiszteletdijakat a szombati ünnepélyes eredményhirdetésen a Hungexpo vezérigazgató helyettese adta át.

A verseny uj, 9 tagu kollektiva által helyesbitett térképen került megrendezésre. Sok felesleges munkától lehetett volna megszabadulni,ha a térkép határai már a helyesbités előtt kijelölésre kerültek volna, bár ezesetben csak később lehetett volna a javitáshoz kezdeni. A pályakitüzők Halász Miklós és Valtinyi László vezetésével szinvonalas pályákat készitettek, de ezekről irjanak inkább azok véleményt, akik aktiv részesei voltak a versenynek és saját magukon mérhették le a pályakitüzők és térképhelyesbitők "jó" és "rossz" elképzeléseit. A verseny lebonyolitása jobb lett volna, ha a rajt, a cél és a versenyközpont nincs olyan távol egymástól, jobban örültek volna a fotósok és talán a versenyzők is, ha a váltórajt nem a sürü erdőben van, és jobban elfért volna az a sok-sok versenyző és néző, ha a cél egy tágasabb helyen került volna elhelyezésre. Ebben az esetben még a váltások is egyszerübbek lettek volna. Na, de minden nem lehet jó, akkor miről irnánk és miről beszélnének a verseny után a résztvevők?

Vasutas Kupa és
Csik Judit emlékverseny

A Bp.MÁV SC rendezvénye minden évben a legnagyobb versenyek egyike. Igy volt ez az idén is. A váltószámok a VVK-val egyidőben szombaton Piliscsabán kerültek lebonyolitásra, mig az egyéni futamokra vasárnap Tatabányán került sor. Jó propaganda és szervezés érdekes ujitások, csucslétszámu versenyző és ritkán látható látványos eredményhirdetés az érdemei ennek a versenynek.
A 18 kategóriában rendezett verseny szépfekvésü rajthelye szinte "elnyelte" a 700-nál több hazai és külföldi versenyzőt.

A felnőtt férfi kategóriákban igen szoros eredmények alakultak ki a győztesek és a helyezettek között. Az "elit" kategóriában Boros ismét bizonyitotta jó formáját, és ha csak egy fél perccel is, de győztesként haladt át a célvonalon Hegedüs és Bozán előtt. Az "A" kategóriában a győztes Molnár G. mindössze négy másodperccel előzte meg a második helyezett Hunyadi Károlyt. A csapatversenyt a VM-Egyetértés, illetve a Postás csapata nyerte. A felnőtt nőknél Turchányi Piroska szerezte meg a győzelmet, csapatban a BEAC együttese lett az első. A junioroknál Honfi biztosan utasitotta maga mögé az egész mezőnyt. A külföldiek közül az elit kategóriában a finn Karsonen Tuomas volt a legeredményesebb hatodik helyével, és csapata a Kainuun Arjy is a dobogó harmadik fokára állhatott fel.

Az alacsonyabb kategóriákra a népes mezőnyök voltak jellemzők, még a 13 évesek korcsoportjában is egyenként 30-30 fő körül volt az indulók száma.

Gyorsan pergő események, tömeges befutások, talán több embert igényeltek volna a célban, és a kódokat is kár volt két helyen elhelyezni a térképen, hiszen ez - főleg ha a kettőben eltérés van - félreértésekre adott okot. A szines krétával történő "bélyegzés" érdekes ujitás, de további sikeres alkalmazásához feltétlenül nagyobb fegyelemre van szükség a versenyzők részéről. Mindezek mellett elismerés illeti az egész versenybiróságot, hiszen dr.Vizkelety László "vezényletével" hatalmas szervezési feladatot láttak el. Ez a munka nemcsak a Vasutas Kupa, hanem a VVK sikeres lebonyolitását is jelentette.

Vasvári Viktor

És végül nem lehet szó nélkül hagyni a versenynek azt a kellemes szinfoltját, és a segitséget, amit a gyermekóvoda nyujtott azoknak a szülőknek, akik a versenyen indultak vagy közreműködtek. A 3-6-13 éves gyerekek részére rendezett futó-, ill. "tájékozódási" verseny minden ki résztvevőnek nagy örömet jelentett. "Központ"-ként a finn példa alapján az Emhő házaspár által szervezett versenyóvoda szolgált. A legkisebbek távja 300 m volt, bójakerülésssel, a 6-13 évesek 1400 m-en mérhették összse erejüket. Előbbiek 30-an, utóbbiak 21-en indultak.

A kisérleti jellege miatt szándékosan visszafogott előzetes propaganda ellenére tehát komoly érdeklődés mutatkozott a legifjabbak foglalkoztatása iránt. Jövőre e kategóriák talán már bevonulhatnak a hivatalos versenykiirásba is...

Ellenőri jelentés

A III. Nemzetközi Vásárváros Kupa tájékozódási futóverseny szövetségi ellenőrzésével történt megbizásom után felvettem a kapcsolatot a versenybirósággal, melynek összetétele jól szervezett versenyt, illetve lebonyolitást igért.

A feladatokat az elnökhelyettesek között a rajt- és célvonal határolta el. A vonalaktól az erdő felé Halász Miklós, a versenyközpont felé /beleértve a cél technikai kialakitását is/ dr.Vizkelety László volt az "ur".

Bár a verseny szervezése idejében elkezdődött és a terepi munkára ütemterv készült, a nyomdába adási időpont előrehozatala miatt elmaradt az egyébként beütemezett, az egyes helyesbitők szubjektivitását ellensulyozó terepi átfésülés, egyeztetés /fedettség, utak/. A térképről, illetve helyesbitési szemléletről még annyit - azt hiszem, ez nemcsak erre a térképre vonatkozik - rögziteni kellene, hogy minimálisan mekkora az a gödör, amit a térképre felveszünk.

A pályakitüzők jó munkáját dicséri a szinte percre "bejött" győztesidő. A heterogén nemzetközi mezőny következménye,hogy a győzelmekért folyó verseny csak a hazaiak között alakulhatott ki. A bemutató pályát /Jánoshegy/ gyakorlatilag csak a válogatottak kapták. Gondolni kellene a jövőben a többi külföldi résztvevőre is.

A pályák ellenőrzése időben, eredményesen lezajlott. Nem az előzetes ellenőrzés, hanem a térképek berajzolásának, illetve a javitások ellenőriztetésének hiánya okozott kisebb bajt. Az összes térképet nem adták oda az illetékes ellenőrzőbiróknak ellenőrzésre. Egy részét a verseny előtti este kellett vakarni, pirossal pontozni, mert a szurás erősen excentrikus volt /1-2 milliméter eltérés/. Ezáltal a női váltó /második nap/ pályáján egy nem pontosan végrehajtott javitás jogos morgásra adott okot. A kérdéses helyen a térképen jelzett egy gödör helyett kettő volt, kb. 15 m-en belül. Az ellenőrzőbirókkal egyetértésben a résztvevőktől - a rendezőség nevében - eredményhirdetéskor elnézést kértem.

Tipizálásra szorulnak a pontmegnevezések! A kis gödör, nagy gödör stb. helyett a gödör nagyságát a mellé irt Ø-vel célszerü meghatározni. Hasonló - nagyságból adódó - példákkal állandóan lehet találkozni. Nemzetközi versenyeken ez forditási, illetve értelmezési nehézségeket okoz.

Külön kiemelném az első napi pálya közönség pontját /Halász sporttársnak köszönhető/, amit ugy telepitettek, hogy a célból látható volt. Sajnos, ezt az igen jó kezdeményezést a szervezéssel foglalkozók figyelmen kivül hagyták. A szük cél megválasztását talán az indokolta, hogy jobbat csak messzebb lehetett volna találni.
A pályákhoz tartoznak még az önbontó pontőrök, akik versenyveszélyesek! Igaz, hogy normál pontőrök biztositása többe kerül, de adott esetben a verseny kudarca még több veszteséggel jár.

A szervezés - a verseny megkezdéséig - igen jó volt. A külföldi résztvevők egy része névszerint nem nevezett, igy hiányos rajtlista került a programfüzetbe. Hatalmas munkába került a meghivott válogatottak versenyen kivüli programjának összeállitása. Jól megoldották. A technikai értekezleten közölték, hogy a rajt a nemzetközi szabályzattól eltérően magyaros megoldásu /külön idő- és külön térképrajt/. Hiányolom, hogy az MTFSZ illetékesei a jelenlegi nemzetközi szabályzatot nem ismertették a nemzetközi versenyeknél közreműködő versenybirókkal.

A technikai felelőst és társait sokoldaluan foglalkoztatták. Első nap rajtoltattak, második nap a célfeladatokat látták el. A cél mindkét napon azonos volt, de mindkét alkalommal telepiteni kellett. Ez a második napon rosszul sikerült.★

Boros Zoltán

Egyszerűen, gyorsan, jól

Ha egy rendezőgárdának kevés idő áll rendelkezésére az előkészitéshez, a reklámozashoz, akkor nincs már hátra, mint a cimadó célkitüzéseket megvalósitani a lebonyolitás során. Ez történt a XXI. Dobó István emlékverseny esetében is.

Az ez évi főiskolásra kiadott Borbolyahegy közepes szinvonalon mozgó térképe már adva volt. Egerhez való közelsége lehetővé tette a vasárnapi megközelitést. Közel kétszázan éltek ezzel, még a hódmezővásárhelyiek is a reggeli órákban "gurultak" át. Ebben az esetben jó spórolási akció volt ez a nagylétszámu kluboknak, sőt igy több versenyzőjüket indithatták. A 30,- Ft-os nevezési dijjal szemben a 40,- Ft-ot kitevő szállásdij már tekintélyes kiadást jelentett volna.

A térkép minőségét mindenki a saját optikájával vizsgálta, de a Sikfőkuthoz közel eső terület ábrázolása, a futhatóság megitélése és a szerencsés pályavezetés reálissá tette a fontosabb kategóriák küzdelmét is. Nem hivatkozom arra, hogy "egyébként is a legjobbak győztek". Az időeredmények szorossága és a helyezettek nevei igazolják a realitást.

A terepből és a térképből adódó közepes részletgazdagság mellett is jók voltak a pályák. Az átmenetek értékeire nem kerestek jelzőt, de legnagyobb érdeme az volt az egésznek, hogy nem adódtak üresmenetek és csiki-csukis ellenfutások.

Az ellenőrzőpontok elhelyezése nem volt elütő a utóbbi versenyek stilusától. A kaptárkövek mentén kitüzött pontok okoztak problémát - mindenkinek egyformán. Sokan hivatkoztak a térkép fogyatékosságára, még Schönviszky György az eredeti javító is elismerte ezt, de...

De emlékszem a cseh homokkövek között eltöltött óráimra, és ott velem is érdekes jelenségek játszódtak le. Az utvonal gyors megtétele után ritkán sikerült "kikapnom" a pontot. Itt ráadásul még enyhén bozótos is volt a sziklafalak alja.

A lyukasztóknak egy hátránya bebizonyosodott, hogy egymásra bélyegzésnél nehéz döntést hozni - a versenyző javára.

A rajt, a cél és a versenyközpont kis távolságokon belüli elhelyezése mindenki számára szerencsés volt. Az eredmények kifüggesztése a Dobó emlékversenyek történetében a leggyorsabb volt, csupán a Vajda Géza győzelmét hirdető papirdarabka fáradt el közben.

Az első futó rajtja után négy /4!/ órával később már a dijkiosztás is megtörtént. A győzteseket hasznavehető tárgyakkal /rudlámpa, válltáska, termosz, látcső, ébresztő óra/ lepték meg.

A versenyzőkről, a sok nevezési módositást kivéve, csak jót mondhatok. Sportszerüen alávetették magukat a pályakitüzők akaratának, örültek az eredményeiknek, nem törték össze magukat és egymást az autóbuszra menet, tapsoltak az eredményhirdetéskor. Tapsoltunk mi is, amikor elmentek, mert életemben nem láttam olyan tisztán hagyott szantermeket, mint akkor ott Noszvajon. Köszönöm ezt minden fáradozó nevében.

Ez a rendezői közösség most kezd összeforrni, a specializálódás utján vannak, azon az uton, amelyen a versenyzőknek és önmaguknak is örömet okoz majd a munkájuk.

●●●●●●●●●●●

★ A második napon a rajt és a cél közös volt a Nemzetközi Vasutas Kupáéval. Rádiós kapcsolat a befutóponttal akkor nem működött, amikor az első váltásra került volna sor. Befutó volt, váltótárs nem, ezért kb. 1,5-2 perces késéssel futott ki a második futó.

Az eredményhirdetés valóban ünnepélyes volt. Azzá tette többek között a sok tiszteletdij is. Rontották viszont azok a versenyzők, akik elrohantak, hogy elérjék a 45 perccel korábban induló vonatot.

Az első nap sajnálatos eseménye volt két külföldi versenyző elkeverése. Vezetőiket kell elmarasztalni a történtekért. Lebecsülve a versenytávot, nem közölték a versenyzőkkel, hogy eltévedés esetén mi a teendő. Az eltünteket a versenybiróság kereste, a környező községeket értesitették. A két lány közben 18 órára a Hárshegy-i kempingbe ért.

Összegében jó verseny volt, eltekintve a rádió ördögétől, egy ellenőrzőponttól, valamint a térképen fel nem tüntetett É-i iránytól.

Lux Iván

Jegyzetek térképről

Üsd, vágd nem apád

Mindannyian tisztában vagyunk vele, hogy tökéletes térkép nincs, nem is lehet, a tökéletes térkép fogalma értelmetlenség. Evvel szemben jó térkép nemcsak elméletben létezhet, a valóságban is van. Mindez magától értetődik, leirását, kinyomtatását a felületes szemlélő pusztán témahiánynak tulajdonithatná. Ennek rögzitését a ma sajnos mind jobban elharapódzó divatjelenség teszi szükségessé. A térképet szapulni sikk! /Nagyon-nagyon hosszu ideje senkit sem hallottam verseny után dicsérni a térképet, ha egy térképet nem bántanak, "abban már lehet valami"./

Érdekes megfigyelni, hogy a térképen a legtöbb hibát mindig a másod- és harmadvonalbeli versenyzők észlelik. Persze, hiszen ők több időt töltenek a terepen, mint az élemzőny, mondhatnánk. No, de azért... Gondolhatnának arra, hogy nemcsak a térképhibában lehet megbotlani, mert például ugye a tájoló is mutathat rossz felé. Mindenesetre Silvaéknál szóvátesszük.

További érdekes tapasztalat, hogy a térképkritikusok leghangosabb csoportja soha nem próbálkozott helyesbitéssel. Talán, mert akik már próbálták, jól tudják, hogy egy akármi bemérése nem megy olyan kutyafuttában, hogysem annak helyéről a verseny után tévedhetetlenül nyilatkozni lehessen. Világosabban: egy térképről alkotott vélemény közvetlenül a verseny után nem lehet tárgyilagos.

Tévedés ne essék, a jó szinikritikusnak nem kell tudnia darabot irni, a térkép megitélése nem feltételezi a térképkészitési készséget, mégis a jobb megértés és több belátás érdekében hasznos lenne az emlitetteknek kipróbálniuk ezt a szakmát, majd meghallgatniuk munkájuk eredményéről a többieket. Mintha csak saját magukat hallanák.

És továbbra se essék tévedés, rossz térkép is van elég és a rossz térképet birálni kell. De minden térképben /még a legrosszabban is/ munka fekszik, amit meg kell becsülni. Tehát birálni kell, de csak objektiven, jóindulattal, és nem felületesen, fölényesen.

Közös lónak turós a háta?

Az utóbbi időben megjelent térképek szinte kivétel nélkül koprodukciós alkotások. A közös munkának számos előnye mellett jelentős hátrányai is vannak.

Legnagyobb a baj, ha a stáb igen eltérő képességü /vagy lelkiismeretességü/ helyesbitőkből áll. Ilyenkor a térkép alapvető hibákat hartalmaz egyesek igen lelkiismeretes munkája ellenére. Ezen csak egy módon lehet segiteni: a ranglista alsó végén helyetfoglaló helyesbitők közreműködésétől további fejlődésükig /annak határozott reményében/ el kell tekinteni!

A közel egyforma képességü helyesbitők között azonban még mindig lehetnek szemléletbeli különbségek /melyek közül az egyedül helyes szemléletmódot gyakran nem is lehet kiválasztani/ és ez az utak és fedettség igen eltérő megitélésében jut kifejezésre.

Először is le kell szögeznünk, hogy a nagylétszámu helyesbitőgárda által együttesen előállitott térképek relativ száma csak növekedhet, mert az egyre növekvő igényeknek megfelelő térkép előállitásához már ma is olyan sok idő szükséges, amennyire dolgozó embernek nem telik. /Becslésem szerint egy négyzetkilométeres terület becsületes kijavitásához ma már 15-25 óra szükséges./ Megalkudva tehát a körülményekkel, arra kell választ találnunk, miként lehetne egyöntetübbé tennünk a minősitést. Erre a kérdésre ma már majd mindenki vágja rá a választ: A térkép elkészültével a helyesbitők cseréljenek terepet és ellenőrizzék egymás munkáját. Nem csoda, hogy ez szinte soha nem fordul elő, mert egyrészt ehhez legalább két tisztázati lapra van szükség /de inkább annyira, ahány helyesbitő dolgozott/, másrészt a térkép elkészülte után még sok szabadidőre, erre viszont még nem volt példa.

Érdekes javaslatot tett Achátz sporttárs. Szerinte a terepek felosztása után, a gárda a határoló vonalakon együttesen menjen végig és az illeszkedési pontok és vonalak felvételével egyidőben alakitson ki közös álláspontot a fedettség és utminőség ábrázolásában. A módszer hátránya, hogy az egyeztetés az egész helyesbitési időszakban csak egyszer történik, az ember felejt és a növényzet változik.

Javaslatom a következő. A helyesbitendő területet az eddig szokásos néhány nagy rész helyett több kicsire osszuk fel, minden helyesbitő több ilyen kis területet javitson, melyek több más helyesbitő területével legyenek határosak. Minden helyesbitő saját területének határán haladva vessen egy tekintetet a szomszédos részre és minősitse annak fedettségét, illetve a becsatlakozó utakat. Ezáltal a megitélési különbségek már az első tisztázásnál kiderülnek és a minősitések állandó kontroll alatt vannak.

A háboruhoz három dolog kell

Mivel a terképhelyesbités nem frontmunka, nekünk egy is elég, ha azonban nincs, akkor sajnos... - hallani néhány helyesbitőnktől. A középkori szállóigéket kevésbé kedvelők csak annyit jegyeznek meg, hogy: "kis pénz - kis foci".

Sportágunk jelen helyzetében tudomasul kell vennünk, hogy a helyesbités nem gazdasági tevékenység, a térképkészités ma nincs és nem is lehet megfizetve. Szerencsére szó sincs arról, hogy élvonalbeli helyesbitőinket csupán anyagi szempontok vezérlik, meg vagyok róla győződve, hogy mindannyian kedvenc hobbijuknak tartják és igen bánatosak lennének, ha nem csinálhatnák.

Mégis, tul sok szó esik a pénzről. Sokszor hallani, hogy északon bezzeg másként van. Ugy persze lehet... Amennyire én az északi szisztémát ismerem, ott létezik★

Futóhírek

Az NSZK-ban még nincs önálló tájékozódási futó szövetség. "Kollégáinkat" a Deutsche Skiverband /síszövetség/ képviseli az IOF-ben. A szakmai irányitást négytagu technikai bizottság végzi, főleg külföldi eredetü szakirodalom alapján. Térképeiket - Heinz Negro vezetésével - pár éve kezdték el rajzolni; az elmult évben már 8 speciális kiadványt készitettek.

☆☆☆

Elsőizben nyert atlétikai országos bajnokságot magyar tájékozódási futó! Ezt Danovszky Ferenc /BSE/ "követte el", mint a Bp.Épitők vendégsportolója. Megnyerte az 50 km-es gyalogláz országos, majd budapesti bajnokságot is. Kiváló teljesitményéhez gratulálunk!

☆☆☆

Az MTS és a Népsport szerkesztősége az 1973. évben is meghirdette az "Ezüst Gerely" pályázatot, melyekre különböző művészeti és tudományos értékü, sporttémáju pályamüvekkel lehetett benevezni. Az áprilisi határidőre számos képzőművészeti és irodalmi alkotás érkezett be, melyeket az értékelés után a Royal Szálló épületében mutattak be a közönségnek.

Az irodalmi pályamunkák között szerepelt Bárány László összeállitása is, amely sportágunk hazai történelmét ismerteti. A zsüri elismerően értékelte a többszáz oldalas, korabeli fényképekkel, térképekkel és egyéb dokumentumokkal gazdagitott, alapos munkát, és közvetlen a hivatásos irók győztes müvei után sorolta azt.

●●●●●●●●●●●●●●●●●●

★egy kizárólag tájékozódási térképeket előállitó és forgalmazó cég, mely a klubok megrendelésére saját profi helyesbitőit is rendelkezésre bocsátja. Mindazonáltal a professzionista helyesbitők az összes javitóknak csak töredékét alkotják. Gondolom felesleges hangsulyoznom, hogy profik alkalmazására és kiadóvállalat létrehozására ma nekünk még nincs lehetőségünk, Svédországban évente kb. 2000 /kettőezer!/ tájékozódási térkép jelenik meg. Minden költséget a klubok viselnek, beleértve a helyesbitők dotációját is. Egy barátom, aki az északi tájak elég jónevü dolgozója, nem rövid pályafutása alatt a térképeken szinte semmit sem keresett /ugyanakkor kétkezi munkájából él/ - egyszerüen szenvedélyből csinálja. Meglehet, hogy értesüléseim nem tökéletesen pontosak és ellenpelda is hozható, mégis ugy vélem, hiba lenne követeléseinket a nehezen bizonyitható külföldi példákkal alátámasztani. Tudomásul kell vennünk, hogy a helyesbités minden olyan esetben, amikor a klub nem képes nagy összegekkel dotálni, társadalmi munka, hobby, vagy szórakozás, de minden esetben segitség sportágunknak. Aki "bagóért nem csinálja", annak annál rosszabb, végül is nem kötelező.

Jó kis verseny

Itt van a nyár, verseny versenyt követ, sok közöttük a nemzetközi, többnapos, külföldi, szóval a mindenképpen érdekes. Ujságokat bujva, eredményeket értékelve könnyen hajlamos az ember megfeledkezni a kisebbekről, a nagy nevek nélkül lezajló, de sok sportembert megmozgató B-C kategóriás versenyekről. Pedig azok fontossága vetekszik a látványosabb nagyokéval, hiszen versenyzőink zöme csak ilyenekre jut el, és itt szerez "sikerélményt".

Az "A" kategóriás Dobó Kupával egyidőben Tatabányán rendezte az Almásfüzitői Timföld SC a Nagy Mihály emlékversenyt. Szerencsés terepválasztás volt, a gyorsaság bravurjával füszerezve. Ugyanis a mindössze 3 héttel korábban lezajlott nemzetközi Vasutas Kupára kiadott térképet használták fel, ami azt jelenti, hogy ezen idő alatt kellett a pályákat kitüzni /5 kategória számára/, bemérni, leellenőriztetni, a térképeket /közel 3000 db-ot/ berajzolni. Simon Lajosék bebizonyitották, hogy a gyorsaság nem boszorkányság, nagyon szépen megoldották mindezt - sőt még egy-két térképkorrekcióra is futotta erejükből.

Praktikus volt a versenyközpont megválasztása. A jól felszerelt tatabányai szakmunkásképző intézet másfél kilométerre sincs a terep szélétől, igy feleslegessé vált az autóbuszos szállitás és az azzal általában járó sok bonyodalom és költség. Rajt és cél egymás közelében, igy a rendezéshez elengedhetetlen kapcsolattartás sem volt problémás. Mindez gyorsitotta a lebonyolitást és igy sikerült a kitüzött délutáni időpontban az ünnepélyes eredményhirdetés megtartása.

E versenynek már a korábbi évekről is jó hire volt, ezért most is 250 körül volt az indulók száma. Elősegitette ezt a versenyzőket fogadó rendezők angyali türelme - amire a rengeteg nevezésmódositáshoz volt szükség. A pályák szellemességéről csak annyit, hogy még azok is tudtak rajta keverni, akik a térképjavitásban részt vettek... S bár az F 21 B kategória győztesének neve is szerepel a javitók között, nem volt szerencséje saját munkáját futtában birálni, oda nem vezetett a pálya. Viszont a sokszorositott eredményértesitőt pár napon belül megkapta!

Sok-sok ilyen, jó kis versenyre van szükség ahhoz, hogy többfelé alakuljon ki olyan "sürü" versenyzőélet, mint Tatabánya környékén.

/-trai/

X. NEMZETKOZI VASUTAS KUPA ÉS CSIK JUDIT TÁJÉKOZÓDÁSI FUTÓVERSENY

PESKÓ
(GERECSE)

1973

BP MÁV SC

X. INTERNATIONALER EISENBAHNER UND JUDIT CSIK POKAL-ORIENTIERUNGSLAUF

F 21 E – H 21 E
11 620 M

Kiadja a Magyar Tájékozódási Futó Szövetség

A kiadásért felel az MTFSZ Térképbizottság Elnöke

10-167/1/1973

É

N

Boros Zoltán /Egri Spartacus/
győztes pályája

CÉL - ZIEL

Méretarány 1:20 000

200 100 0 200 400 600 800 m

Alapszintköz 5 m

Helyesbítés 1972. december

1. Emhő László
2. Gallo Sándor – Tarjáni Tibor
3. Gombkötő Péter
4. Kontra György
5. Laczkó Tamás
6. Nyitrai György
7. Tarjáni Tibor
8. Vajda Géza
9. Változatlan másolat

Rajzolta Vajda Géza

Tarvágás
Durchsichtlich, Schwer laufbar

2000 példány

Sokszorosította az MN Térképészeti Intézet-Budapest

Jávorka Péter

Külföldön először

Jávorka Péter a volt Bp.Pedagógus tájékozódási futó szakosztály megalapitója és versenyzője. Husz évvel ezelőtt állt rajthoz először, majd négy évvel később tagja az első magyar tájékozódási futó válogatott csapatnak, amely a III. Csehszlovák Turista Találkozón vesz részt és harmadik helyet szerzi meg. Több magyar válogatott tájékozódási futó felfedezője /Monspart Sarolta, Sz.Molnár Magda, Deseő László/, a József Attila Gimnázium tanára. Cikkében az első nemzetközi tájékozódási versenyre emlékezik vissza. /Szerk./

1953. kora tavaszán a szükséges versenyizgalommal vágtam neki a Dobogókő északi lejtőjének, életem első tájékozódási versenyén, a felejthetetlen emlékü Bárány Lászlóné /Tilda/ rendezte észak-pesti területi bajnokságon. Dehogyis gondoltam volna akkor, hogy sokéves elkötelezettséget jelent számomra ez a véletlen rajt, az akkor elért meglepetésszerü második hely, s még kevésbé gondolhattam akkor - az Asszonyfej-kutat kerülgetve arra -, hogy éppen én leszek az, aki négy esztendővel később Horváth Lóránddal együtt először áll rajthoz magyar tájékozódási versenyzőként külföldön, cimeres mezben.

1957-ben érkezett az első meghivás magyar csapat részére nemzetközi versenyre. Soltész Béláék akkor már tervezgettek egy balatoni nemzetközi versenyt, de a csehszlovákok megelőztek minket és elsőként rendeztek szocialista országok közötti viadalt. A szövetség az 1956. őszén a Bakonyban lebonyolitott országos egyéni bajnokság eredményei alapján jelölte ki a kéttagu csapatot. Miután az akkori bajnok Balogh Imre az ellenforradalom után nyugatra távozott, a második és harmadik helyezettre esett a választás.

1957. nyár elején hosszu-hosszu éjszakai utazás után érkeztünk meg a csehszlovák szövetség nyári nagytáborának szinhelyére, a délmorvaországi Bitov közelébe. Hatalmas természetjáró tábor volt ez s ennek a táborozásnak a keretében rendeztek különböző versenyeket, a többi között tájékozódási futást is. Bizony: futást! Mi csak itt ismerkedtünk meg a kiirás részleteivel. A csehszlovákok a norvégoktól vették át a versenyszabályokat, s a versenyformájuk csak annyiban tért el a maitól, hogy a természetjáró jelleg hangsulyozására hét kiló kötelező sullyal töltött hátizsákkal kellett futni. Nálunk akkortájt ment ki a divatból a "kötelező felszerelés" és a futóverseny sem volt egészen ismert, hiszen csak két esztendővel később jutottunk ki a Bp.Pedagógus akkori csapatával Finnországba, ahonnan is magunkkal hoztuk az "uj eszméket". Igaz ugyan, hogy egy tájékozódási futóversenyt éppen én rendeztem már Magyarországon, az 1955. évi Földes verseny elsőnapi szakaszát Tatabányán, s azt akkor a fiatalon elhunyt Katona Gyurka nyerte.

A csehszlovákiai térképkiadás is eltért a hazaitól, a versenyeket régi, rovátkás katonai térképeken rendezték. Ez a sok szokatlan körülmény nehezitette a dolgunkat, ráadásul az indulási sorrend sem volt egészen kedvező. A tizenegy külföldi csapatot, lengyeleket, bolgárokat, NDK-belieket, szovjeteket, románokat és a mi nem hivatalos kétszer két versenyzőnket, Thuróczy Lajost, Bokodi Jóskát, Szaniszló Józsi bácsit és Szász Karcsit, előre inditották, s őket követte az ötven párt kitevő hazai mezőny. Mindebből már az is kiderült, hogy a két versenyzőnek együtt kellett futnia.

Hármas rajtszámmal indultunk. A szokatlan térképen hamar kiismertük magunkat, de nagy gondot jelentett a hazaitól teljesen elütő ligetes, szántóföldekkel szabdalt, sürünövésü fenyőerdőkkel boritott lankás terep. Légüres térben futottunk, már az első ellenőrzőpontra elsőként érkeztünk - s ettől kezdve sem előttünk, sem mögöttünk nem láttunk versenyzőt. Öt, jellegzetesen "északi" ellenőrzőpont volt a 13 km-es távon. Mi - akik a magyar versenyek "zöld" pontjain edződtünk - könnyen vettük az akadályokat s ugy érzem mai szemmel nézve is azt mondhatjuk: jól futottunk. Mindössze 2-3 percet "tettünk rá" az utolsó ellenőrzőpontra, egy völgyben emelkedő 5-6 szintemelkedésü kis kupra, s aztán futás a célba.

A cél elhelyezése nem volt éppen ideális. Másfél-két kilométeres szántóföldi szakasz után a falu következett és a falu tulsó oldalán lévő kis tónál volt a cél. Amikor a falu kocsmája előtt futottunk el - ott nagy riadalom támadt -, filmesek, versenybirók, rendezők hagyták ott a félig kiivott söröskorsókat, s futottak velünk, helyesebben utánunk. A cél transzparenst akkor próbálták éppen kifesziteni, s mint kiderült, még nem számitottak versenyzőkre, hiszen az elején a külföldiek indulnak - s azok ugyis elkevernek...

Igy történt azután, hogy a filmhiradó kedvéért ujra be kellett futni a célba.

Végeredményben csekély időkülönbséggel szorultunk két pozsonyi csapat mögött a harmadik helyre. Ha ők nem utánunk jönnek, bizonnyal minden máshogy történt volna...

Fekete Jenő

Ezer diák versenye

Ötödször rendeztek idén tájékozódási futóversenyt az Országjáró Diákok Országos Találkozója keretében. Az ötös szám mindig kötelez valami ujra, nagyszabásura, s ebben a salgótarjániak sem fukarkodtak. Az ujszerü kiirás már korábban megbolygatta a kedélyeket, igy érthető, hogy várakozással néztünk a kissé kockázatosnak látszó próbálkozás elé. Utólag is meg kell azonban vallanunk, hogy néhány kisebb becsuszott hiba ellenére a rendezőség is és a versenyzők is kiállták a próbát.

Az országos váltóbajnokságról már ismert terep és térkép még mindig tudott ujdonságot mutatni, s ami örvendetes, majdnem ezer olyan diáknak, akik eddig csak hirből ismerték a tájékozódási futást. A verseny ugyanis beszámitott a megyék közötti pontversenybe, az értékelés pedig az elindult és két órán belül pontkihagyás nélkül célba ért versenyzők számának sulyozásával történt. Érthető tehát, hogy aki csak járni tudott, - az első napi játékok, csuszdák már megszedték áldozataikat - ott tolongott 8 órakor a rajthelyen, hogy megszerezze megyéjének azt az egy pontot, ami eredményes futását jelenti. És a gyerekek között ott szorongtak azok az edzők, vezetők is, akik egy-két óra alatt próbálták beletölteni többszáz diákfejbe a tájékozódási futás csinját-binját, a térképjeleket, tájoló használatát, a tájékozódás alapismereteit. Ez a rajt a fotósok paradicsoma volt, hangulatában is, tömegében is felülmulta az eddigi évek versenyeit. A célba befutott versenyzők pedig tovább növelték a buzditó, lelkesitő szurkolók számát, s nem véletlen, hogy világbajnoki küzdelmekre emlékeztető kiáltozásokkal fogadták a párosával, bolyokban, vagy éppen egyedül bekocogó mazsolákat, vagy az itt-ott szédületesnek látszó hajrával befutott "szakmabelieket".

Dicsérem a versenyt. Dicsérem, mert megérdemli a jó ötlet, amellyel bevontuk a versenyzésbe valamennyi ODOT résztvevőt, és biztosan uj hiveket is toboroztunk gi szintjével. Elfelejtkezett arról, hogy nem csupán tájékozódási futókkal áll szemben, s ezt a szép játékot el lehet rontani egy tulméretezett pályával, egy ideges szóval, a sikerélmény hiányával.

Az eredménylista elkészülte után derült csak ki, hogy az A osztályu kategóriákban nemcsak aranyjelvényes indulók álltak rajthoz. Kis létszámuk miatt célszerü lenne a jövőben csak B osztályt rendezni, viszont itt megkövetelni a tájékozódási futó igazolást és a megfelelő minősitést.

Junior kategóriában 95 %-ban nem leigazolt versenyzők indultak, a pálya viszont megfelelt egy jó kupaverseny szintjének. Igy érthető, hogy a 45 indulóból összesen 5 fő ért el értékelhető eredményt. Ugyanez a helyzet az alacsonyabb kategóriákban is, ahol a versenyzők 60 %-a nem érte el az előirt szintet, s ezzel nemcsak egy pontot, hanem egy sikerélményt is elveszitett. Rugalmasabb értékeléssel kevesebb gyerek kedvét vették volna el a további versenyzéstől.

A jövőre nézve fogadjuk el és fejlesszük tovább ami szép volt, ami jó volt. Legyen többszáz fős tömegesitő verseny serdülő és ifjuságí kategóriákban lelkesitéssel, dobszóval, majálissal, de legyen tájékozódási futóink számára komoly vetélkedés, ahol a szabályzatot is szem előtt tartjuk, sportágunk számára. Megérdemli a rendezőség, mert kis létszámmal is lebonyolitott egy nagylétszámu sporttalálkozót, amelynek nehézségét még az is növelte, hogy az indulók 80 %-a nem volt aktiv versenyző. És végezetül megérdemlik a gyerekek is, akik kiállták a próbát, és lelkesen megküzdöttek életük első versenyének nehézségeivel.

A sikeres lebonyolitás ellenére sem szabad azonban elhallgatni a verseny hibáit. Egy év komoly munkája után minden diák egy kicsit játéknak, és nagyon izgalmas játéknak tekintette az ODOT versenysorozatát. Ezt a játékot üzte a versenybiróság is a résztvevőkkel. Játszott a szintekkel, a versenyzők felkészültsége és a pályák nehézségével.

Eredmények

F 17 A		35 ind.	N 17 C			F 15 D		36 ind.
1.Kóger Gyula	Fejér	58:42	1.Muzsnai Á.	Hajdu	58:53	1.Sáfrán	Fejér	46:50
2.Hegedüs Ábel	Bp.	1:01:09	2.Papp I.	Szabol	51:48	2.Benkő	Veszpr	46:51
3.Harkányi Cs	Bp.	1:08:09	3.Soltra M.	Somogy	52:58	3.Molnár	Veszpr	47:26
F 19 B		25 ind.				F 15 D		52 ind
1.Varga János	Komárom	1:31:39				1.Császár	Veszpr	1:04:59
2.Nové János	Veszpr	1:34:17				2.Bősze	Veszpr	1:18:09
3.Molnár J.	Bp.	2:11:38				3.Korcsok	Nógrád	1:20:03
F 17 B		53 ind.	N 17 D		172 ind.	N 17 A		21 ind.
1.Gyenis Z.	Baranya	1:18:10	1.Repelik M.	Szabol	41:55	1.Fodor	Bp.	36:11
2.Fonyó S.	Bp.	1:25:42	2.Mező É.	Baranya	48:30	2.Szabó	Csongr	47:23
3.Somlai G.	Komárom	1:27:13	3.Párosi I.	Szabol	49:51	3.Dornyi	Fejér	51:12
F 17 C		107 ind.	N 15 C		25 ind.	N 19 B		9 ind.
1.Csekk S.	Szabol	57:57	1.Hajnal I.	Csongá	1:07:43	1.Fogas	Fejér	1:31:05
2.Minálovics	Veszpr	59:36	2.Fodor Á.	Csongr	1:12:36	2.Ruska	Komárom	1:35:02
3.Fábián P.	Hajdu	1:02:37	3.Szuromi	Csongr	1:20:44	3.Demeter	Bp.	1:52:01
F 17 D		228 ind.	N 15 D		57 ind.	N 17 B		33 ind.
1.Hernisfögel	Baranya	1:03:01	1.Géczi M.	Nógrád	41:08	1.Bátori	Bp.	1:01:39
2.Tari T.	Borsod	1:04:26	2.Balogh	Veszpr	50:04	2.Horváth	Komárom	1:21:09
3.Bedzsula A.	Borsod	1:04:28	3.Kulcsár	Veszpr	52:06	3.Szanyi	Veszpr	1:29:06

Tűlevél

Két levágott térkép margójára...

Májusban két nemzetközi verseny két térképe egyidejüleg készült profilnyomdánkban, a Térképbizottság elnökének égisze alatt /mert már ilyen is van/, a Vásárváros és a Vasutas Kupa térképei.

Hónapokig tartó előkészités alatt minden helyesbitő szivét, lelkét, minden tudását beleadta, a térképek mégis csonkán kerültek a versenyzők kezébe. Tudniillik le kellett vágni belőlük: az egyikből fent, a másikból lent. Nem nagy ügy, mégis egyedülálló térképkiadásunk történetében. És az okok?

A Vásárváros térképet azért kellett megcsonkitani, mert a német szöveg szerint a versenyt a "városokért" rendezték volna, nem pedig azok kupájáért. Jót derültek volna rajta németajku vendégeink.
A Vasutas térképen pedig "csak" az volt a hiba, hogy a helyesbitők között a javitatlan területet is helyesbitettnek, nevemmel tüntették fel. Ez a tény annál sulyosabb, mert a szöveget nyomás előtt leellenőriztük, az akkor hibátlan volt és ez a névfelrakás teljesen érthetetlen módon, utólag történt!

A levágás szomoru tény: a hibás névvel együtt levágták Vajda Gézának, a térkép rajzolójának nevét is, amit ezuton közlünk azokkal, akiknek ilyen levágott térkép jutott.

A hibák sora ezzel sajnos távolról sem teljes: a Vásárváros /Szirtestető/ térkép helyesbitői között még Varga Lászlóné és Szőnyi László neve is fel van cserélve és rajzolója nem Sőtér István, hanem Sőtér János, kiváló versenyzőnk, akinek nevét sportágunkban mindenkinek illik ismerni. Ezeket a hibákat levágni, kivágni már nem lehetett, csak utólag lehet és kell hivatalosan a Térképbizottság elnökének, Hrenkó Pálnak a szaksajtóban korrigálni.

Jó lenne, ha a jövőben térképeink helyesbitőinek és amatőr rajzolóinak hatalmas társadalmi munkáját a Térképbizottság elnöke a térképenkénti néhányszáz forintos eszmei térités mellett azzal is dijazná, hogy megfizethetetlen munkájukat hibátlanul, térképeiket levágás nélkül hozza forgalomba. Ha viszont a térkép selejtes, akkor esetleg "II.oszt. áru" bélyegzőt kell ráütni és árleszállitást kell eszközölni. Ennyit gondolom megérdemel a tájékozódási futók többezres tábora és a klubok, akik megvásárolják ezeket a térképeket.

Végezetül még egyet: a téma azért kivánkozik a nyilvánosság elé, mert térképkiadásunk felelőse biróképző és térképhelyesbitő tanfolyamokon szemléltető példákkal és nevekkel illusztrálja amatőr térképhelyesbitőink hibáit, tévedéseit, igy most neki kell a nyilvános kritikát kiállnia.

Dr.Vizkelety László

A fenti cikk szerzője két térkép körüli bonyodalmakat kifogásol. Logikai bukfencnek tartjuk, hogy mind a hibát, mind annak orvoslását egyaránt támadja, bár meggyőződésünk, hogy végül is a korrigálásra a lehető legjobb megoldás született. Mindez annál is furcsább, mert a hibásan nyomott példányokat Vizkelety dr. és néhány rendező kivételével senki sem látta. A tényekhez az is hozzátartozik, hogy a hibás VVK feliratu példányból 6 db került ki, a többi kétezren a felirat le lett vágva és helyesen ujranyomták, mint ahogy erről mindenki meggyőződhet, aki a Váci utca 58-ban térképet vásárol. Még a névcsere is meg lett oldva.

A Vasutas Kupa térképe pedig mindössze 7 példányban jutott a rendezőkhöz és ugy hisszük, a levágás az adott helyzet legjobb megoldása volt. A hibák létét tehát kétségbe nem vonjuk. Némelyik megvan a papiron /le sem tagadhatók/, a másik része pedig nincs rajta /ami szintén tagadhatatlan/. Különösebb magyarázkodás nem célunk, de arra mindenképpen szeretnénk felhivni a figyelmet, hogy az ember nem tévedhetetlen automata. A biráló sem. Mert téved a biráló akkor, amikor rossz szájizt keltő megjegyzéseiben föltételezi, hogy Sőtér Jánost nem ismeri a térképek felelős kiadója, hiszen Sőtér az egyik legállandóbb munkatársa térképbizottságunknak. Hasonlóan felesleges a csodálkozás afelett, hogy a térképbizottságnak elnöke van, mert például az edzőbizottságnak is van elnöke. Valamint az is tévedés, hogy a térképbizottság osztja a javitási visszatéritést. De lehetne még vitatkozni sokmindenen, azonban hiábavaló dolog lényegtelen kérdéseken ölre menni. Mert az itt keletkezett hibák a verseny értékéből mit sem vonnak le. Még 50 %-ot sem, amint dr.Vizkelety az eredményhirdetésen kijelentette. Nevetséges lenne a két térkép értékét pusztán néhány téves felirat miatt 50 %-ra leértékelni, mert vannak olyan térképek is, amelyeknek nemcsak a feliratukban rejlik értékük. Az emlitett kettő is nyugodtan ide sorolható. Szomoru, ha egy térkép minőségének 50 %-át a névrajz képviseli.

Örvendetes, ha a térképekről kritikák jelennek meg, de elkedvetlenitő, hogy szédéshibák, a térképnyomtatás egyes fázisaiból kiragadott lapokat birálunk, s azokat sem sulyuknak megfelelően. Helytelennek tartjuk mind személy szerint, mind pedig az MTFSZ Térképbizottság tagjaiként azt, hogy a cikk szerzője valós vagy vélt sérelmeit összsportági síkra kivetitve próbálja viszonozni.

Hogy mennyire nem tévedhetetlen az ember, és hogy mennyi bosszuságot okozhat a nyomda ördöge, arra jobb példát nem tudnánk hozni, mint a Vasutas Kupa nemzetközi kiirását, ahol "Eisenbahn" klub invitálta a külföldi vendégeket, s amelyet rossz németséggel tojásutnak lehetne forditani. De németajku vendégeink feltehetően nem ebből itélték meg a Vasutas Kupát.

Sikhegyi Ferenc és
Lux Iván
az MTFSZ Térképbizottságának tagjai

Tisztelt Szerkesztőség !

A Tisza Cipő SE Természetjáró Szakosztályán belül most fejlődik a tájékozódási futás. Ezzel kapcsolatban több szakkönyvet kértem és kaptam utánvételes szállitással Önöktől.

Sajnos nem minden téren ilyen jók a tapasztalataim. 1973-ra előfizettem Önöknél a Tájékozódási Futás c. lapot, amit állandó jelleggel nagy késéssel kapok meg. Több ujság közül - amelyet járatok - Önöknek köszönhetem azt a nyomtatvány gyüjteményt, amiben a posta közli velem a lap elmaradását, illetve bizonytalan megjelenését. Más Szolnok megyei előfizetőkkel beszélve rájöttem, hogy ez nemcsak egyedi eset. De ez engem nem vigasztal! A lap tartalma, amit egyébként nagyra értékelek, sokat veszit időszerüségéből. A sportág hireit már rég ismeri mindenki, mire a lap megjelenik.

Az áprilisi számukban megkapott a hir, ahol azt fejtegetik mi mindent tesznek előfizetőik megtartásáért. Talán, ha a pontos megjelenés fontosabb lenne... Az áprilisi számot is junius 8-án kaptam meg. Érdekes gondolatai támadnak az embernek, ha a keresztrejtvény megfejtők neveit olvassa. Furcsa módon a beküldési határidők már rég elmulnak, mikorra a lap megjelenik. Megfejtő mégis van. Hm.

Év elején felmerült a gondolat a Tájékozódási Futás szaklap szélesebb körü terjesztéséről szakosztályunk tagjai között. Azóta már letettem róla.

Várom a válaszukat, valamint a májusi és juniusi lapokat.

Csizmadia Gyula
Martfü

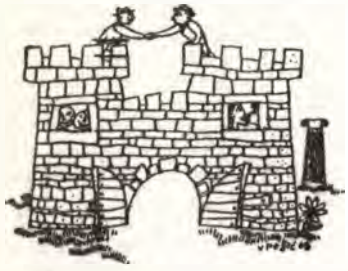

Az 1973/4. számban közölt rejtvény helyes megfejtése: UTVONALVÁLASZTÁS. 1-1 db külföldi versenytérképet nyertek:
Szabó László /Hajduszoboszló/, Takács Mária /Debrecen/, Matuszka József /Kaposvár/, Vámos Péter /Budapest/, Zsigmond Tibor /Miskolc/.

Azoktól, akik ujságunk késedelmes megjelenése vagy postázása miatt csak határidő után tudják beküldeni a megfejtést, azt is elfogadjuk.

Kicsi a bors...

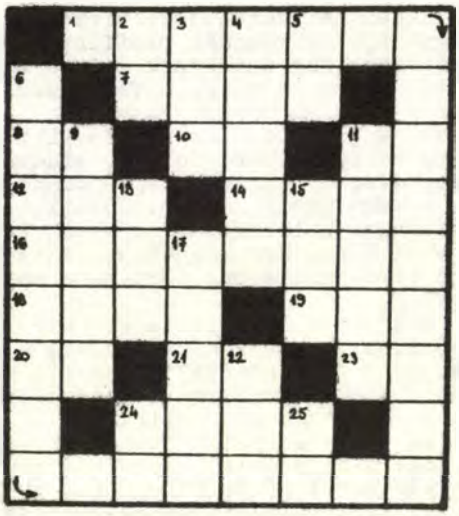

VIZSZINTES:

7. Benne az utolsó szög.
8. Ujságunkban gyakran olvasható rövidités.
10. Ludolf-féle szám.
11. Befejezetlenül verjed!
12. Külföldi szabvány.
14. Erdőben lakik ő is.
16. Vonulás egy mértani idom mentén.
18. Erősen megkevert prémes állat.
19. Helyeslés végtelenül parasztosan!
20. Ifjusági találkozó kezdődik igy.
21. Johnson elnök monogramjában volt.
23. Európai nép.
24. Toldira pillangóként szállt.

FÜGGŐLEGES:

2. Igék egyik csoportjának közös jellemzője.
3. Egy államhoz tartozó személyek összessége.
4. Idővel tyukká válik.
5. Kigyóbeszéd.
9. Nagyvárosi hiánycikk
11. Nyulfaj.
13. Az ember legemlékezetesebb felülete.
15. Angol számsor kezdete.
17. A vele szomszédos helyre.
22. Fontos exportcikkünk.
24. Hátrányban van!
25. Az ópium alapanyagának végei.

Minirejtvényünket senki ne kicsinyelje le! Igyekeztünk válogatottan nyakatekert meghatározásokat kitalálni. S ha valaki mégis meg tudja fejteni, az egy megszivlelendő bölcsesség birtokába jut a vizszintes 1. és függőleges 6. sorok jóvoltából. Ezt tessék beküldeni augusztus 15-ig. 10 nyertes dija egy-egy szines külföldi versenytérkép lesz.

VERSENYEK - EREDMÉNYEK

ORSZÁGOS VÁLTÓBAJNOKSÁG

1973. május 20. Salgótarján
Vb.elnöke: Bátky Lajos

N 19 Magyar Népköztársaság Váltóbajnoka:

BEAC /Turchányi-Hegedüs-Cser; Edző:Garay Sándor/	3:42:45
2.Spartacus TE /Schmiedmeister-Szopori-Monspart/	3:51:02
3.Orvosegyetemi SC /Hanusz-Csőkör-Horváth/	4:12:02
4.Budapest SE	4:40:30
5.Bp.Vasas SC	4:49:09
6.KSZVSE	5:21:28
Egri Spartacus	nem ért.
Bakony Vegyész	nem ért.
HÓDGÉP SK	nem ért.
Pécsi OEÜ SK	nem ért.
Szfvári Volán	nem ért.
Kőbányai Lombik	nem ért.
Bp.MÁV Ig.SC	nem ért.
MAFC	nem ért.
Bp.Postás SE	nem ért.
VM-Egyetértés SK	nem ért.

F 21 Magyar Népköztársaság Váltóbajnoka:

Spartacus TE /Egervári-Schönviszky-Balogh-Bozán; Edző:Schönyviszky György/	4:45:59
2.Orvosegyetemi SC /Hegedüs-Sódor-Kempelen-Horváth/	4:51:19
3.Budapest SE /Zánkay-Boros-Honfi-Sötér/	4:58:33
4.BEAC	5:31:35
5.Tipográfia TE	5:31:41
6.Zalka KFSE	6:45:03
7.Bp.Postás SE	6:55:23
8.MHD Balatonfüred	7:13:22
9.Bottyán SE	7:16:02
10.Diósgyőri VTK	7:36:21
Almásfüzitői TSC	nem ért.
Bp.MÁV Ig. SC	nem ért.
Debreceni EAC	nem ért.
Egri Spartacus	nem ért.
MAFC	nem ért.
Pécsi VSK	nem ért.
Szegedi Kinizsi	nem ért.
VM-Egyetértés SK	nem ért.

N 17 Magyar Népköztársaság Váltóbajnoka:

Spartacus TE /Jenővári-Dobosi-Dobosi; Edző:Balogh Tamás/	2:35:59
2.Budapest SE /Tekeres-Kertész-Piróth/	2:46:56
.BEAC	3:10:40
4.Kőbányai Lombik	3:11:45
5.Diósgyőri VTK	3:19:41
6.Szegedi Radnóti G.	3:23:25
7.Tatab.Árpád Gimn.	3:23:29
8.Karcagi Vörös Met.	3:50:45
Bp.Vasas SC	nem ért.
Egri Vasas SK	nem ért.
Szfvári József A.G.	nem ért.
Orvosegyetemi SC	nem ért.

F 17 Magyar Népköztársaság Váltóbajnoka:

BEAC /Kovács-Nagy-Hegedüs; Edző:Fekete Jenő/	3:17:26
Bp.Vasas SC /Vekerdy-Gálffy-Dosek/	3:25:16
3.Tatab.Árpád Gimn. /Fürész-Kálazy-Király/	3:46:31
4.Tipográfia TE	4:12:59
5.Pécsi Széchenyi G.	4:22:00
6.K.barcika Irinyi G.	4:23:11
7.Szfvári Volán	4:44:01
8.Spartacus TE	4:48:34
9.Szegedi Kinizsi SK	4:57:29
10.Bp.Postás SE	5:05:27
11.Kőbányai Lombik	5:33:29
12.B.gyarmati MEDOSZ	5:43:11
Debreceni EAC	nem ért.
Egri Vasas	nem ért.
Karcagi Mg.SZKI	nem ért.
Schönherz SE	nem ért.

ORSZÁGOS CSAPATBAJNOKSÁG

1973. junius 10. Döbrönte
Vb.elnöke: Hornák Zoltán

F 21 Magyar Népköztársaság Bajnokcsapata:

Orvosegyetemi SC /Horváth,Csáki,Sódor, Hegedüs; Edző: Lombos Dezső/	7:07:27
2.Spartacus TE /Egervári,Bozán, Gyurkó,Schönviszky/	7:14:11
3.Budapest SE /Boros,Zánkai,Danovszky, Sötér/	7:34:04
4.Tatabányai Bányász	7:51:57
5.Bp.MÁV Ig. SC	7:53:46
6.VM-Egyetértés SK	8:08:15
7.Bp.Postás SE	8:13:16
8.BEAC	8:14:04
9.Egri Spartacus	8:24:40
10.MAFC	8:44:20
11.Debreceni EAC	8:54:31
12.Pécsi Vasutas SK	9:00:54
13.Ajkai Aluminium SK	9:01:10
14.Tipográfia TE	9:10:58
15.Diósgyőri VTK	9:13:43
16.Miskolci EAFC	9:17:37
17.HÓDGÉP SK	9:41:20
18.Zalka KFSE	10:30:54

N 19 Magyar Népköztársaság Bajnokcsapata:

BEAC /Fodor,Cser, Turchányi; Edző:Garay Sándor/	3:26:23
2.Spartacus TE /Monspart,Szopori, Schmiedmeister/	3:40:06
3.Orvosegyetemi SC /Horváth,Csőkör, Hanusz/	3:48:09
4.Bp.Postás SE	4:27:26
5.Budapest SE	4:32:27
6.KSZVSE	4:33:58
7.HÓDGÉP SK	4:52:52
8.Főkert-HSC	4:58:08
9.Almásfüzitői TSC	5:03:07
10.MAFC	5:15:07
11.Kőbányai Lombik	5:28:44
12.Bp.Vasas SC	5:54:13
13. Bp.MÁV Ig.SC	6:07:11
14.Pécsi Tanárk.FSK	7:07:46

F 17 Magyar Népköztársaság Bajnokcsapata:

BEAC /Kovács, Krolopp,Hegedüs; Edző: Fekete Jenő/	4:38:26
2.Tatabányai Árpád G. /Fürész,Király,Petrovicz/	5:05:01
3.Kőbányai Lombik /Harkányi,Könyves; Harkányi/	5:22:47
4.K.barcikai Irinyi G.	5:28:26
5.Szfvári Volán	5:56:23
6.Nyiregyházi TITÁSZ	6:01:02
7.Spartacus TE	6:04:45
8.Pécsi Gépip.Techn.	6:08:25
9.Tipográfia TE	6:29:41
10.Szegedi Kinizsi	6:34:01
11.Bp.Vasas SC	6:38:27
12.Bakony Vegyész TC	6:43:21
13.Soproni Erd.Techn.	6:47:39
14.Egri Vasas SK	7:55:54
15.Jászapáti M.Gimn.	8:18:32
16.Nkanizsai Gazd.	3/6:45:13

N 17 Magyar Népköztársaság Bajnokcsapata:

Spartacus TE /Dobosi,Jenővári, Dobosi; Edző: Szentpéteri Ákos/	2:47:34
2.Budapest SE /Piróth,Kertész, Tekeres/	3:32:09
3.Egri Vasas /Turna,Kozák,Kármán/	4:12:46
4.Szegedi Radnóti G.	4:55:13
5.Kőbányai Lombik	4:57:45
6.Szfvári Volán	5:12:11
7.Pécsi Gépip.Techn.	5:21:20
8.Diósgyőri VTK	6:08:27
9.BEAC	6:11:58
10.Bp.Vasas SC	6:22:56
11.Karcagi Vörös Met.	8:05:11

CHÁZÁR ANDRÁS EMLÉKVERSENY

1973. junius 10. Gödöllő
Vb.elnöke: Kudriczy Zoltán

F 21 B 10,3 km 12 e.p. 34 ind.
1.Kovács J. Spart. 1:48:51
2.Éliás V. KFKI 1:50:28
3.Farkas S. Lombik 1:50:43
Csapat:
1.Állami Fejlesztési Bank SC /Nyári,Radnótzi,Andrássy/ 6:05:55
2.Budapest SE 6:11:05
3.Orvosegyetemi SC 6:32:29

N 19 B 6,7 km 8 e.p. 7 ind.
1.Ferencz É. OSC 1:15:36
2.Szutor M. OSC 1:15:50
3.Karsay K. OSC 1:32:56
Csapat:
1.Orvosegyetemi SC 2:31:26

N 17 B 4,5 km 6 e.p. 6 ind.
1.Báthory G. OSC 1:22:00
2.Kacsóh M. Karcag 1:24:05
3.Sebők E. Karcag 1:32:20
Csapat:
1.Karcagi Vörös Met. 2:56:25
2.Szolnoki MÁV SK

F 21 C 8,4 km 10 e.p. 22 ind.
1.Püski I. Lombik 1:31:10
2.Tóth I. BSE 1:36:26
3.Csupor M. Tipogr. 1:47:38
Csapat:
1.Budapest SE /Tóth, Oszoly/ 3:30:39
2.Tipográfia TE 3:38:29
3.Kőbányai Lombik 4:05:25

F 17 C 6,1 km 7 e.p. 8 ind.
1.Szonntag A. VM-Egy. 1:02:07
2.Márhoffer J. Bp.MÁV 1:14:14
3.Both P. OSC 1:10:55
Csapat:
1.VM-Egyetértés /Szonntag,Halász/ 2:22:35
2.Orvosegyetemi SC 2:41:21
3.Bp.MÁV SC 3:15:38

F 15 C 5,4 km 7 e.p. 26 ind.
1.Halmai G. Tipogr. 58:56
2.Balogh A. Lombik 1:05:14
3.Fleischer Z. Bp.MÁV 1:06:37
Csapat:
1.Tipográfia TE /Halmai,Péter/ 2:16:39
2.Bp.MÁV SC 2:21:13
3.Spartacus TE 2:22:45

N 19 C 5,5 km 6 e.p. 9 ind.
1.Kelemen E. Orion 1:25:10
2.Vancsik M. VM-Egy. 1:35:46
3.Németh E. VM-Egy. 1:41:57
Csapat:
1.VM-Egyetértés /Németh,Vancsik/ 3:17:47
2.Budapest SE 4:15:35

N 15 C 3,5 km 5 e.p. 9 ind.
1.Vizkelety J. Bp.MÁV 1:06:35
2.Szalkai K. ISC 1:23:54
3.Halász K. Lombik 1:25:25
Csapat:
1.Kőbányai Lombik SK /Halász,Bargu/ 2:51:17

Az MTFSZ-ből jelentjük

Ujjászerveződött a Csongrád megyei Tájékozódási Futó Szövetség elnöksége.
Elnök: Dr.Tóth Imre
Titkár: Dr.Felföldi Károly
Tagok: Bak István, Gulyás Márta, Mendei Árpád, Bódy László, Pásztor Imre.

✽

A mellékelt ábra szerinti egyéni minősités-nyilvántartó kartont az MTFSZ-től kehet igényelni. A karton rendszeres és pontos vezetésével már évközben figyelemmel lehet kisérni az egyes versenyzők minősitési eredményeit.

VERSENYZŐK MINŐSITÉSI NYILVÁNTARTÁSA

Versenyév 197____ Minősitése _____

Versenyző neve _____ Szül.éve _____

Szakosztálya _____

Verseny				Eredménye					
Száma	Osztály	Ind.sz.	Helyezés	I. o.	II. o.	III. o.	IV. o.	Egyéb	Verseny jellege
Összesités:									

Z-72068-Sportpropaganda

FIGYELEM!

Uj székhelyre költözött az MTFSZ.
Cime: Budapest, VI., Bajcsy-Zsilinszky ut 31. II.3. Telefon: 126-820.
Postacim: 1374 Budapest, Pf. 614.

TÁJÉKOZÓDÁSI FUTÁS

A MAGYAR TÁJÉKOZÓDÁSI FUTÓ SZÖVETSÉG HIVATALOS LAPJA

Szerkeszti a Szerkesztő Bizottság. Felelős szerkesztő: Skerletz Iván. Szakszerkesztő: Nyitrai György. Képszerkesztő: Józsa Sándor. Tördelőszerkesztő: Szaktilla János. Szerkesztőség: Budapest VI., Bajcsy-Zsilinszky út 31. II. em., telefon: 126-820. Levelezési cim: 1374 Budapest, Pf 614 — Kiadja a Sportpropaganda Vállalat (1146 Budapest, Istvánmezei út 3.). Kiadásért felel: Béres Tibor igazgató. — Terjeszti a Magyar Posta. Előfizethető bármely postahivatalnál, a Posta hirlapüzleteiben és a Posta Központi Hirlapirodánál (KHI, 1900 Budapest, József nádor tér 1.) közvetlenül vagy postautalványon, valamint átutalással a KHI. 215-96162 pénzforgalmi jelzőszámra. Egyes szám ára: 3,— Ft. Előfizetési ára egy évre: 30,— Ft (megjelenik havonta). Számonként kapható: Sportpropaganda Vállalat Terjesztési Osztály, Budapest VIII., Rákóczi ut 57/a. Indexszám: 25827

Z-73479 Sportpropaganda

Ára: 3,– Ft

TÁJÉKOZÓDÁSI FUTÁS

1973 JÚLIUS

TÁJÉKOZÓDÁSI FUTÁS

IV. ÉVF. A MAGYAR TÁJÉKOZÓDÁSI FUTÓ SZÖVETSÉG HIVATALOS LAPJA 7. SZÁM

★

Érdekes javaslatot kaptunk a TÁJÉKOZÓDÁSI FUTÁS egyik olvasójától az ujság népszerüségének, hasznosságának és - ezeken keresztül - példányszámának emelése érdekében. A javaslat forrása az a tény volt, hogy minden versenyrendező szervnek nagy munkát jelent az egyre népesedő mezőnyök eredményértesitőinek sokszorositása és postázása. Ezért javasolta, hogy a TÁJÉKOZÓDÁSI FUTÁS-ban jelenjen meg egy-két betétlap, amelyek egyes versenyek teljes eredményértesitőjét közölnék, - tehát nemcsak a legjobbakét - valamennyi olyan adattal együtt, ami a hivatalos versenyjegyzőkönyvben is szerepel. Igy ezen betétlapok minden előfizető - köztük az illetékes szakszövetségek - számára a hivatalos versenyjegyzőkönyvet pótolnák. Az eredmények nemcsak az intézők irőasztalfiókjába, hanem minden indulóhoz eljutnának anélkül, hogy a rendezőknek a terjesztéssel bajlódniuk kellene. Persze ez többletköltséget jelent az ujság előállitásában, de ezt szivesen átvállalnák az ilymódon tehermentesitett versenyrendező szervek. Legalább is ezt reméljük és várjuk az érintett szakosztályok, szakszövetségek válaszát. Különösen azokét, akik valamilyen oknál fogva még mindig nem küldték ki régen lezajlott versenyük eredménylistáját...

★

A TÁJÉKOZÓDÁSI FUTÁS előző számában ismét jelentek meg fényképek. Nyomdatechnikai okokból ugyan nem a legélesebbek, de ez nem jogosit fel minket arra, hogy készitőjükről, Szentpétery Tiborról megfeledkezzünk. Mulasztásunkat ezuton pótoljuk. A képek tartalmáról csak annyit, hogy valamennyi a Vásárvárosok Kupáján és a Vasutas Kupán készült, az események egy-egy mozzanatát - köztük a népszerü gyermekóvodát - ábrázolja.

★

Jelen számunk cimlapképe az Országos Csapatbajnokságon készült - Józsa Sándor felvétele.

Szolgálatban

Gyakran szidják a szövetségeket, körzetit, járásit, területit, országosat egyaránt. Kritizálják munkáját, ha rosszak a bajnokságok, ha egyesek számára hátrányos döntések születnek, ha nem ideális a versenynaptár - és még sorolhatnánk a gyakori témákat. Előszeretettel hasonlitják össze a sportköri és szövetségi rendezvényeket, az utóbbiak elmarasztalásával. Mindezeknek van is valami alapja, csak éppen magát a "szövetség"-et cserélik összze a botcsinálta kritikusok annak aktiváival, vezetőivel, elnökségi személyeivel.

De mi is tulajdonképpen a szakszövetség? Nehéz tömören megfogalmazni. Semmi esetre sem egy zártkörü klub, nem olyan, mint bármelyik szakosztály. Vezetői, társadalmi munkásai, többnyire még elnökségi személyei is tagjai valamelyik sportkörnek, szakosztálynak, és ebben a minőségükben saját szükebb társasági életükben is részt vesznek. Különös kettősség ez, de nem feltétlen ellentmondásos. Hiszen a szövetségek éppen a szakosztályok érdekében tevékenykednek, szerveznek, irányitanak. Aki valamely szövetségben érdemi munkát végez, az saját kisebb közössége érdekében is dolgozik. Akkor is, ha szövetségi munkáját pártatlanul, a saját klubját előnyhöz juttató kivételezés nélkül végzi.

Éppen ezért különös a gyakorta tapasztalható "szövetségellenes" hang. Az alaptalan, avagy meggondolatlan kritikusoknak nem jut eszükbe, hogy egyszer majd ők is fognak szövetségi munkát végezni és a - sokszor nagyon is nehéz - körülményeket nem ismerők az ő munkájukat fogják lebecsülni. Vagy éppen abban biznak, hogy márpedig ők sohasem fognak bajnokságot, vagy más szövetségi versenyt rendezni, sem egyéb szövetségi munkát vállalni? Mert ez utóbbi esetben csak a kibicek magatartására javaslatot tevő közmondást tudom megismételni!

A szövetségi munkára - akárcsak a katonáskodásra - igenis szükség van. Van, aki elismeri ezt és olykor-olykor részét is kiveszi belőle. Mások mereven elzárkóznak minden ilyesmitől, s erre - a katonáskodással ellentétben - nem lehet senkit sem kötelezni. De azt joggal elvárják a szövetségi aktivák, hogy végzett munkájukat mindenki a közösség javára, az ő érdekében is kifejtett fáradozásnak kijáró megbecsüléssel fogadja és értékelje. A munka alól nótóriusan kibuvók pedig örüljenek annak, hogy valaki helyettük is elvégzi azt..

Nyitrai György

Zsigmond Tibor

Ellenőri jelentés

Márciusban kaptam megbizatást az 1973. évi XIX. Mazura Károly Emlékverseny és a VI. Kohász Kupán szövetségi ellenőrként való közreműködésre.

A versenybiróság a kiirásokat idejében szétküldte a szakosztályoknak. A kiirás hibája volt, hogy a váltóversenyeknél nem közölte a fokozat meghatározását, amely nyilt verseny esetében "A" fokozatu. A versenyértesitőket időben megkapták a nevezett szakosztályok, és a megérkezéskor kapott tájékoztatóban minden lényeges dolgot megtaláltak a résztvevők.

A versenyközpont a Mazura versenyekről ismert és mindig kicsinek bizonyuló, nemenként 1-1 sátras megoldás volt ujra. Rajt előtt a hatodik éve mindig eleredő eső biztositotta az egyenlő vizes feltételeket. Jó volt az önkiszolgáló rajtban felállitott ügyes állványzat, megvédte a kifüggesztett térképeket, és mindenki számára lehetővé tette, hogy a térképek szárazon kerüljenek a térképtartókba.

A térkép, az 1971-ben javitott, gyepesvölgyi lap volt. A kellő javitásokat elvégezte a rendezőség, de sajnos nem próbáltak meg mindent a saját szinével javitani, igy az egymás mellé kerülő több javitás nem volt elég világos. Az előre berajzolt térképeken a H 15 kategóriában kellett a térképrajt helyét változtatni.

Elit kategóriákban az előirt időt érték el a győztesek, bár a férfi kategóriában ezt a sok szint és bozót is eredményezte. Az ifjusági fiuk pályája mind fizikailag, mind tájékozódásilag könnyü volt, ezt mutatja a győztes ideje is. Az ifjusági női és férfi "B" fokozatu pályák megfeleltek. Tul nehéznek bizonyult a résztvevőknek a két serdülő pálya.

A cél telepitése, munkája megfelelő volt. Az utolsó pontról a szalagozás felesleges volt a célig. Az elázott kartonok miatt néha az értékelés akadozott. Tisztálkodási lehetőség volt, bár a jólismert szálláson melegvizes zuhany várta a versenyzőket.

A váltóversenyre a nevezéseket sokan csak vasárnap adták le, pedig a tájékoztatóban világosan állt a 21 órás határidő.

A hajnali felhőszakadás több utból korcsolyapályát varázsolt, igy a váltón indulókra bizony nehéz feladat várt. Az itéletidő miatt a felvezetés is lassabban ment, ezért egy órás csuszás volt az egész programban.

Bár késéssel történt a kiszállitás, majd a tömegrajt, mégis voltak, akik lekésték. Önhibájuknak köszönhették ezt. A rajthely tömeges rajtoltatásra nem a legalkalmasabb volt.

Váltó-térkép az 1972-ben helyesbitett Ózd-Királd-i lap volt. Kevesebb bozótossal és javitással, de sokkal csuszósabb talajjal, mint az előző napi.

A férfi felnőtt mezőny futóinak közel egyforma pályákat kellett teljesiteniük, az első futók pályája lehetett volna hosszabb, a tömegrajt és a győztesidő miatt is. A felnőtt női pályák jók voltak, bár a második-harmadik futók pályájának vonalvezetése kivánnivalókat hagy maga után. Mindhárom ifjusági fiu váltó-pálya hosszabb volt a megengedettnél, de ez még nem indokolja a második és harmadik futók nagy győztesidejét. Az ifjusági női váltó-pályák nehezek voltak, ez különösen áll az első futók pályájára, a pályák nehézségét mutatják az elért győztesidők is.

Megfelelő volt a cél telepitése, bár a befutó talaja nem a legideálisabb. Az önkiszolgáló rendszer a váltásoknál is jól ment. Sajnos a cél nem dolgozott hibátlanul, ha nagyobb bolyok futottak be /pl.H 21/, többszöri javitás után lett csak valós a sorrend. Az egyetlen óvás is, amit az ellenőrzőbirók elfogadtak, a cél nem tökéletes munkájából eredt.

Az "I" jelü pont öntevékeny lebontása miatt a két felnőtt kategóriában a harmadik futók a negyedik pontjukat nem találták meg, igy a váltót, e két kategóriában meg kellett semmisiteni.

Az eredményhirdetés elmaradt. Az első napi verseny, valamint a második napi váltóverseny ifjusági győztesei, helyezettjei az érmeket, dijakat - a versenybiróság elnökének igéretéhez hiven - már postán megkapták - remélem.

A versenybiróság által végzett nagy munkából hiányzott egy aktiv Aradi, vagy egy mostaninál aktivabb Dobossy, mert a helyükre beállitott fiatalabb rendezők az idén még nem tudták őket feledtetni.

Összegezve a két nap tapasztalatait; voltam már jobb, és kevesebb hibával rendezett Mazurán, de bizom benne, hogy jövőre a jubileumi verseny sokkal jobban fog sikerülni a nagyobb szakosztályi összefogás révén.

Boros Zoltán

A dániai terepgyakorlat után

Véleményalkotásom a dániai versenyekről szabálytalan földrajzi lecke, amelyet öncéluan saját magamnak, a válogatott keret jelenlegi és jövő évi tagjainak, továbbá e szaklap olvasóinak irtam.

Válogatott keretünk hat versenye a kiindulási alap. Kizárólag a látott pályákat, a terepeket, a versenyek körülményeit és hangulatait, valamint az előbbieken kialakult versenyzési stilust tudom bemutatni.

A korábbi években is jártak-néhányan a jövő évi VB országában, az általuk futott versenyek terepei is az utóbbiak közelében voltak. Ha valaki is azt hallotta tőlük, hogy Dánia dimbes-dombos ország, az erdők összetétele vegyes és a talaj helyenként nehezen futható, laza, homokos, akkor az mind helyénvaló. Ilyen, de nem ilyen.

A domborzati formátumok nem olyanok, mint a Zalai-dombvidéken, a szintkülönbségek már hasolóak. A talaj laza, finom homok váltakozik a helyenként kavicsos termőfölddel. Az alföldi erdeinkben egyöntetü a talaj, amihez alkalmazkodni lehet, de

Silkeborg környékén a mozgékonyt szilárd föld, gyakran rugalmas aljnövényzet-szőnyeg, a rosszabbik esetben még süppedős mocsár is követte. Ilyen nálunk nincs.

Az erdők nagy százaléka fenyves, de annyira keveredik a lombossal, hogy nem általánositható, mint pl.Svédországban. Ez a keveredés viszont azt okozza, hogy sok jelleghatár, futhatósági különbözőség követi egymást. A sürü, ültetett fenyőparcellát sokszor szép szálerdő követi, de ezen a szemnek tetsző területen elszórtan találhatók olyan növényzeti idomok, amelyek a nagyvonalu tájékozódást elősegitik. Szerencsés dolog, hogy a futhatósági határok a valóságban is jól látható jellleghatárok, nem folynak össze. A lapos, nehezen érzékelhető domborzati terepeken sokszor ezek adták a támpontokat.

Az aljnövényzet hasonlit a hazaihoz. Csalán- és szederfoltok okoztak kellemetlen érzéseket az első és a harmadik nap.

Hangafüvel most nem büntettek. A tavaszi utunk /Monsparttal/ alkalmával kb. 4 kilométert kellett botladoznom benne. Nehéz elmondani, hogy milyen, de legjobban a csomókban, zsombékokban tanyázó mocsári fühöz és a magas hegyek között honos "gyalogfenyő"-höz hasonlitanám. Változó magasságu /10-40 cm/, a láb nehezen siklik át közötte, rálépve pedig kiszámithatatlan irányba megdobja a lábakat. Fárasztó közeg. A sok rossz tulajdonsága mellett előnye, hogy előfordulási területén általában nincsenek fák. Az igy adódó beláthatóság megkönnyiti a tájékozódást.

Kimondottan köves talajjal csak futólag találkoztunk. Dánia legmagasabb dombjai közelében, a hirtelen meredek oldalak némelyike köves csupán.
A negyvenkét ellenőrzőpont között egyetlen kő megnevezésü volt.

A terepek, a lehetséges terepek vizrajza nem tárulkozott ki teljesen. Ezalatt azt értem, hogy láttam már olyan dán térképet, amely sokkal több mocsarat, sokkal sürübb patak- és csatornarendszereket rejtő vidékekről árulkodott. Most aránylag kevés patak keresztezte utvonalainkat, és igy az azonositásuk nem okozott problémát. A nehézség csak akkor jelentkezett, ha azok mentén elvizesedett a talaj, ami problémássá tette az átugrásukat.

A terepek összképe érdekesen fest. Az erdők kicsik, adódik müvelt terület is a versenyző utja során, sőt tanyaszerü települések bujnak meg a legváratlanabb helyeken. Bosszantó az, hogy a magánkézben lévő parcellákat szögesdróttal, sőt elektromos vezetékkel határolják le. Ezeknek nekifutni kellemetlen, átugrani nehéz, fekve átgurulni alatta pedig körülményes és fárasztó, bár ez az utóbbi módszer a divatos az északi futók között.

A viszonylag sürü ut- és ösvényhálózat a a tájékozódási feladat megadását és leküzdését segiti egyaránt. A leküzdését nem ugy, hogy azokon egészen ponttól pontig lehet futni, hanem a keresztezés, az érintés alapján segitséget ad a tájékozódásban.

A mesterséges tereptárgyak előfordulása nem olyan gyakori, mint a mi erdeinkben. Határkő, magasles, etető stb. szinte alig szerepelt egyik-másik térképen.

Az eddigiekben felsorolt objektiv tényezők, alapadottságok szinte valamennyi terepen fellelhetők, bizonyos hiánnyal, illetve a mindenkori sajátos arculatnak megfelelő többlettel bővülve.

A térképekre el lehet mondani, hogy szépek, de ez nemcsak esztétikai értelemben van igy, mert a rajz, a vonalak finomsága hüen adja vissza a domborzat formáit, és az utak egymáshoz viszonyitott rendüségét. Futás közben a "lezser" térképolvasás sokszor megbosszulta magát. A terepen hamarabb észrevettem egy ösvényt, egy kis mocsarat, mint papiron.

A szinek önmagukért beszélnek. Állandóan egyforma tónusban ábrázolják a zöldet, a sárga hivalkodóbb a miénknél, a kék nehezen téveszthető össze a sötétzölddel.

"Beszéljünk az időjárásról!" Semmi rosszat nem tudok mondani. Megérkezésünk napján esett, a megpróbáltatások idején már a leégésig napozhattunk.

Az eddigieket bevezetőnek használnám, a lényeg a tulajdonképpeni tapasztalat leirásához.

Sem a rendezők, sem a pályakitüzők nem produkáltak szélsőségesnek mondható ujat a munkájukkal. A rajtoltatástól a célbaérkezésig, a térkép tasakolásától az eredmények kifüggesztéséig ismerős mozzanatok játszódtak le.

A terep, a térkép, a rendezés nem anyira idegen számunkra, mint pl. Norvégiában. Semmi okunk nem volt és nem is lesz, hogy visszafogott lendülettel, idegenkedve mozogjunk egy elkövetkezendő dán erő-

próbán. Egy évvel ezelőtt Csehszlovákiában a homokkő leküzdhetetlensége mindenki számára mumus volt. A férfi győztes, Age Hadler arca azt tükrözte, hogy megküzdött vele fizikailag, de talán lelkileg is. Egyszerüen nem futhatott bátortalanul! Sikeréhez hozzájárult a technikai tudásán kivül az a maximális erőkifejtés, amit a terep ismeretlensége sem tett görcsössé.

Dánia csak akkor kedvezhet nekünk, ha felkészülünk a gyors tájékozódás és a még gyorsabb futás együttes megoldására. Igy nagyon egyszerüen hangzik. A problémát az jelenti, hogy a mi terepeink, a mi térképeink, a versenyhangulataink, a hazai mezőnyeink nem tudják biztositani a felkészülés komplex feltételeit.

Térképolvasásra tanithat a Vértes néhány térképe, de már nagyon ismert. Futósebesség növelésére alkalmas az Alföld és a Zalai-dombvidék, ahol tájékozódni már alig-alig kell. Elemeiben tanulhatnánk meg a leckét, csupán a bemutatás okoz majd problémát. A gyakorlás és az idegen terep által okozott gátlások feloldása végett is jó lenne minél többször megfordulni a jövő évi "Nagy Verseny" országában.

Azt is mondhatná valaki, hogy a tájékozódás technikájának alapelemei mindenütt hasonlóak, és a futás a döntő. Igaza van. A kellő feltételek szükében nekünk is törekednünk kell a fejlődésre, ebben az irányban is. A finnek eredményei például arra utalnak /összetettben az első tiz között öt finn végzett/, hogy a legjobb futóképességü férfi csapattal, bizonyára időzitett jó formában versenyeztek. Mindannyian jól futnak, könnyü felépitésüek, s harcos szellemben versenyeznek. Sokat kockáztatnak. Markku Salminen, aki a második nap 10 400 m-es pályát 52 perces idővel nyerte, hazájában is megbecsült marathoni futó. Amikor ez az atlétikus felépitésü fiu felállt a rajtvonalhoz /rövid futónadrágban, lábszárvédő nélkül/, akkor látszott rajta, hogy megállás nélkül végigrohanja majd a pályát. Megcsinálta, mert könnyü volt a pálya, és már evek óta gyakorolja ezeket a tempókat - a versenyeken is.

4 perc és 36 másodperccel maradtam el idejétől. Nehéz összeszedni az elveszett másodperceket. Bizonytalankodtam, nem hittem a tájolómnak, s máris a 21. helyen találtam magamat. Az utóbbi számadat utal a vetélkedés komolyságára, a szoros időeredményekre.

Nem mindegyik verseny volt ilyen egyvégtében lefutható, de mindig adódott lehetőség a felgyorsulásra. A harmadik napi pálya elején a rövid átmenetekben is érdemes volt használni az ivelő ösvényeket. Gyorsan a pont elé lehetett kerülni, de ez a stilus már nem érvényesült a továbbiakban, mert ellaposodott a terep, megváltozott a futhatóság stb. A változást észre kellett venni, mint azt is, hogy a végén ismét megérte ellenkező irányban kifutni a pontokról. 60-80 méteres fenyő-bozótokon akartunk sokszor áttörni. Néhány perces bosszantó küzdelmek után jöttünk csak rá, hogy a légvonaltáv duplájáit is kevesebb erőfeszitéssel, rövidebb idő alatt, vidámabb hangulatban hagytuk volna magunk mögött. Sok a "volna". Majd legközelebb...

Mi legyen a stilus? Hogyan versenyezzünk Dániában? Mindenesetre jó kondicióban, szellemileg és idegileg pihenten. Ha ezek megvannak, akkor futás közben a sebesség kismértékü csökkentése mellett kell olvasni a térképet. Sokszor kell a biztonság kedvéért is. Itthon 2-3 perces térképnézéssel áttekinthető az egész pálya. Ez gyakorlat. Svédországban a tájékozódás, az utvonalválasztás, az azonositás és a terep nehézségei miatt többször meg kell állnunk. A tárgyalt terepeken és versenyeken a folyamatos futás a domináns. Részletgazdagság viszont nem engedi meg nagyobb szakaszok egynézésre történő memorizálását.

Az emlitett gyors versenyeken a jó szereplés elengedhetetlen feltételei közé tartozik a harcos hozzáállás, küzdelem a másodpercekért. Akarni kell, nem lehet elfeledni, hogy a fölösleges álldogálások közben az ellenfelek mérföldes léptekkel huznak el mellettünk.

A cél érdekében keresnünk kell a mezőnyöket, meg kell ismernünk az ellenfeleket, a stilusaikat, tovább kell gyorsitanunk ismereteinket a dániai terepekről is. Megéri a fáradozást, az áldozatokat az alapos felkészülés, mert akkor a reménykedések sem lesznek alaptalanok.
Reális versenyek esetében mindig igy van ez.

Nyitrai György

Az O-Ringen árnyékában

Idén julius 7-8-án hatodszor került megrendezésre az NDK-ban a Keleti-tenger Kupa. Eredetileg a "Béke tengere" partjain fekvő országok részére irták ki, hiszen ezek mind tagjai az IOF-nek, kivéve a Szovjetuniót és a sportág nemzetközi élvonalában állnak /kivéve Lengyelországot/. Azonban már 1959-től indulnak rajta magyar és csehszlovák klubcsapatok, az utóbbi években pedig a nemzeti válogatottak is. Ugy látszik, mindinkább ez a verseny válik az NDK nagy nemzetközi versenyévé - mint nálunk a Hungária Kupa. Nevének megfelelően mindig az északi részen, a tenger közelében rendezik, Rostock, Rügen, Kühlungsborn stb. után most a lengyel határon fekvő Usedom sziget - közelebbről Zinnowitz üdülőváros - volt a központja. Ide tért meg Dániából nagycsapatunk és itt csatlakozott hozzá az a kiscsapat, amely közvetlenül Budapestről utazott az Ost See-ra. Részben ifjuságiak /Dobosi Klára, Szopori Éva, Bokros István, Honfi Gábor/, részben olyan felnőttek alkották, akik valamilyen okból nem utaztak Dániába /Turchányi Piroska, Hegedüs András, Hegedüs Zoltán/.

Egésznapos repülés és vonatozás, rövid Berlin-nézés után érkeztünk meg szálláshelyünkre, melyet keskeny, homokos, de igen változatos domborzatu erdősáv választott el a tengertől. Ez a "terepcsik" jó lehetőséget nyujtott a versenyek előtti és közötti edzésekhez. Mert erre szükség volt, közülünk többen először versenyeztek az NDK-ban. Szervezett terepbemutató nem volt, de tanulmányozhattuk az előző években e versenyre kiadott térképeket.

A versenyeket a tengerparttól mintegy 20 km-rel beljebb, Buddenhagen térségében rendezték. A várt homokdünék helyett komoly mocsarak és igen sürü bozótosok fogadtak, melyek még északon edzett menőinket is meglepték. Még viperaveszélyt is jeleztek, nem nagy örömünkre. Ennél is kellemetlenebb volt a sajátkezü pályaberajzoláshoz egyes kategóriákban biztositott fekete /I/ ceruza, melynek vonala gyakran beleveszett a zsufolt és markáns rajzolatu térképbe. Maga a térkép jól, sőt néhol tulzottan volt javitva, de kiforratlan rajza és a szabványtól eltérő vonalvastagsága rontott olvashatóságán.

Nagycsapatunk tagjai számára azonban legtöbb problémát saját programjuk okozta. Ugyanis ők továbbutaztak az O-Ringenre, amit idén igen messze, Stockholmtól jóval északabbra rendeztek, mégpedig hétfői kezdettel. Hogy egyáltalán oda lehessen érni, már szombat délben el kellett indulniok. Az egyéni versenyt viszonylag késői rajtja miatt többen kényszerültek feladni emiatt, s a másnapi váltón természetesen nem is indulhattak.

Mindezeket nem gyenge eredményeink mentségéül mondom. Erre nincs is ok, hiszen a két fő számban, a DE és HE kategóriákban Monspart és Boros révén igen értékes magyar győzelem született! Mindketten a teljesnek mondható csehszlovák, bolgár és NDK-beli élmezőny előtt, fölényesen győztek, de voltak a vert mezőnyben ismert északi nevek is /T.Peltola, P.O.Bengtsson stb./. Egész női csapatunk remekül helytállt, az első 10-be rajtuk kivül csak csehszlovákok fértek be.

Kevesebb siker kisérte az alacsonyabb kategóriákban induló fiataljainkat, ez nemzetközi rutinjuk hiányának és talán kissé a hazai ifjusági mezőny gyengeségének tudható be. Az ifi kategóriákban meglepő volt a rigaiak fölénye.

A vasárnapi váltóversenyre a Svédországba utazókkal gyengült a mezőny, igy nagyobb szerepet kaptak a hazaiak és a "maradó" finn TUL-osok. De Mosa hiánya nem sujtotta női váltónkat, amely Horváth-Turchányi-Fodor összeállitásban az első lépésektől végig biztosan vezetve, fölényes győzelmet aratott. Hegedüs Z.-Honfi-Bokros "csikócsapatunk" nem tudott beleszólni az NDK-finn versengésbe - amely az első tiz helyet eldöntötte... Pedig lelkesen küzdöttek, mert inkább csak küzdeni lehetett a következetesen mocsárba-bozótba rejtett pontokért a tereppel, a sokat emlegetett "kikapkodást" itt csak a legjobbak gyakorolhatták.

Vendéglátóink ezt a terepet a jövő évi VB-re történő felkészülés egyik bázisának szánják és lehetővé teszik számunkra is az ott táborozást. A hátrány csak az, hogy a dán térképek más rajzolatuak, sokkal vékonyabbak a vonalai, melyeket nagyon könnyü elnézni vagy észre sem venni. Ha az NDK térképek rajzát sikerül ehhez hasonlóvá tenni - és néhány másjellegü terepet is bevonni a felkészülésbe - akkor válogatottjaink feltétlen nyerhetnek vele.

Egyéni Eredmények:

DE 7,7 km		33 induló	
1.	Monspart		58:47
2.	Mertova	CS	1:07:45
3.	Turchányi		1:08:02
4.	Berankova	CS	1:09:58
5.	Szopori		1:13:39
	Handzlova	CS	1:13:39
7.	Vlachova	CS	1:14:01
8.	Horváth		1:15:12
11.	E.Conrad	NDK	1:18:11
13.	Hegedüs		1:20:02
20.	Fodor		1:28:20
D 17	5,2 km	29 induló	
1.	D.Sproge	S	51:15
15.	Dobosi Klára		1:21:41
HE	14,0 km	43 induló	
1.	Boros		1:27:21
2.	T.Peltola	SF	1:29:07
3.	Krüpfganz	NDK	1:33:03
4.	D.Conrad	NDK	1:33:47
5.	Hegedüs A.		1:36:14
H 19	8,1 km	25 induló	
1.	Jørgensen	DK	57:47
11.	Honfi		1:27:37
22.	Bokros		1:46:06

Hegedüs András

Nagy számok bűvöletében

Nem irok több cikket. Valahányszor felkérnek, hogy valamelyik külföldi versenyről irjak majd beszámolót a Tájékozódási Futásnak, mindig rossz eredményt érek el a versenyen. Igy volt ez idén a svéd ötnaposon, az O-Ringen-en is. És már is elérkeztem ahhoz a témához, amivel más cikkek befejeződnek: az eredményekhez. De nem is baj, hiszen az O-ringen-ek után mindig az a legnagyobb probléma, hogy megmagyarázzuk az eredményeket. Más években, például tavaly, ha megkérdezték hányadik lettem, azt feleltem: "hatvanadik". Ez olyan nagy szám, hogy utána rendszerint következett a gunyos kérdés: "És hányan indultak?" Az illetőt nyilván érdekelte, hogy utolsó lettem-e, vagy megelőztem egy-két embert. És akkor én büszkén kivágtam a választ: "9000!" Lelkiismeretfurdalás nélkül tehettem ezt, hiszen igaz, hogy az én kategóriámban csak 84-en indultak, de ez az Elit 1, tehát a legmagasabb kategória.

Idén ez a lehetőség is elveszett. Igaz, hogy az indulók száma tovább nőtt, és a legjobb magyar férfi, Horváth Attila 49. helye is előrelépés, de ezt az Elit 2-ben érte el, mert ide sorolták be a magyar fiukat.

Az Elit 1-ben a hazaiakon kivül finnek, norvégok, svájciak és csehszlovákok indultak. Világbajnoki váltó bronzérmünk birtokában először minket is meglepett ez a beosztás, de a világbajnoki egyéni eredmények alapján végül is jogosnak mondható. Más kérdés, hogy azokat a helyeket, melyeket a csehszlovákok a mezőny végén megszereztek,

mi is el tudtuk volna foglalni, ugyanugy, mint az eddigi években is. Igy viszont a többi külföldivel együtt megbizonyosodhattunk, hogy nemcsak az Elit 1-ben nagyon jók a svédek. Horváth jó helyezését - mely pont a mezőny közepének felelt meg - ugy érte el, hogy előtte csak svédek, mig mögötte többnyire külföldiek voltak. Az eredmények alapján nyugodtan kijelenthetjük, hogy több száz olyan svéd férfi versenyző van, aki jobb, mint a legjobb magyarok. Szerencsére csak skandináv terepen.

Egyébként saját korábbi eredményeinkhez képest az idei év határozott fejlődést hozott, hiszen Horváth 5 nap alatt 50 percet kapott a győztestől, mig tavaly a kiemelkedően legjobb magyar, Vajda is több mint 80-at. Ebből az a tanulság, hogy a svéd terephez is hozzá lehet szokni, csak idő kell hozzá. Nagypapa korunkban, mikor utlevél nélkül, saját helikopterünkön utazunk a svéd ötnaposra, lehet, hogy a helyezések sorsába is bele fogunk szólni a H 62 kategóriában.

A nőknél szerencsére már idén elértük ezt Monspart Sarolta jóvoltából. Az ötödik nap előtt még azt számolgattuk, hogy Saci akár a dobogóra is felállhat, de sajnos az utolsó nap nem sikerült, igy a 8. hellyel kellett megelégednie. Volt viszont egy nagyon jó futása a harmadik napon, amikor a győztes Ulla Lindkvist mögött alig 2 perccel a 3. helyen végzett. Összetettben végül az elnyühetetlen Ulla biztosan győzött, második a harmadik nap után még vezető fiatal tehetség, Inger Gunnarsson lett.

Csapatvezetőnk, Deseő Laci a H 21 B 2 kategóriában indult, és néhány nagyon jó részeredmény után végül az 50. helyet szerezte meg.

Férfiaknál az Elit 1-ben nagyon szoros versenyben Bengt Gustavsson győzött. A kétszeres védő Hans Aurell sérülése miatt nem indult, Frilen és még néhány menő pedig már a Nord-bajnokságra készül, ezért nem vállalta a versenyt.

Ami az ideális versenyzői kort és a fiatalitást illeti, a svédek másképp értelmezik, mint mi. Az első négy helyezett férfi életkora: 26, 33, 33, 29 év. Hogy Ulla hány éves, azt még a legöregebb emberek sem tudják, a fiatal tehetseg, szinte még gyermekként kezelt Inger Gunnarsson pedig 22 éves...

Na, és milyen volt a terep? Ilyen magasan északon még sohasem versenyeztünk. Ennek ellenére nem ért meglepetés minket, az egyik nap jobb, a másik nap rosszabb volt az átlagos svéd terepnél. Nagyon kevés ut, sok kő, müveletlen, vad erdő, sok mocsár, gyakran még a befutó is viz alatt állt. Estünk is nagyokat.

Mit láttunk még Svédországban? Hatalmas tömegeket és mintaszerü szervezést. Az O-Ringen számadatai évről évre elkápráztatnak minket. Idén 64 kategoriában 18 országból 11 ezren álltak rajtnoz. Ez a szám azért tette nagyon boldoggá a rendezőket, mert a hires Vaasa sifutó verseny rekord indulószáma 10 400, tehát az O-Ringen lett a legtöbb versenyzőt megmozgató svéd sportesemény. A rendezők ezt a számot még szivesen szorozzák be öttel - lévén ötnapos a verseny - és akkor 55 ezer rajtról beszélhetnek.

Ami a nézőszámot illeti, abban is uj rekord született. A svédek kis tulzással és nagy büszkeséggel 30 ezer nézőről beszéltek. Az utolsó napon az éppen nem futó versenyzőkkel együtt lehettek is vagy 25 ezren a kordonok mentén, tehát többen, mint a svéd-magyar világbajnoki labdarugó selejtezőn. Nem kis dolog ez, ha meggondoljuk, hogy idehaza a magyar-svéd-en 80 ezren voltak kint.

1973

A rengeteg ember között gyakran vesztek el a gyerekek. Ilyenkor az egyébként állandóan a verseny állásáról és a befutókról tájékoztató hangosbemondó segitett. De a felnőttek is nehezen találták volna meg egymást, ha nem lett volna minden klubnak valamilyen jelvénye, amelyet a telephelyükön kitüztek. A tarka sokaságban volt mindenféle zászló, baba, állatfigura, labda és egy piros-fehér-zöld szegélyü melegitő. Ezek voltunk mi.

A hétezernél több gépkocsi közlekedtetése és parkoltatása komoly problémát jelentett a rendezőknek és a rendezőségnek. Bár mindent megtettek a torlódások elkerülésére, a legtöbb utat egyirányusitották, mégis néha 2 óráig tartott egy 60 km-es ut megtétele. Ilyen messze volt általában a verseny szinhelye a szálláshelytől. Ha valamelyik szalagozás országuton ment keresztül, a rendezők külön erre a célra gyalogos felüljárót épitettek, hogy a szinte folyamatosan áramló tömeg a forgalmat ne akadályozza.

Az elsősegélynyujtó sátrakban legalább husz ápoló kezelte a minden kis karcolással hozzájuk forduló versenyzőket. A sátor mellett pedig egy "boka-rögzitő mühely" müködött, ahol a jelentkező páciensek bokáját nagy szakértelemmel és sok kötszerrel ugy rögzitették, hogy a nehéz terepen se forduljon ki. Ezt a szolgáltatást a kötszergyártó cég biztositotta - nyilván reklám célból.

Az eredménylistát az aznapi és összetett helyezéssel, időeredménnyel és győztessel szembeni hátránnyal minden este megkaptuk. Persze nem a teljes listát - az képtelenség lett volna -, hanem csak a magyar eredményeket, illetve mások a klubjuk eredményeit. A listára való válogatást és annak kinyomtatását természetesen számitógép végezte.

A rendezőség verseny utáni szórakoztatásunkról is igyekezett gondoskodni. Fogadás a polgármesternél, táncest, filmvetítések szerepeltek a programban, de a legjobban a nemzetközi horgászverseny sikerült. A magyar csapatban Dixi tartotta a pecabotot, és ugy kapkodta ki a halakat, mint mi a pályán a pontokat. Vagyis akadozva. Még igy is jó helyezést értünk el, és egy szép kolompot nyertünk. Legközelebb ezt akasztjuk a svédek nyakába, akkor talán nem szakadunk le tőlük az erdőben, és eredményesebben szerepelhetünk...

Hrenkó Pál

Bolgár térkép magyar szemmel

Julius elején a boroveci versenyen megkérdeztem néhány fiatal versenyzőnket: Milyen volt a térkép? Szerintük jó. A sportvezetők szerint rossz. Nem először jártam igy.

Miután magam is felkerestem pár pontot, bejártam a térkép egy részét, meggyőződtem róla, hogy ha lehetne is jobb, azért nem is rossz. Régibb keletü, és mint megtudtuk, azóta nagy taposás volt rajta, ami okozhatott változást például az erdei utakban, az ösvények és a szekérutak összekeverését azonban ez sem mentheti. A bozót jelölésének hiányosságát, a bővizü erek és a keritéssel védett hangyabolyok lehagyását már inkább meg tudjuk magyarázni az időszakos jellegükkel, a megszokottsággal, vagy a zsufoltság csökkentésével.

Végső fokon a boroveci térkép a versenyt jól szolgálta, és semmi esetre sem rosszabb, mint például a mi pécskői vagy csillebérci térképünk.

A váltóverseny pancsarevói térképén azután egészen más benyomások értek bennünket. Ez a vadonatuj térkép annyira preciz és részletes volt, hogy a harmadik váltás férfi-női térképcserével is végig tudott rajta futni.

Előfordult már, hogy az egri nők végvári vitézekkel álltak egysorban. Most Pancsarevóban a 15 éves Kozák Éva egri versenyzőnő állt helyt a férfiak helyett. Női kóddal, csupán térképi pontjelölés alapján futotta végig a férfi pályát! A női pályán viszont Horváth János ellenőrizte a térképet. Kód hiján több oldalról bemérte a pontokat, mielőtt lukasztott volna...

Erről a térképről a versenyen résztvevő norvég csapat vezetője is elismeréssel nyilatkozott, az ő szava pedig mi előttünk is mértékadó.

Ez a pancsarevói térkép egészen olyan, mint a mieink. Ugyanolyan alapanyagból, ugyanugy készül. Kisalaku, 20 000-es méretarányu. A megszokott derékszögü diszkeret elmaradt, szélei lezáratlanok, csak a hasznos területekre terjed ki az ábrázolás. Állami jelkulcs helyett IOF jelekkel rajzolták. A rajz szép, szakrajzoló kezemunkája, ami a szép szintvonalvezetésen is lemérhető. A tisztázati rajzot fényképezéssel kisebbitették, ezáltal az ábrázolás aprólékosabb, precizebb és finomabb vonalu képet mutat, ugy mint a mi térképeink is.

Az alapszintköz 5 méter, sőt 2,5 méteres segédszintvonalat is alkalmaznak. Főszintvonalat rajzolnak.

Attértek a zöld futhatósági fokozatok ábrázolására, ezáltal térképük ugyanolyan tarka lett, mint a mieink. A zöldeket szép direkt szinből képezik, nem takaritanak meg egy szinnyomást. A tájolóvonalakat kékkel ábrázolják, távközük azonban különböző; 20 000-es méretaránynál 1,25; 2,5 és 3 cm, remélhetőleg nem kisebbitési probléma eredményeképpen.

A térképszéli feliratok szükszavubbak, csak konkrét neveket irnak fel, köztük az ellenőrző nevét!

A nyomás nem egyveretü, a szinek is változó árnyalatuak. A versenyzők kezébe még kerülnek félrenyomott, passzerhibás térképek. Náluk még nincsenek selejtgyüjtők, akik maximális éberséggel jóelőre kiemelnék a versenyre alkalmatlan hibás nyomatokat.

Náluk a térkép ingyenes! Ezen elgondolkodhatunk, de ne rémitgessük a turistákat, nekik már nem lenne könnyü futni a térképért.

Mint megtudtuk, jövőre hat térkép készül. /Ötöde a mienknek./ Gondjainkban azonban mégis van közös vonás. Nekik sincsenek jó helyesbitőik olyan számban, ami a további fejlődést biztositaná.

Amikor büszke önérzettel megemlitettem, hogy nálunk az első nyomtatott térkép már tiz éves, ők szerényen megjegyezték, hogy az övéké husz éves. Azt is mondták, hogy az első évtizedben ők jobb térképpel futottak /nálunk akkor bizony nehéz idők jártak/, majd a mi térképeink lettek jobbak. Most viszont mi látjuk, hogy bolgár sporttársaink ismét nagyot léptek előre, és ennek szivből örülünk!

Futóhírek

Jelentős eseménynek igérkezik október hónapban az első hivatalos csehszlovák-svéd-magyar hármasviadal, melynek gazdája északi szomszédunk lesz. A tervek szerint ez a verseny évente megrendezésre kerül, férfi és női részvétellel, felváltva Csehszlovákiában és Magyarországon. Igy jövőre valóban a legerősebb svéd versenyzőket, a hivatalos nemzeti válogatottat láthatjuk vendégül.

★★★

21-re bővült az IOF tagországok száma. Az IOF julius 16-21.között Magglingenben /Svájc/ megtartott kongresszusán elfogadta Ausztrália, az Egyesült Államok, Izrael és Uj-Zéland jelentkezését. /A kongresszusról részletes beszámoló következő számunkban jelenik meg./

★★★

Véglegesen eldőlt, hogy 1976-ban Nagy-Britannia, 1977-ben pedig Norvégia rendezi a világbajnokságot. 1979-re előzetesen jelentkezett Finnország, de ez év végéig még Magyarország is eséllyel kérhetné a rendezés jogát. Az MTFSZ jelenleg az OTSH hozzájárulását várja ahhoz, hogy az IOF elé állhasson a megalapozott kéréssel.

Melléklet Nyitrai György cikkéhez /4. old./

KELETI - TENGER KUPA
julius 7-8., Zinnowitz - NDK

F-21-Elit pálya
Győztes: Boros Zoltán /1:27:21/

Melléklet Boros Zoltán cikkéhez /2. old./ .

JYSK 3-DAGES
június 29 - július 1., Jüttland - Dánia

N-19-Elit pálya
Győztes: Monspart Sarolta /Összetett ideje: 1:56:35/

O-KORT D 19 E

RAVNSØ

1:20000
Ækvidistance 5m
Misvisning 0° 1973

PAN & ÅRHUS

Kortet er omarbejdet til brug for orienteringsformål på grundlag af Geodætisk Instituts kortmateriale. Reproduceret med tilladelse (A 196/72) af Geodætisk Institut.

Bársony András

Nyári versenyek

Két szabadszombatos hétvége két dupla versenyt kinált juliusban azok számára, akik a kellemes, enyhülést adó vizek partjai helyett "hobby"-juknak áldoztak. Hogy megérte-e? Nézzük sorban.

Kőszegen kezdődött és nem is akárhogyan. A versenyiroda előteréhez képest az Ugető fogadóirodái csak csendes szalonoknak tünhettek; "van egy fölös ifi és másodosztályu rajtszámom, kéne egy elsőosztályu, kinek kell egy női" és ez igy ment mindaddig, amig végre mindenkinek megleltek a hiányzó rajtszámai. Hogy ezt lehetett volna gyorsabban és egyszerübben, az igaz, de erről a versenybiróság hallani sem akart, mondván és megirván az értesitőben, hogy semmiféle változtatást nem enged az eredeti nevezésekkel szemben, mert kétszáz embernél ezt nem lehet birni adminisztrációval. Apropo, most olvastam a svédországi ötnapos programkönyvét, amelyben tizenegyezer-hatszáznyolcvannyolc induló szerepel. A negyvenegynéhány kategória mindegyikében be volt sorsolva néhány üres hely. Talán le se kell irni, hogy a magyarok is ezeken a helyeken futottak.

Visszatérve a Jurisich-hoz, a másnap reggeli rajtra lecsillapodtak a kedélyek. Hogy ez a hajnali ébresztőnek, vagy a rajt előtt fél órával kezdődött özönvizszerü esőnek volt köszönhető, azt nem tudom. Tény az, hogy a verseny első felét szinte elmosta a mennyei áradat, a sürübb erdőrészekben éjszakai sötétség uralkodott és az egyébként jó és széprajzu térkép olvasása az emberi szem teljesitőképességének határát surolta; a pecsétek nem, vagy csak alig fogtak,még szerencse, hogy a pontokon elszórt, kódjelekkel ellátott kis cédulákból majdnem mindenkinek jutott. A jól felépitett pályákat igazán élvezni azonban csak a mezőny második fele tudta a csituló zuhatagban. Érthető, hogy az eredmények kiértékelése szinte megoldhatatlan feladat elé állitotta a versenybiróságot. Ujabb érv a szurópébélyegző mellett.

És következett Sopron. Nehéz dolog véleményt irni vagy mondani ma egy olyan "A" kategóriás versenyről, amelyet fotózott térképpel rendeztek meg. Mitagadás, elszoktunk ettől, van, aki rá sem szokott: a rajt előtt megkérdezte tőlem egy serdülő,hogyan lehet megkülönböztetni a futhatóságot? Sajnos ezuttal a pályák is mintha a már remélhetőleg végleg letünő korszakot idézték volna. A tavalyi verseny után kicsit csalódottan bucsuztunk a Hüség Városától, főképpen azok, akik elsőosztályu minősités reményével jöttünk, miután Egervári nagyon magasra tette a mérçét és mi többiek csak alatta csusztunk át.

Két hét szünet - hála neked Versenynaptár - és Debrecen várta a most már válogatottakkal megerősödött mezőnyt a Pálma és Alföld Kupára versenyértesitőikben a jól ismert dörgedelmekkel; semmiféle változtatást nem engedélyezünk. Péntek este kezdődött a szokásos adminisztrációs kálvária: "igazolványokat beszedjük, majd vasárnap visszakapjátok". Szombaton ébresztő hajnalban, várnak az értesitőben közöltekhez képest kissé megnyult pályák egy két év előtti térképen. A férfiaknál ezuttal Hegedüs tette tul magasra a mércét, nem szaporitva a többiek minősitési pontjait. Teljesitménye elég volt a BEAC csapatgyőzelméhez is, dacára annak, hogy csapattársa eredményét a VB elsőre nem találta a hátsóbb régiókban, kihozva és kihirdetve igy téves eredményt. Monspart Saci hazai debütálása nem járt sikerrel a hosszu tura után, Horváth Magdi gyorsabbnak bizonyult.

A délelőtti tüző nap már a nagyerdei strandon köszöntötte a futók tekintélyes részét, ujabb próbára tevén bőrüket a heveny csalánesipések után. Háromra vissza a kollégiumba eredményhirdetéshez, amelynek végén a szózat: "Az Alföld Kupa versenybirósága nem fogadja el az igazolványokat egyben ezért mindenki vegye el a sajátját az asztalról". És este kezdődik az egész igazolványosdi elölről, ha lehet még bigottabb módon, köritve egy kis költözködési hercehurcával a város két végén lévő kollégiumok között, mert aki a "B"-t felcserélte másnapra az "A" kategóriával és viszont, az foghatta a cók-mókját és irány a másik szálláshely, mert rendnek muszáj lenni! Tiz órára kiderült, hogy néhány igazolvány nem követte tulajdonosát a tett szinhelyére, igy másnap szurkolói is lesznek a versenynek. Furcsa fajtája a sportág népszerüsitésének! Néhányan - volt válogatottak, versenybirók - azonnal indultunk szót emelni kétségkivül hanyag klubtársainkért. Nosza kaptunk is olyan oktatást a szabályzat a "Versenyző jogai és kötelességei" cimü paragrafusából, a versenybiróság tagjaitól, hogy elig hittünk a fülünknek. Másnap aztán rájöttünk miért ismerik pont ezt a részt ilyen jól: a többi ugyanis az ő példányaikból hiányozhat; csakis igy fordulhatott elő, hogy a versenytérképeken az ellenőrzőpontok nem voltak beszámozva, hogy a befutón Debrecen város szinei /kék-sárga/ lengedeztek kreppszalag formájában.

Még szerencse, hogy nem zöld a város szine! Feledékeny klubtársaink végül is edzői és csapatvezetői autogram ellenében rajthoz állhattak. Hogy mit kellett a helyszinen aláirni? Ugyanazt, amit a nevezési lapokon, hogy rendelkeznek érvényes igazolvánnyal és sportorvosi engedéllyel. A végén egy colás üveg ellenében mindenki megkeresheti igazolványát a füben. Hogy közben futottunk is, ez bizony alig tünt fel, pedig kár volt a pályák okozta kedvező benyomásokat lerontani ilyen semmiségekkel, amelyek csak addig semmiségek, amig rendben zajlanak le, de képesek tönkretenni sok ember lelkiismeretes munkáját és örömét. A rugalmas versenyrendezést tanitani nem lehet, de gyakorolni és csinálni igen. Ha másért nem is, azért, mert aki ma rendez, az holnap maga is versenyez a másik versenyén.

Emléktöredékek

Sorozatunk alábbi cikkének szerzője Breiner Sándor gépészmérnök, katonatiszt. Sportunknak másfél évtizeden keresztül volt lelkes résztvevője. Részese volt a MAFC ötszörös csapatbajnoki győzelmének. 1955-ben megszerezte az "Érdemes Sportoló" minősítést. 1959-ben igazolt át a Bp.Honvéd SE-be, ahol - Bedő Istvánnak és Thierring Györggyel - megalakitotta a BHSE tájékozódási futó szakosztályt. Mire azonban a BHSE az alsóbb foku bajnokságokból feljutott az OB-ba, már megbetegedett és a sportolást abba kellett hagynia. /Szerk./

●

Néhány felidézett emlékkel szeretnélek Kedves Olvasóm hozzásegiteni annak megismeréséhez, hogy milyen is volt ez a sportág huszonegynéhány évvel ezelőtt. A történtek nincsenek egymással összefüggésben, időbeliségük is változó.

I.

1952. tavaszán a Budapest Bajnokság éjszakai fordulóját Mór-Pusztavám térségében rendezték. A csapatok kettesével indultak, mi a Haladás /a MAFC elődje/ színeiben a mezőny vége felé rajtoltunk. Két közeli állomás volt egy kilométeren belül és köztük egy viszonylag könnyü érintendő pont, a Gyertány-kut.

Akkoriban a térképhibákat kihasználták a rendezők és oda tették az állomásokat egymáshoz közel, ahol várható volt, hogy a csapatok keresni kényszerülnek. Minden perc késés négy hibapontot jelentett, egy "láda" kihagyása 60 pontot. Tehát negyedórányi keresés már felért egy ellenőrzőpont kihagyásával. Ebből kifolyólag szédületes taktikázások folytak: mit érdemes keresni és meddig? Ennyit a továbbiak megértéséhez.

Nekivágtunk az 1 km-es szakasznak. Tudtuk előre, hogy nehéz állomás jön, de valahogy már az "egyszerü" közbeeső Gyertyán-kutat is képtelenek voltunk megtalálni. Pedig éreztük, hogy ezt mindenki fogta előttünk - ezt elárulta a táj nyugodtsága. Igy eléggé vaktában indultunk az állomás térsége felé. Mikor megközelitettük, már láttuk, hogy jó helyen járunk. Mint szentjánosbogarak, ugy szaladgáltak a lámpás fejek ide-oda. Bábeli hangzavar, keresések, szitkozódások. Még minden csapat ott volt, mert senki sem találta az állomást. A jobbak már az óvást fogalmazták... Minden csapat egyik tagja a többieket figyelte, hátha valaki belebotlik az állomásba.

"Megjött a Haladás!" Nagy ovációval fogadtak minket, mire mi ugy tettünk,mintha tudnánk, hogy hol vagyunk. Láttuk, hogy már vagy hárman ránk is ragadtak, lesve, mit teszünk. Társam ekkor rámnézett, majd jó hangosan azt mondta: - "Ne huzzuk itt az időt! Fussunk vissza a Gyertyán-kuthoz és onnan mérjünk ismét!"

Elindultunk a már korábban sem talált Gyertyán-kut irányába. A többieknek sem kellett egyéb, megelőzve futottak vissza, de ők t u d t á k is, hogy hová kell futni! Hagytuk őket előremenni és szépen rávezettek a kihagyott pontunkra! Hej, utólag micsoda könnyü volt..! Erről a fix pontról azután poligonálva, kis kézi rajzgépemet használva szinte "ráléptünk az állomás fejére". Persze, társam közben titokban kezelte a Gyertyán-kuti ládát is!

Még annyit, hogy ezen az egy állomáson a mezőny fele kiesett a versenyből. Az óvásokat nem fogadták el. Térképhiba kihasználása - csemege volt a rendezőknek, különösen éjszakai szakaszon...

II.

Volt egy viszonylag könnyü verseny a Vértesben, a Vörös Meteor rendezésében, ahol csak a "0" hibapont körüli csapatoknak volt esélyük a győzelemre. Egy láda kihagyása végzetes lehetett. Az éjszakai szakasz vége felé volt egy "cseles" érintendő pont, ahol rajtunk kivül minden más csapat "elszállt". Szerencsénk volt, hogy a mezőny végén indultunk. A Körtvélyes tetejének érintése után, annak oldalában volt egy határozott derékszögü erdő szöglet, és ettől a rét felé, egy adott irányban és távolságra volt az érintendő pont, majd utána a cél. Addig minden ugy ment, mint a karikacsapás és a térképről nézve, ez látszott az egész szakasz legegyszerübb pontjának. A Körtvélyes tetejéről irányba futottunk le, az erdő széléig, ott jobbra eljutottunk a derékszögü kiszögelésig,majd onnan irányba a 150 m-re lévő pontra. Egy probléma volt csak, hogy ez a "rét" egy roppant bozótos, indás, szedres terület volt. Közeledünk a ponthoz, - az utolsó csapat voltunk - látjuk és halljuk a "kongresszust". Majd minden csapat ott volt, kivéve azokat, akik megunták a keresést és bementek óvni a célba. Akkoriban alig volt verseny óvás nélkül. Az UVATERV csapatát, amely egyébként kiváló geodétákból állt, már ÓVATERV-nek becéztük, mely miatt nem is haragudtak, sőt ez rangnak számitott!

Szóval nagy volt a sürgés-forgás és minden bokor alá benéztek. Frissen érkezvén mindjárt felmértük, hogy ezt kár nekünk is csinálni, mert ellenfeleink már megtették, itt csak ismételni lehet. Vissza egy fix pontra, de ne az erdő sarka legyen az, mert az eddig sem volt jó támpont,mint azt a sikertelenségek bizonyitották. Gyerünk fel a Körtvélyesre és a magassági ponttól induljunk ujra! Ott is volt ám bozót, de más lehetőség nincs. Azon a részen a domborzat alig fogott, nehéz a tájékozódás. Főleg az irányokra és a távolságokra kellett odafigyelni. Futásban fel a Körtvélyesre, és futásban irányba /amennyire

a bozót megengedte/ vissza! A bozót aztán elmaradt, futunk a gyönyörü szálerdőben, a holdsugárban már látni is előttünk néhány száz méterre a szélét, amikor elkiáltom magam, hogy: állj! Mi az? - kérdi a társam? Ide nézz! - mutatok egy fára. - Mit nézzek rajta? - A vastagságát! Az erdő, amiben futottunk addig kb. 40-50 cm-es vastag törzsekből állt, ezek pedig csak 20-30 cm-esek!

Nahát! Alig lehetett éjszaka észrevenni, hogy az eredeti erdőt egy ujabb ültetéssel - persze ez az ujabb is legalább 40 éves - megtoldották, de ugy, hogy az eredeti vonalvezetése megmaradt. A jellegzetes határon elmentünk a "sarokig", onnan beálltunk az irányba, és a fejlámpánkkal 100 méterről megláttuk a szálerdőben az ellenőrzőponton elhelyezett "ládát".

A rendezőknek volt eszük. Nemcsak azért, mert kihasználták a térképhibát, hanem azért, mert ügyesen használták ki. Ha az erdősarokba teszik a ládát, akkor mindenki hamar rájön, hogy ott nincs semmi, és felgöngyölitik a hibát. De a bozótosban senki sem volt biztos a dolgában, hogy vajon minden bokor alá benézett-e?

III.

A versenyzés őskorában a verseny három részből tevődött össze: elméleti versenyből, majd az éjszakai és nappali szakaszokból. Az elméleti verseny amolyan ki, mit tud féle volt. A legkülönbözőbb kérdéseket tették fel, többé-kevésbé a tárgyhoz tartozóan, térképismeretek, csillagászati ismeretek, földrajzi ismeretek, geológiai, botanika, környezetismeret, ideológiai stb. stb. Eleinte ezek eredménye szigoruan beszámitott a tényleges verseny értékelésébe, majd csak egy szórakoztató időtöltéssé vált, aztán teljesen elmaradt.

Egy ilyen elméleti verseny során többek közt három bemutatott vadvirágot kellett megnevezni. Kettőt ismertünk /kankalin és corridalis/, de a harmadikat még csak nem is láttuk, nemhogy a nevét tudtuk volna. Az öttagú csapatban volt gépész, közgazdász, TTK-s és agrár egyetemista is. Jó volt az összetétel. Szilágyi Kálmán barátunknak az agrártudomány jeles képviselőjének javaslatára, hasraütve elneveztük a virágot Pur-purea-hungaricá-nak.

Az értékelésnél kiderült, hogy azt a bizonyos virágot senki sem tudta megnevezni, és közfelháborodás volt a kérdés nehézsége miatt. A rendezőség azzal vágta ki magát, hogy a kérdés egyáltalán nem volt nehéz, nézzétek meg a Haladás még a latin nevét is tudta és magasan lobogtatták a "Pur-purea-hungaricát". Megmondom őszintén, a mai napig sem tudom, hogy milyen virág volt az istenadta...

A Magyar Tájékozódási Futó Szövetségből jelentjük

A II.félévi felnőtt válogatott keretekbe az alábbiak kerültek be:

Cser Borbála	BEAC
Fodor Cecília	BEAC
Hegedüs Ágnes	BEAC
Horváth Magda	OSC
Monspart Sarolta	Spartacus TE
Szopori Éva	Spartacus TE
Turchányi Piroska	BEAC
Balla Sándor	Zalka KFSE
Boros Zoltán	Egri Spartacus
Bozán György	Spartacus TE
Egervári Ottó	Spartacus TE
Erdélyi Tibor	VM-Egyetértés
Hegedüs András	BEAC
Hegedüs Zoltán	OSC
Horváth Attila	OSC
Sőtér János	BSE
Vajda Géza	Bp.MÁV Ig.SC

☆☆☆

Junius 24-julius 7. között Kóspallagon, a Pest megyei TSH házában tartották meg a segédedzők gyakorlati szaktáborát, melyet Vittek Lajos, az MTFSZ edzőbizottságának elnöke vezetésével 7 megyéből az alábbi 12 sporttárs végzett el sikeresen:

Bükki Gyula	/Zala/
Farkas Ferenc	/Heves/
Faltisz János	/Baranya/
Faltisz Jánosné	/Baranya/
Godó László	/Baranya/
Göbölös István	/Baranya/
Malakuczki István	/Szolnok/
Mittler József	/Tolna/
Orosz Sándor	/Zala/
Ott Magdolna	/Zala/
Pető László	/Szabolcs/
Takács Tibor	/Nógrád/

☆☆☆

Balázs Éva, a Vasas volt válogatott sportolója az aktiv siversenyzéstől történő visszavonulása alkalmából a Sportérdemérem ezüst fokozatát nyerte el.

A Tájékozódási Futás 73/5. számában téves hir jelent meg a külföldi bozótruhák várható importjáról. A ruhák magas ára miatt szövetségünk nem tervezi behozatalukat annál is inkább, mert a Sportáru Ipari Szövetkezet /Budapest,VII.Lenin krt.15./ a hazai igényeket ki tudja elégiteni.

☆☆☆

Ujjászerveződött a Borsod megyei szakszövetség elnöksége:

Elnök: Zsigmond Tibor
Titkár: Molnár József
Tagok: Bokros György
dr.Dormány Mihály

Emhő László

Gyerekverseny

Miközben szakvezetőink legjobbjai a válogatott kerettagok, sőt ezt leszükitve a világbajnoki csapat tökéletesebb felkészitésére koncentrálnak, nem szabad elhanyagolnunk a legifjabb utánpótlás réteget, a 6-12, sőt 2-6 évesek táborát sem. Erre már csak azért is szükség van, mert élmezőnyünk teljesen egyértelmü felzárkózása a nemzetközi élvonalhoz - jogosan - tőlük lesz elvárható. Addig meg kell elégednünk egynéhány kiugró klasszisunk eredményeivel.

A finnországi "Kainuu Tájékozódási Hét" alkalmával ebben a speciális témakörben szerzett tapasztalatainkat az alábbiakban foglalhatjuk össze:

A gyerekek lelki szoktatása a versenyek légkörében kezdődik, a 2-6 évesek számára elkeritett "versenyóvodában". Ez a mindenkori céltól 100-150 m-re lévő 15 m átmérőjü, spárgával elkeritett karámból áll, középen sátorral a spontán összehordott felszerelés /tábla, kréta, játékok stb./ tárolására, illetveső esetén a kicsinyek tartózkodására. A felügyelő személyzet önkéntes alapon összeállt gyermekszerető fiatalokból és szülőkből tevődik ki. Az egyik cél természetesen a gyerekek megőrzése, mig mindkét szülő versenyez. A második eredményeképpen a nyiladozó eszü gyerek természetes közegének fogja fel az erdőt, a verseny nyüzsgését, hangulatát.

6 éves kortól azután már az iskolában oktatási tárgyként ismerkedhetnek a tájékozódással, és igy 1-2 év mulva versenyen is indulhatnak az F 10, F 12, illetve N 10, N 12 kategóriákban.

A versenyfeladat a 10 évesek csoportjában utvonalfeladat teljesitéséből áll olyan módon, hogy a versenyző a rajtban egy kartonra felerősitett 10 x 12 cm nagyságu 1:25 000 léptékü térképet kap, amin a pálya utvonala be van rajzolva a rajttól a célig. A térképpel egyezően ugyanez a terepen is ki van szalagozva, feltünő narancssárga-fehér szinben, müanyag szalagokkal. A versenyző végighalad a pályán a szalagozás mentén és berajzolja saját mérései és tájékozódása alapján az ott talált pontok helyét. Egyetlen tüszurással kell bejelölnie a pontot, valamint a kiértékelés megkönnyitésére a kifüggesztett filctollal be is kell karikáznia azt. Célba érkezése után idejét mérik, térképét kiértékelésre átveszik. Pontatlan beszurásnál 1 mm eltérésért 30 mp büntetőidőt adnak hozzá a versenyző által futott alapidőhöz, pontonként maximálisan 5 percet. A versenyzők a térképet a kiértékelés után visszakapják.

A 12 évesek hasonló pályát teljesitenek, de a térképen nincs bejelölve semmi, a szalagozott utvonalból sem. A versenyző a távolság mellett itt már az irányt is állandóan figyelni kénytelen. A terepen talált pontok jelölése és kiértékelése az előzőek szerint történik.

Fenti tapasztalatok átültetése a hazai adottságokba több lépcsőben valósitható meg.

Áldozatkész szülők és gyermekszerető fiatalok bevonásával a 2-6 évesek versenyóvodája egyszerüen megoldható.

Kiindulásként az F 12, N 12 kategóriákban is rendezhetünk versenyt, a finn 10 évesek követelményeivel. Többéves távlatban természetesen mind a négy kategória beiktatható.

Az ezt kiegészitő iskolai oktatás már sajnos nem tartozik "hatáskörünkbe", igy azt csak az iskolai testnevelés általános megoldásával egyidőben lehet majd beütemezni. Addig ez a feladat az egyesületekre, illetve képzett szülőkre vár.

TŰLEVÉL

Hozzászólás egy szabály felfüggesztéséhez.

Egy rengos verseny precíz és dekorativ versenykiirásának egy, a játékszabályainknak ellentmondó kitételét kivánom a "Tülevél" hasábjain keresztül óvni.

Ez évben már másodszor tünik fel rangos versenyen a versenykiirásban az:
F 21 I/A és F 21 I/B.
Először a Vasutas Kupán, másodszor a Hungária Kupa kiirásában. Bár a Vasutas Kupán az első benyomás különösnek hatott, hiszen az elit pálya lényegesen rövidebb volt a normál I.osztályu pályánál, az elv ésszerünek látszott. Az élvonal pályáját válaszszák szét a nagy tömegek által szinte csapásszerüvé taposott, ponttól-pontig vezető "tájékozódási" pályájától.

A Hungária Kupa versenysorozaton ez az elv ismét megjelent. A kiirás azonban egy olyan megkötést tartalmaz, ami erősen vitatható: "A" és "B" kategóriába nevezhetnek az I.osztályon indulni jogosultak, de az I.osztályu minősitési szint 105 %, a II. osztályu 140 %, azonban akár a válogatottak is részt vehetnek, s ez meg is történhet, hiszen több olyan nagy szakosztály van, amely akár 6 élvonalbeli versenyzőt is ki tud állitani azzal a reménnyel, hogy helyezett lehet mind az I/A, mind az I/B-ben. Ez rendben is lenne, ha mindkét kategória a szabályoknak megfelelően minősitene. De teljesen irreálissá teszi a minősités szerzést, ha a pályaadatokat is figyelembe vesszük:

	Táv:	Várható győztesidő:
F 21 I/A	9 km	70 perc
F 21 I/B	8 km	75 perc

A rendezőség bizonyára tudja, hogy miért ad ilyen látszólag hosszu időket ezekre a viszonylag rövid pályákra. Ha el is fogadjuk ezeket a szinte gyenge várható győztesidőket, akkor is I.osztályu minősitést a "B" kategóriában a győztesnél 3'46''-el rosszabb időre már nem adnak. Ez, hogy az elöl indulókra mennyire hátrányos, azt minden versenyző tudja. Aki ilyenkor előbb indul, "kikotorja" a pontot másoknak, de az ő ideje bánja. Ezek egy hosszabb pályán a sok pont esetén még talán be is hozható hátrányt jelentenek, rövid versenyen azonban aligha.

Az előbbieknél sokkal erősebb ellenérv az, hogyha egy játék szabályait lefektet-

jük, akkor azokat nem illik felfüggeszteni menet közben csak azért, mert némi előnyt jelent a versenyzőknek. Vagy, ha nem egyenlő feltételünek tekintjük ilyen esetben a minősitést, akkor nézzük az ellenoldalt is. /Például ha III.osztályu versenyeken volt válogatottak indulnak, ez még akkor sem ad egyenlő feltételt a rajtengedélyes vagy III.osztályu versenyzőknek, ha a volt élversenyzők néhány évet kihagytak, ilyenkor tehát legalább olyan indokolt lenne a minősitési szabályzat ellenkező értelmü korrekciója./ Jelen versenyen, ha a minőségi különbséget a minősitésben is érvényre kell juttatni, erre több ut is kinálkozik.

Az első reálisabb talán, azaz ha nemcsak a győztes ideje adja a minősitési szintet, hanem az első 3 helyezett időátlaga /kicsit nehézkes, de megéri/ ugyanis igy a kiugróan jó győztesidő /azaz egy szerencsés vagy jó helyismeretü vagy tényleg jól tájékozódó és futó versenyző/ nem teszi a többiek jó minősitését lehetetlenné.

Másik lehetőség kimondani, hogy X % /bár legalább 110 %/ indokolt lenne, de minimum győztesidő + 6 vagy 8 perc. /Az adott pályán a győztes még 10-12 pont esetén sem fog szerintem 65 percnél rosszabbat menni, normális időjárás esetén./

A fentieknél bizonyosan jobb megoldások is léteznek, azonban egy szabály idényközbeni módositása a versenyzőkben mindig visszatetszést szül, ha az méltánytalanul hátrányos helyzetbe hozza őket.

Hargitai Miklós
Vasas Izzó SK

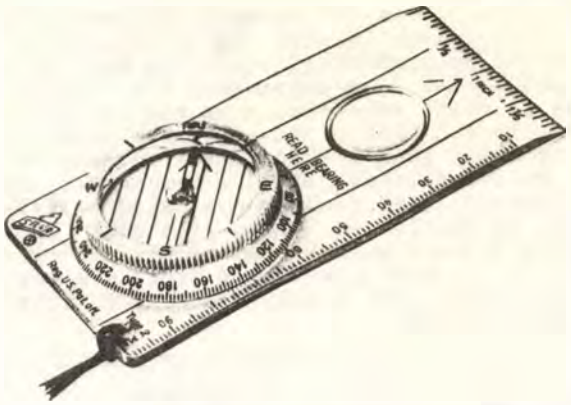

Tisztelt Szerkesztőség !

Azzal a kéréssel fordulok Önökhöz,hogy ha lehet, szivesked jenek cimemet közölni a Tájékozódási Futásban. Szeretnék tájékozódási futó lányokkal, fiukkal levelezni és igy talán tudnék levelezőtársra bukkanni.

Én Székesfehérvárott, a Gépipari Technikumba járok. Csak egy éve foglalkozom a tájékozódási futással. Szakosztályunk vezetője és intézője is diák, akit mi választottunk. Persze, sok segitséget kapunk Tömöri tanárurtól, aki éveken át vezette a szakosztályt és ma is velünk van szinte minden versenyen, gyakran versenyzőként is!

Pénzszüke miatt saját zsebből fedezzük az utazási, nevezési stb. dijakat. De ugy veszem észre, mindez nem akadály. Térképet rajzoltunk a közelben lévő csalai erdőről és ide járunk, ill. futunk edzeni. Mivel szakosztályunk tagjai min I-II. évesek és minősités nélküliek, főleg a megyei versenyeken indulunk. Az idén már két izben elértem az aranyjelvényes szintet, amikor szerencsétlenségemre egy alapos bokarándulás miatt két hétig nyomtam az ágyat. Mindez pont az ODOT előtt történt!

Igy is sokat köszönhetek a sportnak. Elsősorban a rendszeres életmódot. Hajnalban 4 órakor kelek és célba veszem a csalai erdőt. Először 3 km-t kocogok /ennyi az ut Csaláig/, ezt követi kb. 1 km-es erőteljesebb futás a mezőn, majd ujabb kocogás, de már 1-200 m-es sprintekkel tüzdelve. Egy tisztáson tornászom, vagy éppen fára mászok. Azelőtt salakon már 6 kör is soknak tünt, ma 1-2 órát is elfutkározom.

Az a tervünk, hogy beszerezzük a kirándulóhelyeken lévő versenytérképeket és iskolai kirándulásaink során versenyeket rendezünk.

Osváth Éva
8000 Székesfehérvár
Kassai u. 48.

KERESZTREJTVÉNY 73/5.

A 73/5. számban közölt rejtvény helyes megfejtése:

Börzsöny 3.:	Törökmezői th.
Bükk 3.:	Bánkuti th.
Mecsek 4.:	Dömörkapui vagy Fehérkuti th.

A külföldi /lett/ térképek nyertesei:

Ijjász István /Pécs/, Matuszka József /Kaposvár/, Hargitai Miklós /Budapest/, Biró Aletta /Budapest/, Harkányi Csaba /Budapest/, Arató János /Ajka/

Szabolcs Kupa '73

Julius 29-én került sor az idei Szabolcs Kupára. Sajnos más versenyek elszivó hatására elég kis létszámu mezőnyökkel. A tavalyi, tavaly előtti népes mezőnyökhöz képest nagy a visszaesés a látogatottságban. Pedig a rendezőség ujj, fotózott térképet és kevéssé leversenyzett terepet biztositott Demecserben. A terep jellegzetes nyirségi, homokbuckás.

Az erdő 4-5 km²-nyi folt, igy a pályák meglehetősen rövidek voltak. A rövidség ellenére aránylag hosszu győztesidők születtek - a pályakitüzés ugyanis lekényszeritette az utakról a versenyzőket. Szerencsére a terep nem tul bozótos, igy szinte mindenütt lehetett iránymenetet alkalmazni. Az időjárásra sem panaszkodhattak a versenyzők - eső utáni napsütésben futhattak, a bokrokon maradt cseppek pedig biztositották a frissülést. A kis létszámok és a sok kategória miatt szinte minden versenyzőnek jutott valami plakett vagy tárgyjutalom. A korai rajt és rövid pályák lehetővé tették, hogy az eredményhirdetésre már 11 óra tájt sor kerülhetett. /török/

VERSENYEK - EREDMÉNYEK

SOPRON KUPA

1973. július 8. Sopron
Vb.elnöke: Reisch György

F 21 A 51 ind.

1.Egervári O.	Spart.	1:39:11
2.Balogh T.	Spart.	1:51:25
3.Kempelen M.	OSC	1:51:36
4.Vajda G.	Bp.MÁV	1:52:58
5.Danovszky F.	BSE	1:55:26
6.Erdélyi T.	VM-Egy.	1:57:03
7.Szádeczky K.T.	MAFC	1:57:09
8.Sőtér János	BSE	1:58:36

Csapat: /3 x 1/ 12 ind.

1.Spartacus TE /Egervári,Balogh,Gyurkó/	5:30:50
2.Budapest SE /Danovszky,Sőtér,Homoki/	6:01:25
3.Tipográfia TE /Loch,Komár,Szemler/	6:13:04
4.MAFC	6:29:29
5.Tatabányai Bányász	6:38:53
6.BEAC I.	6:40:11

N 19 A 26 ind.

1.Oser B.	BEAC	1:12:48
2.Danovszky M.	BSE	1:15:02
3.Schmiedmeister Spa.		1:21:00
4.Jenővári G.	Spart.	1:24:07
5.Hanusz M.	OSC	1:26:58
6.Farkas A.	BSE	1:30:02

Csapat: /3 x 1/ 5 ind.

1.Budapest SE /Farkas,Danovszky,Kertész/	4:18:59
2.Spartacus TE /Schmiedmeister,Jenővári,Dobosi/	4:33:06
3.Orvosegyetemi SE /Hanusz,Karsai,Szutor/	4:34:53

F 21 B 103 ind.

1.Takács L.	ÉVSE	1:34:00
2.Nagy I.	MOTIM	1:34:49
3.Nyul J.	SZHSE	1:37:52
4.Kovács J.	Spart.	1:42:20
5.Nyul J.	SZHSE	1:43:53
6.Köpf J.	SMAFC	1:46:12

Csapat: /3 x 1/ 24 ind.

1.Szombathelyi Haladás /Nyul,Nyul,Lakos/	5:16:48
2.Pécsi Vasutas SK /Dr.Kovács,Ijjász,Mészáros/	5:35:15
3.Tatabányai Bányász /Kónya,Varga,Zenyik/	5:37:14

N 19 B 54 ind.

1.Medne Gunta	BSE	1:02:54
2.Bozán Á.	BEAC	1:07:57
3.Gombkötő Zs.	Ajka	1:08:03

Csapat: /2 x 1/ 21 ind.

1.BEAC I. /Bozán, Mitterer/	2:23:30
2.KFKI Petőfi SK /Bodroginé,Baráth/	2:44:39
3.BEAC II. /Tas E., Janotyik/	2:50:52

F 17 B 34 ind.

1.Kiss Z.	Postás	1:04:05
2.Kalmár J.	Sopron	1:10:19
3.Szabó L.	Erdész	1:10:45

Csapat: /2 x 1/

1.Postás SE /Kiss, Major/	2:31:22
2.Tipográfia TE /Tóth,Papp/	2:34:52
3.Szfvári Volán SE /Törjék,Kóger/	2:40:13

N 17 B 18 ind.

1.Horváth E.	BVTC	50:19
2.Muray Rita	BEAC	57:22
3.Muray Mária	BEAC	57:58

Csapat: /2 x 1/ 7 ind.

1.BEAC /Muray,Muray/	1:55:20
2.Kőbányai Lombik	2:20:06
3.Bakony Vegyész	2:23:07

PÁLMA KUPA

1973.július 14. Debrecen
Vb.elnöke:

F 21 A 50 ind.

1.Hegedüs A.	BEAC	1:12:47
2.Sőtér J.	BSE	1:20:30
3.Egervári O.	Spart.	1:22:15
4.Hegedüs Z.	OSC	1:23:17
5.Danovszky F.	BSE	1:24:15
6.Gyurkó L.	Spart.	1:25:00

Csapat: /2 x 1/ 17 ind.

1.BEAC /Hegedüs, Bársony/	2:43:18
2.Budapest SE /Sőtér, Danovszky/	2:44:45
3.Spartacus TE I. /Egervári, Gyurkó/	2:47:15
4.Orvosegyetemi SC	2:49:28
5.Spartacus TE II.	2:53:18
6.Egri Spartacus	2:58:42

N 19 A 31 ind.

1.Horváth M.	OSC	56:06
2.Monspart S.	Spart.	58:13
3.Oser B.	BEAC	59:50
4.Hegedüs Á.	BEAC	1:00:06
5.Szopori É.	Spart.	1:00:09
6.Schmiedmeister Spa.		1:06:58

Csapat: /2 x 1/ 11 ind.

1.Spartacus TE /Monspart,Szopori/	1:58:22
2.BEAC /Cser,Hegedüs/	1:59:56
3.Orvosegyetemi SC I. /Horváth,Szutor/	2:07:55
4.BEAC II.	2:17:00
5.Budapest SE	2:22:25
6.Orvosegyetemi SC II.	2:25:28

F 19 A 15 ind.

1.Honfi G.	BSE	50:10
2.Szivák B.	BVTC	52:24
3.Balla S.	Zalka	52:41
4.Orbán K.	Zalka	54:19

Csapat: /2 x 1/ 4 ind.

1.Zalka KFSE /Balla, Orbán/	1:47:00
2.Bakony Vegyész	1:55:32
3.Bottyán SE	2:12:51

F 21 B 44 ind.

1.Nyögéri I.	Lombik	1:06:05
2.Éliás V.	KFKI	1:07:39
3.Bokros Gy.	DVTK	1:08:11

Csapat: /2 x 1/ 17 ind.

1.KFKI Petőfi /Éliás,Hajdu/	2:21:37
2.Nyházi Bottyán SE	2:23:32
3.Kőbányai Lombik	2:24:46

N 19 B 22 ind.

1.Csorja I.	HÓDGÉP	48:00
2.Korik A.-né	Postás	49:23
3.Demeter É.	Postás	49:25

Csapat: /2 x 1/ 8 ind.

1.Postás SE /Korikné, Demeter/	1:38:48
2.KFKI Petőfi	1:47:53
3.HÓDGÉP	1:47:54

N 17 B

1.Piróth E.	BSE	34:00
2.Dobosi E.	Spart.	48:14
3.Kaló A.	DVTK	51:10

Csapat: /2 x 1/ 4 ind.

1.Spartacus TE /Dobosi,Dobosi/	1:46:10
2.HÓDGÉP	2:10:32
3.Karcagi Vörös Met.	2:17:12

F 17 B 22 ind.

1.Kiss Z.	Postás	40:33
2.Krajcsovics	Elektr.	47:22
3.Major L.	Postás	47:59

Csapat: /2 x 1/

1.Postás SE	1:28:32
2.Nk.Gazdász	1:41:51
3.Nyházi Eletromos	1:43:09

N 15 B

1.Farkas Zs.	E.Spa.	42:37
2.Gubás T.	BEAC	42:54
3.Kovács R.	Karcag	50:28

Nincsen új ...

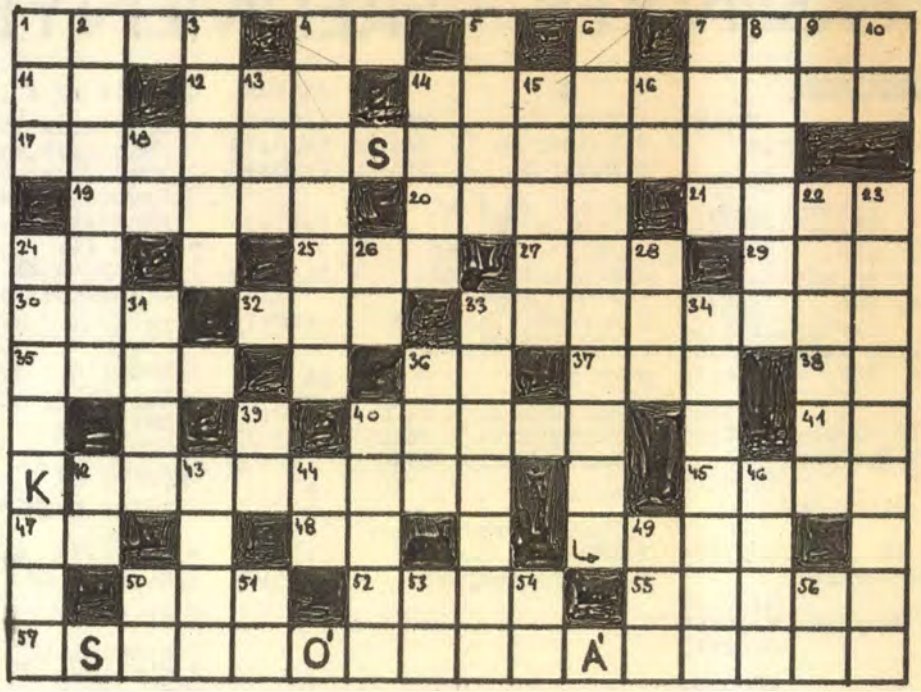

... a Nap alatt! Még a rejtvények terén sem. Az 1955. évi "Béke terepverseny" résztvevői már megizlelhették a tájékozódás és rejtvényfejtés koktéljának ízét. Ugyanis az történt, hogy a verseny színhelyére utazva a rendezőség már a vonaton kiosztotta az alábbi keresztrejtvényt, melyben a vízszintes 14., 17. és 57., valamint a függőleges 6. és 24. sorokban elrejtett földrajzi helyeket kellett a terepen felkeresni! Eredeti módja a pályamegadásnak... Ennél már a saját időből történő berajzolás is jobb, nem?

Nos, mi könnyebb feladat elé állítjuk Kedves Olvasóinkat. Csak azt kérjük, állapítsák meg a fenti földrajzi nevekből, hogy melyik hegységben rendezték 18 éve a Béke versenyt. Ha ez megvan, akkor nézzenek utánnak annak, hogy ebben a hegységben mikor /csak év/ és melyik országos bajnokságot rendezték legutóbb? Kérjük ezt beküldeni szeptember 30-ig.

A nyertesek jutalma - a szórakozáson kívül - ismét 1-1 külföldi térkép lesz.

VIZSZINTES:

1.Elég kerek szám. 4.Nátrium vegyjele. 7.Biztató indulatszó. 11.Régi szalonnán van! 12.Száj része. 19.Wer... /zár/ 26.Erdei emberke. 21.Férfinév, ékezethiánnyal. 24.Kicsinyitő képző. 25.Skandináv férfi becenév. 27.Tervszerű megelőző karbantartás. 29.Csak németül. 30.Sziklaalakzat az Oszolyon. 32.Nem ez? 33.Csekély eszed, 25.Harangszó oroszul. 36. ...getés: bárányhang. 37.Kettősbetű kiejtve. 38.Forditott felvigyázó. 40.Borüledék. 41.Kötőszó, ékezethiánnyal. 42.Jelleghatár /két szó/. 45.A Lett SZSZK fővárosa. 47.Csapadék. 48.Személyes névmás. 50.Női becenév. 52.Piaci árus. 55.Ruhadisz.

FÜGGŐLEGES:

1.Kellemetlen meglepetés indulatszava. 2.Az 1950-es évek egyik nagycsapata. 3.Lábunk alatt a száraz fü teszi. 4.Detektiv. 5.Hindu istennő. 7.Bakancs után marad. 8.Okirat. 9.Farágó rovar. 10.De latinul. 13.Osztrák folyó forditva. 14.Lakhelye. 15.Vértesi faluba való. 16.NR. 18.Angol "s". 22.Arab törzs. 23.Ellenőrzőpontnak igen könnyü. 26.Igekötő. 28.Méhlak. 31.Éigak!!! 33.Jó tájékozódási pont turistáknak is. 34.Termelőeszköz eleme. 36.Gyógyász van ilyen. 39.Elöd. 40.Valaki ellentéte, fölös ékezettel. 42.Görög betü. 43.Svájci szabadsághős. 44.Betü kiejtve. 46.Pl.bor, sör, tea. 49.Erzsi közepe! 50.Római 2. 51.Olasz névelő. 53.Véd. 54.Kap ellentéte. 56.Helyrag.

TÁJÉKOZÓDÁSI FUTÁS

A MAGYAR TÁJÉKOZÓDÁSI FUTÓ SZÖVETSÉG HIVATALOS LAPJA

Szerkeszti a Szerkesztő Bizottság. Felelős szerkesztő: Skerletz Iván. Szakszerkesztő: Nyitrai György. Képszerkesztő: Józsa Sándor. Tördelőszerkesztő: Szaktilla János. Szerkesztőség: Budapest VI., Bajcsy-Zsilinszky út 31. II. em., telefon: 126-820. Levelezési cím: 1374 Budapest, Pf. 614 — Kiadja a Sportpropaganda Vállalat (1146 Budapest, Istvánmezei út 3.). Kiadásért felel: Béres Tibor igazgató. — Terjeszti a Magyar Posta. Előfizethető bármely postahivatalnál, a Posta hirlapüzleteiben és a Posta Központi Hirlapirodánál (KHI, 1900 Budapest, József nádor tér 1.) közvetlenül vagy postautalványon, valamint átutalással a KHI, 215-96162 pénzforgalmi jelzőszámra. Egyes szám ára: 3,— Ft. Előfizetési ára egy évre: 30,— Ft (megjelenik havonta). Számonként kapható: Sportpropaganda Vállalat Terjesztési Osztály, Budapest VIII., Rákóczi út 57/a. Indexszám: 25827

Ára: 3,– Ft

TÁJÉKOZÓDÁSI FUTÁS

1973 AUGUSZTUS

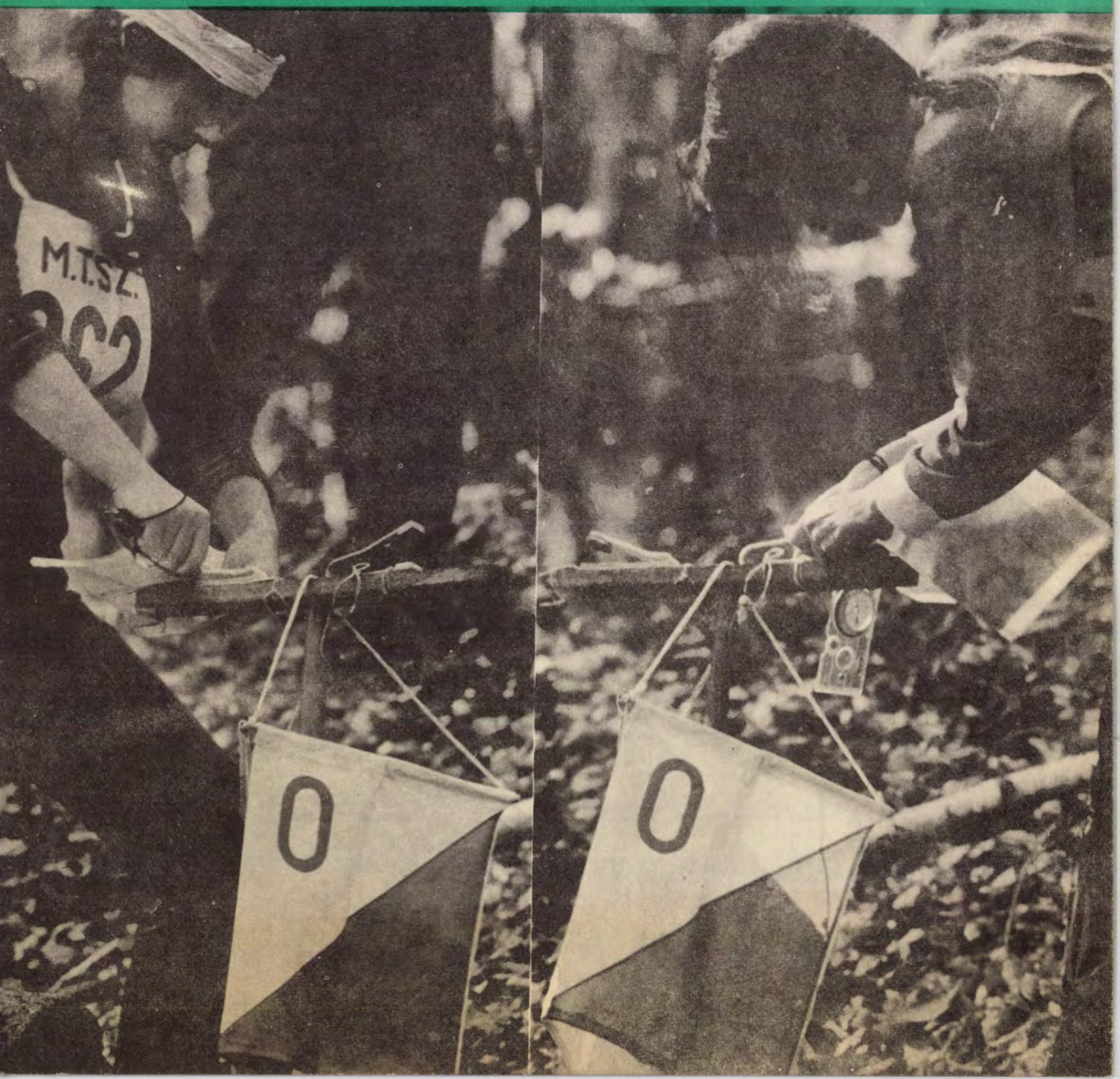

TÁJÉKOZÓDÁSI FUTÁS

IV. ÉVF. A MAGYAR TÁJÉKOZÓDÁSI FUTÓ SZÖVETSÉG HIVATALOS LAPJA 8. SZÁM

Sportágunk legfontosabb kelléke: a térkép - sikerek és csalódások emlékének őrzője, problémák és bosszuságok alapja, tanulságok dokumentuma, vagy mint gyüjtőszenvedély tárgya - kezdettől fogva helyet kért magának a TÁJÉKOZÓDÁSI FUTÁS-ban.

A már többször emlitett "lehetőségekhez mérten" - sokszor sajnos teljesen olvashatatlan minőségben - jelentek meg rangosabb hazai és külföldi versenyek térképei, pályával, győztesek utvonalával. Olvasóink leveleiből eddig még nem derült ki tudták-e hasznositani ezeket pl. versenyzők technikai ismereteik bővitésére - a rendezők pályáikat összehasonlitandó, esetleg pályakitüzési elveik felfrissitéséhez ?

Továbbra is közlünk elsősorban külföldi lapokat, kivágatokat - az előző számban egy-egy cikk mellékleteként, majd a következőkben: az egyes országok sajátos terepét, jeleit stb. önállóan bemutatandó. Skandináviából kiindulva /Dániára külön hangsulyt helyezve/ sorbavesszük Európa és a távolabbi földrészek országait, amelyekben a tájékozódási futást müvelik.

Az ujság oldalai és nagyobb részt a térképek is le lesznek kicsinyitve a nyomtatásra, igy természetesen a méretarányuk megváltozik, ha aránymérték nincs - amit általában nem rajzolnak a külföldi térképekre - az É-D-i koordináta vonalak közötti távolságból lehet kiszámitani a méreteket.

A "raszteres oldalak" kihasználására további lehetőség: fényképösszeállitás közlése. A térképek mellett ez is helyet kap - mint a 6. számban - legközelebb Józsa Sándor Hungária Kupán készült fotóival.

Skerletz Iván

Járatlan utakon

"Járt utat a járatlanért mindig hagyd el!"Igy hangzik Benedek István egyik könyvének mottója s ez a megforditott közmondás sokszor igaz sportunkban is. Az első tájékozódási verseny óta több évtized mult már el, de a gyorsabb fejlődés időszaka ennek csak harmada lehet. A járatlan utak keresése régen talán előbb teremtette volna meg a korszerü tájékozódási sportot, de ujdonságokkal terhes korunkban is jó megfogadni e tanácsot. A megszokottól elszakadni mindig nehéz, különösen akkor, mikor egyértelmüen nem is lehet eldönteni, hogy melyik uj irány vagy irányzat vezet el bennünket kitüzött célunkhoz. Sok uj csapást leltünk, amelyek később ösvénynyé, uttá erősödve juttattak el minket a lehetőségek tárulkozó tájaira. Voltak biztató, s majd később semmibe vesző utjaink, amikor talán jobb lett volna az eredeti, kipróbált nyomon való haladás.

A mindenáron történő ujat-keresés, a szépen hangzó, fellengzős mondatokba burkolt, jelenleg nem reális igények hirdetése azonban nem jelentik a korszerüséget, a haladást. A fenti mottó egyszerüsitése az is, amikor egy versenyző csak azért vág uj utat, mert az ő utja, habár párhuzamosan fut a többiekével és az is torzitása a fentinek, amikor versenybirók, edzők, sportvezetők módszerük, megoldásaik egyedül üdvözitő voltát hirdetik s ezzel megfosztják magukat és másokat attól, hogy egymás érveit, tapasztalatait felsorakoztatva értelmes vitában szülessék meg közös utunk iránya. Vannak helyzetek, időszakok, amikor bátran kell akár a legmerészebbnek tünő, kevesek által taposott utat választani, de vannak periódusok, - s talán most ilyenben vagyunk - amikor az együtt megtalált utat kell követni, s nem külön-külön, hanem közösen; futónyelven szólva váltott vezetéssel.

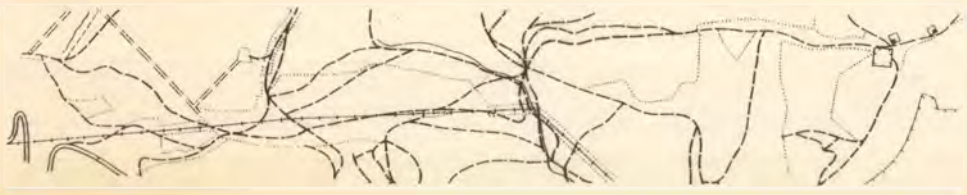

Hírek a dünék országából

1. A VB terep

A VB terepe dombos vidék, gyakran igen részletgazdag domborzatrajzu. 50 méter körüli szintkülönbségek sok helyen előfordulnak. A növényzet természetes- és kulturerdő keveréke. A természetes erdő tiszta, előfordulnak azonban benne sürübb részek is. A kulturerdőben sok az ösvény, mig a természetes erdő ösvényhálózata ritkább. A talaj jellegzetes dán erdei talaj, mely nem köves, és itt-ott kissé laza.

2. VB Edzőtábor

Az 1974-es dániai VB kapcsán két hivatalos edzőtábor lesz.
1.sz. edzőtábor: Időpontja 1974. julius 14-21. A tábor központja Vingsted. Ez a hely Vejle-től 10 km-re fekszik. A táborhelyen egy- és kétágyas szobák, hálótermek, valamint kemping lehetőség van. A tábor kávéházában lehet étkezni, ez egész nap nyitva tart. Önálló főzésre is van lehetőség. Naponta rendeznek edzéseket olyan terepeken, melyek közt a VB-hez hasonlók is lesznek. A terepek helyét később hozzuk nyilvánosságra. A tábort a Randers OK nemzetközi versenye zárja 1974. julius 21-én.
2.sz. edzőtábor: Szeptember 9-18: között a VB városában, Viborgban lesz. Később nyilvánosságra hozandó terepeken itt is naponta lesz edzéslehetőség. A terepek közt van a VB-hez hasonló. Közelebbi felvilágositás és jelentkezési határidők a 3. Tájékoztatóban /1974.február/.
Május 11-12-én a Munkebjerg térképen Vejle közelében nemzetközi egyéni és váltóverseny lesz.

További három VB-hez hasonló - később nyilvánosságra kerülő - terepen lehet majd edzeni a következő feltételekkel:

a/ Az edzéseket 2 hónappal korábban a VB bizottság megbizottjának, Nils Janssonnak be kell jelenteni.
b/ A rendezőbizottság nem foglalkozik pályakitüzéssel.
c/ A terep használatával kapcsolatos előirásokat be kell tartani.

Mint már közöltük, az 5. tájékozódási futó világbajnokság vendéglátó városa Viborg lesz. Ősrégi város. Régi irások jelzik, hogy 3800 évvel ezelőtt már település volt. Ez ugyan kissé erőltetett megállapitás, az viszont igaz, hogy a VIII.században már város szerü település volt Viborg helyén. Ezért nyugodtan állithatjuk, hogy Dánia legősibb városa.

A fellendülés Hans Tausen idejében kezdődött, egészen a XIX.sz. közepéig évente ismétlődő vásárok és népünnepélyek szinhelye volt.

Tüzvészek, politikai események, és a fejlődés eredményeképpen a városnak virágzó és pusztuló időszakai is voltak. 1800-tól kezdve egyenletesen fejlődik, és ma jelene és multja egyaránt jelentős.

A város kis utcái, régi házai a multat idézik. A hatalmas dóm körüli régi város mellett van egy modern városrész is. A régi városközpontban modern üzletek, sétáló utcák és parkok vannak.
Viborg-nak 36 000 lakosa van, megyei közigazgatási székhely, a nyugati országrész területi biróságának, Eszak-Jütland muzeumának a Dán Mezőgazdasági Egyesülésnek ad otthont, körzeti katonai központ, a körzeti Hitelintézet és Állami Kórház székhelye. A szokásos középszintü oktatási intézmények mellett van Testnevelési- és Mezőgazdasági Főiskola a városban.
A természet szép fekvést adott Viborgnak, erdők-mezők és tavak között. Sokan megcsodálták már ezt a szép várost. Jó lenne, ha versenyzőink számára is szép emléket jelentene majd...

Nyitrai György

Versenyző - edző

Amikor egy-egy menőnk edzőjének személye felől érdeklődöm, gyakran kapom ezt a választ: "Nekem nincs edzőm!" Van, aki az árvagyerekek természetes keserüségével mondja ezt, de van, aki szinte kérkedik vele és személyes sértésnek veszi, ha vélt vagy valós érdemeit az edzőjével kivánjuk megosztani.

Nem vitás, hogy fiatal sportágunkban az edzéstudománynak nincs nagy multja. De van jelene, amely már tud eredményeket felmutatni és van jövője, melynek érdekében a jelen eredményeit fokozottan meg kell becsülni.

Mint minden sporthoz, igy a tájékozódási futás eredményes müveléséhez is három alapvető dolog kell, hogy a versenyző rendelkezésére álljon: tehetség, szorgalom és nevelés. Mig az első kettő a versenyző veleszületett sajátossága, tulajdonsága, a neveléshez feltétlen szükségesek a külső hatások. Ilyenek pl.: a sport megismerése, technikájának elsajátitása és - nem utolsósorban - a mindezt biztositó, vagy legalább is elősegitő nevelő, oktató, edző személye. Lehet, sőt valószinü, hogy ez az "edző" a sport megismerésének idején csupán egy jóbarát, egy régebbi versenyző, iskolai tanár, vagy egy szakosztálynak a toborzással megbizott aktivája. De légyen bárki is az, aki az ujoncot a sportág rejtelmeibe bevezeti, az első külső hatást ő maga, személyisége jelenti a leendő versenyzőnek, aki az ő személyén keresztül teremt magának elképzelést a tájékozódási sportról. Ez az elképzelés azután hamar megváltozhat, ha az ujonc mást tapasztal az edzéseken, versenyeken, mint amit "edzőjétől" erről hallott. Egyre több saját tapasztalatot szerez, már nemcsak passziv ragacs a versenyeken, hanem egyre inkább önállóan tájékozódik, szerzett tapasztalatait és ismereteit hasznositva és - ez a fontos! - edzőjével megbeszélve, kiértékelve. Az alkalmi tapasztalatok, az esetleges észrevételek ezen a kiértékelésen válnak tudatos ismeretanyaggá, melyekre a továbbiakban bátran támaszkodhat.

Fokozottan igy van ez a sportág élvonalába jutottaknál. Sportunk fogásait, taktikai csinját-binját nem lehet sohasem teljesen betanulni, mert végtelen sok változatban jelentkeznek. De ha egyszer mindezeket tudnánk is, akkor még ott van a versenyző saját teste, szervezete, amely állandóan változik, fejlődik és amit illene minél jobban megismerni az eredményes versenyzés érdekében. Viszont a tapasztalat azt mutatja, hogy önmagát általában senki nem ismerheti olyan jól, - éppen az önmagunkkal szembeni objektivitás hiánya miatt- mint egy kivülálló, akinek ez a feladata és ehhez a feltételek is adottak!

Az edző feladata rendkivül összetett. Ismernie kell sportágunkat, annak fejlődését, jelenlegi formáit, követelményeit. Ismernie kell versenyzőit, azok erényeit, gyengéit, képességeit, jellemét stb. Ismernie kell a versenynaptárt, annak eseményeit, a terepeket, a várható mezőnyt, az ellenfeleket, de még a versenyeket rendező birók "stilusát" is... És ebből az ismerethalmazból - illetve annak az edző rendelkezésére álló részéből - meg saját tapasztalataiból, tanulmányaiból és képességeiből kell összeállitani versenyzője részére a hosszutávu stratégiát és rövidtávu taktikát egyaránt.

Az edzőnek minden versenyzőjéből a lehető legtöbbet kell "kihoznia". Ennek érdekében a rövidtávu felkészülést, az egy-egy versenyre történő ráhangolódását be kell illeszteni a hosszutávu, esetleg többéves munkatervbe. Mindehhez előrelátó tervezés kell, ami az edző feladata, de elkészitésébe feltétlen be kell vonni az érintett versenyzőket. Nem elég csak a végrehajtást elrendelni!! Ha egy versenyzőt edzője azzal fogad az első - vagy akárhányadik - edzésen, hogy: most azonnal fuss 1853 métert igy, azután x-szer y-t ugy, most ezt tedd, majd azt - anélkül, hogy ennek szükségességét és a hosszutávu felkészülésben elfoglalt helyét a versenyzővel előzőleg, sőt jóelőre ismertetné - az az edző már el is vesztette neveltje beléhelyezett hitét. Akiben rögtön az a gyanu merül fel, hogy a "mester" pont most, fejből - vagy hasból - találta ki ezeket, direkt az ő bosszantására. És ilyen hátsó gondolattal, ebből eredő igyekezettel végzi el a rá kiszabott halmazati büntetést...

"... az edző már el is veszitette..." irom feljebb. De veszitett a versenyző is. Közmondás, hogy:"Tudatlan marad az, aki csak magától tanul." Erről kesergett világhirü kenusunk, dr.Parti János is a Népsport riporterének: "Versenyzői pályafutásom hibájának tartom, amit előbb erénynek tüntettem fel, hogy végső soron saját magam edzője voltam. Nem sikerült pályafutásom nagyobb része során senkivel sem olyan kapcsolatot kialakitanom, amely segithetett volna az optimális munkavégzésben..." Ugyanis a személyes tapasztalat, a friss ismeret csak a már emlitett közös kiértékelés során válik használható, megbizható tudásanyaggá. Minden uj ismeretet, tapasztalatot és a belőlük fakadó ötleteket meg kell valakivel beszélni - valakivel, aki talán másképpen gondolkozik, mint mi, más beállitásban látja ugyanazt a jelenséget és más következtetéseket is von le belőle. Nagyon jó az ilyenekről vitázni valakivel! És az a legjobb, ha az a valaki az edzőnk...

Az eredményes edzői munkát a versenyzők sikerei kisérik. Természetesen ehhez mindkét "fél" jóakaratára, kölcsönös bizalomra és dokumentált tervszerüségre van szükség. Utóbbi alatt azt értem, hogy az edző rendelkezzék hosszutávu és esetenkénti edzéstervvel, a versenyző pedig becsületesen vezesse edzésnaplóját. Tudom, ezek sokak számára felesleges papirmunkának tünnek. /Számukra javaslom, hogy ellenvetésüket irják meg a Tülevél számára. Majd meglátják, hogy milyen nehéz irásba rendezni mindazt, amit olyan szépen kigondolunk./ Mert az irásnak nagy a fegyelmező ereje, még saját magunk felé is visszahat. Azt hiszem, hogy edzésnaplóba komoly sportoló - tudatosan - még nem irt be hamis adatot.

Igen nehéz a helyzete annak a fiatal, esetleg kezdő edzőnek, akinek élvonalbeli versenyzőkkel is kell foglalkoznia. Ha

erélyesen lép fel, vagy nem a menők szájaize szerint adagolja a terhelést, könnyen kap sértő válaszokat. Ilyenkor csak a nyiltság segit. Ki kell teriteni az összehangolt edzésterveket és be kell bizonyitania, hogy a tudomány mai állása /és még ezernyi más szempont/ szerint ez a legmegfelelőbb edzési adag! Ezt a legnagyobb eredményekkel büszkélkedők is belátják - sőt ők leginkább - és megnyugodtan végzik el.

Az edző-versenyző viszony hasonlit a házasságra. Szükséges rossz - mert jobbat még nem találtak fel. Veszekedni szabad, de közös munka nélkül nem várható eredmény.

Hrenkó Pál

Évfordulón

Az első magyar nyomtatott tájékozódási futó sporttérkép 1963-ban, tehát tiz évvel ezelőtt látott napvilágot.

A térkép az MN Térképészeti Intézetben készült, Tóvizi Kálmán alezredes gondozásában. A II.Honvéd Kupa Zrinyi Ilona emlékverseny céljára adták ki, Pusztavacs környékéről, a magyar homokpuszták szelidnek egyáltalán nem mondható tájáról. Annak ellenére, hogy első saját térképünk, teljesen kiforrott, részletes ábrázolásu, 1:25 000 méretarányu, korszerü szintvonalas, négyszinü térkép került ki a nyomdából, ötféle pályarajzzal.

Térképtörténetünk e nagy eseményének tizedik évfordulója jó alkalom arra, hogy megemlékezzünk elődeink áldozatkész munkájáról, és számot vessünk mind az elmult tiz esztendőről, mind a régebbi időkről. Ilyen távlatban érdemes visszatekinteni a multba, a térképkészités viszontagságos és eredményes utjára.

Bizony a kezdet nagyon is messze van már. Elődeink nemigen vezettek naplót a térképkészités eseményeiről. Egy-egy ujságcikk, egy-egy vélt vagy ráhibázott térképfelirat csupán azok a dokumentumok, amelyek alapján elindulhatunk.

Az bizonyos, hogy nyolcvan évesnek ismert sportunk, a tájékozódási sport, első hetven évét katonai és turistatérképekkel üzhette.

Minthogy a katona térkép mintegy kétszázéves multra tekinthet vissza, szemben a turistatérképekkel, amelyek szélesebb körben csak alig félévszázada terjedtek el /maga a szervezett természetjárás is csak százéves/, joggal megállapithatjuk, hogy az első időkben szinte kizárólag katonai térképekkel folyhattak a tájékozódási versenyek.

Az első irásos feljegyzések is katonai térképeken találtattak.

Célszerü tájékozódási versenyről, tájékozódási sportról beszélni, mert a legrégebbi idők kisebb méretarányu térképei nem feltétlenül a gyalogos versenyt részesitették előnyben. Az első tudósitások kerékpáros és lovasversenyekről szólanak.

Gyalogszerrel csak akkor vághattak neki a rengetegnek, főleg futásnak csak akkor eredhettek versenyzőink, amikor már részletes térképet nyomtak kezükbe. Ez pedig csak a turistatérképek korában, a harmincas években vált lehetségessé.

A tájékozódási sport az 50-es években indult rohamos fejlődésnek. Ekkor nőtt meg az igény fokozottabban a térképek iránt is. Eredeti katonai vagy turistatérképekkel már nem győzték a versenyeket. Az országszerte jelentkező térképigényt katonai és turistatérképekből való részletek kifényképezésével és másolásával elégitették ki. Ez volt az ugynevezett fotózott térkép korszaka, amely a tájékozódási futó sport hőskorára esik.

A versenyélet fellendülésével jobban előtérbe kerültek a minőségi követelmények Javitása céljából megindult a helyszini helyesbités. A helyesbitett térképeket már át kellett rajzolni. Az eredeti térkép kifényképezését tehát felváltotta a rajzolt vázlatok fényképezéses másolása, nagyitása-kisebbitése. Ez az uj térképkészitési eljárás már a 60-as évekre esik.

A fekete-fehér térképvázlatokat előbb kézi szinezéssel egészitették ki, majd a szinezett vázlatos térképeket felváltotta a nyomdai uton sokszorositott szines térkép, amelynek első példányai éppen tiz évesek.

A Magyar Tájékozódási Futó Szövetség megalakulásakor uj fejezet kezdődött a térképkiadás menetében. 1970-ben a térképkiadást a szövetség vette kezébe. A centralizált kiadási rendszer a hivatalos szervek jóindulatu támogatása mellett eredményesnek bizonyult. Százezer körül mozog az évente kiadott térképmennyiség, ára rendkivül kedvezményes. A jó alaptérkép, az élsportolókból kinőtt helyesbitő- és rajzológárda gondos munkája, valamint a korszerü sokszorositás eredményeképpen a térképhelyzet megnyugtatóan rendeződött.

Térképeink minősége is nagymértékben javult, térképeinkkel a nemzetközi mezőnyben sem kell szégyenkeznünk.

Az ábrázolásban nagymértékben igazodtunk az IOF-normákhoz. Méretarányban és az alapszintközben elértük az ésszerü lehetséges határokat. Nem is olyan régen még 1:75 000-es és 1:50 000-es térképekkel futottak versenyzőink, ma viszont szinte kizárólag 1:20 000 méretarányu térképek vannak forgalomban, sőt kiadunk 1:10 000 méretarányuakat is. Az alapszintvonalakat 10 méterről 5 méterre, sőt dombvidéken 2,5 sikvidéken pedig 1 méterre váltottuk. A futhatóság négyféle fokozata pedig már-már

megoldhatatlan minősitési feladatot ró a térkép helyesbitőire. A magyar táj futóverseny céljára részletesebb ábrázolást talán nem is igen igényel.

E rövid bevezető után a Tájékozódási Futás következő számaiban szeretnék vázlatos összefoglalást adni az egyes időszakok térképtörténeti jellemzőiről, fő mutatóiról. Olyan vázat, amelyet tovább lehet majd épiteni, ki lehet egésziteni. Inditás lehetne ez térképtörténetünk részletesebb megirásához.

A régebbi időkben én is tapogatózom, mint mindannyian. Az ujabb események leirásában azonban számitok az élő kortársak emlékezetére. Remélem, segitségemre lesznek kiegészitő cikkeikkel, pontosabb adataik közlésével, amelyek azután teljessé tehetik az egyébként olyannyira ismeretlen és néma térképtörténetünket.

Szarka Ernő

Helyesbitési stílusok

A tájékozódási futó versenybirók - különösen a térképhelyesbités kezdeti szakaszában - nem jártak "térképhelyesbitő tanfolyam"-ra, igy a helyesbités módszerei egyénileg alakultak ki. Az elmult évek folyamán elvált, hogy ki jó helyesbitő, ki kevésbé az, de a helyesbitőket nemcsak ez különbözteti meg egymástól, hanem alkalmazott módszereik is. A jobb helyesbitők közt számon tartottak közt is jelentős módszerbeli különbségek lehetnek. Itt két végletet különböztetnék meg:

a/ A Helyszinen Rajzoló. Részletes és jó alaptérkép birtokában kevés müszerezéssel, versenyző szemmel dolgozik. Az uj utakat ritkán poligonálja, inkább a terepen és alaptérképen sürün előforduló objektumokhoz igazitja. Hasonlóképpen jár el a fedettségek elbirálásában is, a helyszinen azonnal eldönti a különböző minőségü erdők változásának határait stb. A legjellemzőbb, hogy amikor este hazamegy, már alig kell foglalkoznia a térképpel, éppen csak a vázlatos vonalakat kell élesitenie, a helyesbités lényegileg már a terepen elkészült. A módszer előnye, hogy a helyszinen dolgozva és helyszinen rajzolva minden objektum egymáshoz viszonyitva helyén van. Hátránya az, hogy jellegtelen helyeken /ahol nem lehet 50-80 méterenként egyeztetni a térképet/ a csak félig pontos módszerek miatt nagy elcsuszások lehetségesek.

b/ A Blokkfüzetes Ember. Az egyes utak, objektumok nem kerülnek rá a terepen a térképre, hanem végeláthatatlan számsor alakjában a blokkfüzetben foglalnak helyet. Este a szálláshelyen kezdődik a munka igazán: a legalább két helyre végigvitt poligonokból az uj utak, objektumok helyének kiszerkesztése. Az alappontok közti eltérés pontos helyesbitőnél nem tul sok, és ezt a hibát is el lehet osztani az egyes részszakaszokon. A módszer előnye, hogy objektumokban, domborzati idomokban szegény terepen is elég pontos térképet lehet igy előállitani. Hátránya, hogy a helyesbitő - mivel a terepen térképen nem rajzol - otthon nem "látja" a terepet, nem tudja, hogy pl. az egyébként elég pontosan felvett uj ut a kis metsződés melyik oldalán halad, igy 5-10 m pontatlansággal is nagy tájékozódási hibát követhet el. Az ilyen módszerrel dolgozók nem egyszer arra kényszerülnek, hogy a kiszerkesztett utakat és objektumokat egy következő alkalommal a terepen "helyükre tegyék".

Az adott terep, az adott időjárás dönti el, hogy melyik módszer a hasznos. Ha az alaptérkép jó, a terep objektum- és domborzatrajzgazdag, a korábban ismertetett módszer vezethet jobb eredményre, ha az időjárás is olyan, hogy a térképre jól lehet rajzolni. A blokkfüzetes módszer alkalmas abban az esetben, ha az alaptérkép fix pontjai messze vannak egymástól, és a felvenni kivánt tereptárgyak, utak csak távoli fix pontokhoz mérhetők be. Zord, nedves, hideg időben aligha lehet jól rajzolni a térképre, mig a blokkfüzetbe számokat irni minden időben lehetséges. A blokkfüzetes módszer hibái könnyen kiküszöbölhetők, ha a puszta számadatok mellett szerepelnek helyzetvázlatok is.

Bár sokat jelent a térkép jó minősége szempontjából a módszer kiválasztása, a legfőbb mégis a helyesbitő lelkesedése, szivóssága és jó itélőképessége. Helytelen lenne egy akadémikus módszert rákényszeriteni bárkire, aki a maga módszerével jól dolgozik.

Dr.Vizkelety László

Három nap Brünnben

Brünn három klubja, Slavia, Tesla és a Lokomotiv 3 napos egyéni nemzetközi verseny megrendezésére fogott össze. Augusztus 3-5. közötti napokra szólt a kiirás, melyet több magyar klub tájékozódási futói fogadtak érdeklődéssel. Tudták, hogy a rendező város jó terepekkel, kitünő térképekkel rendelkezik és igy remény van a szinvonalas, élvezetes versenyzés lehetőségére.

A nevezők, résztvevők nem is csalatkoztak. Már a szállás, az elhelyezés igen jó és olcsó volt /22,- Kcs/, közel a város szivéhez. A nevezési dij - 24,- Kcs - sem volt sok, főleg, ha figyelembe vesszük, hogy mindhárom napon hosszu autóbuszozással lehetett csak a versenyközpontokat elérni.

A terepek? Fenyővel és lomberdővel boritott, részletgazdag kies vidék, változatos domborzattal, jól futható altalajjal. És ami a legfontosabb, a térkép: különösen az első és második napon kiváló minőségü és jó rajzu, szinte maximálisan helyesbitett, 5 szinnyomással, 5 m-es szintvonalakkal, rengeteg apró részletidommal és tereptárggyal, kitünően kimunkált terepfedezeti ábrázolással. Kis tisztások, apró bozótfoltok javitva, ellenőrzőpontként megadva bizonyitották ezt a tényt. A jó térkép mellett a pályavezetéssel sem volt baj. Jól kitüzött pályák voltak szintén minden kategóriában. Egyedül talán a távokat birálták egyesek, mert miután 3 napos volt a verseny, némelyik kicsit rövidre sikerült.

Mindhárom versenyt azonos rendezőgárda egységes elvek szerint bonyolitotta le. A rajtkiképzés nálunk szokatlan módszerrel, de praktikusan és szellemesen nyert megoldást. Az előinditás 5 percet vett igénybe, az öt feladatot egy kb. 50-75 m-re elnyuló uton, ösvényen alakitották ki. Talán érdekesek itt a részletek is:

1. perc: irógéppel kitöltött versenyzőkarton átadása;
2. perc: versenyzőkarton rögzitése a tasakra /cellux és olló a helyszinen rendelkezésre áll/;
3. perc: térképátvétel önkiszolgáló módszerrel, fedett rekeszekből, jobbra a férfiaké, balra a női kategóriák. Miután a rekeszek a férfiaknál egymás fölött és nem egymás mellett voltak elhelyezve, kis bizonytalanságot okozott, el is tévesztették egyesek, pedig a kiirás figyelmeztetett: "Ellenőrizd a saját kategóriádat a térképen!"
4. perc: térkép elhelyezése a tokba;
5. perc: előrehaladás a rajtvonalra, felkészülés a rajtra.

A rajtnál a sipszó, illetve gong, melynek jelére percenként mindenki 10-15 métert lép előre a következő kordonig. Nyugodt, zökkenőmentes inditási módszer, pedig 5-6 kategória futói indultak percenként egyszerre.

Az ellenőrzőpontokon térdmagasságban, falábakra emelt bóják, rajta több szuróbélyegző. Pontőrzés nincs. A cél: szines, végig szalagozott befutóval kordonozva, hatalmas célkapu, ahol csak az időt mérik, két nagy elektromos órán. A leszükitett kordon végén szigoru sorbanállás, sorszámbélyegzős regisztrálás, ami jelen esetben döntő: rajtszám ugyanis nincs.

A 661 fős nagy létszám ellenére nincs tumultus, bolyos befutás, mert az inditási időköz 2-3-4, sőt 6 perc. A kartont /eleinte a térképpel együtt/ azonnal elveszik, helyette egy üveg frissitőt nyomnak a futók kezébe. Ezzel vége is a versenynek. Eredmény kiértékelése: a helyszinen szalagszerüen megszervezve.

1. Sorszám és időadat összevetése, átvezetése a versenyzőkartonra;
2. Futás-idő kivonása, természetesen 0 idővel számolva;
3. Bélyegzések ellenőrzése;
4. Névszerinti kifüggesztő lap kikeresése kategóriánként;
5. Az elért időeredmény átvezetése az előre megirt kifüggesztőre, majd a közismert vizszintes kifüggesztés zsinórra.

A harmadik napon az előző napok göngyölitett időadatainak kifüggesztése a végső sorrendben.

Naponkénti eredményhirdetés, dijazás, listázás nem volt, csak a harmadik napon. A dijkiosztás viszonylag egyszerü, spontán. Érem nincs, csak tiszteletdij az 1-2-3-/4/ helyezetteknek kategóriánként a 3 napos összesitett eredmény alapján.

Magyar eredmények: Turchányi Piroska /BEAC/ erősen megszoritotta a győztes Handzlova Annát és biztosan végzett a 2. helyen Vlachova előtt. Az ifi lányoknál Fodor Cecilia ugyancsak ezüstérmes lett. Férfiak és ifik sajnos nem fértek fel a dobogó fokaira.

Néhány észrevétel: a rendezőknek az idővel nagy szerencséjük volt, mert sátor, eső ellen védő fedett hely alig volt. A mosdási lehetőség kissé gyenge, mert csak kut vagy patak volt a közelben, de nyáron ez a megoldás még elment.

A rajtlistában sajnos sem klub, sem országnév nem szerepelt, igy a pontos összetételt nem lehetett megállapitani. Hazánkból a BEAC, OSC és MÁV versenyzői álltak rajthoz, ezen kivül sok más ország, köztük északiak és nyugatiak is: Kár, hogy egyetlen közös találkozásra sem volt lehetőség és a nemzetközi barátkozásra csak a kempingben, illetve az ifjusági szállóban volt mód a versenyek után.

Egy kis statisztika: a benevezett 787 fő /241 nő és 546 férfi/ ténylegesen 661 főre alakult /203 nő és 458 férfi/ 19 kategóriában indultak a fenti versenyzők, melyekből 8 női és 11 férfi kategória volt.

Végezetül Brünn, mint rendező város 1974-ben szeretettel várja Budapest futóit a IV. Európai Vásárvárosok Kupájára május végén. Biztos vagyok benne, hogy hasonló jó versenyben lesz részük az indulóknak.

Szopori Éva

Rokonlátogatás

A megfelelő térképes és szöveges szakirodalom tanulmányozása után, julius 31-én a Spartacus TE 11 fős csapata Finnországba indult. Berend Ottó és Moldoványi Gyula vezetésével Dobosi Erzsébet, Jenővári Gabriella, Schmiedmeister Ilona, Szopori Éva, valamint Balogh Tamás, Bozán György, Egervári Ottó, Gyurkó László és Schönviszky György; Moszkvát - Leningrádot - Helsinkit érintve augusztus 1-én érkezett Turkuba. Itt vendéglátóink a LIETO Klub versenyzői fogadtak bennünket.

Szállásaink fekvése, az ujdonság varázsa és a kiváncsiság átmozgató futásra a közeli erdőkbe csábitott, de a köves, bozótos terep kissé kedvünket szegte.

Másnap délután a terepbemutatón több idő jutott az ismerkedésre. 1971-es helyesbitésü térképpel a kezünkben, szabályosan felszerelt pontokat érintve igyekeztünk gyüjteni a tapasztalatokat, amiből megállapitottuk, hogy a terep köves, bozótos, mocsaras; nehezen futható, az erősen tagolt domborzatot a térkép hiányosan ábrázolja. Ezek a benyomások - a korábbi skandináv élmények mellett - óvatosságra intettek.

Augusztus 4-én, pénteken délután került sor Tampere közelében az első versenyre. Itt csatlakozott hozzánk friss győzelemmel a svájci ötnaposról érkezett Monspart Sarolta. Ez a verseny 500 körüli indulójával nem tartozik a "nagyok" közé - ezidőtájt 3-4 hasonló volt még az ország különböző részén -, de az elit kategóriákban induló menők rengossá emelték.

Egész verseny alatt esett az eső, ennek ellenére a rendezés zökkenőmentes volt. Ez elsősorban a már itthon is megismert "zsirkrétás" módszerü pontellenőrzésnek volt köszönhető. A rövid, technikás pályákon nem sikerült meglepetést okozni. Saci a finn Veijalainen mögött 2.helyen végzett, én az N 18 kategóriában szintén 2.lettem, ugyanitt Dobosi Erzsi 6.,Jenővári Gabriella N 16-ban 9., mig Schmiedmeister Ilona és a fiuk a középmezőnyben helyezkedtek el. A második nap hasonló volt az előzőhöz, csak a terep kissé szintesebb volt és nem esett az eső. Ezen a kora délutáni versenyen a nőknél a nagy rivális Pirjo Seppä győzött, Mosa a második helyezett Veijalainen mögött végzett, én ismét második lettem, Dobosi Erzsi 5., a többiek nem léptek előre.

Az utolsó verseny vasárnap délelőtt Tamperétől DNY-ra, az előzőkhöz képest futhatóbb terepen volt: kevésbé bozótos erdő, sürübb uthálózat, alacsonyabb domborzati formák - viszont ismét zuhogó eső nehezitette dolgunkat. A terep jellegéből adódóan a pályák technikailag könnyebbek voltak. Közülünk a legjobb eredményt Jenővári Gabriella érte el 1.helyezésével.Saci ismét második lett, ami egyuttal - az elit kategóriákban számitott - összetettben is a 2. helyet jelentette Veijalainen mögött. Én ezen a napon 4. lettem, Dobosi Erzsi tartotta 5. helyét. A többiek az előzőekhez hasonlóan szerepeltek.

A térképek jónak voltak mondhatók. Átmenetekben a "kalliók" futhatóságát jól ki lehetett használni. Azoknak, akik erről még nem hallottak: változó magasságu és kiterjedésü sziklatömbök, némelyik nagysága a 30 m-t is eléri - azonban még ennél is célszerü volt meredek sziklafalat mászni, mert a sürü aljnövényzet miatt megkerülésük lassubb lett volna. Viszont tájékozódásnál nem voltak biztos támpontok. A talaj vizenyős, sok a tó, a vizes és kiszáradt mocsár.

A közismert finn zárkózottság ellenére vendégszerető barátsággal kalauzoltak bennünket. A versenyek rendezéséről meg kell állapitani: kevés ember közremüködésével jó térképeket és pályákat, megfelelő feltételeket biztositottak a versenyzők számára. Rugalmasan oldották meg a váratlan problémákat /pl.hirtelen jött zápor/.A térképekkel kapcsolatban megemlitem még,hogy minden nap csak a pályákhoz szükséges nagyságu kivágatot kaptunk, ami a térképgyüjtőket bosszanthatta ugyan - verseny után meg lehetett venni a teljes lapot - de kezelésük egyszerübb és gyorsabb volt, mint a nálunk szokásos "lepedőké".

Mindent egybevetve: ujabb igazi tájékozódási futó élményekkel gazdagodtunk, amelyek mind rendezésben, mind az eredményekben valószinüleg meg is fognak mutatkozni - s ezért szerintem 1979-ben ne Finnországban, inkább Magyarországon rendezzék a világbajnokságot!

JÄLJENTÄMINEN KIELLETTY

KARTTA ON LAADITTU MAANMITTAUSHALLITUKSEN LUVALLA PERUSKARTTA-AINEISTOSTA, JOTA SUUNTA-SEPOT r.y. ON TÄYDENTÄNYT.

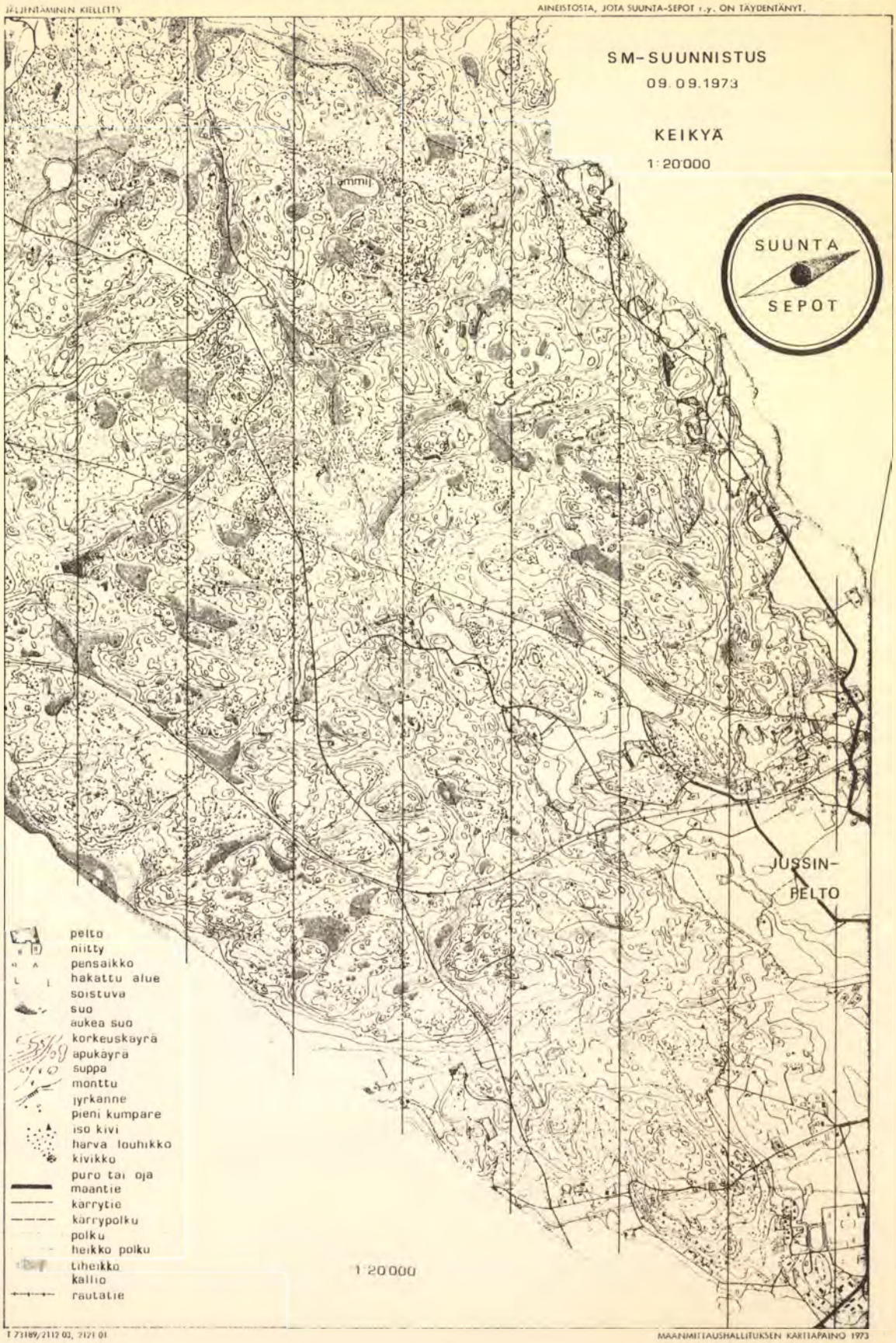

T 73189/2112 03, 2121 01

MAANMITTAUSHALLITUKSEN KARTTAPAINO 1973

1 7221/2123 03, 06, 2124 01, 04

Török István:

Térképellenőrzés

A javitott tájékozódási futó versenytérkép minősége erősen függ a javitó lelkiismeretességétől. Legtöbbször nincs idő a javitások ellenőrzésére, egységesitésére. A térképjavitó csoport vezetőjének kell időt találnia arra, hogy ezt a munkát elvégezze. Az ellenőrzésnek két fázisa van:
1. A javitás ellenőrzése a terepen, és
2. A rajzmunka ellenőrzése a nyomdába adás előtt.

Az ellenőrzésnek különböző módjai vannak. Néhány az általunk Magyarországon használt módszerek közül a következő.

a/ Önkontroll. Egy mérés nem mérés! Minden felrakott pontnak, tereptárgynak minden szomszédos terepalakulathoz "sitemmlni" kell. Tehát mindenfelől bemérem, de legalább 3-4 helyről a felrakandó tereptárgyat. Az önkontroll fejlesztése érdekében irjuk fel térképeinkre, hogy melyik részt ki javitotta.

b/ Ha van idő, a javitók egymást ellenőrzik.

c/ Bizonyos foku ellenőrzést jelent, ha a javitandó terepeket a széleken 100-500 méter átfedéssel adjuk ki és az azonos tereprészlet javitásának minőségéből következtetünk az egész minőségére.

d/ Achátz-módszer az egységesitésre: A javitók együtt járják be az egyes tereprészletek határait, közösen javitanak, igy nem kell átfedés a részek közt, s biztositva van az egyes részek helyes illeszkedése és az utak, illetve futhatóság minősitésének egységessége az adott terepen. /Lásd: TF 73/6./

e/ A javitó csoport vezetője szurópróbaszerüen ellenőrizheti a teljes térkép területét, vagy a javitások tanulmányozásával előre kiválasztott gyanus tereprészleteket, vagy a javitókat ismerve a gyengébb javitók részeit részletesebben ellenőrzi.

Módszereink nem tökéletesek. Ki tud alkalmasabb módszert?

Schuch Tamás

Dunamenti olimpia

Népes különvonattal érkeztek a fellobogózott Dunaujvárosba az Uttörő Olimpia résztvevői, s rögtön tapasztalták a kitünő szervezés jeleit. Jó szállás az Ifjuságszigeti táborban, izletes, bőséges étkezés egy közeli üzemben, ajándékok, emlékérmek a rendezőségtől - mindezeket a felejthetetlen megnyitó ünnepség tetézte. Éreztük, hogy az egész város összefogott az olimpia sikeréért.

Rosszabbul kezdődött az első versenynap. Autóbuszunk előbb elromlott, majd árokba futott, szerencsére az ijedtségen kivül semmi bajunk nem lett.

Rövid versenymegnyitó után a Gaja-szurdok melletti fennsikról, jól telepitett rajtból, az ismert jó térképpel indultak a versenyzők 2 percenként.
A lányok pályája 3,1 km volt, 8 ponttal, a fiukén 4,1 km és 9 ellenőrzőpont. A pályákat - a sok kezdő versenyző miatt - a tájékozódási igénytelenség jellemezte, a pontokra ut vezetett, iránymenetre, domborzatolvasásra nem volt szükség. Igy a fizikai képességek döntő szerephez jutottak a helyezésekért folyó küzdelemben. Mindezek ellenére egy óvás is volt, az egyik pontőr önkényes helyváltoztatása miatt. Elbirálásának módja és eredménye nem volt megnyugtató.

Második napon a terep uj volt: Csabony, a Duna alföldi partján, szemben az "Olimpia Városával". Ujonnan kiadott térképén ez volt az első verseny. Pályái technikásabbak voltak az előző napinál,- az alföldi terep dacára - és hosszabbak is /5000, ill. 4400 m/. A jól telepitett cél látványos befutásokat tett lehetővé. Sajnos, sportszerütlen jelenetet is láttunk: az egyik fővárosi versenyző nem birta elviselni vereségét...

Jó gondolat volt két forduló alapján eldönteni a helyezéseket. Viszont a "futópályák" nem váltak be, tulzottan a fizikai teljesitmény vált döntővé és másodperceken mulott egy-egy érem sorsa. Mindezek ellenére dicséret illeti a Fejér megyei sporttársakat a rendezésben tanusitott igyekezetükért.

Eötvös mozaik

Az idei Eötvös Lóránd emlékversenyre augusztus 11-12-én került sor a fővároshoz közel, Gödöllő és Gyál környékén. A BEAC szép hagyományokkal rendelkező nemzetközi versenyének indulói - közel 400 hazai és külföldi futó - technikás pályákon küzdött: a csalánnal és a kánikulai meleggel is. A következőkben rendezők és versenyzők beszélnek az "Eötvös '73"-ról.

Milyen érdekességet lehetne elmondani azoknak az Olvasóknak, akik nem vettek részt a versenyen?
- Feltétlenül elismerést érdemel Hegedüs András munkája, aki a váltópályákat ugy alakitotta ki, hogy minden versenyző pályája feléné1 átfutott a váltóhelyen, igy lehetőség nyilt drukkolásra, biztatasra. Gondolom ez a látványos megoldás minden résztvevőnek tetszett.

Valószinüleg megkezdődött már a jövő évi "Eötvös" tervezése is?
- Felhasználva az alkalmat először is szeretnék köszönetet mondani az idei verseny résztvevőinek: a versenyzőknek sportszerü

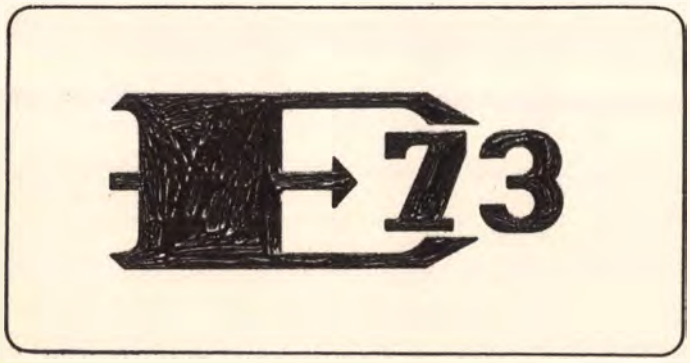

AZ ELNÖK

Fekete Jenőt az előkészités problémáiról faggatom. Milyen feladatokat kellett megoldani?
- Feladataink kezdődtek a terep kijelölésével, majd következett a térképjavitás megszervezése, előkészitése, a meghivandó külföldi és hazai klubok kiválasztása - mivel a BEAC-nak ezen a versenyén csak elit és "A" kategóriákban nyilik indulási lehetőség -, meghivók szétküldése, rengeteg levelezés.
- A térképek elkészülése után megosztottuk a munkát, a rendezőség két részlegre oszlott: egyik foglalkozott a technikai előkészitéssel Lux Iván /egyéni pályák/ és Hegedüs András /váltó pályák/ vezetésével, a másik pedig a protokolláris feladatokkal az én vezetésemmel.
- Összeállitottuk a programfüzetet, müanyag tasakot készittettünk - figyelmességképp ebben adtuk át a versenyzőknek anyagukat - és trikót nyomattunk, amit a rendezők mellett csak a verseny helyezettjei kaptak meg. Nem árusitottuk ezeket, mert csak kis mennyiségben készültek, hogy ezzel is emeljük az értékét.

Váratlan esemény zavarta-e a munkát?
- Egy problémánk volt, ami kisebb kavarodást okozott: a benevezettek közül a csehszlovák és bolgár sportolók csak fele létszámmal érkeztek meg. Igy is a mintegy 400 fős mezőnyből közel a fele külföldi versenyző volt. Itt emlitem meg azoknak, akik kifogásolják, hogy alacsonyabb kategóriáknak nem irtunk ki versenyt: a BEAC évente több más rendezvényén nyujt versenyzési lehetőséget a másod- és harmadosztályuaknak is. Itt célunk a magyar élmezőnynek jó szinvonalat képviselő külföldi ellenfelekkel való összecsapását elősegiteni.

magatartásukért és a rendezőknek - egy évet vett igénybe az előkészités, a BEAC teljes létszámmal 70 fővel vett ebben részt - lelkes munkájukért.
- Általában már a váltóverseny délutánján megbeszéljük a következő évi terveket. A jövő évi terepről elképzelésünk már van: hegyesebb vidéken lesz mint az idei - ezt a dániai világbajnokságot figyelembe véve rendeztük ilyen lapos, tagolt domborzatu terepen.
- Jövőre több országból szeretnénk főiskolás sportolókat vendégül látni - a svéd főiskolás válogatottat idén is vártuk, de sajnos nem jelentkeztek. Igyekszünk a következő "Eötvöst" is a hagyományokhoz hiven jól megrendezni.

A "KARTOGRÁFUS"

Sikhegyi Ferenc rajzolta mindkét nap térképét és az első napiból a legnagyobb területet ő is javitotta. A tájékozódási futó térképek készitésének öt alapvető fázisát érinti:
Alaptérkép?
- Alaptérképünk 1:25 000-es régi mérőasztalos felvétel volt 1:10 000-esre kinagyitva, elég üresen, a szintvonalak csak a terep általános lejtését mutatták.
Domborzat?
- A domborzathelyesbités ugy ment, hogy barangoltunk az egyes kockákban - a sürü nyiladékhálózatból adódott a legtermészetesebb választóvonal - és amint valami jellegzetes terepidomot találtunk, rögtön berajzoltuk munkatérképünkre. Ha az eredeti szintvonal módositásával tudtuk ábrázolni azt hajlitottuk, vagy "reszketegséggel" jelöltük az alakzatnak megfelelően. Északi térképhelyesbitő segitőtársainkra viszont

jellemző:ők segédszintvonalakkal, szintvonaltöredékekkel szinte szétzilálták apró kis formákra a domborzatot. Helyenként ezek nem is szintvonalak, csak idomvonalak, mert az alakzat formájáról igyekeznek pontos képet adni, nem magasságáról. Persze ez csak szükségmegoldás, mert nincs az a jó szem - domborzati látás, ami egy pontos fotogrammetriai kiértékelésnek a megrajzolt szintvonalaival vetekedni tudna; közelités, melynél eltolódás lehetséges.

- Egy érdekes jelenséggel is találkoztunk: lokális terepidomokkal. Ez olyan domborzati alakzatot jelent, amit csak iránymenettel lehet megközeliteni ugy, mint pl. egy bozótcsoportot. A finom domborzat miatt sok ilyen akadt. Ezeket a sikrajzhoz is igazitani kellett, szinte sikrajzi elemként viselkedtek /pl. kis kup/.

Sikrajz?

- Terepünk olyan volt, amit véleményem szerint csak sikrajzzal is ki lehetett volna adni. Az első kocka javitásánál Lux Iványal "üveges szemekkel" figyeltük északi barátainkat: kezük nyomán miképp szólal majd meg a skandináv csoda, hogyan készülnek azok a gyönyörü térképek? S érdekes mint a domborzatnál emlitettem: ott látható volt az "északi stilus", de a sikrajznál és fedettségnél megtorpantak. Talán nem tudnak irányt és távolságot mérni? Otthon nincs is rá szükségük, mert térképeiken pontos domborzati alap segitségével mindent helyre tudnak rakni.

Fedettség?

- Váratlanul ért bennünket ennek az erdőnek a gazdagsága, elsősorban az ültetés miatt. Ez teljesen telepitett erdő, rengeteg jelleghatárral - még most is változik és szerintem térképünkön több rész már el is avult.
- Uj jelöléssel kisérleteztünk az ültetés irányának ábrázolására, aminek az iránymenetek végrehajtásánál, futhatóság megitélésénél lehet nagy a jelentősége.
- Sajnos nyomtatásban nem jött ki a sárgával jelölt területek változatossága - ligetek, rétek, szántók.

Rajz, kartografálás?

- Mint azt rögtön verseny után egyesek nehezményezték, becsuszott néhány rajzi hiba /pl.kóborló szintvonalvég/. Bevallom éppen a részletgazdagság miatt lemaradt egy-két gödör is.
- A finom kis jelleghatárok miatt igyekeztem visszafogottan dolgozni, azonban nem vettem figyelembe a nyomdai követelményeket és a jelleghatárok pontsora kissé gyengére sikerült. Ezekből tanultam, de kérdés meddig kell még tanulnia az embernek és mikor fogja kamatoztatni mindezt?

VENDÉGMUNKÁSOK

Valószinüleg minden résztvevőnek feltünik a Királyut-i lap helyesbitői között két idegen hangzásu név, ők hogyan kerültek kapcsolatba a versennyel - kérdezem Lux Iványtól.

- Két éve kaptam meg a svéd Kjell Larsson cimét, aki térképeket akart cserélni magyarokkal. A csehszlovákiai VB-n személyesen is találkoztunk és megbeszéltük, feleségével ellátogat Magyarországra. Felesége nem tudott jönni, igy idén tavasszal egyik kifejezetten jó nevü norvég térképjavitó barátjával Bard Andersennel jött el.

Hogyan tetszett nekik a versenyterep?

- Szó ami szó nem boldogultak vele. Szokatlan volt nekik a fedettség ábrázolása és ez a sik terep. Otthon hozzá vannak szokva, hogy egy domb legalább 10 méteres és itt csak 2-3 méteresekkel találkoztak. Az első napi javitás után eléggé elszomorodtak és meg is kérdezték: nem lehetne inkább valami mást? Megcsinaltak néhány kockát és ezen érdemes megfigyelni: a domborzat tökéletes, viszont a fedettség és a sikrajz - amivel ők otthon soha nem törődnek - gyenge. Hogy mennyire jól látják a domborzatot, egy példa: a svéddel elmentünk a Bükkbe - közismert milyen jó terep - mentünk az erdőben és rajzolgattunk. Megállt egy tömör mélyén s mig én meghuztam térképemen egy szintvonalat, körülnézett, majd odajött hozzám és kijavitotta - valóban igy volt tökéletes.

A Bükk "pozitiv-negativ formákban" gazdag vidékéről mi volt a véleménye?

- Nagyon tetszett neki - nekem is -, azt mondta, Észak-Norvégiában már látott ilyen tömös vidéket. Nem tudom ebben mennyire kompetens, de véleménye szerint ez világbajnokság rendezésére alkalmas terep...

Visszakanyarodva a Királyutra, milyen érdekességeket lehet még megemliteni ezzel a térképpel kapcsolatban?

- Nagyon élveztük és szerettük ezt a munkát. Viszont tavasszal másképp nézett ki ez a táj. Amikor másutt már zöldellt, itt még száraz volt az akácerdő. A fedettségábrázolásnál volt problémánk: felvettünk sok kis bozótfoltot, amelyek akkor egzaktul elkülönültek környezetüktől - ezek ábrázolásával sok időt eltöltöttünk - a nyári lombozat mellett viszont már alig lehetett megtalálni ezeket...
- Ezen a területen erőteljes erdőmüvelés folyik: a friss tavaszi irtások kisarjadtak, az erdőben több uj fakiterelő ut született, mig egyesek eltüntek az avarban.

Vannak-e elképzelések a jövő évi verseny térképhelyesbitési munkáiról?

- Az nem valószinü, hogy északi barátaim jövőre is el tudnának jönni.

A helyesbitő gárda valószinüleg kibővül majd az ifikkel: gondolok itt elsősorban Kovács Gáborra, aki idén már produkált egy térképet - ami hamarosan megjelenik - vagy Quirico Domonkosra és Hegedüs Ábelre, akik már idén is részt vettek a váltó térképének javitásában és jövőre már valószinüleg nagyobb részt fognak vállalni.

- Itt lenne az ideje az őrsegváltásnak...

VERSENYZETT - RENDEZETT

Hegedüs András az első napi versenyen második helyezést ért el; a váltópályáknak ő volt a főrendezője:
- Az egyéni versenyen azért indultam el - nem jó eredmény reményében, mert előtte betegeskedtem és a váltót készitettük elő -, hogy megnézzem a többiek mit is csináltak. Az utolsó pontra kevertem s ez a második helyet jelentette, de elégedett vagyok. Milyen munkát jelentett a váltóverseny rendezése?
- A váltóhely kialakitásának én inkább csak szellemi atyja vagyok, mert a felépitésében sokan segitettek. A térkép nagyobb részét és a pályákat én csináltam, a pontokat is én mértem be.

A DOBOGÓSOK

A versenyzők véleményéből kitünik, elégedetten távoztak, néhány kritikai észrevételükön pedig érdemes gondolkodni.

Horváth Attila, aki már évek óta nyár végére éri el csucsformáját, az F 21 Elit kategória győztese mondta:
- Jellegzetesen alföldi verseny volt: sik terep, sok csalánnal - ami nekem különösen kellemetlen, gondolom másoknak is. A térképek megfelelők - sőt annál egy fokkal jobbak, a pályák is korszerüek voltak - egészében véve tetszett.

Boros Zoltán a tavalyi győztes, aki most "csak" harmadik lett:
- A pálya, térkép és a jól megválasztott terep megfelelt az Eötvös hagyományainak. A pálya vonalvezetése, az hogy az erdőben való futásra kényszeritették a versenyzőket - nem volt érdemes "kikockázni" a pontokat - jó volt. A futás sebességét viszont lecsökkentette a sürü csalán - amit pillanatnyilag még nem tudunk ábrázolni - s kinek több, kinek kevesebb jutott belőle, nekem sajnos az előbbi. Szerintem nyáron a csalán sokat kivesz a versenyzőkből, kerülni kellene.

Az ifjusági fiuk között az osztrák Kainrath bizonyult a legjobbnak, aki egyébként az idei osztrák ifjusági bajnok:
- Nem most vagyok először Magyarországon.
- Tatán vettem részt edzőtáborozáson - de ez volt az első hivatalos magyar versenyem. Jól kitüzött pályánk volt, a pontokat csak közvetlen közelről lehetett észrevenni, helyenként a sürü aljnövényzet akadályozott a futásban. A térkép nagyon jó volt, habár észre lehetett venni a különbséget, ha az egyik térképjavitó területéről átment az ember a másikra. Megemliteném még azt, hogy fölöslegesen az egész térképet cipeltették velünk, otthon és több más országban is levágják a térképeket pályára - ezt nehezebb volt csomagolni, kezelni, hajtogatni.

A nők közül - miután Sacinak ezidőtájt "nyilatkozat csömöre" volt, s inkább a németajkuak megszólaltatásában segitett - először Horváth Magdit kérdeztem meg benyomásairól, aki második lett:
- Kissé elégedetlen vagyok, mert nagyobb különbséggel kaptam ki Mosától, mint tavaly, de az adott körülményekhez képest még ez is jónak mondható. A verseny tetszett: az átmenetek, a pontok, a rendezés. Minden zökkenőmentesen haladt - van elég hozzáértő ember, évek óta jól csinálják.
- A térképpel akadt egy kis problémám: a zöld fokozatok nem mutatták egyértelmüen a futhatóságot - azt hiszem ezt nem is lehet tökéletesen ábrázolni - egy-két jellegháton elidőztem...

Erika Conrad, aki az NDK-ból érkezett hozzánk, nem is tudja hányszor volt már Magyarországon; az egyéni harmadik helyezettje:
-Büszke vagyok erre az eredményre, mert nem kaptam sokat a győztestől. A térkép?...el ment. Ez nem nekem való terep, mert tul gyorsan kellett futni, szerencsére a sok pont némileg fékezte a sebességet. Az egész versenyről elmondhatom - szervezés, pályák stb. - tetszett.

A bolgár versenyzők körében nagy volt az öröm: az eredménylistán - amit a váltó reggelén kaptak kézbe a versenyzők - ifi női kategóriában egyikük az első helyen szerepelt, de mire az eredményhirdetésre sor került, második lett - számolási hiba történt egy magyar kislány /Takács Ágnes/ megelőzte. Azonban ez sem rontotta le a hangulatot:

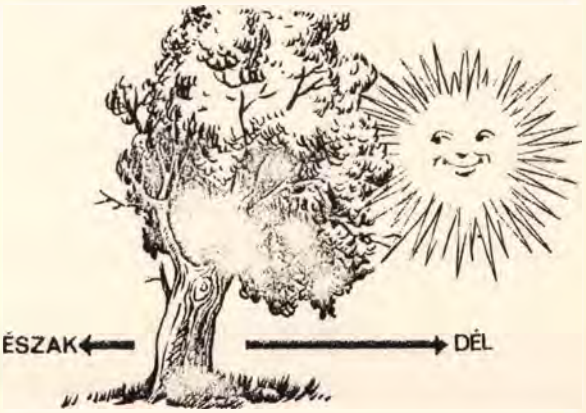

- Első benyomásaim nagyon jók Magyarországról. A versenyek térképei nagyon jók voltak, kissé hiányoltam a hegyeket, tul speciális volt ez a terep. Könnyü és gyors pályánk volt, azt hiszem ezért sikerült ezt a jó helyezést elérnem. Ellenfeleimet a "Rogyina Kupáról" már ismertem, féltem is tőlük egy kicsit. Azért örülök a második helynek.
Vezetőjük, aki orosz tudásával segitett a beszélgetésben, elmondta, hogy nagyra értékeli ezt az eredményt, mert külföldön ebben a kategóriában bolgár versenyzőnek ez az első sikere.

Kiváncsi lettem volna az első Magyarországon rajthoz álló kanadai futó, Bob Kaill valamint az angol, dán, finn versenyzők véleményére is, de erre itt nem jutott idő. Sebaj, majd Zalaegerszegen a Hungária Kupán találkozunk.

Monspart Sarolta és Vajda Géza segitségével összegyüjtötte és lejegyezte:

Szaktilla János

Lux Iván

Sok ilyet szeretnénk

A cimből és a főként belvillogásokhoz és bátor kritikákhoz szokott igen nyájas és vájtfülü olvasó valószinüleg rendkivüli események élethü leirására számit. Azonban nem történt semmi rendkivüli, igazán nem, csupán egy jó versenyről szeretnék megemlékezni.

Szeptember 9-én Ajka-Csingervölgy közvetlen közelében rendezték a Bakony Kupát. A terep és a térkép a tavalyi egyéni bajnokság résztvevői számára ismerős volt. A térképről ezuttal csak annyit, hogy szinvonala erősen ingadozó, főként a finom domborzatu helyeken elnagyolt, összességében a hazai átlag fölötti.

A pályák jó példát mutattak arra, hogyan lehet hazai, viszonylag sürü rajzu terepeinken, kis területen megfelelő technikai szinvonalu feladatokat kitüzni. /Nem tudom, hogy a pályakitüzésnél valóban figyelembe vették-e a szélsőséges időjárást, de a nagy hőséghez jól illettek a rövid pályák./

A rendezőség szinte észrevétlenül, de pontosan, előzékenyen és magabiztosan dolgozott, feltünő volt a gyors eredményközlés. Említést érdemelnek az egyéni kivitelü plakettek.

Természetesen volt, ami nem tetszett és ezek mellett se menjünk el szó nélkül. A versenyzők közül többen ugy éreztük, hogy egy-egy pont alaposabb bemérésre, illetve lecserélésre szorult volna, azonban a verseny nagy része vitathatatlanul tiszta volt és az emlitett pontok sem okoztak nagyobb zavart. Nem tetszett továbbá, hogy a pontőrök messziről látszottak, helyenként forgalomirányitó tevékenységet is elláttak.

Mindent egybevetve a Bakony Kupa ez évben is jó verseny volt és ez annál is biztatóbb, mert azt bizonyitja /immár nem először ebben az évben, lásd Nagy Mihály ev./, hogy lelkes és jól képzett emberek vidéken is magas szinvonalon képesek dolgozni.

Végül visszatérve a cimadó mondatra, sok ilyet szeretnénk minél többfelé az országban.

A Magyar Tájékozódási Futó Szövetségből jelentjük

A felnőttek 1973. I.félévi rangsora

A Kilián ev., Vasas Kupa /csak nők/, Május 1. ev., Vásárvárosok Kupája /csak férfiak/, Vasutas Kupa, OCSB, Mazura ev. eredményeiből.

FÉRFIAK	3 legjobb	4 legjobb
1.Hegedüs András	300,00	400,58
2.Boros Zoltán	302,42	409,16
3.Bozán György	304,94	410,65
4.Horváth Attila	313,30	424,66
5.Hegedüs Zoltán	328,24	442,79
6.Balla Sándor	334,79	462,61
7.Egervári Ottó	335,05	459,36
8.Erdélyi Tibor	340,26	466,67
9.Balogh Tamás	341,46	462,65
10.Klimstein László	344,68	477,10
11.Sőtér János	348,50	473,36
12.Gyalog László	358,28	488,68
13.Horváth György	358,78	485,08
14.Kempelen Miklós	358,98	486,16
15.Zánkay András	367,00	
16.Gombkötő Péter	368,50	
17.Schönviszky György	368,63	
18.Korik Andor	368,85	
19.Gyurkó László	375,58	
20.Boros István	377,14	

NŐK	3 legjobb	4 legjobb
1.Monspart Sarolta	300,00	400,00
2.Fodor Cecilia	334,68	454,25
3.Cser Borbála	335,81	460,96
4.Hegedüs Ágnes	336,88	479,28
5.Horváth Magda	343,06	480,37
6.Turchányi Piroska	343,66	478,59
7.Szopori Éva	353,09	481,44
8.Hanusz Mária	378,68	515,54
9.Danovszky Mária	379,32	
10.Dobosi Erzsébet	392,06	
11.Schmiedmeister Ilona	401,21	
12.Farkas Anna	403,32	
13.Jenővári Gabriella	405,01	
14.Csőkör Irén	408,00	

NOVEMBER 7

INTERNATIONALER OL POKAL 1973 11 3-4

TŰLEVÉL

Tisztelt Szerkesztőség !

Senki sem kért, s nem is bizott meg azzal, hogy a XII. Nemzetközi Eötvös Lóránd versenyről véleményt mondjak. Mégis ugy érzem, hogy igy "fogadatlan prókátorként" is el kell mondanom röviden benyomásaimat a versenyről.

Remek verseny volt!

Sajnos nekem ez idáig még nem adatott meg, hogy nagy külföldi versenyen részt vegyek, s igy nem is tudom azokkal összehasonlitani. Abban azonban biztos vagyok,hogy az ilyen pontos, részletgazdag térképek a terep adottságainak legjobb kihasználására törekvő pályák s a zökkenőmentes lebonyolitás mindenütt nagy becsnek örvend. A hazai versenyek között pedig az idén eddig a legjobb volt.

A verseny a térképjavitás területén is hozott ujat, ami jó, és feltétlenül fejlődést jelent. Ez pedig az ültetés irányának jelölése bozótosban. Lényeges segitség ez az ujabb információ a terepfedezetről a versenyzők részére.

Akik közremüködtek e verseny előkészitésében és lebonyolitásában, le sem tagadhatnák, hogy a tájékozódási futás lelkes és hozzáértő hivei. Minden elismerést megérdemelnek.

Az összegyült nagyszámu nemzetközi és hazai versenyzőgárda is meg lehet elégedve, hiszen nagyszerü versenynek lehettek részesei.

Talán csak azok érezhetnének némi lelkiismeretfurdalást, akik a felnőtt férfiak mezőnyrajtjánál ugy tettek, mintha nem értenének németül s már a "drei"-nél nekilódultak.

Kovács Attila
DEAC

Köszönet a becsületes megtalálónak.

A Hungária Kupa harmadik napján az uj tájolómat a célban elvesztettem. A megtaláló jóvoltából a szövetségben átvehettem.

Köszönettel:

Lukács Zoltán
BEAC

TÉRKÉPGYÜJTŐK KERESTETNEK!

A Hungária Kupa szállásközpontjában, a Fiu Kollégium földszintjén kiállitott svéd és dán versenyterképeket ismeretlen terképgyüjtők az utolsó versenynap délelőttjén elvitték. A térképek két ablakszárny közé voltak kiragasztva és csak azok szétcsavarozása után lehetett hozzájuk férni. Szerelés közben valami megzavarhatta a gyüjtőket, mert két ablakhoz nem nyultak.

Az eltünt térképek gyüjtők számára könnyen elérhetők, mivel sokezres példányszámban lettek kinyomtatva, de a berajzolt győztesutvonalak miatt pótolhatatlanok.

Kérem, jelentkezzenek szóban vagy irásban azok a versenyzők, akik tudják, kik jöttek be az első fordulóval augusztus 20-án, illetve akik bármi más adatot tudnak a történtekről.

Bozán György

1114 Bp. Fadrusz u.5. Tel: 657-194

Kedves TF !

Beküldöm a juniusi szám keresztrejtvényének megfejtését, azt az áprilisi számban is olvasott bölcsességet, hogy

Nincs rossz terep, csak rossz térkép.

Különben a Füles külső munkatársa vagyok, keresztrejtvényeim gyakran jelennek meg a lapban. Nem akarom a TF rejtvényeinek "szakmai" elemzésével bosszantani az ismeretlen szerzőt, /aláirás sajnos nincs, de ez szerencsére a lapra nem jellemző/, viszont szivesen felajánlom, hogy szerkesztenék profi követelményeknek megfelelő keresztrejtvényeket a szaklapnak, természetesen "társadalmi munkában".

Örömmel venném, ha elfogadnák ezt a felajánlásomat:

Mérő László

1016 Budapest,
Gellérthegy u. 5.

Természetesen örömmel elfogadjuk!

MRT
Magyar Rádió

Budapest, 197
VIII., Bródy Sándor utca 7. Telefon: 338-330, 339-330

Kedves Sporttárs!

A Magyar Rádió szeptember 30-án, vasárnap délelőtt 9 órai kezdettel a zalaegerszegi Alsó-Erdőn futó-kocogó versenyt rendez, amelyre szeretettel vár /elsősorban részvevőként, de természetesen nézőként is/ minden sportrajongót. Erre a futásra-kocogásra bárki jelentkezhet, semmiféle megkötöttség nincs.

A versenyt az alábbi korcsoportok számára rendezzük, a következő távokon:

Férfiak:		Nők:	
10 évesig	1 km	10 évesig	1 km
10-12 "	1,5 km	10-12 "	1,5 km
13-16 "	2 km	13-16 "	1,5 km
17-20 "	3 km	17-20 "	2 km
21-30 "	3 km	21-30 "	2 km
31-40 "	2,5 km	31-40 "	1,5 km
41-50 "	2 km	41-50 "	1 km
51-60 "	1,5 km	51-60 "	1 km
61 fölött	1 km	61 fölött	1 km
igazolt versenyzők	5 km	igazolt versenyzők	3 km

A legjobb tiz futót-kocogót valamennyi korcsoportban dijazzuk /valamennyi részvevőt emlékéremmel, illetve emléklappal jutalmazzuk/, s az eseményről a rádió helyszini közvetités keretében számol be.

Ehhez kérjük támogatását. Nagyon örülnénk, ha Önöktől minél többen indulnának. A mellékelt "Nevezési lapok" száma korlátozott, de ez természetesen nem jelenti egyben a nevezések számának megkötését. Szivesen vennénk akár teljes üzemrészek, osztályok, sportkörök stb. jelentkezését. A kitöltött "Nevezési lapokat" /ha többen jelentkeznek, akkor kérjük, hogy egy mellékelt névsort is/ - szeptember 25-ig a Megyei Tanács VB Testnevelési és Sporthivatala /8900 Zalaegerszeg, Pintér Máté utca/ és a Zalaegerszegi Torna Egylet /8900 Zalaegerszeg, Somogyi - Bacsó út 16./, illetve az MRT Közönségszolgálat /1051 Budapest, Október 6. utca 9./ és az OTSH Magyar Tájékozódási Futó Szövetség /1065 Budapest, Bajcsy Zsilinszky út 31./, illetve OTSH Tömegsport csoport /1054 Budapest, Rosenberg hp. útja 1./ cimre lehet beküldeni.

Üdvözlettel:

MAGYAR RÁDIÓ
Sport osztálya és Szórakoztató osztálya

A MAGYAR TÁJÉKOZODÁSI FUTO SZÖVETSÉG HIVATALOS LAPJA

Szerkeszti a Szerkesztő Bizottság. Felelős szerkesztő: Skerletz Iván. Szakszerkesztő: Nyitrai György. Képszerkesztő: Józsa Sándor. Tördelőszerkesztő: Szaktilla János. Szerkesztőség: Budapest V., Bajcsy-Zsilinszky ut 31. II.em., telefon: 126-820. Levelezési sim: 1374 Budapest, Pf. 614 - Kiadja a Sportpropaganda Vállalat (1146 Budapest, Istvánmezei ut 3.). Kiadásért felel: Béres Tibor igazgató. - Terjeszti a Magyar Posta. Előfizethető bármely postahivatalnál, a Posta hirlapüzleteiben és a Posta Központi Hirlap Irodánál (KHI. Budapest V., József nádor tér 1., postacim: 1900 Budapest) közvetlenül vagy postautalványon, valamint átutalással a KHI 215-96162 pénzforgalmi jelzőszámára. Egyes szám ára: 3,- Ft. Előfizetési ára egy évre: 30,- Ft (megjelenik havonta). Számonként kapható: Sportpropaganda Vállalat Terjesztési Osztály Budapest VIII., Rákóczi ut 57/a. Indexszám: 25827

Z-73571 - Sportpropaganda

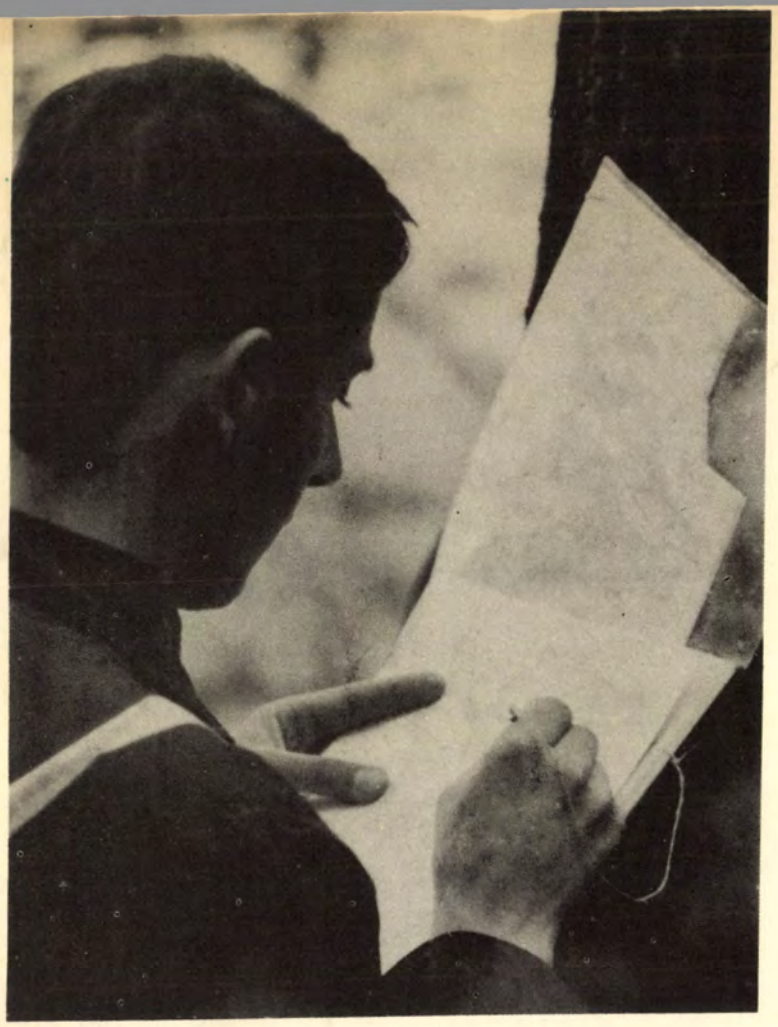

Ára: 3,– Ft

TÁJÉKOZÓDÁSI FUTÁS

1973 SZEPTEMBER

TÁJÉKOZÓDÁSI FUTÁS

IV. ÉVF. A MAGYAR TÁJÉKOZÓDÁSI FUTÓ SZÖVETSÉG HIVATALOS LAPJA 9. SZÁM

Egyik legrégibb vágya és igyekezete szerkesztőségünknek, hogy szinvonalas térképreprodukciókat közöljünk, de ez idáig vajmi kevés sikerrel járt. A lap nyomdatechnikai nehézségei okozták az időnkénti megmagyarázhatatlan foltokat, fehérbe vesző bizonytalan vonalakat, amelyeknek pedig az eredeti térképet kellett volna felidézni. Térképcentrikus lap vagyunk, nem tagadjuk, s azt hiszem nincs oly sportunkat üző, ismerő, aki ezt helytelenitené.

A szerkesztés helyes arányait megkiséreljük betartani, de a szépszámu térképrajongó uj ismeretek felé nyulánkozó kiváncsisága, s az ifjabb nemzedékek sporthoz hosszu időre való kötődésének reménye indittat minket gyakran arra, hogy a szokásosnál gazdagabb anyagot közöljünk, közte olyant is, amely csak közvetve kapcsolódik a versenysporthoz, azonban a tájékozódási futáshoz illően szellemi kalandot nyujt, tágitja a néha egy-egy sajátságos problémánk körül ugyancsak megcsomósodott gondolatainkat.

Még ebben az évben megpróbálunk jó megoldást találni térképközlésre, igaz, még csak fekete-fehérben. Ennek "csupán" anyagi akadályai vannak.

S addig is, mig nem jelemek meg térképeink négy szinben, fogadja az olvasó megértéssel törekvéseink szerény bizonyitékát; a térképmellékletet.

Okos Ernő

Ősz van ...

Ősz van. A fák elvesztik lombkoronájuk méregzöld szinét. A hegyoldalak megszámlálhatatlan szinben pompáznak. Nincs az a festő, ékes tollu iró, aki ezt a nem mindennapi szépséget az otthon ülők, vagy a város utcáin ténfergő emberek szeme elé tudná varázsolni. Ezt látni kell! De nem elég egy-egy verőfényes őszi vasárnap kimenni a természetbe, hanem tavasztól őszig, ősztől tavaszig benne kell élni, mert csak akkor tudja összehasonlitani valaki az egyes évszakok szépségét. A tavaszi, üde-zöld, bársonyos rétet csak az tudja összevetni a nyári nap hevétől kiégett, megsárgult fücsomók boritotta gyeppel, aki hétről hétre látja, érzi a változást.

Nincs szebb az őszi, már kissé ködös, párás reggelen a napkelténél. Először mintha egy láthatatlan fényforrás okozná a változást, a tejfehér köd világosodni kezd, majd pedig áttörik ezt az emberi szem által átláthatatlan masszát a nap első sugarai. A nedves törzsü fák, a harmatos füszálak, a vizes bokrok leveleiről visszaverődik a napsugár, az apró vizcseppeken megtörve ezer szint juttat a szemlélődő szemébe. Napkeltekor még elkel a meleg ruha, esőköpeny, de ha kisüt, akkor még néha az ember bőre is lekivánkozik. Nagyon szép ilyenkor a természet. Érdemes kimenni, benne járni, turázni... Ejnye! De mi van velem? Csak nem ellenpropagandát fejtek ki? Hiszen mi sokak szemében csak "terepversenyzők" vagy "hegyi futók" esetleg "természet-futkosók" és "hegyet-völgyet-átrohanók" maradunk, akik mindig csak loholnak és semmi szépet nem vesznek észre, a rétek legszebb virágait letiporjuk és csak egyet látunk magunk előtt, azt a vacak piros rongyot, és ezért képesek vagyunk elfutni kilométereken keresztül... stb. Sorolhatnám ivszámra a vádakat.

Természetesen ezek a vádak nem tükrözik a valóságot. Hiszen futás közben figyelni kell mindenre. Figyelni kell a hegygerinc karcsu ivelését, szép fokozatos lefutását, figyelni kell a patakok által szakadékossá vált metsződéseket.

Az erdő és a rét szabályos találkozását, figyelni kell a meredek hegyoldalak jellegzetes pontjait, a laposan elterülő, egyre szélesedő völgyeket, mert ezek a tereptárgyak a versenybirók körében közkedvelt és gyakran használt csemegék.
E tereptárgyak mögött huzódó szépet a tájékozódási versenyzők futtában akaratlanul is észreveszik. Észre kell vennie a folyton ráragadó sártól a futócipő sulygyarapodását, a csuszós erdei uton való bizonytalan talajfogást, a párás, nedves erdő hidegségét, a napsugarak erőtlen sugárzását, a bokrok vizes ölelését és ezáltal az ősz beköszöntését, ami a természet elmulásának előjátéka.

Ezt mi ugyanugy észrevesszük, mint mások, hiszen mi is az egyik vasárnapot a másik után lakhelyünktől távol, idegen vidéken töltjük el. Amig a turisták a maguk öreges tempójában végighaladnak a Kék-tura egy szakaszán, addig mi a megadott pontokat egyéni terv szerint futva érintjük. Mi is ugyanazokat a szépeket látjuk, ugyanazokban gyönyörködünk. Csak egy kicsit gyorsabban, csak egy kicsit másképp.

Ősz van. A fák elvesztik zöld ragyogásukat, a hegyoldalak megtarkulnak. A reggelek ködös, hideg nyirkossága nem a legkellemesebb. A vasárnap reggel sem különbözik a többitől. De mi ujra és ujra felhuzzuk a futócipőket és nekivágunk a kilométereknek.

Ellenőri jelentések

ODOT 1973

E verseny előkészitésének, bonyolitásának, technikai szinvonalának mércéjét céljának megfelelően kell elhelyezni. Mégpedig most kihasználva a ritkán adódó szerencsés körülményeket, /rajt és cél a tábor kapujánál, friss helyesbitésü térkép, az ODOT rendezőinek támogatása, hozzáértő és bizonyitani akaró versenybirák/ biztonságosan rendezett nagylétszámu, népszerüsitő jellegü versenyt várhattunk.

Előkészitéskor különösebb gond nem volt, megbizhatóan, lelkiismeretesen dolgoztak a salgótarjániak, viszonylag pontosan sikerült a benyomtatás és indokolt volt a pályák eredetijének egyszerüsitése. Egy alapkérdés: fusson a célba mindenki hibapont nélkül - egyszerü, kiszalągozott rövid pályán -, vagy hulljon a férgese s legyen bozót, szint, horhos és 20 pont. Pár évvel ezelőtt keményebbek, hosszabbak voltak az ifipályák és minden évben termett ifi koru felnőtt. válogatott - ma nyaraló NDK-s és bolgár ifik tarolnak itthon, a csehszlovákok szinrelépése pedig tatárjárás.

Mindezek után csatlakozom a pályát nehéznek itélők táborához, mert ugy átlagban ha minden ötödik rajtolónál volt tájoló.

A hirverés, jelentkeztetés és a rajt megszervezése profi munka volt, különösen az utóbbi, mindezideig legnagyobb létszámu versenyünk valamennyi résztvevőjét egyértelmü kordonrendszerből zökkenő nélkül zsilipelték át az erdőbe.

Az célban pedig nem tolongtak a rendezők, nem volt kettős könyvelés, nem volt rajtszám sem, és tisztelt sporttársak tessék kapaszkodni: az eredményszámolást sem rontották el /nagy csoda!/, sőt a 460. befutóig szinkronban futott a célbaérés és az értékelés, pedig a célszemélyzet csak 6 főből állt. Vagy éppen ezért, hüsitőt sem osztottak és mégis vita, hangoskodás alig volt, de azok az ismert arcok. Igen, és még valami, a célbafutás után felváltva pár versenyző beült eredményt számolni. Ezt most köszönöm meg.

Estére elkészült a hiteles eredménylista is. A szervezés és rendezés tehát jó volt, a terepet nem lehetett megváltoztatni; a horhosokat feltölteni, a bozótot kiirtani, a hegyeket leradirozni. A pályák általában erősek voltak. De akinek ez vette el a kedvét, abból soha nem lett volna tájékozódási futó és veszedelmes dolog, indokolatlanul emiatt sirni, mert szaporodnak ám a könnyü versenyek.

A lebonyolitás formája nelyes és hosszu időre alkalmas. A térképet igy kell benyomtatni, de az A-D kategóriák pályáit jelentősebb különbségek válasszák szét!

Megnyugtató lenne, ha a jövő versenyein is egy Bessenyei, Kovács, Pál, Szarka, vagy hasonló stilusu és felfogásu csapat vinné a primet, noha birói minősitésük és rutinjuk még elmarad nevesebbnek itélt birókétól.

Bojárszky Dezső

ALFÖLD KUPA

Az MTFSZ elnöksége megbizólevelének vétele után felvettem levél utján a kapcsolatot az Alföld Kupa versenybiróságának elnökével, Vass Zoltánnal. Válaszlevelében tájékoztatott az előkészületek állásáról, az addig szétküldött magyar és német nyelvü versenyanyagból egy-egy példányt megküldött és értesitett az ellenőrzés időpontjáról. Kérésemre postafordultával pályaterveket is kaptam, igy a pályakitüzők elképzeléseit még a julius 7-i ellenőrzés előtt megismerhettem.

A versenyre nem helyesbitettek uj térképet, hanem az 1971-ben nyomtatott Hajduság 5. /Bánki erdő/ nevü lapon kivánták azt megrendezni. Igy a térképet nem kellett kritika tárgyává tenni.

A pályakitüzők 7 pályát terveztek /N 19 A, N 19 B, N 17 A, F 21 A, F 21 B,

F 19-20 A és F 17 A/. A pályaterveket alaposan elemeztem, és az ellenőrzés előtt a pályakitüzőkkel és az ellenőrzőbirókkal megvitattuk észrevételeinket.

A vita során kiderült, nem lehet változtatni azon, hogy a 25 tervezett pontból 20 sikrajzi és csak 5 domborzati pont. A térkép - másnap a terepen magam is tapasztaltam - domborzati rajzi sokkal kevésbé korrekt, mint sikrajza.

Némileg korrigáltuk pályákat abból a célból, hogy ne legyenek a pontok csikicsukik. Áthelyeztük a gyüjtőpontot is,mert az ésszerü utvonalon haladó versenyző hátulról, a szalagozásról fogta volna azt.

Sajnos, nem tudtunk már, az idő rövidsége miatt, a pályák ritmusán segiteni. Kissé egyhanguan egyformák lettek a pontok közötti távolságok, és nem volt egyetlen hosszabb átmenet sem.

Igy azután előre látható volt, hogy a pályák nem fogják technikailag nehéz feladat elé állitani a versenyzőket. S valóban, a legnagyobb nehézséget a homokos talajjal birkózás jelentette.

Az ellenőrzés és a már emlitett kisebb pályamódositások a legsportszerübb keretek között zajlottak le. A versenybiróság minden tagja megértéssel fogadta javaslatainkat.

Igy érkezett el a verseny előtti nap. A versenyzők számára már ez is versenynapnak számitott, hiszen abból a célból, hogy egy utazással két versenyt adhassanak a résztvevőknek, ez évben a Pálma Kupát és az Alföld Kupát egymást követő napokra tették. Sajnos, a versenyzők öröme nem volt felhőtlen. Egyes kategóriák versenyzőinek költözködniük kellett másik szállásra, mert az ébresztéseket és a terepre kiszállitást csak ezen az áron tudta a versenybiróság biztositani.

Ami a versenyzőket nem, de vezetőiket érzékenyen érintett, az a két helyen történő jelentkeztetés volt. Mindkét szálláshelyen volt versenyiroda és jelentkeztetés, és a szálláshelyek messze feküdtek egymástól. Tanulság: legközelebb egy versenyirodát kell felállitani.

Nem okozott semmi nehézséget, legfeljebb az érintetteknek csekély izgalmat,de néhány versenyzőnőt nem ébresztettek fel.

Ezek a negativumok - véleményem szerint - jelentéktelenek voltak. A verseny napján már gördülékenyen peregtek az események, amit fényesen bizonyit az is, hogy a lebonyolitási terven nem kellett semmit sem változtatni.

Szakmai vonalon hiányosságként lehet felsorolni a következőket: a térképekre - a szabályzattal ellentétben - csak a kódbetüket irták fel, a pontok érintési sorrendjét jelző számokat nem. Továbbá a felvezetés elinditása után derült ki, hogy a befutópont és a cél közötti szalagozást kék-sárga kreppapirral kivánja kirakni a rendezőség. Igaz, hogy ez a két szin Debrecen város szine, de kirakásuk még lokálpatrióta szemüveggel olvasva is ellenkezik a szabályzattal. Ezt a szabálytalanságot néhány - bár szivemnek kedves - versenyző sporttársunk meg is lovagolta.

A verseny lebonyolitásán látszott a gondos - bár egyes kisebb részleteket elnagyoló - előkészités és a stáb rendkivüli összeszokottsága. A felsorolt hiányosságokat és onnan származtatom, hogy szemmel láthatólag a szervezés és előkészités minden terhe Vass Zoltán vállára nehezedett, és egy ember, bármilyen összeszokott gárdával is a háta mögött, mégiscsak egy ember.

A verseny végsősoron jól bonyolitott volt. Külsőségeiben is - bár ünnepélyes megnyitás nem volt, de nem is volt rá szükség a Pálma Kupa miatt - méltó volt régi hirnevéhez. Az eredményhirdetésnek szép keretet adtak, s hála a pontosan betartott lebonyolitási tervnek és a vasuti menetrendnek, a versenyzők zöme részt is vett rajta.

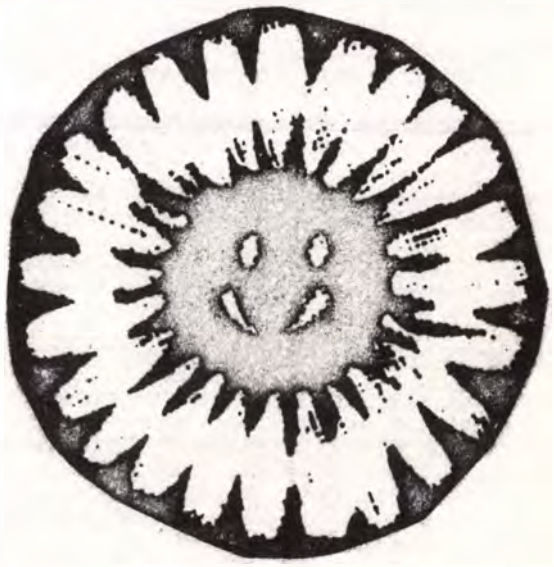

A versenyzők és kisérőik verseny előtti magatartásáról sajnos nem sok jót tudok elmondani. Nem egy vezető a jelentkeztetés körüli zökkenőkkel kapcsolatban olyan vitát provokált, amely ott és ugy előadva nem volt sport- és időszerü.

A versenyzők egy tulnyomóan elenyésző része /9 fő/ nem hozta magával sportköri igazolványát, holott az értesitőben a versenybiróság előre jelezte, kérni fogja azokat. Ezeknek a versenyzőknek azután kerültek fogadatlan - vagy fogadott? - prókátorai, akikkel több órás /nem tulzás!/ szópárbajt kellett vivnom. Mondanom sem kell, megesett a szivem rajtuk.

A szokásokhoz hiven a verseny napján más semmi zür nem volt /a semmi alatt a szokásosnál nagyobbat értem/. Némi epéskedés a kék-sárga szalagok miatt, és kész. Ez is bizonyitja, jó volt a verseny.

Summázva az eseményeket, voltak kisebb hibák, de a versenyzők jó versenyt kaptak, a szállásviszonyok kedvezőek egy sorozatverseny lebonyolitásához, a rendezőgárda jó, ha legközelebb jobban teritik egymás között az előkészités részfeladatait, a kis dolgokra is jobban odafigyelnek, ez évi hibáikból a megfelelő következtetéseket levonják, akkor rendezéseik évről évre jobbak lehetnek, s mind nagyobb feladatok megoldására kvalifikálják őket.

Fehér János

Részletek a térképkönyvből

/Részlet az IOF térképkönyvéből/

B. rész: TÁJÉKOZÓDÁSI FUTÓ TÉRKÉPEK ALAPJAI

1. Bázistérkép

A tájékozódási futó versenytérképek előállításához alaptérképre van szükség kiindulásként. Az alaptérképet a terepen - terepbejáráskor - átdolgozzák, az IOF jelkulcs alapján ujrarajzolják, hogy tájékozódási futó térképpé váljék.
Az alaptérkép biztositásánál kétféle módon lehet eljárni:

a/ Olyan térképek felhasználásával, amelyeket más, nem verseny céljaira készitettek.

b/ Tájékozódási verseny céljaira történő speciális fotogrammetriai kiértékelés utján.

Az első megoldás olcsóbb, a második azonban gyakran jobb bázistérképet eredményez.

2. Meglévő térképek mint alaptérképek

Minden tájékozódási szövetségnek pontos nyilvántartást kellene vezetnie a versenytérképek előállításához felhasználható fellelhető alapadatokról. Ezen anyagok célszerüségét el kell birálni és gondoskodni kell arról, hogy ezek a térképkészitők rendelkezésére álljanak.

21. Példák fellelhető - bázistérképként felhasználható - térképekről

211. Topográfiai térképek

A fejlett országok többségében egy vagy több topográfiai térkép sorozat van. Ezek bázistérképként csak abban az esetben érdekeltek, ha felvételük méretaránya 1:25 000-es vagy annál nagyobb. A topográfiai térképeket csak ritkán helyesbitik utólag. A tájékozódási futók terepén azonban nem fordul elő tul sok változás. Ezért, ha a régebbi térképeken a terepformák ábrázolása jó, alaptérképként felhasználhatók. Kiváló példa a fentiekre a Dániáról a mult században készült mérőasztallapos sorozat, ahol az eredeti méretarány 1:10 000, 5 láb /1,57 m/ alapszintközzel. A terepbejárás megkönnyitésére a topográfiai térképeket ujabb térképek vagy légifelvételek segitségével lehet kiegésziteni. Ezeket a térképeket a bázistérképekkel szemben kiegészitő térképeknek nevezzük. Az uj topográfiai térképek példái a kelet-európai szériák 1:5 000 vagy 1:10 000-es méretarányban, amelyeket 1945 után készitettek: pld. "az NDK 1:10 000-es topográfiai térképei" Az alapszintköz 1-5 m a tereptől függően.

212. Erdészeti térképek

Az erdőgazdaság céljaira gyakran speciális térképeket készitenek. Ezeknek a térképeknek pontossága igen változó, ezért minőségük felülvizsgálandó. Az utak, erdővágások, határok és mocsarak ábrázolása az erdészeti térképeken gyakran igen részletes. Az erdészeti térképek azonban, mint kiegészitő térképek nagyon értékesek lehetnek.

213. Kataszteri térképek

A kataszteri térképek mindenek előtt a birtokviszonyokat ábrázolják, igy a tájékozódási futó térképek előállitásánál általában kevéssé jelentősek. Települések részletes ábrázolásakor azonban sikerrel felhasználhatók.

214. Tervezési térképek

Különböző tervezésekkor speciális térképeket készitenek. Az ábrázolt területek mint versenyterepek érdektelenek, kivétel azonban előfordulhat.

215. Légifotók

A bázistérképek kiegészitéséhez a légifelvételek értékes segédeszközök. Akkor a legjobbak, ha olyan évszakban készültek, amikor a fák lombtalanok.

A légifelvételek méretaránya csak körülbelül adható meg. Dombos terepen a legmagasabb tereprészek nagyobb méretarányban jelentkeznek, mint azok, amelyek mélyebben terülnek el. A méretarány függ a kamera távolságától. A kiegészitéskor ezért egyszerre csak kis részeket lehet a bázistérképpel illeszteni.

A kiegészitő munkákhoz 1:30 000-es vagy annál nagyobb méretarányban felvett légifotók használhatók fel.

216. Ortofototérképek

A légifelvételek kiértékelésének ujszerü eljárása az ugynevezett ortofototérképek előállitása. Ezeken a térképeken a térképjelek helyébe a fénykép kerül. Az ortofotokiértékelésnél a rétegvonalakat is elő lehet állitani. Ezek a görbék azonban a tájékozódási futó szemszögéből még eléggé részletszegények. Mint kiegészitő térképek az ortofototérképek azonban igen értékesek lehetnek.

22. Az alaptérképek elbirálása

Valamely térkép elbirálása, miszerint alkalmas-e bázistérképnek, a tájékozódási térképek követelményeinek figyelembevételével történjék.

a/ Sikrajzi és magassági pontosság. A relativ sikrajzi és magassági pontosságnak a tájékozódási futó térképek követelményeinek kell megfelelnie.

b/ Alakhüség. Tulságos elnagyolás lehetetlenné tesz egy tájékozódási futó térkép megnyugtató előállitását. Bizonyos foku javitások azonban a terepbejárás részei.

c/ Teljesség. A bázistérképeknek nem kell a tájékozódási futó térképekkel szemben támasztott követelményeknek megfelelniök. A terepbejárás legfontosabb feladata éppen az uj részletek felvétele.

d/ Alapszintköz. Az alapszintköz legyen a tájékozódási futó térképével azonos vagy annál kisebb.

e/ Méretarány: a bázistérképen való munkánk célszerü méretaránya 1:5 000 - 1:10 000, azaz 2-4-szer nagyobb, mint a nyomtatott tájékozódási futó térképé. Az 1:20 000 - 1:25 000-es térképeket felnagyitva vagy kicsinyitve lehet bázistérképként használni.

23. Felvételi eljárások

A tájékozódási futó térképek előállításához felhasználható alaptérképek felvétele rendszerint fotogrammetriával vagy mérőasztaltachimetriával történik.

A mérőasztal eljárásnál több terepp ontot pontosan bemérnek és közvetlenül a mérőasztallapra viszik fel. Azt követően a felvett pontokra támaszkodva rajzolják meg a rétegvonalakat és tereptárgyakat - közvetlenül a terepen. A mérőasztal felvétel minősége döntően függ a bemért pontok számától és megválasztásától, valamint a felmérést végző személy formaérzékétől és tapasztalatától. A mérőasztalfelvételek mint bázistérképek igen alkalmasak lehetnek, azonban gyakran éppen elnagyolt, lekerekitett rétegvonalaik következtében - alakhüség követelményeinknek nem felelnek meg.

A fotogrammetriai térképek a terep fényképészeti eljárással készitett képeiből készülnek. Általánosságban olyan légifényképeket használnak, amelyek lehetővé teszik a térlátást "A terepet a hivatalba viszik", és ott fotogrammetriai kiértékelő müszerek segitségével valamennyi a képen felismerhető létesitmény tárgyat és formát fel tudják térképezni. Az eljárás legnagyobb hátránya, a sürün erdővel fedett területek ábrázolási nehézségében rejlik.

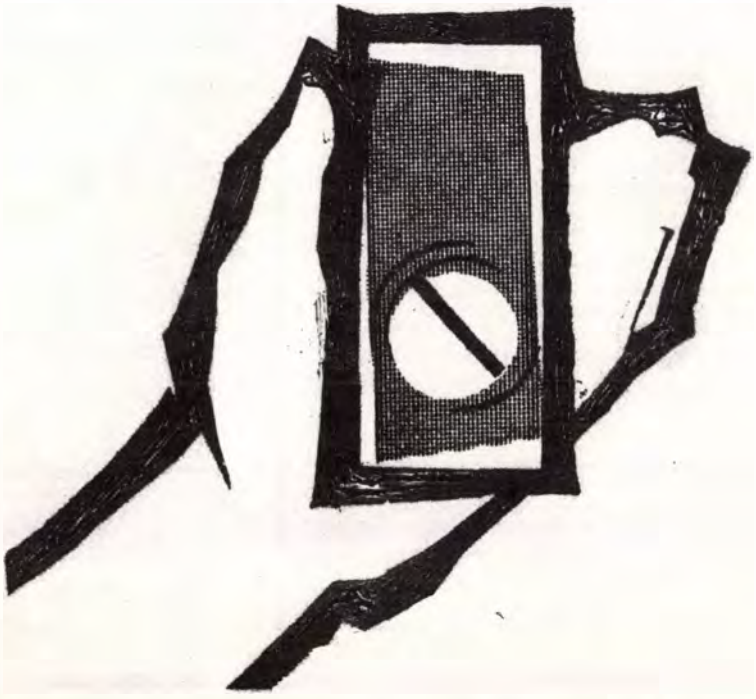

24. Az alaptérkép formája

Az alaptérképek beszerzésekor, ha lehetséges, az eredeti felvétel egy másolatát kell megrendelni. A későbbi térképészeti munkák, feliratozás stb. csak oda vezetnek, hogy az eredeti felvétel néhány részlete elvész. Az 1:25 000-es méretarányban kiadott térképek felvétele pl. 1:10 000-ben történhetett. Az 1:25 000-es kiadást megelőző tisztázati rajzolásnál általában elnagyolnak. Ilyen módon pl. rétegvonalak és patakok vonala elnagyolt. Két párhuzamos, azonos jellegü tárgy vagy alakulat /utak, árkok/, ha egészen közel fekszenek egymáshoz az összevonásakor egyetlen jellel kerül a térképre.

Ha az alaptérképet a terepen vették fel /mérőasztalfelvétel/ megéri, ha lehetséges, az un. pont-oleáta beszerzése is. Ez a pausz valamennyi felvett magassági pontot tartalmazza és igy a domborzat képének megszerkesztéséhez értékes kiegészitő adatokat nyujt. Az alaptérkép akkor a legmegfelelőbb, ha átlátszó /transzparens/ formatartó a terepmunkához alkalmas méretarányban /1:5 000 - 1:10 000/ készült másolat. A kapott transzparensről fénymásolással további sokszorositás lehetséges. Különösen alkalmasak a polyesterfoliára készült fénymásolatok. A szükséges nagyitások és kicsinyitések fényképészeti uton készülnek. A térképreprodukciókat csak olyan fényképész végezze, aki a szükséges tapasztalattal és felszereléssel rendelkezik. Az alaptérkép készitője rendszerint vállalja a nagyitást és kicsinyitést is.

25. Az alaptérkép kiegészitése

Az uj tereptárgyak rendszerint nem szerepelnek az eredeti felvételen. A terepbejárást ugy könnyithetjük meg, ha az uj tárgyakat /például: utak, erdővágások és épületek/ előzetesen más térképekről, vagy légifényképekről rávisszük a térképre. A felvitel legjobban vetitőmüszerrel végezhető, amikor a kiegészitő térkép vagy légifénykép az alaptérképre vetithető. A müvelethez speciális müszert vagy pl. egy Overhead-Projektor-t lehet használni. A vetitőmüszer beállithatóságával - bizonyos határokon belül - különböző méretarányu térképeket egymásre lehet illeszteni. Az illesztéskor a két térképen fellelhető közös fix pontokat kell megkeresni.

Verseny a vakoknak

AZ ELSŐ TÁJÉKOZÓDÁSI VERSENY VAKOKNAK

A világon elsőként Japánban Kyushuban tájékozódási versenyt rendeztek vakok részére. Sok országban keltett nagy érdeklődést ez a kisérlet, minthogy a tájékozódási versenyzés Japánban igen fiatal sportág.

A versenyen, melyet a Nagasaki Tanfelügyelő Testület pártfogásával 1972. február 16-án rendeztek a Ivaya /475 m/ hegyen, a Nagasaki Vakok Iskolásának 191 tanulója vett részt. A versenyre speciális 1:1000 méretarányu térkép készült. A versenyzők tájolót nem használtak /habár létezik vakok számára készült tájoló/, de a pontmegnevezéseket részletesen elmagyarázták nekik. A verseny folyamán semmilyen baleset nem történt.

A vakok második legjelentősebb versenyét november 5-én rendezték a Hinokuma hegyen /163 m/, Saga körzetben. Ezen a versenyen kb. 90 vak versenyző vett részt. A 2,6 km hosszu pályán 7 ellenőrzőpontot helyeztek el. A pontok leirásán és a térképen kivül a ponton elhelyezett magnetofonról szóló madárfütty könnyitette a tájékozódást.

E két sikeres verseny számos országban elismerő visszhangra talált. A Nagasaki és Saga város rendezői Japán más körzeteiből, Svájcból és Svédországból több,a verseny részletei iránt érdeklődő levelet kaptak.

A közeljövőben további tájékozódási versenyeket készitenek elő Japánban a vakok részére.

SAJÁT LÁBUNKON

Dokumentum feljegyzés a Nagasaki Körzeti Vakok Iskolájának tájékozódási versenyéről.
Készitette a Nagasaki Rádió Társaság.

Ez a dokumentum a Nagasaki Körzeti Vakok Iskolája által 1972. november 29-én a vakok részére rendezett tájékozódási versenyről szóló feljegyzés. Minthogy ez a verseny egészséges ember számára is nehéz feladat, a tanulók, főként a teljesen vakok részére nagy kaland volt e tájékozódási versenyen való részvétel.

Az Iskola a következő okokból döntött egy, hogy tájékozódási versenyt rendez. Az iskolai piknikeken az volt a szokás, hogy a csökkent látóképességü tanulók kézenfogva vezették a teljesen vakokat, azonban a teljesen vak tanulók egy része nem szerette ezt a segitséget és saját lábán akarta megmászni a hegyet. Japánban a vakok iskolájában gyakori a "nevelés és testedzés" jelszó, azonban a tanulók gyakran csak a nevelt, vagy védelmezett passziv szerepét játsszák. E tájékozódási verseny egyik célja volt elősegiteni a tanulók testedzését, hogy olyanokká váljanak, akik "saját lábukon akarják megmászni a hegyet", vagy aktiv szerepet akarnak játszani a világban.

A versenyt megelőzően koncentrált erőfeszitések történtek a teljesen vak tanulók edzésein a gyaloglási képesség és a megtett távolság-érzékelés képességének kifejlesztésére.

A versenyen vakvezető könyvben voltak feltüntetve a pálya jellegzetességei és a távolságok, és minden ellenőrzőponton rádió volt elhelyezve. Szokatlanul hideg hévas nap volt Nagasakiban, bár már tél végét irtak Japánban. A cél egy 500 méteres kis hegy volt. A teljesen vak versenyzők pályája 1,5 km volt. Három vagy négy versenyző alkotott egy csapatot és indult el a csucs felé négy ellenőrzőponton keresztül.

Ebben a dokumentumban a következő diákokkal foglalkoztunk:

Kyoko Kawabata, 18 éves, teljesen vak. Kedves kislány, aki tudatában van annak, hogy a közelgő érettségi után a világban kell élnie. Gyaloglásban biztossá vált.

Akiko Uramichi, 17 éves, teljesen vak kislány. Gyermekkorában hosszu ideig otthon élt,elég későn kerül a vakok iskolájába. 17 éves kora ellenére képtelen egyedül járni. Inaktiv minden szempontból és alig beszélget másokkal.

Hishasi Kokura, 17 éves teljesen vak fiu, némi fényérzékkel. Szeret trombitálni, érettségi után trombitás akar lenni.

Lássuk a tájékozódás hatását ezekre a tanulókra. Az érettségi után Kyoko egyedül utazott Nagasakiból Yokohamába 18 órán keresztül. Ez volt első tájékozódása a világban.

Akiko résztvéve a tájékozódási versenyen, teljesen megváltozott, élénk karakterü emberré vált. Önbizalma megnőtt és tullépett a vakokra jellemző zárkózottságon.

Őszintén óhajtjuk, hogy önök az IOF tagjai megismerjék a vak tanulók bátorságát, akik a tájékozódást hivták segitségül, hogy emberibben éljenek a Földön, és kivánjuk, hogy önök tovább folytassák erőfeszitéseiket a tájékozódási futás további elterjesztésére.

Makoto Tokuyasu
TV Igazgató
Nagasaki Rádió Társaság

Vasvári Viktor

Bulgáriai Borovecben

Ifjusági nemzeti válogatottak /bolgár, magyar, norvég, osztrák, svéd, szovjet/,valamint a bolgár megyék csapatai találkoztak Szófiában VII.2-10. között.

A magyar csapat külföldi versenytapasztalatokkal alig rendelkező, de nagyon lelkes versenyzőkből /4 fiu, 4 leány/ állt. Az idén "kiöregedett" ifi válogatott elmúlt évi sikerei kötelezteek. Virágcsokros repteri fogadtatás, a csinos tolmács bemutatása, szálláshelyünk elfoglalása után ezekről beszélgettünk. A versenyek mellett városnézés, jazzhangverseny, Rila-i és Vitosa-i kirándulás szerepelt a programban.

A névszerinti nevezéseket már az első napon le kellett adni, ami a váltó összeállításánál okozott sok gondot. A versenyt a müvelődésügyi miniszter nyitotta meg igen ünnepélyes keretek között. Terepbemutatót az egyéni-csapatversenyek szinhelyén, Borovecben tartottak.

Az 1.versenynapon /egyéni-csapat/ a rajt egy órát, a versenyzők rengeteget csuszkáltak a felázott talajon. A rajt percenkénti, 4 folyosós, 3 lépcsős megoldású /jelentkezés, térképvétel, rajt/ volt. Szalagozás vezetett a térképrajtig. Szokatlan volt, hogy a rajtban a F 17 futó csak az 5. pontig kapta meg a pályát, a további részt - másik térképen - ott kapta. Ok: a pálya hurkolt volt.

A térkép 1972-es helyesbitésü, szines, 1:20 000/10 léptékü. Elkészülte után hadgyakorlatot rendeztek ezen a terepen. Részben ebből következett, hogy a térképen csak ösvények, a terepen viszont kocsiutak, ösvények /széles vagy benőtt/ váltogatták egymást, előre nem látható rendszer szerint. A fedettség ábrázolása kissé óvatos, a sikrajz hiányos, a domborzat elnagyolt volt.

A 2.versenynapon /váltóversenyek/ a szálláshely melletti terpen, 1973-ban helyesbitett, szines 1:20 000/10 léptékü,nagyon jó térkép volt. Gyors átmenetek,finom tájékozódási feladat pontközelben. Tömegrajt egy helyen minden kategóriában, Izgalmas, látványos megoldás. Érintési sorrendet csak a 6. ponttól irtak elő. Harmadiknak váltottak futóink. Az izgalom a tetőfokára hágott, mikor a norvég és svéd fiuk hátulról bejöttek. A pályán jöttek rá, hogy lány térképet vettek. Vajon, hogy történhetett meg? Mieink milyen térképet kaptak? Most mi lesz? A rendezők,versenyzők, vezetők idegei vibráltak. Végre kiderült: a rendezők nem irták rá a térképekre a kategóriát és felcserélték azokat. Közben bejött Éva zokogva, azt hitte ő a hibás. A versenybiróság ugy döntött, hogy két futó eredménye alapján hirdet eredményt.

A másnapi hovédelmi versenyre nem neveztünk, lévén az nem a mi szakmánk.

A 3.versenynapon az egyéni-csapat szintén Borovecben volt. Térkép, mint az első napon. A tapasztalatok /térkép,terep/ birtokában már egyenletesebben futottak, és dobogóra kerültek mind a fiuk, mind a lányok.

A három verseny összesitésében 1.Svédország /6:04:12/, 2. Magyarország /7:42:46/ 3.Bulgária /7:44:32/. Összességében elégedettek lehetünk az eredményeikkel, emelték a magyarok "árfolyamát".

Végezetül egy pár szót az ugyanitt tartott Ifjusági tájékozódási futók nevelésének módszerei c. konferenciáról. A nevelés alapfeltétele a jó térkép, ezen áll vagy bukik minden. A módszerek változnak országonként. A svédek már az első alkalommal versenyszerü feltételekkel kezdik a tanulók nevelését. A pályák egyszerüek, tanácsadók segitik a gyerekeket. Később az átmeneteket kell memorizálni /durva tájékozódás/. Futás közben a hüvelykujjukkal követik a térképen az utat. Pontközelben a finom tájékozódás veszi át a szerepet. Fölösleges memorizálással nem foglalkoznak. A jó térkép biztositja a gyerekek sikerélményét.

Monspart Sarolta

Öt nap az Alpok ölén

1969. és 1971. után idén Berntől alig délre rendezték meg Münsingen központtal a berni klubok összefogásában julius 25-29-ig a harmadik 5 napos versenyt, amelyen - a kezdeti 600, ill. 1400 résztvevő után - most 2800 futó dagasztotta nap mint nap a sarat. Csodálatos volt. Hogy mi? Rögtön összeirom:

Az 5 napból négyet az eső áztatott. A központi kemping lakóit a vizimentők szállitották a környező falvak lakószobáiba, aszerint, hogy a tulaj milyen igénnyel kért versenyzőt a kiadó ágyakba; két fiatal fiu,... három tagu család,... szők és svéd lány,... teljesen mindegy,... álltak a papirokon.

Az indulók nagyobb fele skandináv, nem sajnálják a szabadságukat erre a sportos hétre kivenni. Az egész család együtt fut, hajt, verseng és szárad.

Van a mezőnyben 1 japán hölgy, 1 néger fiu francia szinekben, 10 amerikai tengerész, kanadai, bolgár, szovjet, skót és magyar futó és Nyugat-, ill. Észak-Európa szokásos versenyzői.

A rendezés minden nehézség ellenére már teljesen mintaszerü, mint a svéd 5 naposon, csak a tömeg még elviselhető mennyiségü, nem ugy mint északon, hiszen az idén majd 12 000 ember nyomorgott délelőttönként azon a pár négyzetkilométeren a Rättvik környéki erdőkben. Reggel a rádió kéri a nem versenyző autósokat naponta, hogy Münsingen és a versenyközpont közötti ezen és ezen az utszakaszon lehetőleg ne utazzanak, ill. számitsanak a rendkivüli nagy forgalom miatt a késésre. Hmm.

A térképek és a pályák! Közép-Európa legjei itt vannak, csak pozitiv értelemben. Csodálatos! Mindenki helyében csak tájékozódási futó lennék Svájcban. És azok a hegyek. És a zöld kombinációi az erdők, mezők növényein, és ugyanez a térképeken! Legszivesebben csinálnék egy ilyen terepet és arról egy térképet, mondjuk Pesttől délre a csuf sikvidéken és mindenkit belebo-

Melléklet Monspart Sarolta cikkéhez / 7, old. /

96

98

687

londitanék az igazi tájékozódási futásba. Nos, az 5 nap 5 különböző hegysége, teljesen különböző terepe és különböző térképe /16 666- és 20 000-es, ill. 5, 10, 15 m-es szintvonalu, kinézésre is szép térképek/ próbára teszi minden képességét az indulóknak. Ezt előre meg is irják a svájci ujságok sportrovatai, ki hol, melyik nap mire számithat, kik az esélyesek az egyes "fajta" versenyeken és hogy az "Apfelsaft ist fabelhaft!" /Almaszörp a siker titka!/

A pályaudvaron váró Martin Keller ur, a verseny fő-fő elnöke, legnagyobb meglepetésemre az 1964-es Európa Bajnokságon volt csapatunk kisérője teljes egészében, csak fehérebb hajjal /- képzelem ő mit gondolt magában rólam és az eltelt majd 10 évről rajtam -/. Rögtön elmesélte, hogy akkor megpillantva női csapatunkat azt hitte, sosem láttunk még erdőt közelről sem,olyan szerelésben érkeztünk /ha jól emlékszem: kalap, kesztyü, kosztüm, konty és egyéb női kicsinységek volt az egyenruhánk/, és csak nézett az eredményeink láttán, amikor ketten voltunk a legjobb 10 között.

vés térképezéssel, nagy egységü memorizálásokkal.

Második nap: Twaerengraben, 16 666-os 15 m-es térkép; az Emmental hegységben, tiszta magashegyvidék, sok réttel és azon még több tehénnel, elektromos keritésekkel, tengerszint felett 1000 m-en rajt, cél és a pontok. Fizikailag nagyon nehéz /ezen a napon már térdig ért a sár/, tájékozódásilag könnyü pályák.

F 20 E 7,1 km 510 m 14 pont és győz: Hans Walther /Svájc/ 57:08.

Harmadik nap:

Jura hegység, itt volt az EB is kicsit északabbra. A Les Fontenettes nevü térkép 20 000-es 5 m-es szintvonalak és az egyetlen, amelyre a fiuk panaszkodtak, hogy az ösvényhálózata nem volt 100 %-os. 1200 méteren futunk fent, egy fennsikon a Jura hegység jellegzetes falai között. Csodálatos a kilátás! - meséli, mert a ködtől az orrunkig alig látni, az eső is kicsit elvesz a táj szépségéből, az egyik falnál Doris Marti válogatott futónőjük a térdét ficamitja /6 hét gipsz/. Ezek a falak kb.

Tömi karikaturája a svájci ötnaposról

Első nap:

Wahlendorf, Berntől ÉNY-ra a Frienisberg nevü 16 666-os /5 m/ és Roland Hirter által javitott térképen, amelyiknek nemcsak a tökéletesség volt az érdeme, hanem homogénsége is. Egyedül készitette a volt válogatott futó, hobbyból, mint Svájcban általában a térképkészitők és egy fillér támogatás nélkül, összes segitségük a saját lelkesedésük. Nézegetve az utóbbi évek uj térképeit: ez nem csekély. Szintes terepen, közepesen nehéz tájékozódással, gyors futóverseny, sok utvonalválasztási lehetőséggel. Zivatar.

F 20 E 11,3 km 330 m 16 pont és K.E.Stahl /S/ 1:01:44!! Záporral!

N 19 E 7,0 km 240 m 10 pont és én /H/ 51:53 például ugy választottam utvonalat, hogy az esőt beszámitva nem tudtam nézni a térképet gyakran, állt a szememben a viz, és ezért a nagy kerülő utakon körbe futok kel 1 méter magasak kőből rakva, mohával bevonva és sok helyen megrongálódva, leomolva, néhol még szöges dróttal magasitva, ez az igazi nadrágtépő változat, jobb esetben csak a lábszárat mintázza.

Gyors futás, gyorsabb tájékozódás, sok utvonal közül magamnak a legalkalmasabb kiválasztása és szinte állandó térképolvasás kell a győzelemhez.

F 20 E 9,8 km 180 m 11 pont Lars Anderson /S/ 1:02:34, de a mindennapi más győztes ellenére is összetettben vezet K.E.Stahl /S/ 24 másodperccel a svájci üldöző kettős előtt.

Negyedik nap:

Scheidwald, /1:16 666, 10 m/ Berntől délre egy nagy hegyoldalon erdőfolt, amelyben szintben futunk keresztbe oda és kicsit lejjebb vissza, a lefelé csurgó és ömlő patakokon, vizereken, árkocskákon keresztül. Ut, ösvény egy szál sem szinte és a

növényzet tiszta északias, sürü, vizenyős talajt szerető zöldfélék. Domborzat finom és aprólékos a nagy hegyoldalban gyakran elszórva, állandó tájékozódást, figyelmet követel. Technikailag a legnehezebb pálya, sokan kiszállnak az összetettből, és igy én is az utolsó napra több mint 20 perc előnyt kapok, az idig szorosan követő Lisa Vejalainentől.

Ötödik nap: kisütött a NAP!

Közvetlen Bern közelében, teljesen sik vidéken, vegyes erdőben és fantasztikusan gyors pályákon futunk a végső helyezésekért a "Forst" nevü 99,99 %-osan jó térképen, amelynek megint egyik helyesbitője Roland Hirter.

F 20 E 12,5 km 80 m 16 pont Bertil Lundqist /S/ 1:05:12, 2. Stahl /S/ 1:05:20, 3. Hulliger /CH/ 1:05:33 és még két svéd 1:06-on belül. Örület, hogy mit hajtottak az összetett eredményért. Nem mindegy, hogy 11. vagy 13., ill. 24. vagy 27. lesz. Nem igy mi lányok, főleg én, élvezve a szép időt, a jó térképet és pályát, az udvariassági előnyt, és a hosszu befutón lévő ünneplést - vagy 100 kilós babérkoszoruval a nyakamon - megvertek aznap ketten is pár másodperccel. Meg szerettem volna nyerni mind az öt napot külön-külön is, de ez még senkinek sem sikerült sosem ilyen 5 napos versenyen, és természetesen nekem sem. Este a rádió a két győztessel 5-5 perces interjut közölt, ahol a riporter berni dialektusát külön leforditották "németre", hogy megértsem. Na erről ennyit és a végeredmény:

Férfiak:	1.	K.E.Stahl /S/	5:27:44
	2.	B.Marti /CH/	5:29:11
	3.	D.Hulliger /CH/	5:30:29
Nők:	1.	Monspart S. /H/	4:13:08
	2.	L.Vejalainen /SF/	4:35:45
	3.	I.Gunnarson /S/	4:35:50

Zala vendégei voltunk

Ez volt az eddigi legnagyobb - de még nem az igazi; tizenöt országból közel 800 induló - az északiak továbbra is távol maradtak; leghatásosabb volt a zalaegerszegiek vendégszeretete - az ötödik napon két hibás pontelhelyezés miatt hét pályát meg kellett semmisiteni...

IDŐRENDBEN

Pergessük le az eseményeket a Népsport és főként a Zalai Hirlap segitségével - amelyben egy héten át három hasábos cikkekben, bőséges fotóanyaggal: előbb sportágunk bemutatása, majd friss versenybeszámolók és végül Monspart Saroltával készitett interju jelent meg Tarsoly József tollából.

Augusztus 16-án, csütörtökön ünnepélyes keretek között kezdődött meg Zalaegerszegen a VI. Hungária Kupa. A megnyitó ünnepségen Slezák István ezredes, az MTFSZ elnöke üdvözölte a megjelenteket, majd felkérésére Koplár Lajos a Zala megyei Tanács elnökhelyettese nyitotta meg a sportág történetének eddigi legnagyobb szabásu hazai rendezvényét.

Az első versenynap küzdelmeit a Győrvár melletti Petőmihályfát környező erdőben bonyolitották le - kitünő időben, zökkenőmentes rendezés mellett. A gyors, rövid, de meglehetősen bozótos pályán mindössze egy meglepetés született: a tavaly még junior csehszlovák Kacmarcik maga mögé utasitotta a felnött férfiak elit kategóriájának mezőnyét.

17-én, pénteken délelőtt a Zalalövő melletti Csöde környékén folytatódott a verseny. A pálya ezuttal lényegesen nagyobb technikai tudást követelt a résztvevőktől, mint az előző napon. Ráadásul a fullasztó hőség is megnehezitette a versenyzők dolgát. A verseny résztvevői pénteken késő délután Rádiházán lovasbemutatón vettek részt.

18-án, szombaton reggel a verseny szinhelye és a kánikulai hőség is azonos volt az előző napival. Az elit kategóriákban - mint az előző napon - magyar siker született; az összetettben a nőknél és a férfiaknál is alaposan - közel 5 perccel - elhuzott az első három helyezett. Este a Zalai Táncegyüttes tartott nagysikerü különelőadást a zalaegerszegi Megyei Müvelődési Központban.

19-én, vasárnap a verseny negyedik napján találkoztak a legnehezebb pályával a versenyzők. A nagy forróságban, a csácsbozsoki erdőben ezen a napon több kategóriában külföldi versenyző szerezte meg az első helyet. A legjobbak mezőnyében Monspart Sarolta ekkor már 27, Horváth Attila 13 perces előnyre tett szert.

20-án, a befejező napon ismét Csácsbozsokon, nehéz pályán, kánikulai hőségben vetélkedtek a 15 kategória résztvevői. A pályakitüzők és a térkép hibái miatt sajnálatos bonyodalmak adódtak. A jogos óvások után a versenybiróság ugy döntött, hogy több kategóriában az első négy nap eredményei alapján kialakult sorrendet véglegesnek tekinti.

Kilenc korcsoportban - igy az elit kategóriákban is - magyar sikerek születtek. A további hat első helyezésen csehszlovák /három/, NDK-beli /kettő/ és osztrák futók osztozkodtak. Délután került sor a VI. Hungária Kupa záróbankettjére, amelyen a győztesek, a külföldi országok csapatainak vezetői, a szervezők, a rendezők, a verseny lebonyolitásában közreműködött honvédségi alakulat parancsnokai, valamint a viadalt patronált, tiszteletdijakat felajánlott intézmények, vállalatok vezetői, képviselői vettek részt. Elsőként Slezák István ezredes értékelte röviden az öt nap eseményeit, majd köszönetet mondott a vendéglátó város és megye által nyujtott támogatásért. Ezután dr.Mezőfi Lajos a Zala megyei Tanács Testnevelési és Sporthivatalának elnöke méltatta a sportág hazai történetének - egyben a megyeszékhely sporttörténetének - eddigi legnagyobb szabásu, legrangosabb rendezvényét. Köszönetét fejezte ki mindazoknak, akik a Hungária Kupa sikeres lebonyolitásában részt vállaltak, végül további eredményes szereplést kivánt valamennyi itt elindult versenyzőnek.

NYILATKOZATOK

Skerletz Iván, az MTFSZ főtitkára:
- Tizenöt ország nyolcszáz versenyzője tizenöt kategóriában vetélkedett a helyezésekért az idei Hungária Kupán. Családi

programnak számitott leutazni Zalaegerszegre, ahol a szülők elindultak a középkoruak mezőnyében, a gyerekek pedig az ifjuságiak és serdülők között. S aztán - a verseny végén - folytatódott a nyaralás a Balaton partján.
Augusztus dereka kedvezőtlen időpont a skandinávok számára - az országos bajnokság előtt -, hogy Közép-Európába ruccanjanak, de a Szovjetunió kivételével más országok sem inditották el legjobb versenyzőiket.
A Hungária Kupát nem az avatja jelentős versennyé, hogy Európa kiválóságait fogadjuk hazánkban, hanem elsősorban az, hogy tömegverseny. Soha még nem rajtolt nyolcszáz /!/ futó hazai rendezésü tájékozódási futó találkozón. Már ez a tény is önmagáért beszél.

A Hungária Kupa a fiatalok versenye. S a fiatalokat szeretettel látta vendégül Zalaegerszeg. Csak néhány példa: a közértek korábban nyitottak és később zártak, a verseny szinhelyén mozgóbüfét helyeztek el, a versenyzők állandó strandbelépőt kaptak stb.

Deseő László, az MTFSZ szakfelügyelője:
- A nagy versenyzői létszám, no meg az ötnapos versenysorozat nehéz feladat elé állitotta a rendezőket, de a zalaegerszegiek segitségével sikeresen fejeztük be versenyünket.
Szakmai szempontból: nem ideális terepen zajlottak le a küzdelmek, az élversenyzők számára nem tudtunk megfelelő nehézségi fokot biztositani, de én is azt vallom: a Hungária Kupa a fiatalok versenye - s számukra megfelelő volt a terep.

Ludvig Beljakov, a szovjet csapat edzője:
- Az év legjelentősebb külföldi versenye számunkra a Hungária Kupa. Legjobbjainkkal jöttünk el, s elégedettek vagyunk az eredményekkel. Ugy érzem egy-két év mulva már mi is beleszólunk a nemzetközi vetélkedésbe.

Ota Gavenda, a csehszlovák csapat edzője:
- Sok gondunk volt a csapat összeállitásakor. Két legjobb versenyzőnkön kivül mindenki sérült. Férfi csapatunkat is ifjuságiakkal egészitettük ki. Meg kell állapitanom, hogy ma - amikor már elmondhatjuk: Magyarország és Csehszlovákia tájékozódási futásban Közép-Európa két legjobb nemzete - még nem használjuk ki eléggé szomszédi lehetőségeinket. A magyar versenyzők nagyon jók, különösen Monspart, aki világklasszis - nem engedhetjük meg magunknak, hogy ne füzzük szorosabbra a kapcsolatokat mind a versenyzés, mind szakmai téren. Skandináviába járni költséges és nehezen megoldható lehetőség, csak ugy tudunk továbbfejlődni, ha összefogunk: többet versenyzünk egymás országában, ha lehet közös edzőtábort rendezünk és fokozott figyelemmel kisérjük az utánpótlást - főleg a fiatal nőket -, mert az együttműködésnél elsősorban a jövőt kell tekintetbe venni.

Anna Handzlova, csehszlovák válogatott, a női elit 3. helyezettje:
- A versenyről azt mondhatom: az első nap könnyü futópálya volt, a második-harmadik nap versenyei nagyon szépek voltak, kár, hogy az addigi szép benyomást a negyedik és ötödik nap lerontotta. Szerintem egy térképnek nem kell mindig tökéletesnek lenni - nem is lehet -, de a pontokat a térképhez mérten ugy kell elhelyezni, hogy ne okozzanak problémát. Ez a verseny az előzőekhez képest mindenben jobb volt, csak az utolso két nap...
Kapcsolatainkról nekem is az a véleményem: nem a mai menőknek, főleg a fiataloknak kell több lehetőséget teremteni a találkozásra.

Monspart Sarolta, a női elit kategória győztese:
- Ebben a versenyben szerintem az volt a legjobb, hogy nem nekünk, az elit kategóriába tartozó száz versenyzőnek rendeztek egy nagy viadalt, hanem a másik hétszáznak, akikkel igy még jobban megkedveltették, s ezzel párhuzamosan tovább népszerüsitették a sportágat.
Különben azt hiszem valamennyi résztvevő nevében is mondhatom, olyan hazai verseny még soha nem volt, ahol ennyi kedvességet és támogatást kaptunk volna, mint Zalában. Nagyon köszönjük...

ÖSSZEFOGLALÓ JELENTÉS /részletek Szász Károly és Szarka Ernő jelentéséből/

A sikeres verseny után hajlamos az ember arra, hogy mindent rózsaszinben lásson. Igyekszünk az alábbiakban ettől megóvni magunkat. Megállapitjuk, ami szerintünk jó és követendő, de hogy a jövőben a rendezvény még jobb legyen, fokozottabban elemezzük a kisebb-nagyobb hibákat /ne merüljenek feledésbe/.

ELŐKÉSZITÉS

A szervezőbizottság megalakitása még 1972. októberében megtörtént. Ebben az időpontban már a térképjavitók, pályakitüzők személyi beosztása is biztositott volt. Személyi probléma a bizottságban és a brigádokban nem volt.

Az időbeosztást, amelyeket még októberben meghatároztunk - kisebb csuszásokkal a térkép elkészitése terén - tartani is tudtuk.

A "Meghivó" kifogástalan volt és megfelelő időpontban kiküldésre került.

A nevezési határidő jó volt. Állandó problémát jelent a késői nevezők elfogadása, mert az összes lehetséges helyeken pótlólag keresztül kell vezetni a javitásokat. Célszerü a jövőben a létszám 10 %-ának megfelelően az első helyeket üresen sorsolni. Legfeljebb a későn nevezők neve nem kerül be a nyomtatott füzetbe. Meg kellene próbálni a sorsolást számitógéppel végeztetni, vagy egy azonos létszámu korábbi verseny sorsolási sémáját mintának venni.

A versenysorozat propagandája javult, de még mindig van tennivaló. Plakát készült a versenyre, amelyet Zalaegerszegen utonutfélen láthatott a közönség. A jövőben tüntessük fel a versenyek helyét, idejét stb. A jövőbeli propagandát segitette a ragasztós "H", a ruhagyári szatyor is jó propaganda volt. A TV, rádió, Népsport, Zalai Hirlap és a Népszabadság megfelelően foglalkozott a versennyel.

Leghatásosabb volt a zalaiak vendégszeretete, továbbá a zalaegerszegiek ajándé-

kai /termosz, plakett, hamutálca, lovasjátékok, népi együttes müsora, strand és skanzen belépő stb./. Ilyen mértékü segitséget még sehol nem kaptunk a helyi szervektől.

A verseny iránti érdeklődés: 840 nevezéssel hazai rekordot értünk el - kb.240 külföldi nevezett. Legnépesebb mezőnyökkel a csehszlovákok, bolgárok és az NDK-beliek vettek részt. Először szerepeltek franciák és kanadaiak. A legnépesebb napon 780 fő haladt át a célvonalon.

A kiirt korcsoportok további felülvizsgálatra szorulnak. Mind a három - alsó,közép, felső - korcsoportokban emelni kell a kategóriák számát.

A térképjavitók, pályakitüzők létszáma és személyi összetétele az 1-3. napon jónak értékelhető. A 4-5. napra a kapacitás nem volt elegendő.

A lebonyolitásban 50 fő budapesti, 20 fő zalaegerszegi és 4 fő ajkai sporttárs müködött közre.

A kb. 15 fő honvéd épitőbrigád nélkülözhetetlen. A verseny alatt ellátták a forgalomirányitás, vizosztás, eredménykirakás stb. munkákat.

Az MTFSZ pályafelszerelése nem felel meg ilyen nagy verseny követelményeinek sem minőségileg, sem mennyiségileg. Az MTFSZ Technikai Bizottsága alakitson ki a mi viszonyainknak megfelelő pályafelszerelést.

Általában az előkészitéssel és lebonyolitással kapcsolatban kialakult olyan elvi vélemény, hogy célszerü lenne a jövőben a helyi szerveknek komplett feladatokat átadni önálló bonyolitásra, pl. szállás,szállitás stb.

SZAKMAI ÉRTÉKELÉS

Minden tekintetben helyesnek bizonyult a versenyt Zalába vinni. Sokak számára vonzó lehetett a teljesen ismeretlen vidék és és az uj térképek igérete.

A terepek általában jónak bizonyultak. A versenyek /15 pálya/ "belefértek" az adott terepekbe. Az első napi terep volt viszonylag a legalkalmatlanabb a sürü nyiladékhálózat miatt. A második-harmadik napi terepek és térképek voltak a legjobbak. A negyedik napi terepek olyan jók voltak, mint a 2-3. nap, de a térképek szinvonala némileg visszaesett. Ennek okai: a gyenge alaptérkép, a tapasztalatlanság és a helyesbitőknél a kapacitás hiány.

Az ellenőrzések a terepen időben megtörténtek. Voltak azonban kisebb fogyatékosságok e téren.

A térképek minősége nem volt egyenletes. Lényeges panasz egyik térkép ellen sem volt. Ennek ellenére megállapithatjuk, hogy a 2-3. napi térképek voltak a legjobban sikerültek.

Helyesnek látszik, hogy az MTFSZ Térképbizottsága vagy akár az ellenőrzőbiró részéről, hogy a térképkészitést "menetközben" ellenőrizzék.

A pályarányomtatást kell előre jól megszervezni. Amennyiben jövőre a tervezett kisméretü svéd kézinyomda a rendelkezésünkre áll, ugy számitani lehet arra, hogy percenként 8-10 rányomtatás készithető el.

A jövőben a térképjavitók, pályakitüzők és felvezetők számát növelni kell. Tulságosan nagy volt most a terhelés egy személyen. Egy brigád legfeljebb egy vagy két napot bonyolitson - ha mód van rá, akkor ne egymás utáni napokon.

A nyomtatott pályáknál szépséghibaként értékelhetjük az elcsuszás miatt utólag berajzolt pontokat.

A pályák szinvonala általában megfelelt az egyes kategóriáknak. Az 1.napi pályákat általában technikailag könnyünek találta a mezőny. Egy tapasztalt /Fábry/ és két kevésbé tapasztalt /Józsa és Szaktilla/ személy javitotta a térképeket. Pozitivum, hogy Józsa a viszonylag technikátlan terepből maximálisan kihozta amit lehetett.

A 2-3. napról esett a legtöbb dicsérő szó. A több mint öt éve közepesnél jobb szinvonalon dolgozó összeszokott brigád /Schell, Maácz, Horváth L., Almás, Szarka/ jól megfelelt a várakozásnak.

A 4-5. napon kissé visszaesett a szinvonal. Az 5. napon két hibás pontelhelyezés miatt hét pályát meg kellett semmisiteni. Ha ez nem történik meg, akkor tulajdonképpen hibátlan Hungária Kupaként értékelhettük volna a versenysorozatot.

Csökkenteni kell a jövőben az egy pontra futó kategóriák számát, inkább a pontok számát növeljük.

A bója elhelyezések még a verseny előtti délután megtörténtek. Reggel tartalék bójával felszerelve ismét ellenőriztük a pontokat. Előfutó alkalmazása célszerü lenne.

A jövőben a tájékoztatóban világosabban meg kell mondani, hogy a "szórócédula" milyen funkciót tölt be. Adódtak sajnos félreértések, a mi magyarázkodásunk nem szünteti meg a félreértők rossz szájizét. Ez a kérdés MTFSZ döntvényt igényel.

A terepen alapos panasz volt a bójatartók összeomlása és a lyukasztók sorozatos eltöredezése miatt. Különösen az 1-2. napon volt erre panasz, egyenlőtlen feltételeket teremtett. Rögtön reagáltunk és a továbbiakban segitettünk rajta.

Az inditó telepités önálló brigáddal bevált; az inditók előző nap délután települtek. Az inditó helyek szakmailag jók és küllemileg is tetszetősek voltak. Az ötödik napon a szalagozásra való rávezetést markánsabban kellett volna megoldani. A jövőben célszerü jobban széthuzni a rajthelyeket, hogy a kategóriák ne tömörüljenek, a versenyzők szólitásával egymást ne zavarjuk.

Az öntevékeny indulási idő ráirás a kartonokra bevált /csak néhány bolgár és hazai mulasztotta el/.

A cél elhelyezések kifogástalanok voltak, dekorációjuk nemzetközi verseny szinvonalának megfelelt.

Jelentős pozitivum, hogy a tervezett időbeosztáshoz képest egyetlen időpont módositás nem történt! Ki kell emelni, hogy a zalaegerszegiek kulturális és szórakoztató programjai is időben, mintaszerüen lebonyolódtak és a résztvevők körében osztatlan sikert arattak /külföldiek üzemlátogatásai, lovasjátékok, népi együttes programja/.

A SZERVEZÉS ÉRTÉKELÉSE

A programfüzet tartalma és külalakja sokkal jobban sikerült, mint az előző években. Hiányosságok: a korábbi éveknél jobban elusztunk a nyomdakész állapotra hozással, sok szöveget nem volt idő a fotózás előtt lektorálni és igy sok volt a hiba.

A megnyitó helye, dekorációja, hangositása, a részvétel és általában a külsőségek a nemzetközi verseny szinvonalának jól megfeleltek és sokkal jobb volt mint a korábbi években.

A Zalaegerszegi TS megfelelő számu és minőségü szállást /4 kollégium/ biztositott kb. 900 ferőhellyel. Három kollégium egymás mellett volt, ami könnyitette a kiszállitást. A legtávolabbiba helyeztük el a saját gépkocsival közlekedőket. A szállás-elosztás és elhelyezkedés az előző éveknél gyorsabban, zökkenőmentesebben történt. A nagy tömeg megjelenésekor a várakozás elkerülhetetlen volt az adott létszámu személyzet mellett /nemcsak a csapatvezető jelent meg, hanem az egész csapat/. A jövőben e téren is tovább kell javitani a szervező munkát /pl. a csapatvezetőnek jelvényt rendszeresiteni/. Hátráltatták a lebonyolitást az önkényes szállás változtatások és hogy férfi jelent meg nő helyett, vagy fordítva.

Szállitás: a kapott 8-9 honvédségi tehergépkocsi és a bérelt 3 busz elegendőnek bizonyult a szállitások lebonyolitására. A szállitások tehát hatásos honvédségi segitséggel kifelé menet pontosan a program szerint zökkenőmentesen folytak. Csak a második napon volt tul éles a második forduló kiérkezése. A keskeny utakon mindent megkaptunk ami a sebességet csökkentette: utépitést, utfestést, kombájnt stb. Visszafelé nehezitette a szállitást az első napokon a versenyzők fegyelmezetlen felszállása és a kocsik kötelező együttindulása. A visszaszállitást jobban meg kell szervezni és több pedagogiai érzékkel megelőzni a tapasztalt hibákat.

Versenyiroda munkája: a helyszini eredmény kiszámitás és kifüggesztés sokkal gyorsabb volt, mint a korábbi években. Ez a céliroda jó munkamegosztásának és a gyakorlott értékelőknek volt köszönhető, valamint annak, hogy az épitő brigád megfelelő munkakörülményeket teremtett. Gondolni kell a jövőben a térképelszedés megszervezésére is.

Eredmény sokszorositás: bevált, hogy 3 pihent gépiró várta délután 15-16 órakor az anyagot. A céliroda teljesen készen hozta be az összesitő kartonokat, azonnal lehetett gépelni. A honvédségi segitség a sokszorositásnál is a helyzet kulcsa volt. Általában 20-23 órára sokszorositva /250 példány/ összefüzve megkaptuk az eredményt. Még este boritékoztuk és reggel a versenyzők megjelenésekor osztottuk az eredményt. Ezt eddig ilyen kevé zökkenővel nem tudtuk elérni /eluszás csak a 4. napon volt reggel 3 óráig/.

A dijkiosztás helyszini megoldása ilyen versenyfelépités mellett bevált. Ennek ellenére az eredményhirdetés jobb megszervezésével a jövőben foglalkozni kell /gondolva a fotózásra stb./. A külsősége megfeleltek, a helyi vezetők személyes megjelenése emelte az ünnepélyességet. A zalaegerszegiek által rendelkezesre bocsátott dijak méltóak voltak a nemzetközi versenyhez. A studiókocsi ugyancsak emelte az ünnepélyességet és a hangulatot.

Az egészségügyi ellátás a honvédség segitségével jó volt. Azon lehetne még javitani, hogy az elsősegélynyujtót előzetesen jobban tájékoztatjuk a várható balesetek természetéről, igy jobban fel tudna készülni a szükséges anyagokkal.

A frissitő tekintetében ez volt a megoldás, amit a honvédség segitségével alkalmaztunk. Az első három napra 1 db 1000 literes lajtkocsi tartalma majdnem elég volt. A 4-5. napon 2 db utánfutóval már bizonyos foku tisztálkodásra is volt lehetőség. Ezek mellett a furgonnal kivonult büfé is minden nap üresen ment haza.

A versenyzők magatartása néhány renitenskedő kivételével általában kifogástalan volt. A szállásokon a korábbi évektől

eltérően egyáltalán nem volt panasz. A szállitásnál az első napokban sulyos és jogos panasz volt a tehergépkocsik megrohamozása miatt. Az utolsó napokban megjavult ez a magatartás.

Mindent összefoglalva a szervezőbizottság elnökhelyetteseiként az előkészités /csuszás/ fogyatékosságaitól és a lebonyolitásban esett /pályakiemelés/ hiba ellenére az eddigi legsikeresebb Hungária Kupaként értékeljük a versenyt. Külön ki kell emelnünk, hogy a helyi honvédségi, tanácsi, vállalati és társadalmi szervek olyan segitséget nyujtottak mind erkölcsi és személyi, mind anyagi vonatkozásban, amelyet eddig még sehol és semmikor nem sikerült elérnünk. Javasoljuk az elnökség köszönetét az illetékes szerveknek és személyeknek megküldeni.

Jelentésünket az egyes felelősökkel a mai napon megtartott értékelő megbeszélés összegezéseként alakitottuk ki és terjesztjük az elnökség elé.

Futóhírek

Julius 27-28-29-én bonyolitották le a Kolozsvár Kupát, a város szakosztályai és sportszervei rendezésében. Az első napon hazai válogató versenyre, a másodikon az egyéni, a harmadikon a váltóversenyre került sor. Az egyéni győztesek: Szabó Klára 86:07, illetve Fey Sándor 110:40 voltak /mindkettő Metalul Rosu Cluj/. A váltót szintén a kolozsváriak nyerték. A verseny - amely iránt erős nemzetközi érdeklődés nyilvánult meg - központja a várostól 4 km-re fekvő Szt.János-kut volt. A térképek 1:16 666, ill. 1:10 000 léptékben,igen alapos munkával, fekete-fehér kivitelben készültek. A nemzetközi tájékozódási futó társadalom joggal örülne, ha más, jól szervezett romániai verseny /Hegyek Kupája, Románia Kupa/ mellett a Kolozsvár Kupával is bővithetné romániai versenylehetőségeinek sorát.

Az MTFSZ-ből jelentjük

Az alábbiakra felhivjuk minden minősitést végző szerv, minden szakosztály és minden szövetség figyelmét:

1. Uj határozat: azokon a versenyeken,ahol C fokozatu kategóriákat rendeznek, a korábban legalább II.osztályu minősitést elért és IV.osztályura visszaminősült versenyzők a D fokozatban nem állhatnak rajthoz. Ha mégis igy történne, minősitést nem szereznek, és a 100 %-ot a szabályosan induló legjobb időeredménye jelenti.
2. A Minősitési Szabályzatban sok vitára okot adott a félreérthető fogalmazás az ellenőrzőpont kihagyása esetére. Ezuttal rögzitjük ujból, hogy a C és D fokozatu versenyen az a versenyző szerezhet IV. osztályu /bronzjelvényes/ minősitést, aki legalább két /2/ ellenőrzőpontot érintett. Indoklás: a versenyző ne csak a befutópontot érintse minimális feladatként, hanem legalább még egy teljes értékü ellenőrzőpontot.
3. Az országos értekezleten közzétett határozat szerint emlékeztetünk mindenkit, hogy az összes bajnoki versenyre visszavonásig felfüggesztettük a legalább 3 legmagasabb minősitésü versenyző indulási feltételét. Tehát például, ha egy megyei B fokozatu bajnoki versenyen nincs 3 II.osztályu vagy 3 aranyjelvényes minősitésü futó, ettől függetlenül nemcsak a győztes kapja a legmagasabb elérhető minősitést, hanem mindazok,akik a meghatározott időszázalékon belül futnak.
4. Ugyancsak közzétett, de a Versenyszabályzat megjelenése miatt a köztudatban nem élő határozat volt az is, hogy a versenyrendező szerveknek a versenyjelentésben nem kell feltüntetniük a minősitési eredményeket. Indoklás: a minősitést végző szerveknek mindenképpen ki kell számolniuk a határt képező százalékokat, tehát a rendezők munkáját ezzel nem kell tovább neheziteni.

Tűlevél

Még egyszer a kupákról.

Hazánkban megyeszerte nagyon sok kupaversenyt rendeznek. Van ilyen kupa, olyan kupa, amolyan kupaverseny. Amikor az eredményhirdetésre, a dijak kiosztására kerül a sor, akkor aztán nincs sem ilyen kupa, sem olyan kupa, sem amolyan kupa. Ellenben vannak ilyen gondolatok, hogy:"Árkábel rakja a többiek közé a feledékeny, hanyag, rosszindulatu tagokat, már megint elkótyavetyélték a kupát!" Aztán vannak olyan gondolatok is, hogy: akik a kupát a mult évben elnyerték, elvitték, azok sportemberek. Már pedig gondolataim és meggyőződésem szerint a sportemberek egy dobogó fokkal mindig feljebb állanak a nem sportolóknál:pontosságban, küzdeni tudásban, állóképességben, barátságban, becsületességben, rendességben stb., stb. Hiszem, hogy igy van:

Igaz, kupaosztáskor mindig megcáfolnak. Sőt, kupán vágnak, kupa nélkül. Nesze neked! Azután vannak amolyan gondolatok is, hogy hát a versenyt rendező szervek, szövetségek, nem tudnak odahatni, hogy biztositani tudják a kupák időre való visszakerülését? Miért? Hanyagságból, nemtörődömségből, ráhagyásból? Hiszen ha a kupák meglennének, sokkal szebbek és hangulatosabbak lennének a kupaversenyek eredményhirdetései.

Csamangó Ferenc
Szeged

Térképbírálat

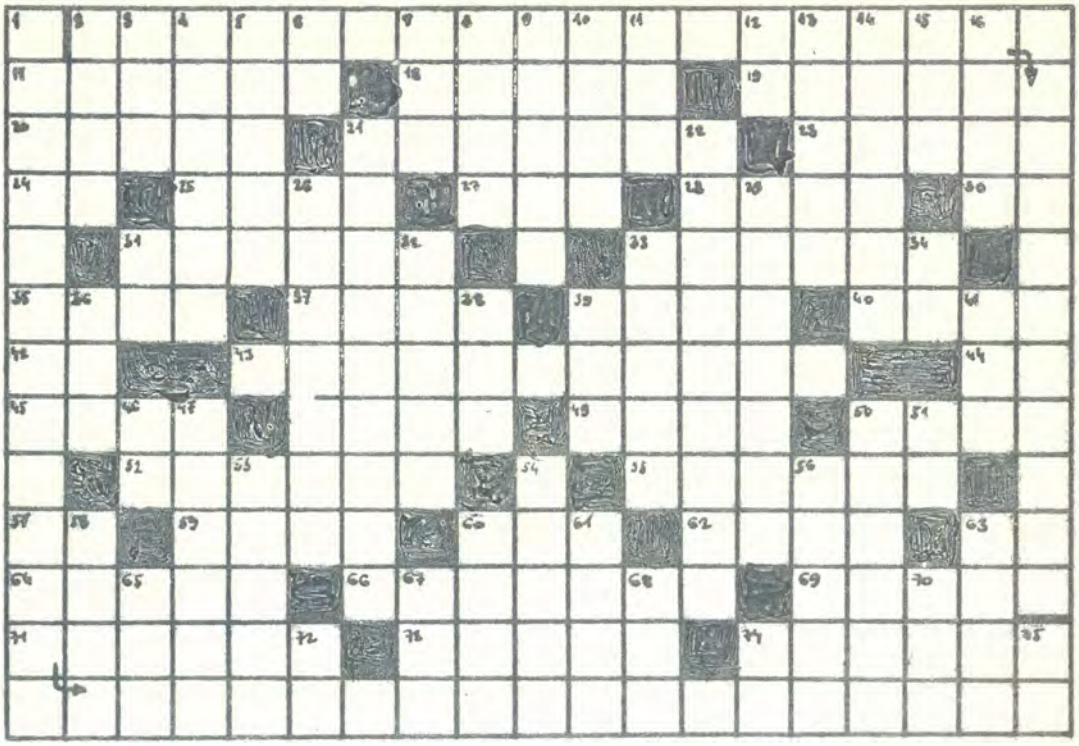

Az ábrában elrejtett aranyigazság lapunkban egy alkalommal már olvasható volt, most pedig - megfejthető.

VIZSZINTES:

2.A beküldendő mondat első része./Zárt betük: R,L,O,É,É./ 17.Nagycsoportos az óvodában. 18.Jól megtermett. 19.Még egy emeletet huz a házra. 20.Kellemetlen meglepetés verseny közben. 21.A "Távolban egy fehér vitorla" irója. 23.Férfinév. 24.VN. 25.Nocsak! 27.Fut ... szakadtából. 28.Helytálló. 30.Sok ember esti programja. 31.Bőségesen adott. 33.Származás. 35.Van egypupu stb. 37.Trópusi fa. 39.Mulatóhely,névelővel. 40.Mindig irányba megy! 42.Imperial is ez. 43.A mondat befejezése./Zárt betük: T,I,S/. 44.Helyrag. 45.Kategória nagyobb versenyeken. 48.Kossuth-díjas költő. 49.Rádiómüsor. 50.Nyugtatószer. 52.A térképek sárga területeit növeli! 55.Naponta többször is ránézünk. 57.Odavág. 59.Világos szinü.60.Több közmondás első szava. 62. ...-untalan. 63.Achilleszről is elneveztek egyet. 64.Megáll az óra. 66.Jó külsejü. 69.Leltár mutathatja ki. 71.Balatoni község lakója. 73:Szovjet cirkuszmüvész, állatszeliditő. 74.Szénfajta.

FÜGGŐLEGES:

1.A mondat második része./Zárt betük: K,E,N,V,Y,E./ 2.Mérges gáz. 3.Masina. 4.Francia női név. 5.Évéshez készíti az asztalt. 6.Kötőszó. 7.Kevert akó! 8.Felfogja. 9.Halk zongorajáték. 10.Elektromos tengeri állat. 11."Sem utóda, sem boldog ..." /Ady/. 12.Argon. 13. Ellenszegül. 14.Befejezve. 15.Csoport része! 16.Nem engedélyez. 21.Indiszkréten mindent elmond. 22.A My fair lady eredeti foglalkozása. 26.Éneklés. 29.Egyesek bemelegités helyett használják! 31.Véd. 32.Mészárosszerszám. 33.Kutyatulajdonosok fizetik. 34.Kettősbetü. 36.Régi hangszer, szélhárfa. 38.KYK. 39.Lovasezred a régi rómaiaknál. 41.Munkaeszköze a toll. 46.Ebben a várban raboskodott Monte Christo. 47.Mesterember. 50.Gyulafehérvárott tanitott, miatta kellett elhagynia Apáczai Csere Jánosnak a kollégiumot. 51.Recept. 53. Költeménye. 54."De az én Uram ...., hogy éljek" /Babits:Jónás könyve/. 56.Ész nélkül szalad. 58. ..,fere. 60.Heveny. 61.Ceruza. 63.Akinek nem ..., ne vegye magára. 65.Lépked. 67.Tromf. 68.Összevissza von! 70.ÁOH. 72.Rapsody'... blue. 74.A nyugatnémet pénz röviditése. 75.IT.

Mérő László

TÁJÉKOZÓDÁSI FUTÁS

A MAGYAR TÁJÉKOZÓDÁSI FUTÓ SZÖVETSÉG HIVATALOS LAPJA

Szerkeszti a Szerkesztő Bizottság. Felelős szerkesztő: Skerletz Iván. Szakszerkesztő: Nyitrai György. Képszerkesztő: Józsa Sándor. Tördelőszerkesztő: Szaktilla János. Szerkesztőség: Budapest VI., Bajcsy-Zsilinszky út 31. II. em., telefon: 126-820. Levelezési cim: 1374 Budapest, Pf. 614 — Kiadja a Sportpropaganda Vállalat (1146 Budapest, Istvánmezei út 3.). Kiadásért felel: Béres Tibor igazgató. — Terjeszti a Magyar Posta. Előfizethető bármely postahivatalnál, a Posta hirlapüzleteiben és a Posta Központi Hirlapirodánál (KHI, 1900 Budapest, József nádor tér 1.) közvetlenül vagy postautalványon, valamint átutalással a KHI, 215-96162 pénzforgalmi jelzőszámra. Egyes szám ára: 3,— Ft. Előfizetési ára egy évre: 30,— Ft (megjelenik havonta). Számonként kapható: Sportpropaganda Vállalat Terjesztési Osztály, Budapest VIII., Rákóczi út 57/a. Indexszám: 25827

Z-73599 - Sportpropaganda

Ára: 3,– Ft

TÁJÉKOZÓDÁSI FUTÁS

1973 OKTÓBER

TÁJÉKOZÓDÁSI FUTÁS

IV. ÉVF. A MAGYAR TÁJÉKOZÓDÁSI FUTÓ SZÖVETSÉG HIVATALOS LAPJA 10. SZÁM

Talán észrevették a TÁJÉKOZÓDÁSI FUTÁS kedves Olvasói azt az erőltetett igyekezetet, melyet változatlanul kislétszámu szerkesztőségünk kifejt annak érdekében, hogy az ujság többhónapos lemaradását ledolgozza. Észlelhető ez - ha tán másból nem is, - hogy az utóbbi számokban a korábbinál kevésbé megrostált anyagot közöltünk. Sajnos, nem volt mód, anyag és idő a szivünk szerinti változatos, sokoldalu tartalom összeválogatására, mert az IDŐ lépett elő a legfontosabb szerkesztési szempontté. Ezért aztán gyakran nem a legfontosabb, legfrissebb dolgokról tájékoztattuk az erre jogosan áhitozó Olvasóinkat, hanem régebből elfekvő konzerv-cikkekkel, máshonnan ollózott hirekkel béleltük ki a máskor olyan szükös 16 oldalt. Most, amikor e mentegetőzést irom, még nem is tudom, hogy az idő bálványának nyujtott áldozat milyen eredménnyel járt s ez az októberi szám legkésőbb novemberben eljut-e az előfizetőkhöz. Én mindenesetre megtettem a tőlem telhető legtöbbet ennek érdekében, átadtam a szakszerkesztői tisztséget Szaktilla Jánosnak.

Már régóta érik ennek szükségessége. 1970. közepétől működtem ebben a minőségben, amit igyekeztem szerény képességeimen felül betölteni. Sajnos, ez évben annyira felbokrosodtak munkaköri, családi és tanulmányi teendőim, hogy gyakorlatilag szakitani kényszerültem a versenyzéssel is. A sportélettől, sporttársaktól eltávolodva pedig nem lehet, nem szabad a sportág krónikásának szerepében tetszelegni.

A közismert Lala most szerelt le a katonaságtól, szakmája szerint is a sajtó területén dolgozik, igy minden remény megvan arra, hogy ujságunknak a problémák tengerén hánykolódó hajóját ügyesen elkormányozgatja. Ehhez kéri az eddiginél aktivabb segitséget és megértést a TÁJÉKOZÓDÁSI FUTÁS minden kedves Olvasójától és barátjától a letünő szakszerkesztő:

Nyitrai György

Skerletz Iván

Szabályos szokások

A szabály az szabály mondogatják enyhe gunnyal versenyzők, ha a rendezők kinos pedantériával ügyelnek minden, ott és akkor esetleg nem is fontos adminisztrációs előirás betartására, s mondogatják versenybirók, ha a futók háborognak szabályzatra hivatkozva és követelve oly versenykörülményeket, amelyeket irásban elvként szögeztek le. Mindkét esetben a szószerinti alkalmazással volt a hiba. Pedig a szabályzat elsősorban irányvonal, amelyet az élet alakitott ki, majd formába öntötte, látta el továbbmutató részekkel néhány arra itéltetett versenybiró.

Régi igazság, hogy a szabályzat alapján egyaránt lehet jó és rossz versenyt rendezni. De téved az, ki erre való hivatkozással fölényesen leinti azokat, akik a szabályzat alapján, annak ismeretében rendezik versenyeiket, de az is helytelenül jár el, aki a szabályzat Prokrusztész-ágyába fekteti az önmagát soha nem ismétlő valóságot. A szokások - ha jók - szabályzattá válnak, a szabályzat - ha bevált - szokássá nemesednek. És ez igy van jól. Ez igy lenne jó!

Példával megvilágitva; a legutóbb kinyomtatott szabályzat még előirja a pontőr alkalmazását. S ez helyes volt mindaddig, mig versenyeinken a pontok száma - különböző okokból - nem kezdett el szaporodni s tette mármár lehetetlenné a rendezést. S jött a szórócédula gyakorlata, amely hivatott jelezni az esetleg részben vagy egészében megsemmisült bója által egyértelmüsitett pont helyét. A bonyodalmak ezután következtek, és mindjárt nemzetközi versenyeken. Az Eötvösön logikus megoldásként a váltóban megengedték, hogy a cédula bemutatása a pont érintésének az igazolására szolgált. Igy elérték, hogy nem volt tülekedés az egyes pontokon. S aztán jött a Hungária Kupa, ahol a müsorfüzetben leszögezte a rendezőség, hogy a kóddal ellátott cédulák egyetlen funkciója a pont helyének jelzése, mert ha nemcsak erre szolgál, akkor felesleges a lyukasztó, bélyegző vagy éppen a zsirkréta. A rendezőség állásfoglalását persze sokan nem olvasták el s az Eötvös verseny emlékéből élve felkapták a cédulákat - vesztükre.

Az ujdonság már kezdett szokássá válni! Ez esetben talán nem a legszerencsésebben s éppen ezért szabályozni kell ennek az ujdonságnak az alkalmazását is, hogy később szokássá válva ne okozzon gondot se rendezőnek, se versenyzőnek.

Deseő László

Hármasviadal

A verseny rendezője Richard Král több kis meglepetéssel szolgált a megérkezésünktől kezdve. Elsőként azzal, hogy kifizette a csapat étkezési normáját, napi 45,- koronát mondván, hogy nehéz sok embernek megszervezni az étkezését. Mint később láttuk, a saját A és B csapatukét, és a svédekét meg tudták szervezni. Az is hamarosan kiderült, - az előkészitő megbeszélések és levelezés során ezt nem emlitették -, hogy a hármasviadalt nem külön e célra rendezték, hanem a "Prágai Nagydij" kétnapos versenye keretében bonyolitották le. Csapatunknak nem volt egy összekötője, vagy kísérője, aki a programot, tudnivalókat ismertette volna, ugy kellett mindennek utánajárni. A svédeknek adtak tolmácsot, és svéd nyelvü pontmegnevezést. Mi magunk irtuk a miénket, miután megszereztünk egy valamilyen nyelvü példányt.

Igaz ugyan, mi csak a harmadik helyen végeztünk a nemzetek csapatversenyében, de azért ez az esemény, ahova 29 svéd és 15 magyar utazott el összemérni erejét a hazaiakkal, megérdemelt volna egy ünnepélyes eredményhirdetést. Ugy érzem, nem lesz nehéz dolgunk jövőre a formaságok tekintetében jobbat és többet nyujtani.

Egészen más hangon kell nyilatkoznom a versenyekről. A váltó mindkét kategóriában /férfiak-nők/ 10-10 csapat részvételével sportszerü, éles és nagyon izgalmas versenyeket hozott. Egyetlen percre sem lankadt a versenyek irama és a taktikai harc, de a nézők izgalma sem. Biztató kezdete volt a háromnapos eseménynek - és büszkék lehetünk rá -, hogy A csapataink mindvégig főszereplői voltak a versenynek. A két második helyezés minden dicséretet megérdemel, és feledtsti azt is, hogy B csapataink a vártnál halványabban szerepeltek. A "Motala" rendszerben lebonyolitott férfi váltó pályái nagyjából egyenértéküek voltak, ezért a pályák felcserélt sorrendjéből most nem következett változás a helyezésekben, sőt a vonalvezetés is azonos volt a négy nyolcason /ilyen alaku volt a pálya/ csak másutt kellett megállni pontot fogni. Kapitány az élbolyban helyezkedett, jól tartotta szemmel ellenfeleit, ha ugy érezte: gyenge az iram, élre állt, de nem kockáztatott azzal, hogy robbantani próbál, és végül a svéd Petterson mögött másodikként váltott az ötfős élbolyban. Ottó mintegy kilenc perc hátrányt hozott, de még nem volt utolsó. Géza kitünően futott, a nyolcas pálya első hurkából érkezve együtt volt három ellenfelével, a pálya különbözősége ellenére is tartotta ellenfeleit - az egy leszakadó kivételével. A második hurokban egy svéddel elhuztak a másik két versenyzőtől, sajnos Géza az utolsó előtti ponton kicsit tulfutott,igy nem tudott együtt váltani az elsőnek befutó svéddel. Hátránya kb. 2 perc, előnye a harmadikkal szemben ugyanannyi. Zoltán már utolsónak váltott. Dudü az első.hurokban 1 perc 15 másodpercre közelitette meg a vezető svéd junior váltó harmadik emberét, a váltásnál azonban ismét 2 perc volt az előnyük. Mögöttünk a helyzet változatlan volt; a harmadik 2 percre, az üldöző négyes boly 4-5 percre volt leszakadva. Az utolsónak futó Ateszt már a rajtnál nagyon biztattuk, talán épp ezért majdnem térkép nélkül vágott a távnak /kicsuszott a kezéből, ahogy a kötélről le akarta kapni/. Az első kört lefutva 2 perc 30 másodpercre nőtt ugyan a hátrány, de nem jött Átesz után közvetlenül senki. Meglepetésre harmadiknak, alig másfél perc elteltével az üldöző bolyból /hatodik helyről/ felzárkózott Frilén érkezett. Sokat izgultunk, de ugy látszik elfutotta magát, mert a kis körön már nem tudott lényegesen javitani helyzetén, Átesz tehát biztos másodiknak hozta be váltónkat. Janó és Boxi már nem tudott javitani csapatuk vesztett állásán.

A női váltók időkiegyenlitéssel rajtoltak. Cili nyugodtan, biztosan jó időt futott, igy Bircsi három svéd mögött, az éltől csak három percre, félperccel a csehszlovák nagycsapat előtt rajtolhatott. A kitünő formában versenyző Vlachova /csapata legjobbja volt/ rövidesen befogta őt, majd zsinórban mindenkit utolérve átvette a boly vezetését. Bircsi a taktikai utasitásnak megfelelően végig a nyomában maradt, és teljesen kifutva magát a bolyban váltott. Szereplése példamutató, mert a pálya végét már csak rózsaszinü ködön keresztül látta, a küzdelmet nem adta fel, hozta Mosának a várt kezdő poziciót. Az élbolyban csupa nagy név; Ulla Lindquist, Anna Handzlova...
Mosa rövidesen élre állt, és gyilkos iramban kétszer is leszakitotta ellenfeleit. A pontokat, sajnos, most nem sikerült azonnal "kikapnia", igy mind a kétszer befogták. /Az ok: tulzottan aprólékos pontelhelyezés, volt olyan kő megadva, mely nem látszott ki a fűből./ Mosa nem adta fel, az utolsó pontra futva harmadszor is robbantott, de Ulla most már a nyomában maradt. Egy pillanatnyi térképnézés a pont előtt elég volt a svéd lánynak arra, hogy előbb lyukasszon, és Mosának az alig kétszáz méteres enyhén lejtős befutón már nem volt mit tennie a győzelem érdekében. Számunkra a drámai hajrá nem a várt eredményt hozta, Mosa versenyzését mégsem illetheti szemrehányás, mert kicsit tisztább pontelhelyezés mellett robbantási kisérletei sikerültek volna, és ellenfelei egy pillanatra sem "rugtak volna labdába" - mint ahogyan ez a következő két nap történt.

A három résztvevő ország közös egyetértésével a hivatalos csapatviadal a szombati versenyen dőlt el. /Számunkra ez hátrányos volt annyiban, hogy rendkivül gyors pályák voltak, - Frilén km-átlaga 4 perc 45 másodperc - jó azért, mert vasárnapra majdnem mindenki elfáradt./

A fiuk 4, a lányok 7 percenként rajtoltak. Ez elég volt a bolyozás kiküszöbölésére, de a verseny 9-14 óráig zajlott. A terep jó talaju, fenyőerdővel boritott, enyhe szinteloszlásu volt, tele sikrajzi vezetővonallal. A férfiaknál az elől rajtoló két fiatal svéd 74, illetve 76 perces idejével mindjárt meg is szabta a szintidőt, mely kb. 5 perces kilométerátlag. Ettől kezdve a svédek közül szinte mindenki, a

csehszlovákok pedig egyre többen hozták a 80 percen belüli eredményeket. Közülünk ez Ottónak, majd Zoltánnak sem sikerült. Ekkor még abban reménykedtünk, hogy megvan a két kieső időnk.

Közben először Bircsi, elfogadható idővel, majd Szopori Éva és Turóska kitünő időkkel futottak célba /akkor még Ulla volt a legjobb svéd/. Két jó időnk már volt, számolgatni kezdtünk: "Ha Cili jön mondjuk..., és Mosa is jól megy, felvehetjük a versenyt a svédekkel." Sajnos Cilire várni kellett, sőt, ahogy eltelt neki a 68 perc, ugy látszott, Bircsi bekerült a csapatba...

/S.Kaasa/

Düdü futotta a fiuknál az első jó időt. Reménykedni kezdett kis csapatunk: "ha mindenki..." Sajnos Géza 88 percével Ottó bekerült a csapatba, és ez nem javitotta esélyeinket, sőt Janó 83 perce sem adott okot sok reményre. Közben a svédek és a csehszlovákok sorra "gyártották" a 80 percen belüli időket, "Róka" becenevü svéd barátunk átvette a vezetést 70 perccel.

Mosát 50 perc körül vártuk, jött is hamarosan, és 51:01-es idejével senkiben nem hagyott kétségeket az egyéni győzelmet illetően. A csapatot latolgatva látszott, hogy a csehszlovák lányokat és a svéd B csapatot verjük, de a svédek nagycsapatával nem vagyunk versenyben...
És ekkor robbant számunkra a kellemes bomba, Poldi 61 percen belüli idővel felülmulta önmagát, felcsillantva ismét győzelmi reményeinket a női vonalon. Ismét szorosan együtt álltunk a svédekkel, de nekik még volt a pályán versenyzőjük, Inga-Britt Bengtsson, aki a harmadik 55 perces időt futotta, és ezzel beállitotta az 56 perces csapatátlagot. Ezzel már nem tudtunk konkurrálni. Lányainktól jó szereplést vártam edzésformájuk alapján, arra mégsem számitottam, hogy átlagban egy percnél is jobban megközelitik a világelső svédeket, a csehszlovákokkal és a svéd B csapattal szembeni előnyük pedig önmagáért beszél,és sokban segitette csapatunkat a szoros harmadik helyhez.

A fiuk közül Boxi következett kitünő 77 percen belüli idővel, majd Kapitány érkezett nagy hajrával, és az óra alig hagyta el a 73 percet, mikor átfutott a célvonalon. Ezzel az idővel akkor második volt, és tudtuk, hogy harmadiknál rosszabb nem is lehet, mert ennyire már csak Frilén képes a mezőnyben. Ő igazolta is a várakozásokat, kétségtelenül közép-európai terepen ő az egyik legjobb skandináv versenyző. Atesznak fantasztikus időt kellett volna futnia ahhoz, hogy a csehszlovák férficsapatot megszorithassuk... minden azért nekünk sem sikerülhet.

Csapatunk végeredményben nagyon jól szerepelt, a szoros harmadik hely, a csehszlovákok legjobbjainak legyőzése hazai terepen, az ő szokott stilusukban rendezett versenyen a magyar tájékozódási futó sportnak becsületére válik.

A csapateredmények alakulásában - mint rég ismert - a legjobbakéval azonos jelentőséggel birt a leggyengébbek eredménye is, és - szemrehányá nélkül - ha Géza, Ateszés Cili is a tőlük várható eredményt hozták volna, akkor a csapat szereplése engem is meglepett volna, hiszen ott még nem tartunk, hogy egy 14 fős csapatból mindenki hibátlanul fusson.

A vasárnapi versenyt szerettük volna "visszavágásnak" tekinteni, de már csak Mosa erejéből futotta egy imponáló győzelemre, és Kapitányéból egy hatodik helyre. A hosszu, előző napinál szintesebb, helyenként köves és bozótos pálya jobban szétrázta a mezőnyt, és bár a pálya tájékozódásilag - önmagában véve - nem volt nehéz, az öldöklő iram mellet, amit a jó helyezésért futni kellett, bizony el lehetett hibázni.

Az egyéni teljesitmények között világbajnoknőnk és a svéd sztár Frilén kettős győzelme kimagasló, de igen örvendetes számunkra Kapitány küzdenitudása is, aki - ha számolnak összesitést - a két nap alapján második lett volna.

/S.Kaasa/

A svédeknél férfiak, nők egyaránt kitettek magukért, az utánpótlás /B csapat/, azonban csak a fiuknál közeliti meg a nagycsapatot. Ellenük versenyezni jövőre, hazai terepen is nagy feladat lesz, erőink felmérésére, élvonalbeli versenyzőink tudásának próbára tételére a legjobb alkalom. Ezen nem változtat az sem, hogy a verseny egy hónappal a világbajnokság után lesz.

A csehszlovák nőknél valamivel jobbak a mieink, a fiuk viszont gyorsabbak, állóképesebbek a magyaroknál. Ennek okát abban látom, hogy hosszabb távu, nagyobb iramu versenyeket rendeznek, mint mi az utóbbi években. Ehhez persze terepeik is alkalmasabbak. A térképolvasó, utvonalkövetéses tájékozódás, valamint a zsufolt környezetben aprólékos pontelhelyezés a mi versenyeinken nem mindennapos jelenség, ezért Csehszlovákiában versenyezni számunkra különleges, szokatlan feladat.

Eredmények:

Női váltó:

1.Svédország II. /Larsson,Lundmark,Lindkvist/	2:09:29
2.Magyarország I. /Fodor,Cser,Monspart	2:09:33
3.Csehszlovákia I. /Mertová,Vlachová,Handzlová/	2:09:49
4.Svédország IV.	2:10:44
5.Svédország III.	2:25:11
6.Svédország I.	2:29:58
7.Csehszlovákia III.	2:39:41
8.Csehszlovákia IV.	2:48:30
9.Csehszlovákia II.	2:59:11
Magyarország	feladta

Férfi váltó:

1.Svédország IV. /Lindkvist,Hedberg,Pettersson,Lövhammer/	3:23:01
2.Magyarország I. /Boros,Vajda,Hegedüs,Horváth/	3:26:37
3.Svédország I. /Carlström,Gustavsson H., Gustavsson B., Frilén/	3:27:46
4.Csehszlovákia I.	3:30:23
5.Csehszlovákia II.	3:33:22
6.Svédország II.	3:33:57
7.Svédország III.	3:38:20
8.Csehszlovákia III.	3:43:00
9.Magyarország II.	3:53:20

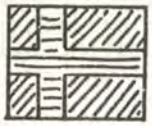

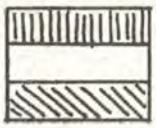

Egyéni eredmények nők:

1.Monspart S.		51:01
2.Larsson B.	S	55:26
3.Jonsson E.	S	55:57
4.Bengtsson B.	S	55:58
5.Vlachová R.	CS	56:27
6.Lindkvist U.	S	58:04
9.Turchányi P.		58:46
10.Szopori É.		59:24
13.Danovszky M.		1:00:51
22.Cser B.		1:07:45
25.Fodor C.		1:11:49

Férfiak:

1.Frilén B.	S	1:09:13
2.Hedberg G.	S	1:10:14
3.Boros Z.		1:13:04
4.Lövhammer H.	S	1:14:28
5.Gustavsson B.	S	1:14:32
6.Lindkvist K.	S	1:14:32
11.Bozán Gy.		1:16:59
15.Hegedüs A.		1:18:15
25.Horváth A.		1:21:10
30.Sőtér J.		1:23:37
34.Egervári O.		1:26:16
37.Vajda G.		1:28:41
39.Hegedüs Z.		1:30:44

Összesitett csapateredmény:

1. Svédország I.	11:17:38
2. Svédország II.	11:48:14
3. Magyarország	11:49:23
4. Csehszlovákia I.	11:52:29
5. Csehszlovákia II.	12:34:26

Hrenkó Pál

Múltunk térképei

A tájékozódási sport kialakulása nálunk sok hasonlóságot mutat a turizmus kialakulásával.

Részben közös szempontjaik; a kedvelt terepek elhelyezkedése, a megközelitést elősegitő közlekedési lehetőségek, a térképezettség, nem utolsósorban pedig a szervezett sportélet keretei, mind-mind irányitólag hatottak e két terephez kötött sportág fejlődésére.

A tájékozódási sport fejlődésében ezen belül elsőrendü szerepe van a térképnek, a versenyterep térképezettségének.

A turista kezdettől fogva jelzett utakon, ösvényeken, turistautakon járt. A térkép számára nem közvetlenül az utvonal azonositására szolgált, hanem csak az általános tájékozódás céljait szolgálta. Csak segédeszköze volt a tura tervezéséhez és a turamenti terep jobb megismeréséhez, élményei rögzitéséhez.

A tájékozódási sport ezzel szemben kezdettől fogva szorosan kapcsolódott a térképpel. A tájékozódási versenyző számára a térkép alapvető sporteszköz. Térkép alapján keresi meg az ellenőrzőpontokat, térkép alapján választja utvonalát és térkép segitségével tüzi ki utirányát. Számára az állandó helyzetazonositás és tájékozódás a minél részletesebb és pontosabb térképet követeli meg.

Tudjuk, hogy a térképkészités nagy szakértelmet, preciz müszereket és nem kis anyagi áldozatot igényel. Kezdetben mindezeket a sportélet keretei nem tudták biztositani. Az első idők sporttérképei tehát katonai felméréssel készültek, sőt maguk a katonai térképek töltötték be a sporttérkép szerepét is. Polgári felmérések általában csak kis területekre korlátozódtak, a későbbiekben pedig a katonai térképek kiegészitésére, illetve helyesbitésére szoritkoztak. A sportágak térképei pedig nemigen különültek el, olyannyira nem, hogy a turistatérkép egyben a többi térképet igénylő sportág célját is szolgálta.

Minthogy a szervezett turistaélet hazai bolcsőjét a Magas-Tátrában ringatták, sőt a 100 éve megalakult Magyarországi Kárpát Egyesület is a Magas-Tátráról adta ki első turistatérképét, de a katonai felmérések sorában is kiváltságos helyet foglal el a Magas-Tátra, nem lesz hiábavaló, ha a magyar sporttérképek történetének kezdeti szakaszával a Magas-Tátra térképein keresztül ismerkedünk meg.

A katonai térképezés 1919-ig, a magyar térképészet megalakulásáig osztrákok kezében volt. Mária Terézia rendeletével kezdődően ez ideig meglehetősen viszontagságos körülmények közepette négy katonai felvétel történt Magyarországon.

Az első katonai felvételt 1763-ban kezdték el. Fontosságára jellemző Mária Terézia sajátkezü megjegyzése, amely szerint "a munkát különösen Magyarországon

nem lehet eléggé sürgetni". Huszonöt évi rekordidő alatt 1:28 800 méretarányban mintegy 5400 lapot készitettek el, ami a korabeli viszonyokhoz képest világviszonylatban is bravurnak számitott mind gyorsasága, mind részletessége szempontjából.

A nagyszabásu munka /Josephinische Aufnahme/ keretén belül a magyar turizmus szülőföldjén, a szepesi tájon 1769 nyarán kezdődött a felvétel. Itt báró Seeger v. Dürrenberg alezredes térképésztisztjei külön legfelső parancsra kivételes részletességgel 1:14 400 méretarányban dolgoztak. Gyönyörü szines térképeiket a későbbiekben átdolgozták 1:28 800 méretarányura, majd beillesztették az országos felvételek sorába. Az átdolgozást két tátrai lap felirata szerint a brechainvillei ezredbeli báró Schirnding főhadnagy és Gaispitzheim vezérkari főhadnagyok végezték báró Motzel alezredes vezetése alatt, aki később a Dunajecen való átkeléskor lelte halálát.

Az alapozást grafikus háromszögeléssel és a meridián kitüzésével végezték. Érdekes, hogy a meridiánt kompasszal nem volt szabad kitüzni, hanem azt szigoru utasitás szerint csak "világos napokon, amikor a nap délelőtt és délután is süt, kell keresni". A részletes felvétel során a pontsürités irányzással és metszéssel, távolságmeghatározás, lépésméréssel vagy becsléssel történt. A domborzatot magasságmérések nélkül "á la vue" /=ahogy látom/ alaprajzban vették fel, de csak szemléltető módon lejtő- és keresztcsikozással ábrázolták. A mérőasztal vizszintessé tételére billiárdgolyó volt rendszeresitve.

A szilárd épitményeket pirossal; a vizeket kékkel; a mezőket, kerteket világossárgával és zölddel; az erdőket szürkével; az irásokat, utak, fák, szőlők jeleit, valamint a lejtővonalkákat és a sziklák, meredélyek rajzát sötét szürkével és barnával szinezték. Különösen szépek a magashegység markáns és plasztikus ábrázolásai, amelyek 200 év távlatából is valóságos remekmüvek. A sziklás hegyek müvészi tulfestéses ábrázolása mind részletessége, mind a formakép szemléletessége szempontjából elismerésre méltó. Az erdőfedte lejtők keresztvonalkázása is jó formarajzot ad, és a szines növényzetábrázolás ellenére sem hat zsufoltnak. A sárga mezők és tisztások a mai tájékozódási térképi ábrázolással mutatnak hasonlóságot.

A térképeket országleirással egészitették ki. A Tátránál például a következőket találjuk:

"A Kárpát hegység csupasz sziklák legnagyobb magassága, amelyen egyetlen ut sem vezet át, gyalog sem lehet minden veszély nélkül átkelni rajta... A Kriván a legmagasabb hegycsucs a Tátra hegységben, csupa hegyes sziklacsucsokból áll. Ezek az összes hegyek megmászhatatlanok és egyetlen ut sem vezet át rajtuk. A Königsnasenről nyilik Magyarország legszebb kilátása, valamint a Krivánról Felső-Magyarországra. A körülfekvő vidékről idevezető utak csak a csupasz sziklamagaslatok lábáig vezetnek, azután megszünnek..."

A minőséget szigoruan ellenőrizték, olyannyira, hogy a kifogásolt részek javitását a felmérőnek saját költségén kellett elvégeznie. A nevek ellenőrzésére a hét nyelven beszélő tudós Korabinszkyt kérték fel, II.Józsefnek azonban még ez sem volt elegendő, és a főispánok kötelességévé tette a nevek helyszini javitását.

Milyen kár, hogy ezeket a remekmüveket a császár parancsára szigoruan elzárták a nyilvánosság elől. Ugy tudjuk, hogy magánszemélyeknek először 1840-ben engedték meg a betekintést, amikor gróf Andrássy Gy. és gróf Széchenyi M. kérésére néhány lap lemásolására is sor került. Érdekesség kedvéért megjegyezzük, hogy Napoleon térképkészletében is nyomára bukkantak vélhetően az első katonai felmérés anyagából készitett térképeknek. Mindezek mellett a Monarchiának kellett megbuknia ahhoz, hogy másfélszázad multán végül is mindenki számára látható legyen ez a felvételi anyag.

Nem tudhatjuk, hogy volt-e szerepük ezeknek a felvételeknek a sporttérképek készitésében. Feltételezhetjük, hogy a korai Tátra-térképek alapját - köztük a G. Wahlenberg svéd botanikus által 1814-ben könyvmellékletként kiadott első topográfiai térkép alapját is - ezek képezhették.

A második katonai felmérés /Franziszeische Aufnahme/ szintén 1:28 800 méretarányban készült 1806 és 1869 között többszörös kényszerü megszakitásokkal. Helymeghatározásai már pontosabbak voltak, háromszögelésekre támaszkodott és helyenként magasságméréseket is végeztek. Domborzatrajza csikozással készült, helyenként magassági adatokat is találunk rajta. Az egész felvétel Scheda hires magántérképe révén került nyilvánosságra 1:576 000 méretarányban /1856./, amit 300 000-es nagyitásban hivatalos térképként is kiadták. Nagy területekről adtak ki 1:144 000 méretarányu lapokat is, amelyek rézbe vagy kőbe vésett finom rajzuk révén alapozták meg a bécsi Katonai Földrajzi Intézet hirnevét. /Egy-egy részlemez metszése 2-3 évi munkát igényelt./

A tátrai lapok 1819-30. között készültek. Ezeknek már több szerepük lehetett a sporttérképek készitésében is. A Tátra 1864-ben megjelent első 1:100 000 méretarányu térképének /Karl Koristka: Die Hohe Tatra, Gotha./ még nem tudjuk alapját képezte-e, de az első kifejezetten turista célból készitett térkép, Kolbenheyer térképe már nagy hasonlóságot mutat a második katonai felvétel ábrázolásával.

Kolbenheyer térképe nagy szenzáció volt. Első magyar turistatérkép, első hegységi turistatérkép stb. nevekkel szokták emliteni, ugy mint ami megelőzte a Tátra hivatalos 75 000-es térképét is.

A "magyarországi kárpátegylet" kiadásában jelent meg, 1876-ban /tévesen irják 1877-ben!/ Késmárkon 1:100 000 méretarányban. Ugyanebben az évben feles kisebbitésben is megjelent Kolbenheyer német nyelvü kiskönyvének mellékleteként /Die Hohe Tatra, Teschen, 1876./. Mint jeleztem nagy

hasonlóságot mutat a második felmérés térképével, amit maga Kolbenheyer is igazol. Korrekten ráirta térképére, hogy a császári és királyi vezérkar eredeti felvétele nyomán rajzolta! Megjegyzem, hogy a harmadik katonai felmérés is 1876-ban készült erről a területről, de nem valószinü, hogy Kolbenheyer ezt megkaphatta, a belőle készült 75 000-es térkép viszont csak 1880-ban került kiadásra.

Kolbenheyer ábrázolása vázlatos, egyszerü; utvonalai elnagyoltabbak, csikozása sematikusabb, mint az eredetié. Sziklarajza is erősen leegyszerüsitett, merev vonalazásu, patakvonalai is irányt tévesztenek olykor. Tanárember volt nem térképész. Térképének értékét inkább az uj kiegészitések, helyesbitések és főként a magassági adatok adják, amelyeket a térkép felirata szerint ő maga mért és amelyek az eredeti lapon még nem láthatók. Magassági adatait méterben irja, nem ölben, ami nagyon ujszerü ebben az időben. A csikozásos formarajzot jól kiegészíti a magassági adat, ebben valóban megelőzte a hivatalos térképet.

A térkép fekete-kék-barna szinben jelent meg. Barna sziklarajza mellett kék örökhó-rajza is ujszerü. Növényzetrajza viszont hiányzik. Csak az eredeti térképről átvett növényzethatárok alig látható barna vonalai látszanak és az embernek az a benyomása támad, mintha ez az ábrázolás befejezetlen lenne. Névrajza magyaritott. Az eredeti térképen háromnyelvü településneveket találunk. Nagyobb betüs első névként például Gerlachowce és Batizowce áll, szemben Kolbenheyer térképével, ahol Gerlachfalut és Batizfalut látunk első névként. A német másodnevek mellett a szlovák nevek el is maradtak. A Csorba-tó neve is Strbsko Plesso a katonai eredeti szelvényen - sőt az első katonai felmérésen is ez olvasható!

A harmadik katonai /Kuhn-féle/ felmérés 1869-87 között készült, 1:25 000 méretarányban, öt szinben. Még pontosabb és részletes ábrázolást nyujtott. A részletezés mérőasztallal és mellette felállitott magasságmérő müszerrel történt, az országos háromszögelés és szabatos szintezés pontjaira támaszkodva. Iránymetszések mellett a távolságokat lépésméréssel határozták meg. A domborzatot az álláspontokon csikozással ábrázolták, majd a mért magassági adatok alapján utólagos szobai munkában 100 méteres szintvonalakkal egészitették ki.

Az eredeti tereprajzról készitettek fekete szinü másolatokat is, alapvetően azonban a 25 000-es tereprajz a közismert 75 000-es térképek készitéséhez szolgált alapul.

A 75 000-es térképek /Specialkarte/ 1873-89 között készültek el 763 lapon. Egy-egy lap vázrajza féléves, csikozásos domborzatrajza pedig 10-15 hónapi munkát is igényelt.

A 25 000-es alaptérkép lekisebbitésével nyert tartalmi részletességhez és pontossághoz tehát a müvészi munkával és nagy gondossággal szabadkézi tusrajz járult hozzá a közkedvelt 75 000-es térképek kiváló minőségéhez. Készült egy 280 lapból álló 200 000-es térképsorozat is 1889-től kezdődően, amelyeket 8 darab összeillesztett 75 000-es szelvények fényképkisebbitése utján tervezték.

A Magas-Tátra szelvényét Storch főhadnagy 1876-ban mérte fel. Egyszinü 75 000-es lapja 1880-ban készült el /tévesen 1881-et irnak/. Több kiadást, illetve utánnyomást is megért /1911, 1914, 1918/. Előbb az 1894-es, majd az 1905-ös jelkulcs szerint rajzolták ujra. L.Nikel /katonatiszt/ 1916-ban helyesbitette. Ötszines változata 50 méterenkénti szintvonalakkal készült /1905-ös jelkulcs szerint 1912-ben és 1918-ban/. A zöl erdőben a barna csikozás és rajta a sötétbarna szintvonalak jól érvényesülnek. Kevésbé sikerült a sziklás területek szintvonalak nélküli halványbarna sziklarajza, amely sem magasságot, sem formát nem láttat, ettől a feketenyomat is jobb volt.

A 75 000-es katonai térképet a különböző méretü kivágatok sora követte, lévén az már teljesen nyilt kiadvány. Többek közt a négy szelvényből összeállitott ötszines Karte der Central Karpaten /1888-as jelkulccsal/ 75 000-ese és ezt megelőzően egy egyszerübb un. Heksch-féle kiadásu Magas-Tátra tábla. Korai kiadásuak még a Hypsomtrische Karte der Central-Karpathen 1:100 000 méretarányu és a központi rész /Hohen Tatra/ 1:40 000 méretarányu térképek.

Kellő indokolással az eredeti felmérési lapokról is lehetett fotomásolatokat

/Folytatás a 11.oldalon/

TÉRKÉPREPRODUKCIÓK

1. Térképrészlet a Magas-Tátra első katonai felvételéről /1:28 800, 1969-72./
2. Térképrészlet a Magas-Tátra turistatérképéről /Kolbenheyer K.1:100 000,1876./
3. Térképrészlet a Magas-Tátra negyedik katonai felméréséről /1:25 000, 1896./
4. Térképrészlet a Magas-Tátra könyomatos turistatérképéről /Vigyázó-Komarnicki, 1:50 000, 1920./

DETAIL - KARTE
des
Tátra Gebietes
1:25.00
in 2 Blättern
Reproduction der Neuaufnahme v. Jahre 1896
Herausgegeben vom k. und k. militär-geographischen Institute zu Wien.
Fünf
Fisch See
Meerauge
Hinzen See
Klinska Thal
Wahlenberg Seen
Schleier
LUKA
Smrekovec Wald
Csorber See
USTREDOK
Hlucharky
Lopusia
E.St. Csorba
45'
ich von Ferro

Schutzhäuser
Fisch See
Frosch Sp.
Frosch See
Müller
Meervuge
Gr. Frosch Sp.
Eis See
Koprova Sp.
Mönch
Cubrina
Hinzen See
Frosch Seen
Drachen See
Eissee Sp.
Eis See
Koncista
Luka Sattel
Tupa
Schutzh.
Popper See
Osterva
Nagel Kuppe (Klin)
Patria
Stadelwiese
Smrekovec (Fichtenrücken)
Bad Tschirmersee
Elektr. Tatrabahn
Gürtelstraße
Schleife
Schleier Wasserfall
Gepesen Seen
Sakin
Tschirmer Sp.
Dolter
Szent Ivány See
Kl.
Hinzen Turm
Gunck
Tatra Sp.
Mengsdorfer Tal
Hinzenbach
Popperbach
Kaczvinszky Qu.
Aussicht
Höh. Mostki

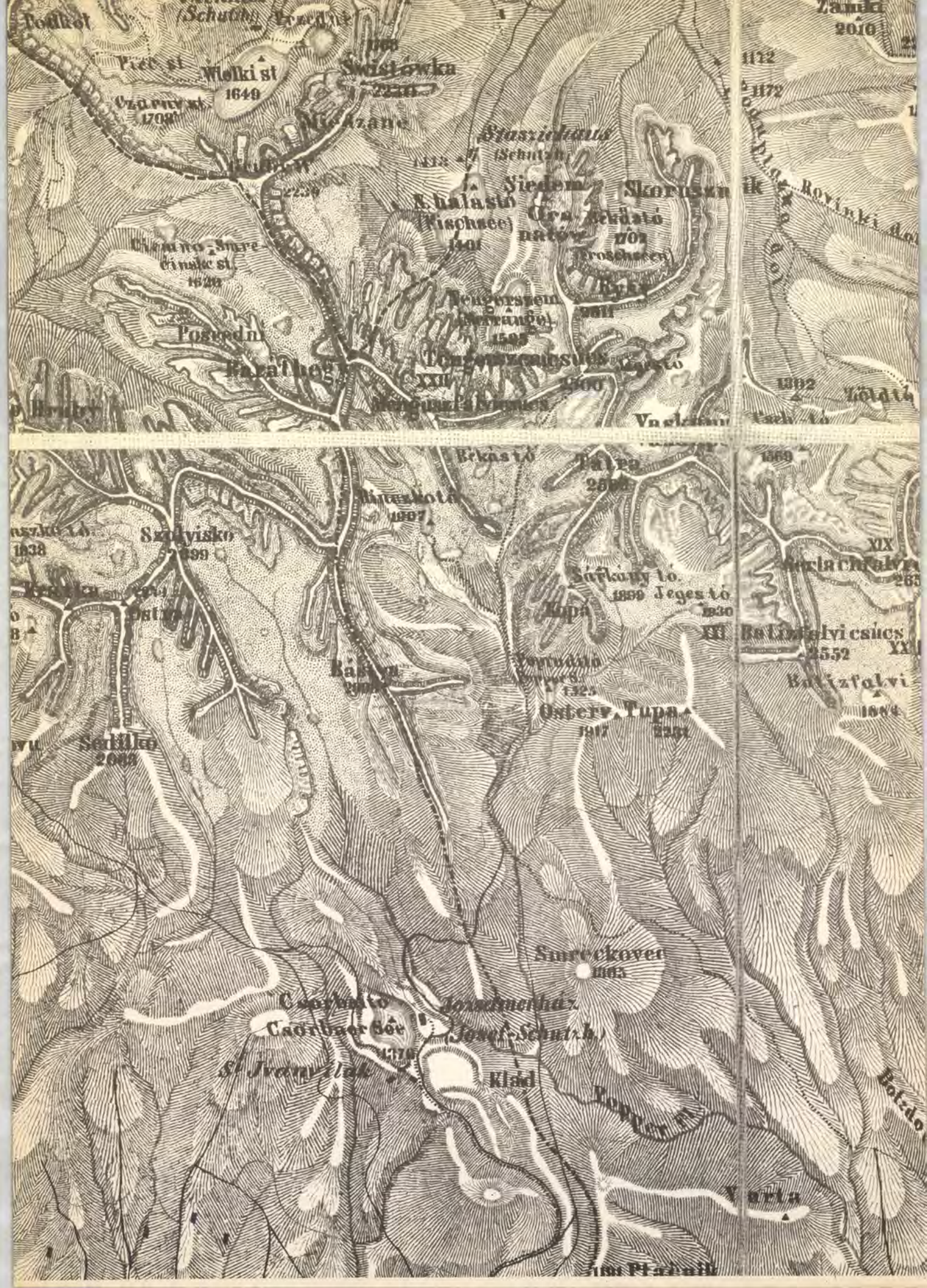
Wielki st
1649
Skrzyczne
Siodło
Kozi Wierch
Kopa
Jagnięcy Szczyt
Kozia Przełęcz
Szatan
Zadni Mnich
Przedni Mnich
Mięguszowiecki Szczyt
Mięguszowiecka Przełęcz
Mięguszowiecki Szczyt Wielki
Mięguszowiecka Przełęcz Pośrednia
Mięguszowiecki Szczyt Pośredni
Mięguszowiecki Szczyt Czarny
Mięguszowiecka Przełęcz Wyżnia
Mięguszowiecki Szczyt Wyżni
Mięguszowiecka Przełęcz Niżnia
Mięguszowiecki Szczyt Niżni
Mięguszowiecki Szczyt Mały
Mięguszowiecka Przełęcz Mała
Mięguszowiecki Szczyt Małe Mnichy
Mięguszowiecka Przełęcz Małych Mnichów

kérni. A második felmérés 28 800-as méretarányu szelvényeit 5 forintért, az uj 25 000-es felmérési lapokat 6 forintért adták.

Szerencsés időben kérte fel a Magyarországi Kárpát Egyesület a bécsi Katonai Földrajzi Intézetet egy részletesebb turistatérkép készitésére. Éppen akkor folytak a negyedik katonai felmérés előkészületei. Ennek keretében kisérleti jelleggel 1893-96 között mérték fel a Magas-Tátrát 1:25 000 méretarányban, az akkor egészen ujnak számitó mérőasztal fotogrammetria alkalmazásával. A sürübb háromszögelés, a tahimetrikus távolságmérés és a fényképfelhasználás utolérhetetlen minőséget eredményezett. E felmérés tapasztalatai szolgáltak az uj szabatos felmérés /Praezisions-Aufnahme/ eljárásainak kidolgozásához.

Több sem készült Magyarország területéről ebben a sorozatban. Tegyük mindjárt hozzá, hogy azért késésben nem voltak, mert az uj felmérést 1896-tól kezdődően 100 évre tervezték, és ebből az Osztrák-Magyar Monarchia széthullásáig alig telt el több két évtizednél. /Ha nem igy történt volna, talán még most is csikozott térképpel sportolunk?/

A Magas-Tátra térképe /Detail-Karte des Tátra Gebites 1896/97./ 1:25 000 méretarányban, hét szinben jelent meg a "k.und k. militär-geographischen Institut" kiadásában. Olyan remekmü ez, amelyre méltán büszke lehet a katonai térképészet.

Legnagyobb erőssége a részletes és szemléletes magashegyi ábrázolás. A domborzatrajz a csikozás és a szintvonalak fekete szine ellenére sem zavaró. A finom rajzu csikozás a formákat jól érzékelteti, a 20 méteres /sőt a lankásabb részeken 10 méteres/ szintvonalak pedig a magassági viszonyokat tükrözik kellő részletességgel. Nagyon szerencsés megoldással ábrázolták a sziklás hegyeket. A halványabb barna szinü sziklarajzon a 100 méteres szintvonalak folyamatos átvezetése erősebb barna szinnel minden igényt kielégitő megoldás. Ennél ma sem igen tudunk jobbat. A kőmező barna jellegrajza és az örökhó kék rajza, nemkülönben a magassági adatok sokasága is jól egészitik ki az ábrázolást. Még a magas fekvésü hegyi tavak tengerszint feletti magasságát is megirták. Talán a növényzet szinezése lehetett volna élénkebb, és a névrajz németességén lehetett volna valamit enyhiteni.

A részletes katonai térképek megjelentetése után már nem volt akadálya a turisták vagy más sportágak igényeinek jobban megfelelő térképek készitésének. Minthogy azonban a katonai lapok egyelőre ujak és viszonylag olcsók voltak, az igények sem voltak tulzottak, igy sokáig használatban maradtak. A turistaigényeket is egy ideig csak a jelzett turistautak szines felülnyomásával ésmegfelelő területekre kiterjedő térképkivágatok kiadásával elégitették ki. Igy készültek a bécsi kiadásu környéktérképek ésa Thirring-Vigyázó-féle korábbi turistakalauzok térképmellékletei.

Az átdolgozások közül emlitésre méltóbbak az utjelzésekkel kiegészitett 75 000-es térkép /Karte der Hohen Tátra mit Wegmarkierungen von prof.Dénes Wien, 1906./, a földmüvelésügyi minisztérium kiadásában megjelent Magas-Tátra turistatérkép /Budapest, 1910, 1:50 000/, valamint Tadeusz Zwolinski Tátry Polskie térképe, amely 1911-ben jelent meg Zakopanéban, 1:37 500 méretarányban.

Az első jobban sikerült átdolgozás, amely a turisták és hegymászók igényeinek valóban megfelelt, a Vigyázó-Kogutowicz-féle 75 000-es ötszinü Magas-Tátra térkép volt. A Magyar Földrajzi Intézet kiadásában 1914-ben jelent meg. Tervezésében a Turistaság és Alpinizmus térképkiadó társasága /Dénes F., Hefty Gy., Komarnicki Gy., Serényi J./ müködött közre. Fekete szinü sziklarajzát Dufka K. véste kőbe. Munkáját még ma is a legjobbak közt emlitik a hegymászósport rajongói. Szintvonalait 100 méterenként rajzolták ki.

A legnagyobb elismerés az 1914-20 között készült 1:50 000 méretarányu Magas-Tátra térképét illette. Ez már az uj 25 000-es alapján készült 20 méterenkénti szintvonalakkal. Szintén kőbe vésett és fekete szinben nyomott sziklarajzát remekmünek tartják, bár az nem látszik jobbnak formailag a 75 000-es sziklarajzánál. A feketén pontozott kőmezőn a 100 méteres szintvonalakat átvezeti fekete szinben, a zárt sziklarajzon azonban szintvonalat nem rajzol. Helyenként a barna szintvonalak a fekete sziklarajzra érnek és ez zavaró tónust eredményez.

Az első világháborut megelőző Tátra-térképek hosszu sorát ezzel a négyszinü részletes turistatérképpel zárjuk. Rajtuk keresztül ismertük meg a korai katonai térképek és a nyomukban készitett turista-sporttérképek vázlatos történetét. A Magas-Tátra mindig a legjobban térképezett területe volt hazánknak, igy alkalmas volt a sporttérképek első korszakának megismerésére. A következő időszak sporttérképezésének sulypontja a szép és kellemes középhegységi tájainkra - a Budapest környéki, pilisi, mátrai, bükki, bakonyi stb. terepekre tevődött át. Ennek megismerésére majd az ujabb korszak keretén belül kerül sor.

VERSENYNAPTÁR '74

Dátum.	Nap	VERSENY	Fokozat	Rendező
JAN. 27.	Va	Országos tájékozódási sifutó v.	NM ----	Fejér megyei TFSZ
MÁRC. 10.	Va	Petőfi Sándor ev.	—BC	Nógrád megyei TFSZ
17.	Va	Asztalos János ev.	--BC	Debreceni EAC
		Tenkes Kupa	---C	Baranya megyei TFSZ
24.	Va	Spartacus Kupa	-/FHA/BC	Spartacus TE
		Tanácsköztársaság ev.	--BC	Nógrád megyei TFSZ
		Császy László ev.	—BC	Kisvárda járási TFSZ
		Felszabadulási ev.	---C	Pécsi TFSK
30.	Szo	Háromtusa kerékpár	NM ----	Spartacus TE
		Háromtusa éjszakai	-ABC	Spartacus TE
31.	Va	Háromtusa nappali	NM ----	Spartacus TE
		--- Csapatbajnokságok	---C	Jár.-vár.-körz. TFSZ
		Nógrádi Sándor ev.	--BC	Salgótarjáni jár. TFSZ
		Felszabadulási tömegesitő vers.	---C	Csongrád megyei TFSZ
ÁPR. 4.	Csü	Felszabadulási ev.	-ABC	BTFSZ
		Felszabadulási ev.	—BC	Borsod megyei TFSZ
		Felszabadulási ev.	--BC	Bács-Kiskun megyei TFSZ
		Felszabadulási ev.	—BC	Győr-Sopron megyei TFSZ
		Felszabadulási ev.	—BC	Szabolcs-Szatmár m. TFSZ
		Április 4. ev.	---C	Somogy megyei TFSZ
7.	Va	Kilián György ev.	NTK EABC	MAFC
		Felszabadulási ev.	--BC	Komárom megyei TFSZ
		Felszabadulási ev.	—BC	Szolnok megyei TFSZ
		Felszabadulási ev.	---C	Sopron városi TFSZ
		Április 4. ev.	---C	Zala megyei TFSZ
8.	Hé	Petőfi Vándor Kupa	-ABC	Spartacus TE
9.	Ke	Petőfi Vándor Kupa	-ABC	Spartacus TE
10.	Sze	Petőfi Vándor Kupa	-ABC	Spartacus TE
11.	Csü	Petőfi Vándor Kupa	-ABC	Spartacus TE
21.	Va	--- Csapatbajnokságok	--B-	Megyei TFSZ, BTFSZ
		Hajós Ferenc ev.	—BC	Észak-Pest körzeti TFSZ
		Tömegesitő verseny	---C	Békés megyei TFSZ
		Tömegesitő verseny	---C	Somogy megyei TFSZ
28.	Va	Vasutas Kupa és Csik Judit ev.	NTK EABC	Bp.MÁV Igazgatóság SC
		Kilián György ev.	--BC	Szabolcs-Szatmár m.TFSZ
		Május 1. ev.	---C	Zalaegerszeg városi TFSZ
29.	Hé	Vasutas Kupa és Csik Judit ev.	NTK EABC	Bp.MÁV Igazgatóság SC
MÁJ. 1.	Sze	Május 1. ev.	-ABC	VM-Egyetértés SE
4.	Szo	Bükki Kupa	-ABC	Miskolc városi TFSZ
5.	Va	Herman Ottó ev.	-ABC	Miskolc városi TFSZ
		--- Váltóbajnokságok	---C	Jár.-vár.-körz. TFSZ
		Thuri György Kupa	—BC	Nagykanizsai városi TFSZ
		Alba Regia Kupa	--BC	Székesfehérvári vár.TFSZ
11.	Szo	--- Egyetemi és Főiskolai Bajn.	-A—	MTFSZ-Baranya megyei TFSZ
12.	Va	--- Egyetemi és Főiskolai Bajn.	-A—	MTFSZ-Baranya megyei TFSZ
		--- Iskolai Bajnokságok	---C	Jár.-vár.-körz. TFSZ
		Vasas Kupa	-ABC	Vasas SC
		Népfront Kupa	--BC	Csongrád megyei TFSZ
18.	Szo	Tisza Kupa	--BC	Csongrád megyei TFSZ
19.	Va	--- Váltóbajnokságok	—B-	Megyei TFSZ, BTFSZ
		Tömegesitő verseny	---C	BTFSZ
		Népszerüsitő verseny	---C	Békés megyei TFSZ
26.	Va	--- Csapatbajnokságok	-A—	MTFSZ, BTFSZ
		--- Iskolai Bajnokságok	—B-	Megyei TFSZ
		--- Iskolai Bajnokságok	---C	BTFSZ
JÚN. 2.	Va	--- Országos Váltóbajnokság	EA—	MTFSZ
		Apáczai Csere János ev.	--BC	Budai körzeti TFSZ
		Bélkő Kupa	--BC	Bélapátfalvi Épitők SC
		Landler Jenő Kupa	---C	Nagykanizsai városi TFSZ
8.	Szo	Mazura Károly ev.	NTK EABC	Ózdi Kohász SE
9.	Va	Kohász Kupa	NTK EABC	Ózdi Kohász SE
		--- Iskolai Bajnokságok	—B-	BTFSZ
		Textiles Kupa	--BC	Soproni Textiles SC
		Tömegesitő verseny	---C	BTFSZ
16.	Va	--- Országos Csapatbajnokság	EA—	MTFSZ
		Nyári Kupa	--BC	Budai körzeti TFSZ

	19. Sze	Országos Középiskolai verseny		--BC	MTFSZ
	23. Va	Semmelweis Ignác ev.		-ABC	Orvosegyetemi SC
		Szabolcs Kupa		--BC	Szabolcs-Szatmár m.TFSZ
	26. Sze	Uttörő Olimpia		--BC	M.Uttörők Szöv.-MTFSZ
	27. Csü	Uttörő Olimpia		--BC	M.Uttörők Szöv.-MTFSZ
	30. Va	Budapest Kupa		-ABC	Budapest SE
JUL.	4. Csü	Velence Kupa /NTK meghivásos/		-ABC	Fejér megyei TFSZ
	5. Pé	Velence Kupa /NTK meghivásos/		-ABC	Fejér megyei TFSZ
	6. Szo	Sopron Kupa		-ABC	Sopron városi TFSZ
	7. Va	Jurisich Miklós ev.		-ABC	Vas megyei TFSZ
		Dunakanyar Kupa		--BC	Váci járási TFSZ
	14. Va	Ifjusági Kupa		--BC	Veszprém megyei TFSZ
	21. Va	Nagy Mihály ev.		--BC	Almásfüzitői Timföld SC
	28. Va	Rózsa Ferenc ev.-Ságvári Endre ev.		--BC	Tipográfia TE-K-Pesti TFSZ
AUG.	3. Szo	Pálma Kupa		-ABC	Nyiregyházi Gumi SC
	4. Va	Dobó István ev.		-ABC	Heves megyei TFSZ
		Göcsej Kupa		--BC	Zala megyei TFSZ
	10. Szo	Eötvös Lóránd ev.	NTK	EABC	BEAC
	11. Va	Eötvös Lóránd ev.	NTK	EABC	BEAC
	16. Pé	Hungária Kupa	NTK	EABC	MTFSZ
	17. Szo	Hungária Kupa	NTK	EABC	MTFSZ
	18. Va	Hungária Kupa	NTK	EABC	MTFSZ
	19. Hé	Hungária Kupa	NTK	EABC	MTFSZ
		Tömegesitő verseny		---C	BTFSZ
	20. Ke	Hungária Kupa	NTK	EABC	MTFSZ
	25. Va	Reaktor Kupa		-ABC	KFKI Petőfi
SZEPT.	1. Va	Szakszervezeti Kupa		--BC	Hajdu-Bihar megyei TFSZ
		Édes Hazánk Kupa		--BC	K-Pesti körzeti TFSZ
	7. Szo	--- Éjszakai Egyéni Bajnokságok		---C	Jár.-vár.-körz. TFSZ
	8. Va	Bakony Kupa		-ABC	Bakony Vegyész TC
		Hirös Kupa		--BC	Bács-Kiskun megyei TFSZ
		Tömegesitő verseny		---C	Csongrád megyei TFSZ
	14. Szo	--- Nappali Egyéni Bajnokságok		---C	Jár.-vár.-körz. TFSZ
		Éjszakai Kupa		-AB-	Budapest SE
	15. Va	--- Nappali Egyéni Bajnokságok		---C	Jár.-vár.-körz. TFSZ
		Szüreti Kupa		--BC	Gyöngyös járási TFSZ
	21. Szo	--- Éjszakai Egyéni Bajnokságok		--B-	Megyei TFSZ, BTFSZ
	22. Va	Mecsek Kupa		-ABC	Baranya megyei TFSZ
		Zugló Kupa		--BC	É-Pesti körzeti TFSZ
		KIMSZ Kupa		--BC	Nógrád megyei TFSZ
		Viharsarok Kupa		--BC	Békés megyei TFSZ
	28. Szo	--- Nappali Egyéni Bajnokságok		--B-	Megyei TFSZ, BTFSZ
	29. Va	--- Nappali Egyéni Bajnokságok		--B-	Megyei TFSZ, BTFSZ
		Döbrönte Kupa		--BC	Pápai Textiles SC
		Tisza Kupa		--BC	Szolnok megyei TFSZ
		Tömegesitő verseny		---C	BTFSZ
OKT.	5. Szo	--- Éjszakai Egyéni Bajnokság		-A--	BTFSZ, MTFSZ
		Csongrád Kupa - Szeged Kupa		--BC	Csongrád megyei TFSZ
	6. Va	Keletmagyar Kupa		--BC	Csongrád megyei TFSZ
		Ifjusági Kupa		--BC	BTFSZ
		Ágasvár Kupa		--BC	Nógrád megyei TFSZ
		Zselic Kupa		--BC	Kapos TE
		Bozi László ev.		---C	Vas megyei TFSZ
	12. Szo	--- Nappali Egyéni Bajnokság		-A--	BTFSZ, MTFSZ
		Szentes Kupa		--BC	Csongrád megyei TFSZ
	13. Va	--- Nappali Egyéni Bajnokság		-A--	BTFSZ, MTFSZ
		Hódmezővásárhely Kupa		--BC	Csongrád megyei TFSZ
		Cházár András ev.		--BC	Siketek SC
		Petőfi Sándor ev.		--BC	Sopron városi TFSZ
		Wolf József ev.		---C	Baranya megyei TFSZ
		Bessenyei György ev.		---C	Kisvárda járási TFSZ
		Tehetségkutató verseny		---C	VIDEOTON SC
	19. Szo	--- Országos Nappali Egyéni Bajnokság		EA--	MTFSZ
		Bors László ev.		---C	Sopron varosi TFSZ
	20. Va	--- Országos Nappali Egyéni Bajnokság		EA--	MTFSZ
		Barbácsi Ákos ev.		--BC	BEAC
		Jósa András ev		--BC	Nyiregyházi TITÁSZ
		Makó Kupa		--BC	Csongrád megyei TFSZ
	26. Szo	--- Országos Éjszakai Egyéni Bajn.		EA--	MTFSZ
	27. Va	Pataki István ev.-Gyógyszer Kupa		--BC	D-Pesti k.TFSZ-Kőb.Lombik
		Nagykun Kupa		--BC	Karcag városi TFSZ
	30. Sze	Magyar-svéd-csehszlovák hármasviadal	NTK	E---	MTFSZ
	31. Csü	Magyar-svéd-csehszlovák hármasviadal	NTK	E---	MTFSZ

NOV.	2. Szo	November 7. ev.-OKISZ Kupa	NTK EAB-	Spartacus TE
	3. Va	November 7. ev.-OKISZ Kupa	NTK EAB-	Spartacus TE
		Vértes Kupa	—BC	Komárom megyei TFSZ
		November 7. ev.	—BC	Zala megyei TFSZ
		November 7. ev.	---C	Győr-Sopron megyei TFSZ
		Tömegesitő verseny	---C	BTFSZ
	7. Csü	November 7. ev.	--BC	É-Pesti körzeti TFSZ
		November 7. ev.	--BC	Borsod megyei TFSZ
		November 7. ev.	--BC	Veszprém megyei TFSZ
	10. Va	November 7. ev.	—BC	Bács-Kiskun megyei TFSZ
		November 7. ev.	---C	Nyiregyháza városi TFSZ

Megjegyzés: a feltüntetett fokozatok megrendezése az adott versenyen kötelező érvényü.

Jelmagyarázat: NM = nem minősitő jellegü verseny
NTK = nemzetközi verseny
E = kiemelt /elit/ fokozat

Be kell-e tartani a versenynaptárban rögzitett időpontokat?

Be lehet-e tartani azokat?

Viszonylag keveset foglalkozunk a két feltett kérdéssel. Általában az egyedi, menetközben felmerült problémák kapcsán jönnek elő, amikor már óhatatlan az ütközés, elkerülhetetlen a változás.

Az igazság azonban az, hogy már a tervezésnél is bajok vannak. Mi a tervezés menete?

Először a "vázat" kell megépiteni, amit a bajnokságok és a nemzetközi versenyek alkotnak. A bajnokságoknál jól kialakultnak látszik az, hogy a tavaszi idényben lefut két bajnoki forma /csapat és váltó/, ősszel pedig a másik kettő /két egyéni/. Tavasszal azonban még hozzá jönnek az iskolai bajnokságok is.

A naptártervezet elkészitésénél - az előző év májusában és juniusában - még mindig reménykedünk abban, hogy a bajnokságokra kitüzött napok "védettek" lesznek. Vagyis, hogy minden megyében és Budapesten az azonos fokozatu versenyeket a számukra kijelölt napon rendezik meg, és hogy ebben a fokozatban sehol nem rendeznek elszivó hatásu kupaversenyt. Ez a reményünk soha nem teljesül. Egyrészt, mert a bajnokságok időpontját egyes helyeken nem fogadják el. Másrészt, mert kevés a szabad hétvége, a bajnokságok napján is rendeznek kupaversenyt.

Sok a kupaverseny! Több, mint százat számolhat össze a türelmes naptárböngésző. Mit lehet tenni? A vállalkozó szellemü rendező szervek kedvét nehéz lenne elvenni. Pedig kevés a pénz, kevés a jól képzett versenybiró. Emiatt gyengék a versenyek, és az amugyis megosztott mezőnyből rossz emlékeik miatt sokan rajthoz sem állnak rajtuk. Igy a munka és a pénz jórészt kárbavész. Meg kellene fontolni, hogy egyes kupaversenyeket kétévenként rendezzenek meg, ha költségvetésileg megoldható. Igy felszabadulnának zsufolt vasárnapok, a versenyek előkészitését is jobban lehetne végezni, és igy sulyuk-rangjuk növekedhetne.

A következő években el kellene jutnunk odáig, hogy a "védettnek" kijelölt napokon rendezze meg minden szövetség a bajnoki versenyeket. Ha az 1974. évi naptárt nézzük, ott is igen tarka a kép. Az iskolai és uttörő bajnokságokat nem is érdemes vizsgálni, mert azt csaknem mindenhol más és más napon rendezik meg. De a szabályos bajnoki rendszerben is sok az eltérés. Például Baranya megyében az éjszakai bajnokság C és B fokozatát előbbrevitték, de ez azért van, mert a Mecsek Kupa országos versenyük a B fokozatra kijelölt napon lesz. És ez nem az ő hibájuk, mert a naptártervezetben is igy volt. De hogy például a Csongrád megyei B fokozatu csapatbajnokságot miért kell egy héttel később rendezni a kijelölt napnál, azt nem lehet tudni. Biztosan van rá indok, de ezeket az indokokat éppugy ki lehetne iktatni, mint ahogy a kupaversenyeket is lehetne jobban csoportositani /Mecsek Kupa/.

Teljes rejtélynek tünik azután, hogy hogyan tudja megrendezni ugyanazon a napon /szept.29-én/ a Szolnok megyei TFSZ a B fokozatu nappali egyéni bajnokságot és a saját Tisza Kupáját. Vagy: mikor lesz a Veszprém megyei B fokozatu nappali egyéni bajnokság, ha az erre kijelölt napon rendezik a megye népszerü kupaversenyét, a Döbrönte Kupát. És a többi megyéből vajon ki fog indulni ezen a kupaversenyen, ha ugyanekkor van a bajnokság?

A meggondolt naptártervezés tehát nem tulzottan erényünk. De mindig reménykedünk, hogy a jövő évben jobb lesz, és mindezt továbbgondolkozás céljára adjuk közre.

A bajnokságok azonban egyszerre nem biztositanak minden fokozat számára versenylehetőséget. Ezért a C fokozat napján az I. és II.osztályu versenyzőknek kupaversenyt kell rendezni, amelyen azonban ne induljanak olyan alacsonyabb minősitésüek, akiknek a bajnokságon kell résztvenniök. Vagyis azon a kupaversenyen csak A, vagy legfeljebb még B fokozatu kategória legyen. De ilyen "csonka" versenyt nem érdemes a megyei szövetségekkel rendeztetni, hiszen igy az adott évben a megye versenyzői elesnek egy alcsonyabb /C vagy D/ fokozatu versenylehetőségtől. Ugyanigy, az A fokozatu bajnokságok napján a III.oszt. és alacsonyabb minősitésüek "maradnának szárazon", ha nem lenne megfelelő kupaverseny. Itt viszont értelemszerüen C,D, vagy legfeljebb B fokozatu versenylehetőséget kell biztositani.

Elmaradt két kupaverseny: a BSE Éjszakai Kupája és a Semmelweis Ignác emlékver-

seny. Miért? Az egyik azért, mert a BTFSZ felcserélt két bajnoki versenyt az eredeti naptárhoz képest, és igy nem volt elegendő nevező a gazdaságos versenyrendezéshez. A másik pedig azért, mert az eredetileg kiszemelt terepet késői időpontban tiltotta le az illetékes erdőgazdaság. A tanulság egyrészt az, hogy nem szabad hozzájárulni semmiféle naptárváltoztatáshoz menetközben. Másrészt pedig az, hogy koordinált együttmüködést szükséges kialakitani az erdő- és vadgazdaságokkal a területek engedélyeztetésével kapcsolatban. Ez pedig ugyanugy központilag szervezett hivatalos MTFSZ-kapcsolatot igényel, mint a már kialakult rendszer a térképkiadás területén.

Még mindig maradt leiratlan probléma. A versenynaptárhoz füzött "Megjegyzés" a következőt mondja: "a feltüntetett fokozatok megrendezése az adott versenyen kötelező érvényü." Ez komoly figyelmeztetés. Először is azt jelenti, hogy a legmagasabb szinvonalu versenyen is kell versenyzési lehetőséget biztositani a kezdőknek, tehát C fokozatu pályát is kell kitüzni. Férfiaknak, nőknek, ifjuságiaknak egyaránt! Az uj minősitési szabályzat nem teszi függővé a minősithetőséget az indulók létszámától, ezért minden kategória számára érdemes és kell versenyt rendezni. Tehát: minimum C fokozat rendezése kötelező, ha a naptárban ez szerepel. A D fokozat rendezése a jelentkező igénytől és a rendező szerv szándékától függ. De népszerüsitő vagy csak C fokozatban kiirt versenyeken helyes, ha a D fokozat is szerepel, ahol a teljesen kezdők, leigazoltak és igazolás nélküliek is rajthoz állhatnak. Ilyen versenyen a IV.osztályuak tulajdonképpen a C és D fokozatban is rajthoz állhatnak. De azok a IV.osztályu versenyzők, akik a korábbi években legalább II.osztályu szintet értek el és visszaminősültek, azok csak a C fokozatban állhatnak rajthoz. Ez az uj határozat azért született, hogy a kezdők versenyén egy rutinos kiőregedett futó ne arathasson fölényes győzelmet.

Az itt leirt, válogatás nélküli gondolatokat ajánljuk megfontolásra sportágunk széles társadalmának, és várjuk az aktiv hozzászólásokat.

Valtinyi László

Futóhírek

Az idén a kemencei erdészet dolgozói vállalták a házigazda szerepét és Kenyereskuton találkoztak az Ipolyvidéki Erdő- és Fafeldolgozó Gazdaság dolgozói, hogy az erdész sportnapokon eldöntsék különböző sportágakban az erdész bajnokság sorsát. Nagy volt az érdeklődés, hiszen négy számban 151-en indultak, versenyeztek a dijakért. A kispályás labdarugás 1-3. helyezett csapata egy-egy garnitura mezt kapott, mig a többi sportág helyezettje értékes tiszteletdijban részesült.
Ujság volt, hogy a hagyományos kispályás labdarugáson és lövészeten kivül ebben az évben két uj sportágat is felvettek a müsorra, a fejelést és a tájékozódási futást. Utóbbinak nagy sikere volt. Külön emlitést érdemel, hogy női versenyzők is indultak a lövészetben és a tájékozódási futásban.

A verseny sikeréhez nem kis mértékben járultak hozzá azok a versenybirók, akik nagy hozzáértésről tettek tanubizonyságot. A lövészetnél Oszvald János, a labdarugásnál Kőhalmi János és Pobori Ferenc, a tájékozódási futásban Szakos Pál, Molnár Ibolya és Kovács Ferenc segitették a verseny sikerét.
Tájékozódási futás: Férfiak 1. Mekli Imre /Királyrét/, 2. Sándor Gyula /Salgótarján/, 3. Zentai József /Z.-pálfalva/. Csapatban: 1. Királyréti Erdészet /Mekli-Brellos/. A nők versenyét Molnár Ibolya /Kemence/ nyerte.

Nógrád c.lap

Kozák Ida a Bervai Vasas és Honfi Gábor a BSE versenyzője házasságot kötöttek. Gratulálunk!

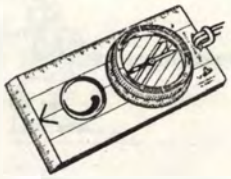

A Sportpropaganda Vállalat közli, hogy Import Osztálya és Sportszerboltja elköltözött az V., Zrinyi u. 12. szám alól az V., KECSKEMÉTI utca 11. szám alá.
Az üzlet reggel 1/2 9-17 óráig tart nyitva. Telefon: 186-824.

ATHÉNTŐL - MÜNCHENIG. Ezzel a cimmel jelent meg, miniformátumban a Sportpropaganda Vállalat legujabb kiadványa. A könyv a magyar sportolók olimpiai eredményeit ismerteti 1896-tól napjainkig. A tetszetős kivitelü kiadvány nemcsak a sportkedvelők körében, hanem a minikönyv gyüjtők népes táborában is sikerre számithat.
A könyv megvásárolható, illetve megrendelhető a Sportpropaganda Vállalat Terjesztési Osztályán /Bp. 1081 Rákóczi ut 57/a./, 40,- Ft-os áron.

VERSENYEK - EREDMÉNYEK

JURISICH MIKLÓS EMLÉKVERSENY

1973. julius 7. Kőszeg
Vb.elnöke: Nagy Jolán

N 19 A 7,4 km 21 ind.

1.Danovszky M.	BSE	1:05:51
2.Ferencz É.	OSC	1:07:01
3.Balogh Zs.	BSE	1:08:41
4.Korik A.-né	Postás	1:13:48
5.Farkas Anna	BSE	1:18:04
6.Demeter Éva	Postás	1:18:48

Csapat: /3 x 1/

1.Budapest SE /Danovszky,Balogh, Farkas/	3:32:36
2.Orvosegyetemi SC /Ferencz,Szutor, Hanusz/	3:54:30

N 19 B 6,4 km 42 ind.

1.Kiss Bea	Lombik	58:53
2.Babai Margit	Lombik	1:07:02
3.Bodroginé	KFKI	1:07:12

Csapat: /3 x 1/

1.Kőbányai Lombik /Kiss,Babai,Ónódi/	3:37:58
2.KFKI Petőfi /Bodroginé,Baráth, Éliásné/	3:37:58

N 19 C 4,7 km 21 ind.

1.Gombkötő Zs.	AjkaiA.	41:48
2.Horváth E.	BVTC	49:23
3.Vass K.	OSC	1:01:49

Csapat: /2 x 1/

1.Bakony Vegyész TC /Horváth,Samu/	2:04:59
2.Orvosegyetemi SC /Vass,Ferencz/	2:14:36
3.Sabaria SE /Szabadkai.Kovács/	2:35:42

F 21 A 12,6 km 55 ind.

1.Erdélyi T.	VM-Egy.	1:31:19
2.Csáki Tibor	OSC	1:32:16
3.Sőtér János	BSE	1:38:12
4.Korik Andor	Postás	1:40:12
5.Danovszky F.	BSE	1:40:42
6.Horváth Gy.	VM-Egy.	1:42:20

Csapat: /3 x 1/

1.Budapest SE /Sőtér,Danovszky, Boros/	5:05:21
2.Orvosegyetemi SC /Csáki,Kempelen, Sódor/	5:10:33
3.Tipográfia TE /Komár,Szemler,Vigh/	5:52:16

F 21 B 11,2 km 60 ind.

1.Nyul J.	Haladás	1:30:12
2.Horváth B.	Bf.Vasas	1:34:11
3.Dikócz E.	VM-Egyet.	1:36:06

Csapat: /3 x 1/

1.Szhelyi Haladás /Nyul,Nyul,Nagy/	5:00:46
2.Bfüredi Vasas /Horváth,Ferenczi, Kemenes/	5:01:24
3.Pécsi VSK /Ijjász,Zolarek, Bügyös/	5:07:48

F 21 C 8,4 km 24 ind.

1.Lajtai S.	PEAC	1:17:26
2.Molnár I.	A.Alu.	1:17:56
3.Buda Ákos	Lombik	1:18:35

Csapat: /2 x 1/

1.Kőbányai Lombik /Burda,Sáfri/	2:39:47
2.PEAC /Lajtai,Zoboki/	2:47:14
3.Ajkai Aluminium /Molnár,Lódi/	2:54:19

F 17 B 7,4 km 34 ind.

1.Tóth János	Tipogr.	56:37
2.Dosek Á.	Vasas	59:20
3.Kiss Z.	Postás	1:00:57

Csapat: /3 x 1/

1.Bakony Vegyész TC /Németh,Sákovics, Sákovics/	3:39:21
2.Tatabányai Bányász /Szücs,Imeli,Somlai/	4:24:30
3.Bakony Vegyész TC /Szegő,Németh,Papp/	5:06:57

HAJÓS FERENC EMLÉKVERSENY

1973. augusztus 5. Zsiroshegy
Vb.elnöke: Gönczi Gyula

F 21 B 8,2 km 12 e.p. 11 ind.

1.Imrényi B.	BSE	1:30:32
2.Fazekas S.	Lombik	1:32:16
3.Bogdány M.	Tipogr.	1:34:40

N 19 B 5,8 km 8 e.p. 4 ind.

1.Vancsik K.	VM-Egy.	1:18:32
2.Kökényesi É.	VM-Egy.	1:26:32
3.Németh E.	VM-Egy.	1:28:06

TÁJÉKOZÓDÁSI FUTÁS

A MAGYAR TÁJÉKOZÓDÁSI FUTÓ SZÖVETSÉG HIVATALOS LAPJA

Szerkeszti a Szerkesztő Bizottság. Felelős szerkesztő: Skerletz Iván. Szakszerkesztő: Nyitrai György. Képszerkesztő: Józsa Sándor. Tördelőszerkesztő: Szaktilla János. Szerkesztőség: Budapest VI., Bajcsy-Zsilinszky út 31. II. em., telefon: 126-820. Levelezési cím: 1374 Budapest, Pf. 614 — Kiadja a Sportpropaganda Vállalat (1146 Budapest, Istvánmezei út 3.). Kiadásért felel: Béres Tibor igazgató. — Terjeszti a Magyar Posta. Előfizethető bármely postahivatalnál, a Posta hírlapüzleteiben és a Posta Központi Hírlapirodánál (KHI, 1900 Budapest, József nádor tér 1.) közvetlenül vagy postautalványon, valamint átutalással a KHI, 215-96162 pénzforgalmi jelzőszámra. Egyes szám ára: 3,— Ft. Előfizetési ára egy évre: 30,— Ft (megjelenik havonta). Számonként kapható: Sportpropaganda Vállalat Terjesztési Osztály, Budapest VIII., Rákóczi út 57/a. Indexszám: 25827

Z-73613 - Sportpropaganda

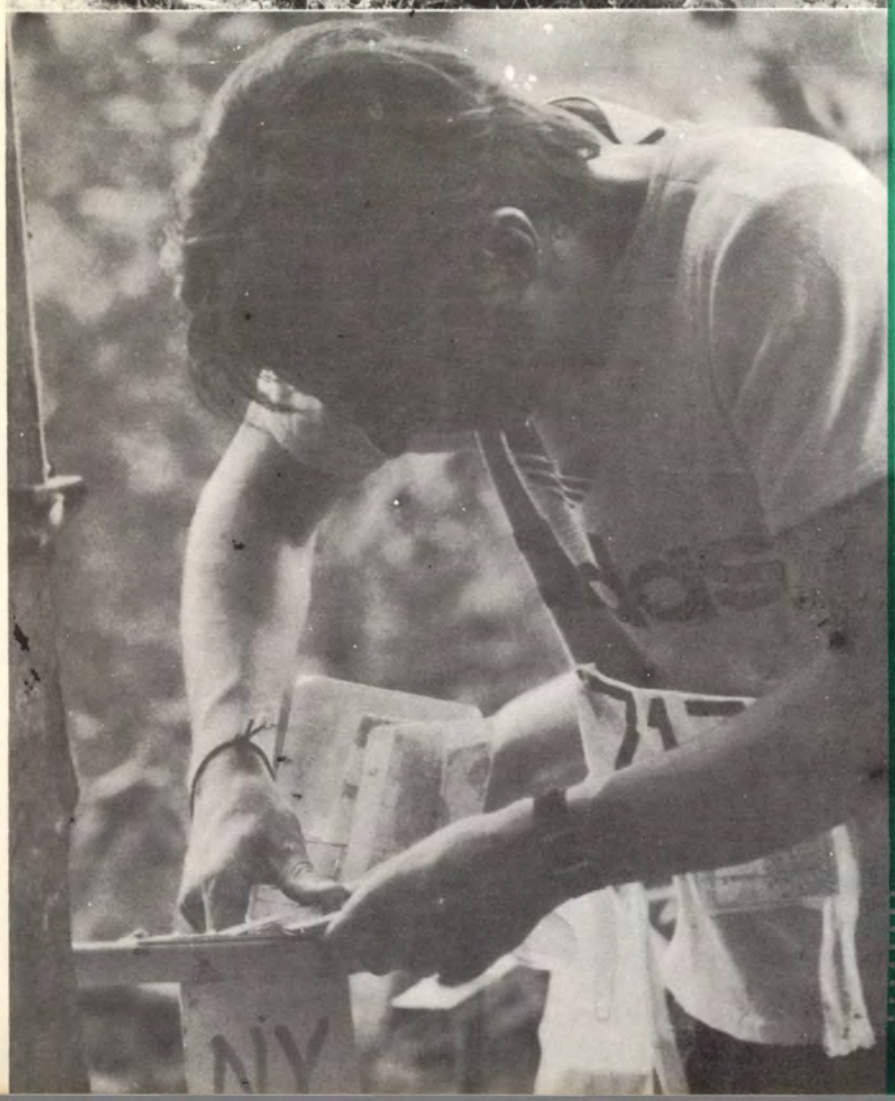

Ára: 3,– Ft

TÁJÉKOZÓDÁSI FUTÁS

1973 NOVEMBER

TÁJÉKOZÓDÁSI FUTÁS

IV. ÉVF. A MAGYAR TÁJÉKOZÓDÁSI FUTÓ SZÖVETSÉG HIVATALOS LAPJA 11. SZÁM

A sajtótermékek között eléggé szerény helyet foglal el ujságunk, de a sajátos tartalmi és formai szinvonaltól függetlenül a TÁJÉKOZÓDÁSI FUTÁSra is éppugy érvényesek a sajtó törvényei,mint a legnagyobb példányszámu, választékos izléssel, magas igényekkel összeállitott folyóiratokra.

Tárgyilagos önkritikával meg kell állapitanunk, a hármas egység: aktualitás - publicitás - periodicitás követelményeinek az idei évben nem tudtunk maradéktalanul eleget tenni. Ennek okai nagyobb részt már ismertek az Olvasók előtt, s most arról néhány szót,hogyan kerülhető el a jövőben a lap késedelmes megjelenése:

Elsősorban be kell tartani a határidőket; állandó munkatársaink, felkért és az önkéntes tudósitók figyelmébe: l a p z á r t a m i n d e n h ó n a p 2 5 - é n ! ! ! Eddig kérjük eljuttatni anyagukat a szerkesztőségnek. Igy minden hónap közepén értesülhetnek az Olvasók az előző hónap eseményeiről.

Nagy segitséget jelent és ugyancsak az "eluszás" elkerülését segiti elő,ha az egyes irásokat gépelve kapjuk kézhez az olvashatóság, áttekinthetőség mellett ennek a terjedelem tervezésénél is nagy a jelentősége.

Mig a határidők betartására következetesen fogunk törekedni a gépelt kéziratok kérése mellett az egész olvasótábort érdeklő, értékes anyagot kézzel irt formában azért továbbra is elfogadjuk.

A következő évben kisebb jubileumhoz érkezik: ötödik évolyamába lép a TÁJÉKOZÓDÁSI FUTÁS. Tervszerü és kényszerü változások következtében várható, hogy módosul a lap előállitása. Tartalmi és formai téren ez mit is jelent erről - ha megszületik a várt legjobb megoldás - következő számunkban tájékoztatjuk Olvasóinkat.

Szaktilla János

Deseő László

Szégyen

Éveken át tartó hosszas küzdelem és meggyőzés után - már-már ugy hittem - eljutottunk oda, hogy ismeretlen versenyeinken a bizalmatlanság,a csalás és sportszerütlenség árnyéka nem lebeg a fejünk felett. Nem tartjuk a legnagyobb titokban, hol lesz a verseny,az edzők kimennek a rajtba,fotósok rejtőznek az utolsó pont táján.Ugy érzem,mindenki tisztán látja,hogy a reális küzdelmek, a mindenki számára értékes versenyek csak a sportszerüség talaján teremhetnek meg.

Álmomban se gondoltam volna az Országos Egyéni Bajnokság előtt, hogy éppen ott fog előfordulni, hogy egy,a versenyben esélytelen futó megkisérli a trikójába rejtve ellopni a térképet. Pedig, megtörtént.Mik az inditékai az ilyen - elsősorban erkölcsileg - durva szabálytalanságnak, nem keresem. Mit nyert volna vele? - semmit.Igy is, ugy is esélytelen volt.

Sportágunk szégyene az ilyen versenyző és az ilyen jelenség. Szerencsére az utóbbi tiz évben ritkán fordul elő. Nincs közöttünk helye annak, aki csal. A versenybiróságok többnyire - mint most is - éberek, és megakadályozzák a sportszerütlenségeket.Ez kötelességük a versenyzők érdekében. De ezért számitanak is a segitségükre, sportszerü versenyzésben, és a renitenskedők megfékezésében.

Mindenki tudja, miért kell leadni a térképet egy két napos versenyen. A résztvevők megértő segitőkészsége azt is garantálja, hogy másnap mindenki visszakapja rendben a beszámozott példányát. Igy biztos lehet benne első és utolsó egyaránt, hogy ellenfelei - ugy mint jómaga - nem tanulmányozták a térképet és terepet, és nyugodtan állhatnak a rajtnál valamennyien.Minden eszközzel, - de elsősorban a közvélemény kényszeritő erejével - meg kell fékezni a csalót, le kell törni a becstelen szándékot. Régen elismerően megmosolyogták a "sumákoló" versenyzőt, imponálónak tartották "talpraesettségét". Ma azonban nem kivánatos ez a légkör. Ne engedjétek visszatérni régmult idők rossz emlékét. A tájékozódási futók felkészülése sokrétü. Helye van benne a térkép-memorizálásnak is, de nem csaló szándékkal, két versenynap között.

Hrenkó Pál

A térkép jövőjéért

Az alábbi elismerő sorokat Finnországból kaptam:
"Ich möchte danken, das Sie eine so guten Kartenlehrgang in Ungarn organisierten, und dass auch ich eine Möglichkeit teilnehmen durfte.
Mit OL-Grüssen aus Holzland

Hanu Kovalainen"

A mi kedves Hanu barátunk köszönetét ezuton tolmácsolom mindazon magyar sporttársamnak, akik önzetlen munkával és nagy segitőkészséggel szorgoskodtak a tanfolyam sikere érdekében.

A tanfolyamot 16 külföldi és ugyanennyi magyar résztvevővel meglehetősen szerény keretekben, külsőségektől mentesen rendeztük szeptember 12-16. között. Az OTSH Római parti vizitelepén kaptunk csendes otthont és egészen szolid ellátást. Az előbbinek nagyon örültünk, az utóbbihoz pedig már hozzászoktunk.

A tanfolyam szinvonalát a résztvevők összetétele eleve megszabta. Az IOF Térképbizottsága és a nemzeti térképbizottságok vezetői, tagjai, munkatársai; szakemberek /geodéta, fotogramméter, topográfus, kartográfus/ és sportvezetők tiszteltek meg bennünket jelenlétükkel és aktiv közreműködésükkel. Olykor térképészeti szakülés benyomását keltette a tanfolyam, de az előadások sokrétüsége és a téma sportszempontu hangsulyozása és nemkülönben Ib Nielsen szelid intelmei garantálták az arany középutat a szakszerüség és a megengedhető könnyedség közös sávjában.

A nehéz kérdések sorát érintettük, a viták és kritikus elemzések mégsem fajultak el. Ez egyrészt azzal magyarázható, hogy tiszteltük egymás nézeteit, mindenki elmondhatta véleményét anélkül, hogy eltulozta volna azokat; másrészt Ib Nielsen, mint az IOF Térképbizottsága vezetője, kellemes könnyedséggel lezárta a vitákat a megfelelő válaszokkal vagy a közeljövőbeni bizottsági megtárgyalásának igéretével.

Bevezetőül rövid ismertetést tartottam a hazai eredményekről és gondokról. Felvetettem egy-két olyan kérdést, amely sportunk tömegsporttá és nemzetközivé szélesedésével kapcsolatos. Ilyen gondunk például a kerekszámu méretarány és a tájolóvonalas ábrázolás kérdése.

Az IOF Térképbizottsága továbbra is a 20 000-es méretarányt és a mágneses északi tájolóvonalas ábrázolást szorgalmazza. Mégis találkozunk például 16 667-es méretarányu, ugynevezett hatcentiméteres térképpel. Tájolóink aránymértékei sem követik ezeket a változásokat. Még az általánosan használt 20 000-es méretarányra sem váltottak át.

További gondot jelent az északiak topográfiai térképi ábrázolásából átvett IOF jelkulcs beillesztése a hazai tömegsport keretébe. Ezek a jelek északon otthonosak, ezeket oktatják az iskolákban is. Mi viszont más térképi ábrázolást oktatunk. Közép-Európában az erdőt zöldnek, a szántót és füves területeket pedig fehérnek szoktuk meg, szemben az IOF jelkulcs fehér és sárga szinezésével. Most miután a futhatóság arányában az erdők egy része ismét zöld szint kap, még tovább bonyolódott ez az ábrázolás. Tetézi a problémát az is, hogy a zöld értelmezése országonként, sőt klubonként is eltérő, amire H.Grosse /NDK/ is rámutatott előadásában.

A tul finom, illetve tul részletes ábrázolás hátrányaira is utaltam. A sokféle kis objektum a nemzeti jelek számát tetemes mennyiségre növeli. A svéd jelkulcs pl. 18, a finn 24 nemzeti jelet tartalmaz, összegezve az egyes országok nemzeti jeleit - könnyen beláthatjuk, hogy idővel az IOF jelkulcs illuzórikussá válik. A tulzott részletesség és aprólékosság a térképek gyorsabb avulását is maga után vonja, ez pedig ujabb nehézséget okoz a tömegsport térképellátásában.

Mint már utaltam rá H.Grosse a zöld szin alkalmazásának és értelmezésének nehézségeiről beszélt. Megállapitotta, hogy a zöld szin nem a futhatóság jele, sőt a futhatóságnak külön jele nincs is. Fejtegetései és javaslatai nyomán Nielsen igéretet tett arra, hogy e kérdésben olyan megoldást fognak keresni, amely mindannyiunk számára megnyugtató lesz.

Külön szint adtak a tanfolyamnak ritka vendégeink, a svájciak. Először B.Tantani rámutatott Svájc sajátságos helyzetére, ahol az északi és a közép-európai ábrázolás összefut. A tájékozódási térképek felujitásának idejét a gyors avulás következtében 2-3 évben jelölte meg. Ő is elsősorban a futhatóság és a növényzetábrázolás kérdésével foglalkozott.
W.Flühmann a magashegyi térképekről, a rövid helyesbitési szezonról, a gyors és drága helyesbitésről és a jó svájci alaptérképekről tartott ismertetést. A harmadik svájci előadás R.Hirter a térkép-külsőről és a névrajzról szólt.

H.Kovalainen a terephelyesbités légifényképek módszereiről tartott előadást. Az alaptérkép készitésénél alkalmazott légifényképek szerepét méltatta, és rámutatott arra, hogy légifénykép segitségével mintegy 50 %-os időmegtakaritás érhető el a nagyobb helyzeti pontosság mellett. /Mi ezt a légifényképes-alaptérképes módszert 1971-ben, a mátraházi tanfolyamon alkalmaztuk először!/ Kovalainen nagy rutinnal mutatta be a légifényképek sztereoszkópos használatát, illetve a térlátás gyors elsajátitását. Előadása jól kapcsolódott az első napi terepgyakorlathoz, ahol minden résztvevő térhatásu légifényképpárt kapott alaptérképe mellé.

Lars Nord a svéd fotogrammetriai alapu térképhelyesbitési módszert ismertette. Svédországban uj alaptérkép hiján gyakori a tájékozódási térképek eredeti felvétele. Nord ügyes szemléltető anyagokkal lépésről lépésre bemutatta helyesbitési módszerét. Megmutatta tükrös laptájolóját, amellyel

már pontos irányszögeket lehet mérni! Nálunk erre a célra a Bézárd tájoló alkalmas. A mi helyesbitőink mégis egyszerü laptájolóval mérnek, még akkor is, ha ezáltal a pontosságot fáradságosabb uton, többirányu méréssel kell biztositani.

Érdekes domborzatábrázolási kérdést vetett fel Nord. Szerinte nagyobb alapszintközzel jobb ábrázolás érhető el, mint kisebbenl. Ez igaz lehet a svéd sziklás mikroformás sziklás felszinen. Nálunk a dombvidéki és középhegységi domborzati formákat a sürübb szintvonalrajz feltétlenül jobban szemlélteti.

Nem kis meglepetést keltett Bozán György előadása a világbajnokságok térképein végzett tartalmi vizsgálataival. Adatokkal mutatta ki a térképek tartalmi sürüsödését az évek során. Következtetései merészek, mert a tartalmi sürüsödésnek méretarány-szabta keretei vannak. Erre a hozzászólók is rámutattak - köztük a mindig vidám Kovalainen szellemes grafikonjával. Lux Iván az utak minősitésével, Török István pedig a csoportos helyesbités egységesitésével és ellenőrzési kérdésekkel foglalkoztak. Ugy tünt, hogy a csoportos helyesbités egységesitési nehézségei a szomszédos országokban nem okoznak gondot. Olyan jól dolgoznának, vagy nem nézik olyan kritikusan egymás munkáját?

A terepre menet előtt az alaptérképről, a légifényképről, valamint a munkaterület tájföldrajzi sajátosságairól tartottam rövid ismertetőt. Ismételten rámutattam,hogy a légifénykép elsősorban a helyesbités megkönnyitését szolgálja. Segitségével az ábrázolandó objektumok bemérése egyszerü légifényképi azonositássá és munkatérképre szerkesztéssé válik. Erre a célra elég egy légifénykép is. A térhatásu képpárok kezelése ugyanis szakembert és speciális felszerelést kiván. Még előnyösebb segitőeszköz a szines légifénykép, amelyen az erdők lombszineződése a legnehezebben bemérhető jellegváltások konturvonalait is közvetlen uton láttatja.

A terepgyakorlatot gyönyörü nyárvégi időben, három jellegzetes magyar terepen tartottuk.

Az első napi konzultativ menetet Bozán György vezette. Térhatásu légifényképpár és korábbi tájékozódási térkép segitségével 10 000-es méretarányu alaptérképen dolgoztunk. A vadaskerti lomboserdővel fedett sziklás középhegységi táj sok karakterisztikus és speciális ábrázolási elem bemutatását tette lehetővé.

A második napi menet a pótharaszti erdő frissen kiadott térképének kritikus vizsgálatát célozta Lux Iván vezetésével. A mikroformákkal, alacsony homokvonulatokkal és sekély mélyedésekkel tagolt tájon inkább a növénytakaró adta a témát. Az észrevételek a vitathatóság szintjére korlátozódtak. A homokpuszta az érdeklődők és fotósok paradicsoma lett. A rókavári koponyacsontok, a krisztustövis, a káprázatos szinü lepkék, vagy az ájtatos manó tornamutatványai a leghevesebb szakmai vitákat is eltompitották. A zokniba kapaszkodó szurós bogyók leszedegetésekor pedig mindenki meghajolt a magyar puszta mulatságosan bosszantó, de kétségtelenül érdekes, csodálatos rovar- és növényvilága előtt.

A harmadik napon a magas Bükk különleges karsztdolinákkal tagolt felszinével ismerkedtünk meg Skerletz Iván vezetésével. A mészégetők és szénégetők ábrázolási kérdései mellett az eséstüske szerepére is rámutattak a vendégek. Befejezésül 2-4 fős csoportokban a legjobbak mutatták be helyesbitési módszerüket egymásnak.

A tanfolyamot azzal a céllal rendeztük, hogy lehetőséget adjon a legjobb szakemberek vélemény- és tapasztalatcseréjére és a résztvevőkkel megismertessen néhány magyar terepfajtát. Tettük ezt abban a reményben, hogy ezzel a konzultációval is elősegitsük a kontinens térképeinek egységesitését. Ezt a kitüzött célt ugy érzem elértük. Ib Nielsen záróbeszédében örömét fejezte ki az ujabb problémák megismerése fölött, és utalt rá, hogy az IOF Térképbizottsága az elkövetkezendő időkben ezekkel érdemben is foglalkoni fog. Mi pedig odafigyeltünk és nem restelltünk okulni, sőt némelykor okitani sem.

A térképkönyvből

/Részlet az IOF térképkönyvéből/

3.Fotogrammetriai speciális kiértékelés tájékozódási futás céljára

Sok esetben nem áll rendelkezésre olyan térkép, amely a célszerü alaptérkép kivánalmainak megfelel. A legjobb megoldás ebben az esetben egy különleges fotogrammetriai kiértékelés lehet. Ilymódon sok időt takarithatunk meg a terepbejárásnál.

A fent emlitett kiértékeléshez az 1:12 000-1:20 000-es méretarányban készitett légifelvételek alkalmasak. Használhatók még az 1:30 000 méretarányig készült felvételek. A kiértékelésnél néhány pont sikrajzi és magassági helyét ismerni kell. Ezeket a pontokat azonban a kiértékelő személy más topográfiai térképről is leveheti.

Minden olyan intézmény, ahol csak van kiértékelő müszer, alaptérképet tud szállitani. A kiértékelőnek azonban ismernie kell a tájékozódási futó térképek követelményeit, ideális esetben maga is legyen tájékozódási futó.

A kiértékelés költségei 1:15 000-es méretarányu légifelvételekből 1969-ben Norvégiában kb. 20 US $ km²-ként.

4.A fotogrammetriai alaptérkép hiányosságai

Manapság a topográfiai térképek előállitásának módja többnyire a fotogrammetriai módszer, ezért ennek a módszernek hiányosságait alaposabban vizsgáljuk meg. A fotogrammetriai alaptérkép minősége függ a légifénykép tulajdonságaitól, a növényzettől és a térképszerkesztőtől /kiértékelő/.

41. A légifénykép

411.Méretarány

Általában elmondható, hogy az alaptérkép annál jobb lesz, minél nagyobb a légifénykép méretaránya. Egyidejüleg drágább a

térkép a növekvő méretaránnyal. A légifénykép 1:15 000-es méretaránya a tájékozódási futó alaptérkép optimumát adja.

412.A fényképezés időpontja

Az alaptérkép tartalmára nagy hatással van a fénykép kora. Házak, utak, magasfeszültségü vezetékek stb., melyek a felvétel után épültek, természetesen nincsenek a térképen jelölve. Erdős területeken azonban ritkán van a kép korának jelentős szerepe. Fontos lehet azonban, hogy milyen évszakban vették fel a képeket. Lomberdőkről előnyben kell részesiteni azokat a fényképeket, amelyeken nincs lomb a fákon. A képek kontrasztja is változhat az évszaktól függően. A talajon ne legyen hó /bizonyos viszonyok között egy vékony hó lepel előnyös lehet az erdő kiértékelésekor/.

A nap magassága és a napsütés iránya szintén hatással van a fényképre. A nap magassága függ mind a napszaktól, mind az évszaktól. A legmagasabb napálláskor a legrövidebbek az árnyékok. Ilyenkor a talajon fekvő részleteket legkönnyebb felismerni. Ha a terepnek bizonyos lejtése van, akkor a 12 órától eltérő időpont lehet a legmegfelelőbb. Egy nyugati hegyoldal például délután a legjobban megvilágitott. Az összes többi azonos feltétel várható, hogy a térkép az északi irányu erdős oldalakon rosszabb minőségü, mint az egyéb részeken.

413.A fénykép minősége egyébként

A kiértékelés céljára készült fénykép további tényezőktől is függ. A pára is csökkentheti a minőséget. Felhők ritkán kerülnek a képre, azonban a felhők árnyéka már előfordulhat. A filmek egyéb tulajdonságai, valamint a felvétel /idő és a blende nyilás/, az előhivás és másolás mind hatással lehet.

42. Növényzet

Az alaptérkép minőségére jelentős hatással van a növényzet. Minél sürübb az erdő, annál rosszabb a minőség. Olyan területeken,ahol magastörzsü sürü jegenye fenyőerdők vannak - megbizható kiértékelés gyakorlatilag lehetetlen.

43. A kiértékelő

A kiértékelő ügyessége és tapasztalata is hatással van az alaptérkép minőségére.

A fentiekből kitünik, hogy az alaptérkép minősége sok tényezőtől függ. Ezért elkerülhetetlen az, hogy különböző térképek minőségileg különbözőek.

TÉRKÉPEK ELŐÁLLITÁSA

C rész: Terepbejárás

1.Miből áll a terepbejárás ?

Bármilyen gondosan is állitották össze az alaptérképet, az soha sem elégitheti ki a tájékozódási futó térképekkel szemben támasztott igényeket. Hogy a fenti követelményeknek megfeleljen a térkép, körültekintő terepmunkára van szükség. Ezt a terepmunkát nevezik terepbejárásnak.

A terepbejárást több részmunkára lehet felosztani:

1. Osztályozás
2. A teljesség ellenőrzése
3. A forma minőségének ellenőrzése
4. A relativ pontosság ellenőrzése

A terepbejárás gyakorlatában mindezek a részmunkák egyidejüleg kerülnek megvalósitásra.

11. Osztályozás

Mivel a térkép a terep kicsinyitett képe, tartalma mindenkor csak kevesebbet tartalmaz. A tájékozódási térképeknél ez a csökkentés a tájékozódási futáshoz lényeges követelmények figyelembevételével történik.
A követelményeket azonban nem lehet annyira konkretizálni, hogy a gyakorlati munkánál további mérlegelésre ne lenne szükség: "Kell-e ez a részlet vagy sem?"

Minden esetben, amikor ez a kérdés megválaszolásra kerül, elengedhetetlen, hogy a követelményeket pontosan ismerjék, hogy a terepet a tájékozódási futó szemével biráljak el.

Az osztályozáshoz tartozik az is, hogy a gyalogut és a kis ösvény vagy a nyilt és benőtt mocsár között különbséget tegyenek. A részletek miatt a meghatározásokat alaposan tanulmányozni kell.

12. A teljesség ellenőrzése

A teljesség ellenőrzése azt jelenti, hogy a tájékozódási futó térkép azokat a részleteket tartalmazza, amelyeket a normák megkövetelnek és ne másokat!
Az ellenőrzés tehát abból áll, hogy az alaptérképen nem szereplő részleteket berajzolják és a térképhez nem tartozó részleteket pedig töröljék.

13. A forma minőségének ellenőrzése

Nagy sulyt kell helyezni arra, hogy a térkép a részleteket a lehető leghelyesebben ábrázolja. Ez azt jelenti, hogy minden alkalmat ki kell használni, hogy a rajz miniméldimenziót /0,3-0,5 mm/, - amit a nyomtatott térkép megenged a részletek jellemzésére - kihasználjanak. /0,5 mm 1:20 000-ben 10 m/ Egyes részleteket - a versenyhez fontos részletet -, amelyek ennél kisebbek, amennyiben szükséges, nagyitani kell.
Az ellenőrzés tehát a részletek átrajzolását jelenti, a helyes formára.

14. A relativ pontosság ellenőrzése

A tájékozódási futásnál lényeges, hogy az egyes részletek között irány- és távolságviszonyok meglehetősen pontosak legyenek. Irány- vagy távolsághiba két pont között azt jelenti, hogy egyik, vagy mindkettő helytelenül van berajzolva, és ezért át kell helyezni.

2. A terepbejárás előkészületei

21. Felszerelés

A terepbejáráshoz a következő felszere-

lésekre van szükség:
Az alaptérképről készül másolatra, tájolóra, magasságmérőre /meredek terepnél/, jegyzetfüzetre és iróeszközökre. Ezen tulmenően szükséges lehet légifénykép és sztereoszkóp, továbbá a terepről készült régebbi térkép.

Az alaptérkép másolataként használható egy közönséges papirra készült fénymásolat. Speciális müanyag másolatra ceruzával igen jól lehet rajzolni, még ha vizes is, és igy az időjárási viszonyoktól függetlenül lehet dolgozni. Az ára mindenesetre 9-szerese a papirmásolatának.
A másolatot ragasztószalaggal kell egy fehér lemezre rögziteni.

Tájoló: többnyire közönséges tájolót használnak. A tájoló alaplemeze legyen átlátszó a szelence alatt. A munka annál pontosabb, minél hosszabb a vonalzó és minél nagyobb a szelence átmérője. A tükrös tájoló azért ajánlatos, mert az irányzásnál sokkal pontosabb.

Magasságmérő: meredek terepeken a biztos tájékozódáshoz magasságmérő /barométer/ használata ajánlott!

Jegyzetfüzet: a mérések feljegyzéséhez kell.

Iróeszközök: szines ceruzák javasoltak pl. a következő szinekben: fekete /közönséges, nem tul kemény ceruza/, kék, zöld, piros és narancs. A szines ceruzákat zsinórral az anorák zsebéhez lehet kötni. Ne felejtsd el a radirgumit és a kiskést a ceruzahegyezéshez!
Sokan előnyben részesitenek egy 0,2 mm vastagságu tustollat, hogy a kis részleteket utánrajzolják.

Légifényképek: vannak, akik az alaptérképpel egyidejüen szivesen használják a légifényképeket. Különösen ott lehet előnyös, ahol kevésbé jellegzetes terepen a részleteket a képekkel lehet azonositani, majd onnan a térképre átvinni. Ahhoz, hogy a légifényképeket érdemes legyen az alaptérképpel együtt használni, ahhoz bizonyos gyakorlat szükséges a légifényképek olvasásában.

Régebbi térképek: bizonyos esetekben hasznos utmutatást adhatnak munka közben.

22. Az egyes térképek irányelvei: prioritások

A terepviszonyok a helytől függően változóak. Ezért kell az általános térképkövetelményeket a megfelelő térképtervhez igazitani. Ilyen eset pl. a méretarány megválasztása. Az egyes részletek nem minden térképre vonatkoznak /pl. nagy tömb, határ vagy határkő/. Két olyan térképjel van a jelkulcsban "egyéb objektum"néven, amelyek bizonyos esetekben használhatók. A következőkben meg kell határozni azokat az irányvonalakat, hogy az érvényes követelmények keretein belül az érintett térkép milyen felfogásban készüljön.

Mivel egy "tökéletes" térkép előállitása a cél, a terepbejárónak figyelembe kell vennie, hogy nem minden részlet fontos egyformán a térképen. A terepidomok, uthálózat és minden olyan akadály, amely nem járható /sziklafalak, folyók/ a legfontosabbak. A nagy kövek, kis patakok, forrásfeltörések és romok pl. kevésbé fontos objektumok.

23. Szervezés

A terepbejárás nagyon időt rabló. 10-30 órával kell számolni az alaptérkép minőségétől, a terep jellegétől és a terepbejárást végző személy gyakorlottságától függően. Ily módon 20 km² terület terepbejárása kb. 50 munkanapot igényel.

A térkép egységessége végett szokás szerint hasznos, ha az egész terepbejárást egyetlen ember végzi. Azonban, ha egy ember végez ilyen nagy munkát önkéntesen és társadalmi munkában, akkor gyakran problémák jelentkeznek, ami a kész térképet és a határidőt illeti. Szokás szerint ezért szükséges, hogy több személy vagy szakosztály végezze el a terepbejárást. Mindemellett nagy sulyt kell helyezni arra, hogy terepbejárásban résztvevők jó tájékozódási versenyzői tulajdonságokkal rendelkezzenek. Előnyös, ha jó közösségi szellem alakul ki a munkához. Szükséges azonban a terepbejárás végrehajtásához egy vezetőt kijelölni, akinek feladat a tervezés, felvilágositás, tájékoztatás, koordinálás és ellenőrzés.

A térkép terepét természetesen határok mentén kell felosztani mindazok között, akik a terepbejárásban részt vesznek. Előnyös a területeket kis átfedéssel kijelölni. Az egyes területek nagyságát az egyes munkatársak képességei szerint kell megállapitani. A munka szempontjából alig előnyös, ha többen dolgoznak együtt a terepen. Az idő tervezése végett szükséges, hogy valamennyi terepbejáró egyértelmü és kötelező határidőt kapjon saját területének feldolgozására. A vezető gondoskodjék arról, hogy valamennyi munkában résztvevő a szükséges és elegendő oktatást megkapja. Az oktatás elméleti bevezetését és mindenekelőtt gyakorlati terepismertetést tartalmazzon. Ilyen módon kell megkisérelni, hogy a térkép a lehető legegységesebb legyen.

Az egyes terepbejárók munkájának gyümölcsét rövid időközökben össze kell gyüjteni és ezt a vezető saját térképére rávezeti. Az ilymódon alkotott összkép lehetővé teszi, hogy a munka- és időtervet folyamatosan egyeztetni lehessen.

A vezető legfontosabb feladata a terepbejárás alatt az egyes terepbejárók állandó ellenőrzése. Vigyáz arra, hogy az előzetesen meghatározott követelményeknek eleget tesznek-e és a szükséges kiegészitő felvilágositásokat is megadja.

Előnyös lehet a munka olyan szervezése, hogy valamennyien együtt utazzanak a terepre pl. közös kiszállitással. Ez megkönnyiti az ellenőrzést és hozzásegit ahhoz, hogy a határidőt ne lépjék tul.

Egy iskolai szakosztály története

A VIII.kerületi Vörösmarty Mihály Gimnáziumban 1957.őszén az intézet egyik földrajz szakos tanára, Sziklavári Irén természetjáró szakosztályt szervezett.Kezdettől fogva segitséget nyujtott Kempelen Imre, az iskola igazgatóhelyettese, a tájékozódási versenysport régi hive és valamikori versenyzője. Ő már kezdettől fogva elhatározta, hogy megpróbálja bevezetni a szakosztályba a versenyzést. Egy-két versenyen próbaképpen elinditotta az arravállalkozókat, és egy nagyobb szabásu házibajnokságot rendezett 1958-ban. A Vértes-hegységben megrendezett versenyt Imrényi Béla, a BSE mai versenyzője által vezetett csapat nyerte. Rövidesen kiderült, hogy sem az érdeklődés, sem a tehetség nem hiányzik a szakosztályból. A kezdeti munkát azonban megszakitotta Kempelen Imre hosszabb betegsége, és csak 1959. őszén tudta ujra kezébe venni a versenyzés ügyét. 1960. tavaszán érte el a szakosztály első jelentősebb sikerét, megnyerte első vándordiját, a "Március 15. Kupát". A tavaszi szünetben rendezte meg először a mai "Semmelweis Kupa" ősét, a "Vörösmarty Kupát" a Bakony-hegységben. Ez az első Vörösmarty Kupa még csak iskolai csapatok részére kiirt verseny volt, ahol a szakosztály tagjai is indulhattak. Ekkor már nagy fölényben voltak a többi iskolák csapatai felett, amit az is mutatott, hogy az első három hely a Vörösmartynak jutott. A versenyt a Vayer Tamás vezette csapat nyerte. Vayer az első időben a szakosztály élversenyzője volt. Kempelen Imre 1960. őszén átvette a szakosztály vezetését, és ettől kezdve a szakosztály teljesen a versenyzés felé fordult. Nevét természetjáró és tájékozódási szakosztályra változtatta. A tagok figyelme annyira a versenyzés felé fordult, hogy a természetjárás lassan teljesen megszünt. Ennek az is oka volt, hogy a rendszeres versenyzés, az azokra való felkészülés, lehetetlenné tette a más munkával való foglalkozást.

1961-től kezdve már több nagy versenyen is részt vettek a szakosztály tagjai, de még csak ifjusági versenyeken. Több figyelemre méltó eredményt értek el, nemcsak a "Március 15. Kupát" és a "Vörösmarty Kupát" védték meg, de már olyan nagy versenyeken is, mint a Földes, a Börzsöny Kupa dobogóra kerültek az ifjusági kategóriában. A szakosztály akkori élversenyzői: Vayer Tamás, Bódy István, Csapodi Csaba ma már nem versenyeznek. Ezek a versenyzők azonban nem érték el a mai élversenyzők szintjék /egyedül Bódy István ért el I.osztályu minősitést, de már a MAFC szineiben/. 1961-ben már megjelentek a Vörösmarty SK jogutódjának, az OSC-nek mai élversenyzői közül: Kempelen Miklós, aki 1961-ben a "Március 15. Kupán" indult életében először, ahol 4. lett, nem sokkal később, még ugyanabban az évben Szabó József és az év vége felé Kovács Gábor és Tóth Péter. /Tóth Péter 1965-ben országos ifjusági bajnok volt./

1962-ben indult előnyör a Vörösmarty SK a bajnokságokon. Már felnőtt férfi csapata is volt és a bajnokságban, ahol természetesen a legalacsonyabb osztályban kezdett, a Budapesti III.osztályban, az Ujpesti Dózsa mögött 2. let, és ezzel felkerült a II.osztályba. 1962. őszén kezdte el ragyogó pályafutását Horváth Attila, az 1969-es év felnőtt férfi országos bajnoka. 1962-ben már megjelentek a Vörösmarty szineiben a női versenyzők is.

1963-ban már nemcsak az összes jelentős ifjusági versenyen láthatták a Vörösmartys versenyzőket, hanem a felnőtt versenyeken is. Zömmel még II.osztályu versenyeken, de már az I.osztályban is megjelentek. Először az 1963. évi Felszabadulásin, és ugyanabban az évben akkor óriási szenzációként hatott, hogy a "Május 1." versenyen a felnőtt férfi I.osztályban válogató versenyen, ahol az egész magyar élgárda indult, a csapatversenyen, a csapat tagjainak /Kondorosi Attila, Szilasi Ákos, Szabó József, Kempelen László/ jó átlagával a 3. helyen végeztek, megelőzve az akkor nagy csapatok közül a Bp.Spartacust és a MAFC-ot is. A bajnokságban is feljebb léptek. A Bp.II.o.-ból, mint 3. helyezettek feljutottak a Budapesti I.osztályba.

1964-ben a felnőtt férfi bajnokságban már a mai OSC élversenyzők alkották a csapatot. A Horváth Attila-Kempelen Miklós-Kovács Gábor-Szabó József összeállitásu csapat Budapest bajnok lett és felkerült az OB-ba. Ugyanebben az évben Horváth Attila felnőtt férfi Budapest bajnok lett. Ugyanők indultak abban az évben az Országos Ifjusági Bajnokságban is. Horváth Attila országos ifjusági bajnok lett, Kempelen Miklós 2., Kovács Gábor a 4. helyet foglalta el.
A bajnokságok mellett kitünően szerepeltek a különböző kupaversenyeken mind az ifjusági, mind a felnőtt számokban. Például 1964-ben 11 vándordijat nyertek és 35 első helyezést szereztek. A szakosztálynak 5 I. osztályu versenyzője volt, és két válogatottja/Horváth Attila és Kempelen Miklós/.

A szép sikerek mellett azonban a szakosztályt egyre jobban fenyegette az anyagi csőd. A legelső években semmi anyagi támogatást nem kapott, a versenyzők még az utazést is maguk fizették. Majd sikerült az iskolai sportkörtől 1000 Ft-ot kapni, később a TS utalt ki a szakosztálynak 3000 Ft-ot, az iskola is megadta azt, ami lehetséges volt, de a szépen fejlődő szakosztályt iskolai keretben fenntartani már lehetetlen volt. 1964. őszén a BTS-hez fordultak segitségért. A BTS azonban csak ugy nyujthatott segitséget, ha a szakosztály valamelyik egyesülethez kapcsolódik, mert az iskolai sport költségvetéséből olyan támogatás már nem volt biztositható, amiből fenn lehetett volna tartani. A szakosztály már ugyis régen tulnőtt egy iskolai szakosztály szintjén, tagjai közül is többen tul voltak már az érettségin. A BTS az FTC-t ajánlotta "gazdául". Kempelen Imre azonnal felvette

az érintkezést Végh Aladárral, az FTC elnökével, és elvben meg is állapodtak. A részletkérdésekben azonban nem volt ilyen egyszerü a dolog. Már elkezdődött az 1965-ös versenyév, és a tárgyalások még mindig nem vezettek eredményre. Ekkor a BTSZ sietett a szakosztály segitségére. Addig, amig a megállapodás megszületik, olyan összeget folyósitott a szakosztálynak, ami életét biztositotta. Felszerelésre vagy "luxus" kiadásokra /étkezés stb./ most sem telt, de legalább a részvételi költségeket, az utazást ki tudták fizetni, és meg tudták rendezni az időközben országos I.osztályu versennyé fejlődött "Vörösmarty Kupát". Az FTC-vel folyó tárgyalások az év végéig eltartottak, és végül eredménytelenül fejeződtek be. Igy 1965-ben az egész évben még mint Vörösmarty SK müködött a szakosztály. A felnőtt férfi csapat a legmagasabb osztályban az OB-ben ujonc létére a 3. helyen végzett. A csapat tagjait még mindig korengedélyes ifjusági versenyzők alkották /Horváth Attila, Kempelen Miklós, Kovács Gábor, Szabó József/. Ugyanebben az évben nyerte meg Tóth Péter az országos ifjusági bajnokságot. Az OSC mai versenyzői közül az élgárda nagy részét már ott láthattuk a Vörösmarty szineiben. A már többször emlitettek mellett Tóth Tamás, Vida István, Sasvári Csaba, Völgyi Zsuzsa /ma Spartacus/ jeleskedtek. Az eredmények felsorolására ilyen rövid összefoglalóban nincs hely, de a szakosztálynak 11 I.osztályu versenyzője és 5-6 válogatottja volt.

Mivel az FTC-vel a tárgyalások megszakadtak, sürgősen uj otthon után kellett nézni, mert még egy évet az 1965-höz hasonlóan már nem lehetett kihuzni. Több egyesület tett ajánlatot, közülük a Bp.Orvosegyetemi SC-t választották. Itt jó otthonra találtak, és ha nem is bőven, de az anyagiak is megoldódtak. A Vörösmarty SK teljes egészében került át oda, és a szakosztálynak ma is az utánpótlás bázisa a Vörösmarty Gimnázium. Ma már az OSC-ben természetesen vannak olyan versenyzői is a szakosztálynak, akik nem a Vörösmarty SK-ból vagy a Vörösmarty Gimnáziumból kerültek oda, de a zöm még mindig onnan való. A szakosztály jó szellemére mutat, hogy alig-alig akadt olyan versenyző, aki más klubba ment volna át, bár másutt jobb anyagi helyzetbe kerülhetett volna.

A volt Vörösmarty 1966-ban már mint OSC szerepelt, igy ennek története már másik krónikába tartozik.

Éliás Vilmos

Egy kupa, egy bajnokság

Megint megsemmisült egy verseny a szenior bajnokság és ifjusági kupa. Az egész ugy indult, hogy a Pilisbe tervezett versenyt vadászati idény lévén utolsó napokban át kellett helyezni más terepre. A fiatal rendezőgárdának minimális idő állt rendelkezésére az uj megfelelő terep kiválasztására, pályakitüzésre, bemérésre, az Edzőpálya II. térkép "pályára" helyesbitésre és nem csekély adminisztrativ teendők elvégzésére. A terep adottságai és ismertsége miatt a versenyzők csak "futó" pályákra számitottak, meglepetésre azonban a pályák vezetése jól sikerült, egyes átmenetekben technikás is volt. A versenybiróság két kód elcserélését kivéve hibátlanul és rugalmasan látta el feladatát, habár hiányoltuk a pontok körül szétszórt és itt talán döntő jelentőségü kódcédulákat. A verseny alatt aztán, ahogy várható volt elloptak egy bóját. Nem esőházból, utkereszteződésből vagy rétsarokról, hanem ezektől távol egy bozótos gödörből. Hat éves erőltetett versenyzői multam ellenére törpének éreztem magam a tolvaj faragatlan tájékozódási géniusza és rendkivül fejlett topográfiai érzéke előtt, amellyel profimódra "kikotorta" előlünk a bóját. Dél felé aztán a versenypályát a robbanásszerüen betörő urbanizáció is módositotta. Egyik bója alatt például 9 tagu család és teritett abrosz várt 6 napi hideg élelemmel. Zilált külsőmnek kijáró mély megvetéssel utasitottak a nagymami mögé bélyegezni. Szégyelltem is magam. Később a versenyzők egy része is nekiszilajodott és dihaj kedvében a bóják zsirkrétáit tépte le, hogy a kudarccal végződő versenyre sportszerütlenségével feltegye a pontot. De nem végződött jobban enné1, az 1971.évi szenior bajnokság és ifjusági kupa versenye sem, amikor az iharosi pálya széléhez közeledve különböző ürmeretü fegyverekből lőttek felénk, mi pedig tervszerüen, de leginkább hanyatt homlok osontunk fától fáig. Mások szárazárkokban várták ki a tüzérségi előkészités végét. De visszatérve az idei versenyre ugy látszik a rendezésnél számitásba veendő tényezők száma egyre nő. Már nem elég a rendezőgárda jóakarata, a résztvevők segitségére, fegyelmezettségére is szükség van. Mert a megóvott verseny, közvetve, csökkenti sportágunk anyagi bázisát. És nem tulzás az, ha ilyen verseny után néhányan valamivel szegényebbnek is érezzük magunkat.

A Sportpropaganda Vállalat közli, hogy Import Osztálya és Sportszerboltja elköltözött az V., Zrinyi u. 12. szám alól az V., KECSKEMÉTI utca 11. szám alá.
Az üzlet reggel 1/2 9-17 óráig tart nyitva. Telefon: 186-824.

☆☆☆

ATHENTŐL - MÜNCHENIG. Ezzel a cimmel jelent meg, miniformátumban a Sportpropaganda Vállalat legujabb kiadványa. A könyv a magyar sportolók olimpiai eredményeit ismerteti 1896-tól napjainkig. A tetszetős kivitelü kiadvány nemcsak a sportkedvelők körében, hanem a minikönyv gyüjtők népes táborában is sikerre számithat.
A könyv megvásárolható, illetve megrendelhető a Sportpropaganda Vállalat Terjesztési Osztályán /Bp. 1081 Rákóczi ut 57/a./, 40,- Ft-os áron.

Svéd térképek, O-Ringen 1973, F-21- Elit 2. napi pálya

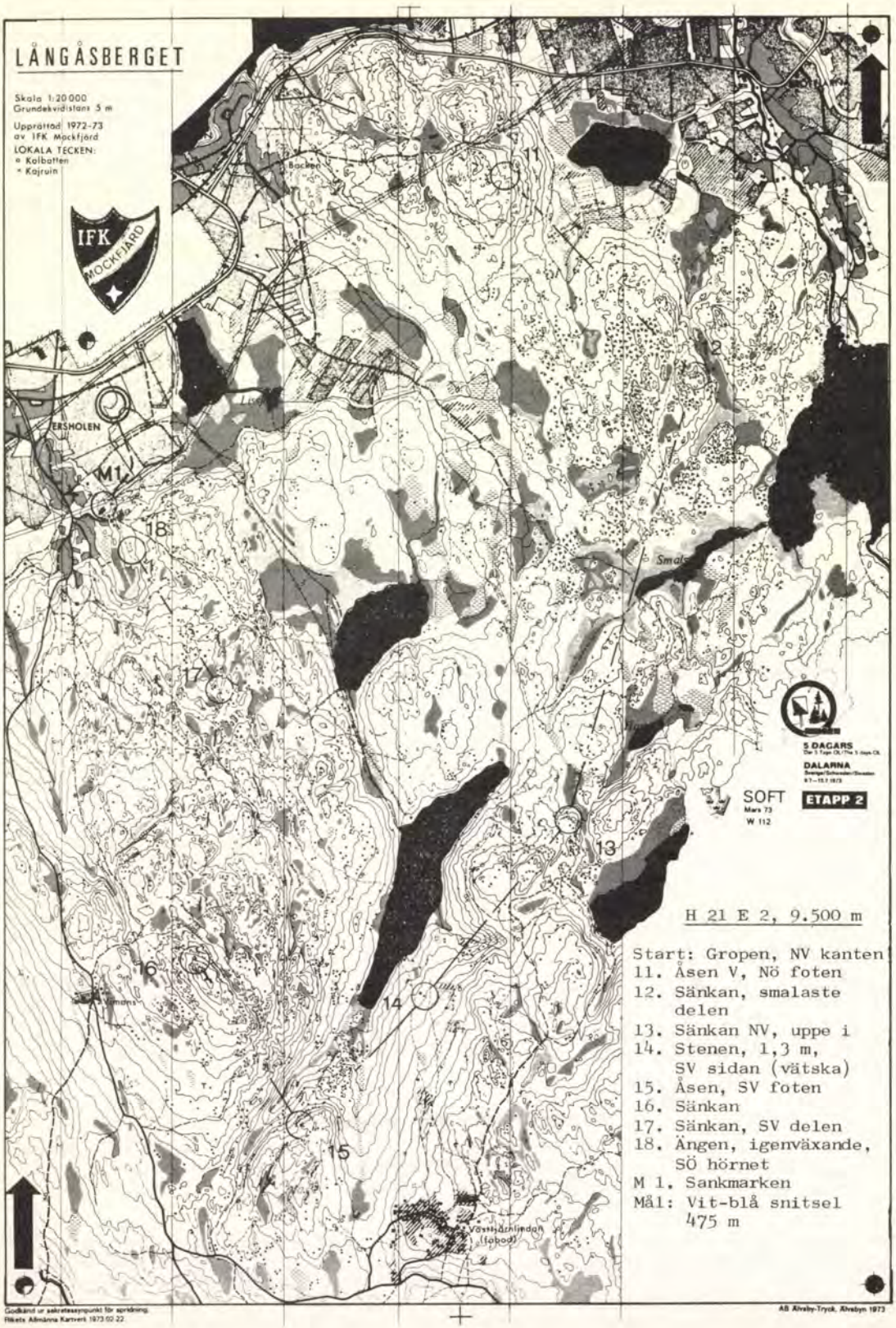

O-Ringen 1973, F-21- Elit 3. napi pálya

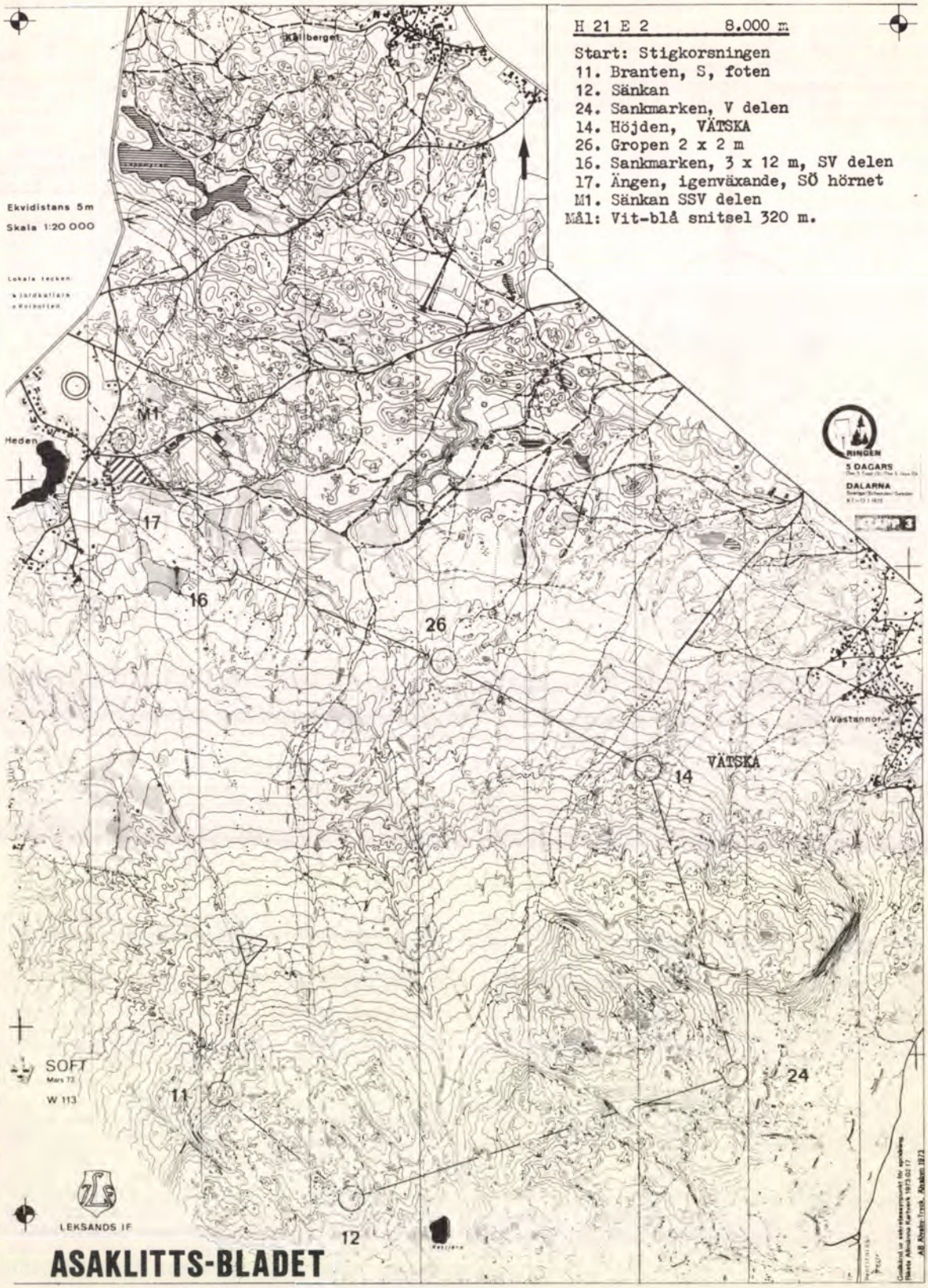

Szaktilla János

A HUNGÁRIÁRÓL

A Hungária Kupa külföldi résztvevői közül három nálunk ritkán látott nemzet versenyzőjét kértem meg mondja el véleményét magyarországi tapasztalatairól és szóljon néhány szót hazája tájékozódási futó sportjáról.

A kanadai Bob Kaill- és az angol Brian Jamieson kalauza Bozán György volt, a nyelvi nehézségek áthidalására hozzá fordultam segitségért:

Bob Kaill hogyan került kapcsolatba a magyar tájékozódási futó sporttal?

A friedrichrodai világbajnokságon ismerkedtünk meg. Levélben többször hivtam, jöjjön el Magyarországra, küldtem neki térképeket pályáinkkal s mivel idén már elhagyta Európát - Svédországban járt egyetemre - most volt még lehetősége az utazgatásra. Egyébként mint kanadait több országban látják szivesen vendégül és ő megy is...

Levelezésetek alapján milyen véleménye alakult ki a magyar tájékozódási futásról?

Szerinte a mi pályáinkban tul sok a pont. Elküldtem neki az 1971-es egyéni bajnokság /Bükk/ térképét a pályákkal: ő Sture Björkkel - az egyik ismert svéd menővel, akivel egy kollégiumban lakott - azonos távval kitüzött egy pályát sokkal kevesebb ponttal, technikás hosszu átmenetekkel s visszaküldték.

Szerintem a sok pont alkalmazásának az a fő oka, hogy nálunk a pályakitüzés általában 10 000-es lapon történik. Az itt két-három arasznyi, jó hosszunak tünő átmenet a tényleges méretarányban már jócskán lerövidül. Másrészt a pályákat rendszerint a térképhelyesbitők tervezik és szeretnének minden általuk talált érdekességet pályájukba zsufolni /pl. az idei Vasutas Kupán volt egy töbör pontunk, melynek a pálya szempontjából nem volt tul nagy a jelentősége, de ez a domborzati jelenség a Gerecsében ritka dolog, nyilván ezért került bele/.

A hatvanas évek elején volt szokás minél kevesebb ponttal megrendezni egy versenyt - ez idő tájt Szász Karcsi bácsi a fő pályakitüző például kihozott 5 pontból egy Május 1. emlékversenyt -, ma forditott a helyzet.

Ha az O-Ringent nézzük, mint szerintem a sportág pillanatnyi irányvonalát legjobban reprezentáló rendezvényt - habár ebben főtitkárunkkal nem értünk egyet, mert szerinte a tömegeknek rendezik és fő cél a sportág népszerüsitése - ott sem volt több naponta hat-hét pontnál.

Mi még tul kicsik vagyunk ahhoz, hogy a nemzetközi tájékozódási életet irányitsuk, s kijelentsük: márpedig most a sokpontos pályák korszaka következik. Az idei Eötvösön is sürün voltak a pontok, tavaly jóformán csak irányfutás volt a feladat egymás hátát nézve haladni pontról pontra. Tehát alkalmazkodva a nemzetközi szemlélethez tervezni kellene hosszu átmeneteket is figyelembe véve, hogy az uton való futás is lehet teljes értékü tájékozódási feladat, de legyen választási lehetőség vagy erdőben futok rövidet, vagy uton kerülök hosszabbat.

Ezek után a kanadait már a gyakorlatban szerzett tapasztalatokról faggatom, milyen benyomásokkal utazik el országunkból?

Nagyon tetszett Magyarország, Budapest; élveztem a különféle futásokat - beleértve azokat az edzőversenyeket is, amelyeken a Pilisben vettem részt.

Mindenki kedves volt hozzám, segitettek, igyekeztek mindent megmutatni. Először az Eötvös váltón indultam és az nagyon tetszett, mert ilyen jellegü terepen még nem versenyeztem,itt finn és angol társammal jó eredményt is értünk el.

A Hungária Kupa első napi terepe tájékozódásra szerintem kevéssé volt alkalmas, a második-harmadik nap terepe és térképe ennél sokkal jobb volt. Az utolsó két nap "kiboritott", az átmenetek ugyan jók voltak - legalábbis térkép alapján -, de a térkép annyira gyenge volt - pontközelben - szinte lehetetlen volt a helyzetazonositás. A pályákban tul sok volt a pont. A rendezés jó volt, habár lehetett volna jobb is, de mivel Magyarországon még nincs nagy multja az ilyen ötnapos versenysorozatnak, ez szép teljesitmény. A versenyen kivüli programról azt mondhatom, a lovasbemutató is tetszett, de - gondolom mint minden külföldinek - a népitánc bemutató jelentette a legnagyobb élményt.

Hallhatnánk néhány szót a kanadai tájékozódási futásról?

Kanadában sokkal később kezdték el szervezni ezt a sportot, mint Magyarországon, kevesebb versenyzőnk van, igy a rendezvényeken is kevesebben vesznek részt. Már rendelkezünk néhány egészen jó minőségü térképpel. A térképkészitéshez kapunk állami támogatást, amiből svéd légifotózást és légifotó kiértékelést tudunk rendelni - pl. igy készült térkép a tavalyi kanadai bajnokságra. Asvédek egyébként segitséget nyujtanak a térképhelyesbitésben is. A sportág megkedveltetésében és elterjesztésében nagy jelentősége van annak, hogy a kezdők jó térképen ismerkedjenek

meg a tájékozódási futással mindent a helyén találjanak, igy nagyobb kedvvel indulhatnak versenyzői pályájukon.
Terepeinkről annyit: kevesebb az ut, ösvény, erdeink olyanok, mint itt a legtisztább erdő - pl. szederinda, ilyesmi nálunk nincs. Azért mert már rendelkezünk néhány jó térképpel és erdeink is vonzóak, ugy gondolom nemsokára többezer versenyzővel fogunk rendelkezni.

Az aszkéta külsejü kanadai mellett a sportosabb felépitésü Brian Jamieson is kellemes benyomásaival kezdte tapasztalatainak összegezését:

A rendezés tetszett, figyelembe véve azt, hogy itt sokkal nehezebb egy versenyt lebonyolitani, mint nálunk Angliában, ahol a versenyzőknek szállitásról és szállásukról maguknak kell gondoskodni.

Először az Eötvös Kupán álltam rajthoz, erről a versenyről a legnagyobb elismeréssel tudok szólni: terep, térkép és a pályák tetszettek. Kritikus megjegyzésem csak annyi, hogy hosszabb átmenetekkel a pályákat még technikásabbá lehetett volna tenni. Persze érthető, hogy ahol ilyen sürü nyiladékhálózat van, nehéz technikás pályát kitüzni.

A Hungária Kupáról: rendkivül fárasztó volt számomra ez a versenysorozat, különösen az utolsó napok, ahol 9,5 km-t és 500 méter szintet kellett legyőzni; ez egy ötnapos versenynél szerintem tul sok...
Ami a térképeket illeti: az első napét nagyon jónak itélem, a második-harmadik napi megfelelt, az utolsó két nap térképe már mérsékelt volt - különösen a szintvonalak voltak elnagyoltak és nem fejezték ki hüen az apróbb részleteket.
Viszont pályakitüzési szempontoból az utolsó két nap volt a legjobb, mert ezekben olyan átmenet is előfordult, ami a gyors futás mellett tájékozódást is követelt.

Sajnos pontközelben nem volt egyértelmü a helyzetmeghatározás.
Legjobbnak talán a negyedik nap rajt-egyes pont átmenetét itélném meg. Tetszett még az egyes átmenetek irányának sürü váltakozása - tehát nem egy neutrális, köralaku pályánk volt.
Nehézséget még a rendkivül dus aljnövényzetben és a csalában találtam, ami természetesen nyáron elkerülhetetlen, de éppen ezért nálunk nyáron nemigen rendeznek versenyeket, inkább tavasszal és ősszel, amikor az aljnövényzet még kevésbé kesetiti meg a versenyzők életét.
Mindent egybevetve tapasztalataim kedvezők a Hungária Kupáról és ugy érzem a magyar tájékozódási futás egy-két évvel az angol előtt jár, ami megmutatkozik a versenyzők számában - szövetségünknek 2500 tagja van a térképek szinvonalában, amit ugy értek, hogy bár nemzetközi versenyeinkre, bajnokságokra mi is tudunk egy-két szines térképet helyesbiteni, de itt öt napon keresztül olyan átlagos szinvonalu térképet biztositott a rendezőség, ami a mi átlagszinvonalunk felett van.

A magyar versenyzők eredményei is azt bizonyitják, hogy előrébb állnak, mint mi. Ezt a két év előnyt bizonyitja még a versenyek lebonyolitása. Mi ilyen nagyarányu rendezvényre csak két év mulva vállalkozhatunk, ahol ennyi versenyzőnek, ilyen hosszu időn keresztül kell versenyzési lehetőséget biztositani. Ez összefügg azzal, hogy elkezdődtek az előkészületek a nálunk rendezendő világbajnokságra, és az ezt megelőző évben már fogunk rendezni nagyobb nemzetközi versenyeket.

Jelenleg egyetlen nagy nemzetközi rendezvényünk a Jan Kjellström Kupa, amit minden évben április végén-május elején rendeznek meg. Ezen idén is ezer résztvevő volt, s szinvonala elérte az itteni Eötvös verseny szinvonalát.

Mi a véleménye a britt-magyar tájékozódási futó kapcsolatokról?

Eddig a két ország sportolói leginkább csak világbajnokságokon találkoztak. Jövőre a mi külföldi utjaink célpontja főleg Dánia lesz, ahol szeretnénk minél többet versenyezni és itt találkozni a magyarokkal is. Ezen tul én örömmel látnám versenyezni a magyar tájékozódási futókat Angliában is, de a nemzeti bizottságunk nevében nem nyilatkozhatom.

Az 1976-os Nagy-Britanniában megrendezésre kerülő világbajnokságra való felkészülésre bizonyára lehetősége lesz a magyar csapatnak is, hogy ellátogasson a szigetországba.

Harmadik beszélgetőpartner Szlávis Rodriger, a Lett SZSZK Tájékozódási Futó Szövetségének elnöke, aki szintén először járt Magyarországon:
Hajdu Kálmán tolmácsolásában beszélt észrevételeiről és hazája sportjáról:
Nagyon tetszett a Hungária Kupa szervezésében, hogy sok társadalmi aktiva vett részt, ez azt mutatja, széles rétegekre támaszkodik a sport. Nálunk probléma ilyen jelentős birói gárdát összehozni egy versenyre és inkább csak össz-szövetségi rendezvényeken lehetséges. Tulajdonképpen a köztársasági versenyekre is lenne biró, csak nem hajlandók közremüködni.
Láttam, hogy itt a térképkészitésre és a pontok bemérésére nagy figyelmet forditanak és ezek fontosságát figyelembe veszik, mint ezt a Hungária Kupa utolsó napjának eseményei is bizonyitották.
Véleményem szerint technikai szempontból a mi terepeink jobban megfelelnek tájékozódási versenyek rendezésének, mint amit itt láttam, mert nálunk több az apró domborzati objektumot tartalmazó terület. Ugy gondolom, amit ezekből a terepekből ki lehetett hozni, teljes mértékben kihozták.

Egyedül a megnyitó ünnepség és dijkiosztás lebonyolitásában találtam kifogásolni valót. Szerintem egy kordon mögött sorba kellett volna állitani az embereket, hogy mindenki lásson és tudjanak fényképezni, mert igy azokon kivül, akik odatömörültek a kordonhoz, más se látni, se fényképezni nem tudott.

Megnyitásnál is jobb lett volna, ha oszloponként, csapatonként sorbaállitották volna a résztvevőket, igy mindenki látta volna kivel versenyez, kik az ellenfelek...

Ezek után kértem, szóljon néhány szót az ő tájékozódási futó sportjukról:

A Szovjetunióban közel 500 ezerre tehető a tájékozódási futók száma - természetesen ez nem azok, akik rendszeresen versenyeznek, hanem akik alkalmanként a versenyeken elindulnak. A legalacsonyabb kategóriáktól számitva közel 3000 azoknak a száma, akik rendszeresen versenyeznek a Lett SZSZK-ban.

Ilyen erősségü válogatottat, ami most részt vett a Hungária Kupán, még 4-5 -öt össze tudnánk állitani, mert az élmezőny nagyon homogén, nincs olyan kiemelkedő tehetség, mint Magyarországon Monspart Sarolta.

A térképjavitáshoz körülbelül 4-5 éve a lehető legkomolyabban állunk hozzá, tekintettel arra, hogy ez a sportolók teljesitményére döntő hatással van. Probléma csak ott van, hogy a térképjavitó- és pályakitüző gárda még nem eléggé kialakult, megalapozott. Igy előfordul, hogy nagyobb versenyre, vagy bajnokságra nehezen találnak a verseny rangjához illő térképjavitót és pályakitüzőt.

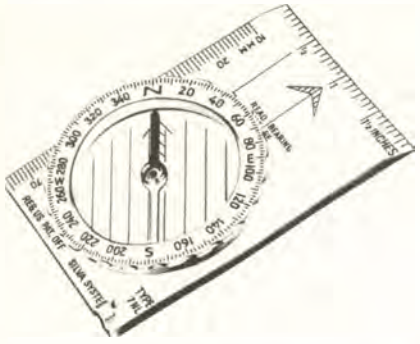

Az edzéseket - mivel ez a sport a Szovjetunióban csak klubszinten van még elterjedve - csak a klubok tervezik és szervezik, de Lettországban például mivel tudjuk, hogy az idei Szovjet Bajnokság Észtországban lesz, igyekszünk az egyes klubokból számitásba jövő sportolóknak lehetőséget adni észt vagy ahhoz hasonló terepeken felkészülni, hasonlóan az előző évhez, amikor Szverdlovszkban volt a bajnokság.

Célkitüzésként egy fontos alapelvet tartunk szem előtt - amit azonban nem mindig tartanak be a pályakitüzők - mégpedig azt, hogy a verseny jól megválasztott átmenetekből áll és az ellenőrzőpontok csupán az átmenetek lezárására szolgálnak. Persze ez nem jelenti azt, hogy a pontokat messziről lehessen látni, igyekszünk pontjainkat apró tájékozódási objektumra helyezni.

A Szovjetunióban körülbelül két éve van a sportágnak önálló szakirodalma. Természetesen a skandináv szakirodalommal kezdődött a sport és erre még ma is támaszkodik: mivel jó nyelvi kapcsolataink vannak a finnekkel, sőt még a svédekkel is.

A magyar szakirodalmat is ismerjük, de nyelvi nehézségek miatt gyakorlatilag használni nem tudjuk.

Deseő László

Szlovák Nagydíj

A Losonc környéki versenyekre kissé fáradtan érkezett a magyar csapat. Ennek oka az egész nyári szüntelen versenyzés, de különösen a Hungária Kupa öt napi megterhelése volt.

A Hungária Kupa külföldi résztvevői közül sokakat viszontláttunk a mezőnyben, de rajtuk kivül 30 fiatal norvég versenyző és a teljes hazai élmezőny indult. Összesen nem volt azonban a versenyen 300-nál több induló, külsőségeiben és szervezésben maga a verseny sem volt nagyszabásu.

A Nagydij három napját különböző tereptipuson rendezték. Az első nap: Lösztalaju, vizmosásoktól szabdalt akác és vegyeserdős terep volt. A térkép kifogástalan minőségü, a zöld jelölésben számunkra kissé - de nem zavaróan - szokatlan volt. Részletgazdagságát elsősorban a horhos- és árokrajz adta. Ennek olvasása néha gondot okozott, de az aránylag sürü sikrajz segitett az azonositásban. A második nap terepe szintes, középhegységi, kevéssé tagolt domborzatu volt. A talaj helyenként köves, görgeteges.

A váltót a második napihoz hasonló erdőben rendezték. A váltó- és rajthely egy lőtéren volt, ahol jó kordonelrendezést és külsőségeket tudtak a rendezők nyujtani.

Eredményeink a női vonalon megnyugtatóak. Saci nyerte a felnőttek, Fodor Cili a juniorok versenyét, jó időkkel. A felnőtt és junior nők azonos pályán futottak, Cili időeredményei azért is dicséretesek, mert mindkét napon a felnőtt mezőnyben is második lett volna vele.

Az egyéni formák alapján női csapatunk a váltóban biztos győzelemre volt esélyes. Ők meg is dolgoztak vasárnap az első helyért, csak a balszerencse tudta elvenni tőlük az aranyat, miután 12 perc előnnyel elsőként futottak be.

A férfi váltó második, de a tizperces hátrány miatt ez az eredmény csak a mezőny gyengeségét példázza.

A tapasztalatokról: A pályák tetszettek nekünk magyaroknak, jó benyomásokkal jöttünk haza. Ha azonban figyelmesebben vizsgáljuk a pályák vonalvezetését, kiderül, hogy semmi rendkivüli nincs bennük. Nincs igazán technikás átmenet, nincs nehéz pont, sőt az összbenyomás, a ritmus sem érdemel említést. Meg kell állapitani, hogy a jó térkép volt az oka annak, hogy a pályák jónak látszottak, és ez itthon nagyon megszivlelendő. Az egyéni versenyek rajtját felvitték jó magasra, ezáltal a pályán kedvezőbb szintelosztást lehetett létrehozni, és ez hosszabb pályákat tett lehetővé, /elsősorban az alacsonyabb kategóriákban/ és jobb kilométerátlagot eredményezett a hosszu pályákon. Ennek a jobb tempónak ott jelentkezik az előnye, hogy a viszonylag egyszerü átmenetek is nehezebbé válnak, a keverés pedig nagyobb relativ sulyt kap a versenyben. Ez egyike azon módszereknek, ahogy a magasabb kategóriák versenyeit "könnyü" terepen /mely nem alkal-

mas egyébként elit, vagy A versenyre/ szinvonalasabbá lehessen tenni.

Az első napi versenyt olyan kis területen rendezték, melynek hasznos /pályaelhelyezésre alkalmas/ területe nem érte el a 6 km²-t. Tanulság: inkább jól kijavitva egy kis területet, és ott már könnyebb akár hosszu pályákat is kitüzni.

A váltóversenyek "Motala" rendszerben zajlottak. Ez nekünk nem tetszett. A rendezőkben tultengett az "igazságos" küzdelem iránti óhaj, ennek érdekében háttérbe került a váltóverseny lényege, érdekessége. Sajnos a pályák sem sikerültek egyenrangura, és ez végképp arra vezetett, hogy a váltóhelyen kis számitóközpontok alakultak, és a csapatok egymás között érdeklődtek, ki melyik körön fut, és futott már.
A "Motala" /svéd elnevezés/ azt jelenti, hogy a három vagy négy egyenértékü pályát a csapatok más-más sorrendben futják. Igy az együtt rajtoló versenyzők elvileg nem tudhatják, kinek van köztük azonos pályája, ezzel a ragadás elkerülhető. Ha a pályák egyenranguak, talán elmegy ez a rendszer, de mint itt volt, az nem jó, mert nem tudni, ki vezet a versenyben, kinek milyen hosszu pálya van még hátra. /Illusztrálásként lásd a férfi szakaszgyőztesek időit./
Sokkal egyszerübb jó pályákat kitüzni, ahol előbb-utóbb kialakul egy sorrend, aminek megtartásáért, vagy megforditásáért azonos esélye van minden csapatnak.

Érdekesség volt a kódrendszer, amit csehszlovák barátaink használnak. Egy betü és egy szám kombinációja a kód. Igy a betü a felvezető személyéhez kötődhet, csökkentve a hiba lehetőségét.

Befejezésül a "felhajtás" egy sajátos esetéről; mint már emlitettem, nem volt sok induló, de ezeknek többszáz poharat osztottak ki.
Volt három egyéni eredmény /1.nap, 2.nap, összetett/

Férfiak: 1. nap
1.Cigos 1:21:09
5.Klimstein László 1:26:30
6.Vajda Géza 1:26:40
9.Horváth Attila 1:32:25
2. nap
1.Cigos 1:15:30
3:Horváth Attila 1:15:55
6.Egervári Ottó 1:20:16
8.Vajda Géza 1:21:37
Összetett: 1.Cigos
5.Vajda Géza
6.Horváth Attila

Nők: 1. nap
1.Monspart Sarolta 51:54
3.Danovszky Mária 1:03:26
9.Szopori Éva
10.Turchányi Piroska
2. nap
1.Monspart Sarolta 46:51
5.Turchányi Piroska 1:00:49
9.Danovszky Mária
Összetett: 1.Monspart Sarolta
4.Danovszky Mária
6.Turchányi Piroska

Junior férfi: 2. nap
1.Kacmarcik 1:07:28
5.Klimstein László 1:12:45
6.Hegedüs Zoltán 1:15:12

Junior nők: 1. nap
1. Fodor Cecilia 53:57
2. nap
1. Fodor Cecilia 50:10
Összetett: 1. Fodor Cecilia

Váltó:
Férfiak:
1.Csehszlovákia III. 3:15:48
2.Magyarország 3:25:20
3.Csehszlovákia I. 3:25:23
4.Magyarország II. 3:33:37
Nők:
1.Csehszlovákia I. 1:58:23

Szakaszgyőztes idők a férfiaknál:

A		B	
Thünauer	52:18	Gregorica	43:18
2.Egervári	52:21	4.Vajda	47:58
5.Hegedüs	57:22	6.Gyalog	52:48
C		**D**	
Cigos	44:45	Galik	51:25
2.Horváth	47:56	3.Sőtér	53:04
5.Klimstein	51:28	4.Balogh	56:50

Nemzetközi értékelés Csehszlovákia A - Magyarország:

F 19	Kacmarcik Milan	150:28	Hegedüs Klimstein	147:57
F 21	Cigos Horinek Vlach	232:57	Horváth Egervári Vajda	237:48
N 19-21	Handzlova Vlachova	109:28	Monspart Fodor	97:01
		492:53		482:46

Prága-Budapest-Oslo-Bratislava városok versenye helyezési pontok alapján

N 19-21	1 Budapest /Monspart,Fodor/	19 pont
	2.Prága	15 pont
	3.Pozsony	10 pont
F 19	1.Oslo	17 pont
	2.Prága	14 pont
	3.Budapest/Klimstein,Hegedüs/	13 pont
F 21	1.Prága	38 pont
	2.Budapest/Horváth-Egervári-Vajda/	34 pont
	3.Pozsony	25 pont

Összesitésben:
1. Prága 67 pont
2. Budapest 66 pont
3. Pozsony 43 pont

"Szlovák Nagydij" helyezési pont összesités valamennyi kategóriában

	F 15	F 17	F 19	D 15	D 17	D 19	D 21	F 21	Össz.
1.Csehszlovákia I.	33	46	40	-	44	-	41	156	360
2.Oslo	86	-	36	52	-	24	-	105	303
3.Magyarország	-	57	26	-	8	19	26	136	272

Sportvilág

VERSENYEREDMÉNYEK INNEN-ONNAN

1973. szeptember 23.Meinerzhagen /NSZK/

Nemzetek közötti találkozó: Finnország, Svájc, Svédország, Anglia, NSZK és külön Wales válogatottja.

Nők:

1.Siv Larsson	S	1:06:41
2.Monika Andersson	S	1:07:54
3.Alice Fischer	CH	1:09:07
5.Susan Banner	GB	1:11:18
7.Hadmut Hindorf	NSZK	1:11:37
8.Helena Mannerversi	SF	1:13:19
25.Helen Sheriff	W	2:09:21

Férfiak:

1.Markku Salminen	SF	1:05:11
2.Erkki Knuuttila	SF	1:10:16
3.Göran Hedberg	S	1:11:11
7.Peter Zürcher	CH	1:15:36
15.Brian Jamieson	GB	1:18:39
19.Gerd Heyser	NSZK	1:23:49
28.Ron Williams	W	1:33:00

1973. NOM

A 4 skandináv ország kétévenkénti /VB-k között/ bajnoksága az idén Norvégiában, Bergen közelében került megrendezésre.Előzetesen Age Hadler világbajnok /1966. és 1972./ bejelentette, hogy ez lesz az utolsó bajnokságon való indulása, jövőre Dániában már nem rajtol. Ezt szeretném megnyerni - nyilatkozta előre - már csak azért is, mert szinte otthonról indulhatok, nem lakunk messze a verseny színhelyétől. De nézzük az eredményeket:

Nők:

1.Ulla Lindkvist	S	56:22
2.Birgitta Johansson	S	57:44
3.Kristin Danielsen	N	57:50
4.Sinikka Kukkonen	SF	1:00:40
5.Torid Kraal	N	1:01:45
6.Elsa Arnesson	S	1:02:53

Férfiak:

1.Weltzien Eystein	N	1:32:01
2.Svein Jacobsen	N	1:33:36
3.Bengt Gustavsson	S	1:33:59
4.Björn Nordin	S	1:35:06
5.Seppo Väli-Kemelä	SF	1:35:09
6.Stig Berge	N	1:35:13
7.Ivar Formo	N	1:37:27
8.Carl-Martin Larsen	N	1:38:04
9.Bernt Frilen	S	1:38:13
10.Age Hadler	N	1:38:31

Váltóeredmények:

Nők:

1.Norvégia	2:43:02
2.Finnország	2:51:31
3.Svédország	

Férfiak:

1.Finnország I.	5:09:38
2.Norvégia I.	5:10:31
3.Svédország II.	5:20:33

NORVÉGIA-SVÁJC találkozó
1973. junius 25. Trysil /Norvégia/

Férfiak:

1.Stig Berge	N	1:33:34
2.Jostein Nilsen	N	1:41:11
3.Karl John	CH	1:41:24

Nők:

1.Kristin Danielsen	N	1:17:03
2.Linda Verde	N	1:22:44
3.Katharina Mo Berge	N	1:25:11
5.Irene Bucher	CH	1:31:08

1973. évi Bajnokok

Finnország: Risto Nuuros
Liisa Veijalainen

Csehszlovákia: Oldrich Vlach
Anna Handzlova

Érdekesség: a Váltóbajnokságon az induló 12 csapatból kilencet az első futók rossz pontfogása miatt kizárta a versenyből, és a bentmaradt 3 csapat pedig kiesett az időből, így nem volt értékelhető férfi váltó.

NSZK: Gerd Heyser
Luise Gruhn

NDK: Helmut Conrad
Traute Schölling

ROMÁNIA BAJNOKAI 1973.

A bajnokság versenyeit szeptember 1-8.között bonyolitották le Iasi város közvetlen közelében. A versenysorozat érdekessége: Litá Georgeta sportmesternő tizedszer nyert bajnokságot.

Egyéni bajnokok:
Felnőtt férfiak: Cioban Dumitru /Kolozsvár/
Felnőtt nők: Szabó Klára /Kolozsvár/
Senior férfiak/35-40/: Anghelutá Constantin /Bukarest/
/40 év felett/: Márton Sándor /Kolozsvár/
Senior nők: Litá Georgeta /Bukarest/
Csapatbajnokságok:
Fréfiak: Iasi
Nők: Bukarest
Váltóbajnokságok:
Férfiak: Bukarest
Nők: Bukarest

A nyugatnémet "Condition" havilapban a hire Dr.Ernst van Aaken professzor hosszu cikket közöl "a nők és a hosszutávfutás" problémájáról. Ebben a jelenlegi ranglista a lefutott marathoni versenytávon nőknél:

1.Adrienne Beames	Ausztrália	2:46:30
2.Cheryl Bridges	USA	2:49:40
3.Beth Bonner	USA	2:55:22
8.Monspart Sarolta legjobb európai idő		2:59:53

Ezt valószinüleg október 28-án megjavitják Waldniel-ben /NSZK/, ahol az első nemzetközi hivatalos női marathoni verseny kerül lebonyolitásra, és erre névszerint jött meghivás Monspart Saroltának, de sajnos késön 10 nappal a verseny előtt.

VERSENYEK - EREDMÉNYEK

HUNGÁRIA KUPA
VÉGEREDMÉNY

1973.aug.16-20. Zalaegerszeg
Vb.elnöke: Szarka Ernő

N-D 19 E

1.Monspart S.	H	3:51:57
2.Vlachova R.	CS	4:33:54
3.Handzlova A.	CS	4:33:55
4.Jurika Ruta	SU	4:34:43
5.Turchányi P.	H	4:49:29
6.Szopori É.	Spart.	4:59:06
7.Horváth M.	H	5.01:49
8.Metuma L.	SU	5:01:53

N-D 19 B

1.Danovszky M.	BSE	2:49:04
2.Rostás I.	HÓDGÉP	2:53:25
3.Hanusz M.	OSC	2:55:20
4.Jenovai K.	KSZVSE	2:56:19
5.Tóth C.	Bp.MÁV	2:59:04
6.Medne G.	BSE	3:01:48

N-D 17 A

1.Dobosi E.	Spart.	2:48:10
2.Piróth E.	BSE	2:51:39
3.Jenővári G.	Spart.	3:05:11
4.Dobosi K.	Spart.	3:05:14
5.Takács Á.	Radnóti	3:05:17
6.Ivanova K.	BG	3:08:57

N-D 15 A

1.Richter B.	DDR	2:31:52
2.Müller I.	DDR	2:43:59
3.Molnár M.	E.Spart.	2:58:04
4.Horváth E.	BVTC	3:02:33
5.Gubás T.	BEAC	3:03:16
6.Ladányi O.	V.Forte	3:07:51

N-D 17 C

1.Nagy Anna	SBTC	3:03:42
2.Bodor I.	GYESE	3:17:59
3.Samu V.	BVTC	3:18:01
4.Neubauer M.	Volán	3:47:07
5.Süttő R.	Vasas	3:47:17
6.Bánhegyi Zs.	Radnóti	3:53:32

N-D 15 C

1.Stramszky P.	DVTK	2:40:52
2.Kaló M.	DVTK	3:13:47
3.Morvai A.	Bf.Vasas	3:25:47
4.Tiringer A.	Vasvári	3:25:55
5.Nagyőczei	GYESE	3:26:01
6.Győrki Á.	BEAC	3:26:07

F-H 21 E

1.Horváth A.	H	4:25:10
2.Kostevski G.	SU	4:36:59
3.Hegedüs A.	H	4:42:06
4.Glusko A.	SU	4:46:39
5.Kacmarcik J.	CS	4:47:07
6.Bozán Gy.	H	4:49:31
7.Vajda G.	Bp.MÁV	4:50:32
8.Sőtér J.	BSE	4:54:04

F-H 21 A

1.Svetoslav G.	CS	5:34:57
2.Maj Stefan	CS	5:34:59
3.Zánkay A.	BSE	5:43:36
4.Csongrádi J.	E.Spart.	5:44:11
5.Boros I.	BSE	5:47:50
6.Kaj Kaalono	DK	5:49:18

F-H 35

1.Maier Franz	A	2:15:26
2.Mihlo Josef	CS	2:29:15
3.Bohumil Z.	CS	2:34:55
4.Nyögéri I.	Lombik	2:44:25
5.Beljakov L.	SU	2:47:33
6.Pichler A.	A	2:47:57

F-H 21 B

1.Tóth II.S.	E.Spart.	4:02:14
2.Németh J.	Ajkai A.	4:11:04
3.Zsigmond T.	DVTK	4:17:33
4.Németh T.	VM-Egy.	4:18:05
5.Nagy Imre	MOTIM	4:21:05
6.Imrényi B.	BSE	4:21:20

F-H 19 A

1.Seda Pavel	CS	3:41:52
2.Csenkei H.	A	3:49:22
3.Honfi G.	BSE	3:54:23
4.Duda O.	CS	4:05:57
5.Loch F.	Tipogr.	4:17:33
6.Fey Sándor	R	4:33:08

F-H 17 A

1.Ditrych P.	CS	2:41:21
2.Harkányi Á.	Lombik	2:56:34
3.Männel H.	DDR	2:58:06
4.Bokros I.	DVTK	2:59:35
5.Szücs L.	Tatab.	3:03:43
6.Simeonov A.	BG	3:03:59

F-H 15 A

1.Pavel L.	CS	1:45:47
2.Zráhal R.	CS	1:49:29
3.Vekerdy Z.	Vasas	1:51:36
4.Männel A.	DDR	1:52:30
5.Könyves T.M.	Lombik	2:04:39
6.Petőcz L.	V.Forte	2:07:43

F-H 17 C

1.Tóth I.	Pápai T.	3:10:51
2.Fehér I.	Zalka	3:37:44
3.Hodur K.	SBTC	3:58:45
4.Kolba G.	OSC	3:58:49
5.Pásztor I.	Irinyi	4:05:34
6.Szücs Pál	Kossuth	4:22:48

F-H 15 C

1.Bálint I.	Bottyán	1:53:40
2.Posta B.	V.Forte	1:53:41
3.Mogyorósy M.	Vasvári	1:57:16
4.Fleischer Z.	Bp.MÁV	2:09:20
5.Varga L.	Volán	2:11:39
6.Német E.	Gazdász	2:11:42

SZAKSZERVEZETI KUPA

1973. szeptember 2.Eresztvény
Vb.elnöke: Vass Zoltán

N 19 B 5,3 km 8 e.p. 5 ind.

1.Farkas K.	HÓDGÉP	1:18:54
2.Rostás I.	HÓDGÉP	1:42:54
3.Csorja I.	HÓDGÉP	1:48:21

Csapat: /3 x 1/

1.HÓDGÉP	4:50:09

N 17 B 4,6 km 7 e.p. 21 ind.

1.Takács Á.	Radnóti	1:14:11
2.Vizi J.	HÓDGÉP	1:36:31
3.Győri Zs.	Nagyb.B.	1:50:16

Csapat: /3 x 1/

1.HÓDGÉP	6:16:45
2.Karcagi VM	7:45:49

F 21 B 9,6 km 13 e.p. 27 ind.

1.Bokros I.	DVTK	1:40:00
2.Ertel Z.	Bottyán	1:54:20
3.Zsigmond T.	DVTK	1:54:31

Csapat: /3 x 1/

1.DVTK	5:43:57
2.Bottyán SE	6:48:09
3.MEAFC	6:51:53

F 17 B 5,8 km 8 e.p. 15 ind.

1.Krajcsovics Ny.	Elekt.	1:28:39
2.Bálint I.	Bottyán	1:50:22
3.Csalószky I.	Ny.Elekt.	1:56:03

Csapat:

1.Nyiregyházi Elektr.	5:28:42
2.Bottyán SE	7:36:58

DUNAKANYAR KUPA

1973. szeptember 16. Penc
Vb.elnöke: Ábrahám Károly

F 17 B 6,6 km km 13 e.p.13 ind.

1.Könyves T.M.	Lombik	1:08:49
2.Pallagi G.	Vác	1:13:52
3.Könyves T.K.	Lombik	1:16:49

Csapat: /2 x 1/

1.Kőbányai Lombik /Könyves,Könyves/	2:25:58
2.B.MEDOSZ /Molnár,Barkai/	3:59:46

F 15 B 5,4 km 9 e.p. 10 ind.

1.Sáfrán Z.	Szf.GT	51:48
2.Hirth Jenő	Vác	53:00
3.Szanyó S.	Szf.GT	54:03

Csapat: /2 x 1/

1.Székesfehérvári GT /Sáfrán,Szanyó/	1:45:51
2.Vác I. /Hirth,Vasi/	1:48:45
3.Vác II./Posta,Vizkelethy/	1:59:51

N 17 B 5,4 km 9 e.p. 5 ind.

1.Ladányi O.	Vác	1:52:12
2.Molnár I.	B.MEDOSZ	1:55:46
3.Czeba K.	B.MEDOSZ	1:59:15

Csapat: /2 x 1/

1.B.MEDOSZ	3:55:01

N 15 B 3 km 8 km 5 ind.
1.Lengyel M. Vasas 1:04:01
2.Szücs E. Szf.GT 1:09:10
3.Osváth É. Szf.GT 1:13:25
Csapat /2 x 1/
1.Székesfehérvári GT 2:22:35

BAKONY KUPA

1973.szeptember 9. Ajka
Vb.elnöke: Hornák Zoltán

F 21 A 11,3 km 34 ind.
1.Horváth A. OSC 1:20:46
2.Hegedüs Z. OSC 1:21:39
3.Hegedüs A. BEAC 1:24:41
4.Molnár G. MAFC 1:25:00
5.Sőtér J. BSE 1:26:29
6.Erdélyi T. VME 1:26:32
Csapat: /3 x 1/
1.Orvosegyetemi SC 4:16:01
/Horváth,Hegedüs Z. Kempelen/
2.Spartacus TE 4:38:42
3.Budapest SE 4:43:58

N 19 A 7,1 km 20 ind.
1.Monspart S. Spart. 58:58
2.Fodor C. BEAC 1:10:13
3.Hanusz M. OSC 1:17:30
4.Hegedüs Á. BEAC 1:17:37
5.Schmiedmeister Spa. 1:17:43
6.Danovszky M.BSE 1:20:49
Csapat: /3 x 1/
1.Spartacus TE 3:42:33
/Monspart,Schmiedmeister, Dobosi E./
2.BEAC 4:07:33
3.OSC 4:13:26

F 21 B 8,1 km 36 ind.
1.Deseő L. BEAC 1:16:13
2.Lux Iván BEAC 1:16:34
3.Nagy I. MOTIM 1:18:40
Csapat: /3 x 1/
1.BEAC /Deseő,Lux, Láng/ 4:11:23
2.Bfüredi Vasas 4:14:50
3.Kőbányai Lombik 4:20:31

N 19 B 5,1 km 17 ind.
1.Medne Gunta BSE 1:01:00
2.Piróth E. BSE 1:06:55
3.Jenei M. MAFC 1:10:45
Csapat: /3 x 1/
1.Budapest SE 3:47:15
/Medne,Piróth,Kertész/
2.VIDEOTON 4:26:04

F 17 B 6,9 km 15 ind.
1.Hegedüs Á. BEAC 53:04
2.Nagy A. BEAC 1:01:33
3.Harkányi Á. Lombik 1:02:09
Csapat: /3 x 1/
1.BEAC /Hegedüs, Nagy,Krolopp/ 3:00:13
2.Kőbányai Lombik 3:28:53
3.Bakony Vegyész 4:07:04

F 21 C 6,4 km 20 ind.
1.Ládi J. A.Alu. 47:54
2.Horváth G. Schönh. 56:09
3.Molnár I. A.Alu. 57:57
Csapat: /3 x 1/
1.Ajkai Aluminium 2:49:59
/Ládi,Molnár,Nigó/
2.Schönherz SE 4:07:27
3.Bfüredi Vasas 4:16:33

F 17 C 4,9 km 8 ind.
1.Varga A. A.Bány. 55:52
2.Mihálovics Schönh. 58:35
3.Császár J. A.Bány. 1:00:33
Csapat: /3 x 1/
1.Ajkai Bányász 2:58:37
/Varga,Császár,Horváth/
2.Schönherz SE 3:24:38

F 15 C 4,5 km 10 ind.
1.Márkus Z. Bf.MHD 52:37
2.Horváth F. P.Text. 1:04:52
3.Németh J. P.Text. 1:07:37
Csapat: /3 x 1/
1.Pápai Textiles 3:29:26
/Horváth,Németh,Fejér/
2.Bfüredi MHD Vasas 3:46:40
3.304. ITSK Pápa 4:27:09

FIGYELEM!

A válogatott keret 1974. nyári versenyeire autóbusszal utazik. A 38 személyes kis-panoráma buszban mintegy husz hely nézők és kisérők részére leköthető.
Müsor: indulás junius 28.
Junius 29-30. Pezinok-Racza versenyek Csehszlovákiában.
Julius 1-4. Csehszlovák és NDK VB pályák lefutása, edzések.
Julius 5-7. Versenyek Dániában
Julius 8-12. Svéd 5 napos O-Ringen
Julius 13-14. Ostsee Kupa NDK
Julius 17-21. Háromnapos verseny Berlinben
Julius 23. Hazaérkezés
Részvételi költségek: Utiköltség 1800-2000 Ft
Szállás kb.1000 Ft
Utlevelet, valutát és egyéb saját célra szükséges dolgokat mindenki maga biztositja.
Jelentkezés: MTFSZ-nél irásban december végéig.

☆☆☆

Az 1974-es dániai VB-re 50 fős csoport esetén kedvezményes repülést tudunk biztositani, 2300 Ft-os árban. Kellő számu jelentkezés esetén a szervezést az MTFSZ átveszi.
Valószinü program: Indulás szeptember 18. Együtt a csapattal, hazaérkezés: szeptember 24.
Várjuk az érdeklődők leveleit!

TÁJÉKOZÓDÁSI FUTÁS

A MAGYAR TÁJÉKOZÓDÁSI FUTÓ SZÖVETSÉG HIVATALOS LAPJA

Szerkeszti a Szerkesztő Bizottság. Felelős szerkesztő: Skerletz Iván. Szakszerkesztő: Nyitrai György. Képszerkesztő: Józsa Sándor. Tördelőszerkesztő: Szaktilla János. Szerkesztőség: Budapest VI., Bajcsy-Zsilinszky út 31. II. em., telefon: 126-820. Levelezési cím: 1374 Budapest, Pf. 614 — Kiadja a Sportpropaganda Vállalat (1146 Budapest, Istvánmezei út 3.). Kiadásért felel: Béres Tibor igazgató. — Terjeszti a Magyar Posta. Előfizethető bármely postahivatalnál, a Posta hirlapüzleteiben és a Posta Központi Hirlapirodánál (KHI, 1900 Budapest, József nádor tér 1.) közvetlenül vagy postautalványon, valamint átutalással a KHI, 215-96162 pénzforgalmi jelzőszámra. Egyes szám ára: 3,— Ft. Előfizetési ára egy évre: 30,— Ft (megjelenik havonta). Számonként kapható: Sportpropaganda Vállalat Terjesztési Osztály, Budapest VIII., Rákóczi út 57/a. Indexszám: 25827

Z-73655 - Sportpropaganda

Ára: 3,– Ft

TÁJÉKOZÓDÁSI FUTÁS

1973 DECEMBER

TÁJÉKOZÓDÁSI FUTÁS

IV. ÉVF. A MAGYAR TÁJÉKOZÓDÁSI FUTÓ SZÖVETSÉG HIVATALOS LAPJA 12. SZÁM

A versenyeredmények közlésének az eddigiektől eltérő, ujfajta módjára irtunk egy elképzelést a TÁJÉKOZÓDÁSI FUTÁS juliusi számában, ezen a helyen: a hivatalos versenyjegyzőkönyvet pótolnánk egy-két ujságunkban megjelenő betétlappal, melyek az egyes versenyek teljes eredményértesitőjét tartalmaznák.Kértük az illetékesek véleményét és javaslatait.

Az erre érkezett szépszámu postából kizárólag versenyző Olvasóink kedvező fogadtatása került elő, igy Debrecenből Kovács Attiláé:
"Jó és megvalósitható ötletnek tartom. Nézetem szerint ezzel mindenki jól járna. Természetesen minden verseny eredményét, teljes terjedelemben lehetetlen és nem is célszerü közölni. Meg kell előre határozni: melyeknek jelenik meg teljes eredménylistája a lapban. Elsősorban azok a versenyek jönnek számitásba, ahol több klub vesz részt. Igy az országos, budapesti és vidék bajnokságok, elit, A és B fokozatu rendezvények."

Az érdekelt versenybirók átsiklottak a felhiváson, vagy hallgatásukkal jelzik maradjunk csak a jelenlegi gyakorlatnál? Minden rendezőség lehetőségei és képességei szerint számolja, közölje és továbbitsa olyan gyorsan versenyanyagát, ahogyan tudja...

Több nagy viadalunkon lépést tartanak a fejlődéssel az eredményközlés terén is, de sajnos nagyobb számban vannak még azok a versenyek,ahol az időmérés és számitás nem fejlődik a fokozatosan növekvő mezőnyökhöz mérten. Elhuzódik az értékelés, s mire sor kerül az eredményhirdetésre néhány "ráérő" jelentkezik csak a dijakért, de ezzel még nem ért véget a verseny. A rendezőség a következő napokban, vagy egy kis "szusszanás" után hetek mulva állitja még össze a teljes versenyjegyzőkönyvet.

Ugy tünik ráérünk még gondolkodni azon ki is vegye kézbe a TÁJÉKOZÓDÁSI FUTÁS szerkesztőségében az eredménylista betétlap kiadásának ügyét, egyelőre jó ötlet marad...

Nyitrai György

Tatától Debrecenig

A legutóbbi három évben megerősödött a többnapos, sőt soknapos versenysorozat hazai hagyománya. Mint jól emlékezhetünk rá, 1971-ben Tata-Tóváros kert és a közeli Vértes hegység adott otthont az akkor még 3 verseny - Eötvös, Budapest és Hungária Kupa - 7 napjának. A felfedezés örömével tobzódtunk a sport korlátlannak tünő lehetőségeiben és talán meg is ártott kissé a sok a jóból. Ezért egy év mulva már magára maradt szövetségünk és a Hungária Kupa, amely 3 egyéni és egy váltóverseny formájában zajlott le Budapest környékén.

Idén emelkedett a versenynapok és a résztvevők száma. Majd mindannyiunk számára uj terepeken, a dimbes-dombos, dámvadas Zalában 5 napos át folyt a versengés 15 kategóriában /iga, némelyikben csak 4 napig/, melyre uj hazai létszámcsucsot hoztak össze a résztvevők. Bár a kollégiumi táborozás kevésbé volt romantikus,mint a tóparti kempingezés, az erős nemzetközi mezőny ujabb szint jelent az - elsőizben nevében megfelelő - "magyar 5-napos" rövid történelmébe.

1974-ben tovább lépünk. A dániai világbajnokság évében indokolt az ott várhatóhoz hasonló terephez, technikához és taktikához edzeni legjobbjainkat, és ezzel is megismertetni a kezdőket és a középmezőnyt. Igy esett a választás Debrecenre, az Alföld szivére, s ezért bővül a verseny "C" osztályu kategóriákkal is. Az elmult évek Alföld Kupái azt mutatták, hogy vannak erre jó terepek, lehet jó térképeket készitení és a vendégszerető város bizonyára törekedni fog a zalaegerszegi szép emlékek elhomályositására. Külföldi vendégeinket joggal érdekelheti a történelmi város és a puszta-romantikát idéző táj.

Minden adott tehát az 5-naposunk sikeréhez. S hogy ez bekövetkezik-e, az elsősorban rajtunk, versenyzőkön és szervezőkön áll vagy bukik.
Nos, rajtunk ne muljék!

Hardicsay Mária

Erősödő IOF

A kétévenként megrendezésre kerülő IOF Kongresszus sportágunk legmagasabb szintü határozathozó és irányitó összejövetele. Ez évben Svájc biztositotta az eszményi körülményeket az értekezletek, tanácskozások, filmbemutatók számára.

A Magglingen-i Sportiskoláról, ahol a kongresszust tartották, csak annyit, hogy Biel városa fölött, 878-1070 méter magasságban helyezkedik el Svájc 1944-ben alapitott Szövetségi Torna és Sportiskolája. A hatalmas kiterjedésü, erdőfoltok közé ékelt labdarugó, tenisz és egyéb sportpályák, nyitott és fedett uszómedencék mellett megtalálható a fix tájékozódási edzőpálya is. Magglingenben - francia nevén Macolin-ban - tartják a leendő testnevelő tanárok nyári gyakorlati oktatását, a tanárok rendszeres továbbképzését, ifjusági és honvédségi sportvezetők, továbbá a válogatott keretek edzőinek továbbképzését. Itt van az ország sporttudományi központja, szakkönyvtára és sportfilm központja is. Ennyit a tanácskozásnak otthont nyujtó létesitményről, amely az alkalomhoz illően az IOF tagországok zászlódiszébe öltözött.

A kongresszusra julius 20-án került sor, de a megelőző három és fél napon, amikor az elnökségben, vezetőségben és az öt szakbizottságban az előkészitő megbeszélések folytak, nem sok idő jutott nézelődésre, csak a sportiskola teraszáról gyönyörködhettünk Biel város és a tó látképében.

A kongresszusra 18 tagország - tagszövetség - képviselői gyültek össze: Ausztria, Bulgária, Csehszlovákia, Dánia, Finnország, Franciaország, Izrael, Japán, Kanada, Lengyelország, Magyarország, Nagy-Britannia, NDK, Norvégia, NSZK, Svájc, Svédország és USA. A Szovjetunió megfigyelővel vett részt. A kongresszuson és a bizottságok munkájában magyar részről Skerletz Iván /Térképbizottság/ és Hardicsay Mária /Technikai Bizottság/ vett részt.
Nem képviseltette magát Belgium, Ausztrália, Ujzéland. A fenti országok közül az eddigi ideiglenesen felvett USA, Ausztrália, Ujzéland, valamint Izrael vált taggá, és velük most már 21 ország alkotja az IOF nagycsaládját.

A kongresszusnak összesen 27 napirendi pontja volt. Közülük most azonban csak néhányról számolok be.

A 13.pontban az uj tagok felvételére került sor. 14.pont az IOF 1961-ben, megalakulásakor elfogadott alapszabályát időközben többször módositották, elérkezett tehát a teljes átdolgozás ideje. Javaslatunkat, hogy a vezetőség létszámbővités esetén is páratlan számu maradjon, 3-12 arányban elvetették, és végül az átdolgozott alapszabálytervezetet 17 igen szavazattal elfogadták.

A 15.pontban a Világbajnoksági szabályzat módositására került sor. Az előterjesztést a technikai bizottság az utóbbi két évben készitette el, és a javaslatot elfogadták./Időközben nyomtatásban megjelent, forditása készül./

Egyéb szabályok és előirások. Finnország javasolta a térképekkel kapcsolatban, hogy a jeleken tulmenően szöveges térképkészitési szabályzatot is készitsenek. Javaslatukat egy 32 oldalas szövegtervvel együtt terjesztették elő, és ez most a térképbizottsághoz került további kidolgozásra.

Svédország javasolta, hogy a jövőben évente rendszeresen, naptáregyeztetés legyen. Javaslatukat egyhangulag fogadták el. A másik svéd javaslat a szinvakok és szintévesztők érdekeit képviseli olymódon,hogy a bóják eddigi fehér-piros szine helyett kék-fehér-piros, illetve narancs-kék szinkombinációt javasolnak. A javaslatot a technikai bizottságnak továbbitották további kisérletre. Természetesen addig is, mig végleges döntés nem születik, mindhárom variációt lehet alkalmazni a versenyeken. Értelemszerüen egy versenyen csak egyfélét.

A 16.pont tárgyalásánál hosszu és harcos vita alakult ki a Sifutó VB létjogosultsága körül. Az előterjesztést a sibizottság nyujtotta be. A részletes vita után 10 igen, 2 nem /Norvégia,Svájc/ volt a leadott szavazatok száma. Az ellenzők és tartózkodók véleménye - igy a mienk is - az volt, hogy a bizonytalan hőviszonyokon tulmenően a kevés rendelkezésre álló pénzenergia és nem utolsósorban versenyzőlétszám miatt jelenleg a nyári, gyalogos, versenyzésre, edzésre kivánnak koncentrálni. A helyzetképhez hozzátartozik az is, hogy az igen szavazatokat leadók között sok olyan ország is volt, ahol a gyalogos versenyzés is kezdeti nehézségekkel küzd, és csak az elvi lehetőséget kivánták támogatni. Sitájékozódást talán nem is láttak!

Elfogadtak egy részletes ügyrend kidolgozására vonatkozó NDK javaslatot, továbbá döntés született arról, hogy 1979-től kezdődően a világbajnokságokat páratlan években rendezzék, hogy az olimpiai játékokkal való időpont-, propaganda és nem utolsósorban gazdasági /pénz!/ ütközések megszünjenek.

Ezek után rövid kiegészitésekre került sor az 1972-es csehszlovákiai VB-ről és az 1973.tavaszán megtartott svédországi Si-OL világtalálkozóról.

A 18.pontban a soronkövetkező világbajnokságokról volt szó. 1974. Dánia /technikai delegáltja norvég Knut Berglia/; 1976. Nagy-Britannia, véglegesen elfogadva. Az IOF technikai kiküldötte svéd - Sivar Nordström, aki egyébként a technikai bizottság vezetője. 1978. Norvégia. Jelentkezésére ideiglenes megbizást kapott. A technikai delegált személyét Svájc fogja jelölni. 1975.márciusára Finnország jelentkezett az első Sifutó VB megrendezésére. Jelentkezését a kongresszus elfogadta.A technikai delegáltat Svédország jelöli. Az 1979-es VB megrendezésére is Finnország jelentkezett.Ma-

gyarország kérte, hogy ebben a kérdésben most ne hozzanak végleges döntést, mivel az előzetes megbizás határideje 5 évvel a VB előtt van, és most került sor a VB időpontmódositásra is. Ezért a kongresszus ugy határozott, hogy 1974.december 31-ig meghosszabbitja a jelentkezési határidőt. Amennyiben nem fut be más jelentkezés,Finnország előzetes megbizása érvényes, ha igen, legkésőbb az 1974-es VB idején adják ki az előzetes megbizást.

Elvi döntés született 12 igen, 2 nem szavazattal arról, hogy a tagországok növekvő létszáma, igy a népesedő mezőnyök miatt, továbbá a kivánatos 4 perces rajtidőközök megtartása végett a világbajnokságokat selejtező-döntő rendszerben tartsák. Ez az uj eljárás azonban az 1974-es és 1976-os versenyeket még nem, és akkor is egyelőre csak a férfi mezőnyöket érinti. A sorsolás és lebonyolitás részletes kimunkálását 1975.tavaszára készíti el a technikai bizottság.

A kongresszus munkájához tartozik az elmult megbizatási időszak gazdasági jelentésének elfogadása és ezzel egyidejüleg a választott tisztségviselők felmentésének megadása is.

A 20.pont tárgyalásánál bejelentették, hogy az évi tagdij összegét - 600 Svéd Korona - nem emelik, azonban 16:2 leadott szavazattal elhatározták az IOF nemzetközi naptárába kerülő versenyek "felvételi dijának" bevezetését. Dánia javasolt összege "A" versenyenként 200, "B" versenyenként 100 Svéd Korona, a vezetőség javaslata ezzel szemben 50, illetve 25 Svéd Korona. A dán javaslatra 5, a nemzetközi szövetség vezetőségének javaslatára 10 igen szavazat jutott.

Ezek után került sor a következő két év pénzügyi tervének megszavazására és a választásokra.

Elnök: Erik Tobé /Svédország/
Elnökhelyettesek: Willy Mathys /Svájc/ és Miroslav Hlavacek /Csehszlovákia/.

Mindhárman ujraválasztva.
A vezetőségbe, az uj helyre, Nagy-Britannia John Disleyt, Norvégia a visszalépő J.M. Larsen helyébe Atle Sundelint javasolta. A két személlyel a kongresszus egyetértett,és az eddigi vezetőségi tagoka: Erkki Sorakuru /Finnország/, Olaf Andersen /Dánia/, Horst Stubenrauch /NDK/ ujraválasztotta.

A következő - 1975-ös - kongresszus helyéül Svédországot jelölték /vagy más jelentkező hiányában rábeszélték/. A tárgyalás nyelve 9:8 szavazattal német, angol forditással, de az összes jegyzőkönyveket angolul is el kell készíteni. /N.B. Nem irigylésre méltó feladat, ugyanis a mostani kongresszuson a munkaközi jegyzőkönyvek, előterjesztések 80 oldalt tettek ki, és ezek folyamatos megirása és sokszorositása többnyire csak németül történt./

Végül egy bejelentés: 1973. május 26-án Oklahoma /USA-ban megtartott GAIF /Nemzetközi Sportszövetségek értekezletén/ az IOF-et egyhangulag felvették tagnak.
Ezzel, no, meg a rendezőnek mondott köszönettel tulajdonképpen be is fejeződött a kongresszus. /Többek szerint ez alkalommal volt a leggördülékenyebb az egész rendezés./
- Természetesen most sem maradhatott el 19-én délután a már hagyományossá vált kis verseny sem, mégpedig három kategóriában.
- A korai vacsorák után majd minden nap tartottak film- és diavetitéseket. Ezeken azonban csak azok vehettek részt, akik éppen nem dolgoztak valamelyik bizottságban abban az időben.
Ugyanez mondható el a nagyvonalu házigazdák által biztositott uszoda használatra és szaunázásra is.

18-án szintén ilyen program volt a naptáregyeztető értekezlet, ahol csak gondosan előkészitett anyagunk képviselte a magyar szineket.
- A népes számban megjelent felnőtt és kevésbé felnőtt kisérő családtagok részére kétszer szerveztek fakultativ kirándulást a környékre. No, erről is csak meséket hallottunk.
Ami azonban már nekünk sem volt mese, a szombati buszos-lanovkás kirándulás a Berni Alpokba, az Eiger közvetlen közelébe. Amit itt láttunk a felhős, esős nap ellenére, - vagy talán éppen azért - felejthetetlen. Lehetőségünk volt ötféle fárasztóbb és kényelmesebb turázgatásra. Közöttük szakmai is akadt, mégpedig a függőpálya First-i végállomásától Grindelwaldig kihelyezett 15 bója felkeresése. Ezt a tulajdonképpeni fix pontos pályát bárki felkeresheti, és aki a térkép szélén megnevezett ellenőrzőpontok közül tizet időben és sorrendben kötetlenül felkeres, szép kis gomblyukjelvényt kap a Grindelwaldi utazási irodában. A térképen 1 km 6 cm, 10 m-es rétegvonalakkal. A szintkülönbség 2168 m-től 1229 m-ig terjed. A turákról visszaérve igen rövid berni kanton városházi üdvözlés után máris a záróvacsorához kellett tovább buszozni, Grosschöchstettenben egy kis falu vendéglőjébe. A népi étkekből összeállitott menüt amolyan diszótoros szerü vacsorát - egy öreg svájci hegyikürtös magánszáma tette stilszerüvé és ünnepélyessé.

Tulajdonképpen ezzel véget is ért az 1971-73-as munka, a 73-75-ös periódus pedig másnap, vasárnap reggel kezdődött meg. Összeült az uj vezetőség, kinevezte a bizottságok vezetőit és vagy jóváhagyta az egyes szakbizottságok személyeit és munkatervét, vagy sem.

Változás ezen a téren, hogy egy szakbizottságnak maximum 9 rendes tagja lehet, a bizottságon belül pedig kisebb munkacsoportok alakithatók.
Kiképzési és Propaganda Bizottság vezetője: Dr.Herbert Hartmann /NSZK/; Térképbizottság vezetője: Ib Erik Nielsen /Dánia/; Munkacsoportok: Titkárság, Tájékoztatási, Jelkulcs. Magyar tag Skerletz Iván. Sajtóbizottság vezetője: Ragnar Petterson /Svédország/, a bizottságnak 3 tagja van. Sibizottság vezetője: Lasse Heidemann /Finnország. Technikai Bizottság vezetője: Sivar

Nordström /Svédország/. A bizottságban rajta kivül négy állandó tag van /közöttük Hardicsay Mária/. A munkát négy munkacsoportban végzik. /Versenyszabályok, Pályakitüzési irányelvek, Egységes pontmegnevezések, Versenytechnikai ügyek /u.m. bójaszinek, segédeszközök, piktogram, versenyrendezés, versenyrendszer fejlesztés./ Mellesleg ide tartozik a versenynaptár szerkesztése és a dopping kérdése is.

A vezetőség elhatározta további három időszakos bizottság felállitását, mégpedig a gazdasági, az ügyrendi és a bizottsági-munkarendi kérdések intézésére. Tagjaik tulajdonképpen a vezetőség tagjai, és a három kis csoport a vezetőségen belüli munka felosztását szolgálja.

Ujitás még, hogy valamennyi IOF bizottság un. összekötőt, ha ugy tetszik megfigyelőt kapott a vezetőség tagjai közül, hogy a bizottságok és a vezetőség közötti munkakapcsolat és tájékoztatás szorosabbá váljék.

Ellenőri jelentés

Első izben kapott a sportág rangos versenye jelentőségéhez méltó keretet a Zala megyei párt, tanácsi és katonai vezetők áldozatkész és a sportág történetében példátlan segitőkészsége nyomán. A helyi vezetők versenyen kivül nyujtott számtalan, talán apróságnak tünő, de jelentős anyagi áldozattal járó figyelmessége messze tulhaladta a megnyitón elhangzó beszédből kiáradó meleg sportbarátság igéretét.

A verseny előzményeiről nincs módom részletes leirást készitení, miután kapcsolatfelvételünk után a 4-5. nap területén végzett ellenőrzőbirói "besegitésen" tulmenően az előkészitést csak a postán megküldött lebonyolitási tervezet alapján volt módomban megismerni.

A térképek elkészülésének "csuszása" nem tette lehetővé időben történő birálatukat, igy csupán a verseny során volt alkalmam összehasonlitani a térképet a terepel. A jövőben indokolt lenne a helyesbités alapján készült asztralon ellenőrzése a szövetségi ellenőr - mint térkép ellenőr - részéről.

Pályakitüzés: Miután a verseny előtt /és alatt/ a pályákat tartalmazó versenyanyagot nem kaptam meg, a tervezett pályák kialakitásában, ill. tervezetében nem vettem részt - néhány részlettől eltekintve!

Az ötször 15, összesen 75 kategória pályáját utólag birálni nem célszerü, igy csupán néhány észrevételt tennék:
A versenysorozat minden napján a kevés pontból felépitett sokkategóriás pályák irrealitást vittek be az eredménybe. Az elit kategóriák versenyzői az átmeneteken keservesen megszerzett néhány másodperces előnye elveszett a közös pontokon a alacsonyabb kategóriák körülményes, lassu /tömeges/ lyukasztása miatt keletkezett sorbanállásnál.

Résztvevők. Versenybiróság. A három részre felosztott feladat három önálló stábbal, központi irányitással realizálta a versenybiróság elnöksége tagjainak elképzelését.

A honvédség fegyelmezett közremüködése pótolhatatlan segitséget jelentett. Az egység parancsnokának segitőkészsége, gyakorlati ötletei, emberi magatartása többször átsegitette a stábokat pillanatnyi nehézségeiken.

A versenyzők magatartása a szállitás során tanusitott meggondolatlan viselkedésükön kivül fegyelmezett volt.

Óvások. Az első napon benyujtott óvást az ellenőrzőbiró /dr.Varasdy/ elutasitotta. Az óvás nem volt indokolt, bár részben valóságos észrevételt tartalmazott. A letört lyukasztó és a bója a verseny közben sérült meg és a földre esett, de nem semmisült meg és helyét nem változtatta. Az eredményt érdemlegesen nem befolyásolta.

Az ötödik napon négy óvási probléma volt.

a/ Danovszky /BSE/ a rajtból rossz szalagozáson futott ki első futóként. A TV kamera zavaró hatását figyelembe véve hozzájárultam uj időpontban való ujra rajtolásához.

b/ Az "LY" jelü pont az eredetileg jó helyre bemért, az ellenőrzőbiró által ellenőrzött /Halász/ és szabályos "LY" kódkártyával jelölt helytől kb. 40 m-re került felvezetői tévedés miatt. Kiemelve.

c/ "Z" jelü pontnak 100 m-en belül elfogadható mérési bázis nincs. A 100 m-en kivüli bázisok térképhibásak voltak, igy az onnan mért eltérések miatt az óvás a szabályzat szerint nem volt elfogadható. A pont körüli térképhibák, a sürü bozótos és erős emelkedésü terep miatt a pont elhelyezése nem volt sportszerü.

d/ "E" kódu pont környezetének 100 m-en belüli térképhibái és a mért eltérések alapján a pontot kiemeltük.

HUNGÁRIA
1973
ZALAEGERSZEG

Összefoglalva: A lebonyolitás - a nem törvényszerü hibáktól eltekintve - igazolta a tájékozódási futás hazai hiveinek azt az érzését, hogy bármilyen nagy verseny - akár a világbajnokság - rendezéséhez is rendelkezünk szakmailag és emberileg egyaránt alkalmas vezetőkkel, rendező gárdával, erővel és tapasztalatokkal.

Halász Miklós

Bogdány Miklós

Új szabályok előtt

Öt idényt végigversenyeztünk vele, megismertük, elfogadtuk, ha kell fejből, lapozgatás nélkül óvunk. Kivülről ugyan az országos sem fujja, de a gyakorlatból minden versenyző ismeri, hiszen a verseny /ideális esetben/ a jelentkezéstől, sőt a kirás szétküldésétől kezdve az eredményhirdetésig, ill. az eredményértesitő postázásáig a szabályzat betüje és szelleme szerint megy végbe.

Már azt is szinte megszoktuk, amikor jogászkodó csürés-csavarással "értelmezik" egy-egy pontját. Aztán itt vannak a döntvények. Aki saját példányába átvezeti őket, lassan kifogy a margóból és pótlapokat kénytelen beragasztani.

Versenyrendezés, pályakitüzés: "A fene vinné el ezeket a hülye megkötéseket!" Versenyen: "Hát ezeknek mindent szabad? Szabad nem betartani a szabályzatot? És pont az Országos, a Budapesti, ilyen megyei, olyan megyei szövetség, ez a nagy klub, az a nagy név /nem kivánt törlendő/ enged meg ilyet magának?"

Igen, az élet megy, és alapjában jó - ismétlem: alapjában jó - szabályzatunknak kiütközik fő gyengéje: a tulprecizkedés. A kategórikus "kell" és "nem szabad" helyett több "ajánlatos", "célszerü", esetleg "általában kell" vagy "általában nem szabad" gyakran jobb volna.

Vegyük például a szabályzat legtöbbet forgatott oldalát, a pályahosszakat, szinteket, győztesidőket összefoglaló táblázatot a hozzátartozó szöveggel. Ennek feladata - szerintem - segitségül lenni a pályakitüzőnek, nem pedig megfellebbezhetetlen "igazságokat" kimondani. Mi a helyzet most? A kizárólag maximum adatok megadása maximális pályák kitüzésére csábit. Nézzük meg akárhány kicsi vagy nagy, "rangos" vagy átlagos verseny adatait: az F 21 kategória kivételével az összes többiben a maximális távot kell futnia a versenyzőnek. /1973-ban kicsit javult a helyzet./ F 17 B-ben például a táv a maximálisan engedélyezett 8 kilométernél ritkán rövidebb jelentősen, akár nincs benne szint, akár beletették a maximális szintet! Persze alföldi terepen józan ésszel néha ezt a maximum-távot is tul kellene lépni, de ez szigoruan tilos: "a megadott táv- és szinthatárok betartása kötelező".

Egy példával szeretném illusztrálni, hogyan képzelem el megadni a versenypályák adatait /zárójelben összehasonlitásul a jelenlegi megadás/. Egyben arra is utal, hogy a táblázat adatait is felül kell vizsgálni, a felgyorsult versenyzéshez igazitani.

Kategória	Győztesidő	Versenyidő
F 17 A,B	1:00	3:00
F 17 C,D	0:50	2:30
F 17	1:10	3:30

Kategória	Max.táv km	Max. szint m
F 17 A,B	6-8	200-350
F 17 C,D	5-7	150-250
F 17	8	300

Az ehhez tartozó szöveg: "A táv- és szinthatárok betartása általában kötelező! Több szinthez általában rövidebb táv tartozik és forditva. Az alacsonyabb fokozat /B, ill. D/ pályáit az alsó táv- és szinthatárok figyelembevételével célszerü kialakitani. Amennyiben valamilyen okból /pl. többnapos versenysorozat/ rövidebb győztesidőt tervezünk, a pályaadatokat is arányosan röviditeni kell."

Vagy vegyük a versenyidőt. Egy szeptemberi szombat délutáni C vagy B fokozatu egyéni bajnokságon /igy van a versenynaptárban/ a munka- ill. iskolaidő végét figyelembe véve legkorábban 15 órakor lehet rajt és kb.16 óráig tart, Napnyugta 18 órakor van. Látható, hogy még az első rajtszámoknak sincs meg a minimálisan kötelező 210 perc versenyidejük, hát még az utolsóknak. De józan ésszel nem is kell, ha a pályakitüző rövidebb, gyorsabb pályát tervez. Ezen a szabályzatbeli merevségen lazitani kell.

Vagy ott van az átrajzolás - javitás kérdése. Az átrajzolás terjedni fog /és ez helyes/, de ehhez elengedhetetlen a bürokratikusan részletező 6.15 pont megváltoztatása.

Vagy emlékezzünk vissza, milyen volt a tavalyi világbajnokság váltóján a rajt. Tömegrajt volt, de kötetlen pontérintési sorrenddel a pálya elején. Ezt a megoldást a mi szabályzatunk nem engedi, ilyen rajtoltatás nem tervezhető, az ezzel kapcsolatos tapasztalatok nem gyüjthetők össze. /El tudok képzelni ilyen rajtot nem csak váltón, hanem akár egyéni versenyen is, az 1 perces rajtköz ellensulyozására!/

Ez csak egy pár gondolat volt, az is elég egyoldaluan, a szabályzat tulzott merevségének, tulhatározottságának enyhitésére. Van még sok más, ami az öt év során összegyült és változtatást kiván. Egyet azonban figyelembe kell venni: jó szabályzatunk csak akkor lesz, ha nem akarunk mindent agyonszabályozni! És még egy: a szabályzatot be kell tartani! Ezek a mi játékszabályaink, és senkinek sincs joga ezeken önkényesen "felülemelkedni"!

Balogh Tamás

A legjobbak nélkül

Az elmult években gyakran használt csákvári gépállomás volt a központja az együtt megrendezett Budapest és Vidék I.o. egyéni bajnokságnak. Kellemes őszi időben a Csákvártól északra elterülő terepen, a Kotlóhegy és környékén zajlott a verseny mindkét napon. A térkép az 1971-es November 7. versenyre készült. Azóta a növényzet változott, elsősorban, s ez a futhatóságot befolyásolta. Erre a rendezőség fel is hivta a figyelmet.

A verseny tulajdonképpen a második vonal számára biztositott versenyzési és minősités szerzési lehetőséget. Az első vonal, a legjobb 8 férfi és 6 női versenyző Csehszlovákiában szerepelt a csehszlovák-magyar-svéd hármasviadalon. Ennek megfelelően győzelmi esélye vidéken és Budapesten egyaránt 6-8 főnek volt. A résztvevők egy csoportjának a feljutás volt a tét. Ezek a verseny-

zők vették tulajdonképpen igazán komolyan a versenyt. A rajthoz álló I.osztályuak nagy részének egy jól sikerült edzés volt ez az egyéni bajnokság előtt. A pályák, a Budapest-bajnokságok történetében rendhagyó módon igen jók voltak. Az egészen gyászos Pécskő térképen rendezett elmult évi, vagy a vitéz kötéseiről emlékezetes 71-es bajnokságok után, korszerü, jó pályákon futhattak a versenyzők. Remélhetőleg ez egy folyamat kezdete, s ilyen vagy ennél jobban megrendezett versenyeivel a Budapest-bajnokságoknak is rangja lesz. Nem szabad tehát idegenkedni egy-egy fiatal versenybiró, vagy aktiv versenyző pályakitüzői munkájától.

Az első napi versenyek után mind vidéken, mind Budapesten kialakultak ugyan az élcsoportok, de jósolni még nem lehetett. Talán a fővárosi nők mezőnyében Schmiedmeister bajnoksága tünt valószinünek.

A második nap is igen éles küzdelmet hozott. A bajnoki cimek mindenhol szoros küzdelemben dőltek el. A férfiak mezőnyében Gombkötő győzött Honfi és Gyurkó előtt. A nőknél Schmiedmeister nyert minimális különbséggel Medne és Hanusz előtt.

Mi - beavatott versenyzők, ezt "kotrásnak" nevezzük!

Hegedüs Ábel

Bajnokság Sopronban

Október 13-án, szerencsére nem pénteken, hanem szombaton, rendezték meg Sopronban az éjszakai bajnokságot.

A hideg, a viharos szél és a nem legkedvezőbb időpont ellenére - nappali bajnokság előtt egy héttel - a teljes ifi és csaknem teljes felnőtt élmezőny rajthoz állt.

Aki elindult, nem bánta meg, mert a verseny éjszakai versenyzésre kiválóan alkalmas terepen, térképen és pályákon zajlott le.

A terep:
Nem bozótos, nem tul szintes, közepes sürüségü, éjszaka is jól azonositható domborzattal és sikrajzzal.

A térkép:
Jól helyesbitett, szép rajzu, jól olvasható. A domborzat jó, bár kissé sürü, szerintem elegendő lett volna 5 méteres szintvonalakkal rajzolni. A sikrajzi helyesbités is megfelelő volt, bár a jelleghatárokkal és a futhatósággal néhol kisebb problémák voltak.

A pálya:
A kis térkép és a sürü uthálózat ellenére technikás és változatos pályákat tüztek ki. A pályakitüzők szellemességére és a korlátozott lehetőségekre vall, hogy az ifi pálya minden pontja a felnőtteknek is pontja volt, de az utolsó kivételével egy közös átmenet sem akadt.

Még egy-két gondolat a versenyről:
Az éjszakai versenyek egyik fő problémája a pontok kivilágitásának megfelelő megoldása. A soproni rendezők ezt is kitünően megoldották, a pontőrök a lámpa halványodása esetén azonnal égőt és elemet cseréltek. Ezzel elérték, hogy az utolsók közt indulók is egyenlő feltételek mellett versenyezhettek /pl.Sőtér János, Hegedüs András és Ábel/.

Nem tartom szerencsés dolognak azonban, hogy bajnokságokat ugyanabban az évben I.osztályu versenyeken már használt terepeken rendeznek.

Örömünkre szolgált viszont, hogy kimentek a divatból a két és fél-három órás marathoni éjszakaik, és az éjszakai versenyek győztes idejei kb. egyenlőek a nappaliakkal. A rövidebb győztesidők és a mezőny kiegyensulyozottsága miatt elég szoros eredmények születtek. Az utolsó indulók befutása előtt pl. az első három ifi 5 másodpercen belül volt.

A felnőtteknél nem volt meglepetés, a dobogót 3 válogatott foglalta el Hegedüs, Vajda, Sőtér sorrendben. Az ifiknél ritka eredmény született: a dobogón az ifjusági válogatott 4 tagja állt, mivel a harmadik helyen a tavalyi bajnok, most Kovács Gábor és a tavalyi második Honfi Gábor osztozott.

Hogyha valaki olyan versenyről ir cikket, amelyen részt vett, véleményalkotásában mindig szerepet játszik az, hogy milyen eredményt ért el. Még igazabb ez egy bajnokságra. Ugy érzem azonban, hogy a győztes szemével is reálisan tudtam megitélni ezt az éjszakai bajnokságot.

Deseő László

A szakfelügyelő szemével

Két hét elteltével már letisztult benyomásaimról adhatok számot az olvasónak. A Magyar Népköztársaság 1973. évi Nappali Egyéni Tájékozódási Futó Bajnokságai jól sikerültek. Minden elismerésem a győzteseké és helyezetteké.

Már a verseny idején sok téma merült fel, melyekkel kapcsolatban elhatároztam, hogy nyilvánosan alkotok véleményt. Van továbbá sportágunknak több jellegzetes "kortünete", melyekkel kapcsolatban itt az alkalom reflektálni.

- Október 20-a hideg, zord időjárással fogadta a versenyt. Meglepetésre mégsincs jogunk, erre minden év ilyen szakában számitani kell. Az év legfontosabb hazai eseményét nem szerencsés dolog kockára tenni az időpont miatt. Pillanatnyilag a feljutási rendszeren nincs lehetőségünk - tartalmi - változtatásra, de legalább két hetet nyernünk kell ésszerü összevonás, vagy más ujitás árán, és az OB-t előre hozni.

- Szerencsére a hideg a versenyzőket kevésbé zavarta - ezt ők mondták - mint a rendezőket. Tény, hogy fázósan, reszketve még a számoló agy is lassabban - és néha még hibásabban is - dolgozott, de a tévedéseket sorra helyesbitette a versenybiróság, aggodalomra nem volt ok. Volt, akiben aggály merült fel a mért idők helyességét illetően. Én meggyőződtem arról, hogy a jelenlegi rendezési gyakorlatnak megfelelő módszerrel, /együtt inditott órák/ és nagyon gondosan dolgoztak az időmérők. Az viszont igaz, hogy sportágunk időmérési rendszere nem megnyugtató. Elkészülhetne végre a régen várt időregisztráló óra, a rajt és cél idejének biztos kapcsolatát és ellenőrzését rádió, vagy más összeköttetés utján meg kell oldani.

- A kétnapos esemény egyik legkellemetlenebb élményében volt része a mezőnynek a második napon, amikor egy teherautó megrakva ruhákkal órákra eltévedt, és az izzadt mezőny tehetetlenül és reménytelenül várta azt a pár kisérőt, akik meggondolatlanul az ismeretlen cél keresték a kocsival.

- Az élmezőny tagjai sokszor adtak hangot meggyőződésüknek, hogy a versenyen a pályák a legfontosabbak, azok érdekében más szempontok bizonyos mértékig háttérbe szorulhatnak. Nos, itt ez történt. A pályakitüző a terep erre - vonalvezetés tekintetében - legalkalmasabb rajt- és célhelyeit választotta és kitüzte ezek között az év legtechnikásabb pályáit. Ennek hátulütője lett azután az igen bonyolult szállitás, a rajthelyekkel való rossz kapcsolat /bár a dolgukat igy is jól ellátták/, és mindaz, ami például az eltévedéshez is vezetett. Nem tudták a gépkocsival parkolók sem, hol célszerü megállni, merre van a cél a második napon, igy történt, hogy a versenyterepen sétált a fél mezőny, aki már lefutott, és az összes célba igyekvő kisérő. Ebből nem lett nagyobb baj, de valljuk be utólag, hogy egy másik többr az ut mellett szintén jó lett volna. Tanulság versenyrendezéshez: a pálya után közvetlenül a gyakorlati szempontok következnek.

- A térképet dicsérték a versenyzők. Egyetértek velük. A jellegzetesen bükki jelenségek, mészégetők és szénégetők felvételével és az átlagosnál sziklásabb talaj ábrázolásával olyan részletgazdagság adódott, melyre kevés példa van magyar térképen. Az is igaz, ez a neves gárda ritkán javit együtt, de ez volna a szükséges szinvonal, melyet a jövőben minden térképünkkel el kell érni.

- A pályák igazi bajnoki szinvonaluak voltak. A két felnőtt pálya technikás és nehéz, a többiek arányosan könnyebbek, de mind kimondottan technikásak voltak. Ez az oka annak, hogy a többség nagy élménnyel gazdagodva tért hazaa versenyről, de annak is, hogy volt olyan versenyző, aki rajtja után 6 és fél órával Szilvásvárad felé kocogott az uton és közben Bánkutat kereste. Teljes elismeréssel adózom a sporttársnak szivós kitartásáért, de elitélem az edzőjét és hibát, szabálytalanságot keresek az OB-ba való feljutásában. Ez könnyen egy induló sportpályafutás töréséhez, és a rendezőknek egy egész éjszakán át tartó erdei kereséshez vezethetett volna. Lehet, hogy a véletlen szeszélye juttatta a felkészületlen, kezdő versenyzőket a Bükkfennsikra, de nem ez a célja feljutási rendszerünknek, és tilos minden olyan manőver,mely erre irányul.

- Hiba, sajnos ebbe a rendezésbe is csuszott. Az ifik második napi versenyét ujra kellett rendezni, ezért nagy kár. A kód és a pontmegnevezés, mint hibaforrás az idén első helyre ugrott. Ez ellen meg kell találni az orvosságot, mert előbb-utóbb katasztrófális következményei lesznek versenyeinken.

A kód eredetileg másodlagos információként szolgált a bizonytalan versenyző megnyugtatására. Mai szerepe sem nagyobb ennél, mégis elrontása esetén az egyébként jól futó versenyző is elbizonytalanodik, a nagymenő sem átallja bevallani, hogy több helyről bemérte a pontot, mert nem hitte biztosan, hogy jó helyen van.

Következetes pályakitüzői gyakorlattal, a közeli pontok kerülésével, vagy ha szükség van rá, akkor éles jellegbeli különbözőséggel elkerülhető lenne a sorozatos pályakiemelés.

Láttam a bajnokságon is, hogy sok ifi sajnálta a megsemmisitett pályát, sőt a mezőny nagy része már annak tudatában versenyzett, hogy a ponton rossz a kód. Az ő idejük tehát egymáshoz képest reális. Természetesen mégis helyes és sportszerü volt az ujrarendezés.

- A versenyek szakmai értékét a jó pályák már félig biztositották, ehhez járult a mezőny nagy részének jó formaidőzitése és az igazi OB-hangulat. A mezőny a bajnoki tét ellenére sportszerüen versenyzett, és a versenyek után is megőrizte hidegvérét, mintegy bizonyitva azt, hogy a jól felkészült versenyző bizik önmagában, és nem másokat tesz felelőssé esetleg mégis előforduló hibáiért.

A férfiak mezőnyében az első nap után már kialakult az a négyes, akik ezuttal dobogóra voltak esélyesek. Közülük Hegedüst di-

/folyt. a 10. oldalon/

Norvég térképek; 9. oldalon a Dánia-Finnország-Svédország-Norvégia viadal pályái a győztes utvonalakkal.

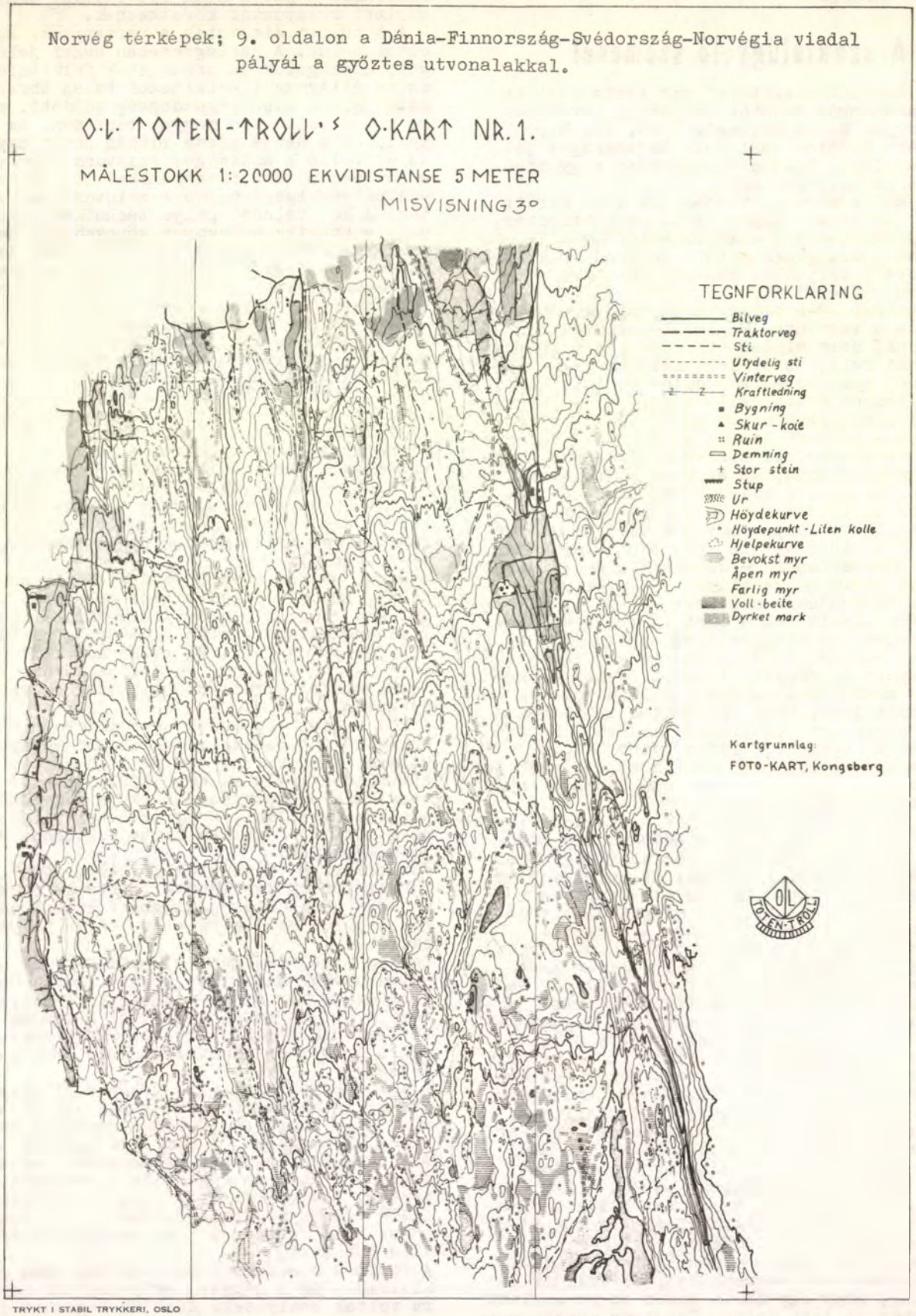

TRYKT I STABIL TRYKKERI, OSLO

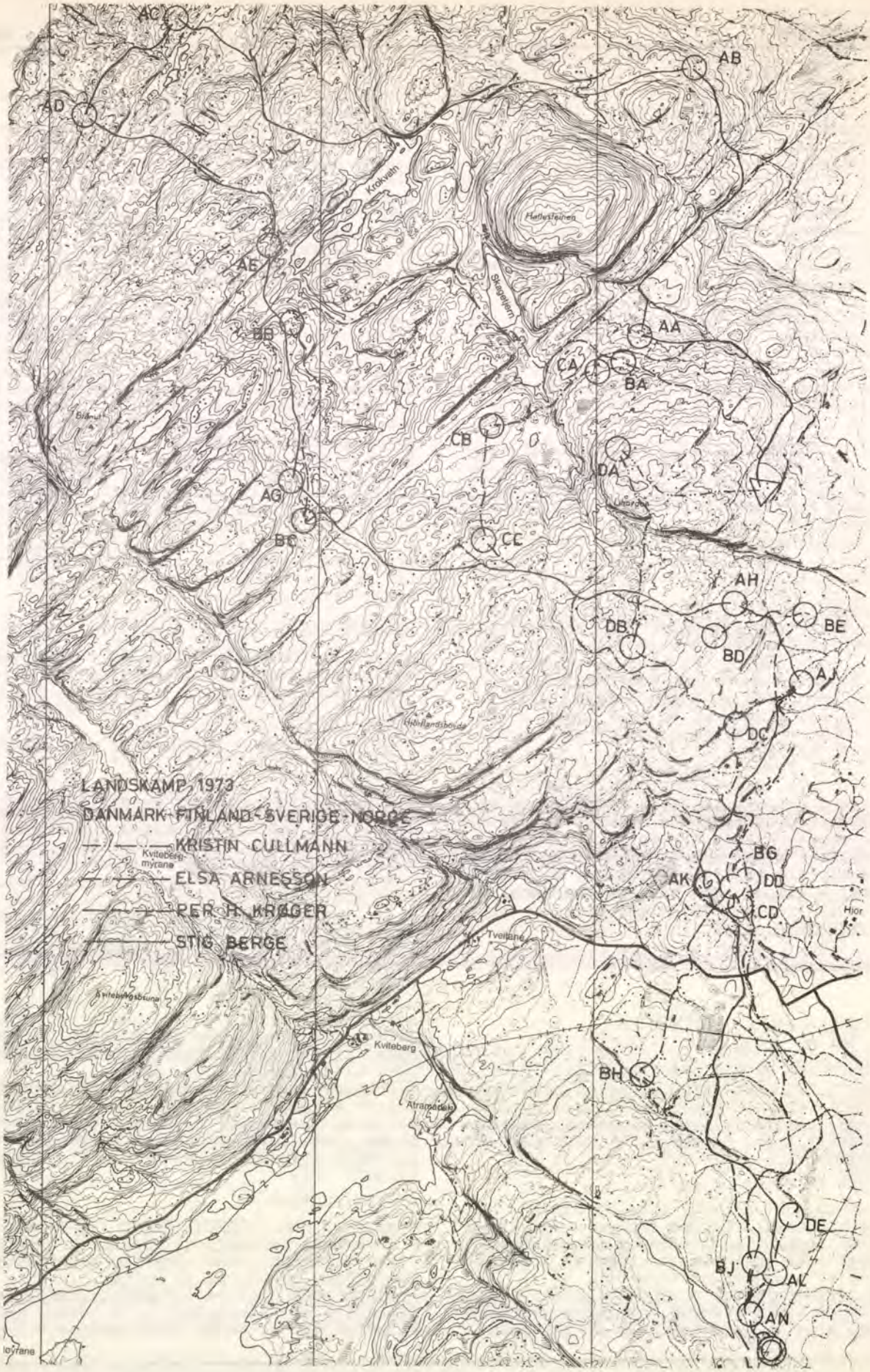
AC
AB
AD
AE
BB
AA
CA
BA
CB
DA
AG
BC
CC
AH
DB
BE
BD
AJ
DC
LANDSKAMP 1973
DANMARK-FINLAND-SVERIGE-NORGE
KRISTIN CULLMANN
ELSA ARNESSON
PER H. KROGER
STIG BERGE
BG
AK
DD
CD
Kvitebergsbtuna
Kviteberg
BH
DE
BJ
AL
AN
L

cséri, hogy tartani tudta vezető helyét, Bozánt pedig az, hogy javitott az első nap után. Boros és Horváth talán kissé elégedetlenek most önmagukkal, megértem őket, és remélem, hogy tanulnak a versenyből. A többi válogatott is hozta a formáját, közvetlenül az élboly mögött következnek, de nem tudták megszoritani őket.

A nőknél a második helyért folyt érdekes verseny. Alig volt az élmezőnyben, aki nyugodtan állt volna mindkét napon a rajtvonalra. Az a kettő, aki igy tudott versenyezni, megérdemelten végzett az első két helyen. Saci tizedik bajnokságához gratulálunk, Danovszky Mari második helye a kiegyensulyozott sportember diadala, mintapéldája annak, hogy kell a formát kihasználni, az erőt beosztani, eredményre törekedve versenyezni. A mögöttük végzettek között vannak azok a válogatottak, akik nem birtak urrá lenni táncoló idegeiken. A sorrendet közöttük a hibák döntötték el.

A junior bajnokságban a papirforma érvényesült, a dobogósok egész évben uralták a mezőnyt. Kár, hogy legjobb juniorjaink jelentősen elmaradnak felnőtt élvonalunktól, ez ugyan a bajnokság eredményein - az összehasonlithatóság hiányában - nem mérhető le, nekik sokat kell még javulniok, hogy nyugodtak lehessünk az utánpótlást illetően.

Kiemelkedett a női ifjusági mezőnyből Fodor Cili teljesitménye. Tőle ezt várták a szakértők, hozta is a jó időket. Dicséretes, hogy mögötte az élen vidékiek végeztek, méghozzá megérdemelten. Őszintén remélem, hogy ezek a lányok tovább javulnak majd és nem tünnek el az évek során a középmezőny szürkeségében, ahogy ezt egyes elődeik tették.

Az ifi fiuk versenye szoros és nagyon érdekes volt, a győzelmet Honfi Gábor szerezte meg szoros, taktikai küzdelemben az éjszakai bajnok, Hegedüs Ábel előtt. Az egész mezőny kitett magáért.

Mindent egybe vetve élményekben gazdag, valamennyiünk számára tanulságos volt a bajnokság. Kivánom, hogy mindenki hasznositsa tapasztalatait a jövő felkészülésében és rendezéseiben.

Szaktilla János

Egy - egy mondat

A szakfelügyelő értékelése után következzék a bajnokok és helyezettek nyilatkozata, amelyet igy kértem: mondjanak egy mondatot a rendezésről, egy mondatot teljesitményükről; akadt akinek ennél több mondanivalója volt...

FELNŐTT FÉRFIAK

Magyar bajnok: HEGEDÜS ANDRÁS /BEAC/
- Egy bajnokság legfőbb követelménye, hogy korrekt legyen: ez a verseny maximálisan kielégitette ezt; pluszként hozta a jó pályákat és a nagyon jó térképet.
- Teljesitményemmel nagyon elégedett vagyok, kedvezett nekem a terep. Kapitány gyorsabb nálam, mint ez a csehszlovák-svéd-magyar viadalon is megmutatkozott, de itt nem érvényesült a futógyorsaság, technikás pályáink voltak, ezért tudtam nyerni.

2.helyezett: Boros Zoltán /Egri Spartacus/
- Kezdjük forditva: teljesitményemmel nem vagyok megelégedve. Ezt nem a második hely elégedetlensége diktálja belőlem, hanem az a sok keverés, amit mindkét nap megtettem, ennyi hazai terepen, ilyen aránylag könnyü pontoknál megengedhetetlen - bár egyik pontom a térképen nem a kör középpontjába esett, elismerem ötven méteren belül igy is rögtön meg kellett volna fognom.
- Szerintem a két verseny közül a második napi volt technikásabb, nemcsak a sok pont miatt, hanem nehezebbek voltak az átmenetek: többet kellett erdőben, szintben stb. futni. Fizikailag kemény versenyek voltak, ehhez jött még a mostoha időjárás, ami nehezitette a rendezők dolgát is. Ez a terep alkalmas ilyen nagy vetélkedők megrendezésére, sőt még nagyobbra is...

3.helyezett: Bozán György /Spartacus TE/
- Talán elcsépelt már, de az utóbbi évek legjobb magyar bajnoksága volt. Pályák ellen semmi kifogás nem merülhet fel, apróbb hibák mindig becsuszhatnak, mint most is.
- A harmadik hely nem meglepő számomra, ugy érzem pillanatnyilag erre vagyok képes, voltak akik jobban "elszálltak" mint szoktak, ezért kerültem ide.

FELNŐTT NŐK

Magyar bajnok: MONSPART SAROLTA /Spartacus/
- Tiz bajnokságom közül most voltak a legtechnikásabb pályák, a legmagasabb szinvonal, ezt mutatja az első tiz versenyző közötti időkülönbség is.
- Rossz volt az a tudat, hogy elvileg nem szorithat meg senki, igy nehéz nagyot produkálni. Mindkét nap hibáztam, de ennél a mezőnynél ennyi még elmegy... hiányzott Horváth Magdi, aki szül és Cilike, aki most nagyon jó; botrányos, amit a Turóska és Ágika produkált.

2.helyezett: Danovszky Mária /BSE/
- A verseny rendezésében az nagyon tetszett, hogy most végre a pályán volt a fő hangsuly, igaz a többi dolog nagyon mellékes lett, de ez nem volt baj.
- A teljesitményemmel kapcsolatban komoly dolgot nem mondhatok, csak azt, hogy nagyon örülök ennek a helyezésnek.

3.helyezett: Szopori Éva /Spartacus TE/
- A Bükkben mindig nagy élmény versenyezni, főleg akkor, ha ilyen jó térképpel, technikás pályán fut az ember, csak a hirtelen jött hideg idő ne lett volna...
- Dobogós helyezésre számitottam, mégsem vagyok elégedett: ha első nap nem időztem volna el tiz percet az utolsó pontnál - a nézők szeme láttára; ha nemrég rendbejött bokasérülésem miatt nem kezdek ilyen bátortalanul stb.

JUNIOR FÉRFIAK

Magyar bajnok: ERDÉLYI TIBOR /VM-Egyetértés/
- A verseny valamelyest megelőzte korát, ilyen szinvonalu térképre nem számitottam legföljebb két-három év mulva.
- Biztonsági menetre törekedtem, kilométerátlagjaim el is maradnak a felnőttek teljesitményétől. Az eddigi bajnokságokat elide-

geskedtem, most biztosra mentem kerülőutakon.
2.helyezett: Balla Sándor /Zalka KFSE/
- Az országos bajnokság szinvonalának megfelelő terepen, remek időben, rangos ellenfelek között a várt eredmény született.
- Magammal nem vagyok megelégedve - jobbat vártam - Serdülő jobb volt nálam, ő győzött...
3.helyezett: Klimstein László /MAFC/
Mielőtt beszélhettem volna vele, bevonult tényleges katonai szolgálatra, igy a neki szánt helyen most erőt, egészséget kivánunk és sportszerető parancsnokokat, akik remélhetőleg lehetővé teszik számára az edzést és versenyzést.

IFJUSÁGI FIUK

Magyar bajnok: HONFI GÁBOR /BSE/
- Tavaly és idén is inkább felnőttben indultam, igy nem voltam tisztában az ifi mezőny képességeivel. Megijedtem az első napi verseny után, mert fél-másfél perccel voltak mögöttem - komolyabb előnyre számitottam. Rosszul esett a rendezőség második napi hibája. Az ujrarendezett második forduló izgalmasan alakult: a sorsolás szeszélye folytán mögöttem indult a második helyen álló Hegedüs Ábel, s a pálya felénél utol is ért - ha együtt futunk be, ő a bajnok. Szerencsére a pálya végén volt egy hosszabb szintmenet, itt öt perces előnyre tettem szert, s ez a célban már elegendő volt egy minimális győzelemhez.
- A bükki terep tetszett, a megismételt forduló már kivánnivalót hagyott maga után, főleg a térkép szinvonalát illetően. A pályák technikásak voltak.
2.helyezett: Hegedüs Ábel /BEAC/
- Jól megrendezett verseny volt, a megismételt második napot leszámitva, mert a piliscsabai térkép minősége jóval a bánkutié alatt maradt.
- Őszintén megvallva jobb eredményt reméltem, az ujrarendezésnél nem volt szerencsém.
3.helyezett: Kiss Zoltán /Bp.Postás/
- Technikás pályáink fizikailag kissé könnyüek voltak: a gyorsaságon volt a fő hangsuly, ezért nyerhetett Fifi. Szerintem nem kellett volna a második napot ujrarendezni, habár nekem igy volt szerencsés. Meg lehetne még emliteni néhány kisebb fogyatékosságot: hibás pont, szállás, szállitás, rajtcsuszás...
- Teljesitményemről: nem vártam ilyen jó eredményt - ennyi edzésmunkával.

IFJUSÁGI LÁNYOK

Magyar bajnok: FODOR CECILIA /BEAC/
- A pályák tetszettek, kár hogy az ifi fiuknál közbecsuszott egy kis hiba - de azért jól rendezték meg.
- Nagyon örülök az első helynek, csak az időeredményemmel nem vagyok megelégedve, mehettem volna jobban is.
2.helyezett: Szabó Anna /Szegedi KSZVSE/
- A verseny nagyon tetszett, a finom kis pontokon helyenként elidőztem.
- Teljesitményemnek nagyon örülök, nem számitottam ilyen jó helyezésre.
3.helyezett: Jenővári Gabriella /Spartacus/
- A verseny - főleg a második napon, amelyen erősebb, jobb pályánk volt és jobban is futottam - tetszett.
- Teljesitményemmel nem vagyok megelégedve, mindkét nap sokat kevertem, jobbnak kellett volna lennem.

Eredményekben gazdag, boldog újesztendőt kíván Olvasóinak

a Tájékozódási Futás Szerkesztősége

Felhivás

az 1973. évi Sportszerüségi Dij adományozására vonatkozó javaslatok megtételére

Az Országos Testnevelési és Sporthivatal a sportszerü magatartás széles körü népszerüsitése és elismerése érdekében 1967-től minden évben a Magyar Ujságirók Országos Szövetsége elnökségével együtt Sportszerüségi Dijat adományoz.

A Sportszerüségi Dijat az a sportember /sportoló, sportvezető, edző, játékvezető, társadalmi aktiva, szurkolótábor vagy sportkollektiva, páros, együttes, csapat, szakosztály, sportegyesület stb./ nyerheti el, aki a sportszerüség általános követelményeit meghaladó, kiemelkedően sportszerü magatartást tanusit.

A Sportszerüségi Dij adományozására a sportszervek és a sportsajtó utján lehet javaslatot tenni.

A sportszervek javaslataikat a területileg illetékes fővárosi, megyei testnevelési és sporthivatalhoz küldhetik, amely azt véleményével ellátva az OTSH sajt- és tájékoztatási csoportja részére továbbitja.

A személyek megindokolt irásos javaslataikat a sportlapok szerkesztőségéhez, valamint az országos és a megyei lapok, továbbá a rádió és a televizó sportrovataihoz és az OTSH sajtó- és tájékoztatási csoportjához küldhetik.

Az adományozható dijak számát a társadalmi sportszerüségi bizottság a beérkezett javaslatok mérlegelésével dönti el. Az 1973. évi Sportszerüségi Dijra a javaslatokat ugy kell megtenni, hogy azok 1974. január 20-ig az OTSH sajtó- és tájékoztatási csoportjához /Budapest, V., Rosenberg hp.u. 1./ beérkezzenek.

OTSH Igazgatási és Tájékoztatási Főosztály

Pályázat

az 1973. évi Ezüstgerely müvészeti dijra

Az Országos Testnevelési és Sporthivatal pályázatot hirdet a sporttárgyü müvészeti alkotások elismerésére a képzőmüvészet, az irodalom, a fotó és a film kategóriákban.

A pályázatra beküldhető az 1973. március 1. és 1974. március 1. között készült

a/ minden olyan képző- és iparmüvészeti alkotás /festmény, kisplasztika, szobor, érem, plakett, serleg, jelvény, grafika, plakát, sportdij stb./, amely témáját a testnevelés és sport köréből meriti;

b/ minden olyan sporttárgyu könyv, irodalmi alkotás vagy megirt kiadatlan kézirat /minimálisan 30 gépelt oldal terjedelemben/, amely egy-egy sportág szakmai, oktatói, nevelési céljait szolgálja, a tömegsporttal foglalkozik, emlékezetes sporteseményt örökit meg, valamely kiváló sportoló pályafutásával foglalkozik, vagy a szocialista sportot népszerüsiti egy adott területen vagy általános jelleggel;

c/ minden olyan hivatásos és amatőr fotós által készitett sportfotó, amely müvészi szinvonalu és témáját a versenysport, az utánpótlás-nevelés, az iskolai sportélet, a tömegsport és a kötetlen, játékos, szórakoztató testedzés és sportolás, valamint a turizmus köréből meriti;

d/ minden olyan sportfilm, amely verseny- vagy tömegsport-tevékenységet müvészi szinvonalon népszerüsit, dokumentál, hazai vagy külföldi sporteseményről tudósit, sportszakmai, oktatói, nevelési vagy tudományos témát dolgoz fel, az egész sport vagy egy adott sportág fejlődésével, fejlesztésének kérdéseivel foglalkozik.

Beküldési határidő és a pályamüvek átvétele

A pályamüveket 1974. március 1-15. között naponta 10-16 óra között a Testnevelési és Sportmuzeum hivatali helyiségében /Budapest, V., Báthori u. 5.sz. II.6./ személyesen - a fotókat ajánlott küldeményben, postán is - lehet benyujtani.

A pályamüvek elbirálására az Országos Testnevelési és Sporthivatal kategóriánként biráló bizottságot kér fel.

A pályázat dijazása

Képzőmüvészet:	I.dij	Ezüstgerely müvészeti dij	10 000,- Ft
	II.dij		6 000,- Ft
	III.dij		3 000,- Ft
Irodalom:	I.dij	Ezüstgerely müvészeti dij	10 000,- Ft
	II.dij		6 000,- Ft
	III.dij		3 000,- Ft
Fotó:	I.dij	Ezüstgerely müvészeti dij	4 000,- Ft
	II.dij		2 000,- Ft
	III.dij		1 000,- Ft
Film:	I.dij	Ezüstgerely müvészeti dij	10 000,- Ft
	II.dij		6 000,- Ft
	III.dij		3 000,- Ft

A biráló bizottság fenntartja magának a jogot, hogy a pályadijakat megosztva is kiadhassa, illetve nem megfelelő szinvonal esetén a dijakat ne adja ki.

A biráló bizottság által kiválasztott müvek nyilvános kiállitásra kerülnek, amelyhez a pályázók pályázatuk benyujtása alkalmával hozzájárulnak.

A pályázat eredményét az érdekeltekkel közvetlenül közöljük.

A pályázni szándékozóknak bővebb felvilágositást az OTSH sajtó- és tájékoztatási csoportja, a Testnevelési és Sportmuzeum, valamint a tanácsok vb testnevelési és sportfeladatokat ellátó szakigazgatási szervei adnak.

OTSH Igazgatási és Tájékoztatási Főosztály

A Magyar Tájékozódási Futó Szövetségből jelentjük

A Nagy Októberi Szocialista Forradalom 56. évfordulója alkalmából a Magyar Népköztársaság Minisztertanácsa

Peram Géza

a Zala megyei Tájékozódási Futó Szövetség főtitkára részére a Magyar Népköztársaság Sportérdemérme ezüst fokozatát adományozta. Továbbá országos versenybiróink közül:

Edőcs Pál

a Sopron Járási Természetbarát Szövetség elnöke részére a Magyar Népköztársaság Sportérdemérme arany fokozatát adományozta.

*

Sajtótermékek előállitásának és terjesztésének engedélyezése

A müvelődésügyi miniszter a sajtóval kapcsolatos egyes kérdésekről szóló 26/1959. /V.1./korm.számu rendelet végrehajtásáról intézkedő 4/1959. /VI.9./ MM számu rendeletét a 3/1973/IX.7./ MM számu rendeletével módositotta.

A módositás értelmében a sportmüsorfüzetek /röpcéduláK, falragaszok/, mint sajtótermékek előállitásához és terjesztéséhez engedély nem szükséges.

Figyelem!

A Fejér megyei Tájékozódási Futó Szövetség 1974. január 27-én országos, egyéni, nem minősitő sitájékozódási versenyt rendez, Bodajk, KISZ-ház /Gaja pataknál/ versenyközponttal.

Céljuk: versenyalkalmat biztositani sportágunk e sajátos szakágában, országos erőfelmérést végezni, valamint a sitájékozódási sportot népszerüsiteni.

A következő kategóriákban van lehetőség az indulásra: F 35, F 21, F 19, F 17, F 15, F 13, továbbá N 19, N 17, N 15, N 13; távok: 3,5-től 14 km-ig, szint 100-500 m.

Értékelés csak speciál léces kategóriákban. Valamennyi korcsoportban a bajnokok és 2-3. helyezettek éremdijazásban, a legtöbb versenyzőt inditó 3 szakosztály oklevél dijazásban részesülnek.

Nevezési dij személyenként 25,- Ft,mely a szállitás, térkép, meleg ital, takaritás, rendezés költségeit foglalja magában. 27-én a 9,30 órás kezdet - távolabbról aznapi utazással - csak saját járművel érhető el, ezért a messzebbről jövő szakosztályok igényelhetnek szállást is /személyenként 20,- forint/, ezt a nevezési lapon külön fel kell tüntetni!

Versenybiróság elnöke: Mordényi Endre
Titkára: Blénessy Barna és Páhi Tibor
Pályakitüző: Mordényi Endre
Ellenőrzőbiró: Latorczai János
Nevezési határidő: 1973. december 22.
Cim: Fejér megyei Tájékozódási Futó Szövetség, 8000 Székesfehérvár, Ady E. u.19.

Futóhírek

Csongrád megye nappali egyéni bajnokságát "Szanazugban" azaz Sarkad-Doboz térségében rendezték. A 144 induló hat kategóriában küzdött a bajnoki cimekért. Érdekes, szoros versenyben szereztek 3 győzelmet a szegedi, kettőt a hódmezővásárhelyi, egyet a szentesi futók.

F 21: Hajnal Tibor /SZVSE/
N 19: Bálint Éva /HÓDGÉP/
F 17: Szoborik Zoltán /Kossuth Zs.Szakközép./
N 17: Bakai Erzsébet /Szentesi Közg./
F 15: Mécs László /Radnóti Gimn./
N 15: Szentesi Irén /Sz.Kőrössi SE/

•

A Népszabadság október 27-i számából: Magyarországon először 1962-ben rendezték meg tájékozódási futásban a nők első országos bajnokságát. Az első és egyben kétszeres győztes Győri Edit /Bp.Pedagógus, 1962-1963./ után Monspart Sarolta a Pedagógus, majd később a Bp.Spartacus versenyzőnője lett a cim védője, aki 1973-ig senkit sem engedett maga elé: igy tizszeres bajnok. Monspart azonban a külföldiekkel is felvette a versenyt, s világbajnoki cimet is nyert Idén 29 éves, de mint elmondotta, legalább két esztendőn át még az élvonalban akar maradni.

"Jövőre Dániában a világbajnoki cim megvédéséért harcolok - mondja. - De az igazi siker számomra az volna, ha egy évvel később Finnországban a sitájékozódási világbajnokságon is az élmezőnyben végeznék. Az uj sportágnak ez lesz az első ilyen hivatalos versenye, mi tagadás, szép dolog lenne itt is elsőnek lenni...

KOCOGÁS

A rádió "Kettőtől-ötig" müsorából:
- Kedves hallgatóink szeptember 3-án, 30-án mint tudják a Magyar Rádió és a Zala megyei Tanács Testnevelési és Sporthivatala kotogó-kuco, kucogó, na itten ugy látszik a bakikat összehozom: kocogó versenyt rendez a zalaegerszegi Alsőerdőn...

Mint köztudott ezen a kocogáson hatezren - a tavaszi budapesti verseny indulóinak közel a duplája - vettek részt; ott volt a szervezésnél és lebonyolitásnál szövetségünk több aktivája is. Munkájukért ezuton is köszönet!

•

Mátrafüreden Csillik Barnabásné a GYESE tájékozódási futójának kezdeményezésére és segitségével rendeztek kocogó versenyt. A Heves megyei Népujság tudósitásában többek között ezt irja: "... elindult Fehér Miklós tanár is egykori válogatott tájékozódási futó, aki igy emlékezett vissza a nagy versenyekre."

A kisvárdai városi szövetség hagyományos Bessenyei emlékversenyét a Demecser melleti erdőben rendezték meg. A jól kialakitott pályákon, kellemes versenyidőben, a kisvárdai és nyiregyházi szakosztályok versenyzői osztozkodtak a helyezéseken.

F 21: Tóth Mihály /Bottyán SE/ 1:09:50
N 19: Popovics Ilona /Császy G./ 1:30:20
F 17: Fazekas Lajos /Bessenyei G./ 57:20
N 17: Tácsik Edit /Bessenyei G./ 55:20
F 15: Nyiri Tibor /Bottyán SE/ 35:28
N 15: Szőke Katalin /Elektromos/ 1:17:20

Hajdu-Bihar ez évi éjszakai és nappali egyéni bajnokságát Debrecen közelében bonyolitották le. A férfiak közül kiemelkedett Kovács Attila /DEAC/ teljesitménye, aki mindkét versenyen bajnoki cimet nyert.

Éjszakai bajnokság:
F 21: Kovács /DEAC/ 1:16:29
F 17: Csurpek /DEAC/ 1:11:35

Nappali bajnokság
F 21: Kovács /DEAC/ 1:48:17
N 19: Fekésházy /DEAC/ 2:10:14

•

Várgesztes környékén rendezték Komárom megye éjszakai egyéni bajnokságát. Az időjárás kedvezett a futóknak, mert a délután még szemerkélő eső a verseny kezdetére elállt.

F 21: Horváth János /ATSC/ 55:45
F 17: Szücs László /TBSC/ 49:50

•

Zala megye nappali egyéni bajnokságára Nemeshetés-Nemesapáti-Botfa körzetében került sor. Bajnoki cimet szereztek a Nagykanizsai Gazdász, ZTE és a Hahóti Tsz SK versenyzői.

F 21: Györe Gyula /ZTE/
F 17: Bagladi Péter /N.Gazdász/
N 19: Bársony Piroska /N.Gazdász/
N 17: Szabó Mária /Hahóti Rákóczi Tsz SK/

Sportvilág

A méretarány kérdés ismét sokakat foglalkoztat. Az 1972-es csehszlovákiai VB után megállapitást nyert, hogy az 1:20 000-es térkép sem megfelelő részletgazdag terepek esetén.
Északon norvég és finn térképkészitők 1:15 000-el kisérleteznek /hajdani alaptérképeink 1:30 000-esek voltak/!
Közép-Európában svájci és csehszlovák helyesbitők 1:16 666-os méretarány mellett törnek lándzsát. Ha meggondoljuk, hogy utóbbiaknál 100 m 6 mm, mig az előbbieknél 100 m 6,75 mm, nem lehet nehéz a döntés - irja az NDK-ban megjelenő Information - egyébként az első "6 cm-es térképet" 1968-ban készitették Svájcban.

•

Az ez évi svájci egyéni bajnokságra a Zürichi-tó környékén került sor. A jubileumi 25. svájci bajnokságon meglepetés csak a felnőtt nők mezőnyében született, ahol a ranglistavezető Ruth Baumbergert megelőzve Alice Fischer szerezte meg a győzelmet.

F 21: Dieter Hulliger /Bolligen/ 1:32:47
F 17: Jürg Bösiger /Andelfingen/
N 19: Alice Fischer /Egliswil/ 1:11:12
N 17: Vreni Forster /Horw/

Szeptember 7-9-ig rendezték Tartu /Észt SzSzK/ mellett a Szovjetunió 10. jubileumi bajnokságát. A versenyen 15 köztársaság és Moszkva, Leningrád, Novoszibirszk, valamint a Hadsereg Sport Klub válogatottjai vettek részt.

Eredmények.

Egyéni:

Nők 6,5 km 11 ellenőrzőpont

1.	M.Liepa	Lett SzSzK	52:52
2.	Z.Pjatakova	Leningrád	55:24
3.	I.Gipsle	Lett SzSzK	56:45
4.	L.Metuma	Lett SzSzK	58:11

A Hungária Kupán indult R.Jurika a 16. 1:07:18.

Férfiak 13,8 km 16 ellenőrzőpont

1.	J.Leina	Hadsereg SK	1:29:56
2.	J.Miljan	Észt SzSzK	1:30:22
3.	G.Dukste	Lett SzSzK	1:31:15
4.	V.Kuks	Hadsereg SK	1:32:08

Csapatban:

Nők:	1.	Lett SzSzK	2:47:48
	2.	Leningrád	3:13:24
	3.	Litván SzSzK	3:14:38
	4.	Hadsereg SK	3:19:07
Férfiak:	1.	Lett SzSzK	4:56:48
	2.	Észt SzSzK	5:01:01
	3.	Hadsereg SK	5:13:48
	4.	Novoszibirszk	5:38:57
Váltó, nők:	1.	Leningrád	1:34:52
	2.	Lett SzSzK	1:35:39
	3.	Hadsereg SK	1:35:40
	4.	Novoszibirszk	1:35:58
férfiak:	1.	Észt SzSzK	1:59:46
	2.	Lett SzSzK	2:03:49
	3.	Hadsereg SK	2:06:22
	4.	Orosz SzSzK	2:07:21

Összesitett végeredmény:

1.	Lett SzSzK	6 pont
2.	Leningrád	12 pont
3.	Észt SzSzK	14 pont

A 73/7.számban megjelent keresztrejtvény helyes megfejtése: 1972. Országos Csapatbajnokság, Mátra hegység.

1-1 külföldi térképet nyertek:
Both István, Szombathely; Kovács Rezső, Nyiregyháza; Máthé István, Szentendre; Nagy László, Tatabánya; Tölgyessy Károly, Siófok; Matuszka József, Kaposvár; Éliás Vilmos, Harkányi Ádám, Illésy Géza és Vámos Péter, Budapest.

HELYREIGAZITÁS

A TÁJÉKOZÓDÁSI FUTÁS 1973/októberi számában a Magas-Tátra archiv térképmellékletei sajnálatos módon felcserélődtek és a szövegmagyarázatba számhiba csuszott. A helyes szöveg:

1. Térképrészlet a Magas-Tátra első katonai felvételéről /1:28 800, 1769-72./

A helyes sorrendet megkapjuk, ha a kapcsokat meglazitva a lapot kiemeljük és kiforditva visszahelyezzük. /A Szerk./

VERSENYEK - EREDMÉNYEK

VIDÉK ÉJSZAKAI EGYÉNI BAJNOKSÁG

1973.szeptember 29.Felsőpakony
Vb.elnöke: Argay Gyula

F 21 A 6,8 km 36 ind.

1.Kocsis S.	ATSC	52:12
2.Kovács A.	DEAC	52:31
3.Okos Ernő	E.Spart.	52:39
4.Ijjász I.	PVSK	53:57
5.Csongrádi J.	E.Spart.	54:00
6.Stramszky F.	DVTK	57:06
7.Göbölös I.	PVSK	1:00:01
8.Vincze I.	MEAFC	1:00:55
9.Baglyas I.	E.Spart.	1:01:03
10.Ferenczy S.	Bf.MHD	1:01:37

BUDAPEST ÉJSZAKAI EGYÉNI BAJNOKSÁG

1973.szeptember 29.Felsőpakony
Vb.elnöke: Argay Gyula

F 21 A 8,6 km 36 ind.

1.Honfi G.	BSE	53:44
2.Sódor I.	OSC	57:39
3.Homoki G.	BSE	1:00:27
4.Szemler I.	Tipogr.	1:01:38
5.Horváth A.	OSC	1:02:19
6.Tóth P.	OSC	1:03:03
7.Szádeczky T.	MAFC	1:04:29
8.Jelinek I.	Spart.	1:06:05
9.Gyalog L.	VME	1:06:27
10.Erdélyi T.	VME	1:07:38

BUDAPEST EGYÉNI BAJNOKSÁG

1973.október 6-7. Csákvár
Vb.elnöke: Varga László

F 21

1.Gombkötő P.	Bp.MÁV	2:52:49
2.Gyurkó L.	Spart.	2:59:00
3.Honfi G.	BSE	3:00:05
4.Horváth Gy.	VME	3:01:45
5.Balogh T.	Spart.	3:04:02
6.Komár B.	Tipogr.	3:04:18
7.Gyalog L.	VME	3:09:20
8.Erdélyi T.	VME	3:10:40
9.Balla S.	Zalka	3:13:00
10.Zánkai A.	BSE	3:14:21
11.Szemler I.	Tipogr.	3:15:44
12.Tarjáni T.	Bp.MÁV	3:16:23
13.Schönviszky	Spart.	3:16:25
14.Szádeczky T.	MAFC	3:18:27
15.Molnár G.	MAFC	3:24:00

N 19

1.Schmiedmeister	Spa.	2:32:59
2.Medne Gunta	BSE	2:33:15
3.Hanusz M.	OSC	2:46:54
4.Farkas A.	BSE	2:57:20
5.Korik Arné	Postás	3:00:06
6.Szutor E.	OSC	3:03:24
7.Horváth A.	Spart.	3:08:52
8.Tumai I.	Vasas	3:14:28
9.Kapros I.	Vasas	3:34:33
10.Schlosser Á.	Főkert	3:38:44

VIDÉK EGYÉNI BAJNOKSÁG

1973. október 6-7. Csákvár
Vb.elnöke: Varga László

F 21

1.Okos E.	E.Spart.	2:28:22
2.Tóth II.S.	E.Spart.	2:32:04
3.Kovács A.	DEAC	2:32:40
4.Csongrádi J.	E.Spart.	2:36:05
5.Major Á.	TBSC	2:37:00
6.Bokros I.	DVTK	2:38:11
7.Molnár M.	ATSC	2:42:20
8.Lénárd M.	MEAFC	2:43:43
9.Németh I.	A.Alu.	2:44:18
10.Nyul J.	Haladás	2:44:40
11.Petrovics T.	Árpád G.	2:50:02
12.Nagy I.	MOTIM	2:53:21
13.Zsigmond T.	DVTK	2:55:59
14.Nyirő O.	A.Alu.	2:56:08
15.Nyul J.	Haladás	2:57:21

N 19

1.Farkas K.	HÓDGÉP	2:22:36
2.Bársony P.	Nk.Gazd.	2:23:47
3.Haffner E.	ATSC	2:35:34
4.Rostás I.	HÓDGÉP	2:38:00
5.Csorja I.	HÓDGÉP	2:43:01
6.Gombkötő Zs.	A.Alu.	2:52:37
7.Lovász M.	ATSC	2:55:36
8.Faltiszné	PEAC	3:04:23
9.Véges I.-né	Nk.Gazd.	3:17:13
10.Gömöri Éva	KSZVSE	3:17:44
11.Jenovai K.	KSZVSE	3:21:52
12.Sávai M.	Szf. G.	3:23:32

ORSZÁGOS ÉJSZAKAI EGYÉNI BAJNOKSÁG

1973. október 13. Sopron
Vb.elnöke: dr. Adorján József

F 21 E

1.Hegedüs A.	BEAC	1:39:20
2.Vajda G.	Bp.MÁV	1:44:14
3.Sőtér J.	BSE	1:45:08
4.Kovács A.	DEAC	1:48:12
5.Zánkay A.	BSE	1:53:27
6.Komár B.	Tipogr.	1:53:32

F 17 A

1.Hegedüs Á.	BEAC	1:05:11
2.Kiss Z.	Postás	1:07:46
3.Kovács G.	BEAC	1:08:51
3.Honfi G.	BSE	1:08:51
5.Nagy A.	BEAC	1:13:22
6.Soros L.	Spart.	1:14:30

ORSZÁGOS NAPPALI EGYÉNI BAJNOKSÁG

1973.október 20-21. Bánkut
Versenybiróság elnöke:
Bojárszky Dezső

N 19 Elit /29 induló/1-2. nap
Bajnok:

Monspart S.	Spart.	1:54:24
2.Danovszky M.	BSE	2:17:16
3.Szopori É.	Spart.	2:22:34
4.Cser B.	BEAC	2:27:39
5.Hegedüs Á.	BEAC	2:39:15
6.Medne G.	BSE	2:43:49
7.Schmiedmeister	Spa.	2:44:30
8.Farkas K.	HÓDGÉP	2:46:23
9.Rostás I.	HÓDGÉP	2:47:42
10.Szutor E.	OSC	2:48:20

F 21 Elit /57 induló/1-2. nap
Bajnok:

Hegedüs A.	BEAC	3:04:51
2.Boros Z.	E.Spa.	3:08:05
3.Bozán Gy.	Spart.	3:10:14
4.Horváth A.	OSC	3:12:05
5.Vajda G.	Bp.MÁV	3:21:21
6.Sőtér J.	BSE	3:21:38
7.Hegedüs Z.	OSC	3:24:38
8.Egervári O.	Spart.	3:35:48
9.Horváth Gy.	VM-Egy.	3:40:56
10.Zánkay A.	BSE	3:42:00

F 19 A /28induló/ 1-2. nap
Bajnok:

Erdélyi T.	VME	2:29:56
2.Balla S.	Zalka	2:45:27
3.Klimstein L.	MAFC	2:48:35
4.Biró S.	BEAC	2:59:24
5.Kocsis S.	ATSC	3:07:27
6.Loch F.	Tipogr.	3:12:01

N 17 A /38 induló/ 1-2. nap
Bajnok:

Fodor C.	BEAC	1:26:20
2.Szabó A.	KSZVSE	1:45:50
3.Jenővári G.	Spart.	1:50:38
4.Dobosi E.	Spart.	1:50:52
5.Ladányi O.	Forte	1:56:32
6.Kozák É.	E.Vasas	1:57:48

F 17 A /31 induló/ 1-2. nap
Bajnok:

Honfi G.	BSE	1:57:15
2.Hegedüs Á.	BEAC	1:58:34
3.Kiss Z.	Postás	2:04:09
4.Harkányi Á.	Lombik	2:05:38
5.Bokros I.	MEAFC	2:08:12
6.Papp L.	Tipogr.	2:10:01

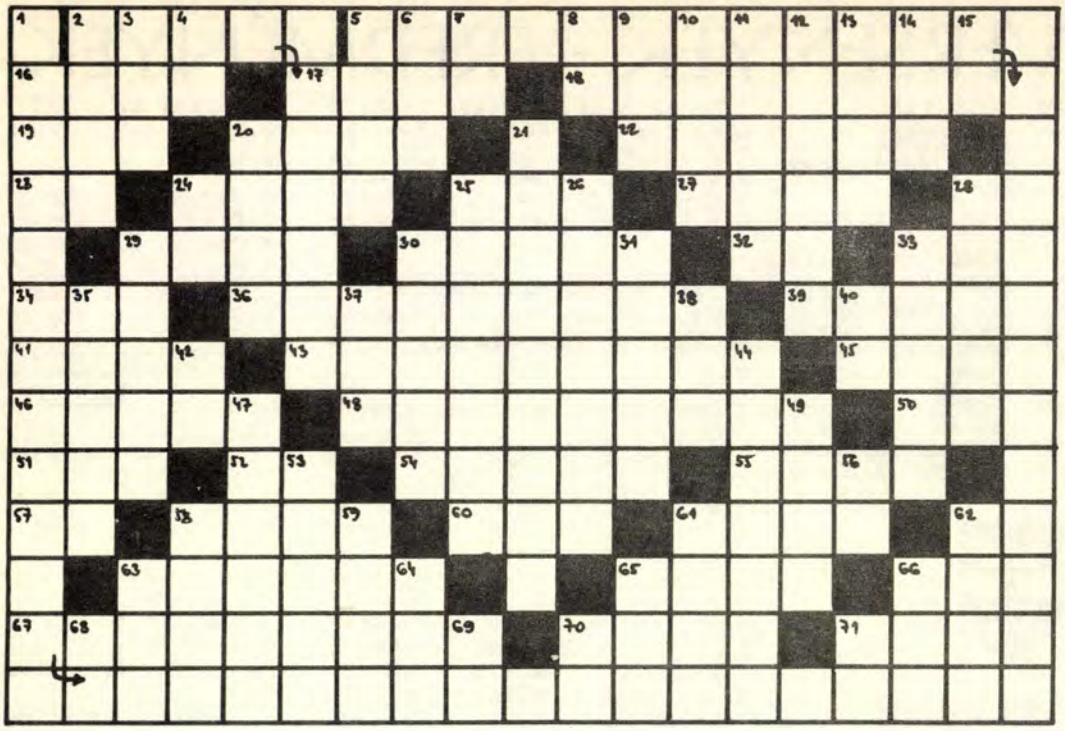

Sture Björk, svéd válogatott adta sportunk lényegének következő szellemes meghatározását, amikor egy magyar pályán egy 600 méteres jellegtelen /"nehéz"/ átmenetet látott egy "zöld" pontra:
A tájékozódási futás... /folytatása:vizsz. 2.,5.,függ.1./

VIZSZINTES:

16.Verdi operája. 17.Keleti testnevelés. 18.A felszereléseket kezeli. 19.A végén menve! 20.Régi neves öttusázó. 22.Olasz város, itt ölte meg Nápolyi Johanna Nagy Lajos király öcsét. 23.En,idegen nyelven. 24.József, becézve. 25.Római 6 és 50. 27.Róla és társnőiről szólt egy olasz film. 28. OS. 29."Nincs egy árva füszál a ... közt kelőben" 30.A tájoló tüjének piros végétől jobbra van. 32. Oxigén és szén. 33.Község Zirc közelében. 34.Uj, idegen szavakban. 36.Aprólékosan pontos. 39.Szeretne telibe találni. 41.Kis termetü. 43.Hegelnél az ellentétel. 45.Maros... folyik csendesen. 46.Vásárolná. 48.Döntés. 50. ...cső, a mikroszkóp régi neve. 51.Női név. 52.Római szám és duplája. 54.A rajt is megteszi időnként. 55.Egyetlen esetben sem. 57.Autóbusz-rendszám betüi. 58.Tüzhely. 60.Kiscica, oroszul./KOT/. 61.Huszéves. 62.Eredet. 63.Kardjairól hires spanyol város. 65.Sárga szinnel jelölik, névelővel. 66.Harmadik hatvány. 67.Katonaidejét befejező. 70.A totóban is gyakran szereplő olasz csapat. 71.Fegyvernyugvás.

FÜGGŐLEGES:

2.Szinvonal. 3.Férfinév. 4.Éjfélkor kezdődött. 5.Hegedü tartozéka. 6.Török méltóság volt. 7.Gallium vegyjelen 8.Himfy monogrammja. 9.Erdélyi folyócska. 10.Vasalást nem igényló ing. 11.Hitvallás. 12.Egyfajta politikát is jellemző madár. 13.Kukoricából is készülhet. 14.Női becenév. 15.Vés. 20.Az "Aranykoporsó" irója. 21.Lehetőségek.24.Egy játék fele. 25.A célban általában csorog az emberekről. 26.Más utra kényszerit. 28.Előidéző. 29.Testmozgás. 30.Falusi utcákon is vannak. 31.Hazánk legnagyobb madara. 33.Balatoni falu. 35.Ágy rugója. 37.Kálium,nitrogén és hidrogén. 38.Sizés kezdete! 40.Esztendő. 42.Fém. 44.A ragadozó madarak egyik családjába tartozik. 47.Ennivaló. 49.Termelt a tyuk. 53.Adás és kapás egyszerre. 56.Fekete István regénye. 58.Gabonanövény. 59. A lengyel-német határfolyó német neve. 61. Akta. 62.A szőlőt ezzel szaporitják. 63.TSI. 64.Idegen férfinél. 65.Hirügynökség. 66.Lehet jót is vágni valamihez! 68.Kiejtett betü. 69.Személyét. 70.Szintén nem 71.Igekötő.

Mérő László

TÁJÉKOZÓDÁSI FUTÁS

A MAGYAR TÁJÉKOZÓDÁSI FUTÓ SZÖVETSÉG HIVATALOS LAPJA

Szerkeszti a Szerkesztő Bizottság. Felelős szerkesztő: Skerletz Iván. Szakszerkesztő: Nyitrai György. Képszerkesztő: Józsa Sándor. Tördelőszerkesztő: Szaktilla János. Szerkesztőség: Budapest VI., Bajcsy-Zsilinszky út 31. II. em., telefon: 126-820. Levelezési cím: 1374 Budapest, Pf. 614 — Kiadja a Sportpropaganda Vállalat (1146 Budapest, Istvánmezei út 3.). Kiadásért felel: Béres Tibor igazgató. — Terjeszti a Magyar Posta. Előfizethető bármely postahivatalnál, a Posta hirlapüzleteiben és a Posta Központi Hirlapirodánál (KHI, 1900 Budapest, József nádor tér 1.) közvetlenül vagy postautalványon, valamint átutalással a KHI, 215-96162 pénzforgalmi jelzőszámra. Egyes szám ára: 3,— Ft. Előfizetési ára egy évre: 30,— Ft (megjelenik havonta). Számonként kapható: Sportpropaganda Vállalat Terjesztési Osztály, Budapest VIII., Rákóczi út 57/a. Indexszám: 25827

Z-73688 - Sportpropaganda

Ára: 3,– Ft

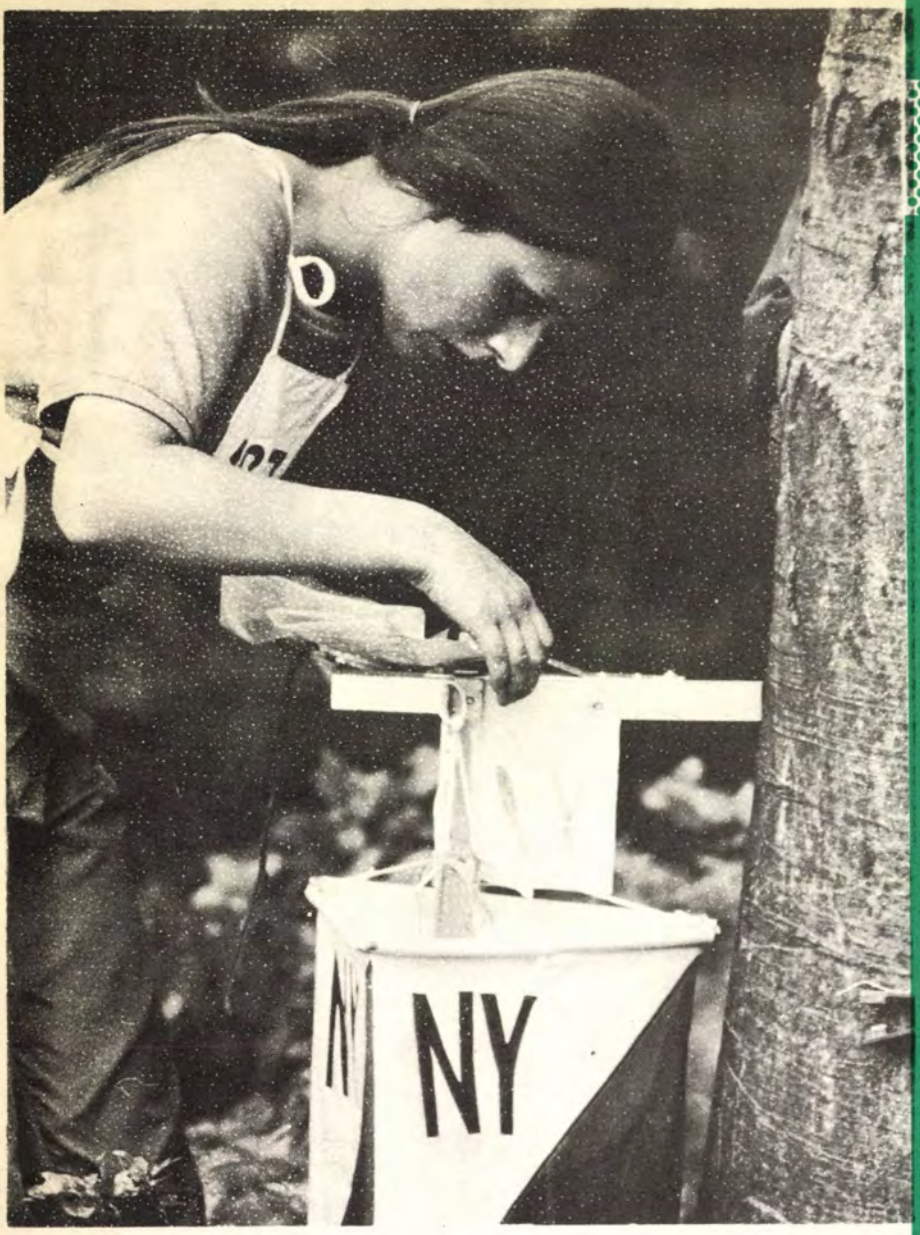

TÁJÉKOZÓDÁSI FUTÁS

TARTALOMJEGYZÉK

IV. ÉVFOLYAM

TÁJÉKOZODÁSI FUTÁS
a Magyar Tájékozódási Futó Szövetség
hivatalos lapja
IV. évfolyam

1973.

Felelős szerkesztő:	Skerletz Iván
Szakszerkesztő:	Nyitrai György
Képszerkesztő:	Józsa Sándor
Töredelőszerkesztő:	Szaktilla János

Rovatcimek

Fülszövegek
Vezércikkek
Sportág története
A térkép, a térképkészités
Pályakitüzés, pályakitüző-versenyek
Edzés, edzéselmélet, edzéstervezés
Káderképzés
Módszertan, technikai ujdonságok
Szövetség ellenőri jelentések
Mit olvastunk, mit hallottunk külföldről?
Sport és tudomány
Bemutatjuk
Cikkek, riportok hazai és külföldi versenyekről
Az MTFSz-ből jelentjük
Futóhirek
Tülevél
Rejtvény
Hivatalos közlemények, felhivások
Versenyek - eredmények
Ami a rovatokból kimaradt...

Szerkesztette: dr. Tóth Imréné (Szeged)

FÜLSZÖVEGEK

Uj cimlap; keresztrejtvény; Szélrózsa helyett "Futóhirek" 1

Egy hónap - egy mondat - mozgalom (havi egy mondat beküldésével segitsék a szerkesztőt) 2

A keresztrejtvény - sikert ért el! 3

Válaszol a szerkesztő - a sportág egy 'öregjének" 4

Mégegyszer a keresztrejvényről (társadalmi ellenőrzés is) 5

Uj helyen készült a cimlap és általában a fotóanyag; 6

Javaslat a TF-ben megjelenő - és az eredményeket tartalmazó betétlap kialakitásáról 7

Külföldi térképek rendszeres közlésére tesz igéretet a szerkesztő 8

A megjelent térképmellékletről (a svájci 5 napos egy lapja!) 9

Nyitrai György megvált tisztségétől - az uj szakszerkesztő Szaktilla János 10

Harc a megjelenési határidő "eluszás" ellen 11

A lap juliusi számában közölt - betétlap-javaslat nem talált kellő érdeklődésre az érintettek körében 12

VEZÉRCIKKEK

Skerletz Iván:
Mindenki sportja (Japánban tájékozódási versenyt rendeztek vakok részére ...) 1/1

Boros Zoltán:
A sport dicsérete (megnőtt az érdeklődés, megváltozott a rólunk alkotott kOzvélemény) 2/1-2

Lantos László:
Tavaszi ünnepek 3/1

Nyitrai György:
Uj alapokon (az OTSH megalakulásáról) 4/1

Nyitrai György:
A bajnokság tisztaságáért 5/1

Nyitrai György:
Elszalasztott lehetőség? (a budapesti kocogónapról) 6/1

Nyitrai György:
Szolgálatban (a szakszövetségeknek a szakosztályok, az egész sportágért történő munkálkodásáról, megbecsülésükről) 7/1

Skerletz Iván:
Járatlan utakon (váltott vezetéssel az ujért) 8/1

Okos Ernő:
Ősz van 9/1-2

Skerletz Iván:
Szabályos szokások (pontőr szórócédula) 10/1

Deseő László:
Szégyen (az első napi térképeladásról) 11/1

Nyitrai György:
Tatától - Debrecenig (a magyar 5 naposról) 12/1

SPORTÁG TÖRTÉNETE

Szász Károly:
Kezdetben volt a Páli verseny (a Páli Tivadar emlékére alapitott országos elméleti versenyről) 1/10-11

Bárány László:
Váltómultunk (az országos váltóbajnokságokról) 2/6

dr. Oppe Sándor:
Tájoló nélkül (az 1952. évi pécsi vizsgaversenyről) 2/7

Bárány László:
Férfi országos csapatbajnokság mérlege 1955 óra 3/5

Lantos László:
Ceruzajegyzetek (az 1956. évi országos csapatbajnokságról 4/10

Radvánszky Sándor:
Riport egy régi versenyről (az első Május 1. emlékversenyről) 5/6-7

Jávorka Péter:
Külföldön először (1957. évi csehszlovákiai versenyen) 6/11

Breiner Sándor:
Emléktöredékek (az 1952. évi Budapest bajnokság éjszakai fordulójáról; egy vértesi "cseles" versenyről; valamint egy elméleti versenyszakaszról) 7/11-12

Egy iskolai szakosztály története a Vörösmarty Gimnázium szakosztályáról 11/6-7

A TÉRKÉP, A TÉRKÉP-KÉSZITÉS

A térkép (egy térképkiállitásról...) 1/9

500 éves a nyomtatott térkép (a British Museum kiállitásáról) 2/3

Bozán György:
Az év térképe (a legjobb: Jánoshegy) 2/8-9

Térképhelyzet a VB előtt (a dán helyzetről, melléklettel) 4/3-5

Skerletz Iván:
Töprengés a térképről 4/6-7

Török István:
Fázisellenőrzés (az IOF erre vonatkozó ajánlása) 4/12-13

Kovács Attila:
Uj térkép a Nagyerdőről (az uj debreceni térkép) 5/10

Lux Iván:
Jegyzetek térképről (a térképhelyesbitésekről...) 6/8-9

Hrenkó Pál:
Bolgár térkép, magyar szemmel 7/7

Hrenkó Pál:
Évfordulón (10 éve jelent meg az első magyar nyomtatott versenytérkép) 8/4-5

Szarka Ernő:
Helyesbitési stilusok 8/5

Török István:
Térképellenőrzés 8/10

Részletek a térképkönyvből (IOF kiadvány ismertetése) 1. rész 9/4-5

Hrenkó Pál:
Multunk térképei (4 db reprodukciós melléklettel) 10/4-11

Hrenkó Pál:
A térkép jövőjéért (az IOF hazánkban rendezett térképhelyesbitő tanfolyamáról) 11/2-3

A térképkönyvből (az IOF kiadvány ismertetése) 2. rész 11/3-5

PÁLYAKITÜZÉS, PÁLYAKITÜZŐVERSENYEK

Halász Miklós:
Nem szépségverseny (gondolatok az országos pályakitüző verseny értékelése közben) 1/13

EDZÉS, EDZÉSELMÉLET, EDZÉSTERVEZÉS

Gombkötő Péter:
Koratavasz edzései 1/13

KÁDERKÉPZÉS

Boros Zoltán:
Nyugodt légkörben (az 1972. december 1-3. között megrendezett mátraházai pályakitüző-versenybiró továbbképzésről) 1/5-7

MODSZERTAN, TECHNIKAI UJDONSÁGOK

Boros Zoltán:
Időszámitás előtt (versenyközpont, rajt, cél elhelyezése) 3/2-3

Hrenkó Pál:
Szakkönyvek kritikus szemmel (Halász Miklós: Terepten; dr.Vizkelety László: A tájékozódási futás alapismeretei; Vittek Lajos: Tájékozódási futó ABC c. müvekről) 3/6-7

Gondolatok az uj indulási szabályokról
Kempelen Imre: Kérdés 5/3
Valtinyi László: Felelet 5/3-4

Hajdu Kálmán:
Átmeneti év (néhány megjegyzés a bajnoki rendszerről) 6/3

Emhő László:
Gyerekverseny (finnországi tapasztalatok) 7/13

Nyitrai György:
Versenyző - edző
(az edző szerepéről) 8/3-4

Valtinyi László:
Versenynaptár '74 (részletes indokolással) 10/12-15

SZÖVETSÉGI ELLENŐRI JELENTÉSEK

Vasvári Viktor:
Ellenőri jelentés (a III. ntk-i Vásárvárosok Kupáról) 6/5-6

Zsigmond Tibor:
Ellenőri jelentés (a Mazura Károly ev. és Kohász Kupáról) 7/2

Bojárszky Dezső:
ODOT 1973. (a salgótarjáni versenyről) 9/2

Fehér János:
Alföldi Kupa (a debreceniek versenyéről) 9/2-3

Halász Miklós:
Ellenőri jelentés (a Hungária Kupáról) 12/4

MIT OLVASTUNK, MIT HALLOTTUNK KÜLFÖLDRŐL?

Sportvilág (a svájciak 51 fős válogatott kerettel készülnek; népszerü sportágunk Japánban; többlépcsős bajnokság a Szovjetunióban; a bulgárok tömegesitik sportágunkat;

az 1972. évi brit ranglista; a'The Orienter" c. brit szaklap a sportágért; 3/13

Dánia vár! (az V. világbajnokság meghivója, programja) 4/3

Hirek a dünék országából (az 1974. évi világbajnokság terepéről...) 8/2

Sportvilág (szeptemberben az NSZK-ban rendezett nemzetközi verseny eredménye; a 4 skandináv ország 1973. évi bajnoksága Bergen környékén; tájékoztató a Norvégia-Svájc viadalról; 1973. bajnokai: Finnország, Csehszlovákia, NSZK, és NDK; Románia bajnokai; egy NSZK-beli lap adatai alapján közlik a női marathoni világranglistát (Monspart 8.) 11/14

Sportvilág (sokat foglalkoztat ismét a méretarány kérdés külföldön is; az 1973. évi svájci egyéni bajnokságról; a Szovjetunió jubileumi (10.) bajnokságáról, eredményekkel) 12/14

SPORT ÉS TUDOMÁNY

Sportegészségügyi (csucsforma a hütpszekrényben - svéd; olyan erőnlétben mint az asztronauták - amerikai vélemények) 1/3

Érdemes-e szenvedni (a der Spiegel c. NSZK-beli lap alapján) 2/11

Alkohol és sport (a Szovjetszkij Szport nyomán) 5/4

Sportlélektan (a nehézségek leküzdése; az L'Equipe c. francia lap nyomán) 5/10

BEMUTATJUK

Bp. MAFC szakosztályát 1/8

Bárány László:
Szakfelügyelő Deseő László 2/3

Kovács Attila:
Mit ér a sportág Hajdu-Biharban 3/10

Tatabányai Bányász SK szakosztályát 4/7

Bp. Tipográfia SE szakosztályát 5/11

CIKKEK, RIPORTOK (hazai és külföldi versenyekről)

Szarka Ernő:
Rendnek lenni kell (az egyéni OB-val kapcsolatban) 1/7

Kovács Attila:
Térkép nélkül Sumenban (bulgáriai vendégségben a debreceniek) 1/11

Erdélyi Tibor: Mocsarak közt edzettünk (egy svéd edzőtáborozásról) 1/12-13

Bozán György:
Angliáról futtában (a cikk szerzője egy hónapot töltött az 1976-os VB. rendezőinél) 2/10-11

Vass Zoltán:
Első vagy hatodik? (az országos pályakitüző versenyről) 3/10

Kempelen Imre:
Mult és jelen (a Felszbadulási ev-ről) 4/8-9

Bársony András:
Huszönötödik Kilián (a (a MAFC emlékversenyéről) 4/9

Monspart Sarolta:
Világverseny sivel és tájolóval (nem hivatalos tájékozódási sifutó VB Sundsvallban) 5/2

Gombkötő Péter:
Meglepetés nélkül... (a hp-i váltóbajnokságról) 5/4

Bársony András:
Váltóbajnokság a Salgó körül (a váltó OB-ről) 5/5

Bársony András:
Ketőt fizet, egyet kap (a Vasas Kupa és a Május 1. evről) 5/8

Turchányi Piroska:
Eger városa - diákok vára (főiskolai bajnokságról, térkép melléklettel) 5/8-9

Gomkötő Péter:
Bajnokság uj rendzserben (a csapat OB-ról) 6/2

Schell Antal:
Centenáriumi versenyek (a 100 éves főváros tiszteletére rendezett Vásárvárosok Kupa és a Vasutas Kupa, Csik Judit ev-ről - fénykép és térkép melléklettel) 6/4-5

Boros Zoltán:
Egyszerüen, gyorsan, jól (a Dobó István ev-ről) 6/6

- trai -
jó kis verseny (a Nagy Mihály ev-ről) 6/9

Fekete Jenő:
Ezer diák versenye (a salgótarjáni ODOT versenyről) 6/12

Boros Zoltán:
A dániai terepgyakorlat után (a válogatott Dániában - térképmelléklettel) 7/2-4

Nyitrai György:
Az O-Ringen árnyékában (a Keleti tenger Kupa) térkép melléklettel) 7/4-5

Hegedüs András:
Nagy számok büvöletében (a svéd 5 naposról) 7/5-7

Bársony András:
Nyári versenyek (Jurisich Miklós ev, Sopron Kupa, Pálma Kupa, Alföldi Kupa) 7/10

- török -
Szabolcs Kupa '73 7/14

dr. Vizkelety László:
Három nap Brünnben (egy 3 napos csehszlovák versenyről) 8/6

Szopori Éva:
Rokonlátogatás (a Spartacus TE-vel Finnországban - két térképmelléklettel) 8/7-9

Schuch Tamás:
Dunamenti olimpia (uttörő) 8/10

Szaktilla János:
Eötvös mozaik (a BEAC jubileumi rendezvényéről) 8/11-13

Lux Iván:
Sok ilyet szeretnénk (a Bakony Kupáról) 8/14

Makoto Tokuyasu:
Verseny a vakoknak (a nagasaki Rádió Társaság igazgatójának cikke kezdeményezésükről) 9/6

Vasvári Viktor:
Bulgáriai Borovecben (egy 3 napos ifjusági verseny alkalmából) 9/7

Monspart Sarolta:
Öt nap az Alpok ölén (a III. svájci 5 naposról, térkép melléklettel) 9/7-11

Zala vendégei voltunk (a Hungária Kupa-ról vélemények és részlet a hivatalos jelentésből) 9/11-14

Deseő László:
Hármasviadal (Csehszlovákia-Svédország-Magyarország között) 10/2-4

Éliás Vilmos:
Egy kupa, egy bajnokság (megsemmisités után...) 11/7

Szaktilla János:
A Hungáriáról (kanadai, angol és szovjet-lett vélemények a magyar 5 naposról) 11/10-12

Deseő László:
Szlovák Nagydij (tapasztalatok, megfigyelések a Losonc környéki verseny kapcsán) 11/12-13

Hardicsay Mária:
Erősödö IOF (az IOF svájci kongresszusáról) 12/2-4

Balogh Tamás:
A legjobbak nélkül (Bp és Vidék egyéni bajnokságról) 12/5-6

Hegedüs Ábel:
Bajnokság Sopronban (az éjszakai egyéni OB-ról) 12/6

Deseő László:
A szakfelügyelő szemével (a nappali egyéni OB-ról) 12/7,10

AZ MTFSZ-BŐL JELENTJÜK

Felhivás a tartalomjegyzék megjelenéséről; 1/4-5

Az "adréma" beküldése fejében minden TF előfizető kap egy Szélrózsát;

Az I.o. és aranyjelvényes sportolók jegyzéke

Az MTS. Bp-i Tanácsa segédedzői tanfolyamra szóló felhivása; 2/13

A BTSZ Tájékoztató szolgálatánál szünetel az árusitás;

dr. Dormány Mihály és Széll János részére az MTFSZ I.o. versenybirói minősitését adományozott;

Hajdu Kálmán az országos Minősitő-Nyilvántartó Bizottság vezetője;

1972. évben ujonnan igazolt versenyzők száma;

Március 23-25. között Mátraházán rendezik az országos pályakitüző-versenybiró továbbképzést - Halász Miklós vezetésével;

Az 1973. évi országos váltóbajnokságot egyéni rajttal

(időkiegyenlitéssel) kell lebonyolitani;
Az MTS. OT. elvetette a többfordulós csapatbajnokság rendezésének szükségességét;
Ujjászervezték az országos Technikai Bizottságot (vezetője: Bátky Lajos);
Szarka Ernőt bizták meg a sportág hazai történeti anyagának gyüjtésével;
Az Osztrák Tájékozódási Futó Szövetség levélben kérte a NOB-ot, hogy az 1976. évi téli olimpiai játékok müsorába vegye fel a si tájékozódási futást;
Schluth Péter és Széll János részére az MTFSZ I.o. versenybirói minősitést adományozott;:
Az uj minősitési szintekről vázlatosan;
A szövetségi ellenőrök 1973-ban;
Időpont módosulás az egyetemi-főiskolai bajnokságon;
A versenyek fokozatai és a minősités szerinti indulási jog (melléklet)
A Magyar Népköztársaság Sportérdemérem arany fokozata kitüntetést Monspart Sarolta kapta; 4/11
Az Idegennyelvü Könyvesboltban beszerezhető az IOF térképkönyvének angol nyelvü változata;
Megjelent "A sportolók minősitésének szint és követelmény rendszere" c. kiadvány;
Az eredeti időponttól eltérően - szeptemberben kerül sor a nemzetközi térképhelyesbitő tanfolyamra;
Május 4-6. között Budapesten kerül megrendezésre a szocialista országok TF szövetségeinek tanácskozására;
Elhalasztották a svédek által meghirdetett főiskolai versenyt;
Kovács Attila és Marina György jó sportmunkájukért - a "DEAC Aranykoszorus Sportolója" kitüntetü cimet kapták;
A felnőtt és utánpótlás válogatottak - minden külön engedély nélkül indulhatnak két korcsoporttal magasabb kategóriában;
A természetbarát mozgalom centenáriuma alkalmából sportkiállitás nyilik;
Az első szocialista országban rendezendő éjszakai verseny, a nemzetközi naptárban;
A II. félévi ifjusági válogatott keret - rangsoroló versenyek; 5/16
A Sportpropaganda Import Sportszer Osztályán Silva tájoló, svéd fejlámpa, oktató tájoló kapható;
A május 4-6. között megrendezett IOF szocialista tagországok értekezletéről;
Köszönet azoknak, akik segitettek a Magyar Rádió május 13-i kocogó napjának megrendezésében;
Valtinyi László - az országos versenybizottság vezetőjének cimváltozása;
A Testnevelési Főiskola edzői tanfolyam és az országos segédedzői tanfolyam gyakorlati tábora
Uj elnökség a Csongrád megyei Tájékozódási Futó Szakszövetség élén; 6/16
Egy uj, egyéni minősitési-nyilvántartási karton
Uj helyre költözött az MTFSZ;
A II. félévi válogatott keret tagjai; 7/12
7 megye 12 uj segédedzője vizsgázott eredményesen Kóspallagon;
Balázs Éva sportkitüntetése (az MNK Sportérdemérem ezüst fokozata);
Külföldi bozótruhák behozataláról;
Uj elnökség a Borsod megyei Tájékozódási Futó Szakszövetség élén;
A felnőtt versenyzők 1973. I. félévi rangsora 8/14
Felhivás minden minősitést végző szervhez - ahol C fokozatu versenyt rendeznek, a korábban magasabb minősitést elértek nem állhatnak rajthoz D fokozatban;
Az ellenőrzőpont kihagyása körüli vita lezárása:

Az összes bajnoki versenyekre felfüggesztették a legalább 3 magasabb minősitésü versenyző indulási feltételét;

A rendező szerveknek nem kell feltüntetni a minősitési eredményeket;

A Nagy Októberi Forradalom 56. évfordulója alkalmából Edőcs Pál az MNK Sportérdemérem arany, mig Peram Géza az ezüst fokozat kitüntetését kapta;

A müvelődésügyi Miniszter ujból szabályozta a sajtó-termékekkel kapcsolatos korábbi rendeletét;

A Fejér megyei TFSZ 1974. I. 27-én egy országos si tájékozódási versenyt rendez!

FUTOHIREK

Svédországban közös pontozást alkalmaztak a női és férfi versenyzőkre; 1/14

Sőtér János és Farkas Anna házasságot kötöttek;

"Négymillió lépés" cimmel jelent meg egy könyv Londonban, az USA-t átszelő futásról;

Monspart Sarolta második az "Év sportolója" cimért folyó versenyben;

Veszprém megye legeredményesebb versenyzői;

Az "Adidas" és a "Puma" cégek uj futócipő modelljeiről;

A hódmezővásárhelyi uttörőház mezei futóversenyt rendez;

A Skóciában megrendezett "Karimoor" elnevezésü hegyi maratóni futóversenyről;

A román tájékozódási versenyzés 25 éves évfordulója alkalmából megrendezték a "Zarand Kupa" versenyt;

A KISZ KB. Sportosztálya ugy tervezi, hogy az 1973. évi ODOT alkalmával rendezendő tájékozódási versenyen a találkozó minden tagja indulhat;

Egy liechtensteini lap felhivja a figyelmet a magaslati edzőtáborokra, mint uj idegenforgalmi formára - Monspart példája nyomán; 2/14

Uj szakosztály az Ajkai Bányász SK-nál;

Szverdlovszkban rendezték meg a Szovjetunió mult évi bajnokságait;

Egyre nagyobb teret kap sportágunk a vidéki sajtóban (igy a Dunántuli Napló, Zalai Hirlap, Keletmagyarország, stb.)

A pécsi VSK versenyzői jugoszláv meghivásnak tettek eleget és megtekintették az un. "Vugzovecz Kupa" versenyt;

Az elmult évi bulgár rangsor;

Az NSZK-ban is kiadták a Nemzetközi Térkép-évkönyvet;

Megjelent Halász Miklós: Terepfutás c. munkája;

A Heves megyei Népujság - sportágunkat népszerüsiti;

Uj szakosztály a Szegedi Dózsa SK-nál;

Debrecenben - "Világbajnokság a sziklák között" cimmel élménybeszámolót rendeztek. 3/12

A Zala megyei Viz- és Csatornaműveknél uj szakosztály alakult;

"Az év uttörő sportolója" dijak egyikét Kozák Éva (Egri Vasas) nyerte;

Az MTS.OT. és a társszervek felhivással fordultak a "Fuss az egészségedért" mozgalom érdekében;

A Nógrád megyei Petőfi Kupán - a megyében maradtak a győzelmek, valamennyi kategóriában;

A Komárom megyeiek harmadszor rendeztek idénynyitó hegyi futóversenyt;

A hódmezővásárhelyi mezei futóverseny alkalmából Balczó András adta át a dijakat;

Fejér megyében uj szakosztályok;

A Gyöngyös városi szakszövetség minden héten szerdán közös edzőversenyt rendez;

A Pálma Kupa uj időpontja (VII.21.);

Lux Iván és Bozán Ágnes házasságot kötöttek;

A Szabolcs megyei legjobbak névsora;

Szabolcsban Lányi Botond és Hrenkó József uj szakosztályok alakitását vállalta;

Vas megyében - dr. Varasdy Sán-

dor uj térképek helyesbitésén dolgozik;

Hódmezővásárhelyen március 15-én első izben rendezték meg a "Petőfi Sándor" mezei futóversenyt;

Az egri versenyzők uj térképet kaptak; - Noszvaj-Sikfőkut környékéről;

A Péti MTE megrendezte idénynyitó terepfutó versenyét;

A Zalka KFSE és a KFKI versenyzői Bodajk környékén edzőtáborozáson vettek részt; 5/14

A Lett Sz.Sz.K.-ban rendezett versenyről;

A Szovjetunióban két ujabb tájékozódási futó szakkönyv jelent meg;

A BME "Jó tanuló - jó sportoló" versenyén Vörös Tünde és Hegedüs Andrsá személyében ismét tájékozódási futók győztek;

Horváth Magda és Kovács István házasságot kötöttek; 5/14

Svájci női csapatbajnokságát Luzern városa nyerte;

Az ODOT keretében rendezendő versenyen várhatóan 1000 fölött lesz az indulók száma;

A hajdu-bihar megyeiek hagyományos "Tanulók bajnoksága" versenyein 13 iskola indult;

Az NSZK-ban nincs önálló szövetség, jelenleg még a Si Szövetség keretében folyik a munka; 6/9

Danovszky Ferenc (BSE) személyében először nyert atlétikában (50 km-es gyaloglás) magyar bajnokságot tájékozódási futó;

Az 1973. évi "Ezüst-gerely" pályázaton szerepelt Bárány László is; a sportág hazai történetének összeállitásával;

Októberben kerül sor az első hivatalos csehszlovák-svéd--magyar hármas viadalra; 7/7

Az IOF tagországok száma 21-re bővült;

Az IOF svájci kongresszusán végleg eldőlt, hogy az 1976. évi VB-t Nagy-Britannia, az 1977. évit Norvégia rendezi;

A háromnapos "Kolozsvár Kupát" julius végén bonyolitották le; 9/15

Az "erdész sportnap" keretében tájékozódási futás is szerepelt az Ipolyvidék EFG. rendezésében; 10/15

Kozák Ida és Honfi Gábor házasságot kötöttek;

Csongrád megye "C" fokozatu nappali egyéni bajnokságán 144 induló volt, - melyet a Szanazugban rendeztek; 12/13-14

Monspart Saroltáról a Népszabadságban méltatás jelent meg; (X. 27-én)

A Rádió "Kettőtől - ötig" müsorában is foglalkoztak a Magyar Rádió és az MTS. Zala megyei Tanácsa által rendezett kocogónappal;

Mátrafüreden Csillik Barnabásné kezdeményezésére kocogónapot rendeztek; 12-/13-14

A hagyományos Bessenyei ev-t a Demecser melletti erdőben rendezték meg;

A Hajdu-Bihar megyei egyéni bajnokságok győztesei;

A Komárom megyei éjszakai bajnokság eredménye;

A Zala megyei nappali egyéni bajnokságot Nemeshetés környékén rendezték;

TÜLEVÉL

Balázs György:
Több volt, mint élménybeszámoló (Balczó András és Monspart Sarolta élménybeszámolójáról) 1/15

Köves Imre:
a Vas megyei szakszövetség elnökségi tagja beszámol az uttörők részére rendezett tanfolyamukról; 2/15

Szarka Ernő:
észrevétele, "Sporttörténelem - pontosan" cimmel - amelyben a lap egy korábbi számában Neupor Mártával kapcsolatban megjelent cikk tárgyi tévedéseirel foglalkozik;

Bódy László:
szegedi szakrajvezető levelében - a lapban egy korábban megjelent cikkre válaszol - az uttörő versenyzőképzés kapcsán; 3/14-15

ifj. Zentai József - slagótarjáni olvasónk ujabb előfizetőket kapcsolt be a TF olvasói

táborába és beszámol Nógrád megye életéről;

A Csongrád és a Zala megyei helyi ujságok egy-egy riportjával foglalkozik röviden a szerkesztő;

Csamangó Ferenc szegedi olvasónk - egy meghiusult nyári versennyel kapcsolatos élményeit irja le, okulásként - elsősorban a rendező szervnek;

Szabó László - a keresztrejtvény rovat sikeres bevezetéséről ir; 4/15

Kovács Attila:
Tájékozódási futás és honvédelem - cimmel irt hozzászólásában sürgeti a katonai szolgálatra bevonult fiatalok rendszeres bevonását sportágunkba;

Felber Gyula
röviden bemutatja a veszprémi Schönherz Zoltán HSE életét;

Sikhegyi Ferenc (BEAC):
felhivja a figyelmet a társadalmi tulajdon (vetett területek) védelmére versenyzés közben; 5/12-14

Orbán Károly (Spartacus TE):
Savanyu a szőlő? cimü irásában válaszol a lap idei 3. számában megjelent "Térkép helyett" cikkre;

Halász Miklós:
Köszönetnyilvánitás cimmel emlékezik meg a "Tereptan" c. munkáját ért kritikáról;

Hrenkó Pál:
"Nem nekem köszöntek..." cimmel válaszol fenti irásra;

dr. Vizkelety László:
Két levágott térkép margójára... cimmel a Vásárvárosok és a Vasutas Kupa térképei körüli vitáról 6/13-14

Sikhegyi Ferenc és Lux Iván:
Az országos Térképbizottság két tagja válaszol dr. Vizkelety László felvetésére;

Csizmadia Gyula
martfüi olvasó a lap késedelmes megjelenését teszi szóvá;

Hargitai Miklós (Vasas Izzó SK):
Hozzászólás egy szabály felüfggesztéséhez (a Vasutas Kupán és Hungária Kupán alkalmazott Elit és I.o. mezőnyök szétválasztásáról ir;

Osváth Éva
székesfehérvári olvasó, levelező társakat keres;

Kovács Attila (DEAC)
összefoglalója az Eötvös Lóránd ev-ről; 8/15

Lukács Zoltán
olvasónk köszönetet mond tájolója megtalálójának;

Bozán György:
Térképgyüjtők kerestetnek! (az elveszett svéd és dán térképekről(

Mérő László olvasónk felajánlja segitségét a keresztrejtvény rovatban való közremüködésre;

Csamangó Ferenc:
Még egyszer a kupáról (az eltünt, vissza nem szolgáltatott kupákról keseseg - jogosan) 9/15

REJTVÉNYEK

Keresztül - kasul (hátsó boritó) 1/

Pályakitüzők előnyben 2/16

Miért népszerü? 3/16

Hazai vizeken 4/16

Keressük a versenyközpontot 5/15-16

Kicsi a bors... 6/14

Az 5. számban közölt rejtvény megfejtése 7/14

Nincsen uj... 7/16

Térképbirálat 0/16

A 7. számban közölt rejtvény megfejtése 12/14

Sture Björk egy szellemes meghatározása 12/16

HIVATALOS KÖZLEMÉNYEK, FELHIVÁSOK

Az MTFSZ Edzőbizottsága felhivása nyári edzőtáborokat rendező egyesületek vezetőihez; 3/3

A szovjet tájékozódási versenyzés 10 éves jubileumán pályázatot hirdettek; 3/7

A Magyar Rádió felhivása - a zalaegerszegi kocogóversenyen való részvételre; 8/16

A Sportpropaganda Vállalat Import Osztálya elköltözött; 10/15

Athéntől-Münchenig cimmel jelent meg a Sportpropaganda Vállalat ujabb mini kiadványa; 11/7

A válogatott keret 1974. évi versenyeire autóbusszal utazik, 20 szabad hely leköthető; 11/16

A dániai VB-re kedvezményes repülőutat szervez az MTFSZ - igény esetén; 11/16

Felhivás az 1973. évi "Sportszerüségi Dij" adományozására vonatkozó javaslatok megtételére; 12/12

Pályázat az 1973. évi "Ezüst-gerely" müvészeti dijra; 12/12

Helyreigazitás:
a lap októberi számában a Magas Tátra archiv térképmellékletek felcserélődtek. Tájékoztatást kap az olvasó a hiba kiküszöbölésére; 12/14

VERSENYEK - EREDMÉNYEK

Versenynaptár '73 1/16

Kilián György ev. (Nagyszentjános, IV.8.) 4/13

Országos váltóbajnokság (Salgótarján, V. 20.) 6/15

Országos csapatbajnokság (Döbrönte, VI. 10.) 6/15

Cházár András ev. (Gödöllő, VI.10.) 6/16

Sopron Kupa (Sopron, VII.8.) 7/15

Pálma Kupa (Debrecen, VII.14.) 7/15

Jurisich Miklós ev. (Kőszeg, VII.7.) 10/16

Hajós Ferenc ev. (Zsiroshegy, VIII.5.) 10/16

Hungária Kupa végeredmény (Zalaegerszeg, VIII.16-20.) 11/15

Szakszervezeti Kupa (Eresztvény, IX.2.) 11/15

Dunakanyar Kupa (Penc, IX.16.) 11/15-16

Bakony Kupa (Ajka, IX.9.) 11/16

Vidék éjszakai egyéni bajnokság (Felsőpakony, IX.29.) 12/15

Budapest éjszakai egyéni bajnokság (Felsőpakony, IX.29.) 12/15

Budapest egyéni bajnokság (Csákvár, X. 6-7.) 12/15

Vidék egyéni bajnokság (Csákvár, X. 6-7.) 12/15

Országos éjszakai egyéni bajnokság (Sopron, X.13.) 12/15

Országos nappali egyéni bajnokság (Bánkut, X.20-21.) 12/15

AMI A ROVATOKBOL KIMARADT...

Csongrádi Jenő:
Félévzáró (a férfi, női ranglista értékeléssel) 1/2-3

Becsületrendünk
(az un. "Sportszerüségi Dij" népszerüsitéséről) 1/9

Kempelen Imre:
Egyesületek versenye (az egyesületek sorrendje '72-ben) 2/4-5

A kóspallagi általános iskolában tájékozódási futó szakkör müködik; 2/5

A svéd arany "Skogskarlar" dijat Stefan Persson és P.O. Bengtsson nyerte el; 2/13

Deseő László:
A válogatásról 3/3

Kempelen Imre:
A célvonal közelében (a szaporodó figyelmezetlenségekről) 3/4

Kovács Gábor:
Térkép helyett (a fokozódó "ragadás" ellen) 3/11

Éliás Vilmos:
Emberek, röviden! (az irások tömörségéért!) 3/12

Deseő László:
A válogatott keret felkészüléséről: 4/2

Baranyában ujabb edzőpályák 4/7

Monspart Sarolta és Boros Zoltán svédországi köruton; 4/7

Szepesi György:
Szót kérek (a Kossuth Rádióban elhangzottak) 6/3

Bogdány Miklós:
Uj szabályok előtt 12/5